

การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย
กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

จำลอง ไชยยา

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุฎิบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย
กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุขภูมิบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อ
เสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย
กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ"

ของ จำลอง ไชยยา

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุขุภีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองฉิว)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อังรังไสตติสกุล)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทาง ปัญหาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุล ภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
ผู้วิจัย	จำลอง ไชยยา
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อ่างโสดธิสกุล
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัย นเรศวร, 2564
คำสำคัญ	รูปแบบการนิเทศ, การนิเทศแบบพัฒนาการ, การชี้แนะทางปัญหา, การจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา, เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญหาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบการนิเทศ ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศ ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศ เป็นการนำรูปแบบการนิเทศไปทดลองใช้ กลุ่มเป้าหมายเป็นครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ในเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา 2) แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา และ 3) แบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา และ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Wilcoxon Signed-Rank Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบการนิเทศ พบว่า 1) สถานศึกษาที่มี

เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะทั้ง 10 แห่ง มีทั้งขนาดเล็กและขนาดกลาง ครูส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา สาขาการศึกษาปฐมวัย แต่ยังคงขาดประสบการณ์ในการสอน และครูบางคนไม่สามารถสื่อสารด้วย ภาษาลัวะได้ นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีผลการประเมินด้านภาษาอยู่ในระดับควรส่งเสริม และครูมีความ ต้องการได้รับการนิเทศในด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ภาษาไทยมาตรฐาน การ เขียนแผนการจัดประสบการณ์ และทักษะการจัดประสบการณ์ และ 2) แนวคิดสำคัญในการพัฒนา รูปแบบการนิเทศ ได้แก่ การนิเทศแบบพัฒนาการ การชี้แนะทางปัญญา และแนวคิดสมดุภาษา

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศ พบว่า รูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ รูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ โดยรูปแบบการนิเทศ มีองค์ประกอบคือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ และการวัดและประเมินผล กระบวนการนิเทศ มี 5 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ประเมินสภาพและความสามารถ ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการนิเทศ ขั้นตอนที่ 3 นิเทศติดตามและการชี้แนะทางปัญญา ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ผล การนิเทศ และขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลการนิเทศ คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย บทนำ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการนิเทศ และการนำการนิเทศสู่การปฏิบัติ ผลการประเมิน ความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า รูปแบบการนิเทศมีความ เหมาะสมในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.54, S.D.= 0.55) และคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศมีความ เหมาะสมในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.67, S.D.= 0.29) ผลการทดลองนำร่องการใช้รูปแบบการ นิเทศ พบว่า รูปแบบการนิเทศมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศพบว่า ครูที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศมีความรู้ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา หลังการเข้าร่วมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนหลังเข้าร่วมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่าง ต่อเนื่อง จากระดับต่ำพัฒนาไปอยู่ในระดับปานกลางและสูง ระดับค่อนข้างต่ำพัฒนาไปอยู่ในระดับสูง และระดับปานกลางพัฒนาไปอยู่ในระดับสูง

4. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการนิเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.56, S.D.= 0.56)

Title THE DEVELOPMENT OF SUPERVISION MODEL BASED ON DEVELOPMENTAL SUPERVISION COMBINED WITH COGNITIVE COACHING APPROACH TO ENHANCING THE ABILITY IN MANAGING LANGUAGE EXPERIENCE BASED ON THE BALANCED LITERACY APPROACH FOR PRESCHOOL TEACHERS OF LUA ETHNIC GROUP CHILDREN

Author JUMLONG CHAIYA

Advisor Assistant Professor Wichian Thamrongsotthisakul, Ph.D.

Academic Paper Ed.D. Dissertation in Curriculum and Instruction - (Type 2.1), Naresuan University, 2021

Keywords Supervision Model, Developmental Supervision, Cognitive coaching, Managing language experience based on the balanced literacy approach, Lua ethnic group children

ABSTRACT

This research aimed to develop the developmental supervision model combined with cognitive coaching to enhance the ability in managing language experience based on the balanced literacy approach for preschool teachers of Lua ethnic group. There were four research steps: Step 1) studying basic information for the development of supervision model, Step 2) creating and examining the quality of the supervision model, Step 3) exploring the results of using the supervision model in which the data source was 10 preschool teachers of Lua ethnic group students in the network of the Chalermprakiet School Group under Nan Primary Educational Service Area Office 2 who were chosen by purposive sampling. The research instruments were 1) the test examining their knowledge about managing language experience based on the concept of balanced literacy approach, 2) the skill assessment form for the design of plans for managing language experience based on the balanced literacy approach, and 3) the skill assessment form for managing language experience based on the balanced literacy approach, and Step 4) assessing of satisfaction of the

supervision model. The research instrument was a satisfaction questionnaire regarding the use of the supervision model. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and Wilcoxon Signed-Rank Test.

The results are as follows.

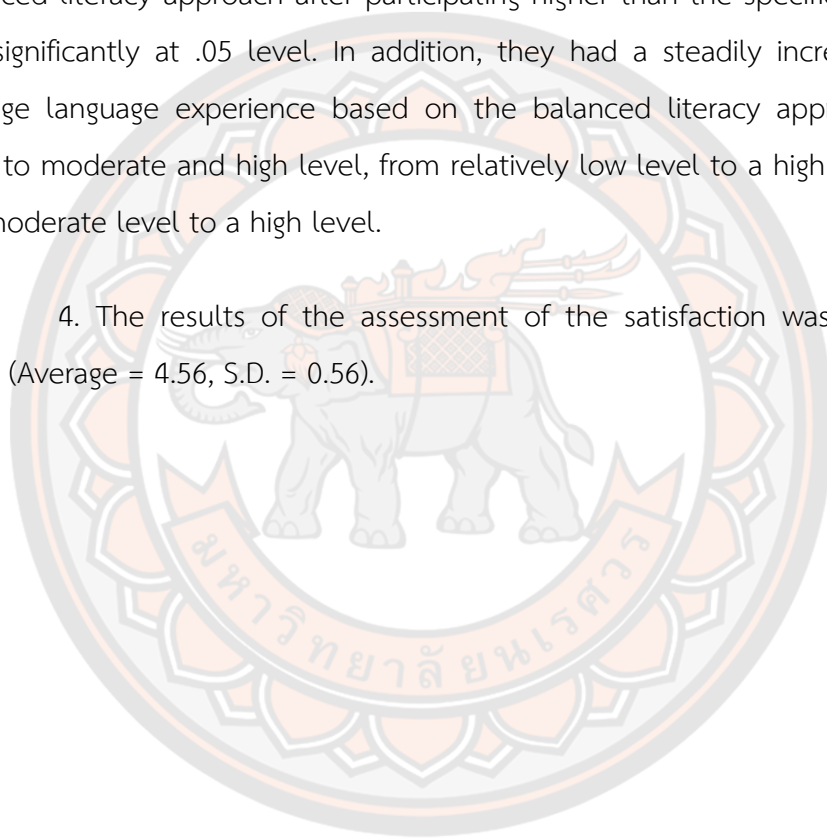
1. Regarding the basic information for the development of the supervision model, it was found that 1) there were 10 schools with Lua preschool students, both small and medium sized schools. Most teachers had completed early childhood education, but they still lacked teaching experience. In addition, some people were not able to communicate in Lua language. Regarding the result of language assessment scores, most of the students still needed to improve, and the teachers needed to be supervised in terms of Early Childhood Curriculum A.D. 2017, Standard Thai, the design of the language experience plan, and skills for managing language experience, and 2) the key concept of supervision model development was developmental supervision, cognitive coaching, and the balanced literacy approach.

2. Regarding creating and examining the quality of the supervision model, it was found that the supervision model consisted of 2 elements: the supervision model and a manual on how to use the model of supervision. The supervision model had elements, that is, principles, objectives, contents, supervision process, and measurement and evaluation. There were 5 steps in the supervision process: Step 1) assessing condition and ability, Step 2) planning for supervision, Step 3) mentoring and cognitive coaching, Step 4) analyzing the results of supervision, and Step 5) evaluating the results of the assessment. The manual consisted of introduction, related concepts and theories, model of supervision, and supervision into practice. The results of evaluating the appropriateness of the supervision model and the manual revealed that the appropriateness of the supervision model was at the highest level (Average = 4.54, S.D.= 0.55), and the appropriateness of the manual was at the highest level (Average = 4.67, S.D.= 0.29). The result of the pilot study for using the supervision model showed that the supervision model had a potential to

be used in practice.

3. Regarding the results of the use of the supervision model, it was found that the teachers who participated in using the supervision model had higher knowledge about managing language experience based on the balanced literacy approach after participating than before participating, significantly at .05 level. Also, these teachers had knowledge about managing language experience based on the balanced literacy approach after participating higher than the specified criteria (70%) and significantly at .05 level. In addition, they had a steadily increasing ability to manage language experience based on the balanced literacy approach from low level to moderate and high level, from relatively low level to a high level, and from the moderate level to a high level.

4. The results of the assessment of the satisfaction was at the highest level. (Average = 4.56, S.D. = 0.56).

ประกาศขอบคุณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร อารังโสตติสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งและให้กำลังใจที่ติดตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อคิดและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธศักดิ์ ใจชื่นชน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรัชย์ ที่ได้ให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษและภาษาลั๊วะแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีเสมอมา

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตรวจสอบ พิจารณา ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือจนมีความสมบูรณ์และขอขอบคุณคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 10,000 บาท

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 2 และผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ที่ได้อนุญาตให้ผู้วิจัยได้ใช้เวลาราชการบางส่วนศึกษาต่อระดับปริญญาเอก และขอขอบคุณ ศึกษานิเทศก์โสภิตา ธรรมวงศ์ ที่ได้ให้การช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์เสมอมาและขอขอบคุณ คุณครูชีวัน สวนดอกไม้ ที่ได้ชี้แนะและเติมเต็มแนวทางการจัดประสบการณ์ทางการศึกษาปฐมวัยแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลั๊วะในเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทำวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณพี่น้องผองเพื่อนสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจในการศึกษาด้วยดีตลอดมา

การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลั๊วะที่อยู่ห่างไกลทุรกันดาร ให้เด็กปฐมวัยสามารถสื่อสารภาษาไทยได้รวดเร็วและถูกต้องมากยิ่งขึ้น จึงขอมอบคุณค่าอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ด้วยความรักและเคารพยิ่ง

จำลอง ไชยยา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๓
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
สมมติฐานการวิจัย.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย.....	15
1. ความหมายของการจัดประสบการณ์ด้านภาษา.....	15
2. ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย.....	17
3. ความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย.....	22

ภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์.....	37
1. ความหมายของกลุ่มชาติพันธุ์.....	37
2. กลุ่มชาติพันธุ์ที่แบ่งตามตระกูลภาษาในประเทศไทย.....	38
3. กลุ่มชาติพันธุ์ที่แบ่งตามตระกูลภาษาในจังหวัดน่าน.....	40
4. ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ.....	41
แนวคิดสมดุลงาน.....	51
1. ความหมายของการสอนแนวสมดุลงาน.....	51
2. ความเป็นมาของการสอนแนวสมดุลงาน.....	52
3. หลักการของการสอนแนวสมดุลงาน.....	54
4. การจัดกิจกรรมตามแนวสมดุลงานของเด็กปฐมวัย.....	57
5. การประเมินผลพัฒนาการด้านภาษาตามแนวสมดุลงาน.....	64
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการนิเทศการศึกษา.....	65
1. ความหมายของรูปแบบ.....	65
2. องค์ประกอบของรูปแบบ.....	66
3. ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	70
4. จุดมุ่งหมายของการนิเทศ.....	72
5. หลักการของการนิเทศการศึกษา.....	75
6. กระบวนการนิเทศการศึกษา.....	77
7. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ.....	87
การนิเทศแบบพัฒนาการ (Development Supervision).....	92
1. ความหมายและความเป็นมาของการนิเทศแบบพัฒนาการ.....	92
2. พัฒนาการของครู.....	92

3. การนำการนิเทศแบบพัฒนาการไปใช้.....	94
4. วิธีการนิเทศหรือแบบของการนิเทศแบบพัฒนาการ.....	95
การชี้แนะทางปัญญา (cognitive coaching approach).....	102
1. ความเป็นมาและความหมาย.....	102
2. หลักการของการชี้แนะทางปัญญา.....	105
3. องค์ประกอบในการชี้แนะทางปัญญา.....	108
4. บทบาทของผู้ชี้แนะ.....	111
5. กระบวนการของการชี้แนะทางปัญญา.....	114
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	121
1. งานวิจัยในประเทศ.....	121
2. งานวิจัยต่างประเทศ.....	132
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	142
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	143
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์ แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ.....	144
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัด ประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	147
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะ ทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุล ภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ.....	157

ชั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ พัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัด ประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ...	186
บทที่ 4 ผลการวิจัย	189
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์ แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	189
ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการจัดประสบการณ์ ด้านภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	206
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทาง ปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ.....	216
ตอนที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ พัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัด ประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ....	276
บทที่ 5 บทสรุป	279
สรุปผลการวิจัย.....	280
อภิปรายผล	284
ข้อเสนอแนะ	295
บรรณานุกรม	297
ภาคผนวก.....	311
ประวัติผู้วิจัย	402

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 องค์ประกอบของการประเมินแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา	32
ตาราง 2 องค์ประกอบของการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย	35
ตาราง 3 การวิเคราะห์และสรุปแนวการสอนสมดุภาษา	56
ตาราง 4 การสรุปกิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย	59
ตาราง 5 การสังเคราะห์ความสอดคล้องขององค์ประกอบของรูปแบบตามแนวคิดของ นักศึกษา.....	69
ตาราง 6 การสังเคราะห์กระบวนการของรูปแบบการนิเทศ	83
ตาราง 7 ลำดับขั้นการพัฒนาของครูและวิธีการการนิเทศแบบพัฒนาการ	94
ตาราง 8 การวิเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching).....	118
ตาราง 9 รายละเอียดเนื้อหาและพฤติกรรมการจัดทำแบบทดสอบ	160
ตาราง 10 เกณฑ์การประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์	163
ตาราง 11 เกณฑ์การประเมินทักษะการจัดประสบการณ์	166
ตาราง 12 กระบวนการนิเทศ รายละเอียดการดำเนินงาน และระยะเวลาในการนิเทศ.	168
ตาราง 13 เกณฑ์ในการแปลผลจากการประเมินความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ ของครู.....	171
ตาราง 14 คะแนนด้านความรู้ ทักษะ และระดับความสามารถ	172
ตาราง 15 กำหนดวิธีการนิเทศให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของครู	173
ตาราง 16 กำหนดการให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	173

ตาราง 17 การชี้แนะทางปัญญาและพฤติกรรมการนิเทศ.....	175
ตาราง 18 แผนการนิเทศความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับ ครูผู้สอน เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะและวิธีการนิเทศ	176
ตาราง 19 กำหนดเวลาและวิธีการในการนิเทศของครูรายบุคคล	181
ตาราง 20 รายละเอียดข้อมูลโรงเรียนที่มีครูเข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ พัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา	194
ตาราง 21 สรุปความรู้ที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความต้องการและจำเป็น ได้รับ การนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษา	199
ตาราง 22 กรอบแนวคิดของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทาง ปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับ ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ.....	204
ตาราง 23 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับ การชี้แนะ ทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุ ภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยผู้เชี่ยวชาญ	211
ตาราง 24 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุ ภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	214
ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อน หลังการใช้รูปแบบและผลการทดสอบ สมมติฐาน.....	216
ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบคะแนนด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุ ภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังการทดลองใช้รูปแบบนิเทศกับ เกณฑ์ร้อยละ 70	217
ตาราง 27 คะแนนและร้อยละของความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ แบบสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบชี้นำควบคุม	218

ตาราง 28	คะแนนและร้อยละความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบ สมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้การนิเทศแบบชี้ นำให้ข้อมูล	219
ตาราง 29	คะแนนและร้อยละความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบ สมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้การนิเทศแบบ ร่วมมือ	221
ตาราง 30	คะแนนและร้อยละของความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุ ภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้การนิเทศแบบชี้ นำควบคุม	222
ตาราง 31	คะแนนและร้อยละของความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุ ภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบชี้ นำให้ข้อมูล	224
ตาราง 32	คะแนนและร้อยละความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุ ภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบ ร่วมมือ	225
ตาราง 33	ผลการประเมินกระบวนการนิเทศ	273
ตาราง 34	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ พัฒนาการ ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัด ประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	276
ตาราง 35	ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับเกณฑ์การประเมิน ทักษะ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็ก ปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	342
ตาราง 36	ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับเกณฑ์การประเมิน ทักษะการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	344
ตาราง 37	ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินของแบบประเมินทักษะการ เขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	346
ตาราง 38	ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินของแบบประเมินทักษะการ จัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	347

ตาราง 39 ผลการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะ ทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	347
ตาราง 40 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความเหมาะสมของการใช้รูปแบบ การนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่ม ชาติพันธุ์ลัวะ	349
ตาราง 41 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ แบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัด ประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	351
ตาราง 42 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการจัด ประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	353
ตาราง 43 การหาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความรู้ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ ลัวะ	369

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 หลักการของการชี้แนะทางปัญญา	105
ภาพ 2 บทบาทในการช่วยเหลือของผู้ชี้แนะ	112
ภาพ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย	141
ภาพ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	143
ภาพ 5 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ.....	146
ภาพ 6 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศ	156
ภาพ 7 หนังสือเล่มใหญ่ (Big book) ที่มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย จำนวน 8 เล่ม... 179	
ภาพ 8 การศึกษาผลของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา	185
ภาพ 9 การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศ	188
ภาพ 10 รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่ม ชาติพันธุ์ลัวะ	207
ภาพ 11 คะแนนทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบชี้นำ ควบคุม	219
ภาพ 12 คะแนนทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้การนิเทศแบบชี้นำให้ ข้อมูล.....	220
ภาพ 13 คะแนนทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ	222
ภาพ 14 คะแนนทักษะการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบชี้นำควบคุม	223
ภาพ 15 คะแนนทักษะการจัดประสบการณ์โดยใช้การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล.....	225
ภาพ 16 คะแนนทักษะการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ	226

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิต เป็นช่วงวัยที่พัฒนาการทางด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว และเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับพัฒนาการในช่วงวัยต่อ ๆ ไป เด็กในวัยนี้จึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของประเทศ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมตามช่วงวัยจะสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต ดังคำกล่าวของ เจมส์ เจ. เอกแมน นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ปี พ.ศ. 2542 ที่ว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว” ดังนั้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นรากฐานที่มีผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของคนตลอดชีวิตและเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด กล่าวคือ เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดี มีความสามารถเรียนรู้ ทำงานไม่เก่ง และเป็นพลเมืองดีที่จะนำสู่ความสำเร็จในสังคมที่ท้าทายในศตวรรษที่ 21 ต้องได้รับโอกาสการพัฒนาอย่างรอบด้าน ในช่วงปฐมวัย รัฐและทุกภาคส่วน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน สังคม บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ครู โรงเรียน องค์กรท้องถิ่นทุกระดับ บุคลากรพัฒนาสังคมทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคศาสนา และภาคธุรกิจ จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของช่วงปฐมวัย ตระหนักในพันธกิจและลงมือช่วยกันทำให้เด็กปฐมวัยมีโอกาสพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, น. 1) ดังนั้นกฎหมายต่าง ๆ จึงได้กำหนดแนวทางใน การพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้อย่างชัดเจน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560, น. 14) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยต้องมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561, น. 8-9) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่มุ่งพัฒนาคนใน

ภาพรวมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกช่วงวัย สนับสนุนการผลิตสื่อสร้างสรรค์ที่มีรูปแบบหลากหลายที่ให้ความรู้ในการเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็กปฐมวัย อาทิ การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมทั้งการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เน้นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา และการเตรียมทักษะการอยู่ในสังคมให้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, น. 68) รวมถึงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยกำหนดว่ารัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้คนไทยทุกคน โดยการให้การศึกษาและการเรียนรู้ที่ครอบคลุมคนทุกช่วงวัย นอกจากนี้แผนการศึกษาแห่งชาติ ยังได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาในระยะ 20 ปี ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย โดยปรับระบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย (3-5 ปี) ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน พัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย สมรรถนะเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาเซียนและระดับสากล เพื่อการพัฒนาคุณภาพและพัฒนารอบด้านสมวัยของเด็กปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 108-109)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรที่มุ่งมั่นพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยมีหลักการเพื่อให้เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและการให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม มีคุณธรรม และเต็มตามศักยภาพ โดยมีหลักการให้การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมกับเด็กปฐมวัยทุกคน ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 3-4) ดังนั้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงมุ่งพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ เมื่อเด็กจบการศึกษาปฐมวัยแล้ว จะต้องมิตักษะการคิด การใช้ภาษา สื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 26)

การใช้ภาษาจึงมีความสำคัญยิ่งที่เด็กปฐมวัยจะต้องได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมภาษาไทยมาตรฐาน (Standard Thai) เป็นภาษาที่มีความสำคัญมากที่สุดในสังคมไทย ทำหน้าที่เป็นภาษาราชการ ภาษาประจำชาติ ภาษาการศึกษาและภาษาวรรณกรรม เป็นภาษาที่มีประโยชน์มาก

ที่สุด และยังเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีสำหรับคนไทยทุกคน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2542, น. 55) ดังที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านภาษาคือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย โดยปรากฏในประสบการณ์สำคัญในด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล การคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในด้านการใช้ภาษา โดยมีประสบการณ์สำคัญที่เด็กจะต้องได้รับการเรียนรู้ในด้านการใช้ภาษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 26-38) ซึ่งภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย มีคุณค่าทางวัฒนธรรม เป็นเอกภาพของคนในชาติไทย รวมถึงเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่งผลให้ประชาชนชาวไทยได้ติดต่อสื่อสารประกอบอาชีพ และอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสงบสุข รวมถึงเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการคิดต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 9)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีคนหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ จึงมีความหลากหลายด้านภาษา ซึ่งมีจำนวนภาษามากถึง 60 -70 กลุ่มภาษา ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เด็กเกิดกระบวนการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษามาตรฐานและภาษาของชาติพันธุ์ตั้งแต่อายุน้อย เพราะจะทำให้เกิดประโยชน์แก่เด็กทั้งความยืดหยุ่นทางความคิดและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าภาษาที่เด็กใช้ที่บ้านกับภาษามาตรฐานการเรียนรู้ในสถานศึกษามีความแตกต่างกัน จะส่งผลต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กทางสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจเป็นอย่างมาก (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2552 อ้างถึงใน วิถีมา อาพัทธนานนท์, 2561, น. 161) กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ มีกระจายอยู่ทั่วไปในประเทศไทย โดยเฉพาะในจังหวัดน่านมีประชากรประกอบด้วยหลายชาติพันธุ์กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดน่านมากเป็นลำดับที่ 3 รองจากคนเมือง (ไทยวน) และไทลื้อ กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะเป็นกลุ่มชนที่นักภาษาศาสตร์ได้จัดให้อยู่ในกลุ่มมอญ-เขมร ที่อยู่ในกลุ่มภาษาออสโตรเอเชียติก (Austro-Asiatic) กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะในจังหวัดน่านจัดเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมกลุ่มหนึ่งของภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ และได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ตามเชิงเขาทั่วไปในอำเภอปัว อำเภอเชียงกลาง อำเภอนันทบุรี อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภอบ่อเกลือ (องค์การ

บริหารส่วนจังหวัดน่าน, 2558, น. 45; สุวิไล เปรมศรีรัตน์, 2531, น. 1; ภัททิยา ยิมเรวัต, และสุริยา รัตนกุล, 2541, น. 8-9; ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ และคณะ, 2550, น. 29) กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะยังมีการใช้ภาษาลัวะในการติดต่อสื่อสารกัน ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษามาตรฐานของผู้เรียนดังที่ ฐิติมา อาพัทธนานนท์ (2561, น. 45) ได้กล่าวไว้ว่า นักเรียนที่ใช้ภาษาอื่นเป็นภาษาแม่อาจเรียนได้ไม่ดีเท่า นักเรียนที่ใช้ภาษามาตรฐานที่โรงเรียน หรืออาจต้องใช้ความพยายามมากเพื่อที่จะเข้าใจภาษามาตรฐานในโรงเรียน จากการศึกษาให้นักเรียนที่พูดภาษาเดียวกับภาษาที่ใช้ใน การจัดการเรียนการสอน จะเข้าใจสิ่งที่ครูพูดได้ดีกว่านักเรียนที่มาจากวัฒนธรรมอื่น การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงควรใช้วัฒนธรรมของนักเรียนเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน (ฐิติมา อาพัทธนานนท์, 2561, น. 62) และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, น. 16-17) ได้สรุปเกี่ยวกับการติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ โดยได้ดำเนินการออกแบบและจัดการเรียนการสอนบูรณาการความรู้เกี่ยวกับภาษา ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมท้องถิ่นสู่การออกแบบการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนในแต่ละพื้นที่ โดยผู้บริหารและคณะครูมีความต้องการการสนับสนุนเชิงนโยบายจากส่วนกลางและเขตพื้นที่ การศึกษาในการนิเทศและการติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ภาคิเชียงใหม่เพื่อการปฏิรูปการศึกษาและชมรมทวิภาษาจังหวัดเชียงใหม่ (2562, น. 11) ได้สรุปเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กชาติพันธุ์ไว้หลายประการ ประการที่สำคัญ คือ ครูไม่มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเด็กและชุมชนที่มีภาษา สังคม และ วัฒนธรรม แตกต่างจากประชากรทั่วไป โดยมีวิธีการแก้ไข หาความช่วยเหลือคือ ศักขานิเทศก์ต้อง นิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จนกว่าครูผู้สอนจะคุ้นชินกับแนวทางการสอนแบบใหม่

ผู้วิจัยได้นิเทศติดตาม สอบถาม สัมภาษณ์ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ เกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์และความต้องการของครูในการพัฒนา พบว่า 1) สภาพความรู้และ ทักษะของครูในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ อยู่ในระดับน้อย ทุกรายการ โดยมีความรู้ด้านวิธีการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ สภาพด้านทักษะของครูในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาตามแนวคิดสมดุภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2) ความต้องการของครูในการพัฒนาความรู้ และทักษะครูมีความต้องการในการพัฒนาด้านความรู้เฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกรายการ โดยมีความต้องการพัฒนาความรู้ด้านวิธีการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็ก ปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมากที่สุด ส่วนความต้องการในการพัฒนาด้านทักษะนั้น ครูต้องการ พัฒนาการจัดประสบการณ์ด้านภาษาตามแนวคิดสมดุภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มากที่สุด 3) ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูสรุปได้ว่า ครูครมีความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความรู้และทักษะด้านภาษาของเด็กที่ตนสอน เข้าใจ

วัฒนธรรมของเด็ก พุดสื่อสารกับเด็กได้บ้าง โดยมีความต้องการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับหลักและวิธีการจัดประสบการณ์ด้านภาษาด้วยวิธีการที่หลากหลายสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ และต้องการความช่วยเหลือ ชี้แนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องชาญในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่ศึกษานิเทศก์รับผิดชอบงานการศึกษาปฐมวัย ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงมีความต้องการจะพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะในด้านการจัดประสบการณ์ด้านภาษาตามแนวคิดสมดุภาษา ซึ่งเป็นวิธีการสอนภาษาแนวธรรมชาติแบบองค์รวม (Whole language) ผสมกับการสอนแบบแจกลูกสะกดคำ (Phonics) เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมาย แล้วจึงสอนทักษะย่อยหรือการสะกดคำ สอดแทรกในเรื่องที่เรียนรู้ตามบริบทจริงของผู้เรียน (อารี สันหลวี, 2550; วรรณาท รักสกุลไทย, และนฤมล เนียมหอม, 2549 อ้างถึงใน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น. 76) และใช้การนิเทศการจัดประสบการณ์ สอดคล้องกับ วัชรา เล่าเรียนดี (2556) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ทำได้หลายวิธี แต่วิธีการหนึ่งที่จะส่งผลโดยตรงให้ครูสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพคือ การนิเทศการสอน เพราะศึกษานิเทศก์ คือ ผู้ทำหน้าที่นิเทศ-แนะนำ-ชี้แนะ-กระตุ้น ให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษา เกิดความรู้ ความตระหนัก และมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการศึกษา สอดคล้องกับพรรณอร อุชุกภาพ (2561, น. 241) ได้กล่าวไว้ว่า การให้การนิเทศ (Supervisors) จะช่วยให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น ช่วยให้ครูได้รับข้อมูลในการพัฒนาต่าง ๆ เช่น องค์กรความรู้ใหม่ ๆ วิธีสอน แหล่งข้อมูลสำหรับการเรียนรู้ ระบบการตรวจสอบและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งการนิเทศมีหลายวิธีการแต่วิธีการหนึ่งที่น่าจะช่วยในการพัฒนาครูได้ คือ การนิเทศแบบพัฒนาการ (Supervision development) ซึ่งมีวิธีการนิเทศให้เหมาะสมกับครูจะต้องคำนึงถึงระดับพัฒนาการของครู ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ รวมถึงการยอมรับและผูกพันต่อภาระหน้าที่ของครู (วัชรา เล่าเรียนดี, 2556, น. 125) ซึ่งสามารถ ทิมนาค (2553; Semin, et al., 2018; Goksoy, 2018; Ozyildirim, & Aksu, 2016) ได้นำการนิเทศแบบพัฒนาการมาใช้ในการพัฒนาครูแล้วพบว่าครูมีพัฒนาการในการสอนดีขึ้น นอกจากการช่วยเหลือครูโดยใช้การนิเทศแบบพัฒนาการด้วยวิธีที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของครูแล้ว การชี้แนะ (Coaching) ซึ่งเป็นคูคิดของผู้ที่ได้รับการชี้แนะในกระบวนการพัฒนาที่สร้างสรรค์และกระตุ้นให้ผู้รับการชี้แนะได้นำศักยภาพของตนเองออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการชี้แนะจะเน้นการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงด้านดีที่เป็นรูปธรรม การชี้แนะสามารถทำได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ โดยการชี้แนะแตกต่างจากการสอนโดยทั่วไป เพราะจะทำให้ผู้รับการชี้แนะเกิดการเรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการชี้แนะที่แตกต่างกันระหว่างผู้รับการชี้แนะแต่ละบุคคล (วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต

พัฒนาผล, 2558) การชี้แนะมีหลายวิธีแต่การชี้แนะที่ช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้และสติปัญญา คือ การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) ซึ่งเป็นกระบวนการของการเป็นสื่อกลางในการสนับสนุน ส่งเสริม สร้าง และพัฒนาสติปัญญาและความคิด การรับรู้ และการตัดสินใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Costa, & Garmston, 2002) ซึ่งคุณทลี บริรักษ์สันติกุล, 2558; ชนิพรรณ จาติเสถียร, 2557; วิณา ก้วยสมบุรณ์, 2547; Castillo, A. G., 2015; Lin, C., 2012; Henry, A. G., 2012) ได้นำการชี้แนะทางปัญญามาใช้แล้วพบว่าผู้รับการชี้แนะมีพัฒนาการที่ดีขึ้นกว่าเดิม

จากเหตุผลและความเป็นมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักและเห็นว่าควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบที่จะสนับสนุนครูผู้สอนระดับปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ให้สามารถพัฒนาเทคนิคและวิธีการจัดประสบการณ์ด้านภาษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงได้พัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ซึ่งสอดคล้องกับวัชรรา เล่าเรียนดี (2556, น. 230) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนขึ้นมาใหม่ด้วยวิธีการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับแนวคิดการออกแบบเชิงระบบ วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มเป้าหมายก่อนให้ชัดเจนและการออกแบบระบบการเรียนการสอนโดยยึดหลักการ แนวคิดที่สำคัญของการนิเทศยุคใหม่ คือ การเน้นครูเป็นสำคัญ การช่วยเหลือครูเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา คำนี้ถึงความแตกต่างกันของมนุษย์และเชื่อว่าครูทุกคนพัฒนาได้ถ้าได้รับการช่วยเหลือในการพัฒนาตนเองถูกวิธี และการออกแบบการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบจะช่วยพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูและผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้

คำถามวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานด้านความสามารถของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา มีอะไรบ้าง และเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีองค์ประกอบ และองค์ประกอบมีลักษณะอย่างไร
3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการจัดประสบการณ์มีพัฒนาการอย่างไร
4. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยมุ่งศึกษาดังนี้

3.1 เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ

3.2 เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศกับเกณฑ์ร้อยละ 70

3.3 เพื่อศึกษาทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลงานาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

3.4 เพื่อศึกษาทักษะการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลงานาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

4. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

2. เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ เช่น ม้ง เมี่ยน และขมุ

3. ผลการวิจัยช่วยเพิ่มพูนองค์ความรู้ในศาสตร์ด้านหลักสูตรและการสอน ดังนี้

3.1 การจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์

3.2 แนวทางการนำแนวคิดแบบสมดุลงานาสู่การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

4. สถานศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ สามารถนำแนวทางการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ไปบูรณาการในการจัดทำหลักสูตรและการศึกษาของโรงเรียนได้

ขอบเขตของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ เนื้อหาประกอบด้วย รูปแบบการนิเทศ การนิเทศแบบพัฒนาการ การชี้แนะทางปัญญา ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ภาษาไทยมาตรฐาน และแนวคิดสมดุลภาษา

2. ความสามารถของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. เอกสาร ตำรา บทความวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศ การนิเทศแบบพัฒนาการ การชี้แนะทางปัญญา ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ภาษาไทยมาตรฐาน และแนวคิดสมดุลภาษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนเด็กปฐมวัยในโรงเรียนที่มีเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

ประเด็นที่ศึกษา

ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่

1. การจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
2. ความสามารถที่จำเป็นของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

**ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ
ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา
สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์**

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
มีองค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ และการวัดและประเมินผล

2. คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่ม ชาติพันธุ์ลัวะ
ประกอบด้วย บทนำ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการนิเทศ และการนำรูปแบบการนิเทศสู่
การปฏิบัติ

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย
  - 1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน
  - 1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 1 คน
  - 1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาชาติพันธุ์ลัวะ จำนวน 1 คน
  - 1.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 คน
  - 1.5 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 1 คน
2. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในโรงเรียนที่มีบริบทคล้ายคลึงกับโรงเรียนของ
กลุ่มเป้าหมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2 จำนวน 3 คน ที่เข้าร่วม
การทดลองใช้กระบวนการนิเทศบางส่วนของรูปแบบการนิเทศ

ขอบเขตด้านตัวแปร

ความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ

**ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทาง
ปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็ก
ปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ**

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การนิเทศตามรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2 จำนวน 10 คน ที่ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจงโดยกำหนดคุณสมบัติคือ เป็นครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ และมีเด็กปฐมวัยทุกคนในห้องเรียนพูดสื่อสารด้วยภาษาลัวะ

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา ของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ประกอบด้วย

1. ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
2. ทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา

สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ใช้เวลา 12 สัปดาห์

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินรูปแบบการนิเทศในขั้นตอนนี้ มุ่งเน้นการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายหลังการการนิเทศตามกระบวนการของรูปแบบการนิเทศ มีตัวชี้วัดคือ ความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ พิจารณาความพึงพอใจของครูที่เข้าร่วมใช้รูปแบบการนิเทศ

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2 จำนวน 10 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การนิเทศแบบพัฒนาการ หมายถึง การแนะนำและช่วยเหลือครูตามระดับความรู้ ความรับผิดชอบ และความผูกพันต่อภาระหน้าที่ของครูโดยมีวิธีการนิเทศ ได้แก่ การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม (Directive Control Approach) การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล (Directive Information Approach) และการนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Approach)

การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม หมายถึง การแนะนำและช่วยเหลือครูที่มีความรู้ ความรับผิดชอบและความผูกพันต่อหน้าที่ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะในระดับต่ำ ซึ่งการนิเทศแบบนี้ผู้นิเทศต้องดูแลเอาใจใส่และช่วยเหลือครูอย่างใกล้ชิด

การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล หมายถึง การแนะนำและช่วยเหลือครูที่มีความรู้ ความรับผิดชอบและความผูกพันต่อหน้าที่ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งการนิเทศแบบนี้ผู้นิเทศจะลดการควบคุมลง ให้ครูได้ตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น

การนิเทศแบบร่วมมือ หมายถึง การแนะนำและช่วยเหลือครูที่มีความรู้ ความรับผิดชอบและความผูกพันต่อหน้าที่ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะในระดับปานกลาง ซึ่งการนิเทศแบบนี้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันคิดหาวิธีแก้ปัญหาให้ข้อเสนอแนะ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การชี้แนะทางปัญญา หมายถึง กระบวนการในการช่วยเหลือ กระตุ้นหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับการชี้แนะมีการพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้ชี้แนะจะเป็นสื่อกลางให้เกิดการคิดการพัฒนา การสร้างความรู้ใหม่ การปรับเปลี่ยนวิธีการคิด และพฤติกรรมของผู้รับการชี้แนะ ซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยมีขั้นการชี้แนะ 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 วางแผนและกำหนดเป้าหมาย ขั้นที่ 2 สังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และตรวจสอบ ขั้นที่ 4 ถอดบทเรียนและสะท้อนคิด และขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้

รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา หมายถึง แบบแผนการดำเนินการนิเทศที่จัดองค์ประกอบตามแนวคิดของการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา มีองค์ประกอบได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ และการวัดและประเมินผล กระบวนการนิเทศมีขั้นตอนการนิเทศ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ประเมินความสามารถ ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการนิเทศ ขั้นตอนที่ 3 นิเทศติดตามและการชี้แนะทางปัญญา ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ผลการนิเทศ และขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลการนิเทศ

ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หมายถึง ความรู้และทักษะของครูในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ ลัวะ ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ของครูจากการเข้าร่วมกระบวนการนิเทศ เกี่ยวกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ภาษาลัวะเบื้องต้น แนวคิดสมดุลภาษา และการจัด ประสบการณ์ด้านภาษาตามแนวคิดสมดุลภาษา ประกอบด้วย ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ และการประเมินค่า วัดโดยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุล ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ทักษะการเขียนแผนการจัดการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หมายถึง ความสามารถของครูผู้สอนในการเขียนองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบ ไว้ในหน่วยการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยเขียนไว้เป็น ลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์แต่ละครั้ง องค์ประกอบของแผนการจัด ประสบการณ์ประกอบด้วย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการ เรียนรู้ การจัดประสบการณ์ สื่อ และการประเมินพัฒนาการ วัดโดยแบบวัดทักษะการเขียนแผนการ จัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบการ ปฏิบัติแบบรูบริกส์ (Rubric Score) 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ

ทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หมายถึง ความสามารถของครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดการจัดประสบการณ์แบบสมดุล ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ที่ได้เขียนไว้ วัดโดยแบบวัดทักษะการจัดประสบการณ์ แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบการปฏิบัติแบบรูบริกส์ (Rubric Score) 5 ระดับ จำนวน 6 ข้อ

ความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดีของครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ประกอบด้วย

1. ความรู้สึกที่มีต่อปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศและการอบรมให้ ความรู้แก่ครู
2. ความรู้สึกที่มีต่อกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการนิเทศตามรูปแบบการนิเทศ
3. ความรู้สึกที่มีต่อผลลัพธ์ ได้แก่ การนำผลที่ได้จากกระบวนการนิเทศไปจัดประสบการณ์ ความพึงพอใจวัดโดยแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการ ชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา

สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีพัฒนาการด้านภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ประกอบด้วย 1) กิจกรรมการอ่านให้ฟัง 2) กิจกรรมการอ่านร่วมกัน 3) กิจกรรมการอ่านคนเดียว 4) กิจกรรมหลังการอ่าน และ 5) กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศ
2. ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังการนิเทศสูงกว่าก่อนเกณฑ์ร้อยละ 70

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย
  - 1.1 ความหมายของการจัดประสบการณ์ด้านภาษา
  - 1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย
  - 1.3 ความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย
2. ภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์
  - 2.1 ความหมายของกลุ่มชาติพันธุ์
  - 2.2 กลุ่มชาติพันธุ์ที่แบ่งตามตระกูลภาษาในประเทศไทย
  - 2.3 กลุ่มชาติพันธุ์ที่แบ่งตามตระกูลภาษาในจังหวัดน่าน
  - 2.4 ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
3. แนวคิดสมดุลภาษา
  - 3.1 ความหมายของการสอนแนวสมดุลภาษา
  - 3.2 ความเป็นมาของการสอนแนวสมดุลภาษา
  - 3.3 หลักการของการสอนแนวสมดุลภาษา
  - 3.4 การจัดกิจกรรมตามแนวสมดุลภาษาระดับการศึกษาปฐมวัย
  - 3.5 การประเมินพัฒนาการด้านภาษาตามแนวสมดุลภาษา
4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับรูปแบบและการนิเทศการศึกษา
  - 4.1 ความหมายของรูปแบบ
  - 4.2 องค์ประกอบของรูปแบบ
  - 4.3 ความหมายของการนิเทศการศึกษา
  - 4.4 จุดมุ่งหมายของการนิเทศ
  - 4.5 หลักการของการนิเทศการศึกษา
  - 4.6 กระบวนการนิเทศการศึกษา

- 4.7 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ
5. การนิเทศแบบพัฒนาการ
  - 5.1 ความหมายและความเป็นมาของการนิเทศแบบพัฒนาการ
  - 5.2 พัฒนาการของครู
  - 5.3 การนำการนิเทศแบบพัฒนาการไปใช้
  - 5.4 วิธีการนิเทศหรือแบบของการนิเทศแบบพัฒนาการ
6. การชี้แนะทางปัญญา
  - 6.1 ความเป็นมาและความหมาย
  - 6.2 หลักการของการชี้แนะทางปัญญา
  - 6.3 องค์ประกอบของการชี้แนะทางปัญญา
  - 6.4 บทบาทของผู้ชี้แนะ
  - 6.5 กระบวนการของการชี้แนะทางปัญญา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

1. ความหมายของการจัดประสบการณ์ด้านภาษา

การจัดประสบการณ์ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Experience” เป็นกระบวนการได้มาซึ่งความรู้หรือทักษะในช่วงระยะเวลาหนึ่งโดยผ่านการมองและการกระทำสิ่งต่าง ๆ มากกว่าจะผ่านการเรียนแบบท่องจำหรือการอ่านหนังสือ คำว่าประสบการณ์จึงมีความหมายอย่างมากสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากลักษณะธรรมชาติของเด็กวัยนี้จะกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้อยู่แล้วและเด็กจะเรียนรู้ได้ดีด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า สำรวจสิ่งแวดล้อมรอบตัว ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ สิ่งของ และผู้อื่น ประสบการณ์ตรงสำหรับเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง (พัชรี ผลโยธิน, 2555, น. 1-4) และ Froebel (1982, pp. 55-56) ยังได้กล่าวเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยว่าเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรม ให้เด็กได้พัฒนาตามความสนใจจากประสบการณ์ โดยจัดกิจกรรมทั้งการเล่นและการเรียนรู้ไปพร้อมกัน สอดคล้องกับ Epstien (2007) ได้กล่าวเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ว่าเป็นวิธีการที่ครูใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมภายใต้เนื้อหาของหลักสูตรที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เริ่มจากการดูแลสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพที่ดี ส่งเสริมให้เด็กรู้สึกปลอดภัย นอกจากนี้การจัดประสบการณ์ต้องตอบสนองความต้องการ

ขั้นพื้นฐานของเด็กตามความแตกต่างและความต้องการของแต่ละบุคคล โดยอาศัยความร่วมมือกับครอบครัว เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และกระบวนการคิดของเด็ก

ส่วนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษาประกอบด้วยคำที่มีความสำคัญ 2 คำ คือ “การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย” และ “ภาษา” ดังมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, น. 153) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนรู้ด้านภาษาว่าเป็นกิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาภาษาที่ครูอาจใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบเน้นประสบการณ์ (Whole language) ก็ได้ หรือถ้าครูไม่ใช่ครูต้องการจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ครูสามารถทำได้โดยใช้ความพร้อมด้านภาษาตามพัฒนาการของเด็กเป็นฐานของการออกแบบกิจกรรม ครูอาจแยกการสอน ฟัง อ่าน เขียน จากกัน หรือจะสอนรวมกันก็ได้ จุดประสงค์สำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาคือ ช่วยให้เด็กเรียนรู้การสื่อสารและพัฒนาสัญลักษณ์ในการพูด การอ่าน การฟังของเด็กเป็นสำคัญ และสร้างนิสัยการเรียนรู้หนังสือโดยเริ่มต้นจากการรู้คำศัพท์ รู้ประโยคและสื่อความหมายเป็นตามลำดับ

นฤมล เนียมหอม (2560) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์เป็นการจัดเตรียมกิจกรรมสภาพแวดล้อมและสื่อที่จะส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยการจัดประสบการณ์ด้านภาษานั้นเป็นการเปิดโอกาสและสร้างสถานการณ์ในการใช้ภาษาผ่านการเล่นในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของเด็ก

กัญญา ศิลปกิจยาน (2560, น. 7) ได้กล่าวเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษาว่าเป็นการจัดเตรียมกิจกรรมสภาพแวดล้อม และสื่อที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายผ่านการเล่น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร สื่อความหมาย แสดงความรู้สึก ความคิดและประสบการณ์ของตนเองกับบุคคลอื่น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2561, น. 6) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษา เป็นการจัดเตรียมกิจกรรมสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีหลักการที่ถูกต้อง มีแนวทางการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม และมีขอบข่ายการจัดประสบการณ์ที่ชัดเจน โดยการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กนั้น จะสร้างให้เด็กเกิดความสามารถในการใช้ภาษาได้เหมาะสมตามพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้านฟัง พูด อ่าน และเขียน

พัชรี ผลโยธิน (2562, น. 32) ได้สรุปเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยครูและผู้ดูแลเด็กต้องจัดสภาพแวดล้อมด้านภาษาในห้องเรียนที่เอื้อให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับตัวหนังสือ จัดสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายและเพียงพอสำหรับเด็กทำกิจกรรมจัดประสบการณ์ด้านภาษาที่หลากหลายในกิจกรรมประจำวันเพื่อช่วยให้เด็กปฐมวัยพัฒนาภาษาทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษา เป็นการจัดเตรียมกิจกรรม สภาพแวดล้อม และสื่อที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยการจัดกิจกรรมผ่านการเล่น ซึ่งต้องจัดในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของเด็ก

2. ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

Colette, & Sean (2015, pp. 65-47 as cite in Jean Piaget, 1980 ; Lev Semyonovich Vygotsky, 1934; Jerome Bruner, 1915) ได้สรุปทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้

2.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์

ทฤษฎีทางสติปัญญาของเพียเจท์ (Piaget's Cognitive Development Theory) เชื่อว่า สติปัญญาของมนุษย์เป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดและเป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากประสบการณ์ จากสิ่งแวดล้อม โดยองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญา ประกอบด้วยวุฒิภาวะ (Maturation) ประสบการณ์ (Experience) การถ่ายทอดทางสังคม (Social Transmission) และกระบวนการพัฒนาสมดุล (Equilibration Process) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget มีสาระสำคัญดังนี้

1. กระบวนการสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญา คือ การจัดและรวบรวม (Organization) โครงสร้างภายในทางกายภาพและทางจิตให้เป็นระบบและการปรับตัว (Adaptation) ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้อยู่ในสภาพสมดุล (Equilibrium) ทั้งนี้ การปรับตัวประกอบด้วย

1.1 การซึมซับประสบการณ์ (Assimilation) เป็นกระบวนการที่เกิดจากการที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม แล้วรับหรือซึมซับภาพและเหตุการณ์ต่าง ๆ เข้าไว้ในโครงสร้างทางสติปัญญาของตน

1.2 การปรับโครงสร้างทางสติปัญญา (Accommodation) เป็นกระบวนการปรับความรู้เดิมให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ หรือความสามารถในการปรับความคิดเดิม ให้สอดคล้องกับสิ่งใหม่ ทำให้อยู่ในสภาวะสมดุล (Equilibrium) และเกิดโครงสร้างทางสติปัญญาที่เรียกว่า "Schema" ซึ่งทำให้คนสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

2. หลักของพัฒนาการ คือ พัฒนาการของเด็กเป็นไปตามวุฒิภาวะ เป็นกระบวนการที่แน่นอนพัฒนาการในช่วงเจริญวัยของเด็กอาจทำนายได้จากลักษณะของวัยตอนต้น และพัฒนาการของเด็กเป็นไปตามการสะสมการเรียนรู้ที่ได้จากประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมและการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้พัฒนาการของเด็กเกิดจากการผสมผสานระหว่างทฤษฎีวุฒิภาวะ (Maturation Theory) และทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) อีกด้วย

3. เพียเจท์เชื่อว่า ภาษาที่เด็กใช้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นระดับพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก ทฤษฎีของเพียเจท์ได้แสดงเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญา ดังนี้

3.1 ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Period) เป็นช่วงที่เด็กเรียนรู้คำโดยเชื่อมโยงคำกับกิจกรรม เด็กในขั้นนี้มีความต้องการอย่างแรงกล้าในการเรียนรู้ภาษา เด็กจะพูดซ้ำแล้วซ้ำอีก แม้ว่าจะอยู่คนเดียวหรือถูกห้ามก็ตาม ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของนักพฤติกรรมนิยมที่เชื่อว่ารางวัลทำให้เด็กทำซ้ำ เพียเจท์เชื่อว่า การทำซ้ำของเด็กเกิดจากความพึงพอใจของตัวเด็กเองในการใช้ภาษา

3.2 ขั้นความคิดก่อนเกิดปฏิบัติการ (Preoperational Period) เป็นช่วงที่เด็กใช้สัญลักษณ์แทนวัตถุหรือประสบการณ์เช่น ใช้บล็อกแทนบ้าน ใช้เส้นขีดเขียนแทนคำ เด็กวาดภาพอย่างมีจุดหมาย วาดภาพเพื่อสื่อจินตนาการของตนได้ เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์มากมายและรู้จักใช้คำเหล่านั้นเรียงร้อยเป็นประโยคที่ค่อย ๆ เพิ่มความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

3.3 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบรูปธรรม (Concrete operational Period) เป็นช่วงที่เด็กคิดได้มากกว่า 1 มุมมอง สามารถสร้างประโยคได้และเข้าใจเมื่อตัวอักษรตัวเดียวกันไปอยู่ในที่ต่าง ๆ กัน ในแต่ละคำ

3.4 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบนามธรรม (Formal Operational Period) เป็นช่วงที่เด็กเข้าใจเหตุผลซึ่งเป็นนามธรรม จึงเข้าใจสัญลักษณ์ด้านภาษาได้ดี

4. หลักการสอนตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget มีดังนี้

4.1 จัดการเรียนการสอนให้เด็กปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม กระตุ้นให้เด็กได้ลงมือกระทำโดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ตอบคำถามของเด็กและเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก

4.2 จัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ที่เหมาะสมและมีจำนวนเพียงพอ

4.3 จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ให้เด็กได้รับประสบการณ์เรียนรู้ที่มีความหลากหลายในขอบเขตเนื้อหาที่แตกต่างกัน

4.4 จัดให้เด็กเรียนรู้จากแรงจูงใจและวินัยในตนเอง ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

4.5 จัดการเรียนการสอนโดยไม่ควรเร่งขั้นพัฒนาการ

4.6 จัดการเรียนการสอนภาษาโดยคำนึงว่าเด็กรับรู้ส่วนรวม (whole) มากกว่าส่วนย่อย (Part)

สรุปว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและ การคิด คนเราใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและการคิด พัฒนาการของเด็กจะเป็นไปตาม วุฒิภาวะ การเรียนรู้ก็เป็นส่วนหนึ่งของหลักพัฒนาการด้วย ซึ่งจะเกิดขึ้นอย่างผสมผสานกัน ส่วนการประยุกต์ใช้แนวคิดของเพียเจต์ในการสอนคือ ต้องให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยครูอำนวยความสะดวกในการจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสม บูรณาการเนื้อหาการเรียนรู้อิงใจเด็กให้อยากเรียนรู้และสอนเด็กไปตามขั้นพัฒนาการ

2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ (Bruner's Cognitive development Theory)

บรูเนอร์ นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางสติปัญญาโดยอาศัยแนวคิดของเพียเจต์เป็นหลัก ซึ่งบรูเนอร์ไม่ได้คำนึงถึงอายุ แต่มีความเชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เก็บเกี่ยวจากประสบการณ์ รอบตัวเองและใช้ประสบการณ์ที่เก็บรวบรวมไว้นั้นเป็นเครื่องมือ เราสามารถสอนวิชาอะไรก็ได้ ผลดีให้แก่เด็กที่อยู่ในขั้นพัฒนาการใดก็ได้ หากใช้วิธีการที่เหมาะสม บรูเนอร์ให้ ความสนใจกับการเรียนรู้ด้วยการค้นพบด้วยตนเอง (Learning by Discovery) และได้สรุปว่าพัฒนาการทางสติปัญญาได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบทางพันธุกรรม (Genetic Factors) องค์ประกอบทาง ภาษาศาสตร์ (Linguistic Factors) และองค์ประกอบทางวัฒนธรรม (Cultural Factors) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา มีกระบวนการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบรูเนอร์ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การรับความรู้ (Acquisition) เป็นขั้นของการรับความรู้ใหม่ที่ได้ จากการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 การแปลงรูปของความรู้ (Transformation) เป็นขั้นของการแปลงรูป ความรู้ที่ได้รับมาให้สัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมหรือเหตุการณ์ปัจจุบัน

ขั้นที่ 3 การประเมินผล (Evaluation) เป็นขั้นของการประเมินผลว่าสิ่งที่ได้รับมา เป็นความรู้ใหม่ เมื่อผ่านขั้นการแปลงรูปของความรู้แล้ว ว่าดีหรือไม่ หรือทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้นเพียงใด

บรูเนอร์อธิบายว่าการเจริญเติบโตทางปัญญาเกิดจากการให้เด็กได้ทำสิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เรียนรู้ภาษาจากการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เรียนรู้สัญลักษณ์ เรียนรู้การสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์ เรียนรู้วัฒนธรรมและมีโอกาสตัดสินใจเลือกทำกิจกรรมที่ตนสนใจ

ลำดับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ มี 3 ขั้น

ขั้นการกระทำ (Enactive) อายุแรกเกิดถึง 2 ปี เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยการสัมผัส จับต้องด้วยมือ ผลักดึง รวมทั้งการที่เด็กใช้ปากกับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบตัว

ขั้นการแสดงภาพแทนใจ (Iconic) อายุ 5-8 ปี เด็กสามารถสร้างจินตนาการขึ้นในใจ และสามารถเข้าใจรูปภาพที่ใช้แทนของจริงแม้ว่าจะมีขนาดและสีเปลี่ยนไป

ขั้นการใช้สัญลักษณ์ (Symbolic) เด็กใช้สัญลักษณ์ในการเรียนรู้ สามารถเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม สร้างและพิสูจน์สมมติฐานได้

หลักการสอนตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ มีดังนี้

1. การสอนที่มีประสิทธิภาพเกิดจากปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างครูกับเด็ก ครูจะต้องเป็นต้นแบบ (Model) ที่ดีตั้งแต่ทัศนคติของครูที่มีต่อการสอนและการเรียนรู้ มีความเชื่อว่าเด็กมีแรงจูงใจภายใน (Self-Motivation) และมีความอยากรู้อยากเห็น ค้นพบสิ่งที่อยู่รอบตัวด้วยตนเอง ครูมีหน้าที่จัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนเพื่อให้เด็กมีโอกาสที่จะสำรวจค้นพบ

2. การจัดโครงสร้างของบทเรียน (Structure) ให้เหมาะสมกับวัยของเด็กและธรรมชาติของบทเรียน ครูควรแนะนำให้เด็กค้นคว้าความสัมพันธ์ของสิ่งที่เด็กต้องการเรียนรู้ นอกจากนี้ครูควรสำรวจความรู้พื้นฐานที่เด็กจำเป็นต้องมี ถ้าปรากฏว่าเด็กขาดความรู้พื้นฐาน ควรแนะนำให้เด็กเรียนรู้ก่อนเริ่มเรียนบทเรียนใหม่

3. การจัดลำดับความยากง่าย (Sequence) ของบทเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ลำดับขั้นตอนของวิธีการที่ใช้เพื่อการเรียนรู้มี 3 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 การเรียนรู้ด้วยการกระทำ มีประสบการณ์ตรงจากการจับต้องและสำรวจสิ่งแวดล้อม (Enactive mode of Learning) มักเป็นวิธีที่เด็กใช้

วิธีที่ 2 การเรียนรู้โดยการใช้รูปภาพหรือวาดภาพในใจ (Iconic Mode of Learning) เหมาะสำหรับเด็กที่อยู่ในวัยการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงรูปธรรมของเพียเจต์

วิธีที่ 3 การเรียนรู้โดยการใช้สัญลักษณ์ (Symbolic Mode of Learning) เป็นการเรียนรู้โดยการใช้ภาษาเป็นสื่อ

4. แรงเสริมด้วยตนเอง (Self-Reinforcement) มีความหมายต่อเด็กมากกว่าแรงเสริมภายนอก (Extrinsic Reinforcement) ครูควรให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เด็กและควรสอนให้เด็กตั้งความคาดหวังที่เป็นจริงได้และเหมาะสมกับความสามารถของตน

สรุปว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ กล่าวถึงพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งเกิดจากการที่เด็กลงมือกระทำและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยองค์ประกอบที่เสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญาคือ พันธุกรรม ภาษาศาสตร์ และวัฒนธรรม เน้นความสำคัญของการเรียนรู้จากประสบการณ์ การรับรู้ทางประสาทสัมผัส การทำความเข้าใจกับสิ่งนั้น จัดระบบ

โครงสร้างของสิ่งที่รับรู้จนเกิดเป็นความคิดรวบยอด

2.3 ทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงสังคมของไวทสกี้ (Vygotsky's Sociocultural Theory)

ทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงสังคมของไวทสกี้ ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาชาวรัสเซีย ได้เสนอทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงสังคม ซึ่งมีจุดเด่นในการให้ความสำคัญกับภาษาในฐานะเครื่องมือในการเรียนรู้ รวมทั้งให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและสังคม โดยไวทสกี้เชื่อว่า พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กแต่ละวัยจะเพิ่มสูงสุดตามศักยภาพได้ก็ต่อเมื่อได้รับการช่วยเหลือจากครูและเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่า

ไวทสกี้เชื่อว่า มนุษย์มีความต้องการภายในที่จะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเติบโตด้านภาษาขึ้นอยู่กับการที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและวัตถุในสภาพแวดล้อม บทบาทของผู้ใหญ่มีส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก เมื่อระดับการรู้ภาษาของเด็กมีความต่างจากระดับจริงที่เด็กสามารถทำได้ ปฏิสัมพันธ์ของผู้ใหญ่ต่อเด็กจะช่วยชี้แนะและขยายประสบการณ์ด้านภาษาของเด็ก ทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงสังคมของไวทสกี้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ระดับของสติปัญญา แบ่งเป็น 2 ชั้น คือ
  - 1.1 ระดับสติปัญญาขั้นเบื้องต้น (Elementary Mental Process) หมายถึง สติปัญญาตามธรรมชาติบนพื้นฐานของระบบทางชีวภาพที่มนุษย์ทุกคนมีเหมือนกันโดยไม่ต้องเรียนรู้
  - 1.2 ระดับสติปัญญาขั้นสูง (Higher Mental Process) หมายถึง สติปัญญาที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ที่ให้การอบรมเลี้ยงดู ถ่ายทอดวัฒนธรรมให้โดยใช้ภาษา เมื่อเด็กเรียนรู้ภาษาจะทำให้เด็กเรียนรู้ความคิดรวบยอด สัญลักษณ์ต่าง ๆ ช่วยให้เด็กเข้าใจสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น
2. ครูสามารถช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ ถ้าครูทราบขอบเขตการเรียนรู้ (Zone of Proximal Development) ซึ่งหมายถึง ช่วงห่างระหว่างระดับพัฒนาการหรือความรู้ความสามารถที่เด็กมีเทียบกับพฤติกรรมแก้ปัญหาคือของเด็ก เป็นการแสดงระดับศักยภาพของพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นระดับ โดยเริ่มต้นจากปัญหาที่ยังแก้ด้วยตนเองไม่ได้ แต่อาจแก้ได้ถ้าได้รับการแนะนำ (Guidance) และการร่วมงาน (Collaboration) กับผู้ใหญ่และเพื่อนวัยเดียวกันที่มีความสามารถมากกว่า เป็นการช่วยเหลือเด็กในการเรียนรู้ (Scaffolding) เด็กจะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถหรือพัฒนาการทางสติปัญญา จนแก้ปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง
3. ชั้นพัฒนาการด้านภาษา มี 3 ชั้น ดังนี้
  - ชั้นที่ 1 ภาษาสังคม (Social speech) อายุแรกเกิดถึง 3 ปี เด็กใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดหรืออารมณ์ และควบคุมพฤติกรรมผู้อื่น โดยใช้คำพูดพยางค์เดียว เช่น “ไม่” หมายความว่า “ไม่ชอบ” “ไม่ต้องการ” “ไม่ได้” ภาษาเป็นสังคมเป็นภาษาที่เด็กใช้ในการมีปฏิสัมพันธ์กันผู้อื่น

ขั้นที่ 2 ภาษาที่พูดกับตนเอง (Egocentric Speech) อายุ 3-7 ปี เด็กได้ใช้ภาษาพูดกับตนเองโดยไม่จำเป็นจะต้องเกี่ยวข้องกับใคร แม้ว่าจะพูดคนเดียวแต่ก็จะออกเสียงให้ผู้อื่นได้ยินด้วยภาษาที่พูดกับตนเอง มีบทบาทสำคัญในการประสานความคิดและพฤติกรรม

ขั้นที่ 3 ภาษาที่พูดในใจเฉพาะตนเอง (Inner Speech) อายุ 7 ปี ขึ้นไป การคิดทุกอย่างใช้ภาษาที่พูดในใจ ภาษาที่พูดในใจเป็นตัวแปรในการพัฒนาสติปัญญาขั้นสูง

4. หลักการสอน คือ แนวทางให้ครูสามารถช่วยเหลือเด็กให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ หลักการสอนของไวทือตสกี คือ เด็กเป็นผู้ลงมือกระทำและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เด็กเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและเด็กทุกคนมีขอบเขตการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องทราบว่าเด็กมีขอบเขตการเรียนรู้ต่างกัน การช่วยเหลือจากครูจะช่วยให้เด็กทุกคนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน

สรุปทฤษฎีการเรียนรู้ของไวทือตสกี ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและสังคมได้ กล่าวที่สังคมและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริมความฉลาดและกระบวนการเรียนรู้ในพัฒนาการของเด็ก ภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและพัฒนาเชาวน์ปัญญาขั้นสูง พัฒนาการด้านภาษาและความคิดของเด็กเริ่มด้วยการพัฒนาที่แยกจากกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้นพัฒนาการทั้งสองด้านจะพัฒนาไปด้วยกัน

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านภาษาของเด็กทั้ง 3 ทฤษฎีข้างต้น ล้วนแต่มีความสำคัญที่ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจและประยุกต์ใช้ทฤษฎีสู่การจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษา เพราะทฤษฎีเหล่านั้นมีความเชื่อว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและ การคิด พัฒนาการด้านภาษาของเด็กจะเป็นไปตามวุฒิภาวะ การเรียนรู้สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์ ซึ่งพัฒนาการด้านภาษาของเด็กจะมีความต่อเนื่องกัน

3. ความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

3.1 ความหมายของความสามารถ

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของความสามารถ ไว้ดังนี้

วรรณภา ชำนาญเวช (2551) ความสามารถ หมายถึง การมีความรู้หรือทักษะในการทำงานบางอย่างหรือสมรรถภาพของบุคคลที่จะทำงานต่าง ๆ ได้ตามที่ได้รับมอบหมาย

ราชบัณฑิตยสถาน (2555, น. 1) ความสามารถ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลด้านความรู้และทักษะในการทำกิจกรรมใด ๆ ให้สำเร็จได้ในระดับหนึ่ง คุณลักษณะนี้มีทั้งที่มีมาแต่กำเนิดและที่เกิดจากการเรียนรู้ในภายหลัง

Kaiser, & Rudolph (1996) ความสามารถ หมายถึง ความสามารถในการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี ไปสู่การปฏิบัติ

Mayer et al. (1995) ความสามารถ หมายถึง ทักษะ ความรู้ ความสามารถและพฤติกรรมอันเป็นลักษณะส่วนบุคคล ที่แสดงถึงความสามารถในการโน้มน้าว จูงใจผู้อื่นหรือ การโน้มน้าวให้เกิดสิ่งต่าง ๆ

Meretoja, & Leino-Kilpi (2001) ความสามารถ หมายถึง การแสดงออกของทักษะ ความสามารถ และความถนัดตามธรรมชาติ

จึงสรุปได้ว่าความสามารถ คือ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงถึงความชำนาญในการใช้ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานหรือการทํากิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีอันเป็นผลมาจากบุคคลได้เรียนรู้ ได้รับประสบการณ์หรือการอบรมพัฒนาตนเองและแสดงพฤติกรรมออกอย่างเหมาะสม

ดังนั้น ความสามารถในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษาจึงเป็นการใช้ความรู้และทักษะในการจัดเตรียมกิจกรรม สภาพแวดล้อม และสื่อ ที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมผ่านการเล่น ซึ่งต้องจัดในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของเด็ก

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

อภิรัตน์ดา ทองแกมแก้ว และคณะ (2562, น. 4) ได้กล่าวเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพ ต้องอาศัยการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ด้วยการประเมินอย่างเป็นระบบ ทำให้ได้ข้อมูลตามจริง น่าเชื่อถือ ส่งผลให้ครูสามารถติดตามความก้าวหน้าของพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ สามารถที่จะให้การช่วยเหลือและสนับสนุนเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ และสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ฯลฯ ได้รับทราบ รวมถึงมีข้อมูลที่จะใช้ในการวางแผนตัดสินใจและปรับปรุงคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งนี้การประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาควรประเมิน 2 มิติ คือ มิติที่ 1 เป็นการประเมินการจัดประสบการณ์ของตัวครู เป็นการประเมินในด้านความรู้และความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย การประเมินในมิตินี้สามารถทำได้โดยครูประเมินตนเอง หรือให้ผู้อื่นที่เกี่ยวข้องประเมิน เช่น เพื่อนครู หัวหน้าสายชั้น หัวหน้างานวิชาการ ผู้อำนวยการ และศึกษานิเทศก์ เป็นต้น มิติที่ 2 เป็นการประเมินความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัย โดยประเมินผลลัพธ์ของการจัดประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวเด็ก เพื่อดูความก้าวหน้าของพัฒนาการด้านภาษาของเด็ก ด้วยผลที่เกิดขึ้นกับเด็กเป็นตัวบ่งชี้หนึ่ง ที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์ของครู

การประเมินทั้ง 2 มิติ ควบคู่กัน โดยประเมินทั้งตัวครูและตัวเด็ก ทำให้เห็นประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยได้รอบด้านและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น การประเมินการจัดการเรียนการสอนของครู ทำให้ครูได้พิจารณา ไตร่ตรอง และทบทวน

คุณภาพการจัดการเรียนการสอนว่าประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จัดขึ้นนั้น มีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ตัวผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาหรือไม่ มีเรื่องใดที่ควรทำการศึกษาเพิ่มเติม หรือตนเองมีจุดแข็ง จุดอ่อนใดที่ควรพัฒนาปรับปรุง ส่วนการประเมินเด็กปฐมวัย เป็นการดูผลที่เกิดขึ้นจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งพัฒนาการและความก้าวหน้าของเด็กจะเป็นตัวบ่งชี้การวางแผนหรือเป้าหมายที่ครูตั้งใจให้เกิดขึ้นกับเด็กนั้นเป็นไปตามที่ได้วางแผนหรือไม่ ข้อมูลที่ได้จากตัวเด็กเป็นข้อมูลสำคัญที่ทำให้ครูนำไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษา โดยประเมินทั้งตัวครู และตัวเด็กจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุมและมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมาใช้เพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการประสบการณ์ด้านภาษา เพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และบรรลุตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ที่ตั้งไว้

3.3 ความหมายและความสำคัญของการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย

มีความหมายและความสำคัญของการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย มีดังนี้

3.3.1 ความหมายของการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย

ความหมายของการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย ประกอบด้วยคำสำคัญ 2 คำ ที่ต้องทำความเข้าใจ คือ คำว่า "การประเมิน" และ "การจัดประสบการณ์ด้านภาษา" ดังนี้

คำว่า "การประเมิน" หรือที่ในภาษาอังกฤษเรียกว่า "assessment" เป็นกลไกสำคัญสามารถนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาได้ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2545, น. 21-22) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการศึกษาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Research oriented) เป็นการตรวจสอบการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ช่วยเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน

พิสนุ พงศ์ศรี (2549, น. 4) ได้ให้ความหมายการประเมินว่าเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ซึ่งตรงกับความหมายของการประเมินที่มาจากภาษาอังกฤษคือ Evaluation และ Assessment

สุพัตร์ พิบูลย์ (2555, น. 1-7) ได้ให้ความหมายของ การประเมินว่าเป็นกระบวนการที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

นลินี ฌ นคร (2557, น. 1-7) ได้ให้ความหมายของการประเมิน หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมินอย่างครบถ้วน ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สามารถตีความได้เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมาย การวัดผลเป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน การวัดผลจึงต้องมีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลน่าเชื่อถือ และสามารถตีความเพื่อใช้เป็นส่วนในการตัดสินใจ การวัดผลจึงต้องอาศัยเกณฑ์ที่มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ

สมหวัง พิริยานูวัฒน์ (2559) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการใช้ดุลยพินิจและหรือค่านิยมและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบผลที่วัดได้และสมหวัง พิริยานูวัฒน์ (2544, น. 21) ยังให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

อรพรรณ บุตรกัตถัญญ (2561, น. 7) ให้ความหมายของ การประเมินว่าเป็น กระบวนการพิจารณาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเมินด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่ประเมิน โดยนำมาจัดระบบและตีความข้อมูล เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย

Council for the Curriculum Examinations and Assessment (n.d.) ได้ให้ความหมาย การประเมินไว้ว่าเป็นการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ นำไปแปลความและใช้ข้อมูลเพื่อการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย นำข้อมูลมาจัดระบบ ตีความ และเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย และตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับคำว่า "การจัดประสบการณ์ด้านภาษา" มีความหมายกว้างกว่าคำว่า การสอนหรือการถ่ายทอดความรู้ แต่เป็นการจัดเตรียมทุกสิ่งอย่าง เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านภาษา ตั้งแต่การจัดกิจกรรม การจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และการประเมินผล เพื่อให้ได้รับการพัฒนาด้านภาษาและได้รับประสบการณ์ด้านภาษา เพื่อนำไปสู่พัฒนาการและการเรียนรู้ด้านภาษาที่เหมาะสมกับวัย (นฤมล เนียมหอม, 2560)

เมื่อนำคำว่า “การประเมิน” และ “การจัดประสบการณ์ด้านภาษา” รวมกันแล้ว จึงสรุปได้ว่า การประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาที่ครูจัดเตรียมสำหรับเด็กปฐมวัย ครอบคลุมทั้งการจัดกิจกรรม การจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และการประเมินผล

โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และนำข้อมูลมาจัดระบบ ดีความ และเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย และตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.2 ความสำคัญของการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย

อภิรัตน์ดา ทองแกมแก้ว และคณะ (2562, น. 9-11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัยนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ซึ่งส่งผลประโยชน์ต่อตัวครูและเด็ก มีดังนี้

1) ความสำคัญที่มีต่อครูปฐมวัย

1.1) ช่วยให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ทำให้ครูได้สะท้อนไตร่ตรองการสอนของตนเอง หรือได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่น ซึ่งนำไปสู่การรับรู้และการตระหนักถึงประเด็นต่าง ๆ ที่ควรพัฒนาและเปลี่ยนแปลง ทำให้ครูมีพลังและแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลงการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยได้ดียิ่งขึ้น

1.2) ช่วยให้ครูหมั่นศึกษาเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วยให้ครูเห็นช่องว่างระหว่างสิ่งที่ครูรู้และสิ่งที่ครูควรต้องรู้ เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยได้ถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับวัยและบริบทของผู้เรียน การรับรู้นี้ทำให้ครูรู้ว่า ประเด็นใดที่ยังไม่เข้าใจและต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งเมื่อได้ศึกษาก็จะทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มมากยิ่งขึ้น

1.3) ช่วยให้ครูมีแนวทางในการปรับปรุงการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การประเมินตนเองเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ทำให้ครูเห็นจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา หรือข้อที่ควรพัฒนาเพื่อการพัฒนาคุณภาพของการจัดประสบการณ์ด้านภาษา

1.4) ช่วยให้ครูสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม ครูได้ทบทวนตนเองในประเด็นการจัดประสบการณ์ด้านภาษา การบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ กิจกรรมตอบสนองต่อความสนใจของเด็ก กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของเด็ก การตอบสนองต่อสื่อที่นำมาใช้

2) ความสำคัญที่มีต่อเด็ก

2.1) ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ด้านภาษาที่มีคุณภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้การที่ครูประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูได้นำจุดอ่อนมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เด็กบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และทำให้เกิดการพัฒนาการจัดประสบการณ์ด้านภาษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ของการพัฒนามากที่สุด คือตัวเด็ก

2.2) ทำให้เด็กสนุกสนานกับการเรียนรู้ภาษา การประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษา เป็นโอกาสให้ครูได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาเพิ่มเติม และทำให้เกิดแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับวัย พัฒนาการ และความสนใจของเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาอย่างสนุกสนานและมีความหมาย ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาที่ดีขึ้น

สรุปได้ว่า การประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีทำให้ครูเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง ช่วยให้ครูหมั่นศึกษาหาความรู้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีแนวทางในการปรับปรุงการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังมีความสำคัญต่อตัวเด็ก เพราะการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครู ส่งผลให้เด็กได้รับประสบการณ์ด้านภาษาที่มีคุณภาพดีขึ้น

3.4 ขอบข่ายของการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย

อภิรัตน์ดา ทองแกมแก้ว และคณะ (2562, น. 12) ได้กล่าวถึงการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัยสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งการประเมินด้วยตนเองผ่านการไต่ถามหรือการสอน หรือโดยผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ หัวหน้าสายเพื่อนครู ตลอดจนผู้ที่มีความรู้ทางด้านการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการประเมินโดยใครสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือ การประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยควรกำหนดขอบข่ายการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัยซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงประเด็นสำคัญที่ต้องประเมิน ส่งผลต่อการรับรู้ถึงข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาการจัดประสบการณ์ด้านภาษาที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป ขอบข่ายการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความรู้และด้านทักษะ ได้สรุปไว้มีรายละเอียดดังนี้

3.4.1 ด้านความรู้

การจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ และสามารถเชื่อมโยงความรู้เหล่านั้น เพื่อนำไปสู่การจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยได้ ดังนั้น ในการประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครู จึงจำเป็นต้องประเมินความรู้ของครูในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็ก ดังนี้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเปรียบเสมือนแม่พิมพ์เขียวที่กำหนดทิศทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งในหลักสูตรได้กำหนดจุดหมาย มาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สภาพที่พึงประสงค์ สาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ การประเมิน รวมถึงสาระสำคัญอื่น ๆ ไว้ ทำให้รู้ถึงเป้าหมายในการพัฒนาเด็กได้

แนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะนำไปสู่เป้าหมายและสามารถพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

2) ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านภาษา ครูที่เข้าใจพัฒนาการด้านภาษาของเด็กจะทำให้ทราบถึงทักษะ ความสามารถด้านภาษาที่เด็กในแต่ละวัยควรได้รับการพัฒนา ทำให้วางแผนการจัดประสบการณ์ด้านภาษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยได้

3) ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีจะเป็นฐานคิดสำคัญของครูในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา เพราะช่วยให้ครูเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กปฐมวัย

4) ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการประเมินความรู้และความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย หลักการ แนวทาง วิธีการจัดกิจกรรมด้านภาษา การจัดสภาพแวดล้อม และสื่อที่สอดคล้องกับแนวคิดนั้น

5) ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษา การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยขยายประสบการณ์ด้านภาษาและกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้

6) ความรู้เกี่ยวกับสื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นการประเมินเกี่ยวกับความเข้าใจในการเลือกและใช้สื่อด้านภาษาและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ที่ช่วยขยายประสบการณ์ด้านภาษา และกระตุ้นการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันอย่างมีความหมาย

7) ความรู้เกี่ยวกับการประเมินความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัยเป็นการประเมินความรู้ของครูเกี่ยวกับความเข้าใจในหลักการและแนวทางการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กปฐมวัย การใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมที่สามารถสะท้อนถึงความสามารถที่แท้จริงของเด็ก รวมทั้งแนวทางการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาใช้ประโยชน์

8) ความรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย เป็นการประเมินความรู้ของครูเกี่ยวกับเด็กในห้องเรียน ครูจำเป็นต้องมีข้อมูลของเด็กในด้านพัฒนาการ ลักษณะการเรียนรู้ จุดแข็ง จุดอ่อน ความสามารถ ความชอบ ความถนัด ปัญหาหรือความท้าทายในด้านการเรียนรู้ภาษา เป็นต้น

ดังนั้นจึงสรุปเกี่ยวกับความรู้ของครูปฐมวัยในด้านการจัดประสบการณ์จึงประกอบด้วย ความรู้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พัฒนาการและการเรียนรู้ด้านภาษา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย การจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษา สื่อและแหล่งเรียนรู้ การประเมินความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัย และความรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย

สำหรับการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในด้านความรู้ที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะต้องการรู้ ได้แก่ ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ และการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา

3.4.2 ด้านทักษะ

การประเมินด้านทักษะ เป็นการประเมินเพื่อดูการประยุกต์ใช้ความรู้ลงสู่การปฏิบัติ โดยประเมินทั้งการเขียนแผนและการจัดประสบการณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ เป็นการประเมินความสามารถในการออกแบบกิจกรรมด้านภาษา ที่นำเด็กไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้ด้านภาษาที่ตั้งไว้ โดยพิจารณาความสอดคล้องของเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ความเหมาะสมตามแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ กิจกรรมที่จัดขึ้นส่งเสริมทักษะด้านภาษาของเด็กปฐมวัยในทุกด้านอย่างสมดุลและครอบคลุมขอบข่ายการพัฒนาด้านภาษา การจัดกิจกรรมมีความหลากหลาย ทั้งกิจกรรมรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ โดยคำนึงถึงวัยและความสนใจของเด็ก สอดคล้องกับลักษณะ การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย มีความยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงการประเมินการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ว่า มีองค์ประกอบของแผนครบถ้วน สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และนำไปสู่การพัฒนาด้านภาษาตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) การใช้กลยุทธ์การสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาที่เหมาะสม

3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษาจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมไม่ว่าจะเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ การเป็นแม่แบบ การสร้างสถานการณ์ที่ท้าทาย การตั้งคำถาม เป็นต้น

4) การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในห้องเรียน เป็นการประเมินความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย มีการจัดมุมประสบการณ์ที่ส่งเสริมการใช้ภาษา จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่มีบรรยากาศกระตุ้นให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างอิสระ

5) การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นการประเมินประสิทธิภาพของการเลือก การเตรียมและการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านภาษาของเด็กปฐมวัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ วางไว้ รวมถึงประเมินความหลากหลายและความเหมาะสมของสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้

6) การประเมินความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัย เป็นการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการประเมินความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ซึ่งพิจารณาได้จากการประเมินที่เป็นแบบระบบสอดคล้องกับหลักการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสิ่งที่

ต้องการประเมินและการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดประสบการณ์ด้านภาษา และการพัฒนาเด็ก

จากความสามารถด้านทักษะของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยข้างต้น จะเห็นได้ว่า ครูต้องมีทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ดังนั้น การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ จึงได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแบบประเมินการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ซึ่งมีนักการศึกษาได้นำเสนอไว้ดังนี้

เกษศิริรินทร์ ศรีสัมฤทธิ์ (2556, น. 363) ได้กำหนดองค์ประกอบเพื่อ ประเมินแผนการจัดประสบการณ์ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. สารที่ควรเรียนรู้
4. ประสบการณ์สำคัญ
5. การจัดประสบการณ์
6. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้
7. การประเมินผล

ยมนพร เอกปชชา (2557, น. 222) ได้กำหนดองค์ประกอบเพื่อประเมิน แผนการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์
2. ตัวชี้วัด
3. สารการเรียนรู้
4. การจัดประสบการณ์
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้
6. กระบวนการวัดและประเมินพัฒนาการ

จิระภา ธรรมนำศีล (2562, น. 283) ได้กำหนดองค์ประกอบของการจัดทำ แผนการจัดประสบการณ์ มีดังนี้

1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์
2. สารสำคัญของการเรียนรู้
3. มาตรฐานและตัวชี้วัด
4. การวัดและประเมินผล
5. จุดประสงค์การเรียนรู้

6. สารระการเรีนรู้
7. กระบวนการเรีนรู้
8. สื่อการเรีนรู้หรือแหล่งการเรีนรู้

เยาวพา เดชะคุปต์ และคณะ (ม.ป.ป., น. 133-134) ได้กำหนดองค์ประกอบของการจัดทำ แผนการจัดประสบการณ์การเรีนรู้ มีดังนี้

1. ชื่อหน่วยการจัดประสบการณ์
2. จุดประสงค์ทั่วไป
3. วันที่ เวลา
4. ชื่อกิจกรรม
5. จุดประสงค์
6. สารระการเรีนรู้
7. วิธีดำเนินการจัดกิจกรรม
8. สื่อ
9. การประเมิน
10. บันทึกหลังสอน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2561, น. 89) ได้กำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์ไว้ดังนี้

1. จุดประสงค์การเรีนรู้
2. สารระการเรีนรู้ (ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้)
3. กิจกรรมการเรีนรู้
4. สื่อ
5. การประเมินผล

จากการเอกสารและงานวิจัยข้างต้น จึงได้สรุปองค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 องค์ประกอบของการประเมินแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุทธภาษา

เกษศิริภรณ์ ศรีสัมฤทธิ์ (2556, น. 363)	ยมพร เอกปัทมา (2557, น. 222)	จิระภา ธรรมনীติล (2562, น. 283)	เยาวพา เตชะคุปต์ และคณะ (ม.ป.ป., น. 133-134)	สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา (2561, น. 43-45)	สรุป
1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์	1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์	1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์	1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์	1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์	
2. ตัวชี้วัด	3. มาตรฐานและตัวชี้วัด	3. มาตรฐานและตัวชี้วัด	2. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	2. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	5. จุดประสงค์การเรียนรู้	5. จุดประสงค์การเรียนรู้	1. จุดประสงค์การเรียนรู้	3. จุดประสงค์การเรียนรู้	
3. สารการเรียนรู้	6. สารการเรียนรู้	6. สารการเรียนรู้	2. สารการเรียนรู้	4. สารการเรียนรู้	
4. ประสบการณ์สำคัญ	3. สารการเรียนรู้	6. สารการเรียนรู้	(ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้)		
5. การจัดประสบการณ์	4. การจัดประสบการณ์	7. กระบวนการเรียนรู้	7. วิธีดำเนินการจัดกิจกรรม	3. กิจกรรมการเรียนรู้	5. การจัดประสบการณ์
6. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้	5. สื่อและแหล่งเรียนรู้	8. สื่อการเรียนรู้หรือแหล่งการเรียนรู้	8. สื่อการเรียนรู้	4. สื่อ	6. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้
7. การประเมินผล	6. กระบวนการวัดและประเมินพัฒนาการ	4. การวัดและประเมินผล	9. การประเมินผล	5. การประเมินผล	7. การประเมินพัฒนาการ
		2. สาระสำคัญของการเรียนรู้	1. ชื่อหน่วยการจัดประสบการณ์		
			3. วันที่ เวลา		
			4. ชื่อกิจกรรม		
			10. บันทึกหลังสอน		

จากตาราง 1 สรุปได้ว่าการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัด
 ประสพการณ์ของครูควรสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และควรมี
 องค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสพการณ์
2. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. จุดประสงค์การเรียนรู้
4. สารการเรียนรู้
5. การจัดประสพการณ์
6. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้
7. การประเมินพัฒนาการ

ส่วนทักษะการจัดประสพการณ์ของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย มีนักการศึกษา
 ได้นำเสนอไว้ดังนี้

ยมนพร เอกปัทมา (2557, น. 222) ได้กำหนดองค์ประกอบของการจัด
 ประสพการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยไว้ดังนี้

1. การเตรียมการจัดประสพการณ์
2. การจัดประสพการณ์
3. การวัดและประเมินพัฒนาการ
4. การบันทึกผลการใช้แผนการจัดประสพการณ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, น. 126-127)
 ได้กำหนดองค์ประกอบของการจัดประสพการณ์ไว้ดังนี้

1. การนำเข้าสู่บทเรียน
2. การจัดประสพการณ์
3. การสรุปผลการจัดประสพการณ์

อภิรัตน์ดา ทองแกมแก้ว และคณะ (2562, น. 36-37) ได้กำหนด
 องค์ประกอบของการจัดประสพการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัยไว้ดังนี้

1. การเตรียมการสอน ประกอบด้วย
  - 1.1 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สอน
  - 1.2 จัดทำแผนส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของเด็กที่สอดคล้องกับ
 พัฒนาการ
  - 1.3 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษา
  - 1.4 เตรียมสื่อการสอนเหมาะสมและเพียงพอสำหรับเด็ก

2. การจัดประสบการณ์ด้านภาษา ประกอบด้วย
  - 2.1 สอนตามแผนหรือบันทึกการสอนที่ออกแบบไว้
  - 2.2 มีการเสริมต่อการเรียนรู้ด้านภาษา
  - 2.3 มีการบูรณาการเนื้อหาหรือสาระในกิจกรรมที่สอน
  - 2.4 ใช้สื่อการสอนด้านภาษาอย่างคุ้มค่าและสร้างสรรค์
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู-เด็ก
  - 3.1 มีบุคลิกที่ดี เช่น ยิ้มแย้มแจ่มใส การพูดชัดเจน แต่งกายเรียบร้อย

เป็นต้น

- 3.2 กระตุ้นให้เด็กแสดงออกด้านภาษาอย่างทั่วถึง
- 3.3 มีความสามารถควบคุมชั้นเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายได้
- 3.4 มีการให้การเสริมแรงแก่เด็กอย่างเหมาะสม

จรรยา ธรรมนำศีล (2562, น. 285) ได้กำหนดองค์ประกอบของ

ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. การจัดที่นั่งสำหรับเด็กและครูผู้สอน
2. การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์
3. การจัดกิจกรรม (ส่งเสริมพัฒนาการฟัง พูด อ่าน เขียน) และจัดกิจกรรมประจำวัน
4. การใช้สื่อและอุปกรณ์
5. การใช้วาจา
6. การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
7. สะท้อนพฤติกรรมการมีความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน

เยาวพา เตชะคุปต์ และคณะ (ม.ป.ป., น. 218-219) ได้กำหนดองค์ประกอบของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
2. ชี้นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ชี้นำวิเคราะห์และอภิปรายผล
4. การประเมินผล
5. การสรุปและนำไปประยุกต์ใช้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้สรุปได้ดังแสดงใน

ตาราง 2

ตาราง 2 องค์ประกอบของการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย

<p>ยมนพร เอกปัทมา (2557, น. 222)</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, 126-127)</p>	<p>อภิรต์นิตา ทองแกมแก้ว และคณะ (2562, น. 36-37)</p>	<p>จิระภา ธรรมนำศีล (2562, น. 285)</p>	<p>เมวพา เดชะคุปต์ และคณะ (ม.ป.ป., น. 218-219)</p>	<p>สรุป</p>
<p>1. การเตรียมการจัดประสบการณ์</p>	<p>1. การเตรียมการสอน</p>	<p>1. การนำเข้าสู่กิจกรรม</p>	<p>1. การเตรียมการจัดประสบการณ์</p>	<p>1. การเตรียมการจัดประสบการณ์</p>
<p>2. การจัดประสบการณ์</p>	<p>1. การนำเข้าสู่ทเรียน</p> <p>2. การจัดประสบการณ์ด้านภาษา</p>	<p>2. การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์</p> <p>3. การจัดกิจกรรม (ส่งเสริมพัฒนาการฟัง พูด อ่าน เขียน)</p>	<p>1. ชื่นนำเข้าสู่ทเรียน</p> <p>2. จัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>2. การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์</p> <p>3. การจัดประสบการณ์</p>
<p>3. การวัดและประเมินพัฒนาการ</p>	<p>3. การสรุปผลการจัดประสบการณ์</p>	<p>7. สะท้อนพฤติกรรมความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน</p>	<p>4. การสรุปผลการจัดประสบการณ์</p>	<p>4. การสรุปผลการจัดประสบการณ์</p>
<p>4. การบันทึกผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์</p>	<p>4. บันทึกหลังการจัดประสบการณ์</p>	<p>3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู-เด็ก</p>	<p>3. บันทึกผล การจัดการประสบการณ์</p>	<p>5. การประเมินพัฒนาการ</p> <p>6. บันทึกผล การจัดการประสบการณ์</p>
		<p>1. การจัดที่นั่งสำหรับเด็กและครูผู้สอน</p> <p>4. การใช้สื่อและอุปกรณ์</p> <p>5. การใช้จาก</p> <p>6. การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p>	<p>3. ทัศนคติและอภิปรายผล</p>	

จากตาราง 2 จึงสรุปได้ว่าการประเมินทักษะการจัดประสบการณ์
 มืองค์ประกอบดังนี้

1. การเตรียมการจัดประสบการณ์
2. การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์
3. การจัดประสบการณ์
4. การสรุปผลการจัดประสบการณ์
5. การประเมินพัฒนาการ
6. การบันทึกผลการจัดประสบการณ์

ดังนั้น ในงานวิจัยครั้งนี้จึงสรุปเกี่ยวกับขอบข่ายการประเมินการจัด
 ประสบการณ์ด้านภาษาของครูปฐมวัย แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ การประเมินด้านความรู้และการประเมิน
 ด้านทักษะ ซึ่ง**ด้านความรู้**เป็นการประเมินความรู้ของครูเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2560 ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาลัวะเบื้องต้น และแนวคิดสมดุภาษา ส่วน**ด้านทักษะ**
 นั้นมีการประเมินใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยมืองค์ประกอบในการ
 ประเมินคือ องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์ มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและ
 ประเมินผล ส่วนการประเมินด้านทักษะการจัดประสบการณ์ โดยมืองค์ประกอบในการประเมิน คือ
 การเตรียมการจัดประสบการณ์ การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์ การจัดประสบการณ์ การสรุปผล
 การจัดประสบการณ์ การวัดและประเมินผล และการบันทึกหลังการจัดประสบการณ์

จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย
 นั้น เป็นการจัดเตรียมกิจกรรม สภาพแวดล้อม และสื่อที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนา
 ทักษะด้านภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยการจัดกิจกรรมผ่านการเล่น ซึ่งต้องจัด
 ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของเด็ก โดยมีทฤษฎีการ
 เรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจ
 และสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์
 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ บรูเนอร์ และทฤษฎีวิวัฒนาการเชิงสังคมของไวทสกอสกี นอกจากนี้
 ในการประเมินความสามารถของครูประกอบด้วยด้านความรู้และด้านทักษะในการเขียนแผนและ
 ทักษะในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

ภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางด้านภาษา วัฒนธรรม และชาติพันธุ์ต่าง ๆ โดยข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยพบว่า คนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมีจำนวนมากถึง 70 กลุ่ม มีการกระจายของภาษาในตระกูลภาษาต่าง ๆ ตามลักษณะความสัมพันธ์ด้านการร่วมเชื้อสายกลุ่มชาติพันธุ์ จัดอยู่ในตระกูลภาษา 5 ตระกูล ซึ่งเป็นตระกูลภาษาหลักของคนในเอเชียอาคเนย์ โดยตั้งแต่สมัยโบราณ เขตแดนของอาณาจักรไทยมีชนชาติอื่นอาศัยอยู่หลากหลายกลุ่มชน กลุ่มชนที่เป็นชนพื้นเมืองเดิมของท้องถิ่น คือ เงาะป่า ซ่าไก และชาวเล อีกพวกหนึ่งคือ กลุ่มคนที่พูดภาษาตระกูลมอญ-เขมร เช่น ขมุ ถิ่น ลัวะหรือละว้า มลาบรี (ผีตอเหลือง) ส่วย เขมร มอญ ฯลฯ คนพื้นเมืองนี้ จะมีความแตกต่างไปจากชาวไทย ทั้งด้านกายภาพ ภาษาและวัฒนธรรม (สุมิตร ปิติพัฒน์, 2544, น. 44-45) และการบร่่องรอยการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มคนเหล่านี้ ในบริเวณภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย

1. ความหมายของกลุ่มชาติพันธุ์

ชาติพันธุ์ (ethnicity หรือ ethnos) เป็นบุคคลที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษทางวัฒนธรรมเดียวกัน ซึ่งจะมีความรู้สึกผูกพันทางสายเลือดและทางวัฒนธรรมพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นความรู้สึกผูกพันที่ช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลและของชาติพันธุ์ และในขณะเดียวกันก็สามารถเร้าอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์นับถือศาสนาเดียวกัน ความรู้สึกผูกพันนี้อาจเรียกว่า “สำนึก” ทางชาติพันธุ์หรือชาติลักษณะ (ethnic identity) (อมรา พงศาพิชญ์, 2543, น. 127)

อมรา พงศาพิชญ์ (2543, น. 119-120) ได้ให้ความหมายของชาติพันธุ์ไว้ว่าเป็นการมีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ภาษาพูดเดียวกันและเชื่อว่าสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษกลุ่มเดียวกัน เช่น ไทย พม่า กะเหรี่ยง จีน ลาว เป็นต้น กลุ่มชาติพันธุ์หรือกลุ่มวัฒนธรรมมีลักษณะเด่น คือ เป็นกลุ่มคนที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษเดียวกัน บรรพบุรุษในที่นี้หมายถึง บรรพบุรุษทางสายเลือด ซึ่งมีลักษณะทางชีวภาพและรูปร่าง (เชื้อชาติ) เหมือนกัน รวมทั้งบรรพบุรุษทางวัฒนธรรมด้วย ผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันจะมีความรู้สึกผูกพันทางสายเลือดและวัฒนธรรมพร้อม ๆ กัน ไปเป็นความรู้สึกผูกพันที่ช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลและของชาติพันธุ์และในขณะเดียวกันก็สามารถเร้าอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์นับถือศาสนาเดียวกันความรู้สึกผูกพันนี้เรียกว่า “สำนึก” ทางชาติพันธุ์หรือชาติลักษณะ (ethnic identity)

อัมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2550, น. 77) ได้ให้ความหมายของชาติพันธุ์ (ethnicity) หมายถึง เอกลักษณะทางสังคมของบุคคลใด บุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นเพราะบุคคลนั้นหรือกลุ่มนั้นมีวัฒนธรรมที่เฉพาะและแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ

กองธรรมศาสตร์และการเมือง (2557) ให้ความหมายของชาติพันธุ์ (ethos) หมายถึง กลุ่มที่มีพันธะเกี่ยวข้องกันและที่แสดงเอกลักษณ์ออกมา โดยการผูกพันลักษณะการของเชื้อชาติและ สัญชาติเข้าด้วยกัน

ชนกพร อังศุวิริยะ (2559, น. 28) ชาติพันธุ์ (Ethnicity) เป็นเอกลักษณ์ทางสังคมของ บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นเพราะบุคคลนั้นหรือกลุ่มนั้นมีวัฒนธรรมที่เฉพาะ และแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ชาติพันธุ์จึงเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการแปรในภาษา ซึ่งปรากฏในทุกด้าน ของภาษา เช่น ระบบเสียง ไวยากรณ์ และคำศัพท์

ดังนั้นจึงสรุปความหมายของชาติพันธุ์ ได้ว่า ชาติพันธุ์เป็นกลุ่มคนที่มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาพูดเดียวกัน และสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษกลุ่มเดียวกัน

2. กลุ่มชาติพันธุ์ที่แบ่งตามตระกูลภาษาในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลายเชื้อชาติโดยมีการอพยพเข้ามา อาศัย อยู่เป็นเวลานาน ซึ่งอาจเนื่องมาจากการที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ทาง ธรรมชาติ ทำให้มีกลุ่มชนหลากหลายอพยพเข้ามาอยู่อาศัยซึ่ง ดับเบิลยู เอ.อาร์.วูด (W.A.R. Wood) นักประวัติศาสตร์ชาวอังกฤษ ได้กล่าวว่า บริเวณประเทศไทยในปัจจุบัน มีชาวพื้นเมืองดั้งเดิมที่อาศัย อยู่ก่อนที่ชนชาติไทยจะอพยพลงมาตั้งถิ่นฐานมีอยู่ด้วยกัน 3 เชื้อชาติ ดังที่ อุดม เขยกิจวงศ์ (2553, น. 47) ได้นำเสนอไว้ดังนี้

1. เนกรีโต เป็นพวกที่มีผมหยิก ผิวดำ ตัวเล็ก เป็นบรรพบุรุษ ดั้งเดิมของชนเผ่าบาง พวกที่ยังหลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน เช่น พวกเงาะ เขม็ง อาศัย อยู่ในประเทศมาเลเซีย และภาคใต้ของ ไทย เป็นต้น

2. อินโดนีเซีย เชื้อสายของกลุ่มนี้ในปัจจุบัน ได้แก่ พวกเขม็ง และพวกชาไก ซึ่งอาศัย อยู่ในคาบสมุทรมลายู คนมลายูหรือคนไทยทางแถบแหลมมลายู

3. ลัวะ อยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทยและประเทศพม่าที่อยู่กระจัดกระจายใน หลายแห่ง ปัจจุบันประกอบอาชีพล่าสัตว์และเพาะปลูก ประชากรของกลุ่มนี้ ค่อย ๆ ลดจำนวนลง ชาวลัวะปัจจุบันส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณภูเขาทางภาคเหนือของประเทศไทย

ธิดา สาระยา (2553, น. 18) ได้นำเสนอแนวคิดของนักมานุษยวิทยาในการแบ่งกลุ่ม ชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยออกเป็น 5 กลุ่มตามตระกูลภาษา ได้แก่

1. ภาษาตระกูลไท (Tai language family) มีจำนวน 24 กลุ่มภาษา ในประเทศไทย มีผู้พูดภาษาในตระกูลนี้ เป็นจำนวนร้อยละ 94 ของประชากรในประเทศ

2. ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก (Austro-Asiatic language family) มีจำนวน 22 กลุ่ม ภาษาหลักพบในประเทศไทย ในปัจจุบันทั้งหมดเป็นภาษากลุ่มมอญเขมร

3. ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต (Sino-Tibetan language family) มีจำนวน 11 กลุ่มภาษาหลัก มีจำนวนกว่า 200 ภาษา ในประเทศไทยพบในเขตภาคเหนือและตะวันตกเป็นส่วนมาก

4. ภาษาตระกูลออสโตรเนเซียน หรือ มาลาโยโพลีเนเซียน (Austronesian or Malayopolynesian language family) ภาษาในตระกูลนี้ประเทศไทยพบในเขตภาคใต้เป็นส่วนมาก ได้แก่ มลายู ยาวี (มลายูถิ่นไทย) อูรังละโว้ ยมอเก็น/มอเกลิน

5. ภาษาตระกูลม้ง-เมี่ยน (แม้ว-เย้า) (Hmong-Mien or Miao-yao language family) ในประเทศไทยพบในภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ม้ง (แม้ว) เช่น ม้งดำ ม้งขาว และเมี่ยน (เย้า) ดังนั้นกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทยจึงเป็นกลุ่มชนที่ไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยวแต่มีการเคลื่อนไหวติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกัน

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542, น. 30-31) ได้นำเสนอเกี่ยวกับตระกูลภาษาต่าง ๆ ในสังคมไทย โดยสรุปไว้ว่า ประเทศไทยเป็นสังคมหลายภาษา คนไทยส่วนใหญ่จึงพูดได้มากกว่าหนึ่งภาษา เพราะภาษาต่าง ๆ ในสังคมไทยจำแนกตามตระกูลภาษา (language family) ซึ่งเป็นกลุ่มของภาษาที่มีความสัมพันธ์กันทางเชื้อสาย ซึ่งตระกูลภาษาในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 5 ตระกูลใหญ่ ๆ ได้แก่

1. ตระกูลไท-กะได (Tai-Kadai) ประกอบด้วยตระกูลย่อย 2 ตระกูล คือ ตระกูลไทและตระกูลกะได ตัวอย่างภาษาตระกูลไท เช่น ภาษาไทย ลาว ผู้ไท ไทลื้อ ฯลฯ ตระกูลกะได เช่น เกลาว (Kalao) ลี (Li) ลาตี (Lati) ลักกะ (laqua) เป็นต้น

2. ตระกูลจีน-ทิเบต (Sino-Tibetan) แบ่งเป็น 2 ตระกูลย่อย ได้แก่ ตระกูลจีนและตระกูลทิเบต-พม่า

3. ตระกูลแม้ว-เย้า (Meo-Yao) ซึ่งประกอบด้วยภาษาแม้วและภาษาเย้า

4. ตระกูลออสโตรเอเชียติก (Austroasiatic) แต่ก่อนเป็นที่รู้จักในนามตระกูลมอญ-เขมร (Mon-Khmer) ประกอบด้วย 2 ตระกูลย่อย ได้แก่ มอญและเขมร ภาษากูยภาษามลาบรี (ผีตองเหลือง) และภาษาญฮูร์ (ชาวบน) ก็อยู่ในตระกูลออสโตรเอเชียติก

5. ตระกูลออสโตรนีเซียน (Austronesian) แต่ก่อนเป็นที่รู้จักกันในนามตระกูล มาลาโย-โพลีเนเซียน ซึ่งประกอบด้วยตระกูลย่อยคือ มาเลย์และโพลีเนเซียน ภาษามาเลย์ อินโดนีเซียน ฮาวาย ฟิจิเยน ซาโมน อยู่ในตระกูลนี้ทั้งสิ้น

ดังนั้น คนไทยในปัจจุบันนี้ จึงไม่ใช่ชนกลุ่มใดที่มีสายเลือดบริสุทธิ์แต่เป็นกลุ่มชนที่มีการผสมกับกลุ่มชนหลากหลายจึงสรุปได้ว่าในดินแดนประเทศไทยปัจจุบัน มีกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อาศัยอยู่ทั้ง กลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมและอพยพเข้ามาภายหลัง กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกัน ย่อมมีการติดต่อกันและทำให้เกิดการผสมผสานทางสังคมและวัฒนธรรมจนกลายเป็นคนไทย และวัฒนธรรมไทยในปัจจุบัน

3. กลุ่มชาติพันธุ์ที่แบ่งตามตระกูลภาษาในจังหวัดน่าน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน (2558, น. 19-61) ได้สรุปเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในจังหวัดน่านรวมทั้งหมด 15 กลุ่ม โดยจำแนกตามเกณฑ์ดังนี้

1. กลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลไท-กะได ประกอบด้วย 7 กลุ่ม ได้แก่ ไทยวน/คนเมืองไทเขิน ไทลื้อ ไทพวน ไทใหญ่ ลาวหลวงพระบาง/ลาวตึง และเหาะ
2. กลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลมอญ-เขมร ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ ถิ่นหรือลัวะ ชมุ และมลาปรี
3. กลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลม้ง-เมี่ยน ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ ม้งและเมี่ยน
4. กลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ จีน ลาหู่/มูเซอ และอิมปี/ก่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับชาติพันธุ์ลัวะ ดังนั้นจึงนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับภาษาของชาติพันธุ์ลัวะ ดังที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน (2558, น. 45; ภัททิยา ยิมเรวัต, และสุริยา รัตนกุล, 2541, น. 8-9) ได้กล่าวถึงชาติพันธุ์ลัวะไว้ว่า ชาวลัวะหรือถิ่นเป็นกลุ่มชน ซึ่งนักภาษาศาสตร์ได้จัดให้อยู่ในกลุ่มมอญ-เขมร ที่อยู่ในกลุ่มภาษาออสโตรเอเชียติก (Austro-Asistic) สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ตามสำเนียงภาษาที่คนกลุ่มนี้ใช้เรียกตัวเอง คือ คมาล มัลหรือมัล และคล่าไปรีท์ ไพร ปรัย (Prai, Pray) บางครั้งจะใช้คำดังกล่าวคู่กับชื่อที่ใช้เรียกตนเอง เช่น ลัวะมัลหรือลัวะปรัย ส่วนคำว่า ถิ่นหรือข่าถิ่น เป็นชื่อที่ทางราชการตั้งให้โดยมีนัยว่าเป็นกลุ่มชนดั้งเดิม ที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ ชาวลัวะทั้งสองกลุ่มนี้มีความแตกต่างกันเล็กน้อยในภาษาพูดและขนบธรรมเนียมประเพณี ส่วนการตั้งถิ่นฐานและการแต่งกายมีลักษณะเหมือนกัน

ชาวลัวะในจังหวัดน่าน จัดเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมกลุ่มหนึ่งของภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ และได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ตามเชิงเขาทั่วไปทั้งในอำเภอบัว อำเภอยางชุมน้อย อำเภอเมืองน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภอบ่อเกลือ โดยมีภาษาที่ใช้ได้จัดอยู่ในภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก (Austro-Asistic) กลุ่มมอญ-เขมร สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ตามสำเนียงภาษาที่คนกลุ่มนี้ใช้เรียกตัวเอง กลุ่มแรกคือ คมาล มัล หรือมัล (MaL) กลุ่มอะจูล และกลุ่มไพร์ แต่กลุ่มนี้จะเรียกตนเองว่า คล่าไปรีท์ ไพร ปรัย (Prai, Pray) คล่า แปลว่า คน ไพร์ท์ แปลว่า ถิ่น ในแต่ละกลุ่มก็จะมีภาษาย่อยที่แตกต่างกันออกไปอีก ความแตกต่างนี้อาจจะแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยหรือมากจนไม่สามารถจะเข้าใจกันได้ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน, 2558, น. 45; สุวิไล เปรมศรีรัตน์, 2531, น. 1)

4. ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ระบบเสียงภาษาลัวะ

ระบบเสียงของภาษาลัวะ ซึ่ง สุรียา รัตนกุล สุจริตลักษณ์ ตีผดุง, และภัททิตยา ยิมเรวัต (2539, น. 16-25; สุวิไล เปรมศรีรัตน์, 2531, น. 12-15; ชมนาด อินทจามรรักษ์, 2552, น. 16-28) ได้สรุปเกี่ยวกับระบบเสียงภาษาลัวะ สรุปได้ดังนี้

1. คำ ในภาษาลัวะส่วนใหญ่จะเป็นคำพยางค์เดียว (monosyllable) คำ 2 พยางค์มีบ้างแต่ไม่มากนัก ส่วนคำ 3 พยางค์ นั้นไม่ปรากฏให้เห็น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำพยางค์เดียว

ʔɛɛm	“ทำ”
sɛh	“หนาว”
phok	“กลบ”
thit	“เล็ก”

คำ 2 พยางค์

paʔnaŋ	“ร่างกาย, ลำตัว”
paʔtak	“น้อง”
piyɔy	“สอง”
siyɔy	“ล้าง”

คำ 3 พยางค์

monkathaa	“คำสวดมนต์”
khiitaŋnii	“ชั้นณรงค์”
mɛŋkampoŋ	“แมงมุม”

2. พยางค์ (Syllable)

พยางค์ในภาษาลัวะนี้แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ พยางค์หลัก (Major Syllable) และพยางค์รอง (Minor Syllable) พยางค์รองนั้นจะเป็นพยางค์แรกในคำ 2 พยางค์ และพยางค์ทุกพยางค์ที่ไม่ได้รับการลงเสียงหนัก (Stress) ในคำหลายพยางค์

2.1 พยางค์หลัก (Major Syllable)

พยางค์หลักจะมีส่วนประกอบดังนี้

พยางค์หลัก = $C_1 (C_2) V_1 (V_2) (C_3) (C_4)$

C_1 คือ พยัญชนะต้น (initial consonant) ของพยางค์ ซึ่งพยัญชนะทุกตัวสามารถเกิดได้ในตำแหน่งนี้

C_2 เป็นพยัญชนะ ควบซึ่งพยัญชนะที่จะเกิดในตำแหน่งนี้ มีเพียง W เท่านั้น และจะเกิดตามหลังเฉพาะ k และ kh ในตำแหน่ง C_1 เท่านั้น ส่วนสระในตำแหน่ง V_1 นั้น สระทุกตัวสามารถเกิดได้ในตำแหน่งนี้ ส่วน V_2 นั้นมีสองลักษณะ ลักษณะแรกคือเป็นการซ้ำกับ V_1 (คือ ทำให้เกิดสระเสียงยาวนั่นเอง) ในกรณีนี้สระทุกตัวก็เป็น V_2 ได้เพราะสระทุกตัวสามารถเกิดเป็นเสียงยาวได้ ส่วนลักษณะที่สองคือ เมื่อ V_2 ไม่ซ้ำกับ V_1 ในกรณีนี้เขาเรียกว่าเป็นสระประสม ซึ่งสระที่เกิดในตำแหน่งที่สองนี้นั้นมีเพียงตัวเดียวคือ a และจะต้องเกิดตามหลัง i, $\dot{i}$, u ในตำแหน่ง V_1 เท่านั้น สำหรับตัวสะกดหรือพยัญชนะท้าย (final consonant) ของพยางค์ ซึ่งจะเกิดในตำแหน่ง C_3 นั้น ได้แก่ p t k ʔ m n ɲ ŋ y และ w ส่วนพยัญชนะที่เกิดได้ในตำแหน่ง C_4 นี้ มีเพียง 1 ตัว เท่านั้น คือ h ซึ่งจะต้องเกิดตามหลัง y เท่านั้น ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าตัวสะกดหรือพยัญชนะท้ายในภาษาล้านช้างสามารถเป็นพยัญชนะควบได้ (consonant cluster)

2.2 พยางค์รอง (Minor Syllable)

$$\text{พยางค์รอง} = C_1 V_1 (V_2) (C_2)$$

C_1 คือ พยัญชนะต้นของพยางค์รองนี้ก็เช่นเดียวกับพยัญชนะต้นของพยางค์หลักคือ พยัญชนะที่เกิดในตำแหน่ง C_1 ของพยางค์หลัก ส่วนสระที่เกิดในตำแหน่ง V_1 ของพยางค์รองนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นสระ ə หรือ a เท่านั้น มีที่พบเป็นสระอื่น เช่น i หรือ $\dot{i}$ บ้าง แต่ก็เป็นส่วนน้อยมาก ส่วน V_2 นั้นก็เช่นเดียวกับ V_2 ในพยางค์หลัก คือ สระ a ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ตามหลัง i, $\dot{i}$, u เท่านั้น ตัวสะกดหรือพยัญชนะท้ายของพยางค์รองก็เช่นเดียวกันกับที่เกิดได้ในตำแหน่ง C_3 ของพยางค์หลัก สำหรับพยัญชนะควบกล้ำแล้วไม่พบทั้งในตำแหน่งพยัญชนะต้น และพยัญชนะท้ายของพยางค์รองเลย

ตัวอย่าง	CW	ŋaa	“งา”
	CVC	cak	“ไป”
	CCWC	khwaan	“ลูก”
	CVCC	mɔyh	“เก็บ”
	CCV CVC	khiyay	“นิ้วหรือเล็บของสัตว์”
	CVC CWC	khɔʔ tiaʔ	“รัก”
	CW CVC	liəlan	“เกลื่อนกลาด”

3. พยัญชนะ (Consonant)

3.1 ระบบเสียงพยัญชนะในภาษาลัวะบ้านสกาตกลางมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ

Labial   Alveolar   Palatal   Velar   Glottal

Vl.unasp. shop   p t c k ?

Vl. asp. stops ph th ch** kh

Vd. stops b d g

Fricatives. *f s** h

Nasala   m n ɲ ɳ

Lateral l

Semi-vowels w y

* เสียง /f/ จากการศึกษาคำพบคำเป็นจำนวนไม่มากและมักจะเป็นคำยืมจากภาษาไทย เช่น /fin/ฝิ่น

** ในคำบางคำ 2 เสียง นี้คือ /ch/ และ /s/ สามารถจะเกิดแทนที่กันได้โดยไม่เปลี่ยนแปลงความหมาย (free fluctuation)

3.2 พยัญชนะควบกล้ำ (Consonant Clusters)

พยัญชนะควบกล้ำในภาษาลัวะนี้สามารถจะเกิดได้ทั้งในตำแหน่งพยัญชนะต้น (Initial Consonant) และพยัญชนะท้าย (final Consonant) พยัญชนะควบกล้ำในภาษานี้มีเพียง 2 เสียงควบกล้ำกันเท่านั้น ถ้าเป็นพยัญชนะต้นควบกล้ำ พยัญชนะตัวแรก คือ k หรือ kh ส่วนพยัญชนะตัวที่สองคือ w ดังนั้นพยัญชนะต้นควบกล้ำ คือ เสียง kw และ khw ถ้าเป็นพยัญชนะท้ายควบกล้ำ พยัญชนะตัวแรกจะเป็นเสียง y และพยัญชนะตัวที่สองคือ h พยัญชนะท้ายควบกล้ำคือ yh

3.3 พยัญชนะต้น (Initial Consonant)

พยัญชนะทุกตัวในระบบเสียงพยัญชนะ สามารถเกิดได้ในตำแหน่งพยัญชนะต้น ดังนั้นเมื่อรวมกับเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำอีก 2 เสียงคือ kw และ khw แล้ว พยัญชนะต้นจะมีทั้งหมดดังนี้

p-	pet	“เปิด”
t-	tiw	“เปลือก”
c-	ceeɲ	“จุง”
k-	kih	“เกา”
kw-	kwaat	“กวาด”
?-	?et	“เอา”

ph-	pheʔ	“แผ่ด”
th-	theʔ	“บอก,สั่ง”
ch-	chɔɔn	“เหนียว”
kh-	khih	“ตก”
khw-	khwaan	“ลูก”
b-	biiŋ	“ค้ำคาว”
d-	diit	“เตะ”
g-	get	“แมงกะซอน”
s-	siʔ	“ใส่, เต็ม, หยอด”
h-	hit	“หีบ”
m-	mat	“หน้า”
n-	nii	“นั้น”
ŋ-	ŋiŋ	“นาก”
ŋ-	ŋek	“เลี้ยง, หลิว (ตา)”
w-	weh	“แตก”
l-	len	“สืลายเสือ”
y-	yɛɛn	“ตาข่าย”

3.4 พยัญชนะท้าย สำหรับเสียงพยัญชนะท้ายนั้นมีทั้งหมดดังนี้ คือ

-p	ʔap	“ทับ”
-t	ʔat	“อยู่”
-k	ʔaak	“แดด”
-ʔ	phɔʔ	“ฝัน”
-h	lah	“เลื่อนไป”
-m	ʔɛɛm	“ทำ”
-n	ʔeen	“นั้น”
-ŋ	suuŋ	“ผสม, รวม”
-ŋ	ʔɛɛw	“กระถาง”
-w	ʔɛɛw	“เอว”
-y	ʔay	“ไอ”
-yh	ʔayh	“บวม, รอยบวมแดงอักเสบ”

4. สระ (Vowel)

ระบบเสียงสระ (Vowel System)

สระเดี่ยว สระเดี่ยวในภาษาลัวะมีทั้งหมดดังนี้ คือ

Front	Central	Back
Close	i, ii ɨ, ɦ	u, uu
half-Close	e, ee ə, əə	o, oo
half-open	ɛ, ɛɛ	ɔ, ɔɔ
open		a, aa

สระประสม

สระประสมมีดังนี้ คือ ia **ɨa** **ɦa** ua

สระประสมนี้ ไม่มีความแตกต่างทางด้านเสียงสั้นและยาว เพราะถ้าเป็นสระเสียงสั้นแล้วจะมีพยัญชนะท้าย **ʔ** หรือ h เป็นตัวกำกับอยู่ ซึ่งในการออกเสียงคำที่มี 2 เสียงนี้เป็นพยัญชนะท้าย จะต้องออกเสียงสระเสียงสั้น ถ้าพยัญชนะท้ายเป็นพยัญชนะอื่นนอกเหนือจาก 2 เสียงนี้ก็จะออกเสียงเป็นสระเสียงยาว

เสียงสระในภาษาลัวะมีทั้งหมดดังนี้

i	:	phiŋ	“ปิ้ง”
ii	:	phiihuŋ	“รู้กินน้ำ”
e	:	pheʔ	“เผ็ด”
ee	:	pheem	“เก่า, ก่อน”
ɛ	:	phɛʔ	“สาม”
ɛɛ	:	phɛɛn	“สว่าง”
ɨ	:	phɨʔ	“เหมือน, อย่าง”
ɦ	:	phɦj	“คันธนู, หน้าไม้”
ə	:	phək	“ชูด”
əə	:	khəən	“โสด”
a	:	phat	“ปีบ, นวด”
aa	:	phaat	“ปาด, เฉือน”
u	:	phuʔ	“ซึก”
uu	:	phuuŋ	“รัง (ต่อ, ผึ้ง)”
o	:	phoʔ	“ตบ”

oo	:	phooy	“รัง (นก)”
o	:	phoʔ	“ฝน”
oo	:	phooy	“ทกล้อม”
ia	:	phiaʔ	“ข้าง”
ia	:	phiaʔ	“ประคอง, พยุง”
ua	:	phuaʔ	“ไถ่”

5. วรรณยุกต์ (Tone)

การศึกษาถึงเรื่องวรรณยุกต์ หรือ Tone ในภาษาลาวนั้นยังไม่สามารถจะสรุปลงไปได้ว่าภาษาลาวนั้นเป็นภาษาที่มี Tone โดยทั่วไปแล้วภาษาในตระกูลมอญ-เขมร (Mon-Khmer) จะเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์ (Non-Tonal Language) แต่ก็เป็นไปได้ว่าบางภาษาได้รับอิทธิพลของภาษาที่อยู่ใกล้เคียง เช่น ภาษาเวียดนาม ซึ่งก็เกิดมีเสียงวรรณยุกต์ขึ้นได้ (Haudricourt, 1953, 1954 อ้างถึงใน สุริยา รัตนกุล และคณะ, 2539, น. 20) หรือบางภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านระบบเสียงในภาษา ทำให้เกิดการพัฒนากการใช้เสียงวรรณยุกต์ขึ้นในภาษานั้น สำหรับภาษาลาวนั้นจากการศึกษาของนักภาษาศาสตร์พบว่ามี การเปลี่ยนแปลงระบบเสียงในภาษา มีการพัฒนาวรรณยุกต์ขึ้นใช้ในภาษา วรรณยุกต์ที่ใช้มี 2 เสียง คือ เสียงสูง (rising tone) ใช้กับคำยืมจากภาษาอื่น และเสียงสามัญ (level tone) ซึ่งเป็นคำที่ใช้พูดกันอยู่แล้วในภาษา (Filbeck, 1972, 1976 อ้างถึงใน สุริยา รัตนกุล และคณะ, 2539, น. 20)

สำหรับภาษาลาวที่พูดกัน โดยทั่วไปแล้วจะไม่มีวรรณยุกต์ แม้ว่าคำที่ใช้บางคำจะเป็นคำยืมจากภาษาอื่น เช่น ภาษาไทยกลางหรือไทยเหนือก็ตาม ก็จะเป็นคำที่ไม่มีวรรณยุกต์ซึ่งจะตรงกับที่ Filbeck (1972 อ้างถึงใน สุริยา รัตนกุล และคณะ, 2539, น. 21) กล่าวไว้ว่า “เมื่อพยายามพูดคำที่เป็นคำยืมจากภาษาไทยโดยไม่มีเสียงวรรณยุกต์นั้นผู้ฟังก็จะเข้าใจ แต่เขาจะบอกทันทีเลยว่า ” การพูดอย่างนั้นพูดกันในบางหมู่บ้าน ในปัจจุบันมีคำบางคำมีเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งคำเหล่านี้จะเป็นคำยืมจากภาษาไทยเหนือและวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นนั้นก็จะ เป็นวรรณยุกต์เดียวกันกับคำที่ขอยืมมาเช่น /cääŋ/ “ข้าง”, /cũu/ “ ชู” ซึ่งก็มีเพียงไม่กี่คำเท่านั้น และก็มีตัวอย่างหลายตัวอย่างที่พบว่าคำขอยืมจากภาษาไทยกลาง และคำเมืองใช้เสียงวรรณยุกต์จัตวา อาจจะเป็นเนื่องมาจากการสมาคมติดต่อกับคนเมืองมากขึ้น จึงมีการยืมคำมาใช้ และอาจจะเป็นไปได้ว่าเสียงของคำที่ขอยืมมาใช้ขึ้นไปตรงกับคำที่มีในภาษาอยู่แล้ว ทำให้เกิดคำพ้องเสียง (homonym) ซึ่งอาจจะสื่อความหมายไม่ชัดเจน คือเกิดความกำกวม (Ambiguity) ขึ้นในภาษา จึงต้องมีวรรณยุกต์กำกับอยู่ด้วย เพื่อให้เกิดความหมายชัดเจนขึ้น ที่กล่าวมานั้นเป็นเพียงข้อสันนิษฐานเท่านั้น ไม่ใช่ข้อสรุปของการมีเสียงวรรณยุกต์ในคำ

ยืมของภาษาลั้วะ เพราะยังมีคำยืมบางคำที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์และเป็นคำพ้องเสียงในภาษาอยู่ อย่างไรก็ตามถึงจะมีคำที่มีเสียงวรรณยุกต์อยู่ในภาษาลั้วะก็ยังไม่อาจสรุปได้ว่าภาษานี้ได้พัฒนาเป็นภาษาที่มีเสียงวรรณยุกต์อย่างเต็มรูปแบบ (Tone Language) นอกจากนี้แล้วลักษณะของการเกิดวรรณยุกต์ในภาษาก็แตกต่างกัน ซึ่งวรรณยุกต์ที่ใช้ไม่ใช่ผลจากการยืมคำภาษาอื่นมาใช้เลยมีเสียงวรรณยุกต์ในคำนั้น เพราะคำยืมที่ใช้ในภาษามีเสียงวรรณยุกต์ที่ต่างไปจากในภาษาที่ขอยืมมา เช่นยืมคำว่า /yaäk/ “ยาก” จากภาษาไทย แต่จะใช้เป็น /ŋääk/ หรือในคำว่า /klaan/ “กลาง” ใช้เป็น /klaan/ เป็นต้น ซึ่งที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นผลมาจากการพัฒนาวรรณยุกต์ขึ้นใช้ในภาษาก็ได้

เมื่อภาษาลั้วะเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์ ในการพูดภาษาลั้วะจึงมีการใช้ลักษณะน้ำเสียงหรือ Intonation เวลาพูดเป็นประโยค หรือเป็นข้อความยาว ๆ ลักษณะน้ำเสียงที่ใช้โดยทั่วไปมี 2 ลักษณะคือลักษณะน้ำเสียงตกในท้ายประโยคจะเข้ากับประโยคทั่วไป ไม่ว่าจะ เป็นประโยคบอกเล่าหรือประโยคคำถามหรือประโยคตอบรับ ส่วนลักษณะน้ำเสียงสูงขึ้นในตอนท้ายประโยคมักจะเข้ากับประโยคคำถามที่มีคำลงท้ายว่า “pə?” (เปอะฮ์) “ไหวหรือเปล่า” หรือใช้กับประโยคชักชวน และในประโยคชักชวนนี้บางครั้งจะออกเสียงคำท้ายประโยคให้มีเสียงยาวกว่าปกติเล็กน้อยด้วย ประโยคภาษาลั้วะมีลักษณะเหมือนภาษาไทย คือประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม (subject verb object-SVO) และแต่ละส่วนอาจจะมีส่วนขยายประกอบก็ได้ ตัวอย่างเช่น

1. ʔən thəy saʔlii

เอ็น เทีย ซะฮ์ ลี

“ฉันปลูกข้าวโพด”

2. mah thəy pik thəy phəʔlaan pə?

มะฮ์ เทีย ปิก เทีย แพะฮ์ลาน เปอะฮ์

“คุณปลูกพริก ปลูกมะเขือยาวหรือเปล่า?”

บางครั้งในการสนทนาอาจจะมีการละส่วนประกอบ กริยา หรือกรรมของประโยคก็ได้เมื่อเป็นที่เข้าใจกันระหว่างผู้ฟังและผู้พูด เช่น

3. ʔən heʔ Cak təm mah

เอ็น เฮฮ์ จัก เต็ม มะฮ์

“ฉันไปด้วยคนเถอะ”

4. cak yoʔ จัก โยะฮ์ “ไปสิ”

(ประโยคที่ 4 จะละส่วนที่เป็นประธานของประโยคไว้ เพราะกล่าวต่อเนื่องกับประโยคที่ 3)

6. การถ่ายทอดเสียงภาษาลัวะโดยใช้ตัวอักษรไทย

การเขียนประโยคภาษาลัวะ จึงใช้สัทอักษร (Phonetic Alphabet) เนื่องจากภาษาลัวะ เป็นภาษาของชนดั้งเดิม (Indigenous Group) ซึ่งไม่มีตัวเขียนในภาษา การเก็บรวบรวมและการนำเสนอข้อมูลจึงต้องใช้สัทอักษรในการถ่ายทอดเสียง จึงได้ถ่ายทอดเสียงเป็นคำอ่านภาษาไทยกำกับไว้ด้วย การถ่ายทอดเสียงเป็นภาษาไทยนี้ก็พยายามที่จะให้ใกล้เคียงกับเสียงในภาษาลัวะจริง ๆ ให้มากที่สุด และเวลาอ่านคำอ่านภาษาไทยนี้ เพื่อให้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาเองต้องระลึกอยู่เสมอว่า ภาษานี้เป็นภาษาที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์สำหรับคำยืมที่มีการออกเสียงวรรณยุกต์ตามคำเดิมที่ยืมมาใช้ นั่น ในการถ่ายเสียงจะเขียนเป็นภาษาไทยโดยใช้วรรณยุกต์เช่น / caan / จำ “ข้าง” เป็นต้น

6.1 เสียงพยัญชนะ จะถ่ายทอดโดยตัวอักษรไทยดังต่อไปนี้

p	ป	/pɛɛ/	แป	“พวกทั้งหลาย”
t	ต	/tɛɛk/	แตก	“แตก”
c	จ	/cɛɛŋ/	แจง	“มุม”
k	ก	/kɛʔ/	แกะอ์	“ลอก”
kw	กว	/kwɛn/	แก็น	“แก่ง”
ʔ	อ	/ʔɛɛ/	แอ	“เรา”
ph	พ	/phɛɛn/	แพน	“สว่าง”
th	ท	/thɛɛ/	แท	“ดิน, โคลน”
ch	ช	/chɛʔ/	แชะอ์	“ลับ (มีด)”
kh	ค	/khɛɛp/	แคบ	“คืบ”
khw	คว	/khway/	ควัย	“ด้าย”
g	ก	/gɛʔ/	แกะอ์	“กบชนิดหนึ่ง”
b	บ	/bɛɛ/	แบ	“หนู”
d	ด	/dɛh/	แดะฮ์	“ถั่ว”
s	ซ	/sɛɛ/	แซ	“ไร่บนภูเขาใช้ปลูกข้าวและผัก”
m	ม	/mɛɛ/	แม	“อะไร”
h	ฮ	/hɛɛn/	แฮน	“เจ้าชู้”
n	น	/nɛɛ/	แน	“นี้”
ŋ	ญ	/ŋɛp/	แญ็บ	“ขยิบ (ตา)”
ŋ	ง	/ŋɛɛ/	แจง	“ทารก, เด็กแรกเกิด”
w	ว	/weh/	เวะฮ์	“แตก”

l	ล	/lɛʔ/	และอ์	“หา”
y	ย	/yɔm/	เย็ม	“ร้องไห้”
สำหรับเสียงพยัญชนะท้ายก็เช่นเดียวกัน คือถ่ายทอดโดยใช้ตัวอักษรไทย ดังนี้				
p	ป	/sɪp/	ซีป	“เปื้อ”
t	ต	/sɔt/	เซ็ต	“เนื้อ”
k	ก	/sɔk/	เซ็ก	“ใหญ่”
m	ม	/sɛm/	แจ่ม	“บ่น”
n	น	/sɔn/	ซอน	“แซม, เต็ม”
ŋ	ญ (เป็นเสียง ญ ขึ้นจมูก)	/suuŋ/	ซูญ	“ผสม, รวม”
ŋ	ง	/saŋ/	ซัง	“ขม”
w	ว	/saaw/	ซาว	“ยี่สิบ”
y	ย	/sɔy/	เซ็ย	“ฝา”

สำหรับเสียงพยัญชนะท้าย อีก 4 ตัว นั้น คือ ʔ h yh นั้น ในการถ่ายทอดเสียง
จะเป็นดังต่อไปนี้ คือ

ʔ   อ์   /sɛʔ/   แซะอ์   “จู้, มาก”

เวลาออกเสียงคำที่มี ʔ (อ์) เป็นตัวสะกดอยู่นั้น คำนั้นจะออกเสียงสั้น และเป็นเสียงกัก คือจะเปิดเส้นเสียงเมื่อออกเสียงคำนั้นแล้ว (มีลักษณะคล้าย ะ ซึ่งจะเป็นตัวทำให้สระบางตัวมีเสียงสั้น)

h   ฮ์   /sɛh/   แซะฮ์   “หนาว”

เวลาออกเสียง (ฮ) เป็นตัวสะกดอยู่ ให้ออกเสียงที่มีลักษณะคล้ายกับมีลมออก
จากปากในตอนท้ายพยางค์ด้วย

yh   ยฮ์   /ʔooyh/   โอยฮ์   “ไฟ”

เวลาออกเสียงคำที่มีเสียงนี้สะกดอยู่นั้น ให้ออกเสียงตัวสะกด ย ก่อน แล้วจึง
ออกเสียง h คือ เสียงที่คล้ายกับลมออกจากปาก

6.2 เสียงสระ จะถ่ายทอดโดยใช้ตัวอักษรไทย ดังต่อไปนี้

i   ี   /khiʔ/   คีอ์   “บิน”

ii   ื   /khiip/   คีป   “ค้อน (กริยา)”

e   ะ   /khek/   เค็ก   “หัก”

ee   ะ   /pheem/   เพม   “เก่า, ก่อน”

ɛ   ะ   /khɛʔ/   แคะอ์   “เห็บ”

εε	แ-	/khεεp/	แคบ “คืบ”
ɨ	๊-	/khɨk khak/	คึกคึก “ขรุขระ”
ɦ	๊-	/khɦɨŋ/	คิ่ง “จิง”
ə	เ	/khək/	เค็ก “แกลบ”
əə	เ-	/khəən/	เคิน “โสด”
a	-ะ	/khaʔ/	คะอ “เปื่อย, ยุ่ย”
aa	-า	/khaa/	คา “ปลา”
u	-ุ	/khun/	คุณ “ไส้เดือน”
uu	-ู	/khuut/	คูต “ผี, แผล”
o	-โ	/khot/	คต “ขต (อาหารของงู)”
oo	-โ	/khoot/	โคต “ชูด”
ɔ	-ะ	/khɔʔ/	เคาะอ “ข้าวสาร”
ɔɔ	-อ	/khɔɔ/	คอ “ข้อไม้ไผ่, ตาไม้ไผ่”
ia	-เียะ	/phiaʔ/	เพียะอ “ข้าว”
		/khian/	เคียง “ตะเกียง”
ɨa	-เือ	/khɨan/	เคียง “เฮลิคอปเตอร์”
ua	-ัว	/khuaʔ/	คัวะอ “หอย”
		/khuak/	ควก “บุง, ดักแด้”

รายละเอียดเพิ่มเติมกับการออกเสียงภาษาลัวะ

1. การถ่ายทอดเสียงภาษาลัวะลงด้วยตัวอักษรไทยในกรณีที่เป็นอักษรต่ำคู่จะไม่ใช้อักษรสูงจะใช้แต่อักษรต่ำเท่านั้น เพื่อให้สะท้อนค่าเดิมที่ว่าภาษาลัวะเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์ดังนั้นเวลาจะเขียนออกเสียงคำที่ออกเสียงว่า ชู จึงเขียนว่า คู่ ซึ่งอาจจะแปลกตาอยู่บ้างสำหรับคนไทย แต่ก็จำเป็นต้องทำเพื่อบ่งบอกว่าภาษาลัวะเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์เป็นนัยสำคัญในภาษา

2. ฎ นั้นหมายถึงเสียงพยัญชนะหยุดโฆษะที่ฐานเพดานอ่อน / ɣ / ซึ่งไม่มีตัวอักษรจะถ่ายทอดเสียงในภาษาไทย เนื่องจากภาษาไทยไม่มีเสียงนี้ จึงอนุโลมใช้ ก แล้วขีดเส้นใต้เสียงนี้ในภาษาลัวะมีความเป็นโฆษะชัดเจนมาก

3. ญ บ่งถึงพยัญชนะเสียงนาสิก ที่ฐานเพดานแข็ง / ŋ / ซึ่งเป็นเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาไทยมาตรฐาน แต่มีในภาษาท้องถิ่น (dialect) หลายท้องถิ่นของภาษาไทย และเป็นเสียงที่มีในภาษาไทยภาคเหนือที่เรียกว่าคำเมือง

4. อี ฮี หมายถึง คำภาษาลั้วะคำนี้มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ และ -h ตามลำดับ ไม่มีการันต์ไม่ได้ใช้ฆ่าเสียง ʔ และ h แต่ได้นำไม่การันต์มาใช้เพื่อบ่งความเป็นพยัญชนะท้ายของ ʔ และ h ที่จำเป็นต้องเขียนเช่นนี้เพราะอ่านเข้าใจง่ายกว่าเขียนโดยไม่มีไม่การันต์เช่น / khɛʔ / เขียนว่า แคะอ คนอ่านที่ไม่ใช่ นักภาษาศาสตร์พอจะทำความเข้าใจได้ แต่ถ้าเขียนว่า แคะอ คนอ่านที่ไม่ใช่ นักภาษาศาสตร์จะสับสน

5. (T.) และ (E.) และ (คำเมือง) หมายความว่า เป็นคำลั้วะที่ขอยืมมาจากภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และจากคำเมือง ตามลำดับ

แนวคิดสมดุลงภาษา

1. ความหมายของการสอนแนวสมดุลงภาษา

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการสอนตามแนวคิดสมดุลงภาษา ไว้ดังนี้

วรนาท รักสกุลไทย, และนฤมล เนียมหอม (2549 อ้างถึงใน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552) กล่าวว่า แนวคิดสมดุลงภาษาเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์ด้านภาษาที่ผสมผสานแนวคิดในการสอนภาษาที่สัมพันธ์กับลักษณะหน้าที่ของภาษาและการสอนทักษะย่อยด้านภาษาเข้าด้วยกัน

อารี สันทรวี (2550) สมดุลงภาษา (Balanced Literacy) เป็นแนวการสอนที่พัฒนามาจากวิธีการสอนภาษาแนวธรรมชาติแบบองค์รวม (Whole Language หรือ Natural Language Approach) ที่มีวิธีการสอนภาษาจากเรื่องที่คุณเรียนเข้าใจและมีประสบการณ์ แต่การสอนแบบแจกลูกสะกดคำ (Phonics) มิได้สอนเน้นออกมาอย่างชัดเจนด้วย ถือว่าได้สอนในบริบท (Context) ของเรื่องที่คุณเรียนอยู่แล้ว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 76) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ด้านภาษาตามแนวสมดุลงภาษา เป็นการจัดประสบการณ์ในลักษณะ “องค์รวม-ส่วนย่อย-องค์รวม” (Whole-Part-Whole) กล่าวคือ ให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายการใช้จริง แล้วสอนทักษะย่อยที่จำเป็นสำหรับการใช้ภาษาในครั้งนั้น เพื่อให้เด็กสามารถนำทักษะที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ อย่างไรก็ตามแนวทางนี้ไม่สนับสนุนการสอนทักษะย่อยด้านภาษาในลักษณะที่ฝึกหัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่มีความหมายกับเด็ก และไม่สนับสนุนการใช้แบบฝึกหัดเพื่อฝึกทักษะย่อยด้านภาษาด้วย

กันตวรรณ มีสมสาร (2554, น. 23) ได้สรุปความหมายของการสอนแนวสมดุลงภาษา หมายถึง การรวมทักษะการสอนสะกดคำเข้ากับการสอนภาษาธรรมชาติ โดยสอนทักษะอ่านและเขียนในบริบทจริง

วรินทร์ โพนน้อย (2555, น. 82) ได้สรุปความหมายของการสอนภาษาแบบสมดุลภาษาว่าเป็นการผสมผสานการสอนภาษาแบบองค์รวมหรือการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาร่วมกับการสอนอ่านสะกดคำแจกลูก โดยให้ความสำคัญกับการสอนภาษาแบบมีความหมายร่วมกับการสอนอ่านแบบสะกดคำแจกลูกอันจะเป็นแนวการสอนที่ผสมผสานข้อดีการสอนภาษาในแบบต่าง ๆ

วิภาพร คุปติเกษม (2558, น. 47) ได้สรุปความหมายของการสอนภาษาตามแนวสมดุลภาษาเป็นการสอนภาษาโดยให้ผู้เรียนได้อ่านและเขียนจากเรื่องที่ผู้เรียนเข้าใจและมีประสบการณ์เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมาย แล้วจึงสอนทักษะย่อยหรือการสะกดคำ สอดแทรกในเรื่องที่เรียนรู้

Rasinski, & Padek (2001 อ้างถึงใน กันตวรรณ มีสมสาร, 2554, น. 23) ได้ให้ความหมายของการสอนแนวสมดุลภาษาว่า เป็นกิจกรรมที่รวมข้อดีของการสอนภาษาธรรมชาติและการสอนสะกดคำเข้าด้วยกัน

Yokon Education (2015, น. 1) ได้สรุปความหมายของการสอนแนวสมดุลภาษาว่าเป็นการสอนที่ผสมผสานระหว่างวิธีการสอนที่มีเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถหรือสมรรถนะในการรู้หนังสือของผู้เรียนตามความต้องการเป็นรายบุคคล

ดังนั้น จึงสรุปความหมายของการสอนแนวสมดุลภาษา เป็นการจัดการประสบการณ์ด้านภาษาที่ผสมผสานแนวคิดการสอนภาษาธรรมชาติกับทักษะการสอนสะกดคำ เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายการใช้จริง แล้วจึงสอนทักษะย่อยหรือการสะกดคำ สอดแทรกในเรื่องที่เรียนรู้ตามบริบทจริงของผู้เรียน

2. ความเป็นมาของการสอนแนวสมดุลภาษา

การสอนแบบสมดุลภาษา (Balanced literacy approach) เป็นการสอนภาษาที่เริ่มมาจากประเทศนิวซีแลนด์ โดยพัฒนามาจากวิธีการสอนภาษาแนวธรรมชาติแบบองค์รวม (Whole language) หรือ (Natural language approach) ซึ่งโรงเรียนระดับอนุบาลในประเทศไทยได้ใช้อยู่โดยมูลนิธิชมรมไทย-อิสราเอลในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้นำมาเผยแพร่ และในระดับประถมศึกษา Richard Walker แห่งวิทยาลัยบริสเบน ประเทศออสเตรเลีย และเสาวลักษณ์ รัตนาวิซซ์ แห่งมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ได้นำมาทดลองสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่เรียกว่า แนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated language experience) ซึ่งมีวิธีสอนภาษาโดยสอนอ่านและเขียนจากเรื่องที่ผู้เรียนเข้าใจและมีประสบการณ์ ส่วนการสอนแบบแจกลูกสะกดตัว (Phonics) นั้น สอนในบริบท (Context) ของเรื่องที่เรียนอยู่ จึงมีได้เน้นสอนออกมาให้ชัดเจนนัก (อารี สัมหนวี, 2550)

อารี สัมหนวี (2550; วิภาพร คุปติเกษม, 2558, น. 46; วิฑูรย์ พุยาวัต, 2559, น. 11-12; กันตวรรณ มีสมสาร, 2554, น. 23) ได้สรุปประวัติความเป็นมาของแนวการสอนแบบสมดุลภาษา

ไว้ดังนี้

แนวการสอนแบบสมดุภาษาที่เริ่มในปี ค.ศ. 1996 จากประเทศนิวซีแลนด์ โดยพัฒนา มาจากการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Natural Language Approach) หรือการสอนภาษาแบบองค์ รวมผสมผสานกับการสอนภาษาแบบโฟนิกส์ ซึ่งแนวการสอนแบบสมดุภาษาเกิดจากนักการศึกษา และนักวิชาการ ชาวนิวซีแลนด์ร่วมกันพัฒนาการสอนทักษะด้านการอ่านและการเขียน เนื่องจาก นักเรียนไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ เพราะในช่วงเวลานั้นได้ใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมเพียง อย่างเดียวและหนังสือเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนก็ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของนักเรียนชาว นิวซีแลนด์ จากสาเหตุดังกล่าว ทำให้เกิดเหตุการณ์สำคัญในการพัฒนาแนวการสอนแบบสมดุภาษา แบ่งเป็น 3 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ค.ศ. 1962 รัฐบาลนิวซีแลนด์ต้องการจะแก้ปัญหาที่นักเรียนที่อ่านหนังสือไม่ออก มีการเริ่มผลิตหนังสือฝึกอ่านแบบใหม่มาเริ่มมาใช้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีชื่อหนังสือว่า “Ready To Read Series” ซึ่งนักวิชาการชาวนิวซีแลนด์ให้การสนับสนุนและให้ความเห็นว่าการอ่าน หนังสือออกนั้น จะต้องให้นักเรียนอ่านหนังสือมาก ๆ นอกจากนี้ โฮลดาเวย์ (Holdaway) และคณะ ผู้สอนชาวนิวซีแลนด์ใช้หนังสือเล่มเล็ก เพื่อเริ่มสอนนักเรียนอายุ 5 ขวบ และได้มีการปรับปรุงขนาด ของหนังสือแบบเรียนให้ใหญ่กว่าเดิมเรียกว่า หนังสือเล่มใหญ่ (Big Book) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนฝึกอ่านร่วมกันทั้งชั้น (Shared Reading) และการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนอ่าน เป็นกลุ่มเล็ก ๆ (Guided Reading) มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนทุกคนสามารถอ่านเองตามลำพังได้ (Independent Reading) ปรากฏว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีดังกล่าวได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนชาวนิวซีแลนด์อ่านออกเสียงเพิ่มขึ้นได้ถึง ร้อยละ 80

ช่วงที่ 2 มารี เคลย์ (Marie Clay) ได้มีการจัดโปรแกรมการเรียนซ่อมเสริมทักษะ การอ่านโดยใช้ชื่อว่า “Reading Recovery” เป็นวิธีการเรียนอ่านซ่อมเสริม หลังจากที่สังเกตเห็นว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านออกเสียง โดยจะมีการจัดการเรียนซ่อมเสริมวันละประมาณ 30 นาที และจะใช้หนังสือเล่มเล็กในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านเป็นระยะเวลาประมาณ 3 เดือน ซึ่งนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนแบบซ่อมเสริมดังกล่าว มีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้น เมื่อนักเรียนสามารถ อ่านออกเสียงได้ด้วยตนเองแล้ว ครูที่สอนซ่อมเสริมก็ไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือนักเรียนอีกต่อไป

ช่วงที่ 3 ปี ค.ศ. 1973 รัฐบาลนิวซีแลนด์มีโครงการรณรงค์ให้นักเรียนอ่านออกได้ทุกคน และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก โดยเริ่มจากการนำการจัดการเรียนรู้ตาม แนวการสอนแบบสมดุภาษามาแก้ปัญหา ปรากฏว่านักเรียนมีประสิทธิภาพการอ่านที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศนิวซีแลนด์และประเทศ สหรัฐอเมริกา ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการสอนแบบสมดุภาษา ดังที่ อารี สันหนวี (2550, น. 11-12) ได้สรุปไว้เช่น Holdaway นักการศึกษาชาวนิวซีแลนด์ได้แต่งหนังสือเล่มเล็ก

หนังสือเล่มใหญ่ในการอ่านร่วมกันและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษา เช่น การอ่านโดยชี้แนะ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการสอนแบบสมดุลภาษา และ Marie Clay และนักการศึกษาชาว นิวซีแลนด์ผู้พัฒนาการสอน Reading Recovery ซึ่งเป็นโปรแกรมให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการอ่าน โดยให้เด็กที่มีปัญหาออกจากห้องเรียนวันละ 30 นาที มาอ่านหนังสือเล่มเล็กกับครู หนังสือดังกล่าวมีการแบ่งระดับความยากง่าย เป็น 3 ระดับ หลังจากอ่านจบครูจะให้เด็กเขียน การสอนดังกล่าวได้รับความนิยมทั้งในนิวซีแลนด์และได้ขยายไปยังออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ เดนมาร์ก แคนาดา และแพร่หลายไปในประเทศสหรัฐอเมริกา และ Pinnell อาจารย์จากมหาวิทยาลัย Ohio (เป็น 1 ใน 3 คนแรกในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้รับ การอบรมการสอน Reading Recovery จาก Clay) และ Fountas อาจารย์จากมหาวิทยาลัย Lesley ได้ร่วมกันแต่งหนังสือเด็กที่มีคุณภาพ และเขียนหนังสือเกี่ยวกับการอ่านโดยชี้แนะ ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสอนแบบสมดุล ภาษา นอกจากนี้ยังมีสำนักพิมพ์ Rigby และ Wright Group เป็นสำนักพิมพ์ที่ผลิตชุดวรรณกรรมซึ่ง ประกอบด้วยหนังสือเล่มใหญ่ ชุดหนังสือเล่มเล็ก หนังสือที่แบ่งระดับตามพัฒนาการทางการอ่าน และสัมพันธ์กับวิชาเรียน เทปเพื่อใช้ในมุมการฟังและคู่มือครู และกระทรวงศึกษาธิการของนิวซีแลนด์ ได้ให้การสนับสนุนและให้โอกาสในการศึกษาวิจัย สนับสนุนให้ครูใช้ชุดหนังสือเริ่มเรียน Ready to read และสนับสนุนให้ครูสอน องค์ประกอบของการสอนแนวสมดุลภาษา ตลอดจนจัดหาสื่อสำหรับการพัฒนาครู

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการสอนแบบสมดุลภาษา (Balanced literacy approach) ได้ริเริ่มขึ้นจากประเทศนิวซีแลนด์ โดยพัฒนามาจากการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Natural Language Approach) หรือการสอนภาษาแบบองค์รวมผสมผสานกับการสอนภาษาแบบแจกลูกสะกดตัว (Phonics) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาสำหรับเด็ก

3. หลักการของการสอนแนวสมดุลภาษา

Fitzgerald (1999, pp. 100-107) ได้สรุปหลักการของการสอนแนวสมดุลภาษา ดังนี้

1. ครูจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสเด็กเรียนรู้หรือสร้างความรู้ด้านการอ่าน
2. การใช้วิธีการสอนที่ตรงข้ามกันเพื่อให้ลักษณะด้านบวกของแต่ละวิธีหนึ่งที่ไม่ได้ปรากฏในวิธีการสอนอีกวิธีหนึ่งจะสามารถช่วยให้เกิดช่องทางการเรียนรู้มากขึ้น
3. การใช้สิ่งพิมพ์และสื่อการอ่านหลากหลายในชั้นเรียน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น การใช้หนังสือวรรณกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาความเข้าใจให้สูงขึ้นไปจนกระทั่งหนังสือที่วางขายทั่วไป (trade book) หนังสือที่เขียนให้อ่านได้ง่ายสำหรับผู้เรียนที่เริ่มหัดอ่าน (easy reader) และหนังสือที่มีแบบแผนที่คาดเดาได้ล่วงหน้าสำหรับผู้เรียนที่เริ่มหัดอ่าน (predictable book) เพื่อจะช่วยให้พัฒนาความสามารถในการระบุคำ (word identification) และความคิดรวบยอดต่าง ๆ เกี่ยวกับสื่อการอ่าน

Reif, & Heimburge (2007) ได้กล่าวถึงหลักการการสอนแบบสมดุภาษาไว้ดังนี้

1. การสร้างความสมดุลระหว่างวรรณกรรมและสื่อการอ่าน ซึ่งจำเป็นใน การดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเตรียมหนังสือชนิดต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดี ให้เด็กได้เลือกอ่าน
  2. การสร้างความสมดุลภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
  3. การสร้างความสมดุลของระยะเวลาที่ใช้ โดยบูรณาการเนื้อหาไว้ในมุมภาษา
  4. การสร้างความสมดุลของการจัดการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้
    - 4.1 การสร้างความสมดุลในด้านการเรียนรู้ เด็กมีรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการที่แตกต่างกัน ครูต้องใช้กลยุทธ์ที่ตรงกับพหุปัญญาที่หลากหลายของเด็กแต่ละคน
    - 4.2 ความสมดุลของการจัดกลุ่ม กลุ่มทั้งห้องแบบกลุ่มย่อยและกลุ่มเดี่ยว
    - 4.3 ความสมดุลระหว่างครูพูดกับเด็กพูด เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดและให้เด็กได้ฝึกพูดให้เพื่อนฟัง และเน้นการมีส่วนร่วมในการลงมือทำ
    - 4.4 ความสมดุลระหว่างกิจกรรมที่ครูเป็นศูนย์กลางและเด็กเป็นศูนย์กลาง บางกิจกรรมครูเป็นคนเลือกและควบคุม และให้เด็กจะมีอิสระในการเลือกและตัดสินใจมากขึ้น
    - 4.5 ความสมดุลระหว่างการประเมินที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- นอกจากนี้ กันตวรรณ มีสมสาร (2554, น. 28-31) ได้วิเคราะห์และสรุปแนวการสอนสมดุภาษา ไว้ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 การวิเคราะห์และสรุปแนวการสอนสมศูลภาษา

รายการ	แนวการสอนสมศูลภาษา
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. มุ่งเน้นทั้งผลผลิตของการรู้หนังสือ คือ การอ่านและมุ่งเน้นเจตคติ คือ มีประสบการณ์ที่ดีและคุ้นเคยกับหนังสือ 2. เพื่อให้เด็กอ่านออกเขียนได้ ร่วมกับการมีประสบการณ์ที่ดีและคุ้นเคยกับหนังสือ 3. เพื่อให้เด็กใช้ภาษาอย่างมีความหมาย เรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมาย
มิติการสอน	สอนโดยจัดประสบการณ์ให้เรียนรู้ภาษาจากภาพรวม (whole) แล้วฝึกฝนส่วนย่อย (part) เพื่อให้เด็กสามารถนำความรู้ใหม่ไปใช้ในการอ่านเรื่องและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (whole)
แนวทางในการสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอนโดยเน้นประสบการณ์ด้านภาษาจาก หนังสือ สื่อด้านภาษาจากบริบทรอบตัว เน้นการภาษาอย่างมีความหมายในชีวิตจริงและสอนทักษะด้านภาษา 2. สอนโดยพัฒนาทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ร่วมกัน 3. สอนโดยการผสมผสานทักษะด้านภาษาและระบบสัญลักษณ์ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 สอนทักษะการอ่านโดยท่องจำสิ่งที่มีความหมายในชีวิตประจำวัน 3.2 สอนทักษะการเขียนโดยการคัดลอกสิ่งที่มีความหมายในชีวิตประจำวัน 4. สอนโดยให้เรียนรู้ทั้งระบบพร้อมกับพัฒนาทักษะด้านภาษา 5. สอนเนื้อหาเด็กต่างกันตามระดับความสามารถของเด็ก 6. เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกและตัดสินใจเกี่ยวกับหนังสือตามความสนใจของตน
กระบวนการสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูใช้วิธีสอนที่หลากหลาย โดยจัดกิจกรรมทั้งชั้น กลุ่มย่อย และรายบุคคล เช่น การอ่านร่วมกันทั้งชั้น กลุ่มย่อย และรายบุคคล เช่นเดียวกับการสอน ภาษาธรรมชาติ แต่สอนฝึกสะกดคำ 2. ครูเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์ เด็กได้ลงมือกระทำและมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อด้านภาษา 3. ครูให้เด็กฝึกฝนโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยใช้วัสดุที่หลากหลาย 4. ครูให้เด็กทำการบ้านตามความสามารถของแต่ละบุคคล
สื่อวัสดุอุปกรณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. สื่อมีความหลากหลายและยืดหยุ่น 2. สื่อในชีวิตประจำวัน เช่น นิตยสาร แผ่นโฆษณา กล่องขนม ฉลากยา ฯลฯ
การประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลในสภาพจริง 2. เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสังเกต แบบบันทึก แฟ้มเก็บผลงาน 3. ครูให้เด็กกระทำด้วยตนเองอย่างอิสระตามความสนใจ
บทบาทของเด็ก	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมด้านภาษาจากครู 2. เด็กร่วมเรียนรู้กับครูและเพื่อน 3. เด็กลงมือกระทำด้วยตนเองอย่างอิสระตามความสนใจ

รายการ	แนวการสอนสมดุภาษา
ประสิทธิภาพ	1. เด็กสามารถอ่านออกเขียนได้ ทั้งคำศัพท์ที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย
ประสิทธิผล	2. เด็กชอบอ่านหนังสือในเวลาว่าง 3. เด็กชอบขีดเขียนและสื่อสารผ่านการเขียน 4. เด็กทำกิจกรรมด้วยความเชื่อมั่น
ข้อจำกัด	มีผู้โจมตีว่าเป็นการสอนภาษาแบบสมดุภาษาเป็นเพียงชื่อใหม่ของการสอนภาษาธรรมชาติ เด็กยังคงสามารถอ่านและเขียนได้จำกัด
ข้อสังเกต	1. การสอนภาษาแบบสมดุภาษา แนวทางที่ ผสมผสาน แต่ไม่มีสัดส่วนที่ชัดเจน ไม่มีวิธีการใช้เป็นลำดับ ไม่มีวิธีตายตัว ทำให้ครูไม่เข้าใจและยากต่อการนำไปใช้ 2. ครูเคยชินกับวิธีการเดิม ทำให้ไม่มั่นใจกับการเปลี่ยนแปลงการสอน

จากหลักการของการสอนแนวสมดุภาษา ที่ได้นำเสนอข้างต้นพบว่าหลักการสร้างความสมดุในการจัดการเรียนการสอนนั้น ล้วนแต่มีความสำคัญต่อการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยในการพัฒนาทักษะด้านภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

4. การจัดกิจกรรมตามแนวสมดุภาษาของเด็กปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 84-90) ได้นำเสนอเกี่ยวกับตัวอย่างการจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบสมดุภาษา ในการจัดประสบการณ์การสอนอ่านและเขียนที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง ตามโครงการทดลองโรงเรียนต้นแบบการจัดประสบการณ์การสอนอ่านและเขียนที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของสถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้ (สสอน.) ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการอ่านให้ฟัง
2. กิจกรรมการอ่านด้วยกัน
3. กิจกรรมการอ่านเป็นกลุ่ม
4. กิจกรรมการอ่านเอง
5. กิจกรรมหลังการอ่าน
6. กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

อารี สันทรวี (2550, น. 53-60) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมตามแนวสมดุภาษาในชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 การนำภาษาไทยเข้าไปใช้สอนจะเป็นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน สร้างนิสัยรักการอ่าน รู้จักหนังสือ พูดสื่อสารเรื่องราวความรู้สึก ชอบขีดเขียนเพื่อสื่อสาร การสอนภาษาในชั้นอนุบาลทำได้ดังนี้

1. เล่านิทานให้เด็กฟังทุกวัน
2. อ่านหนังสือร่วมกันกับเด็กและสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องในหนังสือ
3. ฟีกอ่านจากเพลง คำกลอน
4. ฟีกให้รู้จักตัวพยัญชนะ สระ และคำ โดยใช้เกมและกิจกรรม
5. ฟีกให้คุ้นเคยกับหนังสือ เปิดหน้าหนังสือ และเข้าใจเรื่องจากภาพ
6. ฟีกให้คุ้นเคยกับการเขียน โดยครูเขียนจากคำพูดของเด็ก
7. ฟีกให้เด็ก พูดเล่าเรื่อง
8. ให้เด็กได้เขียนสื่อสาร

ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำกิจกรรมสมดุภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยข้างต้นมาสังเคราะห์ เพื่อให้ได้กิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยและเพื่อนำไปใช้ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 การสรุปกิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 84-90)	อรุณี สัตินทวิ (2550, น. 53-60)	สรุป	ข้อเพิ่มเติม
1. กิจกรรมการอ่านให้ฟัง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เล่านิทานให้เด็กฟังทุกวัน 4. ฝึกให้รู้จักตัวพยัญชนะ สระ และคำ โดยใช้เกมและกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมการอ่านให้ฟัง: ครูเล่านิทานประกอบภาพให้เด็กฟังและดูภาพ ให้เด็กได้รู้จักพยัญชนะ สระ และคำแล้วให้นักเรียนได้เล่านิทานย้อนกลับ 	<p>การใช้หนังสือควรมีขนาดใหญ่ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้มองเห็นภาพ ตัวพยัญชนะ และสระ ได้อย่างชัดเจน</p>
2. กิจกรรมการอ่านด้วยกัน	<ol style="list-style-type: none"> 2. อ่านหนังสือร่วมกันกับเด็กและสันทนาพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องในหนังสือ 3. ฝึกอ่านจากเพลง คำกลอน 	<ol style="list-style-type: none"> 2. กิจกรรมการอ่านร่วมกัน : นักเรียนอ่านหนังสือ เพลง คำกลอน ร่วมกันกับเพื่อน ทั้งคู่และกลุ่ม แล้วสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การอ่านเป็นการอ่านจากภาพ สัญลักษณ์หรือคำ 2. ครูควรจัดเตรียมหนังสือให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก
4. กิจกรรมการอ่านเอง	<ol style="list-style-type: none"> 5. ฝึกให้คุ้นเคยกับหนังสือ เปิดหน้าหนังสือ และเข้าใจเรื่องจากภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> 3. กิจกรรมการอ่านคนเดียว : นักเรียนอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพด้วยตนเอง 	<p>ครูควรจัดเตรียมหนังสือให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก หรืออาจจัดกิจกรรมเล่นตามมุม เพื่อเด็กจะได้ทบทวนเวียนกันมาอ่าน</p>
5. กิจกรรมหลังการอ่าน	<ol style="list-style-type: none"> 7. ฝึกให้เด็ก พูดเล่าเรื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> 4. กิจกรรมหลังการอ่าน : ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านและร่วมกันเล่าเรื่องย้อนกลับ 	<p>การทำแบบฝึกทักษะ เช่น การนำภาพมาเรียงลำดับเหตุการณ์ การจับคู่ภาพกับคำง่าย ๆ การจับกลุ่มคำที่มีพยัญชนะสระ เดียวกัน เป็นต้น</p>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 84-90)	อารี สันทหวิ (2550, น. 53-60)	สรูป	ข้อเพิ่มเติม
6. กิจกรรมพัฒนาการเรียน การเขียน	6. ฝึกให้คุ้นเคยกับการเขียน โดยครูเขียน จากคำพูดของเด็ก	5. กิจกรรมพัฒนาการเรียน : นักเรียน ได้วาดภาพจากเรื่องที่ได้ฟังและอ่าน ฝึก การรู้จักพยัญชนะ สละจากหนังสือที่อ่าน ฝึกการเขียนตามแบบและการทำแบบฝึก เสริมทักษะด้านการเขียน	นักเรียนอาจได้ทำแบบฝึกทักษะ การ เขียน เช่น การเขียนตามแบบ การ วาดภาพจากเรื่องในหนังสือที่อ่าน การโยงภาพกับคำ การเติมพยัญชนะ แทนรูปภาพ เป็นต้น

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 84-89) ได้อธิบายรายละเอียดกิจกรรม ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการอ่านให้ฟัง

การอ่านให้ฟังคือ การที่ครูอ่านหนังสือแล้วให้เด็กฟังครู ครูอาจจัดลำดับเล่มที่อ่านให้ฟังได้สลับสับเปลี่ยนนิทานมาอ่านให้เด็กฟังตามความสนใจ เพราะการอ่านให้ฟังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กเข้าใจเรื่องราว ได้เรียนรู้และสะสมคำใหม่จำนวนมาก และคำยาก ๆ ก็สามารถเข้าใจได้ผ่านบริบทของเรื่องที่น่าสนใจ และสนุกสนาน ความถี่หรือจำนวนครั้งที่เกิดจากการฟังซ้ำ จะเป็นพื้นฐานในการอ่านด้วยตัวเองของเด็ก การทำความเข้าใจการเรียนรู้สาระต่าง ๆ ได้เมื่อเด็กโตขึ้น และการฟังยังทำให้สมองมุ่งความสนใจไปที่การรับเสียง สมองจะจินตนาการเรื่องราวได้อย่างเต็มที่ การที่สมองรับข้อมูลเสียงกับภาพพร้อมกัน ภายใต้อารมณ์ที่สนุกสนานจะทำให้สมองมุ่งไปที่เนื้อหาด้วยความอยากรู้ ติดตามด้วยอารมณ์เต็มที่

ข้อควรปฏิบัติในการอ่านให้ฟัง เช่น ก่อนการอ่านทุกครั้ง ครูต้องแน่ใจว่าเด็กอยู่ในสภาวะที่พร้อมจะฟังนิทาน ครูควรทบทวน กติกา มารยาทในการฟังให้เด็กได้ทราบทุกครั้ง เพื่อเป็นการฝึกวินัย ครูควรเตรียมนิทานมาให้เลือกประมาณ 3-5 เล่ม ระหว่างการอ่าน ครูควรอธิบายเพิ่มหรือแต่งเติมเสริมแต่งเรื่องราวหรือคำพูดที่นอกเหนือจากเนื้อเรื่อง เพื่อให้เด็กได้สังเกตเห็นความเชื่อมโยงของคำที่ครูอ่านกับคำที่ปรากฏในแต่ละหน้า การอ่านนิทานกับการเล่าเรื่องเพิ่มเติมจึงเป็นการสร้างความสับสนให้เด็ก ระหว่าง การฟัง เด็กสามารถนำหมอนมาเอนหลัง นั่งฟังกำแพง เอาตุ๊กตามาถือไว้ หรือนอนฟังได้

2. กิจกรรมการอ่านด้วยกัน

การอ่านด้วยกันเป็นกระบวนการต่อจากการอ่านให้ฟัง เป็นขั้นตอนการอ่านจากการที่เด็กได้ฟังนิทานเรื่องนั้น ๆ มาสักระยะหนึ่งแล้ว จนเด็กสามารถจดจำเรื่องราวได้ สามารถเล่าเรื่องเองได้ตามลำดับเหตุการณ์จากภาพในหนังสือ จดจำคำศัพท์ที่ชอบหรืออ่านบ่อย ๆ ในหน้าหนังสือได้บ้าง ในขั้นนี้ครูยังอ่านดัง ๆ ให้ฟังเหมือนเดิม แต่เปิดโอกาสให้เด็กได้อ่านพร้อม ๆ กันไปด้วยตามอัธยาศัย

ข้อควรปฏิบัติในการอ่านด้วยกัน เช่น ครูควรชี้ให้เด็กรู้จักส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือ ข้อมูลบนปก ได้แก่ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน ชื่อผู้วาดภาพประกอบ แต่ไม่ต้องเน้นให้เด็กจำ ครูควรสอนให้เด็กพลิกหนังสือโดยการเปิดที่ละหน้า เปิดอย่างเบามือและเมื่ออ่านเสร็จก็ให้เด็กรู้จักเก็บมาวางคืนไว้ที่เก็บหนังสือที่จัดไว้ การเริ่มต้นของกระบวนการอ่านด้วยกันนี้ ครูควรเริ่มอ่านอย่างช้า ๆ คอยดูว่าเด็กเปิดหน้าเดียวกับครูหรือไม่ ครูควรเริ่มชี้ตำแหน่งของเนื้อเรื่อง โดยชี้ทีละวรรคก่อนแล้วจึง

เปลี่ยนมาเป็นชี้ทีละคำ ครูต้องให้โอกาสเด็กได้สังเกตเห็นเองก่อนว่าคำที่ครูอ่านและคำที่ปรากฏบนหน้าหนังสือมีความสัมพันธ์กันโดย การทำซ้ำ ๆ

3. กิจกรรมการอ่านเป็นกลุ่ม

การอ่านเป็นกลุ่มอาจทำได้หลายลักษณะ เช่น อ่านกลุ่มใหญ่ 6-8 คนเพื่อให้ทุกคนกล้าอ่านกลุ่มเล็กลง 3-4 คน เพื่อมั่นใจว่าทุกคนได้อ่านออกเสียง และอ่าน 2 คน เพื่อให้เพื่อนช่วยเพื่อน ทั้งนี้ การอ่านเป็นกลุ่มนี้จะเป็นการอ่านหนังสือเล่มเดียวกัน หรืออ่านคนละเล่ม แต่เรื่องเดียวกันก็ได้ เพื่อตรวจสอบซึ่งกันและกัน

4. กิจกรรมการอ่านเอง

เมื่อเด็กฟังครูอ่านหนังสือเล่มนั้นซ้ำ ๆ จนจดจำได้ และรู้จักสนใจหนังสือเล่มนั้นมาทันที ที่มีเวลาว่างเด็กจะสนใจหยิบหนังสือเล่มโปรดขึ้นมาอ่าน ช่วงแรกเด็กอาจจะอ่านไม่สัมพันธ์กับหน้าหนังสือหรืออ่านผิด ๆ ถูก ๆ ความพยายามเหล่านี้ต้องได้รับการสนับสนุนถ้าเด็กอยากอ่านต้องให้อ่าน และครูอาจช่วยแนะนำ สนใจฟังเด็กอ่าน ครูควรจัดเวลาให้พอ ที่จะได้ฟังแต่ละคนอ่าน

ข้อปฏิบัติในการอ่านเอง เช่น ครูควรจัดเวลาสำหรับการเข้าม่อ่าน เน้นให้อ่านเงียบ ๆ จัดหาหนังสือเอง ทั้งประเภทที่เหมาะสมแก่การจดจำและหนังสือนิทานที่น่าสนใจ และควรให้เด็กยืมหนังสือที่เด็กชอบไปอ่านต่อที่บ้าน

5. กิจกรรมหลังการอ่าน

กิจกรรมหลังการอ่านเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. กระบวนการเน้นที่การทำซ้ำจนเกิดทักษะ
2. กระบวนการทำให้สมองอยากจะทำ และเชื่อว่าตัวเองจะทำได้สำเร็จไม่หมดหวัง
3. กระบวนการเทียบเคียงข้อมูลภาพกับคำ คำกับคำ จนแม่นยำก่อนที่จะให้ผู้เรียน

คิดคำตอบเอง

4. กระบวนการนำทางเป็นขั้นตอนจะช่วยให้สมองสามารถดึงเอาข้อมูลออกมาจัดเรียงแล้วเชื่อมต่อกันเป็นเรื่องราว

ทั้งนี้ กิจกรรมหลังการอ่านประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ตัวอักษรและเสียงของอักษรภาษาไทยผ่านบทร้อยกรอง ผ่านกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน กิจกรรมการตั้งคำถาม กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเล่าย้อนกลับ กิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก และกิจกรรมสร้างหนังสือนิทาน

6. กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

การเขียนในวัยอนุบาลควรทำให้เป็นเรื่องที่สนุก ไม่น่าเบื่อ โดยจัดกิจกรรมดังนี้

1. ให้เด็กท่องคำคล้องจองหรืออ่านคำกลอน
2. ระบายสีภาพที่เกี่ยวกับตัวพยัญชนะ

3. เลือกคำที่มีเสียงพยัญชนะตัวที่ต้องการสอน โดยมีภาพที่มีเสียงพยัญชนะตัวที่สอนและตัวที่ไม่สอนปนกันอยู่

4. ท่องคำคล้องจองที่มีภาพประกอบเมื่อเด็กท่องได้แล้วตัดคำคล้องจองนั้นมาเรียงลำดับให้ถูกต้องแล้วเย็บเล่มทำปกให้สวยงามเป็นหนังสือเล่มเล็ก

5. นำคำกับภาพมาเล่นเกมจับคู่

โดยสรุปการสอนอ่านเขียนภาษาไทยในระดับอนุบาล จะเป็นการสอนที่ไม่เคร่งเครียดเป็นทางการแต่จะเน้นกิจกรรมครู่อ่านกับนักเรียน พูดคุยซักถาม การสอนเน้น การร้องเพลง ท่องคำกลอน เล่นเกมตัวหนังสือ ครูอ่านหนังสือให้ฟังทุกวัน เพื่อให้เห็นว่าในหนังสือมีเรื่องสนุก ไม่เน้นการฝึกสะกดคำในวัยนี้ แต่อาจจะสอนเป็นเกมหรือกิจกรรม และให้รู้จักพยัญชนะ สระ ทีละเล็กทีละน้อย นักเรียนจะสนุกจากการอ่านและฟังเรื่องราวจากหนังสือภาพสำหรับเด็กมากกว่า การสอนตัวอักษร พยัญชนะ สระ ควรสอนเพียงครั้งละ 3 - 5 นาที แต่สอนทุกวัน

นอกจากนี้ นิจุสุดา อภินันทาภรณ์, และนฤมล เนียมหอม (2558, น. 6) ได้กล่าวถึง จุดเน้นของการสอนภาษาตามแนวสมดุลาษาว่าต้องคำนึงถึงพัฒนาการด้านภาษา ความแตกต่าง และความต้องการเป็นรายบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีรูปแบบความถนัดของการเรียนรู้แตกต่างกัน บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการฟัง บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการเห็น และบางคนเรียนรู้ได้จากการลงมือกระทำ เป็นต้น ดังนั้นครูควรออกแบบ การสอนที่สมดุลทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สำหรับเด็กปฐมวัยการพัฒนาทักษะ ด้านภาษาเบื้องต้น ควรเริ่มจากการพัฒนาทักษะ การฟังอย่างเข้าใจและแสดงพฤติกรรมโต้ตอบได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การออกเสียงที่ถูกต้องชัดเจน หรือโต้ตอบด้วยการพูดแสดงความคิด การใช้สายตา กวาดมองตามทิศทางการอ่านจากซ้ายไปขวา บนลงล่าง ก่อนจะจำโครงสร้างรูป เสียงของพยัญชนะและสระ เมื่อเด็กได้ฝึกฝนทักษะที่จำเป็นเหล่านี้ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาที่มีการเรียนรู้แบบแจกลูกสะกดคำ การอ่าน การเขียน ซึ่งการสอนแบบแจกลูกสะกดคำนั้น เหมาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-2 เพื่อให้ผู้เรียนอ่านได้แตกฉาน สำหรับเด็กอนุบาล ครูควรจัดประสบการณ์ทางด้านภาษาให้เด็กเกิดความพร้อมในการเรียนระดับที่สูงขึ้น

ดังนั้น การจัดประสบการณ์ด้านภาษาตามแนวสมดุลาษา ครูสามารถนำมาประยุกต์ใช้และจัดกิจกรรมบูรณาการด้านภาษากับตารางการจัดกิจกรรมประจำวันตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยจัดให้เหมาะสมกับพัฒนาการและบริบทในชีวิตจริงของเด็ก

5. การประเมินผลพัฒนาการด้านภาษาตามแนวสมดุลภาษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 78 อ้างถึงในอารี สัมหลวี, 2550) ได้สรุปแนวทางการประเมินผลตามแนวการจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบสมดุล ไว้ว่าจุดมุ่งหมายในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบสมดุลภาษาให้แก่เด็ก คือ การพัฒนาทักษะการสื่อสาร ทักษะการหาข้อมูล ความรู้ และการคิดแก้ปัญหา ทักษะทางสังคมและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการจัดการตนเอง ทักษะการทำงาน และทักษะการศึกษาเรียนรู้ให้แก่เด็ก รวมทั้งเป็นการปลูกฝังเจตคติและค่านิยมใฝ่เรียนรู้ คิดวิเคราะห์ให้แก่เด็กด้วย การประเมินผลจึงเป็นการวินิจฉัยจุดอ่อนและจุดแข็งของการจัดประสบการณ์ว่า ช่วยให้เด็กบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างไร เพียงไร และเพื่อหาแนวทางการปรับปรุงการจัดประสบการณ์ในการพัฒนาเด็กให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายยิ่งขึ้น โดยวิธีการประเมินผลเด็กประกอบด้วย การสังเกตและบันทึก สังเกตว่าเด็กชอบอ่านและชอบเขียนหรือไม่ อย่างไร ดังนั้น การประเมินพัฒนาการด้านภาษาของเด็กปฐมวัย จึงยึดแนวความคิดการประเมินผลพัฒนาการด้านภาษาตามแนวสมดุลภาษาบูรณาการกับการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่า แนวคิดการสอนแบบสมดุลภาษา (Balanced literacy approach) เป็นการสอนภาษาที่เริ่มจากประเทศนิวซีแลนด์ โดยพัฒนามาจากวิธีการสอนภาษาแนวธรรมชาติแบบองค์รวม (Whole language) ผสมกับการสอนแบบแจกลูกสะกดตัว (Phonics) เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมาย แล้วจึงสอนทักษะย่อยหรือการสะกดคำ สอดแทรกในเรื่องที่เรียนรู้ตามบริบทจริงของผู้เรียน ซึ่งแนวความคิดการสอนแบบสมดุลภาษามีกิจกรรมสำหรับฝึกทักษะด้านภาษาที่หลากหลาย ครูสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กได้ ส่วนกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

1. กิจกรรมการอ่านให้ฟัง
2. กิจกรรมการอ่านร่วมกัน
3. กิจกรรมการอ่านคนเดียว
4. กิจกรรมหลังการอ่าน
5. กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

ส่วนการวัดและประเมินผลด้านภาษาของเด็กนั้นยึดแนวความคิดการประเมินผลพัฒนาการด้านภาษาตามแนวสมดุลภาษาบูรณาการกับการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการนิเทศการศึกษา

1. ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไต่อะแกรม หรือ แผนภาพ เพื่อช่วยให้บุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น (ทิตนา แชมมณี, 2545, น. 218) ขณะเดียวกัน นัยนา ฉายวงศ์ (2560, น. 18) ได้สรุปเกี่ยวกับรูปแบบว่าตรงกับคำในภาษาอังกฤษคือ “Model” ทั้งนี้นักวิชาการได้นำมาแปลและนำมาใช้แตกต่างกันอยู่หลายคำ เช่น แบบจำลอง ตัวแบบ ทุนจำลอง รูปหุ่น แบบตุ๊กตา โมเดล เป็นต้น โดยนักการศึกษาได้ให้ความหมายของรูปแบบ ดังนี้

ทิตนา แชมมณี (2545, น. 218) ให้ความหมายว่า รูปแบบ (Model) เป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย ปกติในการศึกษาวิจัยเรื่องใด ๆ ก็ตามผู้ศึกษาจะต้องตั้งคำถามที่ต้องการคำตอบ ซึ่งในกระบวนการวิจัยจะมีการตั้งสมมติฐานหรือชุดของสมมติฐานขึ้นมา ซึ่งก็คือคำตอบที่คาดคะเนไว้ล่วงหน้า สมมติฐานเหล่านี้มักจะได้มาจากข้อความรู้หรือข้อค้นพบที่ผ่านมาหรืออาจจะเกิดจากประสบการณ์หรือการหยั่งรู้ (intuition) ของผู้ศึกษาวิจัย หรืออาจจะเกิดจากทฤษฎีหลักการต่าง ๆ สมมติฐานเป็นข้อความที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ของเรื่อง/สถานการณ์ปัญหานั้น ๆ ซึ่งจะยังคงเป็นเพียงเครื่องมือในการแสวงหาคำตอบเท่านั้น จนกว่าจะได้รับการนำไปพิสูจน์ ทดสอบ หากสมมติฐานเป็นจริง ข้อความนั้นก็จะสามารถนำไปใช้ในการทำนายหรืออธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ รูปแบบเช่นเดียวกับกับสมมติฐานที่บุคคลอาจสร้างขึ้นจากความคิด ประสบการณ์ การใช้อุปมาอุปไมย หรือจากทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ ได้ แต่รูปแบบไม่ใช่ทฤษฎี

มนต์ชัย เทียนทอง (2548, น. 96) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ หมายถึง แนวทางกระบวนการหรือกลยุทธ์ในการนำเสนอเนื้อหาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนและวิธีการที่มีผู้เชี่ยวชาญคิดค้นขึ้น ซึ่งสังเคราะห์มาจากหลักการศึกษาและเงื่อนไขการเรียนรู้

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558, น. 353) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ คือ ผลที่เกิดจากความคิดเพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อการพัฒนาที่ดำเนินการเป็นขนาดเล็กหรือในลักษณะย่อยส่วน โดยการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือก โดยวิธีการที่เป็นระบบหรือวิธีการทางวิทยาศาสตร์ จนได้รูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ เช่น รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการเรียนการสอน รูปแบบการบริหารงานวิชาการ โครงการวิจัยและพัฒนาอื่น ๆ

บุญชม ศรีสะอาด (2559, น. 19) ให้ความหมายว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ผู้วิจัยสามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือในระบบต่าง ๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

Good (1973, p. 79) ได้สรุปรวบรวมความหมายของรูปแบบได้ 4 ประการ คือ 1) รูปแบบ คือ แบบอย่างของสิ่งหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ 2) รูปแบบ คือ ตัวอย่างที่ทำให้เกิดการเลียนแบบ 3) รูปแบบ คือ แผนภูมิที่ใช้เป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้เป็นหลักการหรือแนวคิด และ 4) รูปแบบ คือ ชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันหรือเป็นองค์ประกอบที่สามารถรวมตัวกันและเขียนเป็นหลักการ

Smith et al. (1980, p. 6) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง การจำลองปรากฏการณ์จริงให้เล็กลง เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น ซึ่งรูปแบบถือได้ว่าเป็นตัวแทนของ ความจริงหรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

Joyce, & Weil (2009, p. 34) ได้ให้ความหมายของรูปแบบหมายถึง ตัวแทนของกรอบความคิดซึ่งแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรให้เห็นเป็นรูปธรรม หรือหมายถึงแผนของการทำงาน (working plan) ซึ่งใช้ในการอธิบายกระบวนการสำคัญ ๆ ในเชิงปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

Keeves (1988, p. 559) รูปแบบ หมายถึง แผนหรือโครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ในทางศึกษาศาสตร์หมายถึง การแสดงองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือสาเหตุของปัญหาในสถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่ง

สรุปได้ว่า **รูปแบบ** หมายถึง แผนหรือโครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรให้เห็นเป็นรูปธรรม ทำให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยการสังเคราะห์จากทฤษฎีต่าง ๆ

ดังนั้นคำว่า **รูปแบบ** สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบแผนของการนิเทศที่แสดงองค์ประกอบตามหลักการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา

2. องค์ประกอบของรูปแบบ

สมาน อัสวภูมิ (2537, น. 17) กล่าวถึงรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไรนั้นขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ที่กำลังศึกษา หรือจะออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีและหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลัก ส่วนทิสนา แคมมณี (2545, น. 219-220) นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญ ๆ 1) มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐาน

หรือเป็นหลักการของรูปแบบการสอนนั้น ๆ 2) มีการบรรยายหรืออธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ 3) มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ 4) มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จะเห็นได้ว่า รูปแบบจะมีองค์ประกอบอย่างไรมัน ไม่มีข้อจำกัดที่แน่นอนแต่ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ศึกษา ดังนั้นจึงมีนักการศึกษาได้นำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบจากการวิจัยไว้ดังนี้

วัลลภา จันทรเพ็ญ (2544, น. 256) ได้กำหนดองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญาว่ามีจำนวน 7 องค์ประกอบคือ 1) ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐาน 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ 5) ขั้นตอนการประเมินกิจกรรม 6) การนำรูปแบบไปใช้ และ 7) ผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ

ยุพิน ยืนยง (2553, น. 249-250) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการตามแนวคิดของแกลทอร์น มีดังนี้ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ และการกำกับติดตาม

วไลพร เมฆไตรรัตน์ (2555, น. 79) ได้กำหนดองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบ การนิเทศการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวน 6 องค์ประกอบ คือ 1) แนวคิด หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการ 4) วิธีการส่งเสริมสมรรถนะ 5) การประเมินผล และ 6) การให้ข้อมูลย้อนกลับ

ดวงหทัย โสมไชยะวงศ์ (2557, น. 319) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล และ 5) เงื่อนไขในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

พนิดา จารย์อุปการะ (2557, น. 207) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการโค้ชของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยสนับสนุน และ 4) ขั้นตอนการดำเนินการตามระยะของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพ

ยมนพร เอกปัทมา (2557, น. 110) ได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลังเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัย ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการนิเทศ 4) กระบวนการนิเทศ 5) วิธีการนิเทศ และ 6) ระยะเวลาการนิเทศ

ระย้า คงขาว (2558, น. 106) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการวิจัย มีองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ และ 5) การวัดและประเมินผล

วิหาร์ พละพร (2558, น. 142) สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) แนวทาง/เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

นัยนา ฉายวงศ์ (2560, น. 12) ได้สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ และ 5) การวัดและประเมินผล

Joyce, & Weil (2009, p. 72) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบการสอน เป็นส่วนที่กล่าวถึงความเชื่อและแนวคิดของทฤษฎีที่รองรับรูปแบบการสอน หลักการของรูปแบบการสอนจะต้องเป็นตัวชี้้นำการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหาและขั้นตอนการดำเนินการในรูปแบบการสอน 2) จุดประสงค์ของรูปแบบการสอน เป็นส่วนที่ระบุถึงความคาดหวังที่ให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการสอน 3) กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินการ เป็นส่วนที่ระบุถึงวิธีการปฏิบัติขั้นตอนหนึ่ง ๆ เมื่อนำรูปแบบไปใช้ และ 4) การวัดและประเมินผล เป็นส่วนที่ประเมินถึงประสิทธิผลของรูปแบบการสอน

จากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบของแนวคิดนักวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำเสนอตารางวิเคราะห์ความสอดคล้ององค์ประกอบของรูปแบบ รายละเอียดดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 การสังเคราะห์ความสอดคล้องขององค์ประกอบของรูปแบบตามแนวคิดของนักศึกษา

องค์ประกอบของรูปแบบ	แนวคิดของนักการศึกษา										สรุปลักษณะที่สอดคล้องกัน
	วัลลภา จันททรัพย์ (2544)	วัลลภา เมธไตรรัตน์ (2555)	ดวงททัย โอมไชยะวงศ์ (2557)	พนิดา จารย์อุปการะ (2557)	ยมณพร เอกบั้งชา (2557)	ระย้า คงขาว (2558)	กวิทร พละพร (2558)	ยุพิน ยืนยง (2553)	นัยนา ฉายางรงค์ (2560)	Joyce & Weil (2009)	
1. แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐาน	✓	✓									2
2. หลักการของรูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
3. จุดประสงค์/วัตถุประสงค์ /จุดมุ่งหมาย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
4. เนื้อหาสาระการพัฒนา				✓	✓	✓	✓		✓		5
5. กระบวนการ/วิธีดำเนินงาน/ขั้นตอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
6. การวัดผลประเมินผล	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	9
7. การนำรูปแบบไปใช้	✓										1
8. ผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ	✓										1
9. เงื่อนไขของรูปแบบ			✓				✓				2
10. แนวทางการนำรูปแบบไปใช้				✓			✓				2
11. การให้ข้อมูลย้อนกลับ		✓									1
12. ระยะเวลาการนิเทศ					✓						1

จากตาราง 5 จึงสรุปองค์ประกอบของรูปแบบได้ 5 องค์ประกอบ ตามความเห็นส่วนใหญ่ของนักการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปความหมายองค์ประกอบของรูปแบบที่เลือก ดังนี้

1. หลักการ (Principle): ความเชื่อถือเป็นพื้นฐานหรือหลักการในการนิเทศตามรูปแบบการนิเทศ ซึ่งเป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม ขั้นตอนการนิเทศ และการวัดและประเมินผล

2. วัตถุประสงค์ (Objectives): เป้าหมายที่กำหนดไว้ในการพัฒนาครูในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

3. เนื้อหา (Content): เป็นสาระความรู้ที่ได้กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

4. กระบวนการ (Process): ขั้นตอนหรือลำดับของการจัดกิจกรรมการนิเทศโดยนำแนวคิดการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับแนวคิดการชี้แนะทางปัญญามาใช้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและพัฒนาการของครู โดยกำหนดบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในแต่ละวิธีการนิเทศไว้เพื่อให้การนิเทศบรรลุตามจุดมุ่งหมาย

5. การวัดผลประเมินผล (Evaluation): แนวทางในการวัดและประเมินผลการนิเทศที่จัดขึ้นตามรูปแบบที่จะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของรูปแบบและบ่งบอกถึงการบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด

3. ความหมายของการนิเทศการศึกษา

วัชรุ เล่าเรียนดี (2556, น. 1) กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาหรือการนิเทศการสอนเป็นศาสตร์สาขาหนึ่ง (Science) และเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Professional) ซึ่งการนิเทศการศึกษาตรงกับภาษาอังกฤษว่า Supervision การนิเทศการศึกษาจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์เพราะกระบวนการนิเทศที่จัดว่าเป็นศาสตร์ก็เพราะกระบวนการนี้เป็นปรัชญาที่แสวงหาความจริง ความรู้และคุณค่าในสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา ส่วนที่ว่าเป็นศิลป์ก็เพราะต้องอาศัยเทคนิค วิธีและมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การติดต่อประสานงาน การจูงใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา ส่วนความหมายของการนิเทศศึกษานั้น มีความหมายกว้างขวางและแตกต่างกันไปตามประสบการณ์และทักษะของนักการศึกษา ขึ้นอยู่กับแนวคิด ระดับการปฏิบัติในการนำการนิเทศไปใช้ ทั้งนี้เพราะผู้นิเทศมีหลายระดับ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2557, น. 14-16) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการนิเทศศึกษาไว้ดังนี้

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538, น. 3) ได้ให้ความหมายของการนิเทศ หมายถึง การกระตุ้นให้การทำงานประสบผลสำเร็จโดยผ่านตัวกลางหรือบุคคลอื่น เช่น ครู หรือ ผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอีกต่อหนึ่ง หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการนิเทศและความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศเพื่อประสิทธิภาพอันสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 16) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่าเป็นระบบหนึ่งของระบบการจัดและบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการปรับปรุงการเรียนการสอน การชี้แนะ การให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับครู รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและการนิเทศการศึกษาเป็น ความต้องการความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาคือ คุณภาพของผู้เรียน

ชาลวีย์ อาจินสมาจาร (2548, น. 7) ได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศว่าเป็นกระบวนการการทำงานกับครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้มีประสิทธิผล ผู้นิเทศต้องใช้ความรู้ของการจัดองค์การ ภาวะผู้นำ การสื่อความหมาย และหลักการสอน ในขณะที่เขาทำงานกับครูในชั้นเรียนและปรับปรุงการเรียนการสอนโดยการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

ราชบัณฑิตยสถาน (2555, น. 524) ได้ให้ความหมายการนิเทศ เป็นกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม ปรับปรุงในการทำงานของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือโปรแกรมต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและหลักสูตร และเป็นรายวิชาหนึ่งของคณะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์

วัชรวิภา เลาเรียนดี (2556, น. 4) ได้ให้ความหมาย การนิเทศการศึกษา หมายถึงกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ให้การนิเทศ หรือผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อจะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนการสอนของนักเรียน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557, น. 21) ได้สรุปความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่าเป็นแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อปรับปรุงการสอนและการปฏิบัติงานในการพัฒนาการศึกษา โดยความร่วมมือกันเพื่อเพิ่มพูนผลสำเร็จในการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษา โดยผู้นิเทศจะไม่ใช่อำนาจและการนิเทศจะส่งผลให้ครูเกิดแรงตลใจในการปรับปรุงการสอน และคิดสร้างสรรค์ คิดค้นหาวิธีการพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

เสาวณี สิริสุขศิลป์ (2564, น. 3) ได้สรุปเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาว่าเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาและการเรียนการสอน ช่วยให้ครูเกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพการศึกษา (Professional Growth) โดยการแนะนำ ช่วยเหลือจากผู้นิเทศไปสู่ผู้รับการนิเทศ โดยมีเป้าหมายคือมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนักเรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด

Briggs, & Justman (1952, pp.1-4) ให้ความหมายของการนิเทศ เป็นการร่วมมือกันกระตุ้นส่งเสริมและให้คำแนะนำแก่ครู เพื่อให้ครูมีความเจริญก้าวหน้าอย่างเพียงพอต่อการสร้างความเจริญงอกงามให้กับนักเรียน และเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกอย่างฉลาด

Good (1973, p. 572) ให้ความหมาย การนิเทศการศึกษา เป็นความพยายามของผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาในการแนะนำครูให้รู้วิธีการปรับปรุงการสอน การนิเทศการศึกษาช่วยให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์

ทางการศึกษา ช่วยเลือกและปรับปรุงเนื้อหาของการสอน ปรับปรุงวิธีสอน และปรับปรุงการประเมินผล

Harris (1985, p.10) การนิเทศการศึกษาหมายถึง การที่บุคคลากรในโรงเรียนกระทำกับบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ส่งผลโดยตรงต่อกระบวนการสอนที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน การนิเทศการสอนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน การสอนมากกว่าที่จะเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน การนิเทศการสอนเป็นงานหลักที่สำคัญของโรงเรียน และ การนิเทศ การสอนต้องเป็นไปเพื่อการคงไว้และการปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน

Joseph (2006, p. 30) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การทำหน้าที่ของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ กำกับดูแลบุคลากรในโรงเรียนและเป็นผู้ช่วยเหลือครูที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ ในการสอน

Glickman, et al. (2010) การนิเทศเป็นแนวความคิดเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในวิชาชีพภายในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

4. จุดมุ่งหมายของการนิเทศ

การนิเทศการศึกษามีความซับซ้อนเพราะเป็นภารกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์และจะต้องพัฒนาบุคคลอื่นรวมทั้งตัวเองด้วย เพื่อให้มีประสิทธิภาพ มีศักยภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข การกำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศที่ชัดเจนจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดจุดมุ่งหมายได้ชัดเจนเท่าใด ยิ่งทำให้มองเห็นแนวทางปฏิบัติและเป้าหมายชัดเจนขึ้นเท่านั้น (วัชรา เล่าเรียนดี, 2556, น. 6) ในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศที่ชัดเจนจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักการศึกษาได้นำเสนอเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศ ไว้ดังนี้

ชารี มณีศรี (2538, น. 22-26) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศว่าช่วยให้ครูสอนดียิ่งขึ้น และปรับปรุงโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น การนิเทศการศึกษามีความละเอียดลออและสลับซับซ้อนมากกว่าการนิเทศในอาชีพอื่น ๆ เพราะการพัฒนาคนเป็นงานที่ต้องอาศัยเวลา วิธีการ และได้สรุปเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. มุ่งส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพ (Professional Leadership)
2. เพื่อการปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้น (Improvement of Teaching)
3. เพื่อส่งเสริมความเจริญงอกงามของครู (Aiding Teacher Growth)

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538, น. 7) ได้กล่าวเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศเพื่อ พัฒนาคน พัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนางานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การศึกษาช่วยประสานงานและความร่วมมือให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสร้างความมั่นคงในอาชีพครู สร้างสรรค์กำลังใจให้แก่ครูเพื่อจะได้ร่วมมือกันพัฒนา นักเรียนให้เกิดพัฒนาการตามความมุ่งหมายของการศึกษา

เยาวภา เดชะคุปต์ (2542, น. 10) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือประสานงาน ในด้านวิชาการภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงการเรียน การสอน ของครูให้มีประสิทธิภาพส่งเสริมและรักษาคุณภาพของการศึกษาของโรงเรียน ปรับปรุงและ ประเมินผล การเรียนการสอน ตลอดจนช่วยให้เกิดความงอกงามทางวิชาชีพครูและสร้างความสัมพันธ์ อันดีกับชุมชน

สุทธนู ศรีไสย์ (2545, น. 8-9) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายที่ครูจะได้รับจากการนิเทศ โดยสรุปได้ดังนี้

1. การนิเทศช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. การนิเทศสนับสนุนให้ครูสามารถประเมินผลการทำงานได้ด้วยตนเอง
3. การนิเทศช่วยครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
4. การนิเทศช่วยกระตุ้นครูให้มีการวางแผนและปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน
5. การนิเทศจะเป็นกระบวนการที่ท้าทายความสามารถของครูให้มีความคิดเชิง

นามธรรมสูงขึ้นในขณะปฏิบัติงาน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 20) ได้สรุปเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศ การสอนว่าเป็นการมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน มีดังนี้

1. เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู
  - 1.1 การนิเทศการสอนในด้านการสอนสำหรับครูจะได้ใช้เป็นแนวทางในการ ปรับปรุงการสอนของตน
  - 1.2 การนิเทศการสอน ช่วยให้ครูพัฒนาความรู้ ความสามารถในการสอน
  - 1.3 การนิเทศการสอนช่วยส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพการสอนของครู

2. เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน
  - 2.1 เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนในโรงเรียน
  - 2.2 เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพงานวิชาการในโรงเรียน
3. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน
4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

วีชรา เล่าเรียนดี (2556, น. 8-9) ได้สรุปเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศไว้ว่าเป็น การปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ ครูที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้และ การฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ การใช้และการสร้างสื่อ นวัตกรรมด้านการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการ เรียนการสอนหรืองานในวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ตามเป้าหมาย

Gwynn J. Minor (1964, p. 2) กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยพัฒนาครูให้เข้าใจเด็กดีขึ้น
2. เพื่อช่วยพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะเป็นที่ยอมรับของ ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน
3. เพื่อช่วยให้การจัดการและเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำไปใช้ประกอบการเรียน การสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการสอน
4. ช่วยให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
5. สร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่ครู โดยการนำเอาความสามารถพิเศษและ ประสบการณ์ของเขามาใช้ให้เป็นประโยชน์โดยการให้เป็นที่ปรึกษาของครูใหม่
6. ช่วยให้ครูได้พัฒนาการสอนของตน
7. ช่วยให้ครูใหม่ได้เข้าใจงานในโรงเรียนและงานอาชีพครู
8. ช่วยประเมินผลงานของครู
9. ช่วยให้ครูค้นหาจุดลำบากในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน
10. ช่วยประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน
11. ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียน
12. ช่วยป้องกันครูให้พ้นจากการถูกใช้งานจนเกินขอบเขต

Good (1973, p.572 อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2556, น. 7) ได้สรุปเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของการนิเทศ เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางอาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยเหลือจัดสรร สื่อวัสดุอุปกรณ์ และ ปรับปรุงวิธีสอน

จากจุดมุ่งหมายของการนิเทศ สรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษามีเป้าหมายหลัก เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูให้เกิดความเจริญงอกงาม มีทั้งการจัดประสบการณ์ทางตรง เช่น การประชุม อบรม สัมมนา การทดลองหลักสูตร วิธีสอน และประสบการณ์ทางอ้อม เช่น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครูมีโอกาสพบปะทางวิชาการ นอกจากนี้การนิเทศยังช่วยครูให้มีลักษณะของความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับคนอื่น อันจะทำให้เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น โดยสรุปแล้ว การนิเทศมีจุดมุ่งหมายทั้ง การพัฒนาคนและพัฒนางาน

5. หลักการของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา เป็นความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศ และครูในการพัฒนาการเรียน การสอน อันมีผลสืบเนื่องโดยตรงไปยังนักเรียน จึงเป็นเรื่องของการกระทำต่อบุคคล ซึ่งถือว่าเป็นเรื่อง ละเอียดอ่อน ผู้นิเทศจึงควรฝึกหลักการสำคัญ มีนักการศึกษาได้สรุปเกี่ยวกับหลักการนิเทศการศึกษา ไว้ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2530, น. 11-12) ได้สรุปหลักการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนิเทศเป็น “กระบวนการ” ทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การทำงานเป็นขั้นตอนมีความต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่งและมีความเกี่ยวข้อง ปฏิสัมพันธ์ใน หมู่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งลักษณะดังกล่าว เป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของการนิเทศที่ดี

2. การนิเทศการศึกษามี “เป้าหมาย” อยู่ที่คุณภาพของนักเรียนแต่การดำเนินงานนั้นจะ กระทำโดยผ่าน “ตัวกลาง” คือครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้นเป้าหมายของการนิเทศการศึกษา คือคุณภาพนักเรียนไม่ใช่ผลประโยชน์ที่ครูพึงจะได้ หลังจากมีการประชุมสัมมนาอบรมเชิงปฏิบัติการ ต่าง ๆ ที่จัดโดยหน่วยงานต้นสังกัด ของบุคลากรนั้น ๆ เป็นการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการ ศึกษา เพื่อให้บุคคลเหล่านั้น ได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อคุณภาพในการเรียนของนักเรียนในชั้นปลาย

3. การนิเทศการศึกษานับบรรยากาศแห่ง “ความเป็นประชาธิปไตย” หมายถึง บรรยากาศแห่งการทำงานร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การเปลี่ยนบทบาทในฐานะผู้นำและ ผู้ตาม ตลอดจนความรับผิดชอบต่อผลงานร่วมกันด้วย ซึ่งผลงานที่เกิดขึ้นจากการนิเทศไม่ว่าจะดี หรือไม่ดี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน โดยเท่าเทียมกัน ดังนั้นการนิเทศ แบบ ประชาธิปไตยจะช่วยสร้างความร่วมมือและบรรยากาศที่ดีในการทำงานได้เป็นอย่างมาก

ซารี มณีศรี (2538, น. 15) ได้เสนอหลักการนิเทศไว้ 7 ประการ คือ

1. การนิเทศช่วยกระตุ้น ประสานงานและแนะนำครูให้เกิดความเจริญงอกงาม
2. ตั้งอยู่บนฐานประชาธิปไตย
3. เป็นกระบวนการสร้างสรรค์
4. เป็นการปรับปรุงหลักสูตร
5. เป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์
6. มุ่งบำรุงขวัญ
7. มีจุดมุ่งหมายเพื่อขจัดช่องว่างระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557, น. 27) ได้สรุปหลักการนิเทศไว้ดังนี้

1. การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล และให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการดำเนินงานใช้ความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ
2. มุ่งให้ครูรู้จักวิธีคิดค้นการทำงานด้วยตนเอง มีความสามารถในการนำตนเองและสามารถตัดสินใจปัญหาของตนเองได้
3. เป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษ ของแต่ละบุคคลแล้วเปิดโอกาสให้ได้แสดงออก และพัฒนาความสามารถเหล่านั้นอย่างเต็มที่
4. จะต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ยั่วยุและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและต้องทำให้ครูรู้สึกว่าจะช่วยให้เขาพบวิธีที่ดีกว่าในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์
5. การนิเทศควรเป็นไปอย่างง่าย ๆ ไม่มีพิธีรีตอง

ชาญชัย อาจิมสมาจาร (ม.ป.ป., น. 56-65) ได้เรียบเรียงหลักการนิเทศการศึกษาไว้สรุปได้ดังนี้

1. นิเทศการศึกษาจะต้องสัมพันธ์กับการบริหาร กล่าวคือ การศึกษากับการบริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การบริหารและการนิเทศการศึกษาทำหน้าที่เหมือนกัน คือ การสร้างสรรค์สภาพที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการศึกษาและระดับความมีประสิทธิภาพการบริหารและการนิเทศการศึกษาถือว่าแยกออกจากกันไม่ได้
2. การนิเทศการศึกษาควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของปรัชญา คุณประโยชน์ของปรัชญาที่มีต่อการนิเทศการศึกษาจึงต้องอยู่บนขอบข่ายของค่านิยมและวัฒนธรรมของสังคม ทรัพยากรและความพอใจของชุมชน ปัญหาและสภาพภูมิอากาศของชุมชน ตลอดจนวิธีการทางการประเมินผลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมดจะเป็นข้อชี้แนะในการจัดองค์การและการปฏิบัติงานของกระบวนการทางการศึกษา

3. การนิเทศการศึกษาควรเป็นวิทยาศาสตร์ กิจกรรม แผน วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ควรตั้งอยู่บนเจตคติและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ การนิเทศการศึกษาควรเน้นในเรื่องการทดลอง การสังเกต การวินิจฉัย และความเชื่อถือได้

4. การนิเทศการศึกษาควรเป็นประชาธิปไตย การนิเทศการศึกษาควรเป็นเรื่องของความร่วมมือ ซึ่งทุกคนมีสิทธิที่จะทำประโยชน์ให้ได้ สิทธิในการร่วมมือในการเลือกอุปกรณ์และวิธีการสอนเป็นสิทธิของครูทุกคน ผู้นำทางการนิเทศการศึกษาต้องมีความอดทนเมื่อกลุ่มบุคคลไม่ได้อยู่ในระดับความคาดหวัง

5. การนิเทศการศึกษาควรเป็นการสร้างสรรค์ การนิเทศการศึกษาควรส่งเสริมให้ทุกคนได้แสดงออกได้อย่างเสรี โดยการเข้ามามีส่วนร่วมในการอภิปรายเพื่อการแก้ปัญหา

6. การนิเทศการศึกษาควรส่งเสริมความเจริญก้าวหน้า นั่นคือส่งเสริมความเจริญอกงามของนักเรียนและครูให้ได้ปรับปรุงสังคม โดยการนิเทศสมัยใหม่ต้องเข้าถึงการเรียนการสอนในชั้นเรียน

7. การนิเทศการศึกษาควรเป็นวิชาชีพ การนิเทศการศึกษาถือเป็นการบริการที่ต้องมีการประเมินตนเองอยู่เสมอ ในด้านเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และควรมีการประเมินแผนวิธีการและบุคลากรเพื่อที่จะได้พัฒนามาตรฐานและความรู้พิเศษ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ การประเมินผลใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการพยากรณ์และการพัฒนาเท่านั้น ศึกษานิเทศก์นอกจากจะมีความรู้ทางวิชาการแล้ว ยังต้องปรับปรุงตัวเองให้ทันกับพัฒนาการใหม่ ๆ ของทฤษฎีและความเป็นไปได้ของการศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศการศึกษาต้องมีกระบวนการหรือขั้นตอนที่ต่อเนื่อง มีเป้าหมายที่ชัดเจน ความเป็นประชาธิปไตย และมีการสร้างสรรค์ให้ทุกคนแสดงออกอย่างเสรีและเจริญอกงามในวิชาชีพตามมาตรฐานของตน

6. กระบวนการนิเทศการศึกษา

กระบวนการในการนิเทศการศึกษาหรือในการนิเทศการสอนนั้นมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งเพราะในการนิเทศการศึกษาหรือการนิเทศการสอนนั้น เพื่อให้การดำเนินการไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะต้องอาศัยกระบวนการซึ่งเป็นการดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกันและมีระเบียบแบบแผน ดังที่ วัชรา เล่าเรียนดี (2556, น. 23) ได้สังเคราะห์ความหมายของกระบวนการนิเทศ จากที่นักวิชาการศึกษา โดยสรุปแล้วกระบวนการนิเทศ หมายถึงแบบแผนของการนิเทศการศึกษาที่จัดลำดับขั้นตอนไว้ต่อเนื่องกันอย่างเป็นระเบียบแบบแผนนั้นจะต้องเป็นแบบแผนที่ดีมีลำดับขั้นตอนในการดำเนินงานไว้ชัดเจนต่อเนื่องกันอย่างมีระเบียบพร้อมด้วยเหตุและเป็นไปได้ โดยมีนักการศึกษาได้นำเสนอเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศไว้ดังนี้

สังต์ อุทรานันท์ (2530, น. 84-88) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการศึกษาที่เรียกว่า PIDRE ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศ (Planning-P) เป็นการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งสภาพปัญหาความต้องการที่จะนิเทศ วางแผนการปฏิบัติงานการนิเทศ

2. การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Information-I) เป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจถึงสิ่งที่ดำเนินการ ขั้นตอนในการดำเนินการที่มีความจำเป็นสำหรับการนิเทศอย่างไร ผลจะเป็นอย่างไรเพื่อให้ความรู้ในการปฏิบัติที่ถูกต้อง

3. การปฏิบัติการนิเทศ (Doing-D) เป็นการปฏิบัติงานใน 3 ลักษณะ คือ 1) การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือในการปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถที่ได้รับมาจากการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำ 2) การปฏิบัติงานของผู้นิเทศ ขั้นนี้ผู้นิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาตามกำหนดเวลาและคุณภาพสูง และ 3) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุผล

4. การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing-R) เป็นการเสริมกำลังใจของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

5. การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E) ผู้นิเทศจะประเมินผลการดำเนินงานเพื่อรวบรวมผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และปรับปรุงผลงาน

วิชา เล่าเรียนดี (2553, น. 114) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอน ไว้ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาพร้อมกันกำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา
2. ระบุปัญหา เลือกรูปวิธีการแก้ปัญหาและวิธีการนิเทศ
3. วางแผนแก้ปัญหา วางแผนการนิเทศ เลือกรูปเครื่องมือสังเกตการสอน
4. ประชุมก่อนการสังเกตการณ์สอนและการนิเทศ
5. สังเกตการสอนตามแผนที่กำหนด
6. ประชุมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและให้ข้อมูลย้อนกลับ

สามารถ ทิมนาค (2553, น. 152-154) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศไว้ 5 ขั้นตอน

ได้แก่

ขั้นที่ 1 การประเมินสภาพและสมรรถนะในการทำงาน (Assessing: A) ได้ดำเนินการประเมินสมรรถนะในการทำงานของครูผู้สอนก่อนการแบ่งกลุ่มครูให้เหมาะสมกับวิธีการนิเทศแต่ละวิธี

ขั้นที่ 2 การให้ความรู้ก่อนการนิเทศการสอน (Information: I) ได้ให้ความรู้แก่ผู้นิเทศเกี่ยวกับหลักและวิธีการนิเทศและผู้รับการนิเทศเกี่ยวกับหลักการและเนื้อหาที่ต้องการพัฒนาแก่นักเรียน

ขั้นที่ 3 การวางแผนการนิเทศการสอน (Planning: P) การกำหนดวัน เวลา ในการนิเทศและวิธีการนิเทศที่จะใช้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของครู

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศการสอน (Doing: D) ดำเนินการนิเทศตามขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5 การประเมินผลการนิเทศการสอน (Evaluation: E) การประเมินผล การนิเทศแต่ละกลุ่มตามวิธีการนิเทศ

เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2552, น. 229-240) ได้เสนอกระบวนการนิเทศไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น (Assessing Needs: A)

ขั้นตอนที่ 2 จัดการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Providing Information: P)

ขั้นตอนที่ 3 วางแผนการนิเทศ (Formulating Plan: F)

ขั้นตอนที่ 4 ปฏิบัติการนิเทศ (Implementing: I) ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมการก่อนการสอนและการนิเทศ
2. สังเกตการสอนในชั้นเรียน
3. ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการสังเกตการสอน
4. ประเมินผลการนิเทศติดตามดูแล

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลการนิเทศตลอดภาคเรียน (Evaluation: E)

วชิรา เครือคำอ้าย (2552, น. 184-204) ได้นำเสนอขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการนิเทศไว้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมความรู้ เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ (Preparing: P)

ขั้นที่ 2 การเตรียมวางแผนการนิเทศ (Planning: P)

ขั้นที่ 3 การนิเทศการสอน (Implementing: I)

ขั้นที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ (Evaluation: E)

Copeland, & Boyan (1978, p. 3) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอนไว้ 4 ขั้นตอน

ดังนี้

1. การประชุมก่อนการสังเกตการสอน
2. การสังเกตการสอน
3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน
4. การประชุมหลังการสังเกตการสอน

Allen (2008, pp. 76-79) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศการศึกษาประกอบด้วย กระบวนการหลัก มี 5 กระบวนการ ที่เรียกว่า POLCA มีรายละเอียดดังนี้

1. กระบวนการวางแผน (Planning Process) เป็นกระบวนการในการวางแผน โดยคิดว่า จะทำอะไรบ้าง กำหนดแผนงานว่า จะทำที่ไหน เมื่อไร กำหนดจุดประสงค์ในการทำงานคาดคะเน ผลในการทำงาน พัฒนากระบวนการทำงาน วางแผนในการทำงาน

2. กระบวนการจัดสายงาน (Organizing Process) เป็นกระบวนการจัดสายงานหรือ จัดบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการทำงานประสานงานกับ บุคลากรต่าง ๆ สำหรับการดำเนินงาน มอบหมายให้บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ จัดการประสานสัมพันธ์ ระหว่างผู้ทำงาน จัดทำโครงการในการปฏิบัติงาน จัดทำภาระหน้าที่ของบุคลากรและพัฒนานโยบาย ในการทำงาน

3. กระบวนการนำ (Leading Process) เป็นกระบวนการนำบุคคลต่าง ๆ ในการทำงานนั้น ซึ่งประกอบด้วย การตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ให้คำปรึกษาแนะนำ สร้างแรงจูงใจในการ ทำงาน ทำการสื่อสารเพื่อความเข้าใจขณะทำงานริเริ่มการทำงาน แนะนำการทำงาน อธิบายขั้นตอน การทำงาน และสาธิตการทำงาน

4. กระบวนการควบคุม (Controlling Process) เป็นกระบวนการในการควบคุมที่ ประกอบด้วย การทำงานให้ช่วยแก้ไขการทำงานที่ไม่ถูกต้อง ว่ากล่าวตักเตือนในสิ่งที่ผิด กระตุ้นให้ ปฏิบัติงาน สร้างเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน

5. กระบวนการประเมินผลการทำงาน (Assessing Process) ประกอบด้วย การ ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวัดและประเมินพฤติกรรมใน การปฏิบัติงานและทำการวิจัยผลการปฏิบัติงาน

Harris, B. M. (2002, pp. 13-15) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินเบื้องต้น (Assessing) เป็นการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เพื่อจะพิจารณา ความจำเป็นในการเปลี่ยน เช่น ทำการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในองค์กร สังเกตและวิเคราะห์อย่างละเอียดเกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ในองค์กร และประเมินผลการปฏิบัติ

2. การจัดลำดับความสำคัญ (Prioritizing) เป็นกระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และกิจกรรมตามลำดับความสำคัญ

3. การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) เป็นกระบวนการในการวางแผนหรือ โครงงานของระบบ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

4. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) เป็นกระบวนการในการจัดสรร ทรัพยากร และใช้ทรัพยากรรวมทั้งใช้ทรัพยากรบุคลากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. การประสานงาน (Coordinating) เป็นกระบวนการในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลา วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. การอำนวยการหรือการสั่งการ (Directing) เป็นกระบวนการในการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่ประสบผลสำเร็จ

Acheson, & Gall (2003, pp. 9-10) ได้กล่าวถึงกระบวนการที่การนิเทศประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. จัดประชุมเพื่อวางแผน (Planning Conference) โดยผู้นิเทศกับครู ผู้รับการนิเทศ เพื่อให้ครูได้มีโอกาสนำเสนอความต้องการ ประเด็นที่สนใจจะปรับปรุงและพัฒนา และความมุ่งหวังที่จะพัฒนา บทบาทของผู้นิเทศในขั้นตอนนี้ก็คือ ช่วยให้ครูเข้าใจในเรื่องที่ครูสนใจ ให้ครูได้มองเห็นภาพ การสอนของตนเองในปัจจุบัน ร่วมกันพิจารณาเทคนิคใหม่ ๆ ที่ครูสนใจจะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

2. การสังเกตการสอน (Observation) การสังเกตการสอนต้องดำเนินการด้วยกระบวนการที่มีการวางแผน กำหนดแนวทางและวิธีการสังเกตการสอนที่เหมาะสม เวลาที่จะทำการสังเกตการสอนใน ชั้นเรียนและวิธีการให้ข้อมูลย้อนกลับ

3. การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference) ขั้นตอนนี้ผู้นิเทศและครู ร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ผลการสังเกตการสอน และร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไข

Glickman et al. (2004, pp. 324-328) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมร่วมกับครูก่อนสังเกตการสอน (Preconference With teach) ผู้นิเทศ ร่วมประชุมกับครูเพื่อพิจารณารายละเอียดก่อนสังเกตการสอนของครูเกี่ยวกับเหตุผลและจุดมุ่งหมาย วิธีการและรูปแบบการสังเกตที่จะนำไปใช้ เวลาที่ใช้ในการสังเกต และกำหนดเวลาที่ใช้ในการประชุม หลังจากสังเกต

2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Observation of classroom) เป็นการติดตามพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจสอดคล้องกับหลักการและรายละเอียดต่าง ๆ ที่กำหนดไว้โดยผู้สังเกตอาจใช้วิธีการสังเกตเพียงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้

3. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอน และพิจารณาวางแผนการประชุมร่วมกับครู (Analyzing and interpreting observation and determining conference approach) หลังจากได้สังเกตการสอนและได้รับข้อมูลของครูแล้ว ให้วิเคราะห์ข้อมูล โดยนับความถี่ตัวแปร จำแนกตัวแปรหลักที่เกิดขึ้นรวมทั้งค้นหาตัวแปรบางตัวที่เกิดขึ้นใหม่จากการปฏิบัติหรือบาง

ตัวที่ไม่เกิดขึ้นในการวิเคราะห์ข้อมูลให้ ผู้นิเทศวางตัวเป็นกลาง และให้ดำเนินการแปลความหมายของ ข้อมูล

4. ประชุมร่วมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน (Post conference with teacher) ผู้นิเทศจัดประชุมครูเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับและร่วมกันอภิปราย ซึ่งผลที่ได้รับจากการอภิปรายร่วมกัน ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงการสอนได้

5. การวิพากษ์วิจารณ์ผลที่ได้รับจาก 4 ขั้นตอน (Critical of previous four steps)

จากการศึกษากระบวนการนิเทศของนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า นักการศึกษาแต่ละท่านก็จะมีกระบวนการนิเทศที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักการ ทฤษฎี หรือแนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการนิเทศ จึงมีการสังเคราะห์กระบวนการนิเทศเพื่อนำมาเป็นแนวทางในกระบวนการนิเทศได้ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 การสังเคราะห์กระบวนการของรูปแบบการนิเทศ

Copeland, & Boyan (1978, p. 3)	Glickman et al. (2004, pp. 324-328)	Harris (2002, pp. 13-15)	Louis, A. Allen (2002, pp.76-79)	Acheson, Gall (2003, pp.9-10)	สัจ จุฑามันต์ (2530, น. 84-88)	เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2552, น. 229-240)	วิชา เครื่องอ้าย (2552, น. 184-204)	วิชา เล่าเรียนดี (2553, น. 152-154)	สามารถ ติมนา (2553, น. 154)	ผู้วิจัย
<p>1. การประเมินสภาพการปฏิบัติงาน</p> <p>1. การประเมินสภาพการวางแผน (Planning Process)</p> <p>1. กระบวนการวางแผน (Planning Process)</p> <p>1. การประเมินสภาพและความต้องการจำเป็น (Assessing Needs)</p> <p>1. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหา ระบุความต้องการ กำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา</p> <p>2. ระบุปัญหา เดิม วิธีการ แก้ปัญหา และวิธีการนิเทศ</p>										
<p>1. การประเมินสภาพการปฏิบัติงาน</p> <p>1. การประเมินสภาพการวางแผน (Planning Process)</p> <p>1. การประเมินสภาพและความต้องการจำเป็น (Assessing Needs)</p> <p>1. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหา ระบุความต้องการ กำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา</p> <p>2. ระบุปัญหา เดิม วิธีการ แก้ปัญหา และวิธีการนิเทศ</p>										
<p>1. การประเมินสภาพการปฏิบัติงาน</p> <p>1. การประเมินสภาพการวางแผน (Planning Process)</p> <p>1. การประเมินสภาพและความต้องการจำเป็น (Assessing Needs)</p> <p>1. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหา ระบุความต้องการ กำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา</p> <p>2. ระบุปัญหา เดิม วิธีการ แก้ปัญหา และวิธีการนิเทศ</p>										
<p>1. การประเมินสภาพการปฏิบัติงาน</p> <p>1. การประเมินสภาพการวางแผน (Planning Process)</p> <p>1. การประเมินสภาพและความต้องการจำเป็น (Assessing Needs)</p> <p>1. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหา ระบุความต้องการ กำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา</p> <p>2. ระบุปัญหา เดิม วิธีการ แก้ปัญหา และวิธีการนิเทศ</p>										

Copeland, & Boyan (1978, p. 3)	Glickman et al. (2004, pp. 324- 328)	Harris (2002, pp. 13-15)	Louis. A, Acheson, Allen (2002, pp.76-79)	Gall (2003, pp.9-10)	อุทราพันธ์ (2530, น. 84-88)	สังัด	เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2552, น. 229-240)	วิชา เกรือคำอ้าย (2552, น. 184- 204)	วิชา เกรือคำอ้าย (2552, น. 184- 204)	วีชรา เต่า เรียนดี (2553, น. 114)	สามารถ วัฒนาค (255, น. 152- 154)	ผู้วิจัย	
1. การประชุม ก่อนการ สังเกตการ สอน (Pre- Observe Conference)	1. ประชุมก่อน การสังเกต การสอน	2. จัดลำดับ ความสำคัญ ของงาน 3. ออกแบบ วิธีการ ปฏิบัติงาน	2. กระบวนการ การจัดสายงาน (Organizing Process)	1. การประชุม วางแผน การนิเทศ (Planning Conference)	2. ให้ความรู้ ความเข้าใจใน การทำงาน (Informing)	1. วางแผนการ นิเทศ (Planning)	2. จัดการให้ ความรู้ก่อน การนิเทศ (Providing Information)	1. การเตรียมความรู้ เทคนิคการจัดการ เรียนรู้ (Preparing)	1. การเตรียมความรู้ เทคนิคการจัดการ เรียนรู้ (Preparing)	3. วางแผน แก้ปัญหา วางแผนการ นิเทศ เลือก เครื่องมือ สังเกตการ สอน 4. ประชุม ก่อนการ สังเกตการ สอนและ การนิเทศ	3. วางแผน แก้ปัญหา วางแผนการ นิเทศ เลือก เครื่องมือ สังเกตการ สอน 4. ประชุม ก่อนการ สังเกตการ สอนและ การนิเทศ	3. การวางแผนการ นิเทศ (Planning)	3. การวางแผนการ นิเทศ (Planning)
1. การประชุม ก่อนการ สังเกตการ สอน (Pre- Observe Conference)	1. ประชุมก่อน การสังเกต การสอน	2. จัดลำดับ ความสำคัญ ของงาน 3. ออกแบบ วิธีการ ปฏิบัติงาน	2. กระบวนการ การจัดสายงาน (Organizing Process)	1. การประชุม วางแผน การนิเทศ (Planning Conference)	2. ให้ความรู้ ความเข้าใจใน การทำงาน (Informing)	1. วางแผนการ นิเทศ (Planning)	2. จัดการให้ ความรู้ก่อน การนิเทศ (Providing Information)	1. การเตรียมความรู้ เทคนิคการจัดการ เรียนรู้ (Preparing)	1. การเตรียมความรู้ เทคนิคการจัดการ เรียนรู้ (Preparing)	3. วางแผน แก้ปัญหา วางแผนการ นิเทศ เลือก เครื่องมือ สังเกตการ สอน 4. ประชุม ก่อนการ สังเกตการ สอนและ การนิเทศ	3. วางแผน แก้ปัญหา วางแผนการ นิเทศ เลือก เครื่องมือ สังเกตการ สอน 4. ประชุม ก่อนการ สังเกตการ สอนและ การนิเทศ	3. การวางแผนการ นิเทศ (Planning)	3. การวางแผนการ นิเทศ (Planning)

Copeland, & Boyan (1978, p. 3)	Glickman et al. (2004, pp. 324-328)	Harris (2002, pp. 13-15)	Louis, A., Allen (2002, pp.76-79)	Acheson, Gall (2003, pp.9-10)	สังัด อุทรามันท์ (2530, น. 84-88)	สังข์ชัย (2552, น. 229-240)	เกรียงศักดิ์ วชิรา เครือคำอ้าย (2552, น. 184-204)	วชิรา เล่าเรียนดี (2553, น. 114)	สามารถ ทิมมาศ (255, น. 152-154)	ผู้วิจัย
2. การสังเกตการสอน (Observation)	2. สังเกตการสอนในชั้นเรียน	4. กระบวนการควบคุม (Controlling Process)	2. สังเกตการสอนในชั้นเรียน (Classroom Observation)	3. สังเกตการสอนในชั้นเรียน (Classroom Observation)	3. ลงมือปฏิบัติงาน (Doing)	4. ปฏิบัติการนิเทศ (Implementing)	3. ดำเนินการนิเทศการสอน (Implementing)	5. สังเกตการสอนที่กำหนด	4. การปฏิบัติกรนิเทศ (Doing: D)	ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศ
3. การวิเคราะห์การสอน (Analysis)	3. วิเคราะห์ผลการสังเกตและกำหนดยุทธวิธีการประชุม	3. วิเคราะห์ผลการสังเกตและกำหนดยุทธวิธีการประชุม	3. ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference)	3. ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference)	3. ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference)	6. ประชุมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและให้ข้อมูลย้อนกลับ	6. ประชุมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและให้ข้อมูลย้อนกลับ	ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ : การวิเคราะห์และให้ข้อมูลย้อนกลับ	ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล การนิเทศ	
4. การประชุมหลังการสังเกตการสอน (Observation Conference)	5. การวิเคราะห์การสังเกตการสอน (Observation Conference)	5. การประเมินผลการทำงาน (Assessing Process)	5. ประเมินผลการนิเทศ (Evaluating)	5. ประเมินผลการนิเทศ (Evaluating)	5. ประเมินผลการนิเทศ (Evaluating)	4. การประเมินผล (Evaluating)	7. สรุปและประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนา รายงานผลสำเร็จ	ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล การนิเทศ		

จากตาราง 6 สังเคราะห์กระบวนการของรูปแบบการนิเทศ ได้กระบวนการนิเทศ สำหรับ การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน (Assessing): การประเมินความสามารถของครู
- ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning): การให้ความรู้และกำหนดการนิเทศ
- ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตาม (Mentoring): การดำเนินการนิเทศ
- ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis): การวิเคราะห์และให้ข้อมูลย้อนกลับ
- ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate): การประเมินผลการนิเทศ

7. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ

การนิเทศเป็นศาสตร์ในวิชาชีพที่ต้องเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจากการศึกษาวิเคราะห์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน ซึ่งการนิเทศเป็นงานที่ต้องปฏิบัติกับมนุษย์วัยผู้ใหญ่ที่มีความแตกต่างกันหลายด้าน ดังนั้นการช่วยเหลือหรือร่วมกันพัฒนากับบุคคลเหล่านั้นจำเป็นต้องอยู่บนหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ ซึ่งวัชรา เล่าเรียนดี (2556, น. 34) ได้สรุปความหมายของทฤษฎีว่าเป็นความคิดหรือความคิดเห็นที่จัดเป็นระบบ เป็นชุดข้อความที่อธิบายแสดงถึงเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่สัมพันธ์กัน รวมทั้งข้อสรุปทั่วไปที่สามารถพิสูจน์ได้และนำไปใช้เป็น แนวทางการปฏิบัติได้หรือเพื่อสืบค้นของข้อสรุปที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้

7.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Theories of Adult Learning)

ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใหญ่ (ครู) และการพัฒนาครุมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการนิเทศและผู้นิเทศโดยตรง ดังที่ Malcom Knowles (1990 อ้างถึงใน วัชรา เล่าเรียนดี, 2556, น. 40-41) ได้สรุปเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ไว้ 5 ประการ คือ

1. ผู้ใหญ่มีความต้องการการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed Learning)
2. ผู้ใหญ่สามารถที่จะนำประสบการณ์ที่สั่งสมมาใช้ในสถานการณ์การเรียนรู้ใหม่ ๆ ได้และสามารถนำประสบการณ์เหล่านั้นมาใช้ให้ได้
3. ความพร้อมที่จะเรียนรู้ของผู้ใหญ่มีอิทธิพลมาจากความต้องการที่จะแก้ปัญหาในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องพัฒนาของตนเองด้วย
4. ผู้ใหญ่ใช้วิธีการปฏิบัติจริงในการเรียนรู้และขณะเดียวกันต้องการใช้ความรู้นั้นในทันที
5. การเรียนรู้ของผู้ใหญ่เกิดจากแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation)

Glickman et al. (2007, pp.59-63) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความคิดรวบยอดในผู้ใหญ่ไว้ว่า ผู้ใหญ่มีความคิดรวบยอดที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ผู้ใหญ่ที่มีความคิดรวบยอดระดับต่ำ (Low CL) จะมีลักษณะการคิดที่เป็นรูปธรรม (Concrete Thinking) เช่น สามารถประเมินสิ่งต่าง ๆ ด้วยเกณฑ์ธรรมดาต่าง ๆ ไม่สามารถนิยามปัญหาได้ แก้ปัญหาด้วยความเคยชินด้วยวิธีง่าย ๆ การพัฒนาผู้ใหญ่ที่มีความคิดรวบยอดระดับต่ำนี้ จำเป็นต้องแสดงวิธีทำให้ดู หรือแสดงวิธีการแก้ปัญหาให้ดูเป็นตัวอย่าง

2. ผู้ใหญ่ที่มีความคิดรวบยอดระดับปานกลาง (Moderate CL) จะมีลักษณะการคิดที่เป็นเชิงนามธรรมได้ระดับปานกลาง โดยสามารถอธิบายหรือนิยามปัญหาได้ และคิดวิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสมได้ในจำนวนจำกัด แต่ก็ยังไม่มีการวางแผนในการแก้ปัญหาที่ชัดเจน ยังคงต้องการความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาที่ยากและซับซ้อน

3. ผู้ใหญ่ที่มีความคิดรวบยอดระดับสูง (High CL) จะมีลักษณะการคิดที่ละเอียดลออ ลึกซึ้ง สามารถคิดเชิงนามธรรมระดับสูง เป็นตัวของตัวเอง เชื่อมั่นในตนเอง และรู้จักตัวเองดี มีความรู้ มีความยืดหยุ่น และมีความสามารถในการบูรณาการเรื่องต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

Glatthorn (1990, p. 145 อ้างถึงใน ยมนพร เอกปชชา, 2557, น. 47) กล่าวว่า การนำความรู้ด้านพัฒนาการของวัยผู้ใหญ่ไปใช้นั้น ควรใช้ในการวินิจฉัยความต้องการของครูแล้วจึงกำหนดวิธีการนิเทศที่เหมาะสม (Diagnose and prescribe) ดังนี้

1. ต้องระลึกลึกเสมอถึงความซับซ้อนของมนุษย์
2. ต้องเคารพความเป็นอิสระของครูที่มีสิทธิ์ในการตัดสินใจ
3. ควรเปิดใจกว้างและเชื่อถือ
4. มีความสมดุลระหว่างความต้องการส่วนบุคคลกับความต้องการขององค์กร
5. ระบบการนิเทศและการพัฒนาควรดำเนินไปด้วยดี

วัชรา เล่าเรียนดี (2556, น. 42) ได้สรุปทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เพิ่มเติมไว้ว่า ผู้ใหญ่มีลำดับการเรียนรู้จากรูปธรรมไปนามธรรม การรับรู้ความคิดรวบยอดและความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอดของผู้ใหญ่มีความแตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลให้เห็นถึงพฤติกรรมการปฏิบัติตน การจัดการเรียน การสอน ซึ่งผู้นิเทศจะต้องพยายามที่จะพัฒนาระดับความคิดรวบยอดของครู ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ให้สูงขึ้น เพราะการมีความคิดรวบยอดสูงและความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอดมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานในวิชาชีพ นอกจากนี้การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นกับผู้ใหญ่มีความจำเป็นและสำคัญกว่าการสร้างแรงจูงใจภายนอก การนิเทศการศึกษาหรือการนิเทศการเรียนการสอนจึงต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และการพัฒนาการผู้ใหญ่

จากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ สามารถสรุปได้ว่า การนำความรู้ ด้านพัฒนาการของวัยผู้ใหญ่ไปใช้ในการให้ความรู้ ประสบการณ์ และการส่งเสริมการพัฒนานั้น ต้องคำนึงถึงความแตกต่างกันทั้งในด้านระดับความคิดรวบยอด ระดับความรู้ ความสามารถ

ความต้องการและความสนใจ จึงจำเป็นต้องเลือกวิธีการพัฒนาให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ซึ่งในการนิเทศนั้นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และพัฒนาการทางความคิดและพัฒนาการของผู้ใหญ่ด้วย

7.2 ทฤษฎีการสื่อสาร

การติดต่อสื่อสารมีความจำเป็นและสำคัญในการสื่อความหมายระหว่างบุคคล ดังที่ วัชรรา เล่าเรียนดี (2556, น. 155) ได้กล่าวถึงการสื่อสารไว้ว่าเป็นกระบวนการในการถ่ายทอดข้อมูลความคิด (Thought) และความรู้สึก (Feeling) ออกมาเป็นคำพูด รวมทั้งกริยา ท่าทาง การแสดงสีหน้า ซึ่งการสื่อความหมายที่ดี ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ชี้นำความคิด การตอบของอีกฝ่ายหนึ่งพร้อมกับการแสดงออกด้วยสีหน้า ท่าทางที่เป็นมิตร จริงใจ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีและเกิดการยอมรับกับอีกฝ่ายหนึ่งมากขึ้น สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2552, น. 114) ได้กล่าวถึงการติดต่อสื่อสารว่ามีความจำเป็นและสำคัญต่อการนิเทศการสอนเพราะการนิเทศเป็นการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือครูในการสอนที่ต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน การติดต่อสื่อสารเกิดขึ้นในทุกองค์กรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เกี่ยวกับเรื่องนี้ อริสโตเติล (Aristotle, 2009, p.26) ได้วิเคราะห์กระบวนการพูดเพื่อชักจูงใจว่าองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) ผู้พูด (Speaker) 2) คำพูด (Speech) 3) ผู้ฟัง (Audience) และแสดงแบบจำลองคลาสสิก (Classical Model) ไว้ดังนี้

ผู้พูด ---> คำพูด ---> ผู้ฟัง

นอกจากนี้ วัชรรา เล่าเรียนดี (2556, น. 161) ได้กล่าวถึงการสื่อสาร สื่อความหมายต่อการนิเทศการสอน (Interpersonal Communication and Instructional Supervision) เป็นการสื่อสาร สื่อความหมาย (Communication Skills) การสื่อสารหรือการสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพ ก็คือ ความเข้าใจตรงกันในเรื่องที่สื่อต่อกันและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นกับอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งในเรื่องการนิเทศการสอนถือว่าเป็นสาระสำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง เพราะการนิเทศการสอนนั้นเป็นการทำงานร่วมกับครูโดยตรง เพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงพัฒนาในพฤติกรรมการสอนของครูและการเรียนรู้ในตัวผู้เรียนในที่สุด ดังนั้น ผู้นิเทศหรือผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศจึงควรจะต้องมีความรู้ มีทักษะความชำนาญใน การสื่อความหมายกับครูและกับบุคคลอื่น การสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพในการนิเทศการสอนนั้น ไม่เพียงแต่เป็นการสร้างความเข้าใจตรงกันในเรื่องต่าง ๆ ที่สื่อต่อกัน แต่จะต้องเป็นการสร้างความสัมพันธ์ ปฏิสัมพันธ์ที่ดี จริงใจ เชื่อใจกันด้วย จึงจะช่วยส่งเสริมให้กระบวนการนิเทศเพื่อปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพและประสบผลสำเร็จ ซึ่งทักษะในการสื่อความหมายนั้น จัดอยู่ในกลุ่มทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) อันเป็นทักษะที่จำเป็นในการนิเทศทักษะหนึ่ง เพราะการสื่อสารความหมาย (Communication) การรับรู้ การรับฟังเรื่องที่สื่อกัน มีผลทั้งทางบวกและทางลบต่อการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการนิเทศ การสื่อความหมายที่ดีมีประสิทธิภาพ ทั้งในตัวผู้ฟังและผู้สื่อนั้น ย่อมจะเป็นการช่วยสร้างมนุษย

สัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากกว่า ในการนิเทศการสอนนั้นจะมุ่งเน้นการสื่อความหมายต่อกันโดยตรงด้วยการพูดและด้วยกริยาท่าทางประกอบการพูดเป็นสำคัญ

จากการศึกษาทฤษฎีการสื่อสาร สรุปได้ว่าการนิเทศการสอนในโรงเรียนนั้นกระบวนการถ่ายทอดข้อมูลในการทำงานของผู้นิเทศต้องให้ความสำคัญในการสื่อสารกับผู้รับการนิเทศ โดยผู้นิเทศต้องมีความรู้ ทักษะใน การสื่อสารความหมายที่ดีและต้องให้ผู้รับการนิเทศมีโอกาสส่งสารเป็นการสื่อสาร 2 ทาง รวมถึงการปฏิบัติงานร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกันมีความสำคัญต่อการนิเทศให้บรรลุผลสำเร็จ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกันที่มีประสิทธิผลย่อมให้เกิดความเข้าใจตรงกันและจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศในทางที่ดีขึ้นและผู้นิเทศจะได้พัฒนาทักษะการนิเทศของตน

7.3 ทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์

คำว่า “มนุษยสัมพันธ์” ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Human Relations” เมื่อแยกคำแล้วจะได้คำว่า “มนุษย์” (Human) หมายถึง สิ่งมีชีวิตที่มีสมองสำหรับคิดและส่งผลให้เกิดสติปัญญาในการแก้ปัญหาได้ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของความเป็นมนุษย์ และอีกคำหนึ่งคือคำว่า “สัมพันธ์” (Relation) หมายถึง ความผูกพันเกี่ยวข้องกัน มนุษยสัมพันธ์จึงหมายถึง ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องระหว่างมนุษย์ด้วยกันหรือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับกลุ่มบุคคล คณะบุคคลหรือสังคม โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้บุคคลทำงานได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการให้ความร่วมมือกันทำงานด้วยความพึงพอใจทั้งด้านความต้องการทางด้านวัตถุและความพึงพอใจทางด้านจิตใจและสังคม ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน (2538, น. 628) ได้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ (Human Relationships) เป็นการอยู่ร่วมกันของมนุษย์เป็นหมู่ เป็นคณะหรือกลุ่ม โดยมีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม เพื่อให้ทราบความต้องการของแต่ละบุคคลหรือกลุ่ม รวมไปถึงวิธีการจูงใจและประสานความต้องการของบุคคลและกลุ่มให้ผสมผสานกันตามระบบที่สังคมต้องการ มีผู้กล่าวถึงทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ไว้ดังนี้

สามารถ ทิมนาค (2553, น. 93) ได้กล่าวถึงทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน เป็นการทำงานร่วมกันของผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศโดยทั้งสองฝ่ายต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน ดังนั้นผู้นิเทศต้องมีความรู้ มีทักษะในด้านการมีมนุษยสัมพันธ์เพื่อให้งานการนิเทศการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย

Elton Mayo (2009) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมของมนุษย์ในการทำงานที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจหรือการจูงใจทางการเงินเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับความต้องการทางด้านจิตใจ หรือเรื่องราวทางด้านสังคมที่ไม่ได้เกี่ยวกับการเงินโดยตรงด้วยและศึกษาถึง

“Hawthorne Studies” ในประเด็น 1) ปัจจัยด้านปทัสถานทางสังคม 2) พฤติกรรมของคนถูกกำหนดตามสัมพันธ์ภายในกลุ่ม และ 3) ผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ

Maslow (2009) มีมิติของแนวคิดที่เน้นที่กระบวนการในการจูงใจ (Process Theory of Motivation) เพื่อหาคำตอบว่าจะมีวิธีการจูงใจอย่างไร ที่จะทำให้นักมีพฤติกรรมตามที่เราต้องการได้ ซึ่งนำมาเป็นหลักทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory) จากสมมติฐาน 3 ข้อ คือ 1) บุคคลคือสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ 2) ความต้องการถูกเรียงลำดับตามความสำคัญจากความต้องการพื้นฐานไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อนและ 3) บุคคลจะก้าวสู่ความต้องการระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้รับการตอบสนองแล้ว

กล่าวโดยสรุป การสร้างมนุษยสัมพันธ์เป็นการสร้างแรงจูงใจให้คนปฏิบัติงานร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความสามัคคี มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เห็นคุณค่าของทุกคน ยอมรับในความเป็นมนุษย์ด้วยกัน เคารพในความรู้สึก ความคิดของผู้อื่น มีความต้องการที่จะรวมกับบุคคลอื่นหรือหมู่คณะ ซึ่งในการนิเทศนั้น ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศต้องมีมนุษยสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน

การศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศจะเห็นได้ว่าทุกทฤษฎีมีความสำคัญและจำเป็นต่อการนิเทศการสอน ทั้งนี้การนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศนั้น การเลือกใช้แต่ละทฤษฎีขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้นิเทศจะนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทและสภาพของการนิเทศการสอนในแต่ละสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลให้การนิเทศการสอนเกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากการศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูให้เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งการพัฒนาคนและพัฒนางาน มีหลักการนิเทศการศึกษาที่มีกระบวนการหรือขั้นตอนที่ต่อเนื่อง มีเป้าหมายที่ชัดเจน ความเป็นประชาธิปไตย และมี การสร้างสรรค์ให้ทุกคนแสดงออกอย่างเสรีและเจริญงอกงามในวิชาชีพตามมาตรฐานของตน กระบวนการนิเทศที่หลากหลายและแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักการทฤษฎี หรือแนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการนิเทศ โดยมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศที่นำมาประยุกต์ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ทฤษฎีการสื่อสาร และทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น

การนิเทศแบบพัฒนาการ (Development Supervision)

1. ความหมายและความเป็นมาของการนิเทศแบบพัฒนาการ

การนิเทศแบบพัฒนาการ (Development Supervision) เป็นการนิเทศที่คำนึงถึงหลักพัฒนาการของมนุษย์ ธรรมชาติ ศักยภาพ ตลอดจนความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้ใหญ่ (Adult) ซึ่งการนิเทศแบบพัฒนาการมีความเชื่อพื้นฐานว่ามนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้ มนุษย์มีความแตกต่างกันด้านความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม (Abstract Thinking) มนุษย์มีความรู้สึกผูกพันต่อภาระหน้าที่แตกต่างกัน (Commitment) มีความเชี่ยวชาญต่างกัน (Expertise) มีแรงจูงใจและเป้าหมายที่แตกต่างกันตามวัย การนิเทศแบบพัฒนาการเป็นแนวคิดในการนิเทศการสอนของกลีคแมน ซึ่งมีการเผยแพร่และนำไปใช้ในสถานศึกษามานานจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากได้นำหลักการ แนวคิด วิธีดำเนินการที่ทันสมัย ทันท่วงทีเหตุการ์ณและทันต่ออนาคตและเน้นที่มนุษย์ โดยมีครูและนักเรียนเป็นเป้าหมาย การนิเทศแบบพัฒนาการจนอาจกล่าวได้ว่าเป็นวิธีการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่สุดแบบหนึ่งและสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การนิเทศแบบพัฒนาการนั้นมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้ด้วยตนเองซึ่งหมายถึง การพัฒนาขึ้นในทุกด้านทั้งทางความคิด ความสามารถในการตัดสินใจและความชำนาญใน การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน (Glickman et al., 2007)

การนิเทศแบบพัฒนาการ (Development Supervision) ตั้งอยู่บนความเชื่อที่ว่าครูมีลักษณะแตกต่างกันทั้งในด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถในการคิด ประสบการณ์ เจตคติ ความสามารถในการมองเห็นปัญหาและแสวงหาทางเลือก และแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพที่แตกต่างกัน สืบเนื่องจากการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอนมีความจำเป็นในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง จึงควรดำเนินการด้วยวิธีการนิเทศที่แตกต่างกันให้สอดคล้องเหมาะสมกับความแตกต่างในด้านต่าง ๆ ของครู เช่น ระดับความสามารถในการพัฒนาตนเอง ระดับความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม และแรงจูงใจในการผูกพันต่อพันธะหน้าที่ รวมทั้งระดับความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการสอน และวิธีการเรียนรู้ ทั้งนี้ในการนิเทศต้องให้ครูสามารถเพิ่มระดับความสามารถในการพัฒนาตนเองให้สูงขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงจุดสูงสุดที่นิเทศตัวเองได้ (Glickman, et al., 2007)

2. พัฒนาการของครู

Glickman et al. (2007) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางสติปัญญา คุณธรรม ความคิดรวบยอด และบุคลิกภาพสามารถพัฒนาได้ในวัยผู้ใหญ่ (Adult) โดยทั่วไปมนุษย์มีพัฒนาการตามลำดับขั้นรวมทั้งการพัฒนาทางด้านความคิด ความสามารถในการคิดคืดง่าย ๆ อยู่ในระดับต่ำไปสู่การคิดที่ละเอียดซับซ้อนและเป็นนามธรรมมากขึ้น จากความสนใจ ใส่ใจแต่ตัวเองเป็นการสนใจใส่ใจต่อบุคคล นอกจากนั้นความรู้ที่เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามนุษย์

โดยเฉพาะวัยผู้ใหญ่มีประโยชน์ต่อการนิเทศการสอนมาก เนื่องจากการนิเทศเป็นการทำงานร่วมกับมนุษย์ร่วมกับครูและบุคลากรต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันหลายด้าน

Glickman, et al. (2007) ได้สรุปความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ของครูในการนิเทศจึงควรมีวิธีและพฤติกรรมการณ์นิเทศที่เหมาะสม เพื่อสร้างแรงจูงใจ การยอมรับ ในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ความร่วมมือ มีความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อการนิเทศแบบพัฒนาการและการเลือกใช้พฤติกรรมการณ์นิเทศแต่ละวิธีด้วย

ระดับความคิดสร้างสรรค์ (Level of Abstraction) กลี๊กแมน (Glickman, 1992; Pajak, 1992, pp. 242-243 อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2556, น. 123) ให้ความหมายเกี่ยวกับระดับความคิดเชิงนามธรรม หมายถึง ความสามารถในการเปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่างของข้อมูลและประสบการณ์เพื่อนำไปสู่ทางเลือกเพื่อใช้ในการตัดสินใจ นอกจากนี้ครูยังมีความแตกต่างในด้านความสามารถในการพัฒนาตนเอง และความผูกพันในภาระหน้าที่แตกต่างกัน

ความสามารถในการพัฒนาตนเอง (Development Level)

ครูที่มีความสามารถในการพัฒนาตนเองสูง จะมีลักษณะที่ปรับตัวได้ง่ายมีความยืดหยุ่น ใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย มีทักษะด้านรวบยอด เป็นตัวของตัวเอง ไม่ต้องการการดูแลช่วยเหลือ มีความร่วมมือสูงและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติของตนเองสูง และความสามารถในการพัฒนาตนเองพัฒนาขึ้นได้ถ้าได้รับโอกาสและนิเทศด้วยวิธีที่เหมาะสม

ระดับความเชี่ยวชาญหรือชำนาญการ (Expertise)

ครูที่มีความเชี่ยวชาญจะเป็นผู้ที่มีความสามารถสูงในวิชาชีพปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองไม่ต้องมีใครแนะนำหรือชี้้นำมีความสร้างสรรค์ขึ้นนำตนเองแนะนำผู้อื่นได้มีความสามารถในการตัดสินใจ มีระดับพัฒนาการสูงหลากหลายในการสอน ให้ความสำคัญนักเรียนและวิธีสอน

ดังนั้นการเลือกใช้พฤติกรรมการณ์นิเทศต้องคำนึงถึงลักษณะของครูเป็นสำคัญ ดังแสดงใน

ตาราง 7

ตาราง 7 ลำดับขั้นการพัฒนาของครูและวิธีการการนิเทศแบบพัฒนาการ

ระดับขั้นการพัฒนาครู	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ความสนใจใส่ใจของครูตามระดับขั้นของการพัฒนาครู	ใส่ใจตัวเอง	ใส่ใจแต่ชั้นเรียนตน	ใส่ใจ สนใจ นักเรียนและเพื่อนครูอื่น ๆ
พฤติกรรมการนิเทศที่ใช้สำหรับครูแต่ละระดับ	พฤติกรรมการนิเทศ แบบชี้แนะ	พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ	พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ
ตัวอย่างพฤติกรรม การนิเทศสำหรับครูแต่ละระดับการพัฒนา	แสดงแบบให้ดู ชี้แนะ แนะนำและติดตามผล	นำเสนอข้อมูลมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและร่วมกันปฏิบัติ	ตั้งใจฟัง ทำความเข้าใจและกระตุ้นส่งเสริมในการปฏิบัติ

ทิศทางการพัฒนา

สรุปได้ว่าการนิเทศแบบพัฒนาการ ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูไปสู่การพัฒนาในระดับสูง กล่าวคือ ครูสามารถพัฒนาตนเองได้ มีระดับความสามารถในความคิดเชิงนามธรรมสูง มีความรู้สึกผูกพันต่อภาระหน้าที่สูงขึ้น และให้ความร่วมมือด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น

3. การนำการนิเทศแบบพัฒนาการไปใช้

การปฏิบัติในการนิเทศแบบพัฒนาการจะต้องผสมผสานปรัชญาการศึกษาและหลักการความเชื่อที่เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และพัฒนาการของวัยผู้ใหญ่ที่นำไปสู่การให้การนิเทศด้วย เช่น การนิเทศด้วยการชี้แนะ (Directive approach) ซึ่งประกอบด้วยการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม (Directive Control Approach) และการนิเทศแบบชี้แนะข้อมูล (Directive Informational Approach) การนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative approach) และการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ (Nondirective approach) ซึ่งการนิเทศมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนหรือพัฒนาความสามารถในการนำตัวเองให้แก่ครู ดังนั้นพฤติกรรมในการนิเทศจึงค่อย ๆ เพิ่มทางเลือกและโอกาสในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตัวเองให้แก่ครูโดยที่ครูจะสามารถพัฒนาตนเองได้ยิ่งขึ้น จนถึงขั้นที่สามารถพัฒนาตัวเองและมีความผูกพันต่อภาระหน้าที่ด้วยความเต็มใจในที่สุด

ขั้นตอนการนำการนิเทศแบบพัฒนาการไปใช้

Glickman et al. (2007, pp. 198-203) ได้กล่าวถึงการนำการนิเทศแบบพัฒนาการไปใช้ควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 เลือกวิธีนิเทศที่ดีที่สุด (Choosing the Best Approach) โดยประเมินระดับพัฒนาการของครู ระดับระดับความเชี่ยวชาญ ระดับความผูกพันต่อภาระหน้าที่ ทำได้โดยการสังเกต ครูขณะทำการสอน การทำงานร่วมกับครู และอภิปรายกับครู พุดคุยถามความคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียน สังเกตการเรียนการสอนของครู

ขั้นที่ 2 นำวิธีการนิเทศที่เลือกไปใช้ในการนิเทศ (Applying Chosen Approach) ซึ่งมีวิธีการนิเทศ 4 แบบ ผู้นิเทศจะต้องพิจารณาวิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับครูแต่ละคน ซึ่งมีความแตกต่างกัน

ขั้นที่ 3 ขั้นส่งเสริมพัฒนาการของครู (Fostering Teacher Development) วิธีการส่งเสริมพัฒนาการของครู โดยการชี้แนะ แนะนำโดยตรงให้แก่ครู กระตุ้นให้คิด แสดงความคิดเห็นมากขึ้น และให้มีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศครู

Glickman et al. (2004, pp. 324-328) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมร่วมกับครูก่อนสังเกตการสอน (Preconference With teach) ผู้นิเทศร่วมประชุมกับครูเพื่อพิจารณารายละเอียดก่อนสังเกตการสอนของครูเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการสังเกต สังเกตในประเด็นใดบ้าง วิธีการและรูปแบบการสังเกตที่จะนำไปใช้ เวลาที่ใช้ในการสังเกต และกำหนดเวลาที่ใช้ในการประชุมหลังจากสังเกต

2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Observation of classroom) เป็นการติดตามพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจสอดคล้องกับหลักการและรายละเอียดต่าง ๆ ที่กำหนด ผู้สังเกตอาจใช้วิธีการสังเกตเพียงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้

3. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอน วางแผน และประชุมร่วมกับครู (Analyzing and interpreting observation and determining conference approach) หลังจากได้สังเกตการสอนจะได้รับข้อมูลของครูแล้ว นำข้อมูลมาวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้นิเทศวางตัว เป็นกลางและให้ดำเนินการแปลความหมายของข้อมูล

4. ประชุมร่วมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน (Post conference with teacher) ผู้นิเทศจัดประชุมครูเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับและร่วมกันอภิปราย ซึ่งผลที่ได้รับจากการอภิปรายร่วมกัน ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงการสอนได้

5. การวิพากษ์ผลที่ได้รับจากขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอน (Critical of previous four steps)

4. วิธีการนิเทศหรือแบบของการนิเทศแบบพัฒนาการ

Glickman et al. (2007, pp. 143-194) ได้กำหนดวิธีการนิเทศหรือพฤติกรรมการนิเทศไว้ 4 แบบ ดังนี้

1. พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม (Directive Control Approach)

พฤติกรรมการนิเทศ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติด้วยการพูด การใช้ภาษาท่าทางต่าง ๆ ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือครู การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถที่กระทำได้กับครูรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ซึ่งพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุมมีลักษณะการปฏิบัติดังนี้

1.1 การเสนอ (Presenting) เพื่อให้เข้าใจปัญหา โดยผู้นิเทศเป็นผู้เริ่มพูดถึงความจำเป็นเกิดขึ้นจากการสังเกตการสอนหรือได้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อพยายามที่จะบอกครูว่าปัญหาในการเรียนการสอนของครูที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข

1.2 การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา มองเห็นและยอมรับปัญหาดังกล่าวว่าครูคิดอย่างไรกับปัญหานั้น ผู้นิเทศซักถามครูเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติที่ได้รับจากการแนะนำและความคาดหวังจากการปฏิบัติเพื่อสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนและตรงกัน

1.3 การฟัง (Listening) เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู ผู้นิเทศต้องพยายามฟังและรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุดในเวลาอันน้อยที่สุด ผู้นิเทศจะต้องตั้งใจฟัง เพื่อให้เข้าใจมุมมองของครูและแน่ใจว่าครูยอมรับว่ามีความจำเป็นต้องแก้ปัญหานั้น

1.4 การแก้ปัญหา (Problem solving) ผู้นิเทศพยายามคิดพิจารณาแนวทางที่เป็นไปได้ในการช่วยครูแก้ปัญหานั้น โดยคิดหาแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมที่สุดก่อนที่จะเสนอแนะให้แก่ครู

1.5 การชี้แนะ แนะนำวิธีปฏิบัติ (Directing) ผู้นิเทศชี้แนะ แนะนำวิธีปฏิบัติให้แก่ครูว่าควรจะต้องทำอะไรบ้าง อธิบายวิธีการให้ครูได้เข้าใจ ตั้งความคาดหวังว่าครูควรทำอะไร อย่างไรบ้างให้ได้ผล

1.6 การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ตามความคาดหวัง หลังจากได้ทำความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับความคาดหวังและแนวทางการปฏิบัติ ผู้นิเทศควรเน้นเกี่ยวกับแผน การปฏิบัติและการแนะนำในการจัดทำสื่อที่จำเป็น ให้กำหนดเกณฑ์พิจารณาความสำเร็จ ระบุเวลาที่จะให้บริการด้านต่าง ๆ เวลาและการติดตามในการช่วยเหลือ

1.7 การกระตุ้นเสริมแรง (Reinforcing) ผู้นิเทศพยายามทบทวนและพูดย้ำถึงความคาดหวังสิ่งที่ต้องปฏิบัติทบทวนแผนปฏิบัติงาน และวันเวลาการติดตามผล

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้นิเทศในการเลือกใช้การนิเทศแบบชี้นำควบคุม

ผู้นิเทศควรเลือกใช้วิธีการนิเทศหรือพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้นำควบคุม ดังนี้

1. ครูมีระดับความสามารถในการปฏิบัติงานและระดับพัฒนาการต่ำมาก
2. ครูมีความรู้น้อย มีประสบการณ์ในการสอนน้อย มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามที่ผู้นิเทศ และคิดว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตาม
3. ในกรณีที่ผู้นิเทศมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการแก้ปัญหาเรื่องนั้นหรือกรณีที่ผู้นิเทศ เป็นผู้ตัดสินใจดำเนินการ
4. ในกรณีที่เป็นเรื่องเร่งด่วน ผู้นิเทศไม่มีเวลาในการนิเทศแก่ครูโดยตรง

2. พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล (Directive Information Behaviors)

พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล ได้ดำเนินการใช้พฤติกรรมตามลำดับ เช่นเดียวกับการนำแบบชี้นำควบคุม แต่จะไม่ได้ชี้นำหรือไม่แนะนำวิธีการปฏิบัติให้ครูโดยตรง ซึ่งจะให้ข้อมูลแก่ครูและให้ครูได้เลือกปฏิบัติ ซึ่งผู้นิเทศควรลดพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้นำควบคุมให้น้อยลงและพยายามส่งเสริมในการตัดสินใจให้มากขึ้นเรื่อย ๆ จนครูสามารถปฏิบัติงานได้กับบุคคลอื่นมีลักษณะดังนี้

2.1 การนำเสนอ (Presenting) เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการสังเกตการณ์ของผู้นิเทศเพื่อให้ครูเข้าใจและยอมรับเป้าหมายที่จะต้องเปลี่ยนแปลงจากปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู

2.2 การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) ผู้นิเทศถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเป้าหมาย ความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนแปลง และวิธีการที่จะเปลี่ยนแปลงจากการนำเสนอข้อมูล รายละเอียดที่ได้สังเกตและบันทึก เพื่อให้เข้าใจตรงกันกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจะปฏิบัติ ในการนิเทศให้ครูอธิบายซ้ำและเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการและกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ

2.3 การฟัง (Listening) ผู้นิเทศตั้งใจฟังความคิดเห็นมุมมองของครู เพื่อให้เข้าใจว่าครูมองเห็น ยอมรับเป้าหมายที่จะต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และรู้วิธีการปรับปรุงแก้ไขหรือไม่อย่างไร ผู้นิเทศถามครูเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการที่ครูเลือกใช้พร้อมกับบอกเหตุผล ผู้นิเทศให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางที่ครูเลือกไว้

2.4 การแก้ปัญหา (Problem solving) ผู้นิเทศพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาคือเป็นไปได้หลายแนวทางเพื่อให้ครูเลือกและอธิบายสาเหตุของปัญหาให้ชัดเจน

2.5 การชี้นำแนะนำวิธีปฏิบัติ (Directing) ผู้นิเทศเสนอแนวทางการแก้ปัญหาคือเป็นไปได้ให้ครูเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุด พร้อมกับบอกเหตุผลที่เลือกวิธีนั้น

2.6 การแนะนำ (Directing) ผู้นิเทศกำหนดขอบข่ายและขอบข่ายที่ครูจะต้องปฏิบัติและดำเนินการโดยพูดแนะนำครูเกี่ยวกับวิธีการที่ครูเลือกใช้

2.7 การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) ผู้นิเทศช่วยครูกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับพฤติกรรมที่จะแก้ไขและเกณฑ์การตัดสินผลสำเร็จตามเป้าหมายและเวลาที่แล้วเสร็จ

2.8 การเสริมแรง (Reinforcing) ผู้นิเทศสรุปผลการประชุม ทบทวนเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงกิจกรรม ประเมินความสำเร็จตามเป้าหมาย เวลา การติดตามผล และสังเกตการสอนครู

ข้อแนะนำสำหรับผู้นิเทศในการเลือกใช้การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล

การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูลจะเป็นการพัฒนาความเชี่ยวชาญ ความเชื่อมั่นในตัวเองแก่ครู แต่ยังมีจำกัดทางเลือกให้แก่ครู ดังนั้นการนำไปใช้ ควรคำนึงถึงประเด็น ดังนี้

1. ครูมีระดับพัฒนาการและความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
2. ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปัญหาในการสอนของตนเองเท่ากับผู้นิเทศ
3. ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแต่ขาดประสบการณ์หลายด้าน ในขณะที่ผู้นิเทศรู้และเข้าใจดีทุกเรื่อง

4. ผู้นิเทศมีความเต็มใจที่จะร่วมรับผิดชอบในวิธีการแก้ปัญหาที่ครูเลือกใช้
5. ครูมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นิเทศ
6. มีเวลาจำกัด และการปฏิบัติจริงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน

3. พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Behaviors)

การนิเทศแบบร่วมมือเน้นทั้งผู้นิเทศและครูจะร่วมกันตัดสินใจในวิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานตลอดเวลา ทั้งครูและผู้นิเทศจะให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน

การนิเทศแบบร่วมมือมีลักษณะและการปฏิบัติ คือ

3.1 การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) ผู้นิเทศทำความเข้าใจกับปัญหาที่ครูพูดถึงเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับปัญหาที่ครูได้นำเสนอโดยพยายามกระตุ้นให้ครูระบุสาเหตุและประเด็นของปัญหาให้ชัดเจน ครูเข้าใจความคิดเห็นและการรับรู้ของผู้นิเทศให้ชัดเจนมากขึ้นเพื่อปรับความเข้าใจตรงกันและมีแนวคิดในการแก้ปัญหาทิศทางเดียวกัน

3.2 การฟัง (Listening) ผู้นิเทศฟังอย่างตั้งใจเพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับปัญหาความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัญหาการสอนของตนเองก่อนที่จะคิดพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหา

3.3 การตอบสนอง (Reflecting) เพื่อความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับปัญหาและรายละเอียดของปัญหาที่ครูนำเสนอ ผู้นิเทศต้องตอบสนองการรับรู้และปัญหาของครู ผู้นิเทศสรุปแนวทางและแผนปฏิบัติงานโดยครูยอมรับเข้าใจตรงกันในทุกเรื่อง อาจจะทำให้ครูทบทวนแผนและ

ปฏิบัติและมีการจัดบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาการยอมรับ นัดหมายการดำเนินขั้นตอนตามแผนก่อนนัดการประชุม

3.4 การนำเสนอ (Presenting) ผู้นิเทศเสนอมุมมองและความคิดเห็นของตนเองให้ข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาตามความคิดของครู เสนอข้อมูล ที่ครูมองข้ามความสำคัญการเสนอความคิดเห็นของตนเองของผู้นิเทศในขั้นที่ผู้นิเทศจะช่วยให้ครูได้ ปัญหาเพิ่มขึ้น และมองเห็นสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาที่ชัดเจนมากขึ้น

3.5 การแก้ปัญหา (Problem solving) ทั้งผู้นิเทศและครูมีการแลกเปลี่ยน ข้อเสนอแนะและทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาก่อนที่จะร่วมกันสรุปเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหาหรือเลือก ทางเลือกที่เป็นไปได้และเหมาะสม

3.6 การกระตุ้นส่งเสริม (Encouraging) เป็นการกระตุ้นส่งเสริมและการยอมรับข้อ ได้แย้งที่อาจเกิดขึ้น เมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้น ผู้นิเทศต้องยอมรับข้อขัดแย้งและหาทาง ประนีประนอมต่อไป เพราะความขัดแย้ง ความเห็นไม่ตรงกัน สามารถได้มาซึ่งวิธีแก้ปัญหาที่ดีและ เหมาะสมที่สุด

3.7 การเจรจาตกลงร่วมกันเพื่อหาข้อยุติ (Negotiating) เป็นการเจรจาเพื่อหา ข้อตกลง ร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหาที่ยอมรับของครูและผู้นิเทศ ต้องเห็นตรงกันเพื่อให้ได้ รายละเอียด การปฏิบัติ

3.8 การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติเป็น การตกลงร่วมกัน รายละเอียดของแนวทางและแผนปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่จะ ดำเนินการตามสื่ออะไรบ้าง มีใครบ้าง เป็นผู้ร่วมงาน รายละเอียดเหล่านี้ต้องเจรจาปรึกษาร่วมกันให้ ชัดเจน

ข้อแนะนำสำหรับผู้นิเทศในการเลือกในการเลือกใช้การนิเทศแบบร่วมมือ ผู้นิเทศ ควรเลือกใช้วิธีการนิเทศแบบร่วมมือในกรณีต่อไปนี้

1. ครูหรือคณะครูมีระดับพัฒนาการ ความสามารถในการคิดเชิงนามธรรมและ ความเชี่ยวชาญอยู่ในระดับปานกลาง แต่อาจไม่กล้าตัดสินใจเอง โดยเด็ดขาดด้วยตัวเอง
2. ผู้นิเทศและครูมีความรู้ความสามารถ ความสำคัญเท่าเทียมกันหรือถ้าครูเข้าใจ ปัญหาที่สุดในเรื่องหนึ่ง ผู้นิเทศรู้และเข้าใจมากอีกเรื่องหนึ่ง การนิเทศแบบแลกเปลี่ยนความรู้ความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. ผู้นิเทศและครูมีการตัดสินใจร่วมกัน และต้องมีความรับผิดชอบ ร่วมกันในเรื่องที่ จะส่งผลถึงผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้บังคับบัญชาในระดับสูงขึ้นไป
4. ผู้นิเทศและครูยอมรับต่อการมีภาระหน้าที่ร่วมกัน ในการแก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง หรือบางเรื่องที่ต้องการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ

4. พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้นำ (Nondirective Behaviors)

วิธีการนิเทศนี้ผู้นิเทศจะใช้พฤติกรรมในการพูดคุยทำงานร่วมกับครู โดยครูจะเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง ผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ช่วยในการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ที่ครูควรรู้ พฤติกรรมในการนิเทศแบบไม่ชี้นำมีลักษณะและการปฏิบัติดังนี้

4.1 การฟัง (Listening) ผู้นิเทศฟังครูพูด ครูเสนอ แนวคิดความต้องการอย่างตั้งใจ และพยายามทำความเข้าใจกับเรื่องที่ครูพูดให้มากที่สุด

4.2 การตอบสนอง (Reflecting) ผู้นิเทศสรุปความคิดเห็นตามต้องการของครูหรือปัญหาของครู แสดงความเห็นใจ สนใจ แต่ไม่ควรแสดงความคิดเห็นส่วนตัวใด ๆ พยายามจับใจความสำคัญในเรื่องที่ครูพูดให้มากที่สุด ผู้นิเทศมีการตอบสนองต่อการพูด การเสนอของครูตลอดเวลา พร้อมกับทบทวนความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่ครูพูด เพื่อตรวจสอบความเข้าใจที่ตรงกัน แต่ไม่จำเป็นต้องถอดข้อความการพูดของครูทุกครั้ง

4.3 การสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน (Clarifying) ผู้นิเทศต้องพยายามทำความเข้าใจกับปัญหาเรื่องราวที่ครูพูดให้ละเอียดชัดเจนตรงกันให้มากที่สุด อาจจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องราวที่ ครูพูดเพื่อให้มองปัญหาได้หลายมุม และเพื่อให้ครูได้แนวคิดที่แปลกใหม่มากขึ้น

4.4 การกระตุ้นส่งเสริม (Encouraging) ผู้นิเทศต้องแสดงออกด้วยความสนใจ เต็มใจที่จะรับฟังเรื่องราวปัญหาต่าง ๆ ของครู ในขณะที่ครูพยายามพูดแสดงความคิดเห็น ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาหรือเรื่องราวนั้น ๆ ให้กระตุ้นด้วยคำพูดใช้ท่าทางประกอบรวมทั้งพูดเสริมกำลังใจ และสนับสนุนจะช่วยให้ครูตัดสินใจได้ด้วยคามมั่นใจ

4.5 การแก้ปัญหา (Problem solving) ผู้นิเทศพยายามพูดกระตุ้นให้ครูพิจารณาแนวทางการปฏิบัติหรือแนวทางการแก้ปัญหาอื่น ๆ โดยให้ครูกิจหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง สอบถามในรายละเอียดของการแนะนำการแก้ปัญหา กระตุ้นให้คิดหลากหลายเพื่อเปรียบเทียบและให้ได้วิธีที่เหมาะสม หลังจากที่ครูได้แนวทางการแก้ปัญหาแล้ว ผู้นิเทศกระตุ้นให้ครูอธิบายถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการนำวิธีนั้นไปแก้ปัญหา รวมทั้งอาจให้เกิดขึ้นจากวิธีอื่น ๆ ที่ไม่ได้เลือก เพื่อให้ครูมีโอกาสคิดเปรียบเทียบแต่ละแนวทางการแก้ปัญหาจะเกิดขึ้นในการใช้แต่ละวิธี

4.6 การนำเสนอ (Presenting) ผู้นิเทศให้ครูนำเสนอปัญหาหรือวิธีการแก้ปัญหาอีกครั้ง พยายามพูดให้ครูเต็มใจ ตั้งใจที่จะปฏิบัติ ยอมรับว่าเป็นความผูกพันและภาระเรื่องที่ครูได้ตัดสินใจไปแล้วโดยพยายามให้ครูเลือกวิธีที่ปฏิบัติได้จริงด้วยตัวเอง

4.7 การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) ผู้นิเทศให้ครูกำหนดเกณฑ์ในการปฏิบัติงานกำหนดเวลา ที่แล้วเสร็จ ระบุมาตรฐานของผลงานที่ปฏิบัติ ลำดับงานในการปฏิบัติ และกำหนดสื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็น

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้นิเทศในการเลือกใช้นิเทศแบบไม่ชี้หน้า

การเลือกใช้นิเทศและพฤติกรรมนิเทศแต่ละประเภทต้องอาศัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครูในหลายด้าน จนเข้าใจว่าครูแต่ละคน แต่ละกลุ่มนั้น เหมาะสมกับวิธีนิเทศและพฤติกรรมการนิเทศมากที่สุด ซึ่งการนิเทศแบบไม่ชี้หน้าควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. ครูมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความเชี่ยวชาญ มีระดับความคิด และมีพัฒนาการสูง
2. ครูมีความรู้ ความเชี่ยวชาญเรื่องที่ต้องการจะดำเนินการมากและผู้นิเทศมีความรู้ ความเชี่ยวชาญเรื่องนั้นน้อย
3. ครูต้องรับผิดชอบโดยตรงในการตัดสินใจเรื่องนั้น ๆ และผู้นิเทศมีส่วนร่วมน้อย
4. ครูมีความตั้งใจและต้องการแก้ปัญหาในเรื่องนั้น ๆ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ปัญหาสำคัญที่ ผู้นิเทศมีส่วนร่วม แต่ช่วยเปิดโอกาสส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้มีและจัดดำเนินการเอง โดยผู้นิเทศคอยสนับสนุนและบริการ

สรุปการนิเทศแบบไม่ชี้หน้านั้น ครูจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการตัดสินใจตัวเอง มีอิสระในการคิดการปฏิบัติ ผู้นิเทศจะเป็นผู้ที่คอยสนับสนุน คอยให้ข้อมูลเพิ่มเติม และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้แนวทางวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดโดยที่ครูไม่ให้ความรู้สึกว่าถูกรังขอ

สรุปลักษณะสำคัญที่แตกต่างกันของครูที่เหมาะสมกับการนิเทศแต่ละแบบ

Glickman et al. (2007, pp. 198-205) ได้สรุปลักษณะสำคัญที่แตกต่างกันของครูที่เหมาะสมกับการนิเทศแต่ละแบบไว้ดังนี้

1. ครูที่มีระดับพัฒนาการต่ำ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความผูกพันต่อภาระหน้าที่น้อย มีพัฒนาการด้านการรับรู้แบบรูปธรรม มีวิธีการคิด การให้เหตุผลแบบเดิมมีความกลัวและมีความต้องการพัฒนาตัวเองน้อย มีความพึงพอใจในสิ่งที่เป็นอยู่ ครูที่มีลักษณะดังกล่าว ผู้นิเทศควรพิจารณาใช้พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม ((Directive Control Approach) และการนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูล (Directive Information Approach)
2. ครูที่มีระดับพัฒนาการในระดับปานกลาง เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ดีตามปกติมีความสามารถในการเรียนรู้ระดับปานกลาง มีความสนใจ ตั้งใจสอน มีความรู้และความผูกพันต่อภาระหน้าที่ระดับปานกลาง ต้องการพัฒนาตนเอง ซึ่งครูที่มีลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว ผู้นิเทศใช้วิธีนิเทศพฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Approach)
3. ครูที่มีระดับพัฒนาการในระดับสูง เป็นผู้ที่มีความรู้ มีความสามารถในการรับรู้และเรียนรู้ได้ดี การคิดหาเหตุผลได้รวดเร็วหลากหลาย ต้องการอิสระในการพัฒนาตนเอง ความชำนาญสูงในหลายเรื่อง มีความผูกพันต่อภาระหน้าที่สูง มีความพยายามจะปฏิบัติงานด้วย

ตนเอง แนะนำตัวเองได้ ไม่ต้องมาคอยช่วยเหลือแนะนำตลอดเวลา ครูที่มีลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว ผู้นิเทศควรใช้วิธีนิเทศและพฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้แนะ (Nondirective Approach)

องค์ประกอบสำคัญเพื่อพิจารณาเลือกใช้วิธีการนิเทศแบบพัฒนาการให้เหมาะสมกับครู

1. ระดับพัฒนาการของครู (Developmental level) และระดับความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม (Level of Abstraction)

2. ความรู้ความเชี่ยวชาญ (Expertise)

3. ความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ (Responsibility)

4. การยอมรับและผูกพันต่อภาระหน้าที่ (Commitment)

การศึกษาการนิเทศแบบพัฒนาการสรุปได้ว่าเป็นการนิเทศที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยครูให้สามารถปรับปรุง พัฒนาและงานในวิชาชีพของตนและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน ผู้นิเทศต้องมีความรู้ทั้งในตัวผู้รับการนิเทศและวิธีการนิเทศ ซึ่งมีพฤติกรรมการณ์เทศ 4 วิธี ที่ควรนำมาพิจารณาให้เหมาะสมกับผู้รับการนิเทศนั้น มีความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล โดยต้องเลือกวิธีการนิเทศให้เหมาะสมกับครู โดยคำนึงถึงระดับพัฒนาการ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รวมถึงการยอมรับและผูกพันต่อภาระหน้าที่ของครูผู้รับการนิเทศเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ได้นำวิธีการนิเทศมาใช้เพียง 3 วิธี ในกระบวนการนิเทศดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน (Assessing): การประเมินความสามารถของครู

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning): การให้ความรู้และกำหนดการในการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตาม (Mentoring): การดำเนินการนิเทศด้วยการชี้แนะทาง

ปัญญา โดยใช้วิธีการนิเทศตามพฤติกรรมของครู มี 3 วิธีดังนี้

1. การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม

2. การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล

3. การนิเทศแบบแบบร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis): การวิเคราะห์และให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate): การประเมินผลการณ์เทศ

การชี้แนะทางปัญญา (cognitive coaching approach)

1. ความเป็นมาและความหมาย

Cognitive Coaching พัฒนาขึ้นโดยนักวิชาการ 2 คน คือ Arthur Costa และ Robert Gamston แปลเป็นภาษาไทยว่า “การชี้แนะทางปัญญา” หรือ “การโค้ชเพื่อการรู้คิด” แต่ในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ใช้คำว่า “การชี้แนะทางปัญญา” ซึ่งเป็นบทบาทของผู้สอนในโลกแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ที่พัฒนามาจากบทบาทการสอน (teaching) ที่ผู้สอนทำหน้าที่ให้ข้อมูล เนื้อหาสาระ ให้

คำตอบที่ถูกต้อง ใช้สื่อสารทางเดียว กำหนดทิศทางการเรียน กำหนดงานให้ผู้เรียน กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และเกณฑ์การวัดประเมินผลการเรียนรู้ โดยปกติแล้วคำว่า “โค้ช” หมายถึง ผู้สอนที่ใช้การโค้ชให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้การชี้แนะทางปัญญายังเป็นมากกว่าการเป็นผู้เอื้ออำนวย ความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ที่ผู้สอนมีบทบาทกระตุ้นให้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้คิดและตั้งคำถามสื่อสารสองทาง มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งประสานงานในกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และเกณฑ์การวัดประเมินผลการเรียนรู้ การโค้ชเพื่อการรู้คิด มุ่งเน้นการฝึก (training) หรือกระบวนการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคน (individual) ให้มีความรู้ ความสามารถ การคิด และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งแตกต่างจากการปฏิบัติแบบดั้งเดิมที่ผู้สอนเป็นผู้ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทั้งชั้นเรียนด้วยวิธีการเดียวกันภายในระยะเวลาที่เท่ากัน ส่วนการชี้แนะทางปัญญามุ่งให้ผู้ชี้แนะใช้วิธีการฝึกที่หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จุดอ่อน และจุดแข็งของผู้รับการชี้แนะแต่ละคน ซึ่งมีความต้องการพัฒนาที่แตกต่างกัน ผู้รับการชี้แนะเกิดการพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ หัวใจสำคัญของการชี้แนะที่แตกต่างจากการสอนโดยทั่วไปคือ การให้ผู้รับการชี้แนะเกิดการเรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการชี้แนะที่แตกต่างกันระหว่างผู้รับการชี้แนะแต่ละบุคคล และเมื่อผู้รับการชี้แนะมีความสามารถสูงขึ้น ผู้ชี้แนะเพียงแค่อพยพชี้แนะเล็กน้อย ใช้เทคนิคการตั้งคำถามดี ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้รับการชี้แนะคิดได้เอง และสามารถพัฒนาตนเองได้ โดยไม่ต้องพึ่งผู้ชี้แนะ (วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา, 2558)

การชี้แนะทางปัญญาเป็นกระบวนการทำงานที่เชื่อเชิญให้ผู้มีส่วนร่วมได้สร้างและปรับวิธีการคิดและความสามารถในการคิดแก้ปัญหา โดยกระบวนการช่วยให้ครูกิจวิเคราะห์ปัญหา สร้างกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง สังเกตตนเองระหว่างที่นำวิธีการแก้ปัญหาไปใช้ คิดไตร่ตรองเกี่ยวกับ การปฏิบัติงาน และวางแผนสถานการณ์ในอนาคตเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งกระบวนการเหล่านี้นำไปสู่การพัฒนาทักษะทางสติปัญญาในระดับที่สามารถกำกับ วิเคราะห์ และประเมินตนเองได้ การชี้แนะทางปัญญาก็เป็นการใกล้เคียงแหล่งความคิดและการทำงานของสติปัญญาที่เกิดขึ้นภายในบุคคลโดยปราศจากการตัดสิน ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการคิด การให้คุณค่าความเชื่อของบุคคล เพราะเชื่อว่าสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลและเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการแสดงออกทางพฤติกรรมวิธีการ ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในกระบวนการ ได้แก่ การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอน การใช้คำถามสำหรับการสังเกตการณ์ในห้องเรียนและการให้การสนับสนุน เพื่อส่งเสริมให้ครูได้คิดสะท้อนไตร่ตรองเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (ชนิพรรณ จากติเสถียร, 2557, น. 74-75; Costa, & Garmston, 2002; Knight, 2009) ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมาย ดังนี้

วีณา ก้วยสมบุรณ์ (2547, น. 38) **การชี้แนะ** หมายถึง การให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่รับการชี้แนะเพื่อพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปสู่สภาพที่พึงปรารถนา ซึ่งครอบคลุมถึงการชี้แนะทางกีฬา หรือการชี้แนะทางความคิด และ **การชี้แนะทางปัญญา** หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงด้านความคิด โดยปราศจากการตัดสินแก่ผู้ที่เข้ารับการชี้แนะพัฒนากระบวนการทางปัญญา จากสภาพที่เป็นอยู่ไปสู่สภาพที่ พึงปรารถนา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก ผ่านการใช้เครื่องมือด้านภาษารูปแบบต่าง ๆ ในการพัฒนาความสามารถทางการคิดตามขั้นรูปแบบของการคิดลักษณะต่าง ๆ

ราชบัณฑิตยสถาน (2555, น. 93) การชี้แนะทางปัญญาหรือการชี้แนะการรู้คิด หมายถึง การสอนหรือฝึกผู้เรียนเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่อง พัฒนาความรู้และความสามารถให้เพิ่มขึ้น โดยเน้นการชี้แนะด้านวิธีคิดและกระบวนการคิด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดได้ด้วยตนเอง

ชนิพรรณ จาติเสถียร (2557, น. 75) การชี้แนะปัญญาเป็นการชี้แนะประเภทหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการชี้แนะโดยทั่วไป ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์แบบรายบุคคล โดยผู้ชี้แนะมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ ช่วยกระตุ้น ความคิดและใช้ความสร้างสรรค์ที่ช่วยเสริมพลังให้แก่ผู้รับการชี้แนะ เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนางานและเพิ่มพูนศักยภาพในระดับส่วนตัวและระดับวิชาชีพ แต่มีลักษณะพิเศษจาก การชี้แนะทั่วไป คือ เป็นกระบวนการที่ใช้ในแง่มุมของการจัดการเรียนการสอน เน้นการทำงานที่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิธีการคิดและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของครู และส่งเสริมให้ครูสามารถกำกับ วิเคราะห์ และประเมินตนเองได้

กฤษณาลี บริรักษ์สันติกุล (2558, น. 48) การชี้แนะทางปัญญา หมายถึง กระบวนการในการพัฒนากระบวนการทางปัญญา เพื่อเปลี่ยนแปลงความคิดและพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของผู้ที่ได้รับการชี้แนะ โดยการให้ความช่วยเหลือหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2558, น. 44) การชี้แนะทางปัญญาหรือการโค้ชเพื่อการรู้คิด (cognitive coaching) คือ กระบวนการพัฒนาผู้เรียน โดยผู้สอนซึ่งทำหน้าที่เป็นโค้ช ดึงศักยภาพของผู้เรียนด้านต่าง ๆ ทั้งความรู้ ความสามารถ การคิด ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self - learning) อย่างต่อเนื่อง การโค้ชเพื่อการรู้คิดเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้เสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ การคิดขั้นสูง (higher-order thinking) มีวิธีการเรียนรู้ (learning how to learn) การประเมินตนเอง และการกำหนดทิศทางการพัฒนาตนเองได้

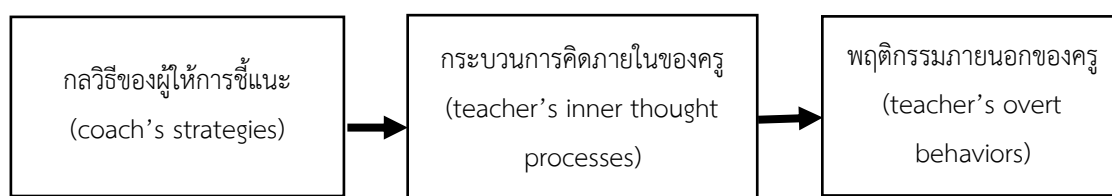
Costa, & Garmston (2002) การชี้แนะทางปัญญา เป็นรูปแบบหนึ่งของการนิเทศ เพื่อพัฒนาวิชาชีพที่ผู้รับการโค้ชเป็นผู้นำตนเองหรือเป็นการเรียนรู้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการสอนด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างโค้ชและผู้รับการโค้ชเป็นสื่อกลางให้เกิด การคิด การพัฒนา และการสร้างความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้นภายในตนเอง

จากความหมายของการชี้แนะทางปัญญา จึงสรุปได้ว่า การชี้แนะทางปัญญาเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือ กระตุ้นหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับการชี้แนะมีการพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ซึ่งโค้ชจะเป็นสื่อกลางให้เกิดการคิด การพัฒนา การสร้างความรู้ใหม่ การปรับเปลี่ยนวิธีการคิด เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก การมีความรู้ และความสามารถในการคิด

2. หลักการของการชี้แนะทางปัญญา

Costa, & Garmston (2002) การชี้แนะทางปัญญาเชื่อว่า พฤติกรรมที่ปรากฏให้เห็นภายนอกเป็นผลมาจากกระบวนการคิดภายใน ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการคิดที่อยู่ภายในเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก โดยหัวใจสำคัญ คือ มีความเชื่อว่าทุกคนมีพลังและความสามารถด้านในที่นำไปสู่การเติบโตและเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งพลังและความสามารถด้านในเหล่านี้เรียกว่า “states of mind” ซึ่งประกอบด้วย การรับรู้และความมั่นใจที่ทำงานให้ลุล่วง ความคิดที่ยืดหยุ่น ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน การมีสติ และความพึงพาอาศัยกัน และการเห็นแก่ส่วนรวม

วีณา ก๊วยสมบุรณ์ (2547, น. 34; กุณฑลี บริรักษ์สันติกุล, 2558, น. 48) ได้สรุปหลักการของการชี้แนะทางปัญญา ประกอบด้วย การที่ผู้ชี้แนะนำกลยุทธ์ต่าง ๆ (Coach's Strategies) มาใช้เพื่อให้ผู้รับการชี้แนะเกิดกระบวนการคิดภายใน (Teacher's Inner Thought Processes) และนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมภายนอกของผู้รับการชี้แนะ (Teacher's Behaviors) Overt ซึ่งแสดงดังภาพ 1

ภาพ 1 หลักการของการชี้แนะทางปัญญา

หลักการและกลวิธีของผู้ให้การชี้แนะ มีดังนี้

1. การมุ่งเน้นระดับที่พึงปรารถนา (focus on the desired state) ผู้ให้การชี้แนะจะต้องชี้ให้เห็นภาพของผลการกระทำในปัจจุบันของครูในระยะสั้นและระยะยาว จากนั้นผู้ให้การชี้แนะจะต้องแสดงให้เห็นถึงภาพที่พึงปรารถนาที่ครูสามารถพัฒนาได้

2. การให้ความช่วยเหลือ (intervention) รูปแบบของการชี้แนะทางปัญญาไม่มีรูปแบบที่ตายตัว แต่มีหลักการสำคัญ 9 ประการ ที่ควรคำนึงถึง มีดังนี้

2.1 คนจะมีพฤติกรรมตามมุมมองการรับรู้โลกจากภายในซึ่งมีความเป็นปัจเจก เป็นการมองเห็นโดยผ่านความเป็นมา ระบบการแสดงออก และรูปแบบของกระบวนการทางปัญญาของบุคคลนั้น

2.2 คนจะเลือกตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดเท่าที่มีอยู่สำหรับตนเองในทุกขณะ

2.3 การให้ความเคารพต่อทุก ๆ ข้อความทั้งที่เป็นภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษา กายที่ได้รับจากคนอื่น ซึ่งจะนำไปสู่ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ให้การชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ

2.4 การจัดหาทางเลือกไม่จำกัดทางเลือก

2.5 คนเรามีแหล่งความรู้เดิมที่อยู่ภายในตัวเอง ดังนั้นผู้ให้การชี้แนะจะต้องตระหนักว่าตนเองจะต้องอำนวยความสะดวกให้ครูเข้าถึงแหล่งความรู้ที่ตนมีอยู่ ไม่รีบที่จะให้บทสรุปของการแก้ไข

2.6 การเข้าไปพบกับผู้รับการชี้แนะในโลกของพวกเขา เพื่อประโยชน์ในการสร้างความสัมพันธ์และการเข้าใจผู้รับการชี้แนะอย่างที่เขาเป็น

2.7 การมีความยืดหยุ่นสูงหรือมีทางเลือกหลากหลายเป็นสิ่งสำคัญในการชี้แนะ ดังนั้นการที่ครูมีแหล่งความรู้มากเท่าไร มีความยืดหยุ่นและทางเลือกมากเท่าไร ก็ทำให้ครูมีกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนและการจัดการห้องเรียนมากเท่านั้น

2.8 ทุกคนสามารถสื่อสารได้ ไม่ว่าจะในด้านภาษาหรือไม่ใช่ภาษา

2.9 ผลลัพธ์จะบรรลุที่ระดับจิตใจ เนื่องจากการสื่อสารในหลายระดับเกิดขึ้นพร้อมกัน หนึ่งในนั้นคือระดับสังคมซึ่งถูกสะท้อนให้เห็นในน้ำเสียง ท่าทางและการเน้น และเมื่อสองระดับของการสื่อสารสอดคล้องกัน (สังคม-ตนเอง) ข้อความทางจิตใจ กำหนดผลของการสื่อสาร ดังนั้นผู้ให้การชี้แนะจะต้องตระหนักรู้และมีความตั้งใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับระดับต่าง ๆ ของการสื่อสาร

3. การสร้างความเข้าใจจากจุดยืนของผู้รับการชี้แนะและการชี้แนะ (pacing and leading) การสร้างความเข้าใจจากจุดยืนของผู้รับการชี้แนะ หมายถึง การพบบุคคลอื่นในโลกของเขา ผู้ชี้แนะจะก้าวเข้าไปสู่โลกของผู้รับการชี้แนะได้ต่อเมื่อผู้ชี้แนะสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาและท่าทางที่แสดงออกว่าเข้าใจความตั้งใจ ความคิดหรือความเป็นจริงของผู้รับการชี้แนะ

นอกจากนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา (2558, น. 44-45) ได้ให้หลักการชี้แนะทางปัญญาว่าเป็นการมุ่งเน้นโดยมีกระบวนการที่ช่วยให้ผู้รับการชี้แนะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีความผูกพันอยู่กับการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดและ หาคำตอบที่ถูกต้องเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน การชี้แนะทางปัญญามีลักษณะดังนี้

1. การกระตุ้นผู้รับการชี้แนะให้เกิดความต้องการ แรงจูงใจ ความปรารถนาทักษะ และกระบวนการคิดที่จะนำไปสู่การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (transformative learning)
2. ตั้งคำถามผู้รับการชี้แนะด้วยเทคนิคต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างกระบวนการคิดที่นำไปสู่การวางแผน การแก้ปัญหาและการสร้างสรรค์
3. สนับสนุนผู้รับการชี้แนะให้มีการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาตนเองรวมทั้งการวางแผนและการประเมินผลความสำเร็จ
4. สังเกตและประเมินพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้รับการชี้แนะที่เป็นจุดเน้นของการชี้แนะในแต่ละครั้ง
5. ประยุกต์เทคนิคการสอนต่าง ๆ มาใช้ในการชี้แนะให้เหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของแต่ละคนในลักษณะการสร้างเครื่องมือช่วยเหลือผู้รับการชี้แนะ (scaffolding) ชี้แนะและช่วยเหลืออย่างเหมาะสม
6. ส่งเสริมผู้รับการชี้แนะให้มีความเชื่อมั่น ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติที่นำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้น
7. ดำรงรักษาสิ่งที่ดี ๆ ของผู้เรียนและให้การสนับสนุนและพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยไม่ตัดสิน วิพากษ์ วิจารณ์ จับผิด
8. ประเมินผลการชี้แนะด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง และนำสารสนเทศมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
9. การดำเนินการชี้แนะบนพื้นฐานของการเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเชื่อของผู้รับการชี้แนะ เช่น คนอเมริกันตรงไปตรงมา กล้าแสดงออก มีความยุติธรรม ความเป็นประชาธิปไตย ต่อสู้เพื่อสิทธิของตน ไม่ละเมิดสิทธิบุคคลอื่น

การชี้แนะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ต้องใช้เวลา การชี้แนะเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงและการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันเพื่อช่วยเหลือให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนโดยมีพื้นฐานต่อไปนี้

1. ผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะมีความไว้วางใจ (trust) และเคารพ (respect)
2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดอ่อนและศักยภาพที่จะพัฒนาตนเอง

3. กำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับระดับขีดความสามารถ บุคลิกภาพและทักษะที่ต้องการพัฒนาให้มีขึ้น

4. การประเมินเพื่อพัฒนา (assessment for improvement)

ดังนั้นจึงสรุปหลักการของการชี้แนะทางปัญญาที่สำคัญได้ว่า การชี้แนะเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงและการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันเพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนคือ ทุกคนมีพลังและความสามารถด้านในที่นำไปสู่การเติบโตและเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นต้องมีการมุ่งเน้นระดับที่พึงปรารถนา ความช่วยเหลือ การสร้างความเข้าใจจากจุดยืนของผู้รับการชี้แนะและการชี้แนะ

3. องค์ประกอบในการชี้แนะทางปัญญา

Costa, & Garmston (2002; ชนิพรณ จาติเสถียร, 2557; วิณา ก้วยสมบุรณ์, 2547) สรุปองค์ประกอบในการชี้แนะทางปัญญาไว้ดังนี้

1. ความไว้วางใจ

การชี้แนะทางปัญญาดังอยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจ โดยเชื่อว่า ความไว้วางใจซึ่งกันและกันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการเติบโต ผู้ชี้แนะควรหลีกเลี่ยงการควบคุม และจัดการ เพราะเป็นสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้และความไว้วางใจ การชี้แนะจึงไม่ควรมุ่งไปที่การแก้ไข เพราะบุคคลนั้นสามารถรับรู้ถึงความต้องการของผู้ชี้แนะที่ต้องการเปลี่ยนแปลง แก้ไขและทำให้เกิด การปกป้องตนเอง การชี้แนะที่ปราศจากการควบคุมจำเป็นต้องอาศัยการเปลี่ยนวิธีการมองปัญหา ความพยายามชี้แนะ โดยปราศจากการควบคุม จัดการเนื่องจากธรรมชาติของกระบวนการพัฒนาที่เกิดขึ้น อาจทำให้ผู้ชี้แนะเกิดความขឹងใจ ความไว้วางใจแบ่งออกเป็น 4 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความไว้วางใจในตนเอง เป็นสิ่งที่จำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ ผู้ชี้แนะที่ดีต้องรู้ตัวมีสติและความกระฉ่างในค่านิยมและความเชื่อของตนเอง ดังนั้นความสามารถหนึ่งของการเป็นผู้ชี้แนะที่ดี คือ การปรับรูปแบบการคิดของตนเอง ผู้ชี้แนะต้องตระหนักถึงจุดแข็งของตนเอง และตระหนักถึงวิธีการทำเข้าใจ ประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนเองที่เข้ามา ผ่านช่องทางของการมอง การเคลื่อนไหว การฟัง นอกจากนี้ต้องตื่นตัวและรับรู้ต่อวิธีการเรียนรู้ วิธีคิด และอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้น การตระหนักรู้ในตนเองทำให้เกิดความเข้าใจในผู้อื่น และช่วยในการทำงานกับบุคคลอื่น ๆ ได้ ที่มีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างจากตนเอง

1.2 ความไว้วางใจในความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ การชี้แนะที่ประสบความสำเร็จอาศัยความเชื่อถือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ โดยทั่วไปการมอบความไว้วางใจขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่ดี ความน่าเชื่อถือ และความไวในการตอบสนองต่อความรู้สึกและความต้องการของบุคคล ความไว้วางใจสามารถพัฒนาได้จากความยืดหยุ่นในการคิดของผู้ชี้แนะที่ทำให้เปิดรับและเข้าใจมุมมองของผู้อื่น ความไว้วางใจสามารถสร้างได้จากการให้เวลากับกิจกรรม

อื่น ๆ ของผู้รับการชี้แนะที่นอกเหนือไปจากหน้าที่ในการชี้แนะ การสนทนาที่เกี่ยวข้องกับความสนใจอื่น ๆ ของผู้รับการชี้แนะ และ การฝึกฝนตนเองให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สร้างความใกล้ชิดและความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ การสัมผัส การใช้ภาษาที่อ่อนโยน นุ่มนวล และการให้คำชมส่วนตัว

1.3 ความสับสนหรือความไม่แน่ใจในหน้าที่ความรับผิดชอบและเป้าหมายความไม่แน่ใจส่งผลถึงความเข้าใจผิด ความผิดพลาด และการบั่นทอนความไว้วางใจ ผู้ชี้แนะที่ตีความความไว้วางใจด้วยการส่งสัญญาณให้ผู้รับการชี้แนะรับรู้ถึงจุดประสงค์และความคาดหวังของการสื่อสาร โดยเฉพาะในการสังเกตการณ์ในชั้นเรียน

1.4 ความไว้วางใจในบรรยากาศขององค์กรที่ให้ความสนับสนุน โดยส่วนใหญ่วัฒนธรรมขององค์กรมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร บรรยากาศของสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมในองค์กรมีอิทธิพลต่อความคิด พฤติกรรม และมุมมองของบุคลากร เมื่อหลักค่านิยมและการปฏิบัติงานมีความสอดคล้องกัน ความไว้วางใจในองค์กรสูง ในทางกลับกันหากทั้งสองไม่สอดคล้องกัน จะเกิด ความกังขาและความไม่ไว้วางใจ ดังนั้นผู้ชี้แนะมีหน้าที่สำคัญในการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจด้วยการสร้างเสริม ดูแลและรักษาให้องค์กรมีบรรยากาศของการประนีประนอม การร่วมมือ และการตื่นตัว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการชี้แนะ

ผู้ชี้แนะมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือด้านภาษาทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษาโดยปราศจากการตัดสิน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางความคิดของผู้อื่น เครื่องมือแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ภาษาท่าทาง (paralanguage) พฤติกรรมการตอบสนองต่าง ๆ การวางโครงสร้าง (structuring) และการตั้งคำถาม มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ภาษาท่าทาง หมายถึง คุณภาพของเสียงที่พูด ภาษาร่างกายและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงขณะที่พูด โดยทั่วไปผู้ใหญ่สามารถค้นหาความหมายจากอวัจนภาษาได้มากกว่าวัจนภาษา และเมื่อได้ข้อความที่เป็นทั้งการกระทำและคำพูดที่ขัดแย้งกัน มนุษย์มักเลือก ความหมายที่สื่อจากการกระทำมากกว่าคำพูด ดังนั้น การวางท่าทาง อากัปกริยา การใช้พื้นที่ การออกเสียงสูงต่ำ จังหวะการพูด การเว้นระยะ และการใช้ระดับเสียงล้วนส่งผลต่อคุณภาพของการสื่อสาร

2.2 พฤติกรรมการตอบสนองต่าง ๆ ผู้ชี้แนะใช้พฤติกรรมการตอบสนองที่หลากหลายขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคลและบริบท พฤติกรรม การตอบสนองต่าง ๆ มีดังนี้

2.2.1 การเงียบเป็นเครื่องวัดความสำเร็จของการสนทนา การที่ผู้ชี้แนะรอหลังจากคำถามหรือหลังจากที่ผู้รับการชี้แนะตอบคำถาม การเงียบสื่อถึงการให้ความเคารพต่อการให้เวลาสำหรับผู้ได้รับการชี้แนะได้คิด และมีผลต่อกระบวนการทางความคิดในระดับสูงอีกด้วย ถ้าผู้ชี้แนะรอเพียง 2-3 วินาที คำตอบที่ได้มีลักษณะสั้น ในทางตรงกันข้ามการรอเวลานานขึ้น ทำให้ผู้รับการชี้แนะมีแนวโน้มที่ตอบในประโยคเต็มๆที่ประกอบด้วยความคิดที่สมบูรณ์และคำตอบที่ได้แสดง

ออกมามีลักษณะพรรณนา ผ่านการปรับแต่งคำพูดและผ่านการคิดที่รอบคอบด้วย นอกจากนี้ผู้รับ การชี้แนะยังรู้สึกถึงการได้รับคุณค่าและความเคารพจากผู้ชี้แนะด้วย

2.2.2 การยอมรับโดยปราศจากการตัดสินเป็นการตอบสนองที่แสดงถึงการ รับรู้ว่าคุณพูดกำลังพูดโดยไม่ตัดสิน ดีความใด ๆ เป็นการสื่อสารว่าผู้ชี้แนะรับฟังความคิดเห็นของผู้รับ การชี้แนะ ตัวอย่างของการตอบสนองโดยใช้เสียง เช่น “อืมม...” “เป็นไปได้” หรือ “เข้าใจ” หรืออาจ เป็นกิริยาท่าทาง เช่น การพยักหน้า การบันทึกคำพูดของผู้รับการชี้แนะลงในสมุด

2.2.3 การย่อนทวนคำพูด เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการมีปฏิสัมพันธ์มาก ที่สุดอย่างหนึ่ง ผู้ชี้แนะที่สามารถสื่อสารด้วยวิธีการนี้ช่วยแสดงให้เห็นความพยายามที่เข้าใจสิ่งที่ผู้รับ การชี้แนะกำลังสื่อสาร การย่อนทวนคำพูดเป็นการแสดงให้เห็นคุณค่าในสิ่งที่ผู้พูดพูด และช่วยสร้าง บรรยากาศที่เอื้อต่อการคิด การย่อนทวนอย่างมีประสิทธิภาพเริ่มจากการฟังและการสังเกตจับใจความ และความรู้สึกของผู้พูด สิ่งที่แสดงถึงการย่อนทวนคำพูด คือ การปรับท่วงทำนองเสียงและการใช้เสียง ที่แสดงความเข้าใจ หลีกเลี่ยงการใช้สรรพนามว่า “ฉัน” ระดับการย่อนทวนคำพูดใน การตอบสนอง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การยอมรับและทำความเข้าใจกับเนื้อหาและอารมณ์ของผู้พูด การสรุปและจัดระเบียบหัวข้อและการเปลี่ยนระดับความคิดเชิงเหตุผลให้สูงหรือต่ำขึ้น โดยระดับสูง ขึ้นเมื่อมีการกล่าวถึงมโนทัศน์ เป้าหมาย ค่านิยม และข้อสันนิษฐาน และต่ำลงเมื่อใช้นิยามเข้ามาช่วย ทำให้มโนทัศน์และความคิดเชิงนามธรรมมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น

2.3 การวางโครงสร้าง ผู้ชี้แนะควรวางโครงสร้างด้วยความรอบคอบ การมีสติและ ความชัดเจน เพื่อสื่อสารให้ผู้รับการชี้แนะรับทราบเป้าหมาย และใช้เวลา พื้นที่ และอุปกรณ์ และ เป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะในด้านต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ ของ การชี้แนะ บทบาทของผู้ชี้แนะ การใช้เวลาในการชี้แนะ สถานที่สำหรับการชี้แนะ เป็นต้น

2.3.1 การตั้งคำถาม การชี้แนะใช้การตั้งคำถามเพื่อชักชวนให้เกิดการมี ส่วนร่วมหรือปรับความคิดของบุคคล คำถามที่ใช้ในการชี้แนะมีวัตถุประสงค์เพื่อตั้งหรือปรับความคิด และแง่คิดของอีกบุคคล ซึ่งคำถามที่ใช้ในการชี้แนะมี 3 ลักษณะ คือ

2.3.2 การเชื้อเชิญ การตั้งคำถามในลักษณะนี้ใช้น้ำเสียงที่เป็นมิตร และมุ่งหวัง ที่ได้มากกว่า 1 คำตอบ ตัวอย่างเช่น เป้าหมายของการทำโครงการ คืออะไร คุณมีความคิดเกี่ยวกับ เรื่องนี้อย่างไร คุณคาดหวังอะไรจากสิ่งที่ทำ เป็นต้น

2.3.3 การดำเนินการเพื่อพัฒนาความคิด เป็นการใช้คำถาม ลักษณะต่าง ๆ ที่กระตุ้นความซับซ้อนของความคิดในระดับที่หลากหลาย เช่น การเปรียบเทียบ การลงความเห็น การวิเคราะห์ การจัดลำดับ การสังเคราะห์ การหาข้อสรุป เป็นต้น

3. การหาข้อมูลภายนอกและภายในของบุคคล คำถามที่เป็นการถามเพื่อให้ได้ข้อมูลภายนอก ได้แก่ การถามถึงเรื่องที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อม ส่วนการถามเพื่อให้ได้ข้อมูลภายในเป็นการถามเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก ได้แก่ ความพึงพอใจ ความประหลาดใจ ความสับสน กระบวนการได้มาซึ่งความคิด การให้คุณค่า ความตั้งใจ หรือการตัดสินใจ โดยคำถามที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา การคิด คือ คำถามที่นำมาซึ่งคำตอบที่แสดงถึงการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูล

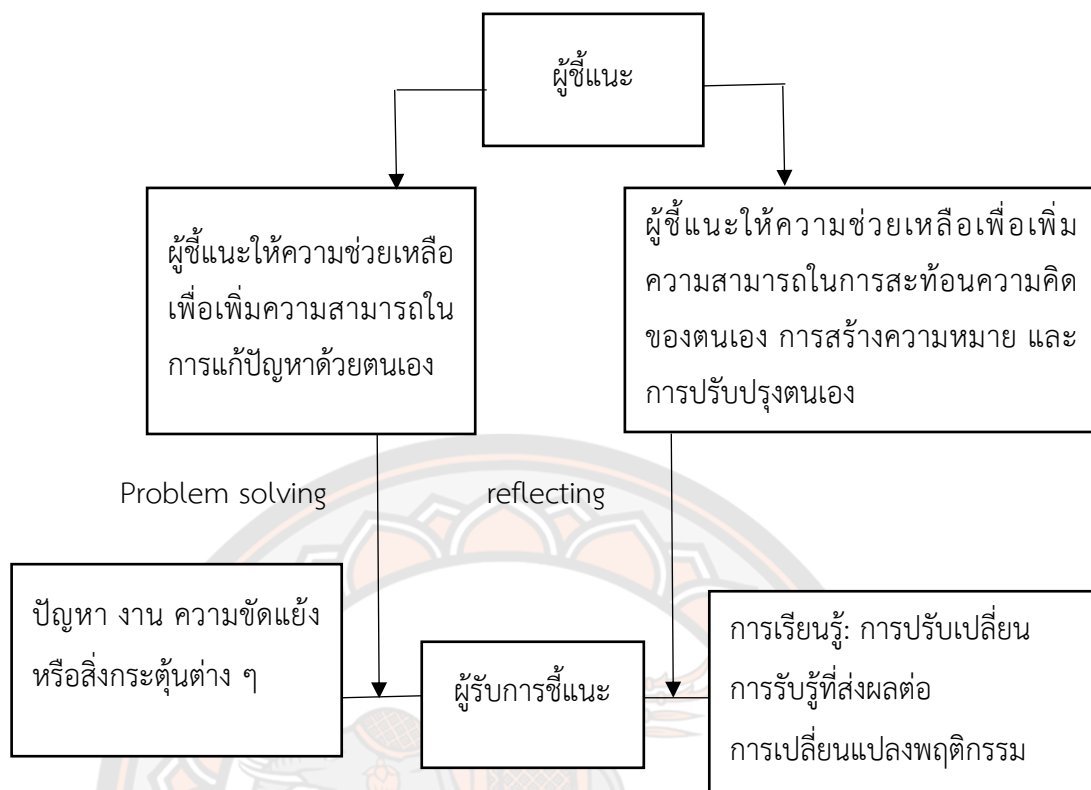
4. บทบาทของผู้ชี้แนะ

วีณา ก้วยสมบุรณ์ (2547, น. 40-43) ได้สรุปเกี่ยวกับบทบาทของการชี้แนะไว้ว่าเป็นเสมือนตัวกลางระหว่างบุคคลกับเหตุการณ์ ปัญหา ความขัดแย้ง ความท้าทายหรือในสถานการณ์ที่ซับซ้อนอื่น ๆ ผู้ชี้แนะจะแทรกตัวอยู่ในสถานการณ์เช่นนี้เพื่อพัฒนาการชี้นำตนเองให้แก่ผู้รับการชี้แนะ บทบาทในการช่วยเหลือของผู้ชี้แนะสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. การช่วยเหลือระหว่างบุคคลกับงาน เมื่อบุคคลเผชิญกับงาน ปัญหา หรืออุปสรรคบางประการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน ผู้ชี้แนะให้การช่วยเหลือโดยการช่วยให้คิดโดยใช้กลวิธีที่เป็นขั้นตอนและรอบคอบ

2. การช่วยเหลือระหว่างบุคคลกับความหมายของประสบการณ์ การช่วยเหลือแบบนี้ช่วยให้บุคคลสะท้อนประสบการณ์เพื่อสร้างความหมาย

บทบาทในการช่วยเหลือของผู้ชี้แนะดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังภาพ 2

ภาพ 2 บทบาทในการช่วยเหลือของผู้ชี้แนะ

ผู้ชี้แนะจะต้องช่วยเหลือให้ผู้รับการชี้แนะได้วิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้ชี้แนะต้องตื่นตัวในขณะที่ให้การชี้แนะโดยปกติเมื่อผู้รับการชี้แนะเผชิญกับงานที่ซับซ้อน สถานการณ์ที่ลำบาก หรือความขัดแย้ง บ่อยครั้ง ผู้รับการชี้แนะจะแสดงความตึงเครียดและกระวนกระวาย ไม่สามารถคิดแก้ปัญหาได้ ผู้ชี้แนะจะต้องช่วยให้ผู้รับการชี้แนะให้สามารถคิดแก้ปัญหา ตัดสินใจและริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผู้ชี้แนะจะต้องช่วยให้ผู้รับการชี้แนะได้คิดสะท้อนและเรียนรู้จากกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อเรียนรู้ที่จะประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผู้ชี้แนะจะต้องช่วยกระตุ้นผู้รับชี้แนะให้มีความเข้าใจว่ากระบวนการนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง ผู้ชี้แนะจะต้องมีความเชื่อว่าความสามารถของมนุษย์มีการพัฒนาในด้านสติปัญญา สังคม และอารมณ์อยู่ตลอดเวลา และจะต้องเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความสามารถที่จะพัฒนาในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยตนเอง

คุณลักษณะ 3 ประการที่ต้องได้รับการดูแลและทำให้มีอยู่ตลอดในการชี้แนะคือ

1. ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หมายถึง วิธีการที่ผู้ชี้แนะทำเพื่อรักษาความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน และความรู้สึกไว้วางใจกัน ผู้ชี้แนะจะต้องแสดงถึงความเคารพต่อความรู้สึก ความคิดและทัศนคติของบุคคลแต่ละคน

2. ความตั้งใจที่ชัดเจน ผู้ชี้แนะจะต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับความตั้งใจของตนเองว่า บทบาทของผู้ชี้แนะจะไม่คิดทางแก้ปัญหา ประเมิน และให้คำแนะนำ แก่ผู้รับการชี้แนะ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รับการชี้แนะได้คิดแก้ปัญหา และควรเป็นผู้มีศรัทธาว่า มนุษย์จะแก้ปัญหาของตัวเองได้ การพยายามแก้หรือเปลี่ยนแปลงคนอื่นเป็นการทำลายความสัมพันธ์ที่มีพื้นฐานอยู่บนความไว้วางใจ

3. วิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ผู้ชี้แนะจะต้องมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับสภาพที่พึงปรารถนาที่จะเกิดขึ้น ยกตัวอย่างเช่น หากบุคคลประสบกับความรู้สึกสิ้นหวัง ผู้ชี้แนะควรมีวิสัยทัศน์ คือ การช่วยให้เขาเรียนรู้ ในความสามารถของตัวเอง หากบุคคลมีอุปสรรคจากความคลุมเครือและการขาดความชัดเจน ผู้ชี้แนะควรมีวิสัยทัศน์ คือ การทำให้เขามีความชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับเป้าหมาย ผลงาน กลวิธีและคำจำกัดความต่าง ๆ หากบุคคลไม่ตระหนักถึงการกระทำและค่านิยมของตนเอง และ ผลกระทบที่มีต่อบุคคลอื่น ผู้ชี้แนะควรมีวิสัยทัศน์ คือ การสร้างความตระหนักให้มากขึ้น หากบุคคลมีทัศนคติที่คับแคบ ผู้ชี้แนะควรมีวิสัยทัศน์ คือ การทำให้ความคิดของบุคคลนั้นให้กว้างและมีความยืดหยุ่นขึ้น หากบุคคลมีความรู้สึกโดดเดี่ยว ผู้ชี้แนะควรมีวิสัยทัศน์คือ การพัฒนาความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกัน มีความสัมพันธ์ มีความรู้ ความผูกพันและความเป็นเจ้าของ

วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนาผล (2558, น. 47) ได้สรุปบทบาทการชี้แนะทางปัญญา (cognitive coaching) มีดังนี้

1. พัฒนาความสามารถในการรับรู้ การคิด และการตัดสินใจ
2. สร้างความรู้ใหม่จากการคิดไตร่ตรองและการสะท้อนคิด (reflective thinking)
3. แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด
4. ใช้สุนทรียสนทนา (dialogue) เพื่อการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (transformative learning)
5. ใช้พลังคำถาม (power questions)
6. ถอดบทเรียน (lesson learned)
7. ผู้รับการชี้แนะวางแผนพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

นอกจากนี้ ชนิพรพรรณ จาติเสถียร (2557, น. 173) ได้เสนอเทคนิคในการชี้แนะไว้ ดังนี้

1. การเช้คอิน ใช้ในการนำเข้าสู่การชี้แนะ โดยให้ครูได้ระบายความรู้สึก ความในใจทั้งที่เป็นเรื่องส่วนตัวและเรื่องงานก่อนที่จะทำการชี้แนะ เพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานที่อบอุ่นปลอดภัย ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเอื้ออาทร รวมถึงสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี เป็นกัลยาณมิตรระหว่างผู้ชี้แนะและครู ที่นำไปสู่ความไว้วางใจ ความรู้สึกปลอดภัย ไม่รู้สึกว่าการถูกจับผิดหรือถูกตัดสิน

2. การตั้งคำถามชวนไตร่ตรอง ใช้ในการสนทนาที่ชวนครูให้สำรวจและคิดสะท้อนถึง การปฏิบัติงานด้านการประเมินพัฒนาการ ผ่านการใช้คำถาม เพื่อให้ครูรับรู้และเข้าใจถึงการกระทำ

พฤติกรรม การทำงานของตนเองที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน เกิดแรงจูงใจ ที่จะปรับเปลี่ยนและสามารถนำประเด็นที่รับรู้มาสร้างเป็นเป้าหมายการพัฒนาปรับปรุงงานได้

3. การตั้งคำถามชวนคิด ใช้กระตุ้นให้ครูเป็นผู้คิดริเริ่ม แสดงความคิดเห็น ไม่พึ่งพาให้ผู้ชี้แนะเป็นผู้ให้คำตอบ

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการสะท้อนการปฏิบัติงานของครู ให้เห็นเป็นรูปธรรม

5. ความเงียบ เป็นวิธีการที่ใช้เพื่อกระตุ้นให้ครูคิด เป็นการให้เวลาครูได้ไตร่ตรองก่อนที่จะตอบ และช่วยลักษณะของคำตอบมีความลึกซึ้งขึ้น

6. การฟังอย่างลึกซึ้ง เป็นกระบวนการที่ใช้ในระหว่างการชี้แนะ โดยผู้ชี้แนะจะรับฟังเรื่องราวที่ครูแบ่งปันอย่างไม่ตัดสินความคิดที่เกิดขึ้น เป็นการฟังด้วยหัวใจที่เปิดรับรายละเอียดของสิ่งที่ฟังอย่างลึกซึ้งด้วยสติและสมาธิ

ดังนั้นบทบาทของผู้ชี้แนะที่สำคัญ คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความตั้งใจ และมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ซึ่งการชี้แนะทางปัญญามีทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยผู้ชี้แนะต้องมีทักษะ ทักษะคติ และความสามารถเฉพาะทางในการเปลี่ยนแปลงความคิดของบุคคล

5. กระบวนการของการชี้แนะทางปัญญา

Costa, & Garmston (2011) ได้นำเสนอเกี่ยวกับการโค้ชเพื่อพัฒนาความรู้และสติปัญญา มีลักษณะวงจร 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การวางแผน (Planning)

ระยะที่ 2 การสังเกตการณ์สำคัญหรือการสอนการปฏิบัติ (Event)

ระยะที่ 3 การไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflecting)

การปฏิบัติงาน 3 ระยะ กำหนดเป็นกระบวนการและกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนที่ได้ช่วยให้ผู้รับการโค้ชได้ทำความเข้าใจ กระจำกับเป้าหมาย ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จ รวบรวมหลักฐานข้อมูลต่าง ๆ เลือกรูปแบบ หรือกลยุทธ์ ในการติดตามความสำเร็จ ตลอดจนการระบุความต้องการในการเรียนรู้และการประเมินตนเอง

1. กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจน

2. ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จและการวางแผนเก็บข้อมูล

3. กำหนดวิธีการ ยุทธวิธีตัดสินใจ วิธีการติดตามดูแลการปฏิบัติ

4. ระบุจุดเน้นการเรียนรู้ของตนเอง

ขั้นที่ 2 การติดตาม (Mentoring) เป็นการดูแลเพื่อให้บรรลุผลตามตัวชี้วัด และการปรับปรุงแก้ไขวิธีการ กลยุทธ์และการดำเนินการต่าง ๆ มีประสิทธิภาพ

1. เพื่อสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติ

2. เพื่อติดตามดูแลผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัด

3. เพื่อติดตามดูแลผลสำเร็จของการใช้ยุทธวิธีและการตัดสินใจ

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ (Analyzing) โค้ชช่วยให้ผู้รับการโค้ชสรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ ทบทวนข้อมูล สนับสนุน เปรียบเทียบ วิเคราะห์ สรุปอนุมานและวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

1. สรุปความประทับใจ
2. อ้างอิงข้อมูลที่สนับสนุนความสำเร็จ
3. เปรียบเทียบวิเคราะห์ พิจารณาเหตุ - ผล ของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับที่คาดหวัง

ขั้นที่ 4 การประยุกต์นำไปใช้ (Applying) โค้ชช่วยเหลือให้ผู้รับการโค้ชสามารถสร้างความรู้ใหม่และการนำความรู้นั้นไปใช้ได้การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการสะท้อนและปรับปรุงกระบวนการโค้ช

1. สร้างความรู้ความเข้าใจใหม่ และแนวทางการนำไปใช้ต่อ
2. ไตร่ตรอง ทบทวนกระบวนการโค้ช ปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา (2558, น. 18-20) การเรียนรู้เป็นกระบวนการนำไปสู่การพัฒนาที่ใดไร้การเรียนรู้ที่นั่นไม่มีการพัฒนาและการเรียนรู้ที่นั่นจะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เป็นระบบ และต่อเนื่องซึ่งจะทำให้ผู้ที่เรียนรู้ได้สั่งสมประสบการณ์และค่อย ๆ พัฒนาขึ้นเป็นภูมิปัญญา (wisdom)

วงจรการเรียนรู้สู่การพัฒนา คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดองค์ความรู้ที่สั่งสมไปเรื่อย ๆ ไม่มีจุดสิ้นสุดจนเป็นภูมิปัญญาและนวัตกรรม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการเรียนรู้ (Plan) เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งวิธีการตรวจสอบผลการเรียนรู้ การเรียนรู้ในที่นี้หมายความรวมถึงการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ในระบบ การเรียนรู้นอกระบบ และการเรียนรู้ตามอัธยาศัย นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการเรียนรู้ (Do) เป็นการเรียนรู้ตามขั้นตอนและวิธีการอย่างเป็นระบบภายใต้การใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การคิดเชิงประเมิน คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ การปฏิบัติการเรียนรู้ทำได้ทั้งการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือการเรียนรู้จากบุคคลอื่นการเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ โดยมีการประเมินในลักษณะ formative assessment เพื่อ การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบผลการเรียนรู้ (Check) เป็นการประเมินในลักษณะ summative assessment เพื่อลงสรุปว่าการเรียนรู้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่อย่างไร จุดเน้นของการประเมิน คือ การประเมินตนเอง (self - assessment) ซึ่งผลการตรวจสอบจะนำไปสู่การเรียนรู้และพัฒนาต่อไป

ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียน (lesson - learned) เป็นการทบทวนกระบวนการและผลของการเรียนรู้ ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด มีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคคืออะไร ได้เรียนรู้อะไรบ้าง และมีประเด็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในการเรียนรู้ครั้งต่อไปอย่างไร

วีณา กวีสสมบูรณ์ (2547, น. 52-53) ได้นำเสนอขั้นตอนของการชี้แนะทางปัญญาไว้ดังนี้

1. การประชุมในการวางแผนการสอน (planning Conference)

การพูดคุยในช่วงการวางแผนนี้เป็นโอกาสในการสร้างความไว้วางใจ เน้นความสนใจของโค้ชที่มีต่อเป้าหมายของครู เพื่อให้สามารถสังเกตและเข้าใจตรงกัน เป็นการจัดการคิดล่วงหน้า (mental rehearsal) ในรายละเอียดของบทเรียน สร้างตัวชี้วัดในการคิดสะท้อน (reflecting Conference) เพื่อส่งเสริมการชี้แนะตนเอง (self coaching) ในฐานะโค้ชมีบทบาทในขั้นนี้ ได้แก่ ทำให้ครูกระจ่างในเป้าหมายของบทเรียน ซึ่งข้อมูลที่พบบ่อยมากที่สุด จะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของบทเรียนนี้กับหลักสูตร และข้อมูลเกี่ยวกับความกังวลของครูในเรื่องต่าง ๆ

2. การเข้าสังเกตการสอน (observing the lesson)

โค้ชจะเข้าสังเกตการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยโค้ชจะดูแลและจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอน และการเรียนรู้ของนักเรียนตามที่ได้คุยในช่วงวางแผน หรืออาจจะถูกร้องขอโดยครู การเก็บข้อมูลใช้วิธีการที่หลากหลาย สิ่งที่สำคัญคือ ครูจะต้องรับทราบเกี่ยวกับข้อมูลและรูปแบบที่ถูกรวบรวม ทั้งสองอย่างนี้จะต้องมีความหมายและสอดคล้องกับความพยายามในการพัฒนาตนของครูด้วย

3. การประชุมสะท้อนความคิด (reflecting conference)

การพูดคุยในช่วงเวลาระหว่างการสอนและการประชุม ควรจัดให้ครู ได้สะท้อนความคิดก่อนที่จะเริ่มประชุม ซึ่งจะช่วยให้ครูวิเคราะห์และสะท้อนตนเองได้ลึกซึ้งขึ้น ส่วนโค้ชก็จัดการข้อมูลและวางแผนในการประชุมและจัดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่จะนำเสนอต่อครูได้เมื่อช่วงเวลาประชุมเริ่มขึ้น ผู้ชี้แนะจะกระตุ้นให้ครูแลกเปลี่ยนความประทับใจในการสอนและให้ทบทวนเหตุการณ์ที่ชัดเจนเพื่ออธิบายถึงความรู้สึกนั้น ซึ่งการจัดเวลาให้ครูได้คิดก่อนจึงเป็นสิ่งที่ดี การใช้คำถามเพื่อคิดสะท้อนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการดึงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างการสอนกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การดึงข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจงและการใช้เครื่องมือด้านภาษาที่หลากหลาย เป็นทักษะการชี้แนะที่สำคัญในการส่งเสริมครูที่จะสร้างข้อสรุปหรือวินิจฉัยการตัดสินใจในการจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอน และความสำเร็จของบทเรียน ส่งเสริมให้ครูคิดปรับปรุงบทเรียนในอนาคตบนฐานการเรียนรู้ การค้นพบหรือการหยั่งรู้ใหม่ สังเคราะห์การเรียนรู้และการประยุกต์ที่วางแผนล่วงหน้าส่งเสริมให้ครูให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการชี้แนะ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับหรือเปลี่ยนแปลงจะทำให้ความสัมพันธ์มีประสิทธิภาพขึ้น

กฤษฏี บริรักษ์สันติกุล (2558, น. 51) ได้นำเสนอเกี่ยวกับขั้นตอนการชี้แนะทางปัญญามีขั้นตอน 4 ขั้น ดังนี้

1. การประชุมเพื่อวางแผน (Planning Conference) เป็นการสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้น ทั้งความไว้วางใจในตนเองและความไว้วางใจระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็ความไว้วางใจต่อผู้ชี้แนะหรือความไว้วางใจต่อผู้ได้รับการชี้แนะ ผู้ชี้แนะเน้นที่เป้าหมายของครู ให้ข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ แก่ครูเพื่อทบทวนทำความเข้าใจเป้าหมายของบทเรียน กำหนดตัวชี้วัดในการประชุมเพื่อสะท้อนผลการเก็บข้อมูล และส่งเสริมให้ผู้ได้รับการชี้แนะชี้แนะตนเอง

2. การสังเกต (Observation) ผู้ชี้แนะรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตหลักฐานด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน กลยุทธ์ของผู้รับการชี้แนะ และการตัดสินใจของผู้รับการชี้แนะ ซึ่งเก็บข้อมูลจากพฤติกรรมการสอนของผู้รับการชี้แนะ การเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้กำหนดไว้ในขั้นการประชุมวางแผน โดยใช้วิธีที่หลากหลายและสอดคล้องกับการพัฒนาตนเองของผู้รับการชี้แนะ

3. การประชุมเพื่อสะท้อนความคิด (Reflecting Conference) ผู้ชี้แนะจะเป็นตัวกลางให้ผู้รับการชี้แนะสะท้อนคิดโดยสรุปความประทับใจและประเมินผลบทเรียน ทบทวนข้อมูลที่ใช้ในการสนับสนุน เปรียบเทียบแผนกับการดำเนินการโดยการตัดสินใจของผู้รับการชี้แนะและการเรียนรู้ของผู้เรียนลงข้อสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์กับการตัดสินใจและพฤติกรรมของผู้รับการชี้แนะ

4. การประยุกต์ใช้ (Application) ผู้ชี้แนะจะเป็นตัวกลางให้ผู้รับการชี้แนะสังเคราะห์การเรียนรู้ของตนและกำหนดวิธีนำการเรียนรู้ของตนไปประยุกต์ใช้ สะท้อนคิดเกี่ยวกับกระบวนการชี้แนะและให้คำแนะนำผู้ได้รับการชี้แนะในการปรับแต่งความรู้

ชนิพรรณ จาติเสถียร (2557, น. 171-172) ได้กำหนดขั้นตอนของกิจกรรม การชี้แนะทางปัญญาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการฝึกอบรมไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดเป้าหมาย ให้ครูวางแผนร่วมกัน เพื่อค้นหาเป้าหมายงานที่ครูต้องการที่จะพัฒนาและวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย โดยผู้ชี้แนะใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมและตอบสนองต่อลักษณะและวิธีการเรียนรู้ของครูแต่ละคน มี 4 ขั้น ได้แก่

1. อธิบายการชี้แนะ ผู้ชี้แนะอธิบายแนวทางในการทำงานโดยใช้ การชี้แนะและสร้างข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้ชี้แนะและครู

2. ค้นพบเป้าหมาย ผู้ชี้แนะกระตุ้นให้ครูสะท้อน การทำงานของตนเองตระหนักถึงงานที่ต้องปรับปรุงพัฒนาและตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนา

3. กำหนดแผนการ การแบ่งเป้าหมายใหญ่ออกเป็น เป้าหมายย่อย ๆ และวางแผนการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่เป้าหมายย่อยที่วางไว้

4. ร่วมกันวางแผนการกับผู้ได้รับการชี้แนะ เกี่ยวกับบริบทที่จะเกิดขึ้นในชั้นสังเกตการปฏิบัติงาน เช่น กำหนดเวลา สถานที่ ประเด็นที่ต้องการให้ผู้ชี้แนะช่วยสังเกต เป็นต้น

ขั้นที่ 2 สังเกตการปฏิบัติงาน ผู้ชี้แนะทำการสังเกตงานและการดำเนินงานของครู บทบาทของผู้ชี้แนะ คือ ติดตามการดำเนินงานของครูตามขั้นตอนการทำงานที่วางแผนไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายย่อยที่วางไว้ที่ละเป้าหมาย พร้อมทั้งให้กำลังใจ และช่วยค้นหาแนวทางการทำงานที่พาครูให้ก้าวข้ามอุปสรรค สามารถทำงานตามเป้าหมายที่วางไว้

ขั้นที่ 3 สะท้อนการเรียนรู้ ผู้ชี้แนะนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์มาแบ่งปัน สนทนา พูดคุยกับครู มีการใช้คำถามเพื่อให้ครูวิเคราะห์และสะท้อนความคิด และชักชวนให้คิดไตร่ตรองในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

จากการศึกษาขั้นตอนของข้างต้น สามารถสรุปขั้นตอนการชี้แนะทางปัญญาดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 การวิเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching)

Costa, & Garmston (2011)	วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒผล (2558, น. 18-20)	วิณา ก้วยสมบุญ (2547, น. 52-53)	กฤษณาลี บริรักษ์สันติกุล (2558, น. 51)	ชนิพรรณ จาติเสถียร (2557, น. 171-172)	ผู้วิจัย
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)	ขั้นที่ 1 การวางแผนการเรียนรู้ (Plan)	ขั้นที่ 1 การประชุมในการวางแผนการสอน (planning Conference)	ขั้นที่ 1 การประชุมเพื่อวางแผน (Planning Conference)	ขั้นที่ 1 กำหนดเป้าหมาย	ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย
ขั้นที่ 2 การติดตาม (Mentoring)	ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการเรียนรู้ (Do)	ขั้นที่ 2 การเข้าสังเกตการสอน (observing the lesson)	ขั้นที่ 2 การสังเกต (Observation)	ขั้นที่ 2 สังเกตการปฏิบัติงาน	ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน
ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ (Analyzing)	ขั้นที่ 3 ตรวจสอบผล การเรียนรู้ (Check)				ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ

Costa, & Garmston (2011)	วิจัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา (2558, น. 18-20)	วิชา ก๊วยสมบูรณ (2547, น. 52-53)	คุณพลี บริรักษ์สันติกุล (2558, น. 51)	ชนิพรรณ จาติเสถียร (2557, น. 171-172)	ผู้วิจัย
	ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียน (lesson - learned)	ขั้นที่ 3 การประชุมสะท้อนความคิด (reflecting conference)	ขั้นที่ 3 การประชุมเพื่อสะท้อนความคิด (Reflecting Conference)	ขั้นที่ 3 สะท้อนการเรียนรู้	ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด
	ขั้นที่ 4 การประยุกต์นำไปใช้ (Applying)		ขั้นที่ 4 การประยุกต์ใช้ (Application)		ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้

จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้ชี้แนะร่วมกับครูในการวางแผน ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จ และการให้ความรู้แก่ผู้รับการชี้แนะ

ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring) เป็นขั้นตอนที่ผู้ชี้แนะได้สังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติ ติดตามดูแลการใช้ยุทธวิธีและการตัดสินใจ

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing) ผู้ชี้แนะช่วยให้ผู้รับการชี้แนะได้สรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ ทบทวนข้อมูล สนับสนุน เปรียบเทียบ วิเคราะห์ สรุปอนุมานและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ สรุปความประทับใจ เปรียบเทียบวิเคราะห์พิจารณาเหตุ-ผลของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับที่คาดหวังไว้

ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting) เป็นการทบทวนกระบวนการและผลของการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคคืออะไร ได้เรียนรู้อะไรบ้าง และมีประเด็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในการเรียนรู้ครั้งต่อไปอย่างไร

ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying) ผู้ชี้แนะได้ให้ผู้รับการชี้แนะสร้างความรู้ใหม่ และการนำความรู้ไปใช้ต่อ รวมถึงมีการกำหนดวิธีการเรียนรู้ของตนไปประยุกต์ใช้

จากการศึกษาเกี่ยวกับการชี้แนะทางปัญญา ซึ่งเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือ กระตุ้นหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับการชี้แนะมีการพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้ชี้แนะจะเป็นสื่อกลางให้เกิดการคิด การพัฒนาการสร้างความรู้ใหม่ การปรับเปลี่ยนวิธีการคิด

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก การมีความรู้ และความสามารถในการคิด โดยมีหลักการเป็น กระบวนการเปลี่ยนแปลงและการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันเพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่าง ยั่งยืนคือ ทุกคนมีพลังและความสามารถด้านในที่นำไปสู่การเติบโตและเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นต้องม การมุ่งเน้นระดับที่พึงปรารถนา ความช่วยเหลือ การสร้างความเข้าใจจากจุดยืนของผู้รับการชี้แนะ และการชี้แนะมุ่งเน้นระดับที่พึงปรารถนา การให้ความช่วยเหลือ และการสร้างความเข้าใจของผู้รับ การชี้แนะ จึงจะทำให้การชี้แนะบรรลุตามที่กำหนดไว้ และการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตาม แนวคิดการชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการนิเทศในขั้นตอนที่ 3 ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน (Assessing): การประเมินความสามารถของครู

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning): การให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศและกำหนดการ ในการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตามและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching): การดำเนินการนิเทศ โดยใช้วิธีการนิเทศตามพฤติกรรมของครู มี 3 วิธี ดังนี้

1. การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม
2. การนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูล
3. การนิเทศแบบแบบร่วมมือ

ในแต่ละวิธีการนิเทศนั้น จะใช้กระบวนการชี้แนะทางปัญญา ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning)

ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring)

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing)

ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting)

ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying)

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) : การวิเคราะห์เหตุการณ์และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ระหว่างการนิเทศและการร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate) : การทบทวนกระบวนการของผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศ ซึ่งได้ร่วมกันประเมิน ทบทวนข้อมูล สรุปความประทับใจ ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการ นิเทศและการชี้แนะทางปัญญา มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จและปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค ได้เรียนรู้และมีประเด็นใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศ

วชิรา เครือคำอ้าย (2552) ได้ทำการศึกษาวจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของ นักเรียนประถมศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศพบว่ารูปแบบการนิเทศมีชื่อว่า “รูปแบบการนิเทศดับเบิลพีไออี (PPIE)” ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความรู้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ (Preparing = P) 2) ขั้นเตรียมวางแผนการนิเทศ (Planning = P) 3) ขั้นดำเนินการนิเทศการสอน (Implementing = I) และ 4) ขั้นประเมินผลการนิเทศ (Evaluating = E) 2) ผลการทดลองใช้ รูปแบบการนิเทศการสอนภาคสนามพบว่าคะแนนเฉลี่ยของการอบรมเชิงปฏิบัติการทุกรายการใน ภาพรวมอยู่ในระดับดี ส่วนผล การใช้ “รูปแบบดับเบิลพีไออี (PPIE)” พบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงและ นักศึกษาฝึกสอนมีสมรรถภาพการนิเทศการสอนที่ส่งเสริมการคิดหลังใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อน ใช้รูปแบบการนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการ นิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด

ยุพิน ยืนยง (2553) ได้ทำการศึกษาวจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ หลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการตามแนวคิดของแกลทอร์ธัน เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูเขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยมีชื่อ ว่า ซีไอพีอี (CIPE Model) องค์ประกอบได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 Classifying: C การคัดกรองระดับความรู้ ความสามารถ ทักษะที่สำคัญเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อจัดกลุ่มครูและเลือกวิธีการนิเทศที่เหมาะสมสำหรับครูแต่ละ กลุ่ม ขั้นตอนที่ 2 Informing: I การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ ขั้นตอนที่ 3 Proceeding: P การ ดำเนินงาน ได้แก่ การประชุมก่อนการสังเกตการสอน (Pre conference) การสังเกตการสอน (Observation) การประชุมหลังการสังเกตการสอน (Post conference) ขั้นตอนที่ 4 Evaluation : E การประเมินผลการนิเทศ ผลการใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า ครูผู้นิเทศมีสมรรถภาพในการนิเทศอยู่ ในระดับสูงมาก มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ที่สุด และผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูง กว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ

สามารถ ทิมนาค (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊กแมนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊กแมน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านของครูภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า “AIPDE Model” มีองค์ประกอบคือ หลักการ วัตถุประสงค์ และกระบวนการนิเทศการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการประเมินสภาพและสมรรถนะในการทำงาน (Assessing: A) 2) ขั้นการให้ความรู้ก่อนการนิเทศการสอน (Informing: I) 3) ขั้นการวางแผนการนิเทศการสอน (Planning: P) 4) ขั้นการปฏิบัติกรนิเทศการสอน (Doing: D) และ 5) ขั้นการประเมินผลการนิเทศการสอน (Evaluation: E) 2) ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของรูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊กแมนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านของครูภาษาไทยจากการนำรูปแบบการนิเทศการสอนไปใช้หลังการใช้รูปแบบการนิเทศการสอนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศการสอน ผลการศึกษาคความพึงพอใจของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ และนักเรียนแต่ละกลุ่มตามวิธีการนิเทศ ที่มีต่อรูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊กแมนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศการสอนพบว่า ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศและครูผู้รับนิเทศแต่ละกลุ่มตามวิธีการนิเทศ พึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊กแมนอยู่ในระดับมากที่สุด

ยมนพร เอกปัสชา (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลังเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของครูปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งด้านความรู้และทักษะ 2) รูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลัง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นโครงสร้างแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและขั้นตอนการนิเทศแบบเสริมพลัง ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ วิธีการนิเทศ ระยะเวลาการนิเทศ 3) การศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลัง พบว่าครูปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ เจตคติ และทักษะหลังได้รับการนิเทศแบบเสริมพลังสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศแบบเสริมพลังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ครูปฐมวัยและผู้บริหารโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการนิเทศแบบเสริมพลังฯ เท่ากับ 4.49 แสดงว่าครูปฐมวัย มีความพึงพอใจต่อการนิเทศแบบเสริมพลังฯ อยู่ในระดับมาก

นัยนา ฉายวงศ์ (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ และ

5) การวัดผลและประเมินผล กระบวนการนิเทศ มี 4 ชั้น คือ 1) การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การปฏิบัติการนิเทศ และ 4) การประเมินและรายงานผลการนิเทศ

2) ผลการใช้รูปแบบการนิเทศพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถในการดำเนินการวิจัยหลังนิเทศสูงกว่าก่อนนิเทศและครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52)

อรอุมา บวรศักดิ์ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ ARPED Model มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การประเมินสภาพการณ์ปัจจุบัน (Assessment: A) 2) การสร้างความสัมพันธ์ (Relationship Building: R) 3) การสร้างแนวปฏิบัติการนิเทศการสอน (Practice: P) ประกอบด้วย 3.1) หลักการ 3.2) วัตถุประสงค์ 3.3) กระบวนการนิเทศ ประกอบด้วย 3.3.1) ประชุมก่อนสังเกตการสอน (Pre Observation Conference) 3.3.2) สังเกตเหตุการณ์สำคัญในการจัดการเรียนรู้ 3.3.3) การไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflecting) 3.4) เป็นพี่เลี้ยงและการสอนงาน (Mentoring and Coaching) 3.5) การประเมินและปรับปรุงงาน (Summative Evaluation and Improvement) 4) การประเมินผล (Evaluation) และ 5) การพัฒนาและปรับปรุงงาน (Development)

จีระภา ธรรมนำศีล (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนหลังจากได้รับการนิเทศตามรูปแบบความสามารถในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนโดยภาพรวมสูงขึ้นทุกสัปดาห์ 2) ด้านความสามารถของผู้นิเทศเมื่อนำรูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ฝึกปฏิบัติการนิเทศทั้งหมด 4 สัปดาห์ ตามรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น มีผลการประเมินความสามารถด้านการนิเทศโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก 3) การพัฒนาเพื่อสร้างตนเอง (Self-Regulation) เมื่อนำรูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัยไปใช้จนครบตามกระบวนการทั้ง 6 ขั้นตอนแล้ว ส่งผลให้ผู้นิเทศและผู้สอนได้รับการพัฒนาตามกระบวนการและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้และการนิเทศไปในทิศทางที่ดีขึ้น ก่อให้เกิดคุณภาพการพัฒนาจากการประเมินผลในระดับมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศ พบว่ามีการนำกระบวนการและวิธีการของการวิจัยและพัฒนาไปใช้ในการพัฒนารูปแบบทำให้รูปแบบการนิเทศมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์และมีความถูกต้อง ซึ่งรูปแบบจากงานวิจัยข้างต้น เป็นการพัฒนาครูและผู้ที่ประกอบวิชาชีพครู โดยได้นำทฤษฎี แนวคิด และหลักการด้านการนิเทศมาใช้ในการกระบวนการพัฒนารูปแบบการนิเทศ ส่งผลให้ได้รูปแบบการนิเทศที่สมบูรณ์ขึ้น

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษา

รติรัตน์ คล่องแคล่ว (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวด้านภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยไทยอีสาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวด้านภาษาแบบธรรมชาติเด็กปฐมวัยไทยอีสานหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์มีทักษะการพูดภาษาไทยภาพรวมและจำแนกรายด้านสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการสังเกตทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยไทยอีสานในระหว่างการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวด้านภาษาแบบธรรมชาติ โดยรวมและรายด้านเพิ่มขึ้น

ชัยวุฒิ สินธูวงศานนท์ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาวิธีการสอนอ่านตามแนวคิดการส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองและการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูปฐมวัย มีปัญหาในด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการอ่านหนังสือมาก ไม่แน่ใจในการจัดกิจกรรม จัดกิจกรรมตามความเข้าใจ จัดกิจกรรมไม่หลากหลาย มีปัญหาเกี่ยวกับเทคนิค และมีปัญหาวิธีการจัดกิจกรรมการอ่าน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมการอ่าน มีประสบการณ์การสอนปฐมวัยน้อย มีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลการอ่าน มีความไม่ชัดเจน และความเข้าใจไม่ตรงกัน และมีปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งเสริมการจัดกิจกรรม 2) วิธีการสอนอ่านตามแนวคิดการส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองและการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เป็นวิธีการสอนที่บูรณาการแนวความคิดการพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจกับด้านสติปัญญา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านอารมณ์และจิตใจเป็นหลัก โดยใช้หลักการส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองผสมผสานกับหลักการสอนภาษาแบบธรรมชาติ มีขั้นตอนการสอน 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ด้วยรักสู่ความไว้วางใจ 2) ประเมินตัวให้รู้ตน 3) สร้างคุณค่าตนด้วย การอ่าน 4) ฝึกฝนการอ่านด้วยตนเอง 5) สร้างงานสร้างคุณค่าให้ตน และ 6) ประเมินตนให้รู้คุณค่า และ 3) เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการอ่านผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 80) คิดเป็นร้อยละ 85 ทั้งสองครั้ง มีความสามารถในการอ่านจากการทดสอบ 2 ครั้ง หลังการสอนครบทันที และหลังสอนผ่านไป 4 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยทั้งสองครั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิรดี ไชยกาล (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองบนฐานของวัฒนธรรมและชุมชน โดยบูรณาการแนวการสอนพูดและการสลับภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารสำหรับนักเรียนในช่วงรอยต่อระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบโดยขั้นตอนการเรียนการสอน 3 ระยะ คือ 1) ระยะเตรียมการ 2) ระยะการสอน ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นที่ 1 การสนทนาบนพื้นฐานวัฒนธรรมและชุมชน ขั้นที่ 2 การเชื่อมโยงสัญลักษณ์ และ ขั้นที่ 3 การฝึกภาษาในสถานการณ์ และ 3) ระยะการประเมินผล 2) ผลการนำรูปแบบฯ ไปทดลองใช้พบว่า ตัวอย่างประชากรมีค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถในการสื่อสารหลังการทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนรวมก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัจฉรา ผิวพรรณ (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อการพัฒนาการด้านภาษาด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติหลังได้รับการจัดประสบการณ์มีค่าเฉลี่ยของพัฒนาการด้านภาษาด้านการฟังและการพูดสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์เท่ากับ 23.33 และ 17.27 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ย พัฒนาการด้านภาษาด้านการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองเท่ากับ 24.06 และ 16.06 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 70

กุลจิราภรณ์ ศิวะกรภูริหิรัญ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบองค์รวมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบองค์รวมสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 24 ตัวชี้วัด ยืนยันโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สภาพปัจจุบันการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบองค์รวม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) โปรแกรมการพัฒนาครูในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาแบบองค์รวม สำหรับสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมายของโปรแกรม 4) เนื้อหาและกิจกรรมพัฒนาของโปรแกรมประกอบด้วย 6 Module คือ 4.1) การกำหนดจุดมุ่งหมายการจัดประสบการณ์ 4.2) การพิจารณาความพร้อมของเด็กปฐมวัย 4.3) การกำหนดเนื้อหา 4.4) การจัดกิจกรรม 4.5) การประเมินผล และ 4.6) ข้อมูลป้อนกลับ

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ส่วนมากเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยในทุกด้าน โดยมีงานวิจัยบางเรื่องที่ได้นำเทคนิคหรือวิธีการในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยมาใช้ เช่น แนวทางการสอนภาษาแบบธรรมชาติ วิธีการสอนอ่านตามแนวคิดการส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง ผสานกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติและบูรณาการแนวการสอนพูดและการสลับภาษา เป็นต้น

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดสมดุลภาษา

กันตวรรณ มีสมสาร (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาโดยบูรณาการแนวคิดสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนว บูรณาการสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีองค์ประกอบ 5 ส่วน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียน การสอน ระยะเวลาในการดำเนินงาน และการประเมินผล โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียน การสอน 4 ชั้น คือ ชั้นสาธิต ชั้นการให้ความรู้ ชั้นการนำการฝึก และชั้นการจัดกิจกรรมการใช้ โดยมีลักษณะเฉพาะคือ การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันตามความสามารถด้านภาษาของผู้เรียนทั้ง การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การจัดกลุ่มทำกิจกรรม มีความหลากหลายทั้งรายบุคคล รายคู่ กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ และการใช้สื่อด้านภาษาที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์และเชื่อมโยงประโยชน์สู่การ ดำเนินชีวิต 2) ผลของการใช้รูปแบบมีดังนี้ 2.1) หลังการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านภาษาของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) หลังการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านภาษาของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรินทร์ โพนน้อย (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยแบบสมดุลภาษา สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ชั้น (GRACE Model) ดังนี้ 1) ชั้นสร้างความสนใจ (Gaining Attention: G) 2) ชั้นพัฒนาการอ่าน (Reading Skills Development: R) ประกอบด้วย การอ่านให้ฟัง (Reading Aloud) การอ่านร่วมกันทั้งชั้น (Shared Reading) การสะท้อนความรู้ (Retell) และการฝึกสะกดคำแจกลูก (Phonics) 3) ชั้นพัฒนาทักษะการเขียน ร่วมกับการอ่าน (Attended to Developing Reading and Writing Skills: A) ประกอบด้วย การเขียนเรื่องร่วมกัน (Shared Writing) และการอ่านและการเขียนกลุ่มย่อย (Guided Writing and Reading) 4) ชั้นปฏิบัติการอ่านร่วมกับการเขียนเป็นรายบุคคล (Cooperated of Independent Reading and Writing: C) และ 5) ชั้นแบ่งปันและประเมินการอ่าน (Evaluation and Sharing Time: E) 2) ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า 2.1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ภายหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อน การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขนาดอิทธิพลสูงสุดมีค่าเท่ากับ .583 2) ผู้เรียนมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยภายหลังการทดลองใช้รูปแบบสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2.3) ครูผู้สอนภาษาไทยมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

นิภาพร ธรรมสัจย์ (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดคล่องด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันตามแนวสมดุภาษา ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันตามแนวสมดุภาษามีความคิดคล่องด้านภาษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันตามแนวสมดุภาษามีความคิดคล่องด้านภาษาหลังการทดลองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิภาพร คุปติเกษม (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง อักษรนำและทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การสอนแนวสมดุภาษา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลการเรียนรู้เรื่อง อักษรนำ หลังการจัดการเรียนการสอนตามแนวสมดุภาษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะการสื่อสารด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวสมดุภาษา นักเรียนมีพัฒนาการคะแนนสูงขึ้นทุกครั้งตามลำดับ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การสอนแนวสมดุภาษาโดยภาพรวม นักเรียนเห็นด้วยในระดับมากทั้งในด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

วิฑูรย์ พุยวาท (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านออกเสียง คำควบกล้ำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวการสอนแบบสมดุภาษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาค้นคว้าการอ่านออกเสียงควบกล้ำภาษาไทย นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบสมดุภาษามีผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงควบกล้ำภาษาไทยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อวยพร พันธุ์อุดม (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านภาษาไทยและความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบสมดุภาษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านภาษาไทยและความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสมดุภาษาก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนความสามารถด้านภาษาไทยและความมุ่งมั่นในการทำงานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) ความสามารถด้านภาษาไทยและความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการ

เรียนรู้แบบสมดุลงานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสมดุลงานสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดสมดุลงาน พบว่าส่วนมากเป็นการวิจัยเชิงทดลองที่นำวิธีการตามแนวคิดสมดุลงานไปใช้ในกระบวนการวิจัย ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านภาษาทั้งในระดับปฐมวัยและประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านภาษาสูงขึ้น

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชี้แนะทางปัญญา

วีณา ก้วยสมบูรณ์ (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการชี้แนะทางปัญญาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลของครูประจำการระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้กระบวนการชี้แนะทางปัญญาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลของครูประจำการระดับประถมศึกษา ที่ประกอบด้วยกระบวนการดำเนินการในการจัดประสบการณ์ เพื่อช่วยส่งเสริมให้ครูมีความสามารถคิดสะท้อนในการพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลได้ด้วยตนเอง จากความเชื่อทางการศึกษาที่มีอยู่เดิมของครูแต่ละคน กระบวนการประกอบด้วย การพัฒนาคิดสะท้อน 4 ด้าน คือ 1) การคิดสะท้อนขณะปฏิบัติงาน 2) การคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานที่ผ่านมาแล้ว 3) การคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานในอนาคต และ 4) การปฏิบัติงานตามแผนที่ได้จากการคิดสะท้อน 2) ผลการใช้กระบวนการชี้แนะทางปัญญากับครูกรณีศึกษา 3 กลุ่ม พบว่า ครูกลุ่มที่ 1 มีทักษะดีมาก กลุ่มที่ 2 ได้พัฒนาทักษะในด้านการคิดสะท้อนขณะปฏิบัติงาน 2-3 พฤติกรรม และครูกลุ่มที่ 3 ได้พัฒนาทักษะในด้านการคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานในอนาคตและสามารถพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลจากพฤติกรรมการสอน 1 พฤติกรรม

ชนิพรรณ จาติเสถียร (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการฝึกอบรมครูประจำการด้านการประเมินเด็กปฐมวัยโดยใช้จิตตปัญญาศึกษาและการชี้แนะทางผลการวิจัย พบว่า 1) กระบวนการฝึกอบรมครูประจำการด้านการประเมินเด็กปฐมวัยโดยใช้จิตตปัญญาศึกษาและการชี้แนะทางปัญญา เป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับมิติด้านในหรือด้านจิตใจของครู โดยสร้างให้เกิดความตระหนัก และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานผ่านการชี้แนะกระบวนการฝึกอบรมใช้เวลาทั้งสิ้น 30 สัปดาห์ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ 2) การไตร่ตรองปัญหา 3) การฝึกการรู้เท่าทันตนเอง 4) การเพิ่มพูนความเข้าใจ 5) การชี้แนะรายบุคคล และ 6) การทบทวนไตร่ตรอง กิจกรรมการฝึกอบรมฯ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การเรียนรู้ร่วมกันในห้องฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติรายบุคคลในห้องเรียน กลยุทธ์ในการดำเนินการฝึกอบรมประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การกระชับความสัมพันธ์กลุ่ม 2) การปลูกพลังทางบวก 3) การเสริมพลังใจ 4) การสร้างประสบการณ์ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์ 5) การตั้งคำถามกระตุ้น

ความคิด และ 6) การให้ข้อมูลย้อนกลับ 2) ผลการใช้กระบวนการฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น พบว่า ครูมีระดับความสามารถในการประเมินเด็กปฐมวัยสูงขึ้น

กฤษณี บริรักษ์สันติกุล (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการสร้างเสริมความสามารถของครูในการออกแบบการเรียนการสอนสำหรับเด็กในระยะเวลาเชื่อมต่อกจากระดับอนุบาลสู่ระดับประถมศึกษาตามแนวคิดกลุ่มศึกษาทั้งคณะและแนวคิดการชี้แนะทางปัญญา ผลการวิจัย พบว่า 1) กระบวนการมีแนวคิดในการสร้างระบบการทำงานแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในระยะเวลาเชื่อมต่อโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ครูร่วมกันออกแบบการเรียน การสอน ดำเนินการสอน สังเกตการสอน และสะท้อนผลการปฏิบัติจากการออกแบบการเรียนการสอนรวมทั้งผลที่เกิดขึ้นกับตัวเด็ก มีผู้บริหารและ ผู้ชี้แนะเป็นทีมสนับสนุน มีหลักการคือ 1) การมุ่งพัฒนาผู้เรียนในระยะเวลาเชื่อมต่อบนฐานของผู้เรียนสำคัญที่สุดและใช้ข้อมูลของผู้เรียนเป็นฐาน 2) การชี้แนะให้ครูเกิดกระบวนการคิดภายในและนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายที่พึงประสงค์ในการพัฒนาเด็กในระยะเวลาเชื่อมต่อ 3) การมีส่วนร่วมในการทำงาน การรับผิดชอบและการเป็นผู้นำ ขั้นตอนของกระบวนการมี 6 ขั้นตอน คือ 1) สร้างระบบกลุ่มศึกษาทั้งคณะ เป็น การสร้างความเข้าใจในระบบการทำงานและสร้างวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกัน 2) ชี้แนะทางปัญญา เป็นการสร้างความตระหนัก ให้ความรู้ และชี้แนะให้ครูสะท้อนคิดถึงเป้าหมายในการพัฒนาเด็กในระยะเวลาเชื่อมต่อ 3) กำหนดเป้าหมายเป็นการร่วมกันระบุเป้าหมายในการพัฒนาเด็กในระยะเวลาเชื่อมต่อตาม ความต้องการจำเป็นของเด็ก 4) จัดกลุ่มศึกษา เป็นการแบ่งกลุ่มครูเป็นกลุ่มศึกษาและทำแผนปฏิบัติการ 5) ฝึกฝน พัฒนา เป็นขั้นตอนที่ครูได้ลงมือออกแบบการเรียนการสอน จัดกิจกรรม เพื่อนครูร่วมสังเกตและสะท้อนผลที่เกิดขึ้นกับเด็กตามเป้าหมาย และนำข้อมูลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปปรับปรุงการออกแบบ 6) ประชุมเพื่อสะท้อนคิด เป็นการร่วมกันสะท้อนคิดและถอดบทเรียนเพื่อนำข้อเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ 2) ครูที่เข้าร่วมกระบวนการทุกคน ได้พัฒนาความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนสำหรับเด็กในระยะเวลาเชื่อมต่อกจากระดับอนุบาลสู่ประถมศึกษา โดยหลังเข้าร่วมกระบวนการครูมีความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอน สำหรับเด็กในระยะเวลาเชื่อมต่อสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชี้แนะทางปัญญา พบว่าเป็นงานวิจัยที่ได้ช่วยเหลือและพัฒนาครูด้วยวิธีการชี้แนะทางปัญญา ซึ่งหลังจากครูได้รับการชี้แนะทางปัญญาแล้ว ส่งผลให้ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้และความสามารถในการประเมินสูงขึ้น

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์

ชนมาต อินทจามรรักษ์ (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง เส้นทางการเป็นภาษาวรรณยุกต์ของภาษามัล-โปรที่พูดในจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงของเสียงในภาษาดั้งเดิมมาเป็นเสียงในภาษาปัจจุบันดูเหมือนว่าไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อรูปแบบระดับเสียงโดยรวมใน

ภาษามัลและภาษาไปร โดยรูปแบบเสียงที่พบในแต่วิธภาษาต่างก็มีรูปแบบเฉพาะของตนเองที่ไม่ได้ถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงหรือไม่เปลี่ยนแปลงของพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย และสระ อย่างไรก็ตาม พบว่าในวิธภาษา ระดับเสียงขึ้นอยู่กับโครงสร้างพยางค์คือ ระดับเสียงสูงตกในพยางค์เป็นกับระดับเสียงสูงระดับในพยางค์ตาย ขณะที่วิธภาษาบางแห่งโครงสร้างพยางค์ไม่มีอิทธิพลต่อระดับเสียง เมื่อวัดค่าความถี่มูลฐานของคำยืมเทียบกับคำคู่เทียบเสียงและคำพ้องเสียง 3 กลุ่ม คือ คำยืม-คำยืม คำยืม-คำมัล หรือ คำยืม-คำไปรและคำมัล-คำมัล หรือ คำไปร-คำไปร พบว่า พฤติกรรมของค่าความถี่มูลฐานสามารถแบ่งวิธภาษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ภาษาไม่มีวรรณยุกต์และภาษาวรรณยุกต์ ในกลุ่มภาษาไม่มีวรรณยุกต์พบว่า ระดับเสียงในคำพ้องเสียงจะมีระดับเสียงเดียวกัน ส่วนในกลุ่มภาษาวรรณยุกต์พบว่า ระดับเสียงในคำคู่เทียบเสียงทั้ง 3 กลุ่ม มีระดับเสียง ซึ่งใช้จำแนกความหมายของคำคือ ระดับเสียงสูง (สูงตกและสูงระดับ) และระดับเสียงต่ำ (ต่ำขึ้น) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าเส้นทางการกำเนิดวรรณยุกต์ในภาษามัลบางวิธภาษาในอดีตเป็นเพราะได้รับอิทธิพลจากคำยืมไท (คำเมืองถิ่นน่าน) จากการสัมผัสภาษา โดยยืมสัทลักษณะเด่นของวรรณยุกต์คำเมืองถิ่นน่าน คือเสียง “ขึ้น” และกำหนดระดับเสียงขึ้นให้คำยืม ต่อมาได้กระจายไปสู่คำมัล อย่างไรก็ตาม ปัจจัยภายใน ได้แก่ ค่าความถี่มูลฐานธรรมชาติของสระ ค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หลังพยัญชนะต้นและค่าความถี่มูลฐานของสระเมื่ออยู่หน้าพยัญชนะท้าย สามารถแสดงให้เห็นทิศทางหรือแนวโน้มของพัฒนาการของวรรณยุกต์ในวิธภาษาที่เป็นภาษาวรรณยุกต์และพัฒนาการของรูปแบบระดับเสียงเป็นวรรณยุกต์ในวิธภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์

สุนทรี ศิริภูวนันท์ (2559) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อทักษะการฟังของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อทักษะการฟัง พบว่า เมื่อทำการปรับโมเดล ผลการวิเคราะห์โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อทักษะการฟังของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยสรุปได้ว่าตัวแปรทุกตัวในโมเดลอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรทักษะการฟัง (LISTEN) ได้ร้อยละ 15 2) เมื่อพิจารณาอิทธิพลในโมเดลพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมสูงสุดต่อทักษะการฟัง ได้แก่ ตัวแปรด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ตัวแปรภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันและตัวแปรสื่อสารในครอบครัวตามลำดับ 3) ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุดต่อทักษะการฟัง ได้แก่ ตัวแปรด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ตัวแปรด้านภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน และตัวแปรปัจจัยด้านการสื่อสารในครอบครัวตามลำดับ 4) ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อทักษะการฟัง ตัวแปรด้านการสื่อสารในครอบครัว โดยส่งผ่านตัวแปรด้านการสื่อสารในครอบครัว ตัวแปรด้านภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันและตัวแปรด้านการจัดการเรียนการสอน

ชมนาด อินทจามรรักษ์ (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การออกเสียงภาษาไทย ของ ผู้พูดภาษาลัวะ จังหวัดน่าน : การศึกษาทางกลศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวที่ผู้พูดภาษาลัวะออกเสียงไม่ถูกต้องได้แก่ /f/ /s/ และ /r/ โดยออกเสียงเป็น [phw] [ch] และ [l] ตามลำดับ พยัญชนะต้นควบกล้ำเป็นปัญหาในการออกเสียงของผู้พูดภาษาลัวะทั้งที่เป็นพยัญชนะต้นควบกับเสียง /r/ ได้แก่ /kr/khr//pr/phr/tr/ และพยัญชนะต้นควบกับเสียง /l/ ได้แก่ /kl/ /khl/ /pl/ /phl/ มีเพียงพยัญชนะต้นควบกับเสียง /w/ ได้แก่ /kw/ /khw/ เท่านั้นที่ผู้พูดภาษาลัวะออกเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด ในส่วนของพยัญชนะท้าย พบว่าผู้พูดภาษาลัวะสามารถออกเสียงพยัญชนะท้ายภาษาไทยได้ถูกต้องทั้งหมด ในขณะที่หน่วยเสียงวรรณยุกต์ พบว่าในคำพยางค์เป็นผู้พูดภาษาลัวะ 4 วิธภาษาออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยได้มี 5 หน่วยเสียง แต่สัทลักษณะเด่นที่เห็นได้ชัดคือ วรรณยุกต์ระดับ ได้แก่ วรรณยุกต์สามัญ (ว.1) และวรรณยุกต์เอก (ว.2) มีสัทลักษณะ “ตก” falling contour) ที่พบในทุกวิธภาษา โดยมีลักษณะการขึ้นตก (pitch contour) ใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โท (ว.3) เพียงแต่มีระดับเสียงที่ต่ำกว่า และยังพบว่าเกิดการรวมกันหรือระดับเสียงมีความใกล้เคียงกันระหว่างวรรณยุกต์สามัญ (ว.1) และวรรณยุกต์เอก (ว.2) ในผู้พูดภาษาลัวะมีบ้านเกวตและผู้พูดภาษาลัวะไปบ้านห้วยล้อมกับวรรณยุกต์ตรี (ว.4) และวรรณยุกต์จัตวา (ว.5) ในผู้พูดภาษาลัวะมีบ้านเกวต ส่วนวรรณยุกต์คำพยางค์ตายที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาลัวะมีความแตกต่างจากวรรณยุกต์เดียวกันที่ปรากฏในคำพยางค์เป็นค่อนข้างมาก และมีรูปแปรของสัทลักษณะที่หลากหลาย ยกเว้นวรรณยุกต์ลัวะได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ซึ่งก็คือภาษาลัวะ รวมทั้งอิทธิพลจากการสัมผัสภาษากับภาษาคำเมืองน่านและภาษาไทยมาตรฐาน

สุนารี ฝิปากเพราะ (2563) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาติพันธุ์ลัวะ (ไปร) โดยการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทย สำหรับนักเรียนชาติพันธุ์ลัวะ (ไปร) ทั้ง 3 ระดับ แบ่งออกเป็นระดับที่ 1 มีคุณภาพมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.56) ระดับที่ 2 มีคุณภาพมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.53) และระดับที่ 3 มีคุณภาพมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.53) และมีค่าประสิทธิภาพ (E_1 , E_2) เท่ากับ 85.86/82.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.86 คะแนน และ 24.71 คะแนน โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D.=0.22)

จากการศึกษาพบว่า เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะของภาษากลุ่มชาติพันธุ์ และการสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ่านภาษาไทยสำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาไทยสำหรับเด็กได้ดียิ่งขึ้น

2. งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศ

Striker et al. (2016) ได้ทำการศึกษาเรื่องของวิธีการสื่อสารของอาจารย์นิเทศในระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 15 คน ซึ่งเผ้าสังเกตการสอนของนักศึกษาฝึกสอนที่ทำการฝึกสอนเป็นระยะเวลา 1 ปี อาจารย์นิเทศเหล่านี้ได้เข้าร่วมการอบรมเรื่องการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 20 ชั่วโมง ในหัวข้อเกี่ยวกับการสอนร่วมการนิเทศแบบพัฒนาการ และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าโดยทั่วไปแล้วอาจารย์นิเทศจะใช้วิธีการสื่อสารแบบร่วมกันหลายฝ่ายและแบบทางอ้อม เพื่อพัฒนาทักษะการสอนของนักศึกษาฝึกสอนเหล่านี้ ทั้งนี้วิธีการดังกล่าวยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและนักศึกษาในการสอนร่วมการสะท้อนข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน และการสร้างการอภิปรายร่วมกันด้วย ผลการศึกษานี้ยังแสดงให้เห็นว่าวิธีการสื่อสารแบบร่วมกันหลายฝ่ายและแบบทางอ้อมนี้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะทำให้ นักศึกษาฝึกสอนเหล่านี้ได้แสดงออกให้เห็นถึงการเรียนรู้เรื่องการจัดการตัวเองและการวางระเบียบด้วยตัวเองของพวกเขาด้วย

Ozyildirim, & Aksu (2016) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่ทำการนิเทศและผู้บริหารของโรงเรียน รวมถึงได้ศึกษาความคาดหวังของการนิเทศในมุมมองของผู้สอนด้วย โดยยึดรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการของ Glickman ในการศึกษาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับผู้ทำการนิเทศ จำนวน 70 คน ผู้บริหารของโรงเรียนจำนวน 66 คน และครูผู้สอนจำนวน 529 คน ผ่านการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า มีความสอดคล้องกันในการคิดเห็นของผู้ที่ทำการนิเทศ ผู้บริหารของโรงเรียน และความคาดหวังของการนิเทศในมุมมองของผู้สอน ตามรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการของ Glickman ในบางส่วนเท่านั้น โดยลักษณะการให้ข้อมูลแบบตรงไปตรงมานั้นเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายต้องการเพราะผู้ที่ทำการนิเทศนั้นเป็นผู้มีความรู้และมีเชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการศึกษา ครูผู้สอนก็ใกล้ชิดกับผู้บริหารของโรงเรียน ดังนั้นการใช้วิธีการให้ข้อมูลโดยตรงเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายต้องการและยังส่งผลที่ดีต่อการนิเทศ

Goksoy (2018) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ระดับพัฒนาการทางวิชาชีพของครูผู้สอนตามวิธีการนิเทศแบบพัฒนาการ โดยได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพกับนักวิชาการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักการศึกษาได้ทำการแบ่งขอบเขตการพัฒนาการทางวิชาชีพของครูผู้สอนไว้ 8 ขอบเขต ได้แก่ การวางแผนและการเตรียมบทเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้และการสอน (บทเรียน) การวัดผลและการประเมินการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพ การติดต่อสื่อสาร การให้คำแนะนำ การจัดการในชั้นเรียน และการจัดการโครงการและเวลา ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่าขอบเขตการพัฒนาการทางวิชาชีพของครูผู้สอนเหล่านี้ ควรให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพทางการศึกษาและการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Semin et al. (2018) ได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยวัดการนิเทศแบบพัฒนาการเพื่อให้ความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น โดยในการศึกษานี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาหน่วยวัดกับกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ ครูผู้สอนจำนวน 149 คน ในช่วงปีการศึกษา 2558-2559 และกลุ่มที่ 2 คือ ครูผู้สอนจำนวน 254 คน เพื่อทำการทดสอบความเที่ยงตรงของเกณฑ์หน่วยวัดผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าหน่วยวัดการนิเทศแบบพัฒนาการดังกล่าวนี้มีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือมากขึ้น โดยสิ่งที่สำคัญจากการศึกษานี้คือ เนื่องจากครูผู้สอนแต่ละคน มีระดับการพัฒนาทางวิชาชีพที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้แต่ละคนมีความสามารถในการรับรู้ แนวความคิด จริยธรรม ความตระหนักรู้ และความสนใจที่แตกต่างกัน ดังนั้นการนิเทศแบบพัฒนาการจึงจำเป็นที่จะต้องมีการประยุกต์รูปแบบการนิเทศให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับระดับการพัฒนาที่แตกต่างกันของครูผู้สอนแต่ละคนด้วย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีการศึกษาและนำการนิเทศแบบพัฒนาการมาใช้ในการพัฒนาครูให้มีทักษะและเทคนิคในการสอนให้ดีขึ้น

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษา

Rogoff et al. (2016) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้านภาษาแบบไม่เป็นทางการนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากเนื่องจากเด็ก ๆ จะรู้สึกผ่อนคลายและได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตัวเองสนใจในบริบทที่หลากหลาย และการเรียนรู้แบบไม่เป็นทางการนี้ ยังไม่มีการประเมินผลการเรียนรู้จึงทำให้ผู้เรียนไม่มีแรงกดดันในการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอนจึงต้องให้ความสำคัญที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่เด็ก ๆ โดยที่กิจกรรมเหล่านั้นควรจะต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนรู้สึกสมัครใจที่จะเข้าร่วม ไม่ว่าจะเป็นการใช้การเล่นละคร หรือการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเด็กคนอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้จะทำให้การเรียนรู้ของเด็ก ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนสอนในชั้นเรียนนั้น ควรจะต้องทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายและจะต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีความสนใจและความหลากหลาย สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนรู้ของเด็ก ๆ ดียิ่งขึ้น

Quint Oga-Baldwin et al. (2017) กล่าวว่า การส่งเสริมให้เด็กในช่วงปฐมวัยมีแรงกระตุ้นจากภายใน ในการเรียนรู้ภาษานั้นเป็นสิ่งที่ดีมาก ๆ ในการสอนภาษาต่างประเทศสำหรับเด็ก ๆ ในช่วงวัยนี้ เนื่องจากแรงกระตุ้นที่มาจากภายในนั้นจะทำให้เด็ก ๆ เหล่านี้มีการพัฒนาทางด้านภาษาผ่านตัวของพวกเขาเองและสภาพแวดล้อม ในการศึกษาขั้นนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเพื่อหาว่าแรงกระตุ้นของเด็ก ๆ ปฐมวัยนั้นสามารถพัฒนาการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้อย่างไร โดยการศึกษา นั้น ได้ดำเนินการในช่วงเวลาหนึ่งปีการศึกษา ในหลาย ๆ โรงเรียนในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้เก็บข้อมูลกับนักเรียนประถมศึกษา จำนวน 515 คน นอกจากนั้นยังมีการประเมินผลในหลาย ๆ ช่วงเวลาด้วยกัน

นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ในเรื่องของการให้การสนับสนุนจากครูผู้สอน ความพึงพอใจในการเรียนรู้ และการเข้าร่วมกับกิจกรรม ทั้งนี้ ยังมีการประเมินตัวผู้เรียนจากครูผู้สอน ในเรื่องของคุณภาพแรงกระตุ้นและการเรียนรู้ของนักเรียนเหล่านี้ด้วย ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า แรงกระตุ้นจากภายในของเด็ก ๆ นั้นส่งผลต่อการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของเด็กและการที่เด็ก ๆ อยากจะเข้าร่วมทำกิจกรรมกับนักเรียนคนอื่น ๆ ด้วย ดังนั้นจากการศึกษานี้สามารถสรุปได้ว่า การส่งเสริมแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ที่จากภายในของเด็กเองช่วยส่งผลที่ดีในการเรียนรู้ภาษาเป็นอย่างมาก

Cekaite, & Bjork-Willén (2018) กล่าวว่าในการศึกษาของเด็กปฐมวัยนั้น การใช้วิธีการสอนแบบเล่าเรื่องหรือเล่านิทานนั้น เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้กันมานานและมีประสิทธิภาพเป็นอย่างมากสำหรับการพัฒนาทางด้านการอ่านและการเขียนและการพัฒนาทางด้านคำศัพท์สำหรับเด็ก ๆ ในงานวิจัยเรื่องนี้ ได้ใช้วิธีการเล่าเรื่อง/นิทานและได้มีการบันทึกวิดีโอเพื่อสังเกตอารมณ์ร่วมและประสบการณ์ที่เด็กเล็กได้รับ โดยได้เก็บข้อมูลกับนักเรียนปฐมวัยในช่วงอายุ 1-3.5 ปี ในโรงเรียนที่ประเทศสวีเดน ในการศึกษาครั้งนี้ สิ่งที่น่าสนใจให้ความสำคัญเป็นอย่างมากคือ การให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนผ่านวิธีการสอนที่สนุกสนานจากการเล่าเรื่อง/นิทาน ซึ่งผู้เรียนจะได้รับรู้ทั้งภาษาที่เป็นคำพูดและภาษากาย การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการสอนโดยใช้วิธีการเล่าเรื่อง/นิทานทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ทั้งยังส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านภาษา คำศัพท์และทักษะการเข้าสังคมด้วย

Zucker et al. (2018) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการอ่านหนังสือเชิงโต้ตอบและสิ่งที่ได้เรียนรู้ทางด้านภาษาและทักษะการอ่านเขียนของเด็กก่อนอนุบาล โดยใช้เวลาในการศึกษาเป็นเวลาหนึ่งปีการศึกษา และเก็บข้อมูลกับครูผู้สอน จำนวน 96 คน และนักเรียนจำนวน 417 คน ในหลากหลายพื้นที่ในประเทศสหรัฐอเมริกา สิ่งที่การศึกษานี้ให้ความสนใจนั้นมี 2 ประการด้วยกันคือ ระดับทักษะพื้นฐานของเด็ก ๆ และการจัดการการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูผู้สอนในช่วงการจัดกิจกรรมการอ่านออกเสียงเชิงโต้ตอบในการศึกษานี้ในเรื่องคุณภาพการอ่านหนังสือเชิงโต้ตอบนั้นใช้วิธีการวัดผลจากการสอบปากเปล่ากับครูผู้สอน ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการอ่านหนังสือเชิงโต้ตอบกับการพัฒนาการของเด็ก ๆ ทั้งในเรื่องทักษะทางด้านภาษาและทักษะทางการอ่านเขียน อย่างไรก็ตามคุณภาพการอ่านหนังสือเชิงโต้ตอบนั้นไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับทักษะพื้นฐานของเด็ก ๆ ยกเว้นแต่ว่าคุณภาพการอ่านหนังสือเชิงโต้ตอบนั้นมีประโยชน์อย่างมากในการที่จะเป็นความรู้มาจากสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับเด็ก ๆ เพื่อเป็นการเตรียมการเข้าสู่การเรียนชั้นก่อนอนุบาล งานวิจัยชิ้นนี้ชี้ให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์อย่างชัดเจนระหว่างคุณภาพการอ่านหนังสือเชิงโต้ตอบและการพัฒนาเรื่องคำศัพท์ของเด็ก ๆ ซึ่งมีผลมาจากการจัดบทเรียนการสอนการอ่านในชั้นเรียนที่ดีของครูผู้สอน ทั้งนี้คุณภาพใน

การปฏิสัมพันธ์ของครูผู้สอนในการจัดบทเรียนการอ่านหนังสือยังมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะพัฒนาความรู้ทางด้านคำศัพท์ของเด็ก ๆ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านภาษาในชั้นเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการอ่านหนังสือจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการวางแผนเป็นอย่างดี

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษา มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ซึ่งเป็นเทคนิคที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ได้จริงในการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยได้

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดสมดุลภาษา

Robinson et al. (2016) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการสอนการอ่านระหว่างสองรูปแบบคือ การสอนแบบดั้งเดิมซึ่งเป็นการสอนการอ่านแบบโดยตรงและการสอนการอ่านแบบสมดุลภาษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาที่โรงเรียนทางเขตอเมริกาตอนเหนือ ซึ่งใช้เวลาในการศึกษาต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 3 ปี เพื่อดูการประสบความสำเร็จทางการอ่านของนักเรียนในระดับ K-12 ผลการศึกษาพบว่า การอ่านของนักเรียนโดยรวมของนักเรียนในระดับดังกล่าวประสบความสำเร็จโดยใช้การสอนการอ่านแบบสมดุลภาษาเมื่อเปรียบเทียบกับการสอนในแบบดั้งเดิม ความสำเร็จทางการอ่านนี้ยังส่งผลทางบวกกับเรื่องอื่น ๆ ด้วย เช่น การพัฒนาทางการเขียนด้วยมือ ศิลปะ และการเรียนวรรณคดี การศึกษานี้ทำให้เห็นว่าการสอนการอ่านแบบสมดุลภาษานั้นมีส่วนช่วยในการพัฒนาการอ่านและยังมีผลช่วยในการพัฒนากระบวนการอ่านของนักเรียนในระดับนี้

Harrison (2017) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของครูผู้สอนปฐมวัยในการสอนการอ่านแบบสมดุลภาษา โดยได้ทำการสัมภาษณ์ครูผู้สอนปฐมวัยจำนวน 5 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองใหญ่ของเมืองคาโรไรนาใต้ รวมถึงได้มีการเก็บข้อมูลแบบสังเกตการณ์ และการสนทนากลุ่ม ประเด็นหลักที่ต้องการศึกษาจะเป็นในเรื่องของ 1) การใช้วิธีการสอนแบบสมดุลภาษาเพื่อส่งเสริมการประสบความสำเร็จทางการอ่าน 2) การรับรู้ของครูผู้สอนว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างไร และ 3) ความท้าทายในการใช้วิธีการสอนแบบสมดุลภาษาและความต้องการในการพัฒนาทางวิชาชีพ ผลจากการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การใช้วิธีการสอนการอ่านแบบสมดุลภาษานั้น สามารถส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพิ่มทักษะความรู้และความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนในการใช้กรอบแนวคิดสมดุลภาษา ความสำเร็จทางการอ่านของนักเรียน และยังมีผลดีต่อโรงเรียนในหลาย ๆ ด้าน รวมถึงเป็นการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อและอาชีพในอนาคตของนักเรียนเอง

Sayukti et al. (2018) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสอนการอ่านแบบพึ่งพาตัวเอง เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กเล็ก โดยได้ทำการศึกษาวิจัยกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองบาห์ลีเหนือ ประเทศอินโดนีเซีย โดยใช้วิธีการเก็บ

ข้อมูลแบบสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ ผลของการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนมีการใช้หลาย ๆ ขั้นตอนในการสอนการอ่านแบบพึ่งพาตัวเอง โดยให้หนังสือเป็นสื่อกลางในการเล่าเรื่อง การที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในบทเรียนย่อยต่าง ๆ มีการได้ตรวจสอบบทเรียนด้วยตนเอง มีการร่วมแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม และมีการริเริ่มให้มีกิจกรรมการอ่านที่บ้านของเด็ก ๆ เอง หน้าที่ของครูผู้สอนในวิธีการนี้จะมีบทบาทในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกหนังสือที่จะอ่านด้วยตัวเอง ก่อนที่จะกระตุ้นให้เด็ก ๆ เหล่านี้ได้แสดงความคิดเห็นต่อหนังสือโปรดของพวกเขาและได้แลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้รับจากการอ่านกับเพื่อน ๆ เทคนิคการสอนการอ่านนี้แสดงให้เห็นว่าสามารถช่วยพัฒนาการอ่านของเด็ก ๆ ได้เป็นอย่างดีแต่ต้องทำอย่างเป็นกิจวัตรและอย่างต่อเนื่อง

Collay et al. (2019) กล่าวว่าความเชื่อของครูผู้สอนเด็กเล็กนั้นมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อ การสอนของพวกเขาครูเหล่านั้น ซึ่งมีงานวิจัยหลายเรื่องที่ทำการศึกษาในประเทศนี้และได้ผลการศึกษานับสนับสนุนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นผู้วิจัยเรื่องนี้ จึงได้ทดลองทำการศึกษการสอนการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนอนุบาลแบบโดยตรงซึ่งเป็นการสอนแบบดั้งเดิมกับการสอนภาษาโดยรวม (Whole language approach) ในชั้นเรียนการสอนภาษา กลุ่มทดลองคือครูผู้สอนอนุบาลจำนวน 14 คน ซึ่งมีประสบการณ์การสอนในโรงเรียนประถมศึกษาจาก 3 โรงเรียนที่แตกต่างกันในเมืองแมน ประเทศสหรัฐอเมริกา หนึ่งในเกณฑ์ที่ใช้ในการศึกษานี้คือการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการใช้การสอนอ่านเขียนแบบสมดุลภาษา ซึ่งผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นส่งผลทางบวกกับความสำเร็จในการอ่านของนักเรียน แต่ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องการมีวางแผนการจัดบทเรียนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคนด้วย ทั้งนี้ครูผู้สอนยังมีความเชื่ออีกด้วยว่า การสอนการอ่านแบบสมดุลภาษานั้นยังส่งผลดีต่อทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตัวนักเรียนเอง การบริหารจัดการต่าง ๆ ครูผู้สอน พ่อแม่ของนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้วย จากงานวิจัยเรื่องนี้จึงมีข้อเสนอแนะให้มีการสอนการอ่านแก่เด็กเล็กโดยมีการผสมผสานการสอนการอ่านแบบดั้งเดิม การสอนภาษาโดยรวม และการสอนการอ่านแบบสมดุลภาษาเข้าด้วยกัน ก็จะส่งผลดีต่อผู้เรียนในวัยนี้เป็นอย่างมาก

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดสมดุลภาษา พบว่าเป็นการวิจัยที่นำวิธีการตามแนวคิดสมดุลภาษาไปใช้ในกระบวนการวิจัยแล้วนักเรียนมีพัฒนาการด้านภาษาดีขึ้น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชี้แนะทางปัญญา

Henry A. G. (2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การชี้แนะทางปัญญา: การทดสอบการเขียนบันทึกสะท้อนตัวเองของครู พบว่าการชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) เป็นวิธีการสอนที่ตระหนักถึงความเข้มแข็งในการคิด เกี่ยวกับการคิดและส่งเสริมการเรียนรู้อย่างอิสระ การชี้แนะทางปัญญาเป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยเตรียมครูให้พร้อมสำหรับการสอนในห้องเรียนได้ดีขึ้น การศึกษาของเฮนรี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ที่การชี้แนะทางปัญญามีต่อครูผู้สอนโดยวัดจากความคิดเห็นในการเขียนบันทึกสะท้อนตัวเองของครูผู้สอนในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้

ทำการศึกษาเชิงคุณภาพร่วมกับวิธีการเชิงปริมาณเพื่อช่วยให้ข้อมูลที่เก็บมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ข้อมูลที่เก็บนั้นประกอบด้วย การเขียนบันทึกสะท้อนตัวเองที่รวบรวมจากกลุ่มครูที่ได้สัมผัสกับการชี้แนะทางปัญญา ผู้วิจัยเปรียบเทียบการเขียนบันทึกสะท้อนตัวเองเหล่านี้กับบันทึกสะท้อนตัวเองกับครูผู้สอนที่ไม่ได้สัมผัสกับการชี้แนะทางปัญญา ผลการศึกษาพบว่าครูผู้สอนที่ได้สัมผัสกับการชี้แนะทางปัญญา สามารถเรียนรู้ได้มากขึ้นจากประสบการณ์ของพวกเขาและใช้คำที่บ่งบอกถึงระดับที่สูงขึ้นของจิตใจทั้งห้า คือ ประสิทธิภาพ ความยืดหยุ่น ความมีสติ ฝีมือและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในบันทึกสะท้อนตัวเองของพวกเขา

Lin, C. (2012) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการชี้แนะทางปัญญาเกี่ยวกับการวางแผนและการใช้การสนทนาทางการเรียนการสอน (Instructional conversations) ที่เน้นการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าเป็นวิธีการสอนที่ครูและนักเรียนมีการสนทนากันในหัวข้อทางวิชาการร่วมกับประสบการณ์หรือความรู้เดิมของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและเปิดโอกาสให้มากขึ้นแก่นักเรียน ดังนั้นวิธีการสอนในลักษณะนี้จึงเป็นที่แนะนำในการวิจัยของลิน (Lin, 2012) นี้ ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของการชี้แนะทางปัญญา (Cognitive coaching) ที่มีต่อ การวางแผนและการใช้การสนทนาทางการเรียนการสอน ผู้เข้าร่วมการวิจัยประกอบไปด้วยครูผู้สอนในโรงเรียนระดับ K-12 จำนวน 28 คน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้การสนทนาทางการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์นั้นนำมาจากแผนการสอนของครูผู้สอนเหล่านี้เพื่อศึกษาในเรื่องของการวางแผนการสอนรวมถึงข้อมูลจากชิ้นงานของนักเรียน ผลสะท้อนกลับ (feedback) และข้อคิดเห็นจากนักเรียน และบันทึกของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนต่าง ๆ ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วย ผลของการศึกษาแสดงให้เห็นว่าก่อนที่ครูผู้สอนเหล่านี้จะได้รับการชี้แนะทางปัญญา ระดับคะแนนในเรื่องการวางแผนอยู่ในระดับต่ำ แต่หลังจากที่ได้รับการชี้แนะทางปัญญาคะแนนในเรื่องการวางแผนสูงขึ้น ทั้งนี้ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพยังแสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์การสอน และระดับชั้นเรียนที่ครูผู้สอนสอนนั้นมีอิทธิพลต่อการวางแผนของผู้สอนและการใช้การสนทนาทางการเรียนการสอน

Castillo, A. G. (2015) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การชี้แนะทางปัญญาเป็นรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพในโรงเรียนที่มีความหลากหลายด้านภาษา ผลการวิจัยพบว่าในห้องเรียนแบบอเมริกันนั้นเป็นที่ทราบกันดีว่ามีความหลากหลายด้านภาษา แต่กลับพบว่าครูผู้สอนนั้นไม่ได้เตรียมตัวให้พร้อมเพียงพอที่จะทำการสอนให้ประสบความสำเร็จแก่นักเรียนกลุ่มดังกล่าว การศึกษาก่อนหน้านี้ระบุให้เห็นว่าการชี้แนะทางปัญญา (Cognitive coaching) เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาครูให้สามารถในการเป็นผู้ปฏิบัติงานที่กำกับตนเองได้และสามารถปรับตัวได้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลายรวมถึงนักเรียนที่มีความหลากหลายด้านภาษาด้วย การศึกษาของแอสทิลโล (Castillo, 2015) นี้ได้อธิบายให้เห็นถึงการรับรู้ของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการชี้แนะทางปัญญาใน

โรงเรียนที่มีความหลากหลายด้านภาษาในประเด็นดังนี้ 1) ครูผู้สอนมองว่าการชี้แนะทางปัญญาเป็นการพัฒนาวิชาชีพระดับสูง 2) พฤติกรรมของครูผู้สอนที่มีต่อการชี้แนะทางปัญญาเป็นอย่างไร และ 3) มีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนที่ทำการสอนนักเรียนที่มีความหลากหลายด้านภาษา เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้คือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interviews) และการสนทนาการโค้ช (coaching conversations) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผลที่เกิดขึ้นแก่ครูผู้สอนเหล่านี้คือ องค์ประกอบของการสะท้อนตัวเอง การสร้างอุปกรณช่วยในการเรียนการสอนใหม่ ๆ การเข้าใจถึงความหลากหลายของผู้เรียน ซึ่งมีความสำคัญในการเรียนรู้ของครูและส่งเสริมความรับผิดชอบร่วมกัน ผลของการศึกษาชี้ให้เห็นว่าครูที่เข้าร่วมการชี้แนะทางปัญญาเชื่อว่าพวกเขา 1) สามารถไตร่ตรองถึงการปฏิบัติของพวกเขาได้มากขึ้นและในระดับที่ลึกซึ้ง 2) มีความตั้งใจในการวางแผนการสอนของพวกเขามากขึ้น 3) ปรับแผนการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนโดยใช้การประเมินเชิงโครงสร้างมากขึ้น และ 4) ให้คุณค่ากับงานของพวกเขาด้วยการชี้แนะทางปัญญา นอกจากนี้การชี้แนะทางปัญญายังมีความเชื่อมโยงกับการสอนแบบตอบสนองมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียนที่มีความหลากหลายด้านภาษา

DeMasters, G. A. (2018) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการชี้แนะทางปัญญาในห้องเรียนและประสิทธิภาพของครู โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนและการใช้การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive coaching) ตัวอย่างเช่น เวลาในการรอคอยขณะสอน การหยุดชั่วคราวขณะสอน การย่อหรือสรุปความ และการตั้งคำถามในชั้นเรียน ทั้งนี้ได้มีการวัดประสิทธิภาพในการสอนที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนโดยดูจากการให้ความร่วมมือของนักเรียน กลยุทธ์ในการสอน และการบริหารจัดการในชั้นเรียน ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในการอบรมการชี้แนะทางปัญญา ผลจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างระดับการชี้แนะทางปัญญาและประสิทธิภาพในการสอนที่เกิดขึ้นกับผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญ ผลของการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้มีการวางแผนจัดงบประมาณเพื่อการฝึกอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้และความสามารถในการใช้การชี้แนะทางปัญญาในชั้นเรียนต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชี้แนะทางปัญญา พบว่าการนำวิธีการชี้แนะทางปัญญามาใช้ในการพัฒนาการสอนและการวางแผนในการสอน ส่งผลให้มีประสิทธิภาพทางการสอนดีขึ้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์

Mertzman (2008) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลของการขัดจังหวะของครูผู้สอนขณะที่ทำการสอนนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ และนักเรียนกลุ่มที่มาจากรอบครัวยากจน โดยที่ได้ทำการศึกษากับครูผู้สอนนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์จำนวน 4 คน โดยใช้วิธีการขัดจังหวะขณะทำการสอน

ที่แตกต่างกันในงานวิจัยนี้ ได้ทำการจัดจังหวะในขณะที่ทำการสอนเป็นจำนวนทั้งสิ้น 498 ครั้ง จากการศึกษาพบว่ารูปแบบในการจัดจังหวะของครูผู้สอนนั้นส่งผลที่ไม่ดีต่อแผนการสอน รวมถึงการสอนในเรื่องการออกเสียง การที่ครูผู้สอนมีการจัดจังหวะขณะทำการสอนกับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มที่มาจากครอบครัวที่ยากจนนั้นจะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถตระหนักหรือจดจำในเรื่องของการออกเสียงและความถูกต้องในเรื่องการสอนการออกเสียงได้ ซึ่งสุดท้ายก็จะส่งผลไปถึงความเข้าใจและความหมายของสิ่งที่เด็กกลุ่มนี้กำลังเรียนอยู่ด้วย ดังนั้นผู้สอนจึงต้องให้ความสนใจที่จะไม่จัดจังหวะในขณะที่ทำการสอนกับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสอนการออกเสียงหรือการอ่านของเด็ก ๆ กลุ่มนี้

Tobisch, & Dresel (2017) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความลำเอียงในการตั้งความคาดหวังกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และนักเรียนที่มีพื้นฐานทางสังคมที่แตกต่างกัน โดยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้กับครูผู้สอนนักเรียนในกลุ่มชาติพันธุ์ว่ามีความลำเอียงในความคาดหวังหรือการตัดสินว่าเป็นไปในทางบวกหรือทางลบกับนักเรียนกลุ่มนี้ได้อย่างไร นักวิจัยได้ทำการศึกษาทางออนไลน์กับครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 237 คน ในประเทศเยอรมัน ที่ได้ทำการสอนนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์และนักเรียนที่มาจากสภาพทางสังคมที่แตกต่างกัน ครูผู้สอนเหล่านี้ถูกขอให้จัดระดับความเห็นในเรื่องของความคาดหวังในความสำเร็จของนักเรียนและความมุ่งมั่นของนักเรียน ทั้งนี้โดยพิจารณาจากความสามารถโดยทั่วไป ความพยายาม และคุณสมบัติที่ควรจะมีที่ทางโรงเรียนตั้งไว้ในระดับการศึกษาของนักเรียนกลุ่มนี้ ผลของการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความคาดหวังทางความสำเร็จต่อนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์นั้นมีความชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนในกลุ่มอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มชาติพันธุ์ที่ครูผู้สอนจะประเมินค่าสูงเกินกว่านักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์หรือนักเรียนที่มีจากครอบครัวที่มีฐานะดีกว่า ซึ่งจากการศึกษานี้ ทำให้ครูผู้สอนหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ต้องมีความระมัดระวังในเรื่องการตั้งความคาดหวังที่มีต่อนักเรียนกลุ่ม ชาติพันธุ์ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ได้

Gu (2018) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพกับกลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง ซึ่งเป็นครูผู้สอนใหม่ที่สอนนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในฮ่องกง ซึ่งมักจะไม่ค่อยมีความอดทนเพียงพอต่อการสอนนักเรียนในกลุ่มนี้ แต่อย่างไรก็ตาม ครูผู้สอนเหล่านี้เชื่อว่านักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์นั้นควรจะต้องประพฤติตนให้เป็นไปตามความคาดหวังทางสังคมเพื่อที่จะได้รับการยอมรับนับถือและได้รับโอกาสที่มากขึ้น แต่เนื่องจากนักเรียนในกลุ่มนี้มีลักษณะการเรียนรู้และทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตที่ค่อนข้างจะแตกต่างจากนักเรียนโดยทั่วไป ทำให้เมื่อเด็กกลุ่มนี้เรียนภาษาอังกฤษแล้วมีการออกเสียงที่มีสำเนียงที่ค่อนข้างแตกต่างจากภาษาอังกฤษมาตรฐาน ซึ่งส่งผลให้ไม่เป็นที่ยอมรับ ทำให้เกิดความยากลำบากในการเรียน และยังทำให้พวกเขาไม่กล้าแสดงออก รวมถึงไม่สามารถอธิบายความคิดของพวกเขาได้อย่างเต็มที่ จากผลการวิจัยชิ้นนี้ ทำให้ครูผู้สอน

นักเรียนในกลุ่มชาติพันธุ์ต้องตระหนักถึงความสำคัญในประเด็นความแตกต่างนี้ และวางแผนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์

Zhong, & Duan (2018) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนที่ใช้สองภาษาในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มชาติพันธุ์ ในมุมมองของภาษาศาสตร์ที่มีการนำเรื่องของสังคมและสภาพแวดล้อมเข้ามารวมด้วย โดยนักวิจัยได้ทำการศึกษาในเรื่องของวิธีการสอนและคุณภาพของการศึกษาของนักเรียนที่เป็นเด็กที่ใช้สองภาษาในการเรียนว่ามีผลต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนภาษาของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อย่างไร สิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนสองภาษาที่มีประสิทธิภาพนั้นไม่เพียงจะสามารถพัฒนาระบบภาษาของนักเรียนกลุ่มนี้ได้ แต่ยังทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้ดีขึ้นด้วย และพวกเขาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกฝนในแขนงอื่น ๆ ด้วย ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า การเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ควรจะมีการวัดผลหรือประเมินความสำเร็จทางการศึกษาที่เหมาะสมและแตกต่างจากเด็กนักเรียนทั่ว ๆ ไป โดยต้องคำนึงถึงสภาพทางการศึกษาของนักเรียนกลุ่มนี้ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน การเรียนรู้ของพวกเขา จากการศึกษาชิ้นนี้พบว่า 4 ปัจจัยที่มีความสำคัญและต้องมีการพัฒนาปรับปรุงคือ การออกแบบหลักสูตรการสอน การพัฒนาหนังสือที่ใช้ในการสอน การอบรมครูผู้สอน และการพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษาต่าง ๆ สำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์

จากการศึกษาพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เน้นและพัฒนาการเรียนภาษาประจำชาติของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ โดยใช้บริบทหรือสภาพแวดล้อมของนักเรียนในชีวิตจริงมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษาวิจัยทำให้ครูที่สอนเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ต้องตระหนักถึงความสำคัญในด้านการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มนี้ จะมีความสามารถในการพัฒนาด้านภาษาที่น้อยกว่านักเรียนกลุ่มปกติ ดังนั้นในการวัดและประเมินผลความสามารถด้านภาษาต้องวัดตามระดับความสามารถของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์เป็นสำคัญ

การศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษา แนวคิดสมดุลภาษา การชี้แนะทางปัญญา และชาติพันธุ์พบว่างานวิจัยมีความหลากหลายทั้งวิธีการดำเนินการวิจัย ทฤษฎีและหลักการที่นำมาประยุกต์ใช้ และวิธีหรือขั้นตอนในการวิจัย ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้สามารถประยุกต์และนำมาใช้ได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงนำไปสู่การจัดทำกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอได้ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

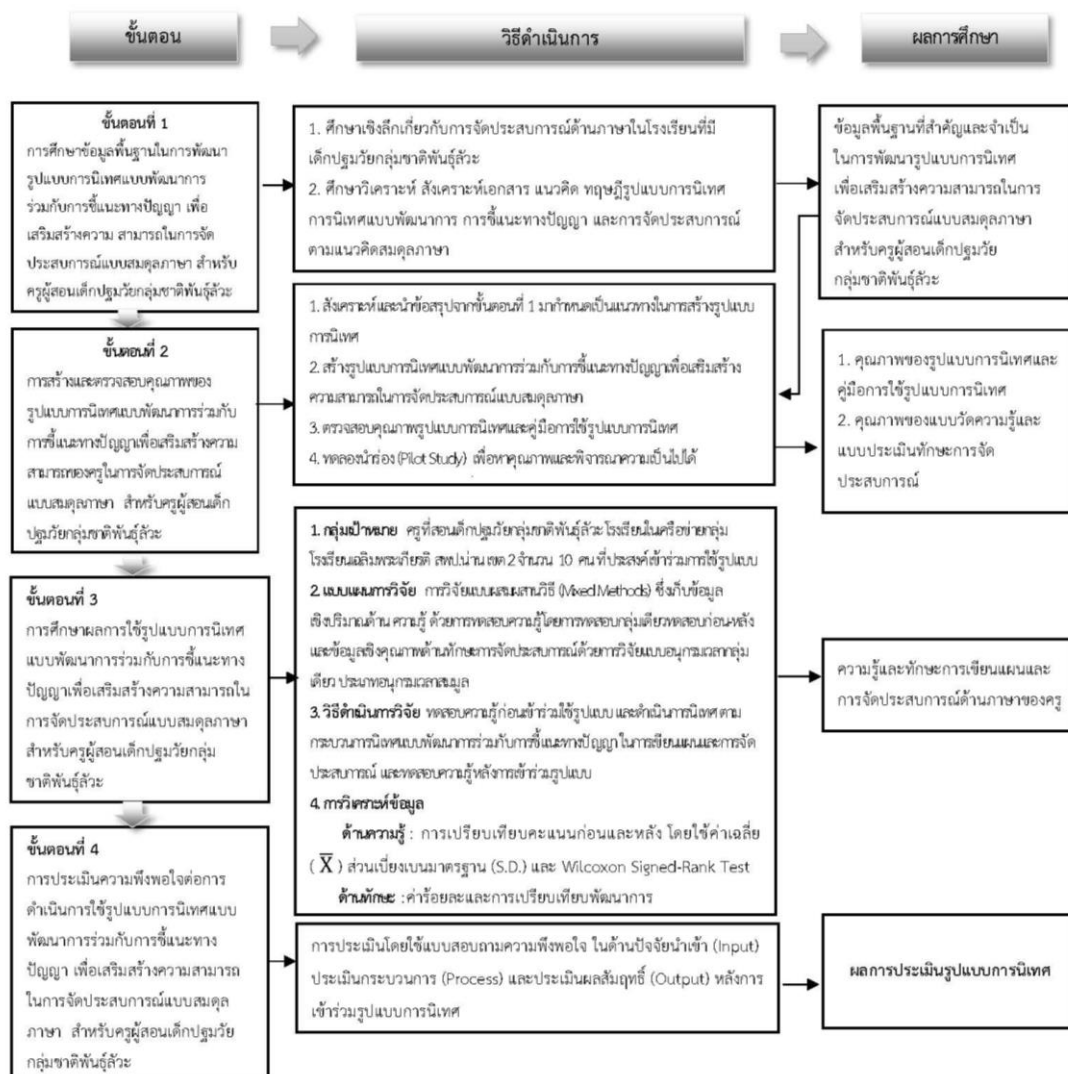
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ภาพ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

กระบวนการของการวิจัยและการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับภาระงานที่เฉพาะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของครูในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้เข้าศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ครู และนักเรียน ของโรงเรียนที่มีนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ที่เปิดทำการสอนในระดับปฐมวัยโดยได้สอบถามในด้านข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน ครู ผลการประเมินพัฒนาด้านภาษา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) และความต้องการของครูในการได้รับการพัฒนาการจัดประสบการณ์ด้านภาษา

2. ดำเนินการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured Interview) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยมีแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบกับแนวทางในการสัมภาษณ์แล้ว ได้แก่ 1) ท่านคิดว่าครูที่สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ควรมีความรู้เพื่อนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยในเรื่องใดบ้าง และ 2) ท่านคิดว่าครูที่สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ควรมีทักษะในด้านใดบ้างเพื่อนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในการสัมภาษณ์นี้ ผู้สัมภาษณ์ให้ผู้ตอบได้แสดงความรู้สึกรหรือความคิดเห็นอย่างอิสระ ผู้สัมภาษณ์มีหน้าที่รับฟังและคอยดึงหรือควบคุมการสนทนาให้เข้าสู่ประเด็นที่ต้องการ

3. แหล่งข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนระดับการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนที่มีเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน

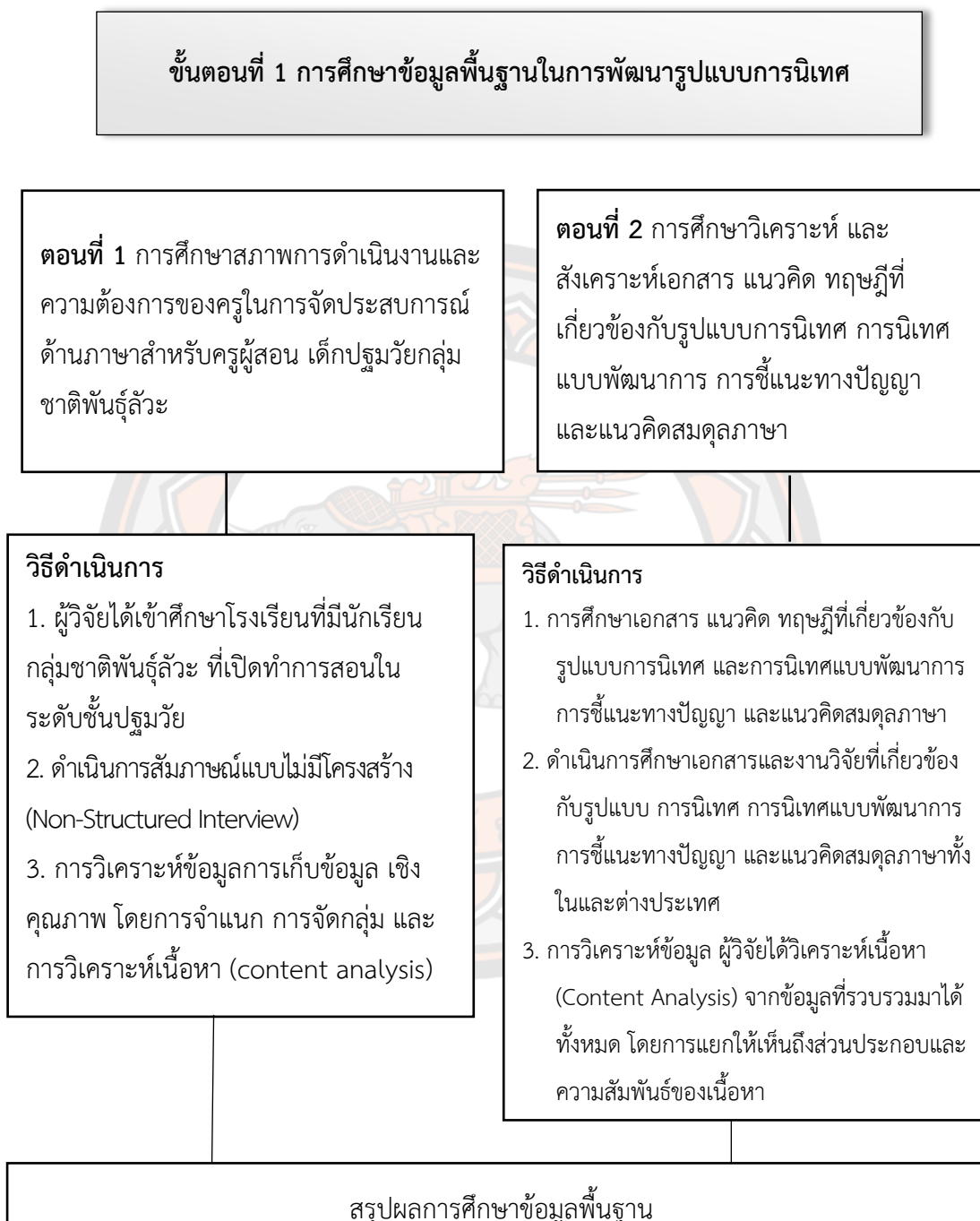
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างกับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ แล้วบันทึกในแบบบันทึกการศึกษาเชิงลึก

5. การวิเคราะห์ข้อมูล การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการจำแนก การจัดกลุ่ม และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ตอนที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศ การนิเทศแบบพัฒนาการ การชี้แนะทางปัญญา แนวคิดสมดุลภาษา และภาษาลั้วสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลั้วแล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบเพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลั้วมีการดำเนินการ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศ และการนิเทศแบบพัฒนาการ การชี้แนะทางปัญญา และแนวคิดสมดุลภาษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตำราของสังัด อุทรานันท์ (2530; นิพนธ์ ไทยพานิช, 2535; วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 2538; ชารี มณีศรี, 2538; สุทธนู ศรีไสย์, 2545; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546; กรองทอง จิระเดชากุล, 2550; รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2557; วิชรา เล่าเรียนดี, 2556; Joyce, Bruce, & Weil, Masha, 2009; Glatthorn, Allan A., 1990; Harris Ben M., 2002; Glickman, Gordon, & Ross-Gordon, 2004; Glickman, 2010) และศึกษาแนวคิดการชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) จากเอกสารและงานวิจัยของ วิณา ก้วยสมบุรณ์ (2547; ชนิพรรณ जातीเสถียร, 2557; กุณชาติ บริรักษ์สันติกุล, 2558; วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนาผล, 2558; Costa, A., & Garmston, R., 2002) เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document and record review)
3. แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศ การนิเทศแบบพัฒนาการ การชี้แนะทางปัญญา และแนวคิดสมดุลภาษาทั้งในและต่างประเทศ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยเกี่ยวกับ รูปแบบการนิเทศ การนิเทศแบบพัฒนาการ การชี้แนะทางปัญญา และแนวคิดสมดุลภาษา โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนการศึกษาจากฐานข้อมูลเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แล้วทำการบันทึกลงในแบบสังเคราะห์เอกสารวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document and record review)
5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมด โดยการแยกให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์ของเนื้อหา ในประเด็นที่ศึกษาว่ามีส่วนประกอบอะไรบ้าง จัดหมวดหมู่ส่วนประกอบ และศึกษาความเชื่อมโยงของเนื้อหา และสรุปสาระสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากการศึกษา

เมื่อดำเนินการศึกษาข้อมูลเชิงลึกจากครูและบุคลากรในโรงเรียนและศึกษาเอกสารแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 1 ปรากฏในภาพ 5

ภาพ 5 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ

**ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ
ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา
สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ**

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและประเมินคุณภาพคู่มือการใช้
รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัด
ประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

แหล่งข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์การเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยจาก
มหาวิทยาลัยแล้วนำรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้
  - 1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน โดยเป็นอาจารย์สาขาหลักสูตร
และการสอน ในระดับอุดมศึกษา วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน
  - 1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการจัดประสบการณ์การศึกษาระดับปฐมวัย โดยเป็น
ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน
  - 1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาชาติพันธุ์ลัวะ โดยเป็นอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา และ
วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีความเชี่ยวชาญด้านภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ จำนวน 1 คน
  - 1.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีประสบการณ์ในการ
จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะอย่างน้อย 10 ปี จำนวน 1 คน
  - 1.5 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการศึกษา โดยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก
สาขาวิจัยทางการศึกษา จำนวน 1 คน
2. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาน่าน เขต 2 จำนวน 3 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงและกำหนดคุณสมบัติ คือ เป็น
ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ซึ่งได้จากศึกษาเชิงลึกด้วยการสอบถาม
สัมภาษณ์ เพื่อให้ตรงกับพฤติกรรมการนิเทศทั้ง 3 วิธี ได้แก่ การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม การนิเทศ
แบบชี้แนะให้ข้อมูล และการนิเทศแบบร่วมมือ โดยจัดครูตามพฤติกรรมการนิเทศ วิธีละ 1 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทาง
ปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็ก
ปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
2. แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ดำเนินการสร้างดังนี้

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน โดยกำหนดประเด็นการประเมินจากการศึกษา รายละเอียดการพัฒนาการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.2 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

5 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศ

1.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.5 นำแบบประเมินที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องในการใช้ภาษา ความเป็นปรนัย และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งการประเมินต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปจึงถือว่าใช้ได้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น. 117) รายละเอียดนำเสนอในภาคผนวก ค

1.6 นำแบบประเมินมาแก้ไข ปรับปรุง และจัดทำให้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการ

จัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้จริง

2. แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 กำหนดลักษณะของแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา โดยแบ่งรายการประเมินออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ โครงสร้างของคู่มือ บทนำ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ และการนำรูปแบบการนิเทศสู่การปฏิบัติ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ คือ เพื่อประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

- 2.3 สร้างแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน คือ
- ตอนที่ 1 มาตรฐานประมาณค่า จัดเป็น 5 ระดับ ใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้
    - 5 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
    - 4 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
    - 3 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
    - 2 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
    - 1 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบปลายเปิด เป็นส่วนที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งอยู่ส่วนท้ายของแบบประเมิน

2.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมของแบบประเมินคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ แล้วทำการแก้ไขตามคำแนะนำ

2.5 นำแบบประเมินที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องในการใช้ภาษา ความเป็นปรนัย และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งในการประเมินต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงถือว่าใช้ได้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น. 117) รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค

2.6 นำแบบประเมินมาแก้ไข ปรับปรุง และจัดทำให้เป็นแบบประเมินรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะ ทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การยกร่างรูปแบบ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ

1.2 สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ และการวัดและประเมินผล โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1.2.1 หลักการของรูปแบบการนิเทศ เป็นส่วนที่กล่าวถึงทฤษฎี แนวคิดและความเชื่อต่าง ๆ ที่นำมาเป็นพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการนิเทศ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ และ การวัดและประเมินผล โดยมีหลักการดังนี้

1) เป็นรูปแบบการนิเทศที่ให้การแนะนำและช่วยเหลือครูโดยผู้นิเทศต้องเลื้อกวิธีการนิเทศให้เหมาะกับพัฒนาการ ระดับความรู้ ความรับผิดชอบ และความผูกพันต่อภาระหน้าที่ของครู

2) เป็นรูปแบบการนิเทศที่ช่วยเหลือ กระตุ้น หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยผู้นิเทศจะเป็นสื่อกลางให้ผู้รับการนิเทศเกิดการคิด การพัฒนา และการปรับเปลี่ยนวิธีการคิดและพฤติกรรมของตนเอง

3) เป็นรูปแบบการนิเทศครูในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยครูต้องให้เด็กได้เรียนรู้จากการกระทำ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสภาพแวดล้อม

4) เป็นรูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษาที่ผสมผสานแนวคิดการสอนภาษาธรรมชาติกับทักษะการสอนสะกดคำ โดยมีกิจกรรมการพัฒนาทางภาษาที่หลากหลาย

1.2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการนิเทศ เป็นส่วนที่ระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวครูผู้รับการนิเทศภายหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศแล้ว โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของรูปแบบไว้ดังนี้

1) เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

2) เพื่อพัฒนาครูให้มีทักษะในการเขียนแผนและทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.2.3 เนื้อหา เป็นส่วนที่กำหนดให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ โดยกำหนดเนื้อหาสำคัญของรูปแบบ ซึ่งเป็นความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ไว้ดังนี้

1) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

2) ภาษาลัวะเบื้องต้น

3) ภาษาไทยมาตรฐาน

4) แนวคิดสมดุลภาษา

1.2.4 กระบวนการนิเทศ เป็นส่วนที่ระบุถึงขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการนิเทศระหว่างการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ โดยได้นำแนวคิดของการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ได้กระบวนการนิเทศดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน (Assessing) การประเมินความสามารถในการทำงานของครูเพื่อจัดครูให้เหมาะสมกับพฤติกรรมกรณีนิเทศ โดยการศึกษาเชิงลึก ตรวจสอบการจัดประสบการณ์และสังเกตการจัดประสบการณ์ สอดถาม สัมภาษณ์ครูและผู้บริหารโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ แนวการดำเนินการนิเทศ รวมถึงให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาลัวะ ภาษาไทยมาตรฐาน และการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching) โดยนิเทศครูตามความสามารถตามกลุ่มที่ได้จัดไว้ในขั้นที่ 1 ดังนี้

3.1 การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม

3.2 การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล

3.3 การนิเทศแบบร่วมมือ

ระหว่างการนิเทศแต่ละแบบนี้ ได้ใช้แนวคิดการชี้แนะทางปัญญา ในการชี้แนะและช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่ม

ชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนในการชี้แนะทางปัญญาในแต่ละครั้งของการนิเทศ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้ชี้แนะร่วมกับครูในการวางแผน ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จ และการให้ความรู้แก่ผู้รับการชี้แนะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา รวมถึงให้ผู้รับการชี้แนะได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring) เป็นขั้นตอนที่ผู้ชี้แนะได้สังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติ ติดตามดูแลการใช้ยุทธวิธีในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา รวมถึงให้ผู้รับการชี้แนะได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing) ผู้ชี้แนะให้ผู้รับการชี้แนะได้สรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ ทบทวนข้อมูล สนับสนุน เปรียบเทียบ วิเคราะห์ สรุปอนุมานและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ สรุปความประทับใจ เปรียบเทียบวิเคราะห์พิจารณาเหตุผลของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับที่คาดหวังไว้

ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting) การทบทวนถอดบทเรียน และสะท้อนคิดเกี่ยวกับกระบวนการและผลของการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค ได้เรียนรู้อะไรบ้าง และมีประเด็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในการเรียนรู้ครั้งต่อไปอย่างไร

ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying) ผู้ชี้แนะได้ให้ผู้รับการชี้แนะสร้างความรู้ใหม่และการนำความรู้ไปใช้ต่อ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) : ผู้นิเทศให้ผู้รับการนิเทศได้สรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติการนิเทศร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา แล้วมาร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติ ขั้นตอน หรือกระบวนการจัดประสบการณ์ใดที่ควรคงไว้หรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นต้น แล้วให้ผู้นิเทศได้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate) : การทบทวนกระบวนการนิเทศซึ่งได้ให้ครูร่วมกันประเมิน ทบทวนข้อมูล สรุปความประทับใจ ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จและปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค ได้เรียนรู้และมีประเด็นใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง

2.5 การวัดและประเมินผล เป็นส่วนที่ระบุถึงองค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผลของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ดังนี้

2.5.1 ความรู้ในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

2.5.2 ทักษะในการเขียนแผนและการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับ
เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

2. การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ เป็นเอกสารเพื่อให้รายละเอียดแก่ผู้ที่จะนำรูปแบบการ
นิเทศไปใช้ ได้ศึกษาและทำความเข้าใจก่อนใช้ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. กำหนดรายละเอียดคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะ
ทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็ก
ปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ประกอบด้วย

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการนิเทศ
วัตถุประสงค์ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในรูปแบบการนิเทศ ประโยชน์ที่ได้รับ

บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ แนวคิด
เกี่ยวกับการนิเทศแบบพัฒนาการ แนวคิดเกี่ยวกับการชี้แนะทางปัญญา

บทที่ 3 รูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา
กระบวนการนิเทศ และการวัดและประเมินผล

บทที่ 4 การนำการนิเทศสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน
ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความสามารถ (Assessing) ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ
(Planning) ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive
coaching) ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลการนิเทศ (Analysis) และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล
(Evaluate)

2. นำคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเพื่อ
ขอความคิดเห็นและคำแนะนำ แล้วจึงนำมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์

3. การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบ การนิเทศ

การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบ การนิเทศ
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็ก
ปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์การเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร แล้วนำรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ
เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินรูปแบบ ได้แก่

2.1 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงาน สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) ได้พิจารณาตามแบบประเมิน

3.2 ผู้วิจัยได้นัดหมายกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อติดต่อขอรับผลการประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบคุณภาพแล้วปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ เพื่อให้ได้รูปแบบการนิเทศ และคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศที่มีคุณภาพมีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นได้นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีคะแนนการประเมินและแปลผล ดังที่ รัตนะ บัวสนธิ (2554, น. 54) ได้กำหนดไว้ดังนี้

5 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล คือ

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์เพื่อการตัดสินผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญว่ารูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ มีความเหมาะสมหรือไม่ ใช้เกณฑ์เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน (Best, 1970, p.182 อ้างถึงใน จีรันธินิน คงจีน, 2560, น. 129) จากการประเมินรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ย 4.54 ถือว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และผลการประเมินคู่มือ การใช้รูปแบบการนิเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.67 ถือว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด (ภาคผนวก ค)

4. ทดลองนำร่องรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

นำรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ และคู่มือการใช้ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้รูปแบบการนิเทศที่สมบูรณ์ไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงกับครูที่สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ จำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ โรงเรียนบ้านบ่อหลวง (สาขาบ้านห้วยโป่ง) และโรงเรียนบ้านบ่อหยวก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานัน เขต 2 โดยมีการศึกษา สอบถาม และสัมภาษณ์ครูแล้วเลือกครูเข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศ ให้เหมาะกับวิธีการนิเทศทั้ง 3 วิธี (การนิเทศแบบชี้นำควบคุม การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล และการนิเทศแบบร่วมมือ) เพื่อตรวจสอบว่ารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาและคู่มือที่จัดทำขึ้นมีความเป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนกับครูที่เข้าร่วมการพัฒนาทดลองนำร่อง (Pilot test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้การจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ จำนวน 30 ข้อ
2. ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศ ระหว่างดำเนินการนิเทศมีการประเมินประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และประเมินทักษะการจัดประสบการณ์ของครู
3. หลังจากทดลองนำร่องกับครูกลุ่มทดลองนำร่องแล้ว ได้ทำการทดสอบหลังการเข้าร่วมการใช้รูปแบบด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ฉบับเดียวกับก่อนเข้าร่วมการใช้รูปแบบ
4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองนำร่อง การแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการนิเทศ และนำมาสรุปผล
5. ผู้วิจัยแก้ไข ปรับปรุง รูปแบบการนิเทศ และคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ แล้วจัดทำเป็นรูปแบบการนิเทศฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการทดลองต่อไป

จากการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศ สรุปลผลการดำเนินงานได้ดังภาพ 6

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศ

แหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน
2. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ จำนวน 3 คน

เครื่องมือ

1. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศ
2. แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การยกร่างรูปแบบการนิเทศ
2. การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ
3. การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ
4. ทดลองนำร่องรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ

ภาพ 6 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศกับเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อศึกษาทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
4. เพื่อศึกษาทักษะการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมการก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้เตรียมการด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากร คือ ครูที่สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 จำนวน 43 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่สอนเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีคุณสมบัติคือ เป็นครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ในเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ และมีเด็กปฐมวัยทุกคนในห้องเรียนพูดสื่อสารกันด้วยภาษาลัวะ

1.2 วิธีการศึกษา

การนำรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูที่สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ไปใช้โดยดำเนินการตามกระบวนการนิเทศที่พัฒนาขึ้น

1.3 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลผสมผสานวิธี (Mixed Methods) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557, น. 255) ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ได้แก่ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ ผสมกับวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) ได้แก่ การทดสอบและการประเมินการปฏิบัติ ดังนี้

1.3.1 วิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Methods)

1) การทดสอบแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง (One group Pretest – Posttest Design) ซึ่งเป็นการทดสอบความรู้ของครูก่อนและหลังการเข้าร่วมใช้รูปแบบ ดังนี้

$$O_{1E} \quad T \quad O_{2E}$$

O_{1E} คะแนนความรู้ของครูในการเข้าร่วมรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูที่สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ก่อนการเข้าร่วมรูปแบบการนิเทศ

O_{2E} คะแนนความรู้ของครูในการเข้าร่วมรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูที่สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังการเข้าร่วมรูปแบบการนิเทศ

T การเข้าร่วมรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาโดยใช้วิธีการนิเทศ 3 แบบ ได้แก่ การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล และการนิเทศแบบร่วมมือ (รัตนะ บัวสนธ์, 2544, น. 63)

2) การวิจัยแบบอนุกรมเวลากลุ่มเดียว ประเภทอนุกรมเวลาสมมูล (Equivalent time-Series Design) ในระหว่างการจัดประสบการณ์มีการศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ของครู ดังนี้

$$X_1 \quad O_1 \quad X_2 \quad O_2 \quad X_3 \quad O_3 \quad X_4 \quad O_4 \quad X_5 \quad O_5 \dots$$

$X_1 X_2 X_3 X_4 X_5 X_6 X_7 X_8 X_9 X_{10} X_{11} X_{12}$

หมายถึง การจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะเป็นระยะเวลา 12 สัปดาห์

$O_1 O_2 O_3 O_4 O_5 O_6 O_7 O_8 O_9 O_{10} O_{11} O_{12}$

หมายถึง คະแนน การเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่ม ชาติพันธุ์ลัวะ 12 สัปดาห์ (องอาจ นัยพัฒน์, 2554, น. 126-128)

1.3.2 วิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods)

ระหว่างดำเนินการตามกระบวนการนิเทศที่ได้กำหนดไว้ ผู้นิเทศได้มีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครูที่เป็นผู้จัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลา 12 สัปดาห์

1.4 การจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีดังนี้

1.4.1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.4.2 แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.4.3 แบบประเมินการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาแบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ซึ่งแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำชี้แจงของแบบทดสอบและการปฏิบัติการสอบ

ตอนที่ 2 การทดสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก (Multiple Choices)

โดยมีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ โดยแบบทดสอบที่สร้างขึ้น กำหนดให้เป็นเครื่องมือในการวัดความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
2. วิเคราะห์เนื้อหา และจุดมุ่งหมายของการพัฒนาความสามารถของครู โดยครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ และประเมินค่า โดยมีรายละเอียดแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 รายละเอียดเนื้อหาและพฤติกรรมการจัดทำแบบทดสอบ

	จำนวนข้อของแบบทดสอบ					รวม
	ความจำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า	
1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	3 (2)	6 (3)	5 (2)	4 (2)	2 (1)	20 (10)
2. ภาษาลัวะ	2 (1)	2 (1)	2 (1)	2 (1)	2 (1)	10 (5)
3. ภาษาไทยมาตรฐาน	2 (1)	3 (1)	2 (1)	3 (1)	2 (1)	10 (5)
4. แนวคิดสมดุลภาษากับการ จัดประสบการณ์ด้านภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่ม ชาติพันธุ์ลัวะ	3 (2)	5 (2)	6 (2)	3 (2)	3 (2)	20 (10)
รวม	9 (6)	16 (7)	16 (6)	13 (6)	6 (5)	60(30)

หมายเหตุ: ตัวเลขใน ( ) เป็นจำนวนข้อสอบที่คัดเลือกไว้

3. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ โดยศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบทั้งด้านจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ องค์ประกอบของแบบทดสอบ วิธีเขียนแบบทดสอบ และวิธีการให้คะแนน
4. กำหนดรูปแบบข้อคำถามของแบบทดสอบ โดยจัดทำแบบทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิด เลือกลง 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ มีการให้คะแนนในลักษณะตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน
5. เขียนข้อสอบ ตามจำนวนข้อสอบที่สร้างและจำนวนข้อสอบที่คัดเลือกไว้ในตาราง 12 โดยให้ครอบคลุมกับเนื้อหาในการพัฒนา

6. ตรวจสอบแบบทดสอบ โดยนำแบบทดสอบที่เขียนไว้มาพิจารณาทบทวน เพื่อพิจารณาว่าแต่ละข้อวัดตรงตามจุดประสงค์ของเนื้อหาในการพัฒนาแต่ละเรื่องหรือไม่ ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่ายหรือไม่ ตัวถูก ตัวลวง เหมาะสมกับเกณฑ์หรือไม่ จากนั้นทำการปรับปรุงให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

7. นำแบบทดสอบเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม สอดคล้องกับจุดประสงค์ และความเหมาะสมของแบบทดสอบ

8. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเป็นปรนัย (Objectivity) ของข้อคำถาม รวมถึงให้ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินความสอดคล้องโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แนใจว่าแบบทดสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

9. นำผลการตรวจให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมา คำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และนำผลที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น. 117) ดังนี้

ค่า IOC มีค่าน้อยกว่า 0.50 ถือว่าแบบวัดนั้นไม่ตรงตามจุดประสงค์ ไม่สามารถนำไปใช้ได้

ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าแบบวัดนั้นตรงตามจุดประสงค์ สามารถนำไปใช้ได้ โดยมีรายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค

10. ปรับปรุงแบบทดสอบบางข้อที่ไม่เข้าเกณฑ์ ให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

11. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่สอนระดับปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ละที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพตามเกณฑ์ดังที่ พิสนุ พงศ์ศรี (2557, น. 169) ได้เสนอไว้ดังนี้

11.1 ค่าความยากง่าย มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ซึ่งแบบทดสอบในครั้งนี้มีค่าความยากระหว่าง 0.23-0.77

11.2 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบในครั้งนี้มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.21-0.64

โดยมีรายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค

12. นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้สูตรของ Kuder-Richardson (KR-20) โดยต้องมีค่าความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (พิสนุ พงศ์ศรี, 2557, น. 171) ซึ่งแบบทดสอบในครั้งนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

13. จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดความรู้ในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับ ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ฉบับสมบูรณ์

2. แบบประเมินทักษะการเขียนแผนและทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

2.1 แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้กำหนดผู้ประเมิน คือ ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้นิเทศ โดยประเมินก่อนนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ เพื่อกำหนดประเด็นการประเมิน ประกอบด้วย

- 1) องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์
- 2) มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) สารการเรียนรู้
- 5) การจัดประสบการณ์
- 6) สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้
- 7) การประเมินพัฒนาการ

2.1.2 สร้างเกณฑ์แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินในแต่ละองค์ประกอบ มีลักษณะการให้คะแนนในแต่ละข้อแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 1 โดยเกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบ Rubric score ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 เกณฑ์การประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน				
	5 (ดีมาก)	4 (ดี)	3 (ปานกลาง)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์	มีองค์ประกอบของแผนครบ	มีองค์ประกอบของแผน ขาด	มีองค์ประกอบของแผน ขาด	มีองค์ประกอบของแผน ขาด	มีองค์ประกอบของแผนขาด
1. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ทุกข้อ	1 ข้อ	2 ข้อ	3 ข้อ	4 ข้อ ขึ้นไป
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
3. สารการเรียนรู้					
4. กิจกรรมการเรียนรู้					
5. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้					
6. การประเมินพัฒนาการ					
2. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระบุได้ครบ และถูกต้องทุกข้อ	ระบุได้ถูกต้อง 3 ข้อ	ระบุได้ถูกต้อง 2 ข้อ	ระบุได้ถูกต้อง 1 ข้อ	ระบุไม่ถูกต้อง
1. ระบุมาตรฐานได้ถูกต้อง					
2. ระบุตัวบ่งชี้ได้ถูกต้อง					
3. ระบุสภาพที่พึงประสงค์ได้ถูกต้อง					
4. มีความสอดคล้องของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์					
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	ระบุได้ครบ และถูกต้องทุกข้อ	ระบุได้ถูกต้อง 3 ข้อ	ระบุได้ถูกต้อง 2 ข้อ	ระบุได้ถูกต้อง 1 ข้อ	ระบุไม่ถูกต้อง
1. สอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้					
2. สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
3. สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล					
4. เขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม					
4. สารการเรียนรู้	ระบุได้ครบ และถูกต้องทุกข้อ	ระบุได้ถูกต้อง 3 ข้อ	ระบุได้ถูกต้อง 2 ข้อ	ระบุได้ถูกต้อง 1 ข้อ	ระบุไม่ถูกต้อง
1. ระบุประสบการณ์สำคัญ 2. ระบุสาระที่ควรเรียนรู้					
3. ระบุสาระการเรียนรู้ได้ถูกต้อง					

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน				
	5 (ดีมาก)	4 (ดี)	3 (ปานกลาง)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
4. สารการเรียนรู้มีความ สอดคล้องกับองค์ประกอบ อื่น ๆ					
5. การจัดประสบการณ์	ระบุได้ครบ	ระบุได้ถูกต้อง	ระบุได้ถูกต้อง	ระบุได้ถูกต้อง	ระบุไม่ถูกต้อง
1. จัดกิจกรรมตามแนวคิด สมดุภาษาได้เหมาะสม	และถูกต้องทุก ข้อ	3 ข้อ	2 ข้อ	1 ข้อ	
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรม					
3. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมครบ ทั้งขั้นนำ ขั้นจัด ประสบการณ์และ ขั้นสรุป					
4. กิจกรรมเริ่มจากง่ายไปหา ยาก					
6. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่ง เรียนรู้	ระบุได้ครบ	ระบุได้ถูกต้อง	ระบุได้ถูกต้อง	ระบุได้ถูกต้อง	ระบุไม่ถูกต้อง
1. สอดคล้องกับกิจกรรม	และถูกต้องทุก ข้อ	3 ข้อ	2 ข้อ	1 ข้อ	
2. มีความเหมาะสมกับวัยของ เด็ก					
3. มีความถูกต้อง ชัดเจน ของ สื่อและแหล่งเรียนรู้					
4. กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความ สนใจของเรื่องที่เรียน					
7. การประเมินพัฒนาการ	ระบุได้ครบ	ระบุได้ถูกต้อง	ระบุได้ถูกต้อง	ระบุได้ถูกต้อง	ระบุไม่ถูกต้อง
1. ระบุวิธีวัด	และถูกต้องทุก ข้อ	3 ข้อ	2 ข้อ	1 ข้อ	
2. ระบุเครื่องมือวัด	ข้อ				
3. ระบุเกณฑ์การประเมิน					
4. สอดคล้องกับจุดประสงค์					

2.1.3 นำแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์ฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุม ความเหมาะสม ความตรงกับนิยามศัพท์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.1.4 นำแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดประสบการณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์ในการประเมินกับระดับคะแนนและภาษาที่ใช้ โดยการหาค่าความสอดคล้อง (IOC) พิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ภาคผนวก ค)

2.1.5 นำแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 คน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการจัดการประสบการณ์เพื่อวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Interrater reliability) เท่ากับหรือมากกว่า 80 % ได้ค่าความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 88.57 % (ภาคผนวก ค)

2.1.6 นำเสนอแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบก่อนนำไปใช้จริง

2.1.7 จัดทำแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดสมดุภาษา ฉบับสมบูรณ์

2.2 แบบประเมินทักษะการจัดการประสบการณ์แบบสมดุภาษาภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้กำหนดผู้ประเมิน คือ ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้นิเทศ โดยประเมินระหว่างการจัดประสบการณ์ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการจัดการประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อกำหนดประเด็นการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย

- 1) การเตรียมการจัดการประสบการณ์
- 2) การจัดการประสบการณ์ ประกอบด้วย
  - 2.1) ขั้นนำเข้าสู่การจัดการประสบการณ์
  - 2.2) ขั้นการจัดการประสบการณ์
  - 2.3) ขั้นสรุปผลการจัดการประสบการณ์

3) การประเมินพัฒนาการ

4) การบันทึกผลการจัดการประสบการณ์

2.2.2 สร้างเกณฑ์แบบประเมินทักษะการจัดการประสบการณ์ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินในแต่ละองค์ประกอบ มีลักษณะการให้คะแนนในแต่ละข้อแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 1 โดยเกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบ Rubric Score ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 เกณฑ์การประเมินทักษะการจัดประสบการณ์

ขั้นตอนการจัดประสบการณ์	ระดับคุณภาพ				
	5 (ดีมาก)	4 (ดี)	3 (ปานกลาง)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. การเตรียมการจัดประสบการณ์					
1. ศึกษาทำความเข้าใจแผน	มีการ	มีการ	มีการ	มีการ	ไม่มีการ
2. จัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน	ดำเนินการครบทุกข้อ	ดำเนินการ 3 ข้อ	ดำเนินการ 2 ข้อ	ดำเนินการ 1 ข้อ	ดำเนินการตามรายการที่กำหนด
3. เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์					
4. จัดที่นั่งเด็กได้เหมาะสม					
2. การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์					
1. ทบทวนความรู้เดิม	มีการ	มีการ	มีการ	มีการ	ไม่มีการ
2. ร้องเพลง เล่นเกม เล่านิทาน หรือปริศนาคำทาย	ดำเนินการครบทุกข้อ	ดำเนินการ 3 ข้อ	ดำเนินการ 2 ข้อ	ดำเนินการ 1 ข้อ	ดำเนินการตามรายการที่กำหนด
3. การมีส่วนร่วมของเด็ก					
4. ใช้เทคนิคการเก็บเด็ก					
3. การจัดประสบการณ์					
1. จัดกิจกรรมตามแผนที่เขียน					
2. จัดกิจกรรมแนวคิดสมดุลงานภาษา	มีการดำเนินการครบทุกข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	ไม่มีการดำเนินการตามรายการที่กำหนด
3. การมีส่วนร่วมของเด็ก					
4. ใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรม					
4. การสรุปผลการจัดประสบการณ์					
1. ตรงกับสาระที่จัดประสบการณ์	มีการดำเนินการครบทุกข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	ไม่มีการดำเนินการตามรายการที่กำหนด
2. ถูกต้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์					
3. มีวิธีให้นักเรียนได้สนใจในเนื้อหาที่เรียนอีกครั้ง					
4. ชี้ให้เห็นถึงการนำความรู้ไปใช้					
5. การประเมินพัฒนาการ					
1. ใช้วิธีวัดที่สอดคล้องกับจุดประสงค์	มีการดำเนินการครบทุกข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 1 ข้อ	ไม่มีการดำเนินการตามรายการที่กำหนด

ขั้นตอนการจัดประสบการณ์	ระดับคุณภาพ				
	5 (ดีมาก)	4 (ดี)	3 (ปานกลาง)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
2. วัดและประเมินพฤติกรรม สอดคล้องตามแผน					
3. ใช้เครื่องมือได้เหมาะสม					
4. นำผลการประเมินไปใช้ในการ ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก					
6. การบันทึกผล การจัด ประสบการณ์					
1. บันทึกผลตามจุดประสงค์การ เรียนรู้	มีการ ดำเนินการ	มีการ ดำเนินการ 3	มีการ ดำเนินการ 2	มีการ ดำเนินการ 1	ไม่มีการ ดำเนินการ
2. บันทึกการจัดกิจกรรมที่ ประสบความสำเร็จ	ครบ ทุกข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ตามรายการ
3. บันทึกปัญหาหรืออุปสรรคใน การจัดประสบการณ์					
4. บันทึกข้อเสนอแนะในการจัด ประสบการณ์					

2.2.3 นำแบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์ฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
ตรวจสอบความครอบคลุม ความเหมาะสม ความตรงกับนิยามศัพท์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตาม
คำแนะนำ

2.3.4 นำแบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน
5 คน (ภาคผนวก ก) ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบความ
สอดคล้องระหว่างเกณฑ์ในการประเมินกับระดับคะแนนและภาษาที่ใช้ โดยการหาค่าความสอดคล้อง
(IOC) พิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น. 117)
(ภาคผนวก ค)

2.3.5 นำแบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยมาปรับปรุงตาม
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 คน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน
ทักษะ การจัดประสบการณ์เพื่อวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Interrater
reliability) เท่ากับหรือมากกว่า 80 % ได้ค่าความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 86.67 %
(ภาคผนวก ค)

2.3.6 นำเสนอแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา
ตรวจสอบก่อนนำไปใช้จริง

2.3.7 จัดทำแบบประเมินทักษะการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมดุคภาษา ฉบับสมบูรณ์

3. ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบการนิเทศ ตามขั้นตอนรูปแบบการนิเทศ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุคภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ที่พัฒนาขึ้นโดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ และเก็บรวบรวมข้อมูลตามกระบวนการนิเทศ ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 กระบวนการนิเทศ รายละเอียดการดำเนินงาน และระยะเวลาในการนิเทศ

กระบวนการนิเทศ	รายละเอียดการดำเนินงาน		ระยะเวลา
	บทบาทผู้นิเทศ	บทบาทของผู้รับการนิเทศ	
ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน (Assessing)	การประเมินสภาพและความสามารถในการทำงานของครูเพื่อจัดครูให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการณ์การนิเทศ โดยสัมภาษณ์ สอบถามครูด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ และประเมินการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ของครู โดยใช้แบบประเมินที่พัฒนาขึ้น	1. ผู้รับการนิเทศให้ข้อมูลที่ตนเองรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ 2. ผู้รับการนิเทศเขียนแผนการจัดประสบการณ์ 2. ผู้รับการนิเทศจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้านภาษา	2 สัปดาห์
ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning)	วางแผนในการการอบรมให้ความรู้จากวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ ดังนี้ 1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 2. ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ 3. ภาษาไทยมาตรฐาน 4. การเขียนแผนและการจัดประสบการณ์แบบสมดุคภาษา	ผู้รับการนิเทศ เข้ารับการอบรม เชิงปฏิบัติการ	2 วัน
ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and	ผู้นิเทศได้มีเทศร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาตามแนวคิดสมดุคภาษา โดยนิเทศตามพฤติกรรมของครู ดังนี้	ผู้รับการนิเทศได้รับ การนิเทศ ตามวิธีการนิเทศที่สอดคล้องกับ	12 สัปดาห์

กระบวนการนิเทศ	รายละเอียดการดำเนินงาน		ระยะเวลา
	บทบาทผู้นิเทศ	บทบาทของผู้รับ การนิเทศ	
cognitive coaching)	1. การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม 2. การนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูล 3. การนิเทศแบบร่วมมือ ในการนิเทศตามพฤติกรรมของครูแต่ละคนนั้นจะมีความแตกต่างกัน ตามพฤติกรรมของครู โดยใช้กระบวนการ	พฤติกรรมของครู	
การชี้แนะทางปัญญามีขึ้น การดำเนินงาน ดังนี้			
ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning)	ผู้ชี้แนะได้ชี้แนะครูในการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จ ให้ความรู้แก่ครูผู้รับการชี้แนะ และได้ตรวจแผนการจัดประสบการณ์และให้ข้อเสนอแนะ	ครูการวางแผน เขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลงภาษา และได้สะท้อนคิดเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดประสบการณ์	
ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring)	ผู้ชี้แนะได้สังเกต สอบถาม สัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดประสบการณ์และติดตามดูแลการใช้ยุทธวิธีและการตัดสินใจของครู ประเมินการจัดประสบการณ์ของครู	ครูจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลงภาษา ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ และสะท้อนคิดในการจัดประสบการณ์	
ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing)	ผู้ชี้แนะช่วยให้ผู้รับการชี้แนะได้สรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ ทบทวนข้อมูล สนับสนุน เปรียบเทียบ วิเคราะห์ สรุปอนุมานวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และสรุปความประทับใจ	ผู้รับการชี้แนะได้เขียนสรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ ความประทับใจ ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดประสบการณ์	
ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting)	ผู้ชี้แนะให้ผู้รับการชี้แนะได้ทบทวนกระบวนการและผลของการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค ได้เรียนรู้อะไรบ้าง และมีประเด็นที่จะต้องปรับปรุง	ผู้รับการชี้แนะได้ทบทวนกระบวนการและผลของการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด	

กระบวนการนิเทศ	รายละเอียดการดำเนินงาน		ระยะเวลา
	บทบาทผู้นิเทศ	บทบาทของผู้รับ การนิเทศ	
		มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผล ต่อความสำเร็จ ปัจจัยใดบ้างที่เป็น อุปสรรค ได้เรียนรู้ อะไรบ้าง และมี ประเด็นใดต้อง ปรับปรุง	
ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying)	ผู้ชี้แนะให้ผู้รับการชี้แนะได้สรุปการนำความรู้ไปใช้ ต่อและประยุกต์ใช้ใน การเขียนแผนและจัด ประสบการณ์	ผู้รับการชี้แนะได้สรุป ความรู้ที่ได้รับและ แนวทางการนำไปใช้ ในการเขียนแผนและ จัดประสบการณ์ ต่อไป	
ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ ผลการนิเทศ (Analysis)	ผู้นิเทศให้ผู้รับการนิเทศได้สรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ และ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติการนิเทศและ ให้ข้อคิดเห็นและ ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู	ผู้รับการนิเทศได้สรุป เหตุการณ์ต่าง ๆ และ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นใน ระหว่างการนิเทศ	1 สัปดาห์
ขั้นตอนที่ 5 การ ประเมินผล (Evaluate)	ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ได้ร่วมกันประเมิน ทบทวนข้อมูล สรุปความประทับใจ ให้ข้อมูล ย้อนกลับเกี่ยวกับการนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จและปัจจัย ใดบ้างที่เป็นอุปสรรค ได้เรียนรู้และมีประเด็นใดที่ จะต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง	ผู้รับการนิเทศได้ ประเมินกระบวนการ นิเทศตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 - ขั้นตอนที่ 5	1 สัปดาห์

จากตาราง 12 ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความสามารถ (Assessing)

การประเมินความสามารถในการทำงานของครูเพื่อจัดครูให้เหมาะสมกับพฤติกรรม
การนิเทศ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การสัมภาษณ์ สังเกต และประเมินครูที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศ ดังนี้

1.1 แบบสัมภาษณ์ความรู้ในการจัดประสบการณ์ ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยใช้ในการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครู

1.2 แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์

1.3 ผู้วิจัยได้ศึกษา สังเกต สอบถาม และสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครูผู้สอน เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะที่มีความประสงค์เข้าร่วมการใช้รูปแบบ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานวิชาการของโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนในด้านการปฏิบัติงานของครู เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ให้ได้พฤติกรรมด้านความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครู

2. ผู้วิจัยได้สรุปผลจากการประเมิน สอบถาม และสัมภาษณ์ เพื่อสรุปพฤติกรรมของครูโดยแบ่งครูออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มครูที่มีความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย และมีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มครูที่มีความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับพอใช้ และครูมีระดับความสามารถในการปฏิบัติงาน และความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแต่ขาดประสบการณ์

กลุ่มที่ 3 กลุ่มครูที่มีความรู้และทักษะ ในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับปานกลาง และครูมีระดับพัฒนาการและความสามารถในการคิดเชิงนามธรรมและ ความเชี่ยวชาญอยู่ในระดับปานกลาง

3. กำหนดเกณฑ์ในการแปลผลจากการประเมินความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ของครู ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 เกณฑ์ในการแปลผลจากการประเมินความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ของครู

ด้านความรู้	ทักษะ การเขียนแผน	ทักษะ การจัดประสบการณ์	รวม
15 คะแนน	35 คะแนน	30 คะแนน	80 คะแนน

4. นำผลคะแนนที่ได้จากการประเมินด้านความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ของครูมาคิดคะแนนเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละแล้วนำมาเทียบกับระดับการปฏิบัติ ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 คะแนนด้านความรู้ ทักษะ และระดับความสามารถ

ด้านความรู้ (เต็ม 15 คะแนน)	ทักษะการเขียนแผน (เต็ม 35 คะแนน)	ทักษะการจัด ประสบการณ์ (เต็ม 30 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	ระดับความสามารถ
0-9	0-21 คะแนน	0-18 คะแนน	0-60	ต่ำ
10-11	22-25 คะแนน	19-21 คะแนน	61-70	ค่อนข้างต่ำ
12-13	26-28 คะแนน	22-24 คะแนน	71-80	ปานกลาง
14-15	29-35 คะแนน	25-30 คะแนน	81-100	สูง

5. นำข้อมูลจากการแปลผลมาจำแนกกลุ่มเพื่อการนิเทศการจัดประสบการณ์ของครู

เมื่อวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาจัดกลุ่มเพื่อหาวิธีการนิเทศให้เหมาะสมกับความแตกต่างของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ดงนี้

กลุ่มที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0-60 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ พัฒนาด้วยวิธีการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม

กลุ่มที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 61-70 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ พัฒนาด้วยวิธีการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล

กลุ่มที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 71-80 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง พัฒนาด้วยวิธีการนิเทศแบบร่วมมือ

จากการประเมินได้จัดครูให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของครูแต่ละคนสรุปผลดังแสดงใน ตาราง 15

ตาราง 15 กำหนดวิธีการนิเทศให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของครู

วิธีการนิเทศ	ระดับพัฒนาการของครู	ครู	โรงเรียน
1. ชี้นำควบคุม	ต่ำ	1. ครูขวัญน่าน 2. ครูดวงน่าน 3. ครูชุนน่าน 4. ครูน่านนที	ภุพญาไพโร ภุพยามอก ภุพยาม่าน ภุช้างเผือก
2. ชี้นำให้ข้อมูล	ค่อนข้างต่ำ	1. ครูน่านนภา 2. ครูเหนือน่าน 3. ครูน่านนิรมิตร	ภุคา ภุพยัคฆ์ ภุค้ำฟ้า
3. แบบร่วมมือ	ปานกลาง	1. ครูน่านน่าน 2. ครูมณีน่าน 3. ครูน่านฟ้า	ภุแวง ภุกล้วยไม้ ภุอิงฟ้า

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (Planning)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ภาษาลัวะ ภาษาไทยมาตรฐาน และแนวคิดสมดุลงาน ภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยดำเนินการดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 กำหนดการให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

หัวข้อการพัฒนา	เวลา	วิธีการ	วิทยากร
1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงาน ภาษา	7 ชั่วโมง	บรรยายและปฏิบัติ	นางชีวัน สวนดอกไม้ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาการศึกษาปฐมวัย
1.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	09.00-10.00 น.	บรรยาย	โรงเรียนวรรณคร สพป. น่าน เขต 2
1.2 พัฒนาการด้านภาษาของเด็กปฐมวัย อายุ 4-6 ปี	10.00-10.30 น.	บรรยาย	
1.3 แนวคิดสมดุลงานภาษา	10.45-11.30 น.	บรรยาย	
1.4 การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ และการปฏิบัติการจัดประสบการณ์	11.30-12.00 น.	บรรยาย	
1.5 การฝึกเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ตามแนวคิดสมดุลงานภาษา	13.00-14.30 น.	ฝึกปฏิบัติ	

หัวข้อการพัฒนา	เวลา	วิธีการ	วิทยากร
1.6 การนำเสนอแผนการจัดประสบการณ์ ตามแนวคิดสมดุลภาษา	14.45-16.00 น.	ฝึกปฏิบัติ	
1.7 การสรุป อภิปราย ซักถาม และตอบ ข้อสงสัย	16.00-17.00 น.	ถาม-ตอบ	
2. ภาษาลั๊วะและภาษาไทยมาตรฐาน	7 ชั่วโมง	บรรยาย	ผศ.ดร.ชมนาด
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาติพันธุ์ลั๊วะ	09.00-10.00 น.	บรรยาย	อินทจามรรักษ์ อาจารย์
2.1.1 แผนที่แสดงกลุ่มชาติพันธุ์ ลั๊วะในจังหวัดน่าน			คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2.1.2 พจนานุกรม มัล - ไทย			
2.1.3 ภาษาลั๊วะถิ่นต่าง ๆ			
2.2 ตัวอย่างระบบเสียงของภาษาลั๊วะ ของหมู่บ้านต่าง ๆ ในอำเภอปัว อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเชียงกลาง ทั้งลั๊วะไปรและลั๊วะมัล	10.00-12.00 น	บรรยาย	
2.3 ระบบเสียงภาษา	13.00-17.00 น	บรรยาย	
2.3.1 ระบบเสียงภาษาไทยมาตรฐาน			
2.3.2 ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนือ (น่าน)			

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching)

1. การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการชี้แนะทางปัญญาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการณ์เทศในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ซึ่งได้กำหนดรายละเอียดไว้ดังแสดงในตาราง 17-18

ตาราง 17 การชี้แนะทางปัญญาและพฤติกรรมกรณีพิเศษ

ขั้นการชี้แนะทาง ปัญญา	พฤติกรรมกรณีพิเศษ		
	แบบชี้แนะควบคุม	แบบชี้แนะให้ข้อมูล	แบบร่วมมือ
ขั้นที่ 1 การวางแผน และกำหนดเป้าหมาย (Planning)	ผู้ชี้แนะได้ให้ข้อเสนอแนะ และครูได้สะท้อนคิดในการ จัดทำแผนการจัด ประสบการณ์ซึ่งได้ให้การ ชี้แนะอย่างใกล้ชิดและใช้ เวลามาก	ผู้ชี้แนะได้ให้ข้อเสนอแนะ และครูได้สะท้อนคิดในการ จัดทำแผนการจัด ประสบการณ์โดยให้ความ ช่วยเหลือชี้แนะใช้เวลา ปานกลาง	ผู้ชี้แนะได้ให้ข้อเสนอแนะ และครูได้สะท้อนคิดในการ จัดทำแผนการจัด ประสบการณ์ซึ่งมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ของผู้ชี้แนะกับผู้รับการ ชี้แนะเพื่อให้ผลงานดียิ่งขึ้น
ขั้นที่ 2 การสังเกต และติดตามการ ปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring)	ผู้ชี้แนะได้ให้ข้อเสนอแนะ และครูได้สะท้อนคิดในการ จัดประสบการณ์อย่าง ใกล้ชิด ใช้เวลา ค่อนข้างมาก	ผู้ชี้แนะได้ให้ข้อเสนอแนะ และครูได้สะท้อนคิดในการ จัดประสบการณ์ซึ่ง ใช้เวลา ปานกลาง	ผู้ชี้แนะได้ให้ข้อเสนอแนะ และครูได้สะท้อนคิดในการ จัดประสบการณ์เพื่อ ร่วมกันพัฒนาทักษะการจัด ประสบการณ์ให้ได้ผลดี ยิ่งขึ้น
ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ และตรวจสอบ (Analyzing)	ผู้ชี้แนะช่วยให้ผู้รับการชี้แนะได้สรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ ทบทวนข้อมูล สนับสนุน เปรียบเทียบ วิเคราะห์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ สรุปความประทับใจ โดยให้ครูได้เขียน สรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมถึงความประทับใจ ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดประสบการณ์		
ขั้นที่ 4 การถอด บทเรียนและสะท้อน คิด (Reflecting)	ผู้ชี้แนะให้ผู้รับการชี้แนะได้ทบทวนกระบวนการและผลของการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพ เพียงใด มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค ได้เรียนรู้ อะไรบ้าง และมีประเด็นที่จะต้องปรับปรุง โดยให้ผู้รับการ		
ขั้นที่ 4 การถอด บทเรียนและสะท้อน คิด (Reflecting)	ผู้รับการชี้แนะได้ทบทวนกระบวนการและผลของการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด มี ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค และได้เรียนรู้อะไรบ้าง		
ขั้นที่ 5 การ ประยุกต์ใช้ (Applying)	ผู้รับการชี้แนะได้สรุป การนำความรู้ไปใช้ต่อและประยุกต์ใช้ในการเขียนแผนและจัด ประสบการณ์		

ตาราง 18 แผนการนิเทศความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับครูผู้สอน
เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะและวิธีการนิเทศ

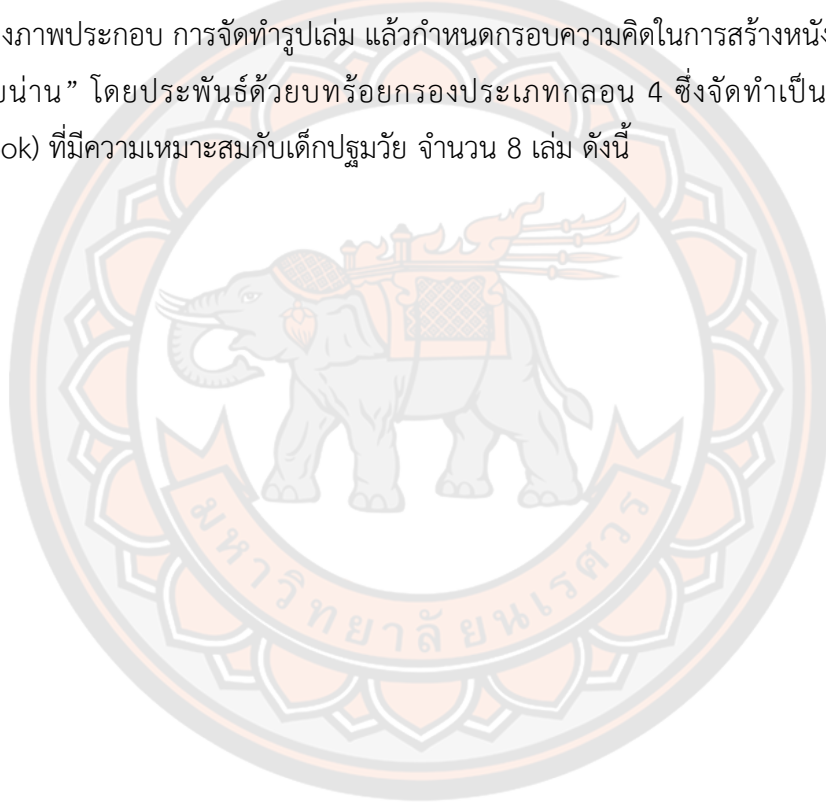
ลำดับที่	แผนการนิเทศ	กิจกรรมสมดุภาษา	วิธีการ
1	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 1 โรงเรียนของเรา ชื่อหนังสือ : ไปโรงเรียน	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบออนไลน์
2	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 2 ตัวเรา ชื่อหนังสือ : ล่องพงพี วิถีชาวลัวะ	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบออนไลน์
3	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 3 หนูทำได้ ชื่อหนังสือ : งามภาษา คำลัวะ คำไทย	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบออนไลน์
4	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 4 ครอบครัวมีสุข ชื่อหนังสือ : ทศนาภษา ผ้าลัวะ	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบต่อหน้า
5	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 5 อาหารดีมีประโยชน์ ชื่อหนังสือ : ชมวัฒนธรรม งามล้ำชาวลัวะ	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบออนไลน์
6	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 6 ฝนจำ ชื่อหนังสือ : แทนคุณแผ่นดินรักถิ่น ป่า่าน	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบออนไลน์

ลำดับที่	แผนการนิเทศ	กิจกรรมสมดุภาษา	วิธีการ
7	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 7 ข้าวดี มีประโยชน์ ชื่อหนังสือ : บ้านนาดี	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี: กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบออนไลน์
8	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 8 ปลอดภัยไว้ก่อน ชื่อหนังสือ : แก้วมณีแห่งพงไพร ลั๊วะปรับ แห่งขุนน้ำ	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบต่อหน้า
9	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 9 วันเฉลิมฯ ชื่อหนังสือ : งามภูเขา ทัศน์าลั๊วะมัล	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบออนไลน์
10	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 10 วันแม่ ชื่อหนังสือ : แม่จำแม่	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบออนไลน์
11	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 11 รักเมืองไทย ชื่อหนังสือ : ไปกระบี่	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบออนไลน์
12	การจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา หน่วย ที่ 12 ของเล่น ของใจ ชื่อหนังสือ : รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวี	วันจันทร์ : การอ่านให้ฟัง วันอังคาร : การอ่านร่วมกัน วันพุธ : การอ่านคนเดียว วันพฤหัสบดี : กิจกรรมหลังอ่าน วันศุกร์ : การพัฒนาการเขียน	การนิเทศ แบบต่อหน้า

2. การจัดทำและจัดหาหนังสือสำหรับใช้ในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลง
ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลด้วยวิธีการสอบถาม สัมภาษณ์ จากภูมิปัญญาในหมู่บ้านของ
กลุ่ม ชาติพันธุ์ลัวะ เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะในด้านที่อยู่อาศัย การแต่งกาย
การดำรงชีวิต การใช้ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม และการประกอบอาชีพ

2.2 สรุปลองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาแล้วนำมาเรียบเรียงเป็นเนื้อหาในหนังสือ
โดยการแต่งหนังสือนั้น ได้แต่งให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ทั้งด้านจิตวิทยาเด็ก ด้านความสนใจในการ
อ่านหนังสือของเด็ก องค์ประกอบของหนังสือ ภาษาที่ใช้ในการเขียน ความน่าสนใจของเรื่อง
การสร้างภาพประกอบ การจัดทำรูปเล่ม แล้วกำหนดกรอบความคิดในการสร้างหนังสือชุด “ลัวะน้อย
บนดอยน่าน” โดยประพันธ์ด้วยบทร้อยกรองประเภทกลอน 4 ซึ่งจัดทำเป็นหนังสือเล่มใหญ่
(Big book) ที่มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย จำนวน 8 เล่ม ดังนี้

ภาพ 7 หนังสือเล่มใหญ่ (Big book) ที่มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย จำนวน 8 เล่ม

3. การนำหนังสือไปใช้ในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา โดยใช้สัปดาห์ละ 1 เรื่อง รวม 12 เรื่อง จึงได้จัดหาหนังสือเพิ่มอีก จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ ไปกระบี่ แม่จ๋าแม่ บ้านนาดี และไปโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ที่หลากหลายและหนังสือมีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

4. การกำหนดเวลาและวิธีการนิเทศในแต่ละสัปดาห์ ตลอดระยะเวลาการทดลองใช้รูปแบบ การนิเทศเวลา 12 สัปดาห์ ครูจะต้องส่งแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาให้ผู้วิจัยทุกวันอาทิตย์ทางออนไลน์ โดยส่งตามหน่วยการเรียนรู้ที่ได้จัดทำตลอดสัปดาห์ ผู้นิเทศจะให้ออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่ครูก่อนนำไปจัดประสบการณ์ และระหว่างการจัดประสบการณ์ได้ให้ครูถ่ายคลิปการจัดประสบการณ์ส่งให้ผู้นิเทศทางออนไลน์ ซึ่งได้กำหนดช่องทางออนไลน์ไว้ดังนี้

4.1 การประชุมครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้โปรแกรมการประชุมออนไลน์ (Video Conference) ด้วยโปรแกรม ZOOM ซึ่งเป็นการประชุมครูเพื่อให้แนวทาง ให้ออกข้อเสนอแนะในการออกแบบและการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา รวมถึงให้ครูได้สะท้อนผลการดำเนินงาน และซักถามข้อสงสัยจากการทำกิจกรรม

4.2 กลุ่มใน Facebook “ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ” มีการสื่อสารในรูปแบบการสนทนา (chat) ทำให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยน และรับส่งเอกสารผลงานการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ไฟล์วิดีโอและรูปภาพการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาได้

4.3 สร้างกลุ่มแอปพลิเคชันไลน์ (Line application) “ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ” มีการสื่อสารในรูปแบบการสนทนา (chat) ทำให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยน และรับส่งเอกสารผลงานการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ไฟล์วิดีโอและรูปภาพการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาได้

ผู้นิเทศได้นิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา โดยนิเทศตามพฤติกรรมของครูตามที่ได้ศึกษาและจำแนกไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยมีแผนการนิเทศความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา โดยได้กำหนดเวลาและวิธีการในการนิเทศของครูแต่ละคนไว้ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 กำหนดเวลาและวิธีการในการนิเทศของครูรายบุคคล

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	วิธีการนิเทศ	ช่วงเวลา	แบบการนิเทศ	
				ชี้แจงความคลุม	ชี้แจงให้ข้อมูล
1	14-18 มิถุนายน 2564	แบบออนไลน์		ครูขวัญน่าน	ครูน่านนภา
2	21 – 25 มิถุนายน 2564	แบบออนไลน์		ครูดวงน่าน	ครูเหนือน่าน
3	28 มิถุนายน - 2 กรกฎาคม 2564	แบบออนไลน์		ครูชุนน่าน	ครูน่านนิรมิตร
4	จันทร์ ที่ 5 กรกฎาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า	ครูน่านนภา	ครูขวัญน่าน
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย	ครูชุนน่าน	
	อังคาร ที่ 6 กรกฎาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า		ครูขวัญน่าน
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย	ครูขวัญน่าน	
	พุธ ที่ 7 กรกฎาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า		ครูน่านนภา
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย		ครูเหนือน่าน
	พฤหัสบดี ที่ 8 กรกฎาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า	ครูน่านนภา	
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย	ครูดวงน่าน	
	ศุกร์ ที่ 9 กรกฎาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า		ครูน่านนิรมิตร
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย		ครูขวัญน่าน

ลำดับครั้งที่	วัน เดือน ปี	วิธีการนิเทศ	ช่วงเวลา	สำนักควบคุม	แบบการนิเทศ	แบบร่วมมือ
5	12 - 16 กรกฎาคม 2564	ออนไลน์		ครูขวัญน่าน	ครูน่านนภา	ครูน่านน
6	19 - 23 กรกฎาคม 2564	ออนไลน์		ครูดวงน่าน	ครูเหนือน่าน	ครูมณีน่าน
7	26 - 30 กรกฎาคม 2564	ออนไลน์		ครูขุนน่าน	ครูน่านนิรมิตร	ครูน่านฟ้า
8	2 สิงหาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า	ครูน่านนที		ครูน่านฟ้า
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย	ครูขุนน่าน		
	3 สิงหาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า			ครูน่านน
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย	ครูขวัญน่าน		
	4 สิงหาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า		ครูน่านนภา	
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย		ครูเหนือน่าน	
	5 สิงหาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า	ครูน่านนที		
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย	ครูดวงน่าน		
	6 สิงหาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า		ครูน่านนิรมิตร	
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย			ครูมณีน่าน

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	วิธีการพิเศษ	ช่วงเวลา	แบบการพิเศษ	
				ขึ้นาคำบคุม	ขึ้นำให้ชอยู่ล
9	9 - 13 สิงหาคม 2564	แบบออนไลน์		ครูวิทยุณำน	ครูณำนภ
10	16 - 20 สิงหาคม 2564	แบบออนไลน์		ครูดวณำน	ครูเหณีนำน
11	23 - 27 สิงหาคม 2564	แบบออนไลน์		ครูชุนำน	ครูณำนนรรมตร
12	30 สิงหาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า	ครูณำนท	ครูณำนพำ
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย	ครูชุนำน	
	31 สิงหาคม 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า	ครูชวญุณำน	ครูณำน
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย		
	1 กันยายน 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า	ครูณำนภ	ครูเหณีนำน
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย	ครูเหณีนำน	
	2 กันยายน 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า	ครูณำนท	
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย	ครูดวณำน	
	3 กันยายน 2564	แบบต่อหน้า	ภาคเช้า	ครูณำนนรรมตร	
		แบบต่อหน้า	ภาคบ่าย		ครูเหณีนำน

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลการนิเทศ (Analysis) ผู้นิเทศให้ผู้รับการนิเทศได้สรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติการนิเทศร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา โดยให้เล่าหรือเขียนบรรยายจากสิ่งที่ได้รับระหว่างการนิเทศ และการร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับ ในแต่ละสัปดาห์หลังการนิเทศ โดยมีประเด็นในการเขียนสรุปด้วยแผนผังกราฟฟิก แล้วบันทึกผลการวิเคราะห์ลงในแบบบันทึกการวิเคราะห์ผลการนิเทศในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผู้รับการนิเทศเห็นอะไรบ้าง
2. ผู้รับการนิเทศรู้สึกอย่างไร
3. ผู้รับการนิเทศคิดอย่างไร
4. ผู้รับการนิเทศจะทำอย่างไร

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate) การทบทวนกระบวนการของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศซึ่งได้ร่วมกันประเมิน ทบทวนข้อมูล สรุปความประทับใจ ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการนิเทศและการชี้แนะทางปัญญามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จและปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค ได้เรียนรู้และมีประเด็นใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง โดยให้ผู้รับการนิเทศได้บอกเล่าและบันทึกลงในแบบประเมินผลการนิเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบความรู้ด้านการจัดประสบการณ์ทางภาษาสำหรับปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลัง และเปรียบเทียบคะแนนกับเกณฑ์โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Wilcoxon Signed-Rank Test
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความสามารถการออกแบบและทักษะ การจัดประสบการณ์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบพัฒนาการความสามารถการออกแบบและทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
3. วิเคราะห์ข้อมูลผลจากการสังเกต สัมภาษณ์ และสอบถาม ระหว่างการนิเทศนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

จากการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศ สรุปผลการดำเนินงานได้ดังภาพ 8

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลของรูปแบบการนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

วิธีดำเนินการทดลอง

1. กลุ่มเป้าหมาย ครูปฐมวัยที่สอนเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีคุณสมบัติคือ เป็นครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ และมีเด็กปฐมวัยทุกคนพูดสื่อสารด้วยภาษาลัวะในห้องเรียน
2. วิธีการศึกษา ใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยวิธีการเชิงปริมาณมีการทดสอบความรู้แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง และการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบอนุกรมเวลาสมมูล ในระหว่างการจัดประสบการณ์ มีการศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ของครู
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย
4. ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ ตามกระบวนการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การทดสอบความรู้ด้านการจัดประสบการณ์ทางภาษาสำหรับปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศโดยการหาค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบก่อนและหลัง วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความสามารถการเขียนแผนและทักษะการจัดประสบการณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลผลจากการสังเกต สัมภาษณ์ และสอบถาม ระหว่างการนิเทศแล้วนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ภาพ 8 การศึกษาผลของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

กลุ่มตัวอย่าง

ครูที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศ จำนวน 10 คน

วิธีการศึกษา

สอบถามความพึงพอใจของครูที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศ จำนวน 10 คน ที่เข้าร่วมใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศและการอบรมให้ความรู้แก่ครู

ตอนที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ กระบวนการนิเทศ ตามรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

ตอนที่ 3 ด้านผลผลิต (Output) ได้แก่ การนำความรู้และวิธีการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานภาษาไปใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบประเมิน เพื่อประเมินความพึงพอใจของครูหลังการเข้าร่วมใช้รูปแบบการนิเทศ

2. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจ

3. กำหนดกรอบในการประเมิน โดยประยุกต์ใช้การประเมินเชิงระบบทั้ง 3 ด้าน คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต

4. สร้างแบบประเมินตามกรอบที่กำหนดไว้

5. กำหนดลักษณะของแบบสอบถามมีจำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดระดับคะแนนไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้อง

7. นำแบบประเมินความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบความสอดคล้อง ระหว่างเกณฑ์ในการประเมินกับระดับคะแนน และภาษาที่ใช้ โดยการหาค่าความสอดคล้อง (IOC) แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ภาคผนวก ค)

8. ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศตามรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากสิ้นสุดการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากครู ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศ สรุปผลการดำเนินงานได้ดังภาพ 9

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับ การชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

เครื่องมือที่ใช้

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ตอนที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process) และตอนที่ 3 ด้านผลผลิต (Output)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากสิ้นสุดการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจจากครู ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจที่สร้างขึ้น โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความคิดเห็นโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ภาพ 9 การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอน เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับครูผู้สอน เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายละเอียดผลการวิจัยในแต่ละตอนมีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ประเด็นดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนและข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั้งการสอบถาม สัมภาษณ์ และศึกษาจากเอกสารของสถานศึกษา นำเสนอพอสังเขป ดังนี้

1.1.1 โรงเรียนภูกล้วยไม้

โรงเรียนภูกล้วยไม้ เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนทั้งหมด 102 คน นักเรียนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีเขตพื้นที่บริการ 3 หมู่บ้าน ปีการศึกษา 2563 มีเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 14 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 11 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 6 คน รวมทั้งหมด 29 คน มีบุคลากรทั้งหมด 12 คน เป็นครูผู้สอนเด็กปฐมวัย จำนวน 3 คน ซึ่งครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ในการสอน 5 ปี ตำแหน่ง ครู คศ.1 ไม่สามารถสื่อสารกับเด็กด้วยภาษาชาติพันธุ์ลัวะได้ และมีผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ด้าน คือ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ และ 2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม ซึ่งครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.1.2 โรงเรียนภูคำฟ้า

โรงเรียนภูคำฟ้า เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนทั้งหมด 64 คน นักเรียนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีเขตพื้นที่บริการ 1 หมู่บ้าน ปีการศึกษา 2563 มีเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 4 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 4 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 9 คน รวมทั้งหมด 17 คน มีบุคลากรทั้งหมด 8 คน ครูที่รับผิดชอบระดับปฐมวัยจำนวน 2 คน โดยครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ในการสอน 4 ปี ตำแหน่ง ครู คศ.1 ไม่สามารถสื่อสารกับเด็กด้วยภาษาชาติพันธุ์ลัวะได้ โดยมีผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ด้าน คือ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ และ 2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม ซึ่งครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในด้านเทคนิควิธีการในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.1.3 โรงเรียนภูผาหมอก

โรงเรียนภูผาหมอก เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนทั้งหมด 53 คน นักเรียนเป็นชาติพันธุ์ลัวะ มีเขตพื้นที่บริการ 1 หมู่บ้าน ปีการศึกษา 2563 เด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล 1 จำนวน 4 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 6 คน รวมทั้งหมด 13 คน มีบุคลากรทั้งหมด 6 คน มีครูผู้สอนเด็กปฐมวัยจำนวน 1 คน โดยครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ในการสอน 4 ปี ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง ครูสามารถสื่อสารกับเด็กด้วยภาษาชาติพันธุ์ลัวะได้ โดยมีผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ด้าน คือ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ และ 2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ ซึ่งครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในด้านเทคนิควิธีการในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.1.4 โรงเรียนภูคา

โรงเรียนภูคา เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนทั้งหมด 79 คน นักเรียนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีเขตพื้นที่บริการ 1 หมู่บ้าน ปีการศึกษา 2563 รวม 79 คน นักเรียนเป็นชาติพันธุ์ลัวะ มีเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 5 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 7 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 5 คน รวมทั้งหมด 17 คน มีบุคลากรทั้งหมด 7 คน มีครูที่รับผิดชอบระดับปฐมวัยจำนวน 1 คน โดยครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ในการสอน 1 ปี ตำแหน่ง พนักงานราชการ ไม่สามารถสื่อสารกับเด็กด้วยภาษาชาติพันธุ์ลัวะได้ โดยมีผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ด้าน คือ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม และ 2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม ซึ่งครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในด้านการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่พร้อมในทุกด้าน

1.1.5 โรงเรียนภูซางเผือก

โรงเรียนภูซางเผือก เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนทั้งหมด 150 คน นักเรียนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีเขตพื้นที่บริการ 1 หมู่บ้าน ปีการศึกษา 2563 มีเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล 2 จำนวน 7 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 12 คน รวมทั้งหมด 19 คน มีบุคลากรทั้งหมด 20 คน และมีครูที่รับผิดชอบการสอนระดับปฐมวัยจำนวน 2 คน โดยครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ในการสอน 3 ปี ตำแหน่ง ครู คศ.1 สามารถสื่อสารกับเด็กด้วยภาษาชาติพันธุ์ลัวะได้ โดยมีผลการ

ประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ด้าน คือ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับควรส่งเสริม และ 2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม ซึ่งครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.1.6 โรงเรียนภูผาม่าน

โรงเรียนภูผาม่าน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนทั้งหมด 210 คน นักเรียนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีเขตพื้นที่บริการ 3 หมู่บ้าน ปีการศึกษา 2564 มีเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล 1 จำนวน 23 คน อนุบาล 2 จำนวน 20 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 14 คน รวมทั้ง 57 คน มีบุคลากรทั้งหมด 20 คน มีครูที่รับผิดชอบระดับปฐมวัยจำนวน 2 คน โดยครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ในการสอน 3 ปี ตำแหน่งครู คศ.1 สามารถสื่อสารกับเด็กด้วยภาษาชาติพันธุ์ลัวะได้ โดยผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ด้าน คือ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม และ 2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม ซึ่งครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในด้านเทคนิคและทักษะในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.1.7 โรงเรียนภูพยัคฆ์

โรงเรียนภูพยัคฆ์ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนทั้งหมด 166 คน นักเรียนเป็นชาติพันธุ์ลัวะ มีเขตพื้นที่บริการ 1 หมู่บ้าน ปีการศึกษา 2564 มีเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล 2 จำนวน 10 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 22 คน รวมทั้ง 32 คน มีบุคลากรทั้งหมด 20 คน มีครูที่รับผิดชอบระดับปฐมวัยจำนวน 2 คน โดยครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ในการสอน 4 ปี ตำแหน่งครู คศ.1 สามารถสื่อสารกับเด็กด้วยภาษาชาติพันธุ์ลัวะได้บ้าง โดยมีผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ด้าน คือ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ และ 2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากที่สุดด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.1.8 โรงเรียนภูแห

โรงเรียนภูแห เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนทั้งหมด 145 คน นักเรียนเป็นชาติพันธุ์ลัวะ มีเขตพื้นที่บริการ 6 หมู่บ้าน ปีการศึกษา 2564 มีเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล 2 จำนวน 21 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 12 คน รวมทั้งหมด 33 คน มีบุคลากรทั้งหมด 21 คน มีครูที่รับผิดชอบระดับปฐมวัยจำนวน 2 คน โดยครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ในการสอน 9 ปี ตำแหน่ง พนักงานราชการ ไม่สามารถสื่อสารกับเด็กด้วยภาษาชาติพันธุ์ลัวะได้ โดยมีผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ด้าน คือ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ และ 2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ ซึ่งครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในด้านเทคนิค วิธีการในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.1.9 โรงเรียนภูญาไพร

โรงเรียนภูญาไพร เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนทั้งหมด 29 คน นักเรียนเป็นชาติพันธุ์ลัวะ มีเขตพื้นที่บริการ 1 หมู่บ้าน ปีการศึกษา 2564 มีเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 2 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 4 คน มีบุคลากรทั้งหมด 6 คน ครูที่รับผิดชอบระดับปฐมวัยจำนวน 1 คน โดยครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาสังคมศึกษา มีประสบการณ์ในการสอน 1 ปี ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน สามารถสื่อสารด้วยภาษาลัวะได้ โดยมีผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ด้าน คือ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม และ 2) อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม ซึ่งครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในด้านเทคนิควิธีการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1.1.10 โรงเรียนภูอิงฟ้า

โรงเรียนภูอิงฟ้า เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนจำนวน 183 คน นักเรียนเป็นชาติพันธุ์ลัวะ มีเขตพื้นที่บริการ 3 หมู่บ้าน ปีการศึกษา 2564 มีเด็กที่กำลังเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 11 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 19 คน และชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 16 คน รวมทั้งหมด 46 คน มีบุคลากรทั้งหมด 23 คน และมีครูที่รับผิดชอบระดับปฐมวัยจำนวน 3 คน โดยครูที่สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ในการสอน 1 ปี ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย ไม่สามารถสื่อสารกับเด็กด้วยภาษาลัวะได้ โดยมีผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ด้าน คือ 1) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม และ 2) อ่าน เขียนภาพและ

สัญลักษณ์ได้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ควรส่งเสริม ซึ่งครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

จากการศึกษาบริบทของโรงเรียนที่มีครูเข้าร่วมการพัฒนาแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาในครั้งนี้ พบว่าบริบทของโรงเรียนที่มีนักเรียนทุกคนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะนั้น มีทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ซึ่งมีเด็กปฐมวัยใช้ภาษาลัวะทุกคน ได้สรุปข้อมูลดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 รายละเอียดข้อมูลโรงเรียนที่มีครูเข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

รายการ	จำนวน (10 โรงเรียน)	ร้อยละ
1. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน		
1.1 ชั้นเรียนที่เปิดทำการสอน		
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	4	40
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	3	30
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	3	30
1.2 จำนวนนักเรียนในโรงเรียน		
จำนวน 1 - 50 คน	1	10
จำนวน 51 - 100 คน	4	40
จำนวน 101 - 150 คน	2	20
จำนวนมากกว่า 150 คน	3	30
1.3 จำนวนหมู่บ้านในเขตบริการของโรงเรียน		
จำนวน 1 หมู่บ้าน	6	60
จำนวน 3 หมู่บ้าน	3	30
มากกว่า 3 หมู่บ้าน	1	10
2. ข้อมูลเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3		
จำนวน 1 - 10 คน	5	50
จำนวน 11 - 20 คน	4	40
จำนวนมากกว่า 20 คน	1	10
3. ข้อมูลครูผู้สอนเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3		
3.1 วุฒิการศึกษา		
จบปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัย	9	90
จบปริญญาตรีสาขาอื่น	1	10

รายการ	จำนวน (10 โรงเรียน)	ร้อยละ
3.2 ประสบการณ์ในการสอน		
1 -3 ปี	7	70
มากกว่า 3 ปี	3	30
3.3 ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาลัวะ		
สื่อสารด้วยภาษาลัวะได้ดี	4	40
สื่อสารด้วยภาษาลัวะได้บ้าง	1	10
สื่อสารด้วยภาษาลัวะไม่ได้	5	50
4. ผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย)		
4.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ		
ระดับพอใช้	5	50
ระดับควรส่งเสริม	5	50
4.2 อ่าน เขียน ภาพและสัญลักษณ์ได้		
ระดับพอใช้	3	30
ระดับควรส่งเสริม	7	70
5. ความต้องการของครูในการได้รับการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์ด้านภาษา		
5.1 การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ด้านภาษา	4	40
5.2 ทักษะและวิธีการในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา	5	50
5.3 การจัดทำสื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา	1	10

จากตาราง 20 พบว่าโรงเรียนเปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 โรงเรียน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 โรงเรียน และเปิดสอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 โรงเรียน โดยมีจำนวนนักเรียนในโรงเรียน จำนวน 51 - 100 คน มากที่สุดจำนวน 4 โรงเรียน และโรงเรียนมีเขตบริการหมู่บ้าน 1 หมู่บ้านมากที่สุด จำนวน 6 โรงเรียน มีข้อมูลเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ไม่เกิน 10 คน มากที่สุด จำนวน 5 โรงเรียน ส่วนข้อมูลครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัยมากที่สุด จำนวน 9 คน มีประสบการณ์สอนระหว่าง 1-3 ปี มากที่สุด จำนวน 7 คน และสื่อสารภาษาลัวะไม่ได้มากที่สุด จำนวน 5 คน และเด็กอนุบาลปีที่ 3 มีผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจอยู่ในระดับพอใช้และควรส่งเสริม รายการละ 5 โรงเรียน รายการด้านการอ่าน เขียน ภาพและสัญลักษณ์ได้ อยู่ในระดับพอใช้

3 โรงเรียน และระดับควรส่งเสริม 7 โรงเรียน ส่วนความต้องการของครูในการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์ด้านภาษา มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านทักษะและวิธีการในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา จำนวน 5 คน การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ด้านภาษา จำนวน 4 คน และการจัดทำสื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา จำนวน 1 คน

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความต้องการได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษา

ผู้วิจัยได้สอบถามและสัมภาษณ์ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษา พบว่า ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความต้องการในด้านภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ และทักษะในการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 และภาษาไทย มาตรฐาน ดังที่ครูได้ให้ข้อมูลดังนี้

...การจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ครูต้องมีความรู้เหมือนกับครูทั่วไปคือ ความรู้ในด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 แนวทางการจัดประสบการณ์ด้านภาษาไทย มีทักษะในการเก็บเด็ก ดูแลเด็กให้ดี รวมถึงต้องเข้าใจคำศัพท์ภาษาลัวะง่าย ๆ ที่เด็กปฐมวัยมักใช้เป็นประจำทุกวัน เช่น กินข้าว ต้มน้ำ หิว และอาการไม่สบายต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งเป็นคำที่ครูต้องเข้าใจความหมายของคำที่เด็กพูด นอกจากนี้ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการจัดประสบการณ์ที่จะทำให้เด็กมีความสนใจในการเรียนรู้ตลอดเวลา

(ครูน่านาน โรงเรียนภูแวง, ผู้ให้สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2563)

...ครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งหมายความว่า ครูต้องเข้าใจหลักสูตรที่กำหนดให้เด็กปฐมวัยได้รู้เกี่ยวกับคำพื้นฐานในระดับปฐมวัย โดยครูต้องนำคำพื้นฐานเหล่านั้นมาสอบถามจากผู้รู้ในท้องถิ่นแล้วนำมาจัดทำเป็นคลังคำศัพท์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาลัวะ เพราะถ้าจัดประสบการณ์ เด็กไม่เข้าใจความหมายของภาพประกอบคำพื้นฐานภาษาไทย ครูจะได้พูดภาษาลัวะให้เด็กได้เข้าใจ ครูต้องมีทักษะในการจัดประสบการณ์และมีทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

(ครูขุนาน โรงเรียนภูผาม่าน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2563)

...ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยกลางเป็นอย่างดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ๆ ได้ และต้องเข้าใจด้านภาษาลัวะที่เด็กปฐมวัยมักจะพูดเป็นประจำทุกวันด้วย ซึ่งที่ผ่านมาได้ไปสัมภาษณ์ สอบถามคำภาษาลัวะจากผู้ปกครองนักเรียนหรือคนที่พูดภาษาลัวะและสื่อสารภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่ว เมื่อสัมภาษณ์แล้วต้องมีการบันทึกคำไว้ เพราะถ้าไม่มีการบันทึกไว้อาจทำให้ลืมได้ เมื่อเด็ก ๆ พูดภาษาลัวะ ครูสามารถบอกเด็กให้พูดภาษาไทยให้ถูกต้องได้ ซึ่งเป็นการฝึกเด็กในการเรียนรู้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี และถ้าครูสอนภาษาไทยให้แก่เด็ก ครูก็ต้องมีทักษะในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็ก

(ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2563)

...หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เป็นเรื่องที่ต้องศึกษาและเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพราะถ้าครูเข้าใจหลักสูตรแล้ว ครูจะเข้าใจมาตรฐาน สภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละด้าน โดยเฉพาะมาตรฐานด้านสติปัญญา ที่จะส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมด้านภาษา นอกจากนี้ครูต้องเรียนรู้ภาษาลัวะ เพราะภาษาลัวะมีการเรียงคำในการพูดไม่เหมือนภาษาไทย รวมทั้งระดับเสียงในการพูด เพราะถ้าครูเข้าใจภาษาลัวะ จะทำให้ครูเข้าใจการเรียนรู้ภาษาไทยของเด็กมากยิ่งขึ้น รวมถึงครูต้องมีทักษะหรือเทคนิคและวิธีการจัดประสบการณ์เพื่อจะได้พัฒนาเตรียมความพร้อมด้านภาษาไทยสำหรับเด็กให้ดียิ่งขึ้น

(ครูเหนือานัน โรงเรียนภูพยัคฆ์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2563)

...ครูปฐมวัยที่รับผิดชอบเด็กปฐมวัย ต้องมีความรู้เหมือนครูทั่ว ๆ ไป คือ ต้องรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และนำหลักสูตรสู่การจัดประสบการณ์ได้เพราะในหลักสูตรจะกำหนดมาตรฐาน แนวทางการจัดประสบการณ์ทั้ง 4 ด้านไว้ แต่ถ้าเป็นครูที่สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะต้องทำความเข้าใจ คือ การจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาไทยมาตรฐาน เพราะถ้าครูมีความรู้หรือมีทักษะในการสื่อสารภาษาไทยได้ดีจะเป็นแบบอย่างแก่เด็ก ๆ และครูต้องรู้ เข้าใจภาษาลัวะที่เด็ก ๆ มักจะพูดกับเพื่อน ๆ รวมถึงคำภาษาลัวะที่เด็กมักพูดแสดงความต้องการของตนเอง ถ้าเด็กพูดคำภาษาลัวะ ครูจะได้รู้ความหมายของคำภาษาลัวะ แล้วบอกให้เด็กพูดภาษาไทยได้ถูกต้อง

(ครูน่านนที โรงเรียนภูช่างเผือก, ผู้ให้สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2563)

...ครูผู้สอนเด็กปฐมวัย ต้องมีความรู้ให้หลาย ๆ ด้าน แต่ต้องมีมากกว่าครูที่สอนเด็กทั่วไป คือ ครูต้องรู้และเข้าใจคำศัพท์ภาษาลัวะ ที่เด็กปฐมวัยพูดและใช้ในการพูดกันอยู่

เป็นประจำ เพราะถ้าเด็กอยู่กับเพื่อนที่พูดภาษาลัวะด้วยกัน เด็กก็จะพูดภาษาลัวะ ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องรู้และเข้าใจคำภาษาลัวะ จะได้สื่อสารกับเด็กได้เข้าใจและจะได้รู้ถึงความต้องการของเด็ก เช่น หิวข้าว อยากไปห้องน้ำ ปวดหัว เป็นต้น รวมถึงครูต้องเข้าใจการดำเนินชีวิตและอาชีพของชาวลัวะและถ้าครูต้องการให้เด็กเรียนรู้ภาษาไทยให้เร็วขึ้น ครูต้องมีทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และมีวิธีการจัดประสบการณ์

(ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผาหมอก, ผู้ให้สัมภาษณ์ 25 มีนาคม 2563)

...ครูต้องมีทักษะการเขียนแผนและทักษะการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นทักษะที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยทุกคนต้องมีแต่ถ้าเป็นครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยเพราะครูต้องสอดแทรกหรือจัดประสบการณ์ให้เด็กสามารถพูดสื่อสารด้วยภาษาไทยให้ได้ ในขณะที่เดียวกันครูต้องรู้และเข้าใจภาษาลัวะที่เด็ก ๆ พูดสื่อสารกัน เพราะครูจะได้เข้าใจความหมายของคำที่เด็กพูดสื่อสารกันและจะได้บอกคำภาษาไทยที่ตรงกับคำภาษาลัวะให้เด็กได้พูดภาษาไทยแทนคำภาษาลัวะนั้น

(ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูญาไพร, ผู้ให้สัมภาษณ์ 26 มีนาคม 2563)

...ครูที่สอนเด็กปฐมวัยที่ควรรู้ ได้แก่ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพราะหลักสูตรจะกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ มาตรฐานและสภาพที่พึงประสงค์ และการวัดและประเมินผลต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน ดังนั้นครูต้องมีวิธีการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในห้องเรียนได้ทั้งการเขียนแผนและทักษะในการจัดประสบการณ์ แต่ถ้าเป็นครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะต้องรู้และเข้าใจภาษาไทยและภาษาลัวะที่เด็กพูดสื่อสารกันในห้องเรียนและในโรงเรียนจะทำให้ครูได้เข้าใจและพัฒนาเด็กให้มีทักษะภาษาไทยดีขึ้นและครูต้องเข้าใจวิถีชีวิตของชาวลัวะ

(ครูน่านภา โรงเรียนภูคา, ผู้ให้สัมภาษณ์ 26 มีนาคม 2563)

...ภาษาลัวะ เป็นสิ่งที่ครูปฐมวัยในโรงเรียนที่มีเด็กชาติพันธุ์ลัวะ ต้องรู้และสามารถสื่อสารภาษาลัวะได้บ้าง เพราะเด็กปฐมวัยที่มาโรงเรียน ยังสื่อสารด้วยภาษาลัวะกับเพื่อน ๆ ถ้าครูเข้าใจในคำพูดที่เด็กพูดออกมานั้น จะทำให้ครูรู้ว่าเด็กกำลังทำอะไร ต้องการอะไร หรือ สื่อสารอะไร นอกจากนี้เมื่อรู้ภาษาลัวะแล้ว ครูต้องสามารถจัดประสบการณ์ด้านภาษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560

(ครูณีน่าน โรงเรียนภูกล้วยไม้, ผู้ให้สัมภาษณ์ 26 มีนาคม 2563)

...ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยที่ต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพราะถ้ารู้หลักสูตรจะทำให้ครูเขียนแผนการจัดประสบการณ์ได้ แต่ถ้าเป็นครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะนั้นครูต้องมีความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ รวมถึงสื่อสารภาษาไทย ที่ถูกต้องกับเด็กรู้ภาษาลัวะที่เด็กพูดจะทำให้ครูรู้ว่าภาษาลัวะที่เด็กพูดนั้นมีความหมายอย่างไรบ้าง ครูต้องนำมาเทียบกับคำภาษาไทย แล้วบอกให้เด็กได้เข้าใจความหมายของคำที่ตรงกันทั้งภาษาไทยและภาษาลัวะ รวมถึงครูต้องรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวลัวะ

(ครูน่านนิรมิต โรงเรียนภูค้ำฟ้า, ผู้ให้สัมภาษณ์ 27 มีนาคม 2563)

จากการสัมภาษณ์ข้างต้น สรุปเกี่ยวกับความรู้ที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความต้องการและจำเป็นในการได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 สรุปความรู้ที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความต้องการและจำเป็นได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษา

ความต้องการ ของครู	ครูที่ให้สัมภาษณ์/คนที่										สรุป	ร้อยละ	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1. หลักสูตร การศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560	✓			✓	✓				✓		✓	5	50
2. ภาษากลุ่มชาติ พันธุ์ลัวะ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100
3. วิถีชีวิตและ ความเป็นอยู่ ของชาวลัวะ							✓		✓		✓	3	30
4. การเขียนแผน และการจัด ประสบการณ์	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	8	80
5. ภาษาไทย มาตรฐาน		✓	✓		✓			✓	✓			5	50

จากตาราง 21 สรุปได้ว่า เนื้อหาหรือประเด็นที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความต้องการและจำเป็นในการได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ได้แก่ 1) ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ 2) การเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะในการจัดประสบการณ์ 3) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 4) ภาษาไทยมาตรฐาน และ 5) วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวลัวะ

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ จึงได้เลือกเนื้อหาที่ครูส่วนมากมีความต้องการจะได้รับการพัฒนา ส่วนวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวลัวะ ครูผู้สอนสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาในท้องถิ่น และผู้ปกครองนักเรียนได้

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด และทฤษฎีเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผลการศึกษานำเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.1 การนิเทศแบบพัฒนาการ (Development Supervision)

การนิเทศแบบพัฒนาการเป็นแนวคิดในการนิเทศการสอน ที่คำนึงถึงหลักการพัฒนาการของมนุษย์ ธรรมชาติ ศักยภาพ ตลอดจนความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยเฉพาะมนุษย์ที่เป็นผู้ใหญ่ มีความเชื่อพื้นฐานว่ามนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้ มีความแตกต่างกันด้านความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม มีความรู้สึกที่ผูกพันต่อภาระหน้าที่ ความเชี่ยวชาญ แรงจูงใจและเป้าหมายที่แตกต่างกัน ดังนั้นการดำเนินการนิเทศเพื่อช่วยปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครู จึงควรดำเนินการด้วยวิธีการนิเทศที่แตกต่างกันให้สอดคล้องเหมาะสมกับความแตกต่างในด้านต่าง ๆ ของครู

วิธีการนิเทศแบบพัฒนาการ มี 4 วิธี ซึ่งแต่ละวิธีจะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ต้องคำนึงถึงระดับความสามารถในการพัฒนาของครู ความผูกพันต่อภาระหน้าที่และระดับความเชี่ยวชาญของครู ซึ่งครูแต่ละคน แต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกัน โดยมีวิธีการนิเทศให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศ ดังนี้

1. วิธีการนิเทศแบบชี้นำควบคุม (Directive Control Approach) เป็นวิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับครูที่มีระดับความสามารถในการปฏิบัติงานและระดับพัฒนาการต่ำมาก มีความรู้ น้อย มีประสบการณ์ในการสอนน้อย มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามที่ผู้นิเทศ
2. วิธีให้การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล (Directive Information Approach) เป็นวิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับครูที่มีระดับพัฒนาการและความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปัญหาในการสอนของตนเองเท่ากับผู้นิเทศ ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแต่ขาดประสบการณ์หลายด้าน ในขณะที่ผู้นิเทศรู้และเข้าใจดีทุกเรื่อง ครูมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นิเทศ

3. วิธีให้การนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Approach) เป็นการนิเทศที่ผู้นิเทศและครูจะร่วมกันตัดสินใจในวิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานตลอดเวลา ทั้งครูและผู้นิเทศจะให้ข้อเสนอแนะแก่กันและกันเพื่อร่วมกันพิจารณาข้อตกลงในการปฏิบัติ มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกัน ครูมีระดับพัฒนาการ ความสามารถในการคิดเชิงนามธรรมและความเชี่ยวชาญอยู่ในระดับปานกลาง แต่อาจไม่กล้าตัดสินใจเอง โดยเด็ดขาดด้วยตัวเอง ทั้งครูและผู้นิเทศยอมรับภาระหน้าที่ร่วมกัน

4. วิธีให้การนิเทศแบบไม่ชี้แนะ (Non-directive Approach) วิธีการนิเทศนี้ผู้นิเทศ จะใช้พฤติกรรมการพูดคุย ทำงานร่วมกับครู โดยครูจะเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง ผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ช่วยในการสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ ที่ครูควรรู้ ครูมีความรู้ มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความเชี่ยวชาญ มีระดับความคิด และระดับพัฒนาการสูงมาก

จากวิธีการนิเทศข้างต้น ผู้นิเทศจะเลือกใช้วิธีการนิเทศแบบใดให้เหมาะสมสำหรับการนิเทศครูนั้น ผู้นิเทศต้องคำนึงถึงระดับพัฒนาการของครู ระดับความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม ความรู้ความเชี่ยวชาญ ความรับผิดชอบ การยอมรับ และผูกพันต่อหน้าที่

สำหรับการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ได้นำวิธีการนิเทศตามแนวคิดการนิเทศแบบพัฒนาการมาใช้ในกระบวนการนิเทศดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน (Assessing) : การประเมินความสามารถของครู

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning) : การให้ความรู้และกำหนดการในการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching): การดำเนินการนิเทศด้วยการชี้แนะทางปัญญา โดยใช้วิธีการนิเทศตามพฤติกรรมของครูมี 3 วิธี คือ 1) การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม 2) การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล และ 3) การนิเทศแบบแบบร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) : การวิเคราะห์และให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate) : การประเมินผลการนิเทศ

2.2 การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching)

การชี้แนะทางปัญญาเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือ กระตุ้น หรือจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้รับการชี้แนะมีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้ชี้แนะจะเป็นสื่อกลางให้เกิดการคิด การพัฒนาการสร้างความรู้ใหม่ การปรับเปลี่ยนวิธีการคิด เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก การมีความรู้ และความสามารถในการคิด

การชี้แนะทางปัญญาจะช่วยให้ครูคิดวิเคราะห์ปัญหา สร้างกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง สังเกตตนเอง ระหว่างที่นำวิธีการแก้ปัญหาไปใช้ คิดไตร่ตรองเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และ

วางแผนสถานการณ์ในอนาคตเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนา ศักยภาพด้านการคิดของผู้รับการนิเทศ การใคร่ครวญ ตรวจสอบตนเองเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เป็นการอบรมสั่งสอนโดยตรง แต่เป็นการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถาม การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้คำแนะนำ การให้หลักคิด วิธีการคิด วิธีการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้รับการชี้แนะ เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้และนำไปสู่การแสวงหาความรู้ การฝึกฝนทักษะ และการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม และให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และผลลัพธ์ของการเรียนรู้ ผู้รับการชี้แนะ เกิดการคิดและการเรียนรู้จากกระบวนการโค้ชที่หลากหลาย สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของผู้รับการชี้แนะรายบุคคล วิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในกระบวนการ ได้แก่ การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอน การใช้คำถามสำหรับการสังเกตการณ์ในห้องเรียนและการให้การสนับสนุน เพื่อส่งเสริมให้ครูได้คิดสะท้อนไตร่ตรองเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

การชี้แนะทางปัญญา มีหลักการที่สำคัญคือ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงและการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันเพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนคือ ทุกคนมีพลังและความสามารถด้านใน ที่นำไปสู่การเติบโตและเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นต้องมีการมุ่งเน้นระดับที่พึงปรารถนา ความช่วยเหลือ การสร้างความเข้าใจจากจุดยืนของผู้รับการชี้แนะ โดยมีองค์ประกอบของการชี้แนะที่ต้องมี ได้แก่ ความไว้วางใจ ซึ่งประกอบด้วยความไว้วางใจในตนเอง ความไว้วางใจในความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ ความไว้วางใจในกระบวนการชี้แนะ และความไว้วางใจในบรรยากาศขององค์กรที่ให้ความสนับสนุน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการชี้แนะ ได้แก่ ภาษาท่าทางพฤติกรรม การตอบสนองต่าง ๆ การวางโครงสร้าง และการตั้งคำถาม เป็นต้น

ส่วนกระบวนการชี้แนะทางปัญญานั้นมีนักการศึกษาได้นำเสนอไว้ ผู้วิจัยจึงได้สรุปไว้และนำไปใช้ในขั้นตอนที่ 3 ของกระบวนการนิเทศ โดยมีขั้นตอนในการชี้แนะดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning)

ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring)

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing)

ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting)

ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying)

2.3 แนวคิดสมดุลภาษา

แนวคิดสมดุลภาษาเป็นการจัดประสบการณ์ทางภาษาที่ผสมผสานแนวคิดการสอนภาษาธรรมชาติกับทักษะการสอนสะกดคำ เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายการใช้จริง แล้วจึงสอนทักษะย่อยหรือการสะกดคำ สอดแทรกในเรื่องที่เรียนรู้ตามบริบทจริงของผู้เรียน โดยการสอนแบบสมดุลภาษา (Balanced literacy approach) ได้ริเริ่มขึ้นจากประเทศนิวซีแลนด์ โดยพัฒนามาจากการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Natural Language Approach) หรือการสอนภาษาแบบองค์รวม

ผสมผสานกับการสอนภาษาแบบแจกลูกสะกดตัว (Phonics) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาสำหรับเด็ก

การจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ได้สรุปและวิเคราะห์จากนักการศึกษาและมีข้อเพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมการอ่านให้ฟัง: ครูเล่านิทานประกอบภาพให้เด็กฟังและดูภาพ ให้เด็กได้รู้จักพยัญชนะ สระ และคำแล้วให้นักเรียนได้เล่านิทานย้อนกลับ โดยหนังสือควรมีขนาดใหญ่ เพื่อนักเรียนจะได้มองเห็นภาพ พยัญชนะ และสระชัดเจน
2. กิจกรรมการอ่านร่วมกัน: นักเรียนอ่านหนังสือ เพลง คำกลอน ร่วมกันกับเพื่อน ทั้งคู่และกลุ่ม แล้วสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยการอ่านเป็นการอ่านจากภาพ สัญลักษณ์ หรือคำ และครูควรจัดเตรียมหนังสือให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก
3. กิจกรรมการอ่านคนเดียว: นักเรียนอ่านหนังสือนิทานประกอบภาพด้วยตนเอง ซึ่งครูควรจัดเตรียมหนังสือให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก หรืออาจจัดกิจกรรมเล่นตามมุม เพื่อเด็กจะได้หมุนเวียนกันมาอ่าน
4. กิจกรรมหลังการอ่าน: ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านและร่วมกันเล่าเรื่องย้อนกลับ และทำกิจกรรมหรือทำแบบฝึกทักษะ
5. กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน: นักเรียนได้วาดภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่าน ฝึกการรู้จักพยัญชนะ สระจากหนังสือที่อ่าน ฝึกการเขียนตามแบบและการทำแบบฝึกเสริมทักษะด้านการเขียน

จากการศึกษาเอกสารและสอบถาม สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดและโครงสร้างเพื่อใช้ในการออกแบบรูปแบบการนิเทศ ดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 กรอบแนวคิดของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

องค์ประกอบของรูปแบบ	ทฤษฎี แนวคิด ที่ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด	กรอบแนวคิดของรูปแบบ
1. หลักการ	1. การนิเทศแบบพัฒนาการ 2. การชี้แนะทางปัญญา 3. แนวคิดสมดุลภาษา	1. การนิเทศที่คำนึงความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล ในด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ดังนั้นการนิเทศจึงเลือกวิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของครู 2. การชี้แนะทางปัญญามาช่วยเหลือครู ซึ่งเป็นวิธีการที่มุ่งให้ผู้ชี้แนะใช้วิธีการฝึกที่หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จุดอ่อน จุดแข็งของผู้รับการชี้แนะแต่ละบุคคลให้มีความรู้ ความเข้าใจ 3. แนวคิดสมดุลภาษา เป็นแนวคิดที่พัฒนาภาษา โดยผสมผสานวิถีภาษาธรรมชาติกับทักษะการสอนสะกดคำ
2. วัตถุประสงค์	แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการจัดประสบการณ์	ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ และด้านทักษะ ซึ่งด้านทักษะแบ่งออกเป็นทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา
3. เนื้อหา	หลักการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย และจากการสอบถาม สัมภาษณ์ ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	เป็นเนื้อหาที่ครูมีความจำเป็นต้องรู้และเข้าใจ จะเป็นพื้นฐานสำคัญให้ครูนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีดังนี้ 1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 2. ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ 3. ภาษาไทยมาตรฐาน

องค์ประกอบของรูปแบบ	ทฤษฎี แนวคิด ที่ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด	กรอบแนวคิดของรูปแบบ
		4. การเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะในการจัดประสบการณ์
4. กระบวนการ	1. การนิเทศแบบพัฒนาการ 2. การชี้แนะทางปัญญา	สังเคราะห์กระบวนการนิเทศ จากของนักการศึกษา ได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน (Assessing) ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning) ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching) ใช้การนิเทศแบบพัฒนาการและขั้นตอนการชี้แนะทางปัญญา ดังนี้ ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning) ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring) ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing) ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting) ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying) ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate)
5. การวัดและประเมินผล	1. การประเมินด้านความรู้ 2. การประเมินด้านทักษะการเขียนแผนและทักษะการจัดประสบการณ์	ประเมินตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในด้านความสามารถการจัดประสบการณ์ 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ โดยใช้แบบทดสอบ และด้านทักษะ ประเมินทักษะการเขียนแผนและทักษะการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด สมดุลภาษา

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ขั้นที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

จากการศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด วิธีการ และกระบวนการนิเทศเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำให้ได้องค์ประกอบที่สามารถร่างรูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหา
4. กระบวนการนิเทศ
5. การวัดและประเมินผล

จากองค์ประกอบข้างต้นนี้ เขียนเป็นแผนผังแสดงรูปแบบนิเทศได้ดังนี้

ภาพ 10 รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายละเอียดของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีดังนี้

1. หลักการของรูปแบบการนิเทศ เป็นส่วนที่กล่าวถึงทฤษฎี แนวคิด และความเชื่อต่าง ๆ ที่นำมาเป็นพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการนิเทศ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ และการวัดและประเมินผล โดยมีหลักการดังนี้

1.1 เป็นรูปแบบการนิเทศที่ให้การแนะนำและช่วยเหลือครูโดยผู้นิเทศต้องเลือกวิธีการนิเทศให้ เหมาะกับพัฒนาการ ระดับความรู้ ความรับผิดชอบ และความผูกพันต่อภาระหน้าที่ของครู

1.2 เป็นรูปแบบการนิเทศที่ช่วยเหลือ กระตุ้น หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยผู้นิเทศจะเป็นสื่อกลางให้ผู้รับการนิเทศเกิดการคิด การพัฒนา และการปรับเปลี่ยนวิธีการคิดและพฤติกรรมของตนเอง

1.3 เป็นรูปแบบการนิเทศครูในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยครูต้องให้เด็กได้เรียนรู้จากการกระทำ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสภาพแวดล้อม

1.4 เป็นรูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษาที่ผสมผสานแนวคิดการสอน ภาษารวมชาติกับทักษะการสอนสะกดคำ โดยมีกิจกรรมการพัฒนาด้านภาษาที่หลากหลาย

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการนิเทศ เป็นส่วนที่ระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับครูผู้รับการนิเทศ ภายหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศแล้ว โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

2.2 เพื่อพัฒนาครูให้มีทักษะในการเขียนแผนและจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

3. เนื้อหา เป็นส่วนที่กำหนดให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ โดยกำหนดเนื้อหาสำคัญของรูปแบบ ซึ่งเป็นความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ไว้ดังนี้

3.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

3.2 ภาษาลัวะเบื้องต้น

3.3 ภาษาไทยมาตรฐาน

3.4 แนวคิดสมดุลภาษา

4. กระบวนการนิเทศ เป็นส่วนที่ระบุถึงขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการนิเทศระหว่างกรนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ โดยได้นำแนวคิดของการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาได้ กระบวนการนิเทศดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประเมิน (Assessing) : การประเมินความสามารถในการทำงานของครู เพื่อจัดครูให้เหมาะสมกับพฤติกรรมกรณีพิเศษ โดยการตรวจแผนการจัดประสบการณ์และสังเกตการจัดประสบการณ์ สอบถาม สัมภาษณ์ครูและผู้บริหารโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 วางแผน (Planning) : ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ แนวการดำเนินการนิเทศ รวมถึงให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาถิ่น หลักภาษาไทย และการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับครูปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 3 นิเทศและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching) โดยนิเทศครูตามความสามารถตามที่ได้จัดไว้ในขั้นตอนที่ 1 ดังนี้

1. การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม เป็นการแนะนำและช่วยเหลือครูที่มีความรู้ ความรับผิดชอบและความผูกพันต่อหน้าที่ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ในระดับต่ำ ซึ่งการนิเทศแบบนี้ผู้นิเทศต้องดูแลเอาใจใส่และช่วยเหลือครูอย่างใกล้ชิด

2. การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล เป็นการแนะนำและช่วยเหลือครูที่มีความรู้ ความรับผิดชอบและความผูกพันต่อหน้าที่ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งการนิเทศแบบนี้ผู้นิเทศจะลดการควบคุมลง ให้ครูได้ตัดสินใจด้วยตนเองให้มากขึ้น

3. การนิเทศแบบร่วมมือ เป็นการแนะนำและช่วยเหลือครูที่มีความรู้ ความรับผิดชอบและความผูกพันต่อหน้าที่ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่ม ชาติพันธุ์ไว้ในระดับปานกลาง ซึ่งการนิเทศแบบนี้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันคิดหาวิธีแก้ปัญหาให้ข้อเสนอแนะ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ระหว่างการนิเทศแต่ละแบบนั้น ได้ใช้แนวคิดการชี้แนะทางปัญญา ในการชี้แนะและช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนในการชี้แนะทางปัญญา ดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้ชี้แนะร่วมกับครู ในการวางแผน ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จ และการให้ความรู้แก่ผู้รับการชี้แนะ

ขั้นที่ 2 สังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring) เป็นขั้นตอนที่ผู้ชี้แนะได้สังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติ ติดตามดูแลการใช้ยุทธวิธีและการตัดสินใจ

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing) ผู้ชี้แนะช่วยให้ผู้รับการชี้แนะได้สรุป เหตุการณ์ต่าง ๆ ทบทวนข้อมูล สนับสนุน เปรียบเทียบ วิเคราะห์ สรุปอนุมานและวิเคราะห์

ความสัมพันธ์ สรุปความประทับใจ เปรียบเทียบวิเคราะห์พิจารณาเหตุผลของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับที่คาดหวังไว้

ขั้นที่ 4 ถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting) เป็นการทบทวนกระบวนการและผลของการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคคืออะไร ได้เรียนรู้อะไรบ้าง และมีประเด็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในการเรียนรู้ครั้งต่อไปอย่างไร

ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้ (Applying) ผู้ชี้แนะได้ให้ผู้รับการชี้แนะสร้างความรู้ใหม่และการนำความรู้ไปใช้ต่อ

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ (Analysis) : ผู้นิเทศให้ผู้รับการนิเทศได้สรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติการนิเทศร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาแล้วมาร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติ ขั้นตอน หรือกระบวนการจัดประสบการณ์ใดที่ควรคงไว้หรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นต้น แล้วให้ผู้นิเทศได้ให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล (Evaluate) : การทบทวนกระบวนการของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งได้ร่วมกันประเมิน ทบทวนข้อมูล สรุปความประทับใจ ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จและปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค ได้เรียนรู้และมีประเด็นใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง

5. การวัดและประเมินผล เป็นส่วนที่ระบุดังองค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผลของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ดังนี้

5.1 ความรู้ในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

5.2 ทักษะในการเขียนแผนและจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ขั้นที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

จากการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบ การนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ปรากฏผลดังตาราง 23

ตาราง 23 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความเหมาะสม
1. ความเป็นมาและความสำคัญ			
1.1 ความชัดเจนในการบรรยายความเป็นมาในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 เหตุผลและความสำคัญในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3 การใช้ภาษาและการเรียบเรียงความเป็นมาของรูปแบบการนิเทศ	4.20	0.84	มาก
2. หลักการ			
2.1 หลักการของรูปแบบการนิเทศ มีความชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 หลักการของรูปแบบการนิเทศ มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 หลักการของรูปแบบมีความสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานที่นำมาพัฒนารูปแบบ การนิเทศ	4.80	0.45	มากที่สุด
3. วัตถุประสงค์			
3.1 วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	4.80	0.45	มากที่สุด
3.3 วัตถุประสงค์มีความชัดเจนสามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นสำหรับผู้รับการนิเทศ	4.80	0.45	มากที่สุด
4. เนื้อหา			
4.1 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศตรงกับแนวทางในการพัฒนาการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศครอบคลุมทั้งด้านความรู้และทักษะในการปฏิบัติการออกแบบและจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา	4.80	0.45	มากที่สุด
4.3 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศมีความง่ายสำหรับครูในการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติ	4.00	0.00	มาก

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความเหมาะสม
4.4 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศช่วยให้ครูมีความสามารถ ในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	4.40	0.55	มาก
4.5 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศมีความน่าสนใจและเป็น ประโยชน์ในการพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติ พันธุ์ลัวะ	4.60	0.55	มากที่สุด
5. กระบวนการนิเทศ			
5.1 กระบวนการนิเทศมีความชัดเจน เข้าใจง่ายและเป็นไป ได้ในการปฏิบัติ	4.20	0.84	มาก
5.2 กระบวนการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทาง ปัญญามีความเหมาะสม	4.40	0.89	มาก
5.3 ขั้นตอนการนิเทศมีความชัดเจนสามารถนำไปพัฒนา ครูได้	4.40	0.89	มาก
5.4 ครูที่ได้รับการนิเทศจะมีความรู้และทักษะในการจัด ประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่ม ชาติพันธุ์ลัวะ	4.00	1.22	มาก
5.5 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การ ปฏิบัติงานร่วมกัน	4.80	0.45	มากที่สุด
6. การวัดและการประเมินผล			
6.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการนิเทศ	4.80	0.45	มากที่สุด
6.2 วิธีการวัดมีความถูกต้อง ชัดเจนสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการนิเทศ	4.40	0.89	มาก
6.3 เครื่องมือที่ใช้วัดมีความสอดคล้องกับ วิธีการวัด	4.60	0.89	มากที่สุด
6.4 เกณฑ์ในการประเมินผลรูปแบบการนิเทศมีความ เหมาะสม	4.00	1.22	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.54	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 23 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับ

มากที่สุด ($\bar{X}= 4.54, S.D.=0.55$) เมื่อพิจารณาตามรายการประเมินพบว่า รายการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ความชัดเจนในการบรรยายความเป็นมาในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ เหตุผลและความสำคัญในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ หลักการของรูปแบบมีความสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานที่นำมาพัฒนารูปแบบการนิเทศ วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความชัดเจน ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ มีความชัดเจนสามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นสำหรับผู้รับการนิเทศ เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศตรงกับแนวทางในการพัฒนาการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศครอบคลุมทั้งด้านความรู้และทักษะในการปฏิบัติการออกแบบและจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การปฏิบัติงานร่วมกัน และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการนิเทศ ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80, S.D.=0.45$) ส่วนด้านอื่น ๆ มีความเหมาะสมมาก และมากที่สุดทุกรายการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

1. รูปแบบน่าสนใจดีมาก แต่อยากให้เพิ่มเติมขั้นตอนของกระบวนการให้มองเห็นแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนว่าผู้นิเทศต้องทำอะไร ผู้รับการนิเทศต้องทำอะไร มีเอกสาร/แบบประเมินในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการนิเทศ จะทำให้รูปแบบมีความสมบูรณ์มากขึ้น
2. กระบวนการนิเทศแบบพัฒนาการ เมื่อใช้ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ควรเพิ่มประเด็นการชี้แนะทางปัญญาให้มีแนวทางที่สร้างแรงบันดาลใจ มีความแตกต่างจากแนวทางอื่น มีเอกลักษณ์ที่ชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยทำได้ดีอยู่แล้วแต่ถ้าเพิ่มสุนทรียสนทนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดพลังที่แตกต่างด้วยจะทำให้การดำเนินงานดีขึ้น
3. ควรมีผังรูปแบบการนิเทศให้เด่นชัด น่าสนใจ และการเขียนความเป็นมาและความสำคัญควรกระชับให้สั้นลง

ขั้นที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลงานสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความเหมาะสม
1. โครงสร้างของคู่มือ			
1.1 ส่วนประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบ	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 ความสอดคล้องสัมพันธ์กันของแต่ละบท	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3 การแบ่งเนื้อหาและการเรียงลำดับของเนื้อหาในแต่ละบท	4.40	0.55	มาก
1.4 ความชัดเจนและถูกต้องของคำชี้แจง	4.40	0.89	มาก
1.5 รูปแบบการพิมพ์และความสวยงามน่าสนใจของรูปเล่ม	4.60	0.55	มากที่สุด
1.6 แหล่งอ้างอิงหรือบรรณานุกรม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. บทนำ			
2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของคู่มือ	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2 การเขียนวัตถุประสงค์ของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 การนิยามศัพท์ที่มีความถูกต้อง เหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
2.4 การใช้ภาษามีความถูกต้อง สื่อสารให้ผู้ใช้รูปแบบการนิเทศได้ตรงประเด็น	4.60	0.55	มากที่สุด
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง			
3.1 แนวคิดมีความครอบคลุมกับเรื่องที่ต้องการในการพัฒนา	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2 แนวคิดมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการในการพัฒนา	4.80	0.45	มากที่สุด
3.3 การใช้ภาษามีความถูกต้อง สละสลวยและความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ	4.20	0.45	มาก
4. องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ			
4.1 ความถูกต้องและครบถ้วนขององค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ	4.60	0.55	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความเหมาะสม
4.2 ความสอดคล้อง สัมพันธ์กันขององค์ประกอบ ในทุกด้านของรูปแบบการนิเทศ	4.80	0.45	มากที่สุด
4.3 เนื้อหาที่มีรายละเอียดและเหมาะสมสำหรับ นำไปใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนเด็ก ปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การนำรูปแบบการนิเทศสู่การปฏิบัติ			
5.1 ความถูกต้อง ชัดเจน และความสอดคล้องของ ขั้นตอนในแต่ละขั้นสามารถนำรูปแบบการ นิเทศสู่การปฏิบัติ	4.40	0.55	มาก
5.2 ขั้นตอนที่ 1 ประเมินความสามารถ (Assessing)	4.80	0.45	มากที่สุด
5.3 ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการนิเทศ (Planning)	4.80	0.45	มากที่สุด
5.4 ขั้นตอนที่ 3 นิเทศและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching)	4.80	0.45	มากที่สุด
5.5 ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ผลการนิเทศ (Analysis)	4.80	0.45	มากที่สุด
5.6 ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล (Evaluate)	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.67	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 24 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศโดยภาพมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.67, S.D.= 0.29) และเมื่อพิจารณารายการประเมินพบว่า รายการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ แหล่งอ้างอิงหรือบรรณานุกรม และการเขียนวัตถุประสงค์ของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ ($\bar{X}$ = 5.00, S.D.= 0.00) ส่วนรายการประเมินอื่นมีความเหมาะสมในระดับมากและมากที่สุดทุกรายการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

1. ควรมีคำชี้แจงการใช้ให้เห็นแนวทางการปฏิบัติและควรเพิ่มคำอธิบายวิธีนำคู่มือไปใช้ของแต่ละบทบาทให้ชัดเจน
2. การนำรูปแบบการนิเทศสู่การปฏิบัติ ควรมีรายละเอียดการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนที่สามารถดำเนินการได้ ควรเป็นรายละเอียดเชิงปฏิบัติการ

3. ควรมีตารางการอบรมสำหรับครู โดยกำหนดตารางอบรมและตารางการฝึกอบรมในคู่มือด้วย

4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ควรเขียนให้กระชับ เพิ่มภาษาที่ผู้อ่าน (ผู้ใช้คู่มือ) เข้าใจง่าย หรือลดจำนวนหน้าลงให้น้อยลง

5. การชี้แนะทางปัญญาเมื่อนำมาบูรณาการกับการนิเทศ ควรมีมุมที่สะท้อนอย่างสมดุลในรูปแบบที่เป็นแนวทางเฉพาะ ซึ่งจะทำให้เกิดความสมบูรณ์พร้อมและงดงามมากขึ้น ซึ่งท่านทำได้ดีอยู่แล้ว แต่ถ้าให้ปรากฏในแง่มุมที่ลึกซึ้งด้านการชี้แนะทางปัญญาจะดีมาก เช่น การใช้สุนทรียสนทนา การใช้คำถาม การสะท้อนคิด ให้เห็นแง่มุมของการศึกษา งดงามเชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติ จะสมบูรณ์ขึ้น

6. คู่มือการใช้รูปแบบมีความละเอียด และมีองค์ประกอบเหมือนเล่มงานวิจัย หากจะให้ใช้ได้ง่าย สะดวก กะทัดรัด อาจกระชับเฉพาะใจความสำคัญ จะทำให้คู่มืออ่านง่ายขึ้น

7. การประเมินในด้านต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับประเด็นปัญหาที่ต้องการปรับปรุง ชี้แนะและแนวทางในการแก้ปัญหา ผู้วิจัยสามารถแบ่งประเด็นตามปัญหาที่ต้องการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม ครอบคลุมและแก้ปัญหาได้จริง ทำให้การวิจัยมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

1. ผลการทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ดังแสดงในตาราง 25 - 26

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อน หลังการใช้รูปแบบและผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบ	ก่อน		หลัง		t	p
	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$		
ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา	12.90	4.07	24.40	1.65	2.807*	0.00

*p < .05

จากตาราง 25 พบว่าผลการทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์

ลัวะมีความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา ก่อนการทดลองใช้และหลังการทดลองใช้รูปแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.90 และ 24.40 คะแนน ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนด้านความรู้ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังการเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการนิเทศกับเกณฑ์การประเมิน ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบคะแนนด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังการทดลองใช้รูปแบบนิเทศกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	เกณฑ์ร้อยละ 70					
	คะแนนเต็ม	ของคะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา	30	21	24.40	1.65	6.53*	0.00

* $p < .05$

จากตาราง 26 พบว่าผลการทดสอบด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา หลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.40 คะแนน

3. พัฒนาการความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

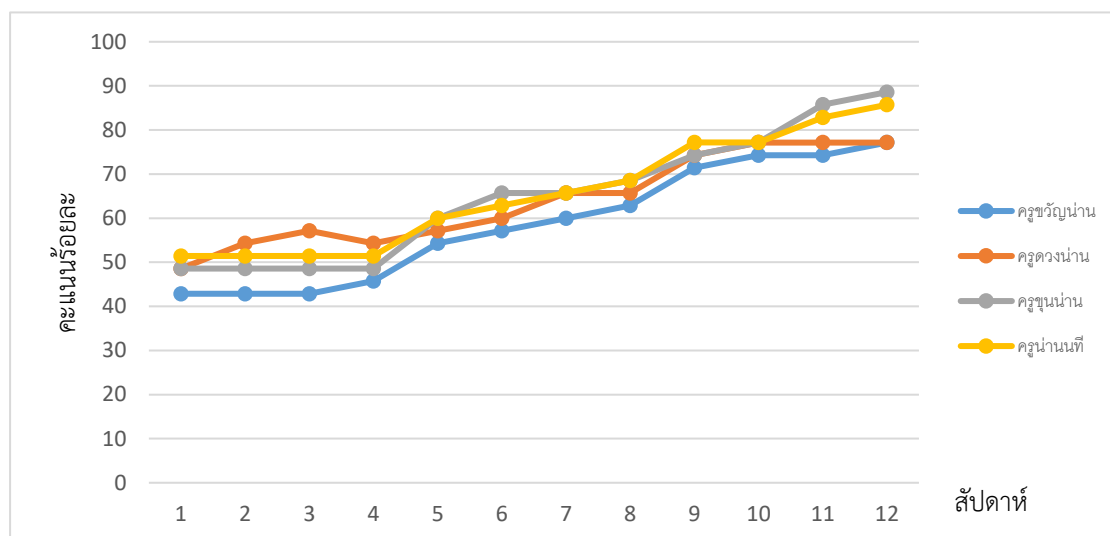
3.1 ทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยมีคะแนนเต็ม 35 คะแนน มีการนำเสนอแสดงในตาราง 27 - 28

ตาราง 27 คะแนนและร้อยละของความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุล
ภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม

สัปดาห์ที่	ครูขวัญน่าน		ครูดวงน่าน		ครูขุนน่าน		ครูน่านนที	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	15	42.86	17	48.57	17	48.57	18	51.43
2	15	42.86	19	54.29	17	48.57	18	51.43
3	15	42.86	20	57.14	17	48.57	18	51.43
4	16	45.71	19	54.29	17	48.57	18	51.43
5	19	54.29	20	57.14	21	60.00	21	60.00
6	20	57.14	21	60.00	23	65.71	22	62.86
7	21	60.00	23	65.71	23	65.71	23	65.71
8	22	62.86	23	65.71	24	68.57	24	68.57
9	25	71.43	26	74.29	26	74.29	27	77.14
10	26	74.29	27	77.14	27	77.14	27	77.14
11	26	74.29	27	77.14	30	85.71	29	82.86
12	27	77.14	27	77.14	31	88.57	30	85.71
ค่าเฉลี่ย	20.58	58.81	22.42	64.04	22.75	64.10	22.92	65.48

จากตาราง 27 คะแนนความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม สำหรับครูขวัญน่าน ครูดวงน่าน ครูขุนน่าน และครูน่านนที พบว่าครูน่านนที มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 65.48 ต่อมาครูขุนน่าน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 64.10 ครูดวงน่าน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 64.04 และครูขวัญน่านมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 58.81 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลแล้วพบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 12 สัปดาห์

คะแนนความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม เพื่อให้เห็นพัฒนาการด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาอย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นกราฟในภาพ 11

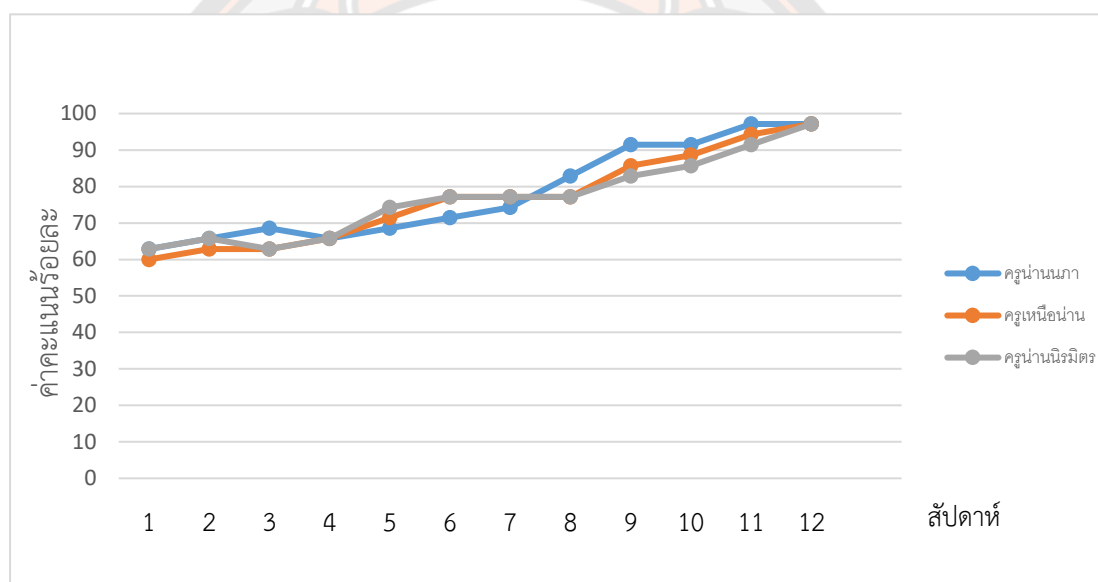
ภาพ 11 คะแนนทักษะการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบชี้นำควบคุม

ตาราง 28 คะแนนและร้อยละความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์แบบสมดุล ภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล

สัปดาห์ที่	ครูน่านนภา		ครูเหนือน่าน		ครูน่านนิรมิตร	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	22	62.86	21	60.00	22	62.86
2	23	65.71	22	62.86	23	65.71
3	24	68.57	22	62.86	22	62.86
4	23	65.71	23	65.71	23	65.71
5	24	68.57	25	71.43	26	74.29
6	25	71.43	27	77.14	27	77.14
7	26	74.29	27	77.14	27	77.14
8	29	82.86	27	77.14	27	77.14
9	32	91.43	30	85.71	29	82.86
10	32	91.43	31	88.57	30	85.71
11	34	97.14	33	94.29	32	91.43
12	34	97.14	34	97.14	34	97.14
ค่าเฉลี่ย	27.33	78.10	26.83	76.67	26.83	76.67

จากตาราง 28 คะแนนความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล สำหรับครุฑานนภา ครูเหนือน่าน และครุฑานนนิรมิต พบว่า ครุฑานนภา มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 78.10 ครูเหนือน่านมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.67 และครุฑานนนิรมิตมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.67 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลแล้วพบว่า ครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 12 สัปดาห์

คะแนนความสามารถด้านทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา ของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล เพื่อให้เห็นพัฒนาการด้านทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาอย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นกราฟ ดังภาพ 12

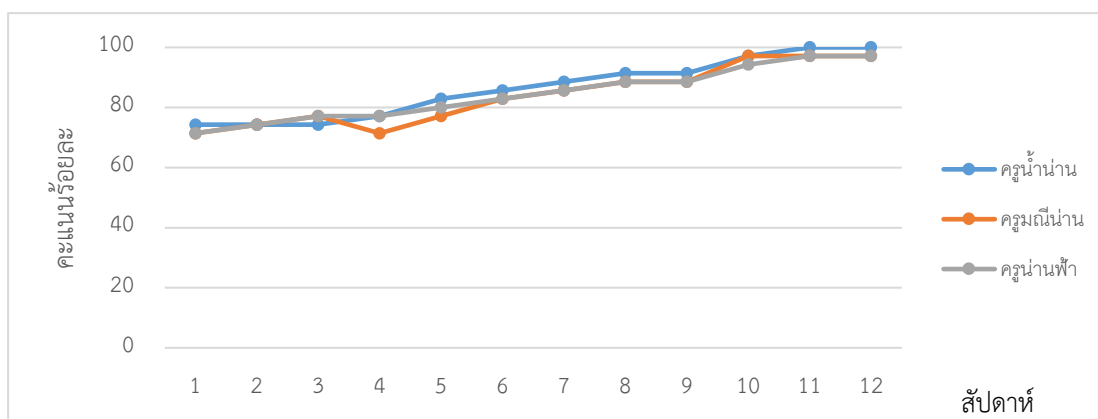
ภาพ 12 คะแนนทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล

ตาราง 29 คะแนนและร้อยละความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุล
ภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ

ลำดับที่	ครูน้ำน่าน		ครูมณีน่าน		ครูน่านฟ้า	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	26	74.29	25	71.43	25	71.43
2	26	74.29	26	74.29	26	74.29
3	26	74.29	27	77.14	27	77.14
4	27	77.14	25	71.43	27	77.14
5	29	82.86	27	77.14	28	80.00
6	30	85.71	29	82.86	29	82.86
7	31	88.57	30	85.71	30	85.71
8	32	91.43	31	88.57	31	88.57
9	32	91.43	31	88.57	31	88.57
10	34	97.14	34	97.14	33	94.29
11	35	100	34	97.14	34	97.14
12	35	100	34	97.14	34	97.14
ค่าเฉลี่ย	30.25	86.43	29.42	84.05	29.58	84.52

จากตาราง 29 คะแนนความสามารถทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้ การนิเทศแบบร่วมมือ สำหรับครูน้ำน่าน ครูมณีน่าน และครูน่านฟ้า พบว่า ครูน้ำน่านมีคะแนนเฉลี่ย สูงสุดร้อยละ 86.43 ครูน่านฟ้ามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.52 และครูมณีน่านมีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 84.05 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลแล้วพบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 12 สัปดาห์

คะแนนความสามารถด้านทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา ของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ เพื่อให้เห็นพัฒนาการด้านการ เขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาอย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นกราฟดังภาพ 13

ภาพ 13 คะแนนทักษะการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ

3.2 ทักษะการจัดการประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์
 ลัวะ โดยมีคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีการนำเสนอแสดงในตาราง 30-31

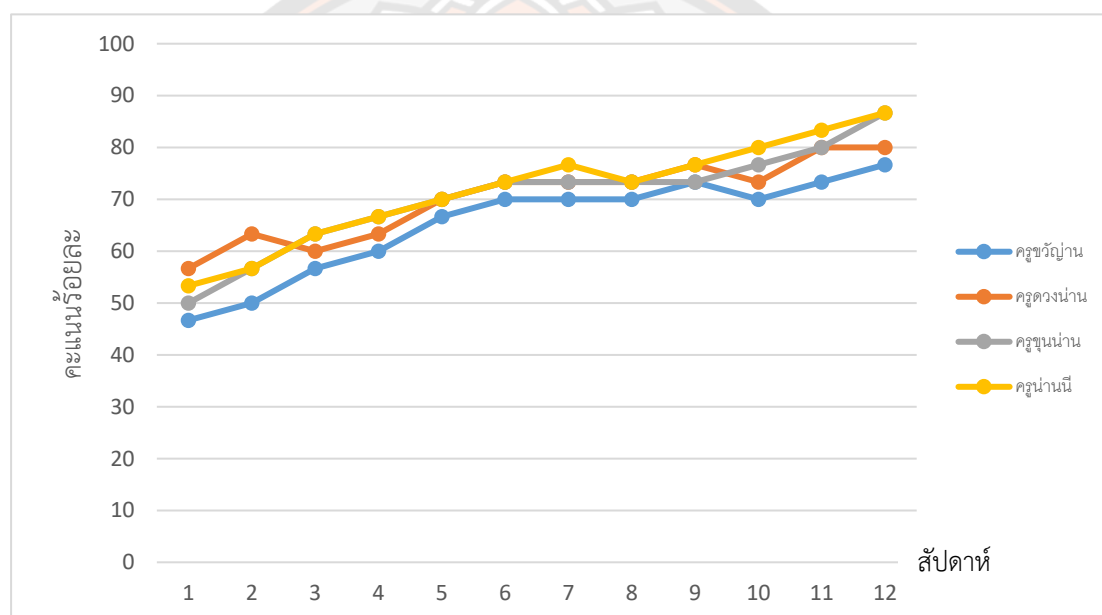
ตาราง 30 คะแนนและร้อยละของความสามารถด้านทักษะการจัดการประสบการณ์แบบสมดุลภาษา
 ของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม

สัปดาห์ที่	ครูขวัญบ้าน		ครูดวงบ้าน		ครูขุนบ้าน		ครูบ้านนที	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	14	46.67	17	56.67	15	50	16	53.33
2	15	50	19	63.33	17	56.67	17	56.67
3	17	56.67	18	60	19	63.33	19	63.33
4	18	60	19	63.33	20	66.67	20	66.67
5	20	66.67	21	70	21	70.00	21	70.00
6	21	70	22	73.33	22	73.33	22	73.33
7	21	70	22	73.33	22	73.33	23	76.67
8	21	70	22	73.33	22	73.33	22	73.33
9	22	73.33	23	76.67	22	73.33	23	76.67
10	21	70	22	73.33	23	76.67	24	80.00
11	22	73.33	24	80	24	80	25	83.33
12	23	76.67	24	80.00	26	86.67	26	86.67
ค่าเฉลี่ย	19.58	65.28	21.08	70.28	21.08	70.28	21.50	71.67

จากตาราง 30 คะแนนความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม สำหรับครูขวัญน่าน ครูดวงน่าน ครูชุนน่าน และครูน่านนี้ พบว่า ครูน่านนี้มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 71.67 ครูดวงน่านมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70.28 ครูชุนน่านมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70.28 และครูขวัญน่านมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65.28 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลแล้วพบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 12 สัปดาห์

คะแนนความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม เพื่อให้เห็นพัฒนาการด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาอย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นกราฟ ดังภาพ 14

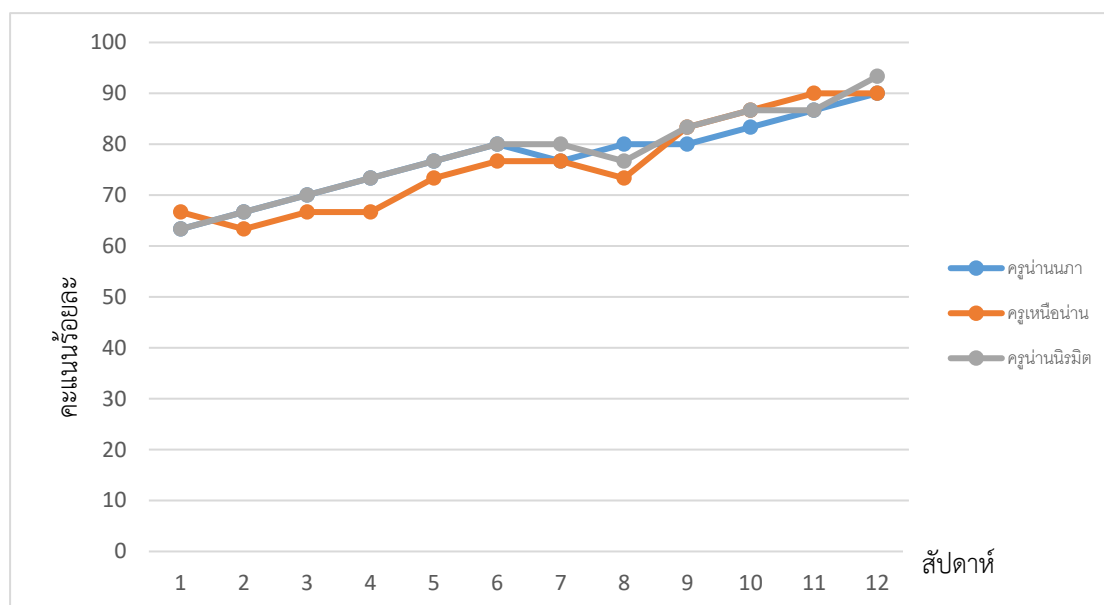
ภาพ 14 คะแนนทักษะการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม

ตาราง 31 คะแนนและร้อยละของความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา
ของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ละโว้โดยใช้การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล

ลำดับที่	ครูน่านนภา		ครูเหนือาน		ครูน่านนิรมิต	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	19	63.33	20	66.67	19	63.33
2	20	66.67	19	63.33	20	66.67
3	21	70	20	66.67	21	70.00
4	22	73.33	20	66.67	22	73.33
5	23	76.67	22	73.33	23	76.67
6	24	80	23	76.67	24	80.00
7	23	76.67	23	76.67	24	80.00
8	24	80	22	73.33	23	76.67
9	24	80	25	83.33	25	83.33
10	25	83.33	26	86.67	26	86.67
11	26	86.67	27	90	26	86.67
12	27	90	27	90	28	93.33
ค่าเฉลี่ย	23.17	77.22	22.83	76.11	23.42	78.06

จากตาราง 31 คะแนนความสามารถในด้านทักษะการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล สำหรับครูน่านนภา ครูเหนือาน และครูน่านนิรมิต พบว่า ครูน่านนิรมิตมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 78.06 ครูน่านนภามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.22 และครูเหนือานมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.11 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลแล้วพบว่า ครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 12 สัปดาห์

คะแนนความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ละโว้โดยใช้การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล เพื่อให้เห็นพัฒนาการด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาอย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นกราฟ ดังภาพ 15

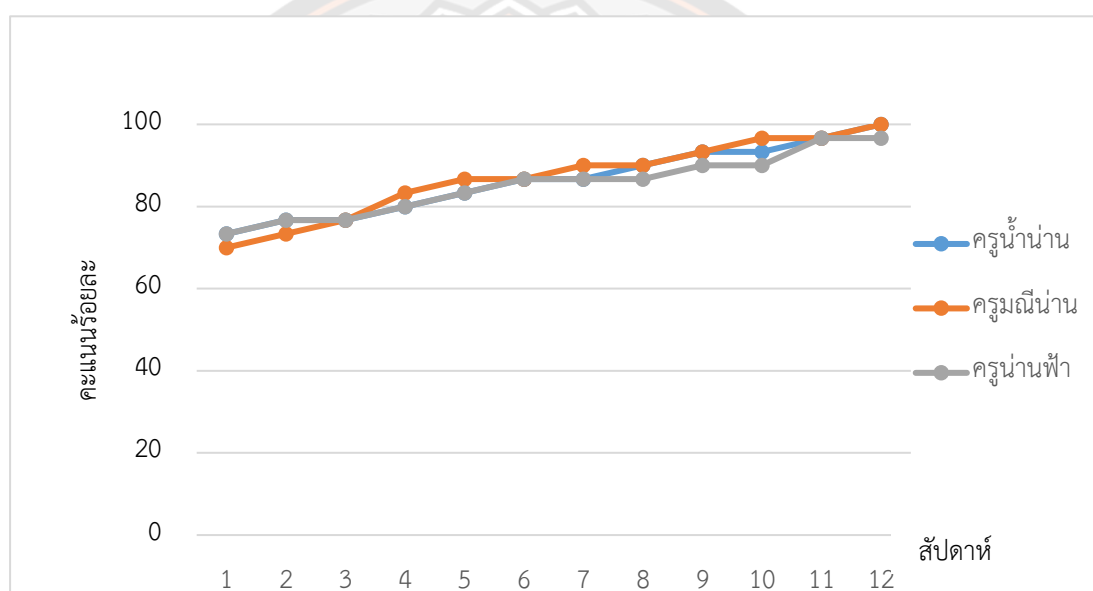
ภาพ 15 คะแนนทักษะการจัดประสบการณ์โดยใช้การนิเทศแบบชี้้นำให้ข้อมูล

ตาราง 32 คะแนนและร้อยละความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ

สัปดาห์ที่	คุรูน่าน		คุรณีน่าน		คุรูน่านฟ้า	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	22	73.33	21	70	22	73.33
2	23	76.67	22	73.33	23	76.67
3	23	76.67	23	76.67	23	76.67
4	24	80	25	83.33	24	80
5	25	83.33	26	86.67	25	83.33
6	26	86.67	26	86.67	26	86.67
7	29	86.67	27	90	26	86.67
8	27	90	27	90	26	86.67
9	28	93.33	28	93.33	27	90
10	28	93.33	29	96.67	27	90
11	29	96.67	29	96.67	29	96.67
12	30	100	30	100	29	96.67
ค่าเฉลี่ย	26.17	86.39	26.08	86.95	25.58	85.28

จากตาราง 32 คะแนนความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ สำหรับครูน่านาน ครูมณีนาน และครูน่านฟ้า พบว่า ครูมณีนานมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 86.95 ครูน่านานมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.39 และครูน่านฟ้า มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.28 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลแล้ว พบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 12 สัปดาห์

คะแนนความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ เพื่อให้เห็นพัฒนาการด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาอย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นกราฟ ดังภาพ 16

ภาพ 16 คะแนนทักษะการจัดประสบการณ์ โดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามขั้นตอนการนิเทศ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน (Assessing)

การประเมินความสามารถของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ประเมินครูผู้สอนเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนที่มีครูเป็นกลุ่มเป้าหมายทั้ง 10 โรงเรียน ซึ่งได้เข้านิเทศการจัดประสบการณ์ของครู โดยได้ทำหนังสือราชการแจ้งให้ทางโรงเรียนทราบก่อน 1 วัน ในการนิเทศการจัดประสบการณ์ของครู โดยได้สอบถาม สัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับความรู้ด้านหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 การจัดประสบการณ์ด้านภาษา และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

สำหรับเด็กปฐมวัย สังเกตการจัดประสบการณ์ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และการตรวจแผนการจัดประสบการณ์ของครูแล้วให้คะแนน โดยใช้แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ และทักษะการจัดประสบการณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ สอบถามผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานบริหารวิชาการ และเพื่อนครู ในการทำงานของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 เมื่อประเมินด้านความรู้ ด้านทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ของครูแล้ว ได้นำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งจำแนกครูออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- 1) ครูที่มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำ มีจำนวน 4 คน ได้แก่ ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูญาไพร ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผาหมอก ครูขุนน่าน โรงเรียนภูผาม่าน และครูน่านนที โรงเรียนภูซางเผือก ซึ่งจะใช้การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม
- 2) ครูที่มีคะแนนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ มีจำนวน 3 คน ได้แก่ ครูน่านภา โรงเรียนภูคา ครูเหนือน่าน โรงเรียนภูพยัคฆ์ และ ครูน่านนิรมิตร โรงเรียนภูคำฟ้า ซึ่งจะใช้วิธีการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล และ
- 3) ครูที่มีระดับคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 3 คน ได้แก่ ครูน่าน่าน โรงเรียนภูเวงครุมนิพนธ์ โรงเรียนภูกล้วยไม้ และ ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า ซึ่งจะใช้วิธีการนิเทศแบบร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning): การให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศและกำหนดเวลาในการนิเทศ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ให้ความรู้แก่ผู้นิเทศและวางแผนในการนิเทศติดตาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการให้ความรู้แก่ครูเป็นเวลา 2 วัน โดยแบ่งเนื้อหาสาระของการอบรมดังนี้

1. ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา ซึ่งวิทยากรเป็นครูผู้สอนเด็กปฐมวัยที่มีความรู้ ความสามารถ ด้านหลักสูตรและการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา และมีประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ซึ่งในการอบรมนั้นมีทั้งการบรรยายให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการฝึกปฏิบัติในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา จากการสังเกตพฤติกรรมของครูผู้เข้ารับการอบรม มีความสนใจ ตั้งใจฟังการบรรยายเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและแนวคิดการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา และได้ฝึกปฏิบัติในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามกระบวนการและขั้นตอนของแนวคิดสมดุลภาษา รวมถึงได้ฝึกปฏิบัติการจัดประสบการณ์ตามแผนที่ตนได้ออกแบบไว้ โดยมีวิทยากรได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการเขียนแผนและการจัดประสบการณ์ จากที่ครูได้ฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์แล้วพบว่า ครูสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ประกอบด้วยจุดประสงค์ การจัดประสบการณ์ และการวัดและประเมินผลยังไม่สอดคล้องกัน โดยในแต่ละแผนที่ได้ออกแบบนั้นใช้เวลามาก นอกจากนี้วิทยากรยังได้เสนอแนะให้ครูได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ต้องมีความชัดเจน มีความสอดคล้องกันขององค์ประกอบต่าง ๆ โดยเฉพาะในขั้นที่ 4

กิจกรรมหลังการอ่าน ควรออกแบบโดยใช้เกมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาที่มีความหลากหลาย และเน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น และในขั้นที่ 5 กิจกรรมฝึกทักษะการเขียน วิทยากรได้เสนอแนะให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ออกแบบกิจกรรมจากง่ายไปหายาก โดยฝึกการใช้กล้ามเนื้อมือให้แข็งแรงก่อน ฝึกการจับดินสอ ฝึกการใช้ความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือกับตา และการออกแบบใบงานหรือแบบฝึกต้องมีความเหมาะสมกับวัย ส่วนการนำไปใช้นั้น ต้องนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อให้เด็กมีความสุข และสนุกสนานกับการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นต้น

2. ด้านภาษาลั๊วะและภาษาไทยมาตรฐาน วิทยากรเป็นอาจารย์สาขาภาษาศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถทางภาษาศาสตร์และภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ลั๊วะ โดยวิทยากรได้ให้ความรู้ผ่านระบบวิดีโอ (Video Conference) แบ่งเนื้อหาด้านความรู้ออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาติพันธุ์ลั๊วะ แผนที่แสดงกลุ่มชาติพันธุ์ลั๊วะในจังหวัดน่าน พจนานุกรมลั๊วะ-ไทย และภาษาลั๊วะถิ่นต่าง ๆ ตอนที่ 2 ระบบเสียงของภาษาลั๊วะในหมู่บ้านต่าง ๆ ของเขตอำเภอบัว อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอยางตลาด ซึ่งมีทั้งลั๊วะไปรและลั๊วะมัล ตอนที่ 3 ระบบเสียงภาษาไทยมาตรฐาน ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนือ (น่าน) ความแตกต่างระหว่างภาษาลั๊วะ ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาไทยถิ่นเหนือ (น่าน) และการออกเสียงภาษาไทยของผู้พูดภาษาลั๊วะ และตอนที่ 4 แนวทางการจัดการเรียน การสอนภาษาไทยให้ผู้พูดภาษาลั๊วะ ตัวอย่างระบบเสียง และภาษาลั๊วะถิ่นต่าง ๆ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้วางแผนการนิเทศโดยใช้การนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาในด้านการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์และทักษะการจัดการประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลั๊วะกับครูตามระดับพัฒนาการของครู โดยได้ใช้วิธีการนิเทศให้เหมาะสมกับครูที่ได้แบ่งไว้ 3 กลุ่ม ซึ่งได้วางแผนการนิเทศเป็นเวลา 3 เดือน (12 สัปดาห์) มีวิธีการนิเทศแบบต่อหน้า จำนวน 3 ครั้ง ซึ่งเป็นการนิเทศในสัปดาห์สุดท้ายของแต่ละเดือน และได้ใช้การนิเทศแบบออนไลน์ จำนวน 9 ครั้ง โดยได้ใช้การประชุมออนไลน์ (Video Conference) ด้วยโปรแกรม ZOOM การใช้กลุ่ม Facebook “ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลั๊วะ” การสร้างกลุ่มแอปพลิเคชันไลน์ (Line Application) “ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลั๊วะ” และการนิเทศด้วยวิธีการชี้แนะทางปัญญาทางไลน์ส่วนตัวของครูแต่ละคน

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตามและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching): การนิเทศได้ใช้วิธีการนิเทศตามพฤติกรรมของครู 3 วิธีดังนี้

1. การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม
2. การนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูล
3. การนิเทศแบบแบบร่วมมือ

ในแต่ละวิธีของการนิเทศนั้น จะใช้กระบวนการของการชี้แนะทางปัญญา โดยมีชั้น การชี้แนะทางปัญญาดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้ชี้แนะ ร่วมกับครูในการวางแผน ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จ และการให้ความรู้แก่ ผู้รับการชี้แนะ ซึ่งในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ร่วมกับครูในการกำหนดวัตถุประสงค์ ระบุตัวชี้วัดความสำเร็จของ การเขียนแผนการจัดการประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาและได้ให้ความรู้ แก่ครูในการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาเพิ่มเติม จากที่ได้รับการอบรม โดยได้แนะนำให้ครูได้เขียนแผนการจัดการประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาที่ ต้องคำนึงถึง 1) องค์ประกอบของแผนการจัดการประสบการณ์ 2) มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) สารการเรียนรู้ 5) การจัดประสบการณ์ 6) สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ และ 7) การประเมินพัฒนาการ ส่วนการจัดประสบการณ์นั้นมีขั้นตอนคือ 1) การเตรียมการจัด ประสบการณ์ 2) การจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์ ขั้นการจัด ประสบการณ์ และขั้นสรุปผลการจัดประสบการณ์ 3) การประเมินพัฒนาการ และ 4) การบันทึกผล การจัดประสบการณ์

ในขั้นนี้ครูได้สะท้อนผลการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ตรวจแผนการ จัดประสบการณ์ ครูสะท้อนคิด และผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครูเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัด ประสบการณ์ตามการนิเทศครูทั้ง 3 วิธี ดังนี้

1. การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม สำหรับครูกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถต่ำ ซึ่งมีจำนวน 4 คน ผลการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ของครู มีดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-4 ครูทุกคนมีคะแนนการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์อยู่กลุ่มต่ำคง เดิม ยังไม่มีการพัฒนาไปอยู่ในกลุ่มที่สูงขึ้นได้ สัปดาห์ที่ 5-8 ครูทุกคนมีคะแนนจากระดับต่ำไปอยู่ใน ระดับค่อนข้างต่ำ ทุกคน และในสัปดาห์ที่ 9-12 ครูมีคะแนนในระดับต่ำไปอยู่ในระดับปานกลาง และ มีครู จำนวน 2 คน มีคะแนนอยู่ในระดับสูงในสัปดาห์ที่ 11-12 ในการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ ของครู กลุ่มที่มีความรู้ความสามารถต่ำนี้ ครูได้สะท้อนผลการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์และ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านให้ฟัง

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ ดังนี้

1. การคาดคะเนเกี่ยวกับเรื่องราวในหนังสือจากปกหนังสือก่อนที่ครูจะอ่านให้ เด็กฟัง ทำให้เด็กได้ตื่นตื้นตันอยากรู้จักตัวละครหรือภาพที่ปรากฏในหน้าปกหนังสือ
2. การถามเด็กเกี่ยวกับหนังสือที่ชอบ ถ้าครูนำหนังสือมาให้เด็กได้ดูประกอบการถามจะทำให้เด็กรู้จักหนังสือมากขึ้น

3. การนำคำพื้นฐานในระดับปฐมวัย ที่ปรากฏในหนังสือนิทานที่นำมาให้เด็กอ่าน จากภาพนั้น ถ้าครูฝึกตั้งแต่วันแรกของการจัดกิจกรรม จะทำให้เด็กได้คุ้นเคยกับคำพื้นฐานมากขึ้น

4. คำภาษาลัวะที่ปรากฏในหนังสือ ถ้าครูได้อธิบายให้เด็กฟัง เด็กจะเข้าใจ ความหมายของภาษาไทยดีขึ้น

5. การออกแบบกิจกรรมที่คำนึงถึงความยากง่าย ความสนุกสนานและ ความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ส่งผลให้เด็กเรียนรู้กับครูอย่างมีความสุข

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่ครู ดังนี้

1. การใช้คำถามหลังการอ่านให้เด็กฟัง ครูควรใช้คำถามที่หลากหลาย มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ควรมีคำถามให้จำ ถามให้เด็กได้เข้าใจ และได้คิดจากเรื่องราวที่ได้ฟัง

2. ชั้นสรุป ครูควรเขียนให้เด็กได้สรุปจากกิจกรรมที่ได้เรียนมาหรือสรุปเกี่ยวกับ เรื่องราวที่ได้ฟัง ไม่ควรเป็นการสรุปโดยให้เด็กฟังครูอ่านนิทานอีกครั้ง

3. การออกแบบการประเมินพัฒนาการ ครูต้องเขียนให้ตรงกับจุดประสงค์พร้อมกับออกแบบวิธีการวัด เครื่องมือที่ใช้วัด และเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องและสัมพันธ์กัน

วันที่ 2 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การนำบัตรคำพื้นฐานประกอบภาพมาให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาไทย รูปภาพต้องมีความชัดเจน และครูต้องรู้เกี่ยวกับภาษาลัวะตามบัตรคำนั้นด้วย

2. การแบ่งกลุ่มให้เด็กได้ทำกิจกรรมอ่านร่วมกัน โดยใช้วิธีการแบ่งกลุ่มที่ สนุกสนาน เช่น การใช้เกม ร้องเพลง หรือวิธีการอื่น ๆ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน

3. กิจกรรมการอ่านร่วมกันเป็นกลุ่ม ในห้องต้องจัดมุมหนังสือให้มีความพร้อม เพื่อให้เด็กได้เข้าไปในการอ่านหนังสือได้ง่ายและสะดวกขึ้น

4. การให้เด็กได้อ่านหนังสือร่วมกัน ครูได้จัดเตรียมมุมหนังสือและเตรียมหนังสือ ให้เด็กได้เลือกอ่านอย่างหลากหลาย ทำให้เด็กชอบและร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น

5. การสร้างข้อตกลงก่อนที่เด็กแต่ละกลุ่มจะอ่านหนังสือ เช่น การกำหนดเวลาในการอ่าน ไม่ส่งเสียงดัง และการรักษาหนังสือ ส่งผลให้เด็กและครูมีความสุขในการทำกิจกรรม

6. การสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่เด็กได้ปฏิบัติและเรื่องราวของหนังสือที่เด็กได้อ่าน แต่ละครึ่งเป็นกิจกรรมที่ดี

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่ครู ดังนี้

1. การกำหนดจุดประสงค์ในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ควรเขียนเป็น จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และต้องกำหนดให้ตรงกับกิจกรรมตามแนวคิดสมดุลภาษา และสอดคล้อง กับการจัดกิจกรรมและการประเมินพัฒนาการ

2. การเขียนขึ้นมา ครูควรมีการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยเพลง เกม คำคล้องจอง และ
ควรรนำคำพื้นฐานประกอบภาพที่เด็กได้อ่านแล้วมาทบทวน

3. การประเมินพัฒนาการ ต้องวัดตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยระบุวิธีวัด
และเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน

วันที่ 3 กิจกรรมการอ่านคนเดียว

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การนำเข้าสู่บทเรียน ถ้าครูได้ใช้เพลง เกม และคำคล้องจอง และมีการทบทวน
เนื้อหาสาระของหนังสือที่ได้อ่านเป็นกลุ่ม ทำให้เด็กอยากเรียนรู้ อยากร่วมกิจกรรม

2. การให้เด็กได้สรุปเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหนังสือที่เด็กได้อ่านให้ครู และ
เพื่อน ๆ ฟัง ทำให้เด็กได้ฝึกทักษะการพูดและกล้าแสดงออกได้เป็นอย่างดี

3. การกำหนดกฎกติกาในการอ่านหนังสือ เช่น ระยะเวลาในการอ่าน การดูแล
หนังสือ และการไม่ส่งเสียงดังรบกวนเพื่อน เป็นสิ่งที่ครูควรปฏิบัติ จะทำให้เด็กมีสมาธิมากขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่ครู ดังนี้

ครูควรจัดมุมหนังสือหรือมุมอื่น ๆ ในห้องเรียนให้พร้อม เพราะขณะที่เด็กอ่าน
คนเดียว เด็กอาจใช้สมาธิในการอ่าน และต้องการความเป็นส่วนตัว

วันที่ 4 กิจกรรมหลังการอ่าน

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การให้เด็กทำกิจกรรมหลังการอ่าน ได้ใช้เกมและแบบฝึกทักษะ ซึ่งสามารถ
ปรับเปลี่ยนได้ทุกสัปดาห์ตามความเหมาะสม

2. การนำภาพในหนังสือที่เด็กอ่านมาใช้ในการทำแบบฝึก และแบบฝึกมีความ
หลากหลาย เช่น การลากเส้นจับคู่ภาพกับคำ การเล่าเรื่องจากภาพ และการวาดภาพระบายสีภาพ
ทำให้เด็กมีความสุขและร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. ครูควรพาเด็ก ๆ ร่วมกันสรุปกิจกรรมและเนื้อหาจากที่ได้เรียนมาเพื่อจะได้เห็น
ความเชื่อมโยงของเนื้อหา

2. การแบ่งกลุ่มในการทำกิจกรรมหลังการอ่าน ครูควรมีเทคนิคและวิธีการในการ
แบ่งกลุ่มให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน

3. กิจกรรมการเล่าเรื่องจากภาพ จะเป็นการส่งเสริมจินตนาการและการพูด
ภาษาไทยให้แก่เด็กได้ ควรจัดกิจกรรมนี้ทุกสัปดาห์

4. การเล่นเกม ครูควรเขียนคำชี้แจงและเขียนอธิบายขั้นตอนในการเล่น เกมไว้
และเมื่อเด็กเล่นเกมการพัฒนาภาษาแล้วควรมีการสรุปหลังการเล่นเกม

วันที่ 5 กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ ดังนี้

1. การใช้เทคนิคการถาม ต้องใช้คำถามที่เฉพาะเจาะจง ตรงประเด็น และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย

2. ถ้าจัดกิจกรรม 2 กิจกรรม ในการฝึกทักษะการเขียน ต้องจัดกิจกรรมให้เด็กได้ผ่อนคลายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมที่ 1 เช่น การร้องเพลง เล่นเกม หรือเล่นตามมุม ก่อนที่จะเริ่มกิจกรรมที่ 2

3. ถ้าเด็กได้ฝึกการพูดนำเสนอผลงานของตน ครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันสอบถามเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กพูด จะทำให้เด็กได้ฝึกทักษะการพูดภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การกำหนดจุดประสงค์ควรเขียนให้ชัดเจนโดยเน้นทักษะการเตรียมความพร้อมด้านการเขียน สอดคล้องกับการจัดกิจกรรม การทำแบบฝึกหัดและการประเมินพัฒนาการ

2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ควรมีการทบทวนเรื่องราวของหนังสือที่ได้อ่านในสัปดาห์นั้น จะทำให้การเรียนรู้ เกิดความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน โดยมีการร้องเพลง เล่นเกม หรือ ท่องคำคล้องจองประจำหน่วย โดยให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน

3. แบบฝึกทักษะการเตรียมความพร้อมด้านการเขียน ควรมีคำชี้แจงและยกตัวอย่างในการทำแบบฝึก และควรมีความหลากหลาย โดยฝึกการใช้กล้ามเนื้อจากง่ายไปหายาก ควรเน้นการใช้สีเทียนในการวาดภาพและใช้ดินสอในการลากเส้นทิศทางต่าง ๆ โดยให้เป็นพยัญชนะหรือภาพจากหนังสือที่ได้อ่าน และได้ควรนำคำพื้นฐานประกอบภาพที่ปรากฏในหนังสือที่อ่านมาใช้ในการฝึกเขียนตามรอยประหรือเขียนตามแบบ ส่วนการออกแบบ แบบฝึกการเขียนควรมีเส้นบรรทัดให้เด็กได้ฝึกเขียนตามเส้นบรรทัด

4. การออกแบบในขั้นสรุป ควรสรุปจากการจัดกิจกรรมในขั้นนำและขั้นการจัดกิจกรรม และเขียนสรุปการจัดกิจกรรมด้วยความสนุกสนานจะทำให้เด็กเกิดความประทับใจ

2. การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล สำหรับครูกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถค่อนข้างต่ำ มีจำนวน 3 คน ผลการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ของครู มีดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-4 ครูทุกคนมีคะแนนการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์อยู่ในกลุ่มค่อนข้างต่ำ คงเดิมทั้ง 3 คน สัปดาห์ที่ 5-8 ครูมีคะแนนการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์สูงขึ้นจากกลุ่มค่อนข้างต่ำไปอยู่ในกลุ่มปานกลางทุกคน และสัปดาห์ที่ 9-12 ครูมีคะแนนการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์จากกลุ่มปานกลางไปอยู่กลุ่มสูงทุกคน ครูได้สะท้อนผลการเขียนแผนการจัดการกิจกรรมและผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการให้นักเรียนฟัง

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การให้เด็กคาดคะเนเรื่องราวในหนังสือ การสนทนาเกี่ยวกับตัวละครหรือรูปภาพที่ปรากฏในปกหนังสือก่อนอ่านให้เด็กฟัง เป็นกิจกรรมที่ครูควรจัดทุกครั้ง

2. การใช้คำถามให้มีความหลากหลายทั้งถามให้จำ ถามให้คิดและไม่ใช้คำถามซ้ำในข้อเดียวกัน ใช้คำถามให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

3. การใช้คำพื้นฐานประกอบภาพ ซึ่งเป็นคำที่ปรากฏในหนังสือนิทานถ้านำมาให้เด็กได้ฝึกอ่านตั้งแต่วันแรกจะส่งผลให้เด็กได้เรียนรู้คำพื้นฐานจากภาพนั้นได้

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

ครูควรเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่เป็นการสรุปเนื้อหาสาระของหนังสือโดยครูอาจใช้คำถามหรือให้เด็กได้เล่าจากเรื่องราวและกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติจากการเรียน

วันที่ 2 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ในมุมหนังสือต้องเตรียมหนังสือให้พร้อมและเพียงพอกับจำนวนเด็กในห้องเรียน

2. การอ่านร่วมกัน เด็กอ่านหนังสือร่วมกันเป็นคู่ เป็นกลุ่ม การแบ่งกลุ่มให้เด็กนั้นถ้าใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มโดยใช้เพลง เกม จะทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมมากขึ้น

3. การฝึกอ่านคำพื้นฐานประกอบภาพ ต้องให้เด็กได้นำคำพื้นฐานประกอบภาพจากหนังสือที่เด็กได้อ่านมาให้เด็กได้ฝึกอ่าน

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การเขียนแผนในขั้นนำ ถ้าครูนำภาพมาใช้ ควรเป็นภาพที่ปรากฏในหนังสือที่เด็กได้อ่าน จะทำให้เด็กคุ้นเคยกับภาพและเรียนรู้คำได้รวดเร็วขึ้น ถ้าเด็กยังไม่รู้จักพยัญชนะ ครูควรทบทวนให้เด็ก ๆ ได้รู้จักพยัญชนะไทยและสระก่อนฝึกอ่าน

2. ชั้นสรุป ครูควรให้เด็กแต่ละคนได้พูดหรือเล่าเรื่องหนังสือที่ตนได้อ่านให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

วันที่ 3 กิจกรรมการอ่านคนเดียว

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

กิจกรรมการอ่านคนเดียว เด็กต้องเข้าใจและเข้าไปนั่งในมุมที่สงบ การบอกข้อควรปฏิบัติในการใช้มุมหนังสือและการใช้หนังสือให้ถูกวิธี

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. ช้่นนำ ครูควรมีการทบทวนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาก่อนและควรรนำบัตรคำพื้นฐานประกอบภาพมาให้เด็กได้ดูภาพแล้วออกเสียงคำตามชื่อภาพ รวมทั้งการนำเพลง เกม และคำคล้องจองมาให้เด็กได้ร้องจะทำให้เด็กสนุกสนานและตื่นตัวในการทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

2. ช้่นสรุป ควรให้เด็กได้พูดสรุปจากหนังสือที่เด็กได้อ่านให้ครูและ เพื่อน ๆ ได้ฟัง

วันที่ 4 กิจกรรมหลังการอ่าน

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การนำเกมพัฒนาการด้านภาษามาใช้กับเด็ก จะต้องแนะนำหรืออธิบายและสาธิตวิธีการเล่นเกม รวมถึงมีกฎกติกาในการเล่นเกม และมีการเปลี่ยนเกมทุกสัปดาห์จะทำให้เด็กได้เรียนรู้ได้พัฒนาทักษะทางภาษาที่หลากหลายขึ้น

2. กิจกรรมการเล่าเรื่องจากบัตรคำ เด็กจะไม่มีจินตนาการในการเล่า ดังนั้นการให้เด็กได้เล่าเรื่องจากบัตรภาพจะเป็นการส่งเสริมทักษะในการพูดและสร้างจินตนาการให้แก่เด็กมากขึ้น

3. เกมภาพตัดต่อภาพหรือเกมเรียงลำดับภาพ ให้เด็กได้ต่อภาพหรือเรียงลำดับภาพให้มีความสมบูรณ์ก่อน และควรเพิ่มกิจกรรมให้เด็กได้เล่าเรื่องตามจินตนาการจากภาพ จะทำให้เด็กได้พัฒนาทักษะด้านการพูดภาษาไทยมากขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การกำหนดจุดประสงค์ กิจกรรม การประเมินพัฒนาการ และแบบฝึกหรือเกมที่นำมาพัฒนาด้านภาษา ต้องมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน

2. ช้่นนำ ครูควรเขียนเกี่ยวกับการทบทวนเนื้อหาของหนังสือที่ได้อ่านไปแล้วเด็กจะได้ระลึกถึงเรื่องราวในหนังสือและนำมาเชื่อมโยงกับกิจกรรมที่ได้เรียนในครั้งนี้ และควรมีการทบทวนคำพื้นฐานประกอบภาพที่ได้อ่านไปแล้ว

วันที่ 5 กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การฝึกเขียนตามแบบคำพื้นฐานที่กำหนดให้เด็กนั้น ถ้าเริ่มฝึกเด็กในการเขียนลีลามือด้วยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น การลากเส้นตามรอยประในทิศทางต่าง ๆ การเขียนตามรอยประพยัญชนะและสระ จะทำให้เด็กมีกล้ามเนื้อที่แข็งแรงได้ เป็นต้น

2. การออกแบบ แบบฝึกทักษะที่เป็นการโยงเส้นจับคู่ภาพกับคำ หรือ ภาพที่คล้ายกัน ถ้ามีสัญลักษณ์ไว้ด้านหลังและด้านหน้าของคำหรือภาพนั้นจะทำให้เด็กโยงเส้นเชื่อมคำหรือภาพนั้นได้ถูกต้อง

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การออกแบบแบบฝึกเพื่อเตรียมความพร้อมทักษะด้านการเขียนต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ครูควรมีตัวอย่างแสดงให้เด็กได้เห็นก่อนทำแบบฝึก และควรมีองค์ประกอบให้ครบได้แก่ ชื่อแบบฝึก คำชี้แจง เลขหน้าข้อ และเส้นบรรทัดสำหรับให้เด็กเขียน

2. การออกแบบกิจกรรมฝึกทักษะด้านการเขียน 2 กิจกรรม เมื่อครูให้เด็กทำแบบฝึกทักษะที่ 1 เสร็จแล้ว ควรให้เด็กได้พักโดยให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่ผ่อนคลาย เช่น การร้องเพลง เล่นเกม หรือการละเล่นอื่น ๆ ที่สนุกสนาน แล้วจึงทำแบบฝึกทักษะที่ 2 และเมื่อเด็กทำแบบฝึกเสร็จแล้ว ควรให้เด็กได้พูดนำเสนอผลงานของตนเองด้วย

3. **การนิเทศแบบแบบร่วมมือ** สำหรับครูกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถปานกลาง มีจำนวน 3 คน ผลการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ของครู มีดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-4 ครูทุกคนมีคะแนนการเขียนแผนการจัดประสบการณ์อยู่กลุ่มปานกลาง คงเดิม สัปดาห์ที่ 5-8 ครูมีคะแนนการเขียนแผนการจัดประสบการณ์สูงขึ้นจากกลุ่มปานกลางไปอยู่ในกลุ่มสูงขึ้นไปทุกคน และสัปดาห์ที่ 9-12 ครูมีคะแนนการเขียนแผนการจัดประสบการณ์อยู่ในกลุ่มสูงทุกคน ครูได้สะท้อนผลการเขียนแผนการจัดกิจกรรมและผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านให้นักเรียนฟัง

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การถามเด็กหลังจากการฟัง ถ้าถามรายละเอียดจากหนังสือที่เด็กได้ฟังและใช้คำถามที่หลากหลายทั้งคำถามที่ใช้ความจำ เข้าใจ หรือให้เด็กได้คิด จะทำให้เด็กได้ฝึกทักษะการคิดมากขึ้น

2. ขณะที่ครูอ่านนิทานให้เด็กฟัง ถ้ามีคำภาษาลัวะในนิทาน ต้องให้เด็กได้พูดคำภาษาลัวะ แล้วสนทนาซักถาม เกี่ยวกับความหมายของคำภาษาลัวะด้วยภาษาไทย

วันที่ 2 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. กิจกรรมหลังการอ่านร่วมกันของเด็ก ๆ ควรมีกิจกรรมการสนทนาโต้ตอบกับเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวของหนังสือที่เด็กได้อ่าน หรือใช้ภาพในหนังสือมาถามและสนทนากับเด็ก

2. กิจกรรมระหว่างการอ่านร่วมกัน ถ้าในหนังสือมีคำพื้นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ควรนำคำเหล่านั้นมาให้เด็กได้ฝึกอ่านประกอบภาพหรือทำเป็นบัตรคำประกอบภาพ เด็กจะสนใจมากขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นการอ่านเป็นคู่หรือกลุ่ม ครูควรมีเทคนิคการจับคู่หรือแบ่งกลุ่มเด็ก อาจใช้เพลง เกม คำคล้องจอง และนำบัตรคำประกอบภาพมาใช้ จะทำให้เด็กตื่นตัวเกิดความสนุกสนาน และต้องการร่วมกิจกรรมมากขึ้น โดยปรับเปลี่ยนกิจกรรมในทุกสัปดาห์

วันที่ 3 กิจกรรมการอ่านคนเดียว

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การทบทวนเนื้อหาหรือเรื่องราวของหนังสือที่เด็กได้อ่านมาแล้ว ต้องมีการสนทนา ซักถาม หรือให้เด็กได้พูดเล่าเรื่องราว และนำบัตรคำพื้นฐานประกอบภาพมาใช้ในการทบทวน
2. หลังจากเด็กได้อ่านคนเดียวแล้ว เด็กควรได้สรุปเกี่ยวกับเรื่องราวที่เด็กได้อ่าน โดยให้เด็กได้พูดเล่าเรื่องจากภาพให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง จะทำให้เด็กได้ฝึกทักษะการพูดมากขึ้น

วันที่ 4 กิจกรรมหลังการอ่าน

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การเล่นเกมเพื่อพัฒนาภาษา ถ้าออกแบบเกมแตกต่างกันไปในแต่ละสัปดาห์ เพิ่มการเขียนอธิบายขั้นตอน แจกกติกาการเล่น และสาธิตการเล่นเกมให้เด็กได้เข้าใจก่อนเล่น ระหว่างเล่นครูต้องดูแลอย่างใกล้ชิด กระตุ้นเด็กในการร่วมกิจกรรม และเมื่อเด็กเล่นแล้วควรมีการสรุปสาระความรู้ที่ได้รับจากการเล่นเกมหรือให้เด็กได้ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทย ตั้งแต่เริ่มเล่นจนจบเกม
2. กิจกรรมหลังการอ่าน ครูนำกิจกรรมพัฒนาทางภาษามาใช้กับเด็กอย่างหลากหลาย ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่ม ถ้ามีเทคนิค วิธีการ ในการแบ่งกลุ่มโดยใช้เพลง เกม ในการแบ่งกลุ่ม จะทำให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนานและมีความกระตือรือร้นมากขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การกำหนดจุดประสงค์ ต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้อง สัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เช่น จุดประสงค์กำหนดเกี่ยวกับความสามารถในการเล่าเรื่องไว้ ดังนั้นกิจกรรมการต่อภาพตัดต่อ เมื่อเด็กต่อภาพสมบูรณ์แล้ว ควรให้เด็กได้เล่าเรื่องราวจากภาพตัดต่อนั้น
2. การเขียนในขั้นสรุปครูควรเขียนการสรุปเพื่อทบทวน จากเนื้อหาสาระและทักษะที่เด็กได้พัฒนาหรือกิจกรรมที่เด็กได้ทำ

วันที่ 5 กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

ครูได้สะท้อนคิดจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การออกแบบ แบบฝึกเพื่อเตรียมความพร้อมด้านทักษะในการเขียน ถ้านำภาพและคำในหนังสือที่เด็กได้อ่านมาใช้ในการเตรียมความพร้อมเพื่อฝึกทักษะด้านการเขียน จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกที่เชื่อมโยง สัมพันธ์กันได้เป็นอย่างดี

2. การทบทวนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ได้ทำทั้งหมดตลอดสัปดาห์ โดยการใช้การสนทนา ชักถาม และให้เด็กได้พูดถึงความรู้สึกหรือความคิดเห็นของเด็กที่มีต่อการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการฝึกทักษะทางภาษาไทยมากขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

แบบฝึกทักษะการเตรียมความพร้อมด้านการเขียน ที่ครูได้ออกแบบนั้น ควรมีส่วนประกอบให้ครบถ้วน ได้แก่ ชื่อแบบฝึก คำชี้แจง ตัวอย่างแบบฝึก และแบบฝึกที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และออกแบบแบบฝึกให้มีสีสันสวยงาม รวมถึงการสาธิตการทำแบบฝึกให้เด็กได้ดูก่อนทุกครั้ง

ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring) เป็นขั้นตอนที่ ผู้ชี้แนะได้สังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติ ติดตามดูแลการให้ยุทธวิธีและการตัดสินใจ ดังนี้

1. การนิเทศแบบชั้นนำควบคุม สำหรับครูกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถต่ำ มีจำนวน 4 คน ผลการประเมินทักษะการจัดประสบการณ์ของครู มีดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-4 ครูมีคะแนนการจัดประสบการณ์อยู่กลุ่มต่ำ ในครั้งที่ 1-2 ทุกคนส่วนในครั้งที่ 3-4 มีครูจำนวน 2 คน มีคะแนนอยู่ในกลุ่มค่อนข้างต่ำ สัปดาห์ที่ 5-8 ครูทุกคนมีคะแนนจากระดับต่ำไปอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำทุกคน โดยมีครูจำนวน 3 คน มีคะแนนอยู่ในกลุ่มปานกลาง สัปดาห์ที่ 6-9 และในสัปดาห์ที่ 9-12 ครูมีคะแนนในระดับปานกลางทุกคน และมีครูจำนวน 2 คน มีคะแนนอยู่ในระดับสูงในสัปดาห์ที่ 11-12 ในการจัดประสบการณ์ของครูกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถต่ำนี้ ครูได้สะท้อนผลการจัดประสบการณ์และผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านให้ฟัง

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การจัดเตรียมหนังสือสำหรับอ่านให้เด็กฟัง ต้องเปิดหนังสือให้อยู่ในระดับสายตาของเด็ก เพื่อให้เด็กได้เห็นภาพและตัวหนังสือได้ชัดเจน

2. การจัดที่นั่งสำหรับเด็ก ควรให้เด็กได้เห็นหนังสือที่ครูอ่านได้อย่างชัดเจนทั้งภาพและข้อความ

3. ระหว่างครูอ่านนิทานให้เด็กฟัง ถ้ามีเด็กไม่ตั้งใจฟัง ต้องนำเทคนิค หรือวิธีการเก็บเด็ก มาใช้ให้เด็กสนใจและร่วมกิจกรรม

4. การออกเสียงของครูในระหว่างการอ่านนิทานให้เด็กฟัง ต้องเสียงดัง ออกเสียง ร ล ช ซ ให้ชัดเจน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การสรุปผลการจัดประสบการณ์ ครูควรสรุปจากการจัดกิจกรรมที่ครูและเด็กได้ร่วมกันปฏิบัติตั้งแต่ขั้นนำ ขั้นดำเนินกิจกรรม โดยให้เด็กได้พูดแสดงความคิดเห็นร่วมด้วย จะทำให้เด็กได้ฝึกทักษะทางภาษาไทยดีขึ้น

2. การบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ ครูควรบันทึกให้ตรงและสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมที่ได้จัดให้แก่เด็ก และควรสรุปเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคที่พบระหว่างการจัดกิจกรรมไว้เพื่อจะได้หาวิธีการแก้ไขในครั้งต่อไป

วันที่ 2 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การอ่านร่วมกันของเด็ก ๆ ถ้าแบ่งกลุ่มเด็กด้วยเทคนิควิธีการที่ให้เด็กมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม จัดเตรียมหนังสือสำหรับเด็กแต่ละกลุ่ม และจัดที่นั่งให้พร้อมจะทำให้เด็กมีทักษะในการอ่านดีขึ้น

2. ระหว่างที่เด็กอ่านร่วมกัน ถ้าครูได้ช่วยเหลือและดูแลการอ่านอย่างใกล้ชิด และใช้คำถาม ให้เด็กดูจากภาพแล้วตอบครูทีละหน้า เด็กจะชอบและมีความสุขในการทำกิจกรรม

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การประเมินผลการอ่านร่วมกันของเด็ก ๆ ครูควรประเมินตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และประเมินเด็กเป็นรายบุคคล ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

2. ครูควรให้ความรู้แก่เด็กในการใช้หนังสือและการเปิดหนังสือ โดยผู้เปิดหนังสือเป็นตัวแทนนักเรียนในห้องและสร้างข้อตกลงกับเด็กเพื่อป้องกันการแย่งกันเปิดหนังสือ

3. การสร้างข้อตกลงก่อนการอ่านร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญ ครูควรสร้างกฎกติกา ก่อนที่จะให้เด็กได้อ่านร่วมกัน เช่น ไม่ส่งเสียงดังรบกวนเพื่อน ร่วมกันอ่านหนังสือหากมีข้อสงสัยให้ถามครู และการกำหนดเวลาในการอ่าน

วันที่ 3 กิจกรรมการอ่านคนเดียว

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. กิจกรรมการอ่านคนเดียว สถานที่ในการอ่านของเด็ก ๆ มีความสำคัญที่เด็กจะต้องใช้สมาธิในการอ่าน ดังนั้นการจัดบรรยากาศห้องเรียนให้เด็กได้มีสมาธิในการอ่าน โดยไม่ให้มีเสียงดังมารบกวนเด็ก ๆ ระหว่างอ่าน

2. กิจกรรมหลังการอ่าน ถ้าให้เด็กได้สรุปโดยการพูดเกี่ยวกับหนังสือที่เด็กได้อ่าน หากเด็กไม่สามารถพูดได้ ควรมีการกระตุ้นโดยการนำภาพในหนังสือที่เด็กอ่านมาให้เด็กดูประกอบการพูด

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

กิจกรรมการอ่านคนเดียว ครูต้องเตรียมหนังสือให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนของเด็ก ซึ่งหนังสือตามหน่วยการเรียนรู้อาจมีไม่เพียงพอ ครูควรจัดหาหนังสือที่เด็กเคยอ่านไปแล้วมาให้เด็กได้อ่านทบทวน

วันที่ 4 กิจกรรมหลังการอ่าน

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การเตรียมบัตรคำและบัตรภาพที่นำมาใช้ ควรมีขนาดใหญ่ เพื่อให้เด็กสามารถมองเห็นได้ชัดเจน

2. ขณะที่เด็กเล่นเกมทางภาษา เด็กต้องได้มีส่วนร่วมในการเล่นทุกคน อาจมีเด็กบางคนที่ไม่กล้าแสดงออก ครูต้องหาเทคนิควิธีการในการกระตุ้นให้เด็กได้กล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในการเล่น

3. ระหว่างการทำกิจกรรม ครูมีการเสริมแรง ให้กำลังใจ และควรใช้เทคนิคในการเก็บเด็ก

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การพัฒนาทักษะทางภาษา ครูควรมีเทคนิคการเก็บเด็กและมีเทคนิคให้เด็กได้ร่วมกิจกรรม เช่น การร้องเพลงเรียกเด็กออกมาทำกิจกรรม ทำให้เด็กได้ฝึกทักษะการฟังพูดภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

2. เมื่อครูและเด็กทำกิจกรรมทางภาษาร่วมกันแล้ว ครูควรร่วมกับเด็กได้สรุปกิจกรรมอีกครั้ง เช่น การอ่านบัตรภาพประกอบคำ การร้องเพลงหรือท่องคำคล้องจองที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เด็กได้เรียน เป็นต้น

วันที่ 5 กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การจัดเตรียมโต๊ะสำหรับเด็ก วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเขียนให้เด็ก ๆ ต้องจัดเตรียมให้พร้อมก่อนที่จะให้เด็กได้ทำกิจกรรม

2. การออกแบบแบบฝึกเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการเขียนต้องมีความเหมาะสมกับเด็ก โดยเริ่มจากง่ายไปหายาก

3. การจัดกิจกรรม ครูควรสาธิตการจับดินสอ การลากเส้นในทิศทางต่าง ๆ การเขียนตามพยัญชนะทีละตัว ก่อนที่จะเขียนตามแบบจะทำให้เด็กเขียนได้ดีขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การประเมินผลการเขียนของเด็ก ครูควรประเมินตามจุดประสงค์ และเกณฑ์การประเมินที่ครูกำหนดไว้ จะส่งผลให้ครูสามารถนำผลการประเมินไปพัฒนาเด็กในการเตรียมความพร้อมด้านการเขียนได้

2. การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการเขียน ในบางครั้งมีกิจกรรมที่เด็กต้องฝึกทักษะด้านการเขียนติดต่อกัน 2-3 กิจกรรม เด็กมีอาการเหนื่อยล้าและไม่สนใจในการทำกิจกรรม ดังนั้นครูควรมีกิจกรรมที่ผ่อนคลาย ซึ่งเป็นกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอย่างสนุกสนาน

2. การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล สำหรับครูกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถค่อนข้างต่ำ ซึ่งมีจำนวน 3 คน ผลการประเมินทักษะการจัดประสบการณ์ของครูมีดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-4 ครูทุกคนมีคะแนนการจัดประสบการณ์อยู่ในกลุ่มค่อนข้างต่ำ แต่มีครูจำนวน 2 คน ในครั้งที่ 4 มีคะแนนอยู่ในกลุ่มปานกลาง สัปดาห์ที่ 5-8 ครูมีคะแนนการจัดประสบการณ์สูงขึ้นจากกลุ่มค่อนข้างต่ำไปอยู่ในกลุ่มปานกลางทุกคน และสัปดาห์ที่ 9-12 ครูมีคะแนนการจัดประสบการณ์จากกลุ่มปานกลางไปอยู่กลุ่มสูงทุกคน ครูได้สะท้อนผลการจัดประสบการณ์และผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านให้นักเรียนฟัง

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การถามเด็ก ต้องใช้คำถามง่าย ๆ ให้เหมาะกับวัยของเด็ก และไม่ถามด้วยคำถามที่ซ้อนกันจะทำให้เด็กไม่เข้าใจคำถาม และคำถามต้องมีความหลากหลาย มีทั้งคำถามทบทวนความจำ ถามเพื่อความเข้าใจ และถามให้เด็กได้ฝึกคิด เป็นต้น

2. กิจกรรมการอ่านให้เด็กฟัง ควรออกเสียงให้ดัง ชัดเจน และมีน้ำเสียงที่ชวนให้เด็กคล้อยตามกับเรื่องราวหรือตัวละครที่ปรากฏในหนังสือ และเมื่ออ่านจบแล้วให้เด็กได้ซักถามเรื่องราวหรือถามคำที่เด็กไม่ทราบความหมาย

3. กิจกรรมหลังจากที่ครูอ่านให้เด็กฟังแล้ว ต้องมีกิจกรรมสนทนาซักถามจากเรื่องที่เด็กได้ฟัง เช่น ซักถามเกี่ยวกับพยัญชนะ สระ และคำพื้นฐานที่ปรากฏในหนังสือที่ครูอ่าน

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์ ครูได้ปฏิบัติหลายกิจกรรม ในส่วนของการร้องเพลง ครูควรมีขั้นตอนคือ อ่านเนื้อเพลงให้เด็กฟัง เด็กอ่านเนื้อเพลงตามครู ครูและเด็กอ่านพร้อมกัน แล้วร้องเพลงให้เด็กฟัง เด็กร้องตามที่ละวรรค ครูและเด็กร้องพร้อมกัน ให้เด็กได้แสดงท่าทางประกอบเพลงตามครูหรือเด็กคิดท่าทางด้วยตนเอง

2. การบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ ครูควรบันทึกให้ตรงและสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมที่ได้จัดให้แก่เด็ก และควรสรุปเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคที่พบระหว่างการจัดกิจกรรมเพื่อจะได้หาวิธีการแก้ไขในครั้งต่อไป

วันที่ 2 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การเตรียมการจัดประสบการณ์ในชั้นการอ่านร่วมกัน หนังสือต้องเพียงพอครบตามจำนวนเด็กในแต่ละกลุ่ม จะทำให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมทุกคน

2. การแบ่งกลุ่มเด็กในการอ่านร่วมกัน ต้องใช้เทคนิควิธีการในการแบ่งกลุ่มเพื่อให้เด็กได้มีกิจกรรมอ่านร่วมกันกับเพื่อน ควรให้เด็กได้อ่านเป็นคู่ เป็นกลุ่ม 3-4 คน โดยมีข้อตกลงและกำหนดหน้าที่ให้เด็กเพื่อไม่ให้เด็กได้แย่งกันเปิดหนังสือ

3. กิจกรรมหลังจากที่เด็กอ่านร่วมกันแล้ว เด็กต้องมีส่วนร่วมในการเล่าเรื่องราวที่ตนอ่าน ซึ่งเป็นการอ่านจากภาพให้เด็กแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันเล่าเรื่องจากภาพ โดยครูอยู่ใกล้ชิดกับเด็ก และซักถามเด็กเพื่อให้เด็กได้เล่าจากหนังสือที่ได้อ่าน

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. การสรุปผลการจัดประสบการณ์ ครูควรสรุปโดยให้เด็กได้พูดเรื่องราวที่เด็กได้อ่านจากหนังสือ และครูอาจเพิ่มเติมความรู้หรือแนวทางที่เด็กได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้

2. การประเมินพัฒนาการ ครูควรนำผลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการไปใช้ในการพัฒนาเด็ก

วันที่ 3 กิจกรรมการอ่านคนเดียว

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การเตรียมการจัดประสบการณ์ด้านการอ่านคนเดียว ครูต้องเตรียมหนังสือให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก รวมทั้งจัดที่นั่งให้เด็กนั่งได้อ่าน และจัดมุมในห้องเรียนแต่ละมุมให้เหมาะสมและเอื้อต่อการอ่านของเด็ก ๆ

2. ระหว่างการจัดกิจกรรม เด็กบางคนอาจไม่สนใจในการทำกิจกรรม ครูต้องมีวิธีการเก็บเด็ก

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

กิจกรรมหลังจากที่เด็กได้อ่านหนังสือเสร็จแล้ว ครูควรให้เด็กได้เล่าเรื่องราวจากภาพที่เด็กอ่านให้เพื่อน ๆ และครูฟัง ซึ่งเพื่อนและครูอาจใช้คำถาม ถามเพิ่มเติมเพื่อให้เด็กได้ฝึกคิดและฝึกพูดภาษาไทย

วันที่ 4 กิจกรรมหลังการอ่าน

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การเตรียมกิจกรรมและการเล่นเกมทางภาษา ต้องมีการเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก ซึ่งบางกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมกลุ่ม ให้เด็กได้ทำกิจกรรมทุกคน
2. แบบฝึกทักษะเตรียมความพร้อมด้านภาษา ที่นำมาให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติครูต้องอธิบายและสาธิตให้เด็กดูบนกระดาน เพื่อให้เด็กทุกคนเห็นตัวอย่างก่อน
3. การจัดกิจกรรมหลังการอ่าน ต้องเป็นกิจกรรมที่เน้นให้เด็กได้ฝึกทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ตามวัย จะทำให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานและได้ฝึกทักษะภาษา

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

1. กิจกรรมการฝึกให้เด็กได้อ่านบัตรคำประกอบภาพ ซึ่งเป็นคำพื้นฐานในระดับอนุบาล ควรเป็นคำที่ปรากฏในหนังสือและครูควรให้เด็กได้ฝึกเรียนรู้คำจากภาพตั้งแต่วันแรกของการจัดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ จะทำให้เด็กคุ้นเคยกับคำศัพท์มากขึ้น
2. ครูควรจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ได้กำหนดไว้หากไม่สามารถจัดตามแผนการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของห้องเรียน

วันที่ 5 กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์ โดยทบทวนเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านทักษะการเขียน ในกิจกรรมที่เด็กได้ฝึกไปแล้ว และต้องให้เด็กได้เขียนในสิ่งที่ได้เรียนแล้ว
2. แบบฝึกเตรียมความพร้อมทักษะด้านการเขียน ต้องออกแบบให้ตรงและสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ มีการแสดงตัวอย่างให้เด็กได้ดูไว้ด้านบนของแบบฝึก และสาธิตการทำแบบฝึกให้เด็กดูบนกระดานทุกครั้ง
3. การสรุปผลการจัดประสบการณ์ ต้องนำผลงานของเด็กมาจัดแสดงแล้วให้เด็ก ๆ ในชั้นเรียนได้ร่วมกันดูผลงาน โดยครูชี้แนะให้เด็กดูผลงานที่ทำได้ถูกต้อง เพื่อจะได้นำไปใช้ในการทำแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านทักษะการเขียนในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

การบันทึกผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์ ครูควรบันทึกข้อเสนอแนะในการจัดประสบการณ์ด้านการเตรียมความพร้อมทักษะการเขียนไว้ เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดประสบการณ์ครั้งต่อไป

3. การนิเทศแบบร่วมมือ สำหรับครูกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถปานกลางมีจำนวน 3 คน ผลการประเมินทักษะการจัดประสบการณ์ของครู มีดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-4 ครูทุกคนมีคะแนนการจัดประสบการณ์อยู่กลุ่มปานกลางคงเดิม สัปดาห์ที่ 5-8 ครูมีคะแนนการจัดประสบการณ์สูงขึ้นจากกลุ่มปานกลางไปอยู่ในกลุ่มสูงทุกคน และ สัปดาห์ที่ 9-12 ครูมีคะแนนการจัดประสบการณ์อยู่ในกลุ่มสูงทุกคน ครูได้สะท้อนผลการจัดประสบการณ์และผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ดังนี้

วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านให้นักเรียนฟัง

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การนำเข้าสู่บทเรียน มีกิจกรรมคือ ทบทวนความรู้เดิมของเด็กที่ได้เรียนมาแล้ว เช่น เพลง เกม คำคล้องจอง หรือทบทวนพยัญชนะ สระ และคำประกอบภาพที่ได้เรียนไปแล้ว

2. การอ่านนิทานให้เด็กปฐมวัยฟัง ครูต้องจัดเตรียมหนังสือ จัดที่นั่งของครูและเด็ก ให้พร้อมสำหรับการฟังนิทาน เพราะถ้าเด็กนั่งไม่สบายจะทำให้เด็กมีสมาธิในการฟังมากขึ้น และถ้าเด็กบางคนไม่ฟัง ควรมีเทคนิควิธีการในการเก็บเด็ก

3. ขณะที่ครูอ่านนิทานให้เด็กฟัง หากพบคำภาษาลัวะที่ปรากฏในหนังสือ ครูต้องให้เด็กได้ออกเสียงคำภาษาลัวะแล้วจึงอธิบายความหมายภาษาไทยของคำภาษาลัวะนั้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

การสรุปผลการจัดประสบการณ์ ควรสรุปให้ตรงกับสาระที่ได้จัดประสบการณ์และสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อเด็กจะได้เข้าใจในเรื่องที่ได้ฟังมากยิ่งขึ้น

วันที่ 2 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. กิจกรรมการอ่านร่วมกัน ครูต้องจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน โดยเฉพาะมุมส่งเสริมการเรียนรู้ควรจัดที่นั่งสำหรับเด็กแต่ละกลุ่มให้เข้าไปนั่งอ่านหนังสือร่วมกันได้

2. การสร้างข้อตกลงกับเด็กในการอ่านหนังสือร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญ เช่น การร่วมมือกับเพื่อนในขณะที่อ่านหนังสือ ไม่แย่งกันเปิดหนังสือ และไม่รบกวนเพื่อนขณะอ่านหนังสือ เป็นต้น

3. กิจกรรมหลังการอ่านของเด็กแต่ละกลุ่ม ครูต้องมีกิจกรรมให้เด็กได้สรุปจากเรื่องที่เด็กได้อ่าน เช่น การพูดเล่าเรื่องจากภาพในหนังสือ การวาดภาพตัวละครที่เด็กชอบและการสนทนาซักถามของครูและเพื่อน ๆ ในห้องเรียน

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

การประเมินพัฒนาการ ครูควรวัดตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หากมีเด็กไม่ผ่านการประเมินควรหาวิธีการในการพัฒนาเด็กด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับความสามารถ และศักยภาพของเด็ก

วันที่ 3 กิจกรรมการอ่านคนเดียว

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมในชั้นการนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์ ต้องใช้เพลง เกม และ คำคล้องจองที่เป็นการทบทวนกิจกรรมที่ได้เรียนมาแล้วและเชื่อมโยงไปสู่การจัดประสบการณ์ในครั้งใหม่

2. ครูต้องมีการสร้างข้อตกลงกับเด็กในการอ่านหนังสือในมุมหนังสือ เช่น ไม่ส่งเสียงดัง ใช้หนังสือด้วยความระมัดระวัง และจัดหนังสือให้เป็นระเบียบเรียบร้อยหลังจากใช้แล้ว

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

การประเมินพัฒนาการเด็ก ครูควรเขียนบอกแนวทางในการนำผลที่ได้ไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก

วันที่ 4 กิจกรรมหลังการอ่าน

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การเตรียมจัดประสบการณ์ ครูต้องจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการทำกิจกรรมให้พร้อมก่อนการจัดกิจกรรม

2. ระหว่างการจัดกิจกรรมพัฒนาทางภาษา เช่น การเล่นเกมต้องให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและแบ่งหน้าที่เด็กให้ชัดเจนก่อนเล่นเกมทุกครั้ง

3. หลังจากกิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษาแล้ว ครูต้องให้เด็กได้ร่วมกันสรุป และสะท้อนผลการจัดกิจกรรมจากการเล่นเกม โดยใช้คำถามและให้เด็กทุกคนได้พูดตาม จะทำให้เด็กได้ฝึกทักษะในการพูดภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

การสรุปผลการจัดประสบการณ์ ครูควรสรุปตามกิจกรรมที่เด็กได้ปฏิบัติและใช้คำถามในการสนทนาเกี่ยวกับกิจกรรม เนื้อหาสาระ และความรู้ที่เด็กได้รับ

วันที่ 5 กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

ครูได้สะท้อนคิดจากการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ครูต้องให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมง่าย ๆ ก่อน เช่น การระบายสีภาพด้วยสีเทียน การวาดภาพระบายสี และการลากเส้นตามรอยประในทิศทางต่าง ๆ เป็นต้น

2. การจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ครูมีแนวทางให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติในการใช้กล้ามเนื้อ จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดในแผนการจัดประสบการณ์ และสาธิตการทำแบบฝึกให้เด็กดูก่อนทุกครั้ง

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ดังนี้

การสรุปผลการจัดประสบการณ์ในด้านการฝึกทักษะเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการเขียน ครูควรพูดสรุปตามจุดประสงค์และกิจกรรมที่เด็กได้ปฏิบัติ รวมถึงให้เด็กได้พูดสะท้อนจากการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing) ผู้ชี้แนะช่วยให้ผู้รับการชี้แนะได้สรุปเหตุการณ์ต่าง ๆ ทบทวนข้อมูล สนับสนุน เปรียบเทียบ วิเคราะห์ สรุปอนุมานและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ สรุปความประทับใจ เปรียบเทียบวิเคราะห์พิจารณาเหตุผลของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับที่คาดหวังไว้ จากการเขียนแผนและการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา สรุปได้ดังนี้

1. ครูมีการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดประสบการณ์กับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูได้อธิบายถึงวิธีการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ซึ่งมีทั้งหมด 5 กิจกรรมในแต่ละกิจกรรมนั้น ส่งผลให้เด็กได้มีพัฒนาทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่านจากภาพ และการเตรียมความพร้อมด้านการเขียนได้ดีขึ้น โดยได้สรุปถึงความสัมพันธ์ของกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษากับพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ดังนี้

- 1.1 กิจกรรมการอ่านให้ฟัง พัฒนาทักษะการฟังและการพูด
- 1.2 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน พัฒนาทักษะการพูดและการอ่าน
- 1.3 กิจกรรมการอ่านคนเดียว พัฒนาทักษะการพูดและการอ่าน
- 1.4 กิจกรรมหลังการอ่าน พัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน
- 1.5 กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน พัฒนาทักษะการเขียน

2. ครูทุกคนมีความประทับใจจากการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ซึ่งได้เขียนความประทับใจหลังจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และได้นำแผนที่ได้เขียนไว้ไปจัดประสบการณ์ มีดังนี้

...มีความรู้สึกดีมากที่ได้จัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาการด้านภาษาแก่เด็ก เพราะเห็นเด็ก ๆ มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการพูดภาษาไทยมากยิ่งขึ้น เด็กไม่มีการพูดภาษาลัวะในห้องเรียน เด็ก ๆ ใช้เวลาว่างมานั่งเป็นกลุ่ม ดูบัตรภาพประกอบคำและพูดชื่อภาพเป็นภาษาไทยได้

(ครูขุนาน โรงเรียน ภูผาม่าน, ผู้ให้ข้อมูล, 6 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา นับว่าเป็นแนวคิดที่นำมาพัฒนาให้เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความพร้อมทางภาษาได้เป็นอย่างดี มีความสุขมากถ้าเด็กพูดภาษาไทยและสื่อสารภาษาไทยกับครูได้ชัดเจนดี และครูได้เพิ่มทักษะในการทำสื่อที่สวยงามและหลากหลาย ทำให้เด็กมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น

(ครุณานนภา โรงเรียนภูคา, ผู้ให้ข้อมูล, 6 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ในครั้งนี้ ทำให้ครูมีเทคนิคการจัดประสบการณ์ใหม่ ๆ มาพัฒนาผู้เรียนในด้านภาษาได้เป็นอย่างดี รวมถึงได้ฝึกทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การคิดแบบฝึกเตรียมความพร้อมในด้านการฟัง พูด โดยใช้เกมทางภาษาที่หลากหลาย ซึ่งคิดว่ากิจกรรมเหล่านี้จะทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาไทยดีขึ้น

(ครุณานนที โรงเรียนภูซางเผือก, ผู้ให้ข้อมูล, 6 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ทางภาษาทุก ๆ วัน ส่งผลให้เด็กได้เรียนรู้และฝึกทักษะภาษาไทยมากยิ่งขึ้น เด็กเริ่มพูดภาษาลัวะในห้องเรียนน้อยลง เด็กบางคนชอบจับกลุ่มกับเพื่อนในการอ่านบัตรคำประกอบภาพ ซึ่งเป็นบัตรคำที่ปรากฏในหนังสือที่เด็กได้อ่านผ่านไป แล้ว คิดว่าเด็กมีพัฒนาการทางภาษาไทยดีขึ้น ครูจึงมีความประทับใจกับการได้เขียนแผนการจัดประสบการณ์ และได้จัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา

(ครูเหนือ นาน โรงเรียนภูพยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 6 กันยายน 2564)

...ครูมีความประทับใจกับการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาไทย สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะเป็นอย่างดี การจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษานี้ทำให้ครูได้พัฒนาตนเองทั้งการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การออกแบบแบบฝึกทักษะพัฒนาภาษาที่มีความหลากหลาย ในการจัดประสบการณ์ทำให้มีความสุขทั้งครูและเด็ก เด็ก ๆ มีความมั่นใจในการพูดภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

(ครุณานันท์ โรงเรียนภูแวง, ผู้ให้ข้อมูล, 6 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ส่งผลให้เด็กมีความสุขที่ได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น ครูได้ฝึกทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยเฉพาะฝึกออกแบบ แบบฝึกให้มีความน่าสนใจและเหมาะกับวัยของเด็ก ได้ใช้เกมพัฒนาทางภาษา เด็ก ๆ ได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน ส่งผลให้ครูมีความสุขเมื่อได้เห็นเด็กมีความสุขในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

(ครูมณีน่าน โรงเรียนภูกล้วยไม้, ผู้ให้ข้อมูล, 6 กันยายน 2564)

...มีความรู้สึกประทับใจและสนุกกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา เพราะทำให้ได้ฝึกทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์ที่มีขั้นตอนเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง เด็ก ๆ ได้ฝึกใช้ภาษาไทยอย่างสนุกสนานผ่านการเล่นเกม และการทำแบบฝึกทักษะที่มีความหลากหลาย เมื่อใช้แผนการจัดประสบการณ์นานขึ้น เด็กมีพัฒนาการทางด้านภาษาไทยดีขึ้น สังเกตเห็นว่าเด็กมีการพูดภาษาละไว้ในห้องเรียนน้อยลง

(ครูน่านนิรมิตร โรงเรียนภูคำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 6 กันยายน 2564)

...ครูและเด็กมักพูดสื่อสารกันด้วยภาษาละไว้ เพราะครูสื่อสารด้วยภาษาชาติพันธุ์ ละไว้ได้ เมื่อจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ทำให้ครูและเด็กต้องสื่อสารกันด้วยภาษาไทย เด็กเริ่มปรับตัวและใช้ภาษาไทยในการพูดกับครูและเพื่อน ๆ เด็กมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้เล่นเกมทางภาษาที่ครูได้ออกแบบไว้ ครูมีความประทับใจในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา และครูมีทักษะในการเขียนแผนและออกแบบสื่อประกอบการจัดประสบการณ์ และได้ฝึกทักษะในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้มีทักษะในด้านภาษาไทย

(ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูพญาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 6 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาในสัปดาห์ที่ 1-2 ครูและเด็กยังปรับตัวไม่ได้ แต่พอเข้าสู่สัปดาห์ที่ 3 ทั้งเด็กและครูมีความสุขที่ได้เรียนรู้ภาษาไทย เด็กได้ฝึกฟัง พูด อ่านจากภาพในหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตชาวละไว้ ได้ฝึกทักษะการเขียน ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น กล่าวพูดคุยกับครู และพูดภาษาละไว้กับเพื่อนในห้องเรียนลดน้อยลง จึงคิดว่าการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาช่วยให้เด็กได้มีทักษะทางภาษาไทยดีขึ้น

(ครูดวงน่าน โรงเรียนภูพามอก, ผู้ให้ข้อมูล, 6 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา มีกระบวนการที่ชัดเจน ทำให้ครูสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์ได้ ซึ่งครูได้ฝึกการออกแบบเกมพัฒนาทางภาษา เมื่อนำมาเล่นกับเด็ก ๆ แล้ว พบว่าเด็กสนุกและชอบในการเล่นเกมนพัฒนาทางภาษาของเด็กเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น เด็กกล้าพูดภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

(ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 6 กันยายน 2564)

ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting) เป็นการทบทวนกระบวนการและผลของการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค ได้เรียนรู้อะไรบ้าง และมีประเด็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในการเรียนรู้ครั้งต่อไปอย่างไร

ครูได้ร่วมกันถอดบทเรียนและสะท้อนคิดในประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์ได้สำเร็จ มีดังนี้

1.1 การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ซึ่งครูได้สะท้อนเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ซึ่งการกิจกรรมได้เน้นให้เด็กมีส่วนร่วม ได้ฝึกปฏิบัติ จึงทำให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข ดังที่ครูได้สะท้อนผลการจัดกิจกรรม ดังนี้

...การสนทนาและใช้คำถามที่ไม่ตึงเครียด ส่งผลให้เด็กชอบโต้ตอบและสนทนากับครู เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น ที่ครูนำในการทำกิจกรรม และเด็กได้ฝึกเรียนรู้ร่วมกัน เช่น กิจกรรมการอ่านร่วมกันและกิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา

(ครูน่านนที โรงเรียนภูช้างเผือก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...กิจกรรมการเล่นนิทาน การเล่นเกมการศึกษา ให้เด็กได้เรียนรู้ร่วมกัน ได้เรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลาย และได้สนทนาโต้ตอบฝึกการใช้ภาษาไทยกับครูและเพื่อน

(ครูน่านาน โรงเรียนภูแวง, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เด็ก ๆ ให้ความร่วมมือกับครูในการปฏิบัติกิจกรรม ทำให้มีความสุขและสนุกสนานในการเรียนรู้ เพราะกิจกรรมที่ครูนำมาจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจและมีความหลากหลาย

(ครูน่านนิรมิตร โรงเรียนภูค้ำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...ความตั้งใจและการร่วมกิจกรรมของเด็ก ทำให้เด็กสนุกสนาน และได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี สังเกตได้จากเด็กมีความกล้าและมั่นใจในการพูดภาษาไทยกับครูมากยิ่งขึ้น

(ครุณานนภา โรงเรียนภูคา, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เด็ก ๆ ได้ให้ความร่วมมือกับครูในการทำกิจกรรม เพราะเด็กชอบ ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง กิจกรรมในแต่ละวันไม่ซ้ำกัน และกิจกรรมที่จัดนั้น เด็กได้ฟัง พูดอ่าน และเขียนภาษาไทยทุกวัน

(ครูเหนือน่าน โรงเรียนภูพยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เด็ก ๆ ให้ความสนใจและตั้งใจในการทำกิจกรรมดีมาก มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมร่วมกับครูและเพื่อน ๆ ทุกวัน เพราะกิจกรรมที่ครูจัดขึ้นนั้น เป็นกิจกรรมที่เด็กชอบและอยากจะฝึกฝนทักษะทางภาษาไทย

(ครูมณีน่าน โรงเรียนภูกล้วยไม้, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เด็ก ๆ มีความสุข สนุกสนาน ให้ความสนใจและตั้งใจในการทำกิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมที่เด็กได้ร่วมกันอ่านนิทาน เป็นกิจกรรมที่เด็ก ๆ ชอบ เพราะได้พูดคุยกับเพื่อน ๆ ไปด้วย

(ครุณานฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เด็ก ๆ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ตั้งแต่วันแรกโดยได้ตั้งใจในการฟังนิทาน การอ่านร่วมกันกับเพื่อน ๆ การอ่านคนเดียว การร่วมกิจกรรมพัฒนาทางภาษา และกิจกรรมการเขียน

(ครูชุนน่าน โรงเรียนภูผาม่าน, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเด็ก เด็ก ๆ สนใจในการทำกิจกรรมร่วมกับครูและเพื่อน ๆ เด็กได้พูดภาษาไทยทุกวัน ทำให้เด็กมั่นใจในการพูดภาษาไทยมากขึ้น

(ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูพญาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดกิจกรรมที่让孩子ได้ฟัง พูด อ่าน และเขียน ทุกสัปดาห์ ส่งผลให้เด็กมีทักษะทางภาษาไทยดีขึ้นมาก และเด็กมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม มั่นใจในการใช้ภาษาไทยในการโต้ตอบและพูดคุยกับครูมากขึ้น

(ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผาหมอก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

1.2 สื่อประกอบการจัดประสบการณ์ที่น่าสนใจและหลากหลาย การนำสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลายมาใช้ในการจัดประสบการณ์ โดยเฉพาะหนังสือนิทานเล่มใหญ่ (Big book) ที่มีภาพและตัวหนังสือขนาดใหญ่ และการออกแบบ แบบฝึกที่หลากหลายส่งผลให้เด็กได้ให้ความร่วมมือในการฝึกทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งครูได้สะท้อนผลการจัดกิจกรรม ดังนี้

...เด็กให้ความสนใจในการทำกิจกรรม เพราะหนังสือนิทานมีสีสันสะดุดตา ทำให้เด็กอยากดูภาพในหนังสือ อยากเรียนและอยากทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ

(ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เด็ก ๆ ชอบดูภาพในหนังสือนิทาน มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชาติพันธุ์ลัวะเพราะมีการดำเนินชีวิตที่เหมือนในหมู่บ้านของตน

(ครูมณีน่าน โรงเรียนภูกล้วยไม้, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...หนังสือนิทานที่ครูนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ มีความน่าสนใจ รูปภาพสวยงามและขนาดตัวหนังสือมีความชัดเจน ทำให้เด็กมองเห็นได้ชัดเจน มีความสนใจในการดูและฟังที่ครูอ่าน

(ครูน้ำน่าน โรงเรียนภูแวง, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การนำบัตรคำพื้นฐานประกอบภาพมาให้เด็กได้ดู ได้เรียนรู้ ฝึกออกเสียงจากภาพ ทำให้เด็กมีความชอบและสนุกที่ได้ฝึกออกเสียงคำภาษาไทย

(ครูเหนือน่าน โรงเรียนภูพยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เด็กเรียนรู้ภาษาไทยได้ดีขึ้นเพราะครูให้เด็กได้เรียนรู้โดยใช้สื่อที่หลากหลายมีบัตรคำจากบัญชีคำพื้นฐานประกอบภาพ มีเกมพัฒนาทักษะทางภาษาที่เด็กได้ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยกิจกรรมที่จัดในแต่ละวันไม่ซ้ำกัน

(ครูน่านภา โรงเรียนภูคา, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เด็กชอบหนังสือนิทานที่ครูนำมาจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางภาษาไทย เพราะหนังสือมีสีสันสวยงาม ดึงดูดให้เด็กอยากเรียนและอยากทำกิจกรรมกับครูและเพื่อน ๆ

(ครูนำนันทิ โรงเรียนภูซางเผือก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เด็กได้เรียนรู้ภาษาไทยอย่างรวดเร็ว เพราะครูมีสื่อส่งเสริมการอ่านและเขียน คำศัพท์ทุกสัปดาห์ และครูมีสื่อประเภทบัตรคำประกอบภาพ เด็กดูภาพแล้วรู้จักคำได้ นอกจากนี้ครูยังได้นำบัตรคำประกอบภาพไปเล่นเกมเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทยด้วย

(ครูขุนาน โรงเรียน ภูผาม่าน, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...ครูออกแบบใบงานให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติในขั้นที่ 4 กิจกรรมหลังการอ่าน และขั้นที่ 5 กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน ในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ซึ่งมีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ทำให้เด็กได้ฝึกทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี

(ครูนำนนิรมิตร โรงเรียนภูค้ำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ครูมีสื่อทางภาษาที่หลากหลาย ให้เด็กได้เล่น ได้สัมผัส ทุกวัน โดยเฉพาะสื่อที่ครูนำมาจัดกิจกรรมหลังการอ่าน และบัตรคำพื้นฐานประกอบภาพ ที่มีคำอย่างหลากหลาย ส่งผลให้เด็กได้ฝึกทักษะทางภาษามากยิ่งขึ้น

(ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผาหมอก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...แบบฝึกการจัดประสบการณ์ในขั้นที่ 5 นั้น ครูได้ออกแบบไว้มีความหลากหลาย เมื่อนำไปใช้กับเด็กแล้ว เด็กชอบฝึกปฏิบัติโดยเฉพาะแบบฝึกทักษะเตรียมความพร้อมด้านการเขียน ทำให้เด็กมีทักษะในการเขียนมากยิ่งขึ้น

(ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูญาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

1.3 กระบวนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาและขั้นตอนในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาที่ผู้วิจัยได้สรุปและออกแบบขั้นตอนในการจัดประสบการณ์ไว้ 5 ขั้นตอน เริ่มจากการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง การอ่านเป็นกลุ่ม การอ่านคนเดียว กิจกรรมฝึกทักษะหลังการอ่าน และกิจกรรมฝึกทักษะด้านการเขียน ครูทุกคนมีความเข้าใจและมีทักษะในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งได้สะท้อนผลเกี่ยวกับกระบวนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ไว้ดังนี้

...การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ที่มีกระบวนการชัดเจนในการจัดกิจกรรมแต่ละวันซึ่งมีความชัดเจน จัดกิจกรรมได้ต่อเนื่องทุกวัน เด็กสามารถปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนได้ เช่น การนำเข้าสู่การจัดกิจกรรมโดยใช้เพลงและคำคล้องจอง การจัดกิจกรรมที่เริ่มตั้งแต่ทักษะการฟังและการดูภาพ การได้อ่านร่วมกันของเด็ก ๆ การได้ดูนิทานคนเดียว การทำกิจกรรมหลังการอ่านซึ่งมีเกมที่เด็กได้ร่วมทำอย่างสนุกสนาน และการฝึกทักษะการเขียน ทำให้เด็กมีความสุขและอยากจะเรียนรู้มากขึ้น

(ครูน่านนิรมิตร โรงเรียนภูคำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดกิจกรรมที่มีการนำเข้าสู่บทเรียนที่น่าสนใจ มีการเตรียมความพร้อมและทบทวนในเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว โดยใช้เพลง เกม และท่องคำคล้องจอง รวมถึงมีกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจของเด็ก ๆ ทำให้เด็กมีความสุขสนุกสนาน อยากเรียนรู้และอยากทำกิจกรรม

(ครูเหนือน่าน โรงเรียนภูพยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ที่มีความหลากหลาย ตามแนวคิดสมดุลภาษาที่จัดให้แก่เด็กในแต่ละวัน มีกิจกรรมที่ไม่ซ้ำกัน มีเกมพัฒนาทางภาษาให้เด็กได้ร่วมกันทำกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น

(ครูณีน่าน โรงเรียนภูกล้วยไม้, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การนำเข้าสู่การทำกิจกรรมโดยการเตรียมความพร้อม กระตุ้น ใจ ความสนใจของนักเรียน และจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ และกิจกรรมที่จัดในแต่ละวันมีกระบวนการและขั้นตอนที่ครูและเด็กได้ร่วมกันทำกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านภาษาได้ชัดเจน

(ครูขุนน่าน โรงเรียนภูผาม่าน, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดกิจกรรมในชั้นนำ มีการเตรียมเด็กให้พร้อมก่อนทำกิจกรรม เด็กมีความสุขสนุกสนานและชอบทำกิจกรรมทุกวัน เพราะในแต่ละวันมีกิจกรรมที่ไม่ซ้ำกัน เด็กจึงร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ

(ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผาหมอก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...กิจกรรมที่ครูจัดมีความหลากหลาย เด็กได้เรียนรู้และร่วมกิจกรรมในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทุกสัปดาห์ และกิจกรรมที่ครูจัดตามแนวคิดสมดุภาษา เด็ก ๆ ได้ทำกิจกรรมเดี่ยวและกลุ่มทำให้เด็กสนุกสนานในจากการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

(ครุณานฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...กระบวนการจัดกิจกรรมมีความชัดเจน มีกิจกรรมที่หลากหลาย เด็กได้ฝึกทักษะทางภาษาการอ่านให้เด็กฟัง เด็กได้อ่านตามครู อ่านร่วมกับเพื่อน ๆ และกิจกรรมเกมส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

(ครุณาน่าน โรงเรียนภูแวง, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...ครูได้จัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ที่มีวิธีการที่ชัดเจนในแต่ละวัน โดยเฉพาะกระบวนการจัดประสบการณ์ที่ประกอบด้วยขั้นนำ ขั้นกิจกรรม และขั้นสรุป ครูสามารถคิดหรือออกแบบกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย โดยเน้นให้เด็กได้ใช้ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนทุกวัน

(ครุณานนที โรงเรียนภูข้างเผือก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษา มีลำดับขั้นตอนโดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่านจากภาพ และการเตรียมความพร้อมทักษะด้านการเขียน ทำให้เด็กมีทักษะทางภาษาไทยดีขึ้น

(ครุขวัญน่าน โรงเรียนภูญาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...กระบวนการจัดประสบการณ์ที่มีความหลากหลาย ชัดเจนทุกขั้นตอน ส่งผลให้เด็กได้เรียนรู้และได้พัฒนาทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตียิ่งขึ้น เด็กชอบในการเรียนรู้มาก เพราะครูจัดกิจกรรมในแต่ละวันมีกิจกรรมที่ไม่ซ้ำกัน

(ครุณานนภา โรงเรียน ภูคา, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

1.4 การชี้แนะของผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาที่ทำการทดลองการใช้รูปแบบผู้วิจัยได้ให้การชี้แนะแก่ครูในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ส่งผลให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และมีทักษะในการจัดประสบการณ์ที่ตียิ่งขึ้น โดยครูได้สะท้อนผลเกี่ยวกับการชี้แนะไว้ดังนี้

...การแนะนำของศึกษานิเทศก์จำลอง ไชยยา ทำให้สามารถเขียนแผน การจัด ประสพการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาได้เป็นระบบและมีขั้นตอนในการจัดประสพการณ์ มากขึ้น จากการได้ฝึกเขียนแผนการจัดประสพการณ์ ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในการเขียนแผน มากยิ่งขึ้น เพราะได้รับการแนะนำ ดูแล ช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ รวมทั้งการจัด ประสพการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะให้มีทักษะทางภาษานั้นข้าพเจ้าได้ ปรับปรุงตนเองตามคำแนะนำจนมีความมั่นใจในการจัดประสพการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

(ครุณานฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...หลังจากได้รับการอบรมและพัฒนาเกี่ยวกับทักษะการจัดประสพการณ์ด้านภาษา โดยใช้แนวคิดสมดุภาษาแล้ว ข้าพเจ้าได้นำมาเขียนแผนการจัดประสพการณ์และจัด ประสพการณ์ในสัปดาห์แรกแล้ว รู้สึกไม่มั่นใจ เมื่อได้รับ การแนะนำ ช่วยเหลือ จาก ศึกษานิเทศก์แล้ว ทำให้มีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

(ครุณณีนาน โรงเรียนภูกล้วยไม้, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การเขียนแผนการจัดประสพการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ในช่วงเดือนแรก ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเขียนแผนได้ไม่ดี โดยมีศึกษานิเทศก์ได้ให้การแนะนำอย่างละเอียดใน หลายประเด็น ซึ่งทำให้รู้ว่าตนเองมีกระบวนการเขียนแผนการจัดประสพการณ์ในแต่ละ ประเด็นที่ไม่สอดคล้องกัน และได้รับการชี้แนะ ช่วยเหลือ ทำให้มีพัฒนาการในการเขียน แผนดีขึ้นจนเกิดความมั่นใจและนำไปจัดประสพการณ์แก่เด็กปฐมวัยได้

(ครุณานาน โรงเรียนภูแวง, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การมีศึกษานิเทศก์คอยชี้แนะ ช่วยเหลือ ในการเขียนแผนการจัดประสพการณ์ ก่อนที่จะนำไปจัดประสพการณ์จริง ทำให้รู้ข้อบกพร่องของตน ได้แนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาแผนของตน ก่อนนำไปใช้จริง ทำให้ครูเกิดความมั่นใจในการจัดประสพการณ์ ด้านภาษาแก่เด็กมากยิ่งขึ้น

(ครุณานนิรมิตร โรงเรียนภูค้ำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...ข้าพเจ้าได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาโดยใช้แนวคิดสมดุลงานภาษาจากการอบรม และเมื่อนำมาปฏิบัติจริงโดยมีศึกษานิเทศก์คอยชี้แนะ แนะนำ ทั้งการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์นั้น ทำให้มีความรู้และมีความมั่นใจในการจัดประสบการณ์ และการออกแบบ แบบฝึกที่ถูกต้องมากขึ้น

(ครูเหนือ นาน โรงเรียนภูพยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง ทำให้เรามีความมั่นใจในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ และจัดประสบการณ์ได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ระยะเวลา 3 เดือนนี้ ทำให้มีความมั่นใจในการออกแบบและจัดประสบการณ์ด้านภาษาเพื่อพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

(ครูน่านภา โรงเรียนภูคา, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การเรียนรู้ในครั้งนี้ ทำให้มีความมั่นใจในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ เพราะศึกษานิเทศก์ได้ให้การชี้แนะ ช่วยเหลือ ด้วยความเป็นกัลยาณมิตรที่ดี ดิฉันจึงมั่นใจในการจัดประสบการณ์มากยิ่งขึ้น เพราะบางครั้งนอกจากท่านจะให้ข้อเสนอแนะแล้ว ท่านยังได้ชื่นชมในการทำงาน ทำให้มีกำลังใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น

(ครูน่านนที โรงเรียนภูข้างเผือก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เป็นครั้งแรกที่ได้เรียนรู้และฝึกการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์ด้านภาษา ที่มีศึกษานิเทศก์คอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และเมื่อจัดประสบการณ์แล้วเด็ก ๆ มีความสุข สนุกสนานในการทำกิจกรรม กล่าวพูดภาษาไทยกับครูมากขึ้น

(ครูขุนาน โรงเรียนภูผามาน, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...ในสัปดาห์ที่ 1-3 ข้าพเจ้าไม่มีความมั่นใจในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ และจัดประสบการณ์ด้านภาษากับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ แต่ได้รับการดูแล เอาใจใส่ และให้ข้อเสนอแนะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์จากศึกษานิเทศก์ ที่คอยดูแลอย่างใกล้ชิด ความเป็นกันเอง พร้อมกับบอกข้อบกพร่องทำให้ทราบข้อบกพร่องของตนเอง ได้นำมาปรับปรุงและเมื่อนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ ส่งผลให้เด็กมีความสุข และร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน กล่าวพูด และฟังภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น

(ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผาหมอก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ด้านภาษาตามแนวคิดสมดุลภาษา ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ได้เรียนรู้ ในช่วงแรกไม่มีความมั่นใจ รู้สึกวิตกกังวล คิดว่าสิ่งที่ทำไม่ถูกต้อง เมื่อมีศึกษานิเทศก์คอยดูแล แนะนำ ให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นกัลยาณมิตร จึงทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น เมื่อนำไปใช้กับเด็กทำให้รู้ข้อบกพร่องของตนเอง จึงได้ปรับปรุงและพัฒนาตามคำชี้แนะ และทำให้เกิดความมั่นใจในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์มากขึ้น เมื่อนำไปใช้กับเด็กเด็กมีความสุขสนุกสนานในการทำกิจกรรมที่ได้ฟัง และพูดภาษาไทย ฝึกทักษะการอ่านและการเขียน ทำให้ครูก็มีความสุขที่เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นด้วย

(ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูญาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

2. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดประสบการณ์ ครูได้สะท้อนเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา สรุปได้ดังนี้

2.1 สภาพอากาศในฤดูฝน ในวันที่มีฝนตกหนัก เด็กที่อยู่บ้านไกล ไม่สามารถเดินทางมาโรงเรียนได้ ส่งผลให้การเรียนรู้ทางภาษาไทยไม่ต่อเนื่อง

2.2 ความแตกต่างด้านทักษะทางภาษาไทยของเด็กแต่ละคน เด็กบางคนมีทักษะการสื่อสารด้วยภาษาไทยดี ทำให้เรียนรู้ได้เร็ว ส่วนเด็กที่ไม่มีความพร้อมทางภาษาไทยจะมีทักษะ การสื่อสารช้า

2.3 โรงเรียนตั้งอยู่ในชนบท ห่างไกล ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำสื่อประกอบการจัดประสบการณ์

2.4 เด็กบางคนมีการสื่อสารภาษาลำละกับเพื่อน ๆ ในระยะเริ่มแรก (สัปดาห์ที่ 1-2) เด็กไม่ยอมพูดภาษาไทยกับครู ครูจึงต้องใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลายในการจัดประสบการณ์เพื่อให้เด็กได้พูดภาษาไทยให้มากขึ้น

2.5 การเตรียมความพร้อมด้านทักษะในการเขียน เด็กบางคนยังขาดความพร้อมด้านการใช้กล้ำมเนื้อมือ ครูจึงได้เตรียมความพร้อมด้านการใช้กล้ำมเนื้อมือโดยใช้กิจกรรมที่ฝึกทักษะกล้ำมเนื้อมือก่อนให้เด็กได้ฝึกขีดเขียนทุกครั้ง

3. การเรียนรู้ของครูจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ครูทุกคนได้สรุปว่าตนได้เรียนรู้และมีทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และมีทักษะในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาตามแนวคิดสมดุลภาษาได้เป็นอย่างดี โดยครูได้สะท้อนผล ดังนี้

...การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ทำให้ครูได้คิดหาเทคนิค วิธีการที่หลากหลาย ในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ และเมื่อนำแผนไปใช้ในการจัดประสบการณ์ทำให้ได้ ข้อค้นพบเกี่ยวกับความเหมาะสมของแผนกับเด็กในชั้นเรียนของตนเอง ซึ่งได้นำข้อค้นพบ ในแต่ละสัปดาห์ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขในสัปดาห์ต่อไป

(ครูน่านาน โรงเรียนภูเวา, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ซึ่งเป็นการเรียนรู้และนำมาปฏิบัติ เป็นครั้งแรก ทำให้ได้เรียนรู้และฝึกฝนในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามกิจกรรม ของแนวคิดสมดุลภาษา ให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย รวมถึงการออกแบบขั้นตอนในการจัด กิจกรรมเด็ก ๆ ได้มีส่วนร่วมกิจกรรมที่เน้นให้เด็กได้ฝึกฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทย

(ครูน่านิรมิต โรงเรียนภูคำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การออกแบบสื่อการจัดกิจกรรมในชั้นที่ 4 และชั้นที่ 5 ซึ่งครูจะต้องศึกษาข้อมูล พื้นฐานด้านความสามารถทางภาษาไทยของเด็กก่อนที่จะออกแบบสื่อ และเมื่อนำไปใช้ใน สัปดาห์นี้แล้ว ถ้าได้ผลไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในสัปดาห์ต่อไปต้องมีการปรับ กิจกรรมให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก

(ครูมณีน่าน โรงเรียนภูกล้วยไม้, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์และทักษะในการจัดประสบการณ์ให้มีความ เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก หากพบข้อบกพร่องของแผนการจัดประสบการณ์และ ทักษะในการจัดประสบการณ์ ครูได้นำไปปรับปรุงแก้ไขในสัปดาห์ต่อไป ทำให้ได้เรียนรู้ เทคนิคและวิธีการใน การออกแบบและการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

(ครูน่านนที โรงเรียนภูช่างเผือก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...ครูได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา โดยคำนึงถึงปัจจัยหลายด้าน เช่น ความพร้อมทางภาษาของเด็ก ความยากง่ายของกิจกรรม และสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม และเมื่อนำไปจัดกิจกรรมครูต้องมีเทคนิคในการจัด ประสบการณ์ โดยใช้เพลง เกม คำคล้องจองหรือการละเล่นต่าง ๆ มาใช้ให้เด็กได้ร่วม กิจกรรมอย่างสนุกสนานและตื่นตัวอยากเรียนรู้มากขึ้น

(ครูน่านนภา โรงเรียนภูคา, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...ครูได้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมพัฒนาด้านภาษาและการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาดีขึ้น รวมถึงได้เรียนรู้ในการทำแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านทักษะในการเขียน โดยครูต้องออกแบบแบบฝึกให้มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน เช่น คำชี้แจง ตัวอย่างการทำแบบฝึก และตัวหนังสือและรูปภาพควรมีขนาดใหญ่ ชัดเจน เหมาะกับวัยของเด็ก รวมถึงการจัดประสบการณ์นั้นครูต้องมีเทคนิคในการใช้เพลง การเก็บเด็ก และการพูดภาษาไทยให้ชัดเจนเป็นแบบอย่างแก่เด็ก

(ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผาหมอก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ทำให้มีความรู้ที่สอดคล้องกับคำชี้แนะของศึกษานิเทศก์ เช่น องค์ประกอบของแผนจะต้องมีความสอดคล้อง สัมพันธ์กันระหว่าง จุดประสงค์ กิจกรรมการจัดประสบการณ์ และการวัดและประเมินผล รวมถึงแบบฝึกที่นำมาพัฒนาเด็กต้องมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์และกิจกรรมที่ได้ออกแบบไว้ และการจัดประสบการณ์นั้นครูได้เรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดความสนใจ โดยการนำเพลง เกม และคำคล้องจองต่าง ๆ มาใช้ ทำให้เด็กมีส่วนร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนานและมีความกระตือรือร้น

(ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การเรียนรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมดุลภาษา ซึ่งการกำหนดจุดประสงค์ในแผนการจัดประสบการณ์ต้องคำนึงถึงกิจกรรมในแต่ละวันของแนวคิดสมดุลภาษา และได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะในการจัดประสบการณ์ โดยครูต้องเตรียมสื่อให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยเฉพาะแบบฝึกเตรียมความพร้อมทักษะด้านการเขียน เป็นต้น

(ครูขุนาน โรงเรียนภูผามาน, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การออกแบบกิจกรรมตามแนวคิดสมดุลภาษา และการได้เรียนรู้การออกแบบแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านทักษะการเขียน ควรทำให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก ถ้ายากเกินไป เด็กจะเบื่อและไม่อยากทำแบบฝึกหรือถ้าง่ายเกินไป เด็กจะทำเสร็จอย่างรวดเร็ว โดยไม่ได้ใช้ทักษะในการคิด และเมื่อนำไปจัดกิจกรรม ทำให้ครูได้เรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเก็บเด็ก วิธีกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้ และอยากร่วมกิจกรรมกับครูและเพื่อน ๆ

(ครูเหนือนาน โรงเรียนภูพยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การเรียนรู้และปฏิบัติตามแนวคิดสมดุภาษา ทำให้มีแนวทางในการออกแบบกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาเด็กทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน หลังจากครูจัดประสบการณ์สำหรับเด็กแล้ว ทำให้ทราบว่าครูต้องเรียนรู้คำศัพท์ภาษาแล้วเพื่อจะเชื่อมโยงหรือให้เด็กเห็นความสัมพันธ์ของคำในภาษาไทยกับคำภาษาแล้วมากขึ้น นอกจากนี้ครูยังได้เรียนรู้และฝึกฝนตัวเองในการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาไทย ให้เด็กมีความสุขและสนุกสนานในการเรียนรู้ภาษาไทย

(ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูญาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

4. รายการที่ควรปรับปรุงแก้ไข จากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ ซึ่งครูได้เสนอประเด็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ และการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาเพื่อการพัฒนาไว้ดังนี้

...การเขียนแผนการจัดประสบการณ์โดยการนำเกมพัฒนาภาษามาใช้กับเด็ก ครูยังขาดการอธิบายวิธีการเล่นเกมและเมื่อนำเกมไปใช้กับเด็ก ครูยังขาดการสาธิตการเล่นเกม ให้เด็กได้สังเกตวิธีการเล่น

(ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผามอก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาในบางครั้ง เด็กมักจะพูดภาษาแล้วในการสื่อสารกับเพื่อน ครูขาดความรู้เกี่ยวกับภาษาแล้ว

(ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูญาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การออกแบบและการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษานั้น ครูยังขาดเทคนิคการจัดประสบการณ์ เช่น การทบทวนเรื่องราวในนิทานที่ได้อ่านในสัปดาห์ที่ผ่านมาแล้ว การแบ่งกลุ่มเพื่อให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน และการออกแบบกิจกรรมหลังการอ่านและกิจกรรมพัฒนาการเขียนที่แปลกใหม่และเร้าความสนใจของผู้เรียน

(ครูขุนาน โรงเรียนภูผาม่าน, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การออกแบบ แบบฝึกและใบงานนั้น ขาดความหลากหลาย ขาดความน่าสนใจและไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

(ครูน่านนที โรงเรียนภูซางเผือก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...ครูขาดทักษะในการออกแบบกิจกรรมในขั้นตอนกิจกรรมหลังการอ่าน ทำให้เด็กไม่สนใจในการทำกิจกรรม และเรียนรู้ทักษะทางภาษาไทยได้ไม่ครบ

(ครุณานนภา โรงเรียนภูคา, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...เด็กหลายคนมีบ้านอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนทำให้ขาดเรียนบ่อย ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้านภาษาไทยไม่ต่อเนื่อง

(ครุณานฟ้า โรงเรียนภูคา, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การออกแบบ แบบฝึกทักษะในขั้นตอนที่ 4-5 ครูขาดทักษะในการออกแบบแบบฝึกและการออกแบบกิจกรรมที่น่าสนใจ

(ครูเหนือานัน โรงเรียนภูพยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเขียน ครูได้ออกแบบกิจกรรมให้เด็กฝึกปฏิบัติมากเกินไป ทำให้เด็กเกิดความเหนื่อยล้า และไม่ชอบเขียนหรือทำแบบฝึกอีกในสัปดาห์ถัดไป

(ครุณานนิรมิตร โรงเรียนภูค้ำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ด้านภาษา ครูยังขาดเทคนิคในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดความสนใจในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน

(ครุณานานัน โรงเรียนภูแวง, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การนำบัตรคำพื้นฐานประกอบภาพมาใช้กับเด็ก ครูยังนำมาใช้ในการพัฒนาได้ไม่ครบตามคำที่ปรากฏในหนังสือที่เด็กได้อ่านในแต่ละสัปดาห์

(ครุมนีนานัน โรงเรียนภูกล้วยไม้, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying) ผู้ชี้แนะได้ให้ผู้รับการชี้แนะนำความรู้ไปใช้ในการจัดประสบการณ์ต่อไป ซึ่งครูจะนำความรู้ที่ได้รับจากการชี้แนะไปใช้ในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา โดยมีการพัฒนาเทคนิค วิธีการ และทักษะในการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การจัดประสบการณ์ การออกแบบแบบฝึก และเกมพัฒนาทางภาษา และเมื่อพิจารณาข้อมูลของครูเป็นรายบุคคลแล้ว สรุปเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการชี้แนะไปใช้ มีดังนี้

ครูนำน่าน โรงเรียนภูแหะ จะนำข้อชี้แนะไปประยุกต์ใช้ (Applying) ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมตามขั้นตอนของแนวคิดสมดุภาษาในแต่ละวัน ครูต้องสรุป ทบทวนการจัดกิจกรรมทุกครั้ง
2. การเล่นเกมเพื่อพัฒนาทางภาษา ครูแนะนำ สาทิวิธีการเล่นและบอกข้อตกลง ในการเล่นเกมทุกครั้ง
3. การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ในการกำหนด จุดประสงค์ กิจกรรม และการวัดและประเมินผล แบบฝึกทักษะ ต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

ครูนำน่าน โรงเรียนภูคา จะนำข้อชี้แนะไปประยุกต์ใช้ (Applying) ดังนี้

1. แนวคิดสมดุภาษาเป็นแนวคิดที่เหมาะสมในการพัฒนาด้านภาษาสำหรับเด็ก ปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะเป็นอย่างมาก ดังนั้นต้องจัดเตรียมสื่อเป็นหนังสือนิทานเล่มใหญ่ จึงจะจัด กิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษาได้ดี

2. กิจกรรมหลังการอ่าน เป็นกิจกรรมที่ครูต้องออกแบบหรือคิดเกมพัฒนาทักษะ ทางภาษาให้มีความหลากหลาย เหมาะกับวัยของเด็ก และนำมาฝึกเด็กให้มีความพร้อมทางภาษามาก ขึ้น ดังนั้น ครูต้องออกแบบหรือคิดค้นหาเกมพัฒนาทางภาษาไว้ก่อนการจัดกิจกรรม

ครูณีน่าน โรงเรียนภูกล้วยไม้ จะนำข้อชี้แนะไปประยุกต์ใช้ (Applying) ดังนี้

1. การนำบัตรคำประกอบภาพ ซึ่งเป็นบัตรคำพื้นฐานที่ครูได้จัดทำขึ้น ครูจะนำมา ให้เด็กได้ฝึกอ่าน โดยผ่านการเล่นทุกวัน
2. การเขียนแผนและการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา นำมาใช้แล้ว ส่งผลดีต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กมาก ดังนั้นจึงควรใช้พัฒนาเด็กต่อไป
3. การนำบัตรคำพื้นฐานประกอบภาพมาจัดทำเพิ่มภาษาลัวะ ทำให้ครูผู้สอนได้ เรียนรู้ภาษาลัวะและส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เรียนรู้ภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น

ครูขุน่าน โรงเรียนภูผาม่าน จะนำข้อชี้แนะไปประยุกต์ใช้ (Applying) ดังนี้

1. หนังสือนิทานเล่มใหญ่ เป็นสื่อสำคัญในการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความ พร้อมด้านภาษาสำหรับเด็ก ดังนั้นครูต้องจัดเตรียมหนังสือนิทานให้มีความเหมาะสมด้านภาษาที่ใช้ สำหรับเด็ก
2. กิจกรรมการเตรียมความพร้อมด้านการเขียน ครูควรออกแบบกิจกรรมให้ เหมาะสมกับวัยของเด็กและกิจกรรมต้องเริ่มจากง่ายไปหายาก
3. ทักษะการจัดประสบการณ์ ครูต้องมีเทคนิคการเก็บเด็ก โดยใช้เพลง เกม และ คำคล้องจอง ให้เด็กมีความสุขสนุกสนานและร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น

ครูน่านนิรมิต โรงเรียนภูค้ำฟ้า จะนำข้อชี้แนะไปประยุกต์ใช้ (Applying) ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษา มีความจำเป็นต้องใช้หนังสือนิทานมาพัฒนาภาษาให้แก่เด็ก ซึ่งครูสามารถบูรณาการ ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอื่น ๆ เช่น การนำคำพื้นฐานที่ปรากฏในหนังสือนิทานให้เด็กได้รู้จักและคุ้นเคยโดยใช้บัตรคำพื้นฐานประกอบภาพ

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการเขียนสำหรับเด็ก ครูควรมีการออกแบบ แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านทักษะการเขียนให้หลากหลาย โดยเริ่มจากง่ายไปหายาก เช่น การวาดภาพระบายสี การขีดเขียนตามรอยเส้นประในทิศทางต่าง ๆ การเขียนตามรอยประตัวพยัญชนะไทย การลากเส้นจับคู่ภาพกับคำ และการเขียนตามแบบ เป็นต้น

ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูพญาไพร จะนำข้อชี้แนะไปประยุกต์ใช้ (Applying) ดังนี้

1. การทำกิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษา ในการอ่านหนังสือเป็นกลุ่ม ครูต้องมีเทคนิคในการแบ่งกลุ่ม เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกสนุกสนาน อยากร่วมทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

2. กิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ครูต้องออกแบบแบบฝึกที่มีเส้นเป็นบรรทัด 5 เส้น ไว้ให้เรียบร้อย เด็กจะได้เขียนตามเส้นบรรทัดตามที่กำหนดไว้

3. การใช้เพลง เกม และคำคล้องจอง ระหว่างการจัดกิจกรรม จะทำให้เด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า จะนำข้อชี้แนะไปประยุกต์ใช้ (Applying) ดังนี้

1. การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ไม่ออกแบบกิจกรรมให้เด็กได้ปฏิบัติมากเกินไป จะทำให้เด็กเบื่อและไม่อยากร่วมกิจกรรม

2. การจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษา โดยกิจกรรมในวันที่ 5 การพัฒนาทักษะด้านการเขียน ถ้าครูมีแบบฝึกให้เด็กได้ปฏิบัติ 2 แบบฝึก หลังจากเด็กทำแบบฝึกที่ 1 แล้วครูควรรหากิจกรรมมาให้เด็กได้ปฏิบัติเพื่อเป็นการผ่อนคลาย

3. การจัดมุมหนังสือในห้องเรียนให้น่าสนใจ เพราะเด็กต้องทำกิจกรรมการอ่านเป็นกลุ่มและการอ่านคนเดียว

ครูเหนือน่าน โรงเรียนภูพยัคฆ์ จะนำข้อชี้แนะไปประยุกต์ใช้ (Applying) ดังนี้

1. การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ต้องจัดกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละวัน เพราะเป็นการฝึกเด็กให้มีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

2. หนังสือนิทานเป็นสื่อการจัดประสบการณ์ที่สำคัญ ครูต้องจัดหาหนังสือนิทานเล่มใหญ่ (Big book) เพื่อใช้ในการอ่านให้เด็กฟังและจัดหาหนังสือเล่มเล็กที่มีเนื้อหาเดียวกันกับเล่มใหญ่มาไว้ในมุมหนังสือ จะทำให้เด็กได้ฝึกอ่านกับเพื่อนหรือฝึกอ่านด้วยตนเองได้

3. การใช้เพลง เกม และคำคล้องจอง มีความสำคัญในการจัดประสบการณ์ครูมีความจำเป็นต้องนำมาใช้เพื่อเก็บเด็ก และให้เด็กสนใจในการทำกิจกรรม

ครูนำงานที่ โรงเรียนภูซางเผือก จะนำข้อชี้แนะไปประยุกต์ใช้ (Applying) ดังนี้

1. การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา การออกแบบกิจกรรมในแต่ละวัน ควรมีความหลากหลาย โดยเฉพาะขั้นตอนในการทำกิจกรรมที่ประกอบด้วยขั้นนำ ขั้นจัดกิจกรรม และขั้นสรุป จะต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน จะส่งผลให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน

2. กิจกรรมการอ่านเป็นกลุ่มและการอ่านคนเดียว ครูต้องจัดเตรียมหนังสือให้พร้อมสำหรับเด็ก และเป็นเรื่องเดียวกันกับที่ครูใช้ในการอ่านให้เด็กฟัง และจัดที่นั่งให้พร้อมสำหรับการอ่าน

3. การนำบัตรคำพื้นฐานประกอบภาพ ที่ปรากฏในหนังสือนิทานมาให้เด็กได้ดูได้อ่านจากภาพทุกวัน จะทำให้เด็กคุ้นเคยกับคำและการออกเสียงภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น

ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผาหมอก จะนำข้อชี้แนะไปประยุกต์ใช้ (Applying) ดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาทางภาษา ในวันที่ 4 ของการจัดประสบการณ์ โดยครูนำเกมมาให้เด็กเล่นนั้น ครูควรอธิบายวิธีการเล่นเกม ร่วมกับเด็กในการสร้างข้อตกลง กำหนดกฎ กติกาการเล่นให้ชัดเจนก่อนและสาธิตให้เด็กดูก่อนเล่นเกมทุกครั้ง

2. หนังสือนิทานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสร็จแล้ว จะนำมาจัดไว้ในมุมหนังสือเพื่อเด็กจะได้อ่านทบทวน

3. จัดทำบัตรคำพื้นฐานประกอบภาพที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาลัวะ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis): การวิเคราะห์เหตุการณ์และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างกรณีศึกษาและการร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับ จากการดำเนินงานกรณีศึกษา ได้ให้ครูวิเคราะห์ผลการนิเทศ โดยได้กำหนดองค์ประกอบให้ครูได้วิเคราะห์ตามประเด็นดังนี้

1. ผู้รับการนิเทศเห็นอะไรบ้าง
2. ผู้รับการนิเทศรู้สึกอย่างไร
3. ผู้รับการนิเทศคิดอย่างไร
4. ผู้รับการนิเทศจะทำอย่างไร

ผลการวิเคราะห์ของครู ได้นำเสนอตามประเด็นดังนี้

ผู้รับการนิเทศเห็นอะไรบ้าง

ครูได้ให้ข้อมูลจากการดำเนินงานในประเด็น ผู้รับการนิเทศเห็นอะไรบ้าง จากการดำเนินกรณีศึกษาแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ซึ่งครูได้สรุปให้เห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้รับการนิเทศเห็นจากการดำเนินการใช้รูปแบบกรณีศึกษา ซึ่งผู้รับการนิเทศได้สรุปสะท้อนให้เห็นว่ามีการวางแผนการจัดประสบการณ์ โดยได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

และปฏิบัติในการจัดประสบการณ์โดยมีศึกษานิเทศก์คอยดูแล ให้คำแนะนำ ช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น โดยได้สรุปจากความคิดเห็นของครูไว้ ดังนี้

ครูเหนือ่าน โรงเรียนฤพยัคฆ์

1. การนำคำพื้นฐานประกอบรูปภาพมาให้เด็กได้ดูจากภาพ ฝึกพูดตามภาพนั้น ทำให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาไทยเร็วขึ้น

2. การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเอง เด็กมีส่วนร่วม ส่งผลให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข

3. กิจกรรมการอ่านนิทานตามครู โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวาจากบนลงล่างได้ ทำให้เด็กได้พูดภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

4. การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่มีศึกษานิเทศก์คอยให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ได้อย่างมั่นใจ

ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า

1. การจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษาที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจน ส่งผลให้เด็กสามารถสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องราวที่อ่านและฟังในหนังสือนิทานได้

2. เด็กร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ เพราะมีสื่อเป็นหนังสือนิทานเล่มใหญ่และมีภาพประกอบ รวมถึงมีวิธีการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย

3. เด็กสามารถอ่านและเขียนคำพื้นฐานตามแบบอย่างได้ถูกต้องด้วยตนเองในเดือนที่ 3 ของการทดลองการทำกิจกรรม

ครูมณีน่าน โรงเรียนภูกล้วยไม้

1. การจัดประสบการณ์ที่มีขั้นนำ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อม กระตุ้น ได้รับความสนใจของเด็กและครูควรจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

2. เด็กมีความกระตือรือร้น ในการอ่านคำพื้นฐานประกอบรูปภาพกับเพื่อน ๆ และครู การร่วมกิจกรรมในเดือนที่ 3 เด็กสามารถเขียนคำตามแบบได้ถูกต้อง

3. ครูได้ฝึกการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา โดยมีศึกษานิเทศก์คอยชี้แนะให้คำปรึกษา

ครูน้ำน่าน โรงเรียนภูแวง

1. การจัดประสบการณ์ที่ประกอบด้วยขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้ครูวางแผนจัดกิจกรรมได้อย่างราบรื่น

2. การให้เด็กฝึกตามกระบวนกรและขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้เด็กมีความพร้อมด้าน การอ่านคำพื้นฐานประกอบภาพและเขียนคำตามแบบได้ถูกต้องด้วยตนเอง

3. ในเดือนที่ 3 ของการจัดกิจกรรมเด็กมีความกล้าพูดภาษาไทยกับครูมากขึ้น สามารถสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องราวที่อ่านและฟังจากหนังสือนิทานได้

ครูน่านนิรมิตร โรงเรียนภูค่าฟ้า

1. การจัดกิจกรรมส่งเสริมตามแนวคิดสมดุภาษา ทำให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความมั่นใจในการพูดภาษาไทย

2. การจัดกิจกรรมทำให้เด็ก ๆ มีความสุข สนใจ และมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อจัดกิจกรรมเข้าสู่เดือนที่ 2 สังเกตเห็นพัฒนาการด้านภาษาของเด็ก ๆ ดีขึ้น โดยเฉพาะการพูดภาษาไทย การทำแบบฝึกและการทำกิจกรรม ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านการอ่าน การเขียนดีขึ้นตามลำดับ

3. การได้รับการชี้แนะในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์และทักษะในการจัดประสบการณ์ ทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดประสบการณ์มากขึ้น

ครูน่านนภา โรงเรียนภูคา

1. เด็ก ๆ ส่วนใหญ่มีความสุข สนใจ และมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมและเมื่อเวลาผ่านไปในเดือนที่ 2 ของการจัดกิจกรรม เด็ก ๆ มีพัฒนาการในการเตรียมความพร้อมในด้านการอ่านและการเขียนดีขึ้น

2. การเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะในการจัดประสบการณ์ของตนเองดีขึ้นตามลำดับ เนื่องจากได้รับการชี้แนะจากศึกษานิเทศก์อย่างละเอียดในแต่ละสัปดาห์

ครูน่านนที โรงเรียนภูซางเผือก

1. เด็กส่วนใหญ่มีความสุข สนใจ และมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนตามแนวคิดสมดุภาษา หลังจากเรียนจบแล้วเด็กมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้น สามารถอ่านคำจากบัตรภาพประกอบคำได้

2. ครูมีทักษะในการออกแบบสื่อ เช่น ใบงาน แบบฝึกทักษะ รวมถึงสื่อที่นำมาใช้ในการเล่นเกมทางภาษา และครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง ที่มีศึกษานิเทศก์ได้คอยช่วยเหลือและชี้แนะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะในการจัดประสบการณ์

ครูขุนาน โรงเรียนภูผาม่าน

1. เด็กมีพัฒนาการการเตรียมความพร้อมในด้านการอ่านและการเขียนดีขึ้น มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และครูจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษามีกิจกรรมพัฒนาทางภาษาสำหรับเด็กอย่างหลากหลาย

2. เด็ก ๆ มีพัฒนาการด้านการอ่านและการเขียนดีขึ้นตามลำดับ และทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ได้อย่างมีความสุข สังเกตจากการคุย หัวเราะในขณะที่เด็กทำงานร่วมกัน

3. ครูมีความเชื่อมั่นในการเขียนแผนและจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมากขึ้น

ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผาหมอก

1. เด็ก ๆ มีความสุข สนใจและมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกวัน เพราะกิจกรรมที่ครูจัดตามแนวคิดสมดุภาษาทำให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม

2. เด็ก ๆ มีพัฒนาการด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาไทยดีขึ้น

3. ครูได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนตามแนวคิดสมดุภาษา ทำให้มีความเชื่อมั่นในการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะรู้ภาษาไทยได้เร็วขึ้น

ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูญาไพร

1. เด็ก ๆ มีความกล้าพูดภาษาไทยกับครูมากขึ้น

2. การจัดมุมหนังสือ มีสีสัน และมีหนังสือให้เด็กได้มาเลือกอ่านหลากหลายขึ้น

3. ครูมีความมั่นใจในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาและเตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้รับการนิเทศรู้สึกอย่างไร

ครูได้สรุปความรู้สึกที่มีต่อการใช้รูปแบบการนิเทศ ผู้รับการนิเทศมีความรู้สึกที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา และการชี้แนะของศึกษานิเทศก์อย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และมีทักษะในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา และทำให้เด็กมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยดีขึ้น โดยได้สรุปความรู้สึกของครู ไว้ดังนี้

...รู้สึกดีมากที่สุดที่ได้จัดประสบการณ์สำหรับเด็กตามแนวคิดสมดุภาษา และได้นำแนวทางการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย กระตุ้น และเร้าความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และได้พัฒนาตนเองในด้านการใช้เทคนิควิธีการบริหารจัดการในชั้นเรียน และได้รับการชี้แนะจากศึกษานิเทศก์ ทำให้ทราบประเด็นที่ต้องปรับปรุงและแก้ไขในการออกแบบและจัดประสบการณ์ตลอดระยะเวลา 3 เดือน

(ครูเหนือ น่าน โรงเรียนภูพยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดเตรียมสื่อ ใบงาน และเกมการศึกษา ต้องให้สอดคล้องกับกิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมหลังการอ่านและกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านการเขียน ทำให้ครูมีความรู้สึกดีกับการจัดประสบการณ์เพราะได้พัฒนาตนเองและมีความกระตือรือร้นในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ และได้รับการชี้แนะจาก

ศึกษานิเทศก์ในหลายประเด็น ส่วนประเด็นที่ตนเองได้พัฒนาคือ เทคนิคการแบ่งกลุ่มเด็ก ในการทำกิจกรรม

(ครูณีน่าน โรงเรียนภูกล้วยไม้, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา เป็นแนวทางใหม่ที่ครูได้นำมาใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ซึ่งต้องจัดตามขั้นตอนทำให้ครูมีเทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะและรู้สึกประทับใจที่ได้จัดประสบการณ์และจัดทำสื่อในการพัฒนาเด็ก

(ครูขุน่าน โรงเรียนภูผามอก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมดุลภาษา โดยมีกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจนมีกิจกรรมที่หลากหลาย และมีศึกษานิเทศก์คอยให้คำชี้แนะ ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น เมื่อเด็กได้เรียนรู้แล้ว เด็กมีความสุข มีพัฒนาการที่ดีขึ้น มีการเรียนรู้ที่ดี ทำให้ครูมีกำลังใจ มีความภาคภูมิใจในการจัดประสบการณ์และจะจัดกิจกรรมแบบนี้ต่อไป

(ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ เด็กมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น โดยเฉพาะการอ่านคำจากบัตรภาพ ทำให้ครูมีกำลังใจและมีความภาคภูมิใจในการประสบการณ์ต่อไป ซึ่งในการจัดกิจกรรม ถ้าครูมีการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ไม่ซ้ำกัน ใช้เวลาพอเหมาะมีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ จะทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานมีความสุขกับการทำกิจกรรม

(ครูณีน่าน โรงเรียนภูแวง, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา มีกิจกรรมที่ชัดเจน กิจกรรมพัฒนาทางภาษาที่มีความหลากหลาย เมื่อนำไปใช้กับเด็ก ได้ส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาที่ดีทำให้ครูมีกำลังใจและมีความภาคภูมิใจในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

(ครูน่านนภา โรงเรียนภูคา, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ที่มีกิจกรรมในการพัฒนาทักษะทางภาษาที่หลากหลายและมีสื่อที่น่าสนใจ ทำให้เด็กมีความตื่นตัว ส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ที่ดีของเด็ก ที่สำคัญเมื่อเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ทำให้ครูเกิดความภาคภูมิใจ มีกำลังใจในการจัดประสบการณ์ต่อไป

(ครุณานนที โรงเรียนภูซางเผือก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การมีแผนการจัดประสบการณ์ที่ถูกต้อง โดยศึกษานิเทศก์ได้ให้คำชี้แนะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการจัดประสบการณ์ทุกสัปดาห์ ทำให้ครูสามารถจัดประสบการณ์ได้ราบรื่นและส่งผลให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น ทำให้ครูมีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

(ครุณานนิตรา โรงเรียนภูค้ำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...ครูมีความรู้สึกภูมิใจและดีใจที่เห็นเด็กพูดภาษาไทยมากขึ้น เป็นผลจากการที่เด็กได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจน มีการใช้สื่อที่หลากหลาย มีกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับเด็กทุกวัน มีศึกษานิเทศก์คอยให้คำชี้แนะและแนะนำในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์

(ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูพญาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

ผู้รับการนิเทศคิดอย่างไร

ครูได้มีความคิดที่มีต่อการได้ร่วมรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา สรุปได้ว่า ครูมีความคิดเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ที่มีศึกษานิเทศก์คอยให้คำชี้แนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ทำให้มีความมั่นใจและส่งผลดีต่อเด็กให้มีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น รวมถึงการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนต้องมีความหลากหลาย เพียงพอ และเหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยครูแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นต่อการได้ร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศ ดังนี้

...ในการจัดประสบการณ์ ครูผู้สอนควรคำนึงและตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน และครูควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ เช่น การกำหนดจุดประสงค์และขั้นตอนการจัดประสบการณ์ในแต่ละขั้นให้สอดคล้องกับขั้นตอนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลงานภาษา

(ครูเหนือาน โรงเรียนกุยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดทำสื่อ ใบงาน และเกมการศึกษาที่นำมาพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษา ควรมีความเพียงพอต่อจำนวนเด็ก และการขาดเรียนของเด็กส่งผลต่อการเรียนรู้ทางภาษาที่ไม่ต่อเนื่อง เพราะการจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมดุลงานภาษาได้ออกแบบกิจกรรมต่อเนื่องตั้งแต่การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

(ครูณีนาน โรงเรียนกุยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลงานภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ควรเป็นกิจกรรมที่ไม่ซับซ้อนจะทำให้เด็กมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น รวมถึงการออกแบบสื่อ ใบงาน และเกมการศึกษาต้องเพียงพอสำหรับเด็ก จะทำให้เด็กมีพัฒนาการในการเรียนรู้ทางภาษาดีขึ้น และถ้าครูจัดกิจกรรมที่หลากหลายจะสร้างความสนใจให้กับเด็ก

(ครูดวงน่าน โรงเรียน ภูผาหมอก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การนำข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์ต่อการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์นั้น เมื่อครูนำมาปรับแก้ไข ทำให้การจัดกิจกรรมที่จัดขึ้นตามแนวคิดสมดุลงานภาษา ครูมีความมั่นใจในการทำกิจกรรมและเด็กมีความสุขจากการร่วมทำกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

(ครูน่านาน โรงเรียนภูแว, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ครูต้องปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์ตามคำแนะนำของศึกษานิเทศก์ และทักษะในการจัดประสบการณ์ ควรออกแบบกิจกรรมให้มีหลากหลายจะทำให้เด็กมีความตื่นตัว สนใจเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น รวมถึงการเตรียมหนังสือนิทาน สื่อ ใบงาน และเกมการศึกษาต้องเพียงพอสำหรับเด็ก

(ครูน่านนที โรงเรียนภูซำเผือก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ในสัปดาห์แรก ครูมีข้อแก้ไข ปรับปรุงแผนหลายประการ แต่พอได้ฝึกการเขียนแผนในทุกสัปดาห์ ทำให้มีข้อปรับปรุงแก้ไขน้อยลง จนเกิดความมั่นใจใน การเขียนแผนมากขึ้น และสามารถนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ในการจัดประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี เห็นการเปลี่ยนแปลงทางภาษาของเด็กมากยิ่งขึ้น

(ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูพานาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้น สามารถอ่านคำโดยดูจากภาพประกอบคำเด็ก ๆ มีความสุข สนใจ และมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม เด็ก ๆ มีพัฒนาการทางภาษา ดีขึ้นมาก กล่าวพูดภาษาไทยกับครู ทำให้ครูเกิดความเชื่อมั่นในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้กับเด็กมากขึ้น

(ครูขุนน่าน โรงเรียนภูผาม่าน, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครู ในสัปดาห์ที่ 1-5 ครูยังขาดเทคนิคในการเก็บเด็ก แต่พอได้รับการชี้แนะจากศึกษานิเทศก์ ทำให้มีเทคนิคการออกแบบแผนการจัดประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น นำมาปรับเปลี่ยนทักษะในการจัดประสบการณ์ ส่งผลต่อพัฒนาการด้านภาษาของเด็กให้ดีขึ้น

(ครูน่านนิรมิตร โรงเรียนภูค้ำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การฝึกเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ส่งผลให้ครูมีความมั่นใจมากขึ้น และในการจัดประสบการณ์ครูต้องเตรียมหนังสือเล่มใหญ่ เตรียมสื่อใบงานและเกมการศึกษา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยของเด็ก และการใช้แบบฝึกเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการเขียนควรใช้แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านกล้ามเนื้อมือก่อนการใช้แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านการเขียน

(ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

ผู้รับการนิเทศจะอย่างไร

ครูจะได้มีแนวทางในการดำเนินงานต่อไปในหลายวิธี เช่น การเขียนแผนและการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา การจัดเตรียมสื่อประกอบการจัดประสบการณ์ การจัดเตรียมสื่อ ใบงาน และเกมการศึกษาให้มีความหลากหลาย และเพียงพอสำหรับการพัฒนาเด็ก โดยครูแต่ละคนได้บอกแนวทางในการดำเนินงานต่อไปหลังการเข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศ ดังนี้

...การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาเป็นวิธีที่ดีมาก จะนำความรู้ที่ได้จากการเสนอแนะของศึกษานิเทศก์ไปใช้ในการเขียนแผนและการจัดประสบการณ์ เช่น การทบทวนเรื่องราวในนิทานหรือกิจกรรมที่ผ่านมาทุกครั้ง การมีเทคนิคและวิธีการในการแบ่งกลุ่ม จะทำให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น เป็นต้น

(ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูญาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...ด้านการเขียนแผนและการออกแบบ แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านทักษะการเขียน ได้รับการชี้แนะจากศึกษานิเทศก์ ทำให้มีแนวคิดและจะนำไปปฏิบัติในการออกแบบแบบฝึกในด้านการเตรียมความพร้อมด้านทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

(ครูน่านนที โรงเรียนภูซางเผือก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ในแต่ละขั้นตามแนวคิดสมดุลภาษา ต้องมีสื่อประกอบการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย โดยเฉพาะการจัดหาหนังสือนิทานเล่มใหญ่ที่มีภาพและตัวหนังสือเหมาะกับวัยของเด็ก มาใช้ในการพัฒนาทักษะทางภาษาแก่เด็ก

(ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นทักษะที่เด็กฝึกปฏิบัติได้ยาก ครูต้องจัดทำแบบฝึกเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการเขียนให้มีความหลากหลายและนำมาใช้ในการฝึกทุกสัปดาห์ ควรมีทั้งแบบฝึกการขีด เขียนตามรอยเส้นประในทิศทางต่าง ๆ การเขียนตามรอยประตัวพยัญชนะ การลากเส้นจับคู่ภาพกับคำ การวาดภาพ และการเขียนตามแบบ เป็นต้น

(ครูเหนือ น่าน โรงเรียน ภูพยัคฆ์, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การนำความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาไปใช้ในการพัฒนาเตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ เพราะถ้าเด็กมีความพร้อมด้านภาษาในระดับอนุบาล จะส่งผลให้เด็กเรียนรู้ภาษาไทยในระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี

(ครูน่านน่าน โรงเรียนภูแวง, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การเขียนแผนและการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาและเตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ทำให้ได้ความรู้และมีทักษะในการจัดประสบการณ์เพิ่มขึ้น และจะมีการศึกษาและพัฒนากิจการประสบการณ์เรียนรู้ให้มีความหลากหลายและต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้เด็ก ๆ มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น และจะจัดทำสื่อ ใบบาง เกมการศึกษาให้มีความหลากหลาย และเพียงพอสำหรับการพัฒนาเด็กในการเตรียมความพร้อมด้านภาษา

(ครูณานนิรมิตร โรงเรียนภูค้ำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...หลังจากได้ฝึกทักษะการเขียนแผนและจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะแล้ว จะได้พัฒนาตนเองในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่องให้กับเด็ก ๆ จะจัดทำหนังสือนิทานเล่มใหญ่ จัดทำแบบฝึกหัด และเกมการศึกษาที่หลากหลายให้มีเพียงพอสำหรับเด็กทุกคน

(ครูณีน่าน โรงเรียนภูกล้วยไม้, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การเข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศในครั้งนี้ทำให้ได้ความรู้และมีทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ จะได้มีการพัฒนาตนเองในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางภาษาตามแนวคิดสมดุลภาษา โดยจะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ให้มีความหลากหลาย และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(ครูขุน่าน โรงเรียนภูผาม่าน, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

...การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ทำให้ได้เรียนรู้เทคนิควิธีการในการจัดประสบการณ์ให้มีความหลากหลายและเอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะได้เป็นอย่างดี และจะได้ทำบัตรคำพื้นฐานประกอบภาพไว้ในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง และจัดทำอุปกรณ์สำหรับตั้งหนังสือนิทาน รวมทั้งจัดทำสื่อ ใบบาง เกมต่าง ๆ ที่หลากหลาย และเพียงพอสำหรับเด็กทุกคนในห้องเรียน

(ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผาหมอก, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate) : การประเมินกระบวนการนิเทศ โดยผู้รับการนิเทศ ได้ร่วมกันประเมิน ทบทวนข้อมูล สรุปความประทับใจ ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จและปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค และมีประเด็นใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง

ครูผู้เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา จากทั้ง 10 โรงเรียน ได้ประเมินกระบวนการนิเทศ ดังนี้

1. ผลการประเมินกระบวนการนิเทศ

การประเมินผลกระบวนการนิเทศในแต่ละขั้นตอนโดยภาพรวม ดังแสดงในตาราง 33

ตาราง 33 ผลการประเมินกระบวนการนิเทศ

กระบวนการนิเทศ	ผลการประเมินและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความสามารถ (Assessing)	<p>ผลการประเมินดีมาก โดยมีเหตุผล ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้รู้ระดับความสามารถของครูทั้งด้านความรู้ และทักษะในการจัดประสบการณ์ 2. ศึกษานิเทศก์ได้ให้ความช่วยเหลือครูได้ตามระดับความรู้และความสามารถ ทำให้ครูสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่ขั้นที่สูงได้
ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (Planning)	<p>ผลการประเมินดีมาก โดยมีเหตุผล ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูได้รับการอบรมเพื่อให้ความรู้ใน การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุล ภาษา 2. การวางแผนและกำหนดการนิเทศที่ชัดเจน ทำให้การทำงานร่วมกันของครูกับศึกษานิเทศก์มีประสิทธิภาพดีขึ้น 3. การจัดทำตารางกำหนดหน่วยการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาให้มีความสอดคล้องกันและชัดเจน 4. ครูมีการวางแผนในการจัดทำสื่อและใบงานให้เด็กได้ปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์

กระบวนการนิเทศ	ผลการประเมินและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
<p>ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตามและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching)</p>	<p>ผลการประเมินดีมาก โดยมีเหตุผล ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษานิเทศก์มีการชี้แนะทางปัญญาให้ครูทุก สัปดาห์ทั้งแบบเผชิญหน้าที่ห้องเรียนและแบบ ออนไลน์ในหลายช่องทาง 2. ครูผู้สอนให้ความร่วมมือกับผู้นิเทศ โดยการส่ง คลิปกิจกรรมและรูปภาพให้แก่ผู้นิเทศทุก สัปดาห์ 3. การให้คำแนะนำการเขียนแผนการจัด ประสบการณ์ทุกสัปดาห์ อย่างละเอียดทำให้ครู รู้ข้อบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันก่อน จัดประสบการณ์ 4. ครูได้จัดประสบการณ์ตามขั้นตอนของแนวคิด สมดุลภาษาและได้จัดทำสื่อประกอบการจัด ประสบการณ์
<p>ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลการนิเทศ (Analysis)</p>	<p>ผลการประเมินดีมาก โดยมีเหตุผลดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้ทราบกิจกรรมระหว่างดำเนินงานและผลที่ เกิดขึ้นหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมรวมถึงการ วางแผนในการพัฒนาต่อไป 2. การนำผลที่ได้จากการชี้แนะในระหว่างการ นิเทศ มาปรับใช้ในการเขียนแผนการจัด ประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ 3. ทำให้ผู้รับการนิเทศได้ทราบจุดเด่น จุดที่ควร พัฒนา และแนวทางในการนำไปปรับปรุงและ พัฒนา
<p>ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate)</p>	<p>ผลการประเมิน ดีมาก โดยมีเหตุผลดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้ทราบผลของกระบวนการนิเทศแบบ พัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาตั้งแต่ ขั้นตอนที่ 1-ขั้นตอนที่ 5 2. กระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการนิเทศที่ เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาครู ได้

โดยสรุปการใช้กระบวนการนิเทศครั้งนี้ ครูทุกคนมีความประทับใจที่มีต่อการดำเนินงานการใช้รูปแบบการนิเทศในระดับดีมาก

2. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ

ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้ให้ระบุปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ สรุปได้ดังนี้

1. การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาที่มีการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เป็นลำดับขั้นตอน มีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนทำให้สะดวกต่อการปฏิบัติ
2. ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา จึงทำให้มีทักษะในการเขียนแผนและการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะด้านภาษาได้
3. การนิเทศติดตามของศึกษานิเทศก์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ได้
4. เด็กปฐมวัยมีความตั้งใจในการทำกิจกรรม เพราะเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ และ เด็ก ๆ ให้ความสนใจและร่วมมือกับครูและเพื่อน ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี
5. ครูมีความตั้งใจในการจัดประสบการณ์ โดยได้ออกแบบสื่อ ใบงาน และแบบฝึกให้เด็กสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

3. ปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน

ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้ให้ระบุปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางภาษาที่ต่างกัน ทำให้การจัดประสบการณ์ขาดความต่อเนื่อง
2. การขาดเรียนของเด็ก เนื่องจากเป็นช่วงฤดูฝน เด็กบางคนบ้านอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน ทำให้การเดินทางมาโรงเรียนมีความยากลำบาก จึงขาดเรียน ส่งผลให้การเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง
3. ครูไม่มีเวลาในการจัดทำสื่อและไม่มีวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำสื่อประกอบการจัดประสบการณ์

4. ประเด็นใดบ้างที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข

1. เทคนิคการจัดประสบการณ์ ครูขาดเทคนิควิธีการกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางภาษา

2. การนำสื่อมาใช้ควรเป็นสื่อที่ส่งเสริมและเตรียมให้เด็กมีความพร้อมด้านภาษาในทุกทักษะ
3. การนำเทคนิค วิธีการที่หลากหลายมาใช้ จะทำให้เด็กเกิดความสนใจและมีความสุข
4. การออกแบบ แบบฝึกและใบงานขาดความเหมาะสมในด้านตัวหนังสือ คำชี้แจง และตัวอย่างการทำแบบฝึก

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

การดำเนินงานการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว จึงให้ครูผู้เข้าร่วมการใช้รูปแบบ ได้ประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศ ซึ่งมีผลดังแสดงในตาราง 34

ตาราง 34 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบ สมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ตอนที่ 1 ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า (Input)			
1. องค์กรประกอบคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ	4.60	0.50	มากที่สุด
2. รูปแบบการนิเทศสอดคล้องกับความต้องการของครู	4.77	0.50	มากที่สุด
3. รูปแบบการนิเทศสอดคล้องกับบริบทจริงของโรงเรียนที่มีเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	4.60	0.56	มากที่สุด
4. แนวคิด ทฤษฎี ที่นำมาใช้เป็นหลักการในการพัฒนารูปแบบ การนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา	4.40	0.56	มาก
5. กิจกรรมและเนื้อหาสาระในการอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	4.63	0.49	มากที่สุด
6. ความสามารถของวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรม สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	4.63	0.56	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
7. แนวทางการจัดทำแผนและการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลง ภาษา	4.60	0.62	มากที่สุด
8. ความพร้อมของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศ ติดตาม และใช้เทคนิคการ ชี้แนะทางปัญญากับครูผู้สอน	4.50	0.51	มาก
ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของกระบวนการ (Process)			
9. การวางแผนการนิเทศมีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.47	0.51	มาก
10. กิจกรรมที่กำหนดในแผนการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะ ทางปัญญาสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	4.63	0.61	มากที่สุด
11. การนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา มีการนิเทศ ด้วยความเป็นมิตรและปรารถนาดีต่อผู้รับการนิเทศ	4.47	0.63	มาก
12. กระบวนการและกิจกรรมการนิเทศที่ใช้ในรูปแบบมีความแปลกใหม่ และหลากหลายเอื้อต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง	4.37	0.61	มาก
13. กระบวนการชี้แนะทางปัญญา ทำให้ผู้รับการนิเทศมีทักษะในการ เขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ได้	4.47	0.63	มาก
ตอนที่ 3 ความเหมาะสมของผลผลิต (Output)			
14. ท่านสามารถนำข้อเสนอแนะที่ได้รับไปปรับปรุงและพัฒนาแผนและ ทักษะในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลงภาษา	4.63	0.49	มากที่สุด
15. ท่านมีความเชื่อมั่นในตนเองในการจัดทำแผนและจัดประสบการณ์ ตามแนวคิดสมดุลงภาษา	4.50	0.68	มาก
16. ท่านได้พัฒนาเทคนิค วิธีการในการจัดประสบการณ์ด้วยการเรียนรู้และฝึก ทักษะตามที่ศึกษานิเทศก์ได้แนะนำ	4.60	0.56	มากที่สุด
17. ท่านมีทักษะในการเขียนแผนและจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลง ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	4.60	0.56	มากที่สุด
18. ท่านมีเทคนิคการวิเคราะห์ ถอดบทเรียน สะท้อนคิด และประยุกต์ใช้ ในการพัฒนางานของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่ม ชาติพันธุ์ลัวะ	4.37	0.56	มาก
19. ท่านนำข้อมูลจากการนิเทศไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและ ผู้เรียน	4.70	0.53	มากที่สุด
20. ท่านสามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านทักษะทาง ภาษาไทยดีขึ้น	4.60	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.56	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 34 พบว่าความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการ ร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอน เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.56) และเมื่อพิจารณารายการประเมินพบว่า รูปแบบการนิเทศสอดคล้องกับความต้องการ ของครูมีระดับคะแนนสูงสุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D.=0.50) ต่อมาในรายการ ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะนำข้อมูลจากการนิเทศไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและผู้เรียน ($\bar{X} = 4.70$, S.D.=0.53) ส่วนประเด็นอื่น ๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและมากที่สุดทุกรายการ

นอกจากนี้ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1. การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะเป็น กิจกรรมที่ดีมาก เพราะเด็กได้พัฒนาทักษะทางภาษาไทยมากขึ้น
2. การใช้หนังสือนิทานมาเป็นสื่อในการจัดประสบการณ์เป็นสิ่งที่ดีมาก ทำให้เด็กมีความสุขและได้ใช้หนังสือในการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเตรียมความพร้อมด้านการเขียน
3. การนิเทศแบบใกล้ชิด โดยให้ข้อเสนอแนะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ทำให้ผู้สอนมีความมั่นใจในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และจัด ประสบการณ์ได้มากขึ้น ทำให้เด็ก ๆ มีความพร้อมทางด้านภาษามากยิ่งขึ้น
4. ศิษยานิเทศก์ได้ให้ความสนใจ ทำงานร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าวิชาการ โรงเรียน ในการพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ทำให้ครูมีความมุ่งมั่นและกระตือรือร้น ในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การจัดทำสื่อ และการจัดประสบการณ์อย่างสอดคล้องสัมพันธ์ กัน และพัฒนาเด็กได้เป็นอย่างดี

บทที่ 5

บทสรุป

การพัฒนา รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยมุ่งศึกษา ดังนี้

3.1 เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ

3.2 เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศกับเกณฑ์ร้อยละ 70

3.3 เพื่อศึกษาทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

3.4 เพื่อศึกษาทักษะการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

4. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) 4 ขั้นตอน ได้แก่ **ขั้นตอนที่ 1** การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็ก

ปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ: Research (R₁) **ขั้นตอนที่ 2** การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ (Design and Development): Development (D₁) **ขั้นตอนที่ 3** การศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ (Implementation): Research (R₂) และ**ขั้นตอนที่ 4** การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ (Evaluation): Development (D₂) โดยแต่ละขั้นตอนสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นดังนี้

1.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูกลุ่มเป้าหมาย

1.1.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาจำนวน 10 แห่ง มีดังนี้ โรงเรียนเปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 โรงเรียน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 โรงเรียน และเปิดสอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 โรงเรียน โดยมีจำนวนนักเรียน 51 - 100 คน มากที่สุดจำนวน 4 โรงเรียน และโรงเรียนมีเขตบริการหมู่บ้าน 1 หมู่บ้านมากที่สุด จำนวน 6 โรงเรียน มีข้อมูลเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ไม่เกิน 10 คน มากที่สุด จำนวน 5 โรงเรียน ส่วนข้อมูลครูผู้สอนเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จบสาขาการศึกษาปฐมวัยมากที่สุด จำนวน 9 คน มีประสบการณ์สอนระหว่าง 1-3 ปี มากที่สุด จำนวน 7 คน ครูสามารถสื่อสารภาษา ลัวะไม่ได้มากที่สุด จำนวน 5 คน และผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กอนุบาลปีที่ 3 ในมาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจอยู่ในระดับพอใช้และควรส่งเสริมรายการละ 5 โรงเรียน ส่วนรายการด้านการอ่าน เขียน ภาพและสัญลักษณ์ได้ อยู่ในระดับพอใช้ 3 โรงเรียน และระดับควรส่งเสริมจำนวน 7 โรงเรียน ส่วนความต้องการของครูในการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์ด้านภาษา มีความต้องการพัฒนาตนเองด้าน

ทักษะและวิธีการในการจัดประสบการณ์ จำนวน 5 คน การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ด้านภาษา จำนวน 4 คน และการทำสื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา จำนวน 1 คน

1.1.2 สรุปความรู้ที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความต้องการและได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความต้องการและมีความจำเป็นในการได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษา ในด้านภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ทักษะการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 และภาษาไทยมาตรฐาน

1.2 การศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.2.1 การนิเทศแบบพัฒนาการ (Development Supervision) คำนึงถึงหลักการพัฒนาการของมนุษย์ ธรรมชาติ ศักยภาพ ตลอดจนความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยมีวิธีการนิเทศ 4 วิธี ได้แก่ วิธีการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม (Directive Control Approach) วิธีให้ การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล (Directive Information Approach) วิธีให้การนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Approach) วิธีให้ การ นิ เทศ แบบ ไม่ ชี้ น า (Non-directive Approach) ซึ่งการเลือกใช้วิธีการนิเทศในแต่ละแบบนั้น ต้องคำนึงถึงระดับความสามารถในการพัฒนาของครู ความผูกพันต่อภาระหน้าที่และระดับความเชี่ยวชาญของครู ซึ่งครูแต่ละคน แต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกัน

1.2.2 การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) เป็นกระบวนการในการช่วยเหลือ กระตุ้นหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับการชี้แนะมีการพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้ชี้แนะจะเป็นสื่อกลางให้เกิดการคิด การพัฒนา การสร้างความรู้ใหม่ การปรับเปลี่ยนวิธีการคิด เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก การมีความรู้และความสามารถในการคิด โดยมีกระบวนการชี้แนะทางปัญญา 5 ขั้น นำมาใช้ในการชี้แนะให้ผู้รับการชี้แนะเกิดการเปลี่ยนแปลง

1.2.3 แนวคิดสมดุลภาษา เป็นการจัดประสบการณ์ทางภาษาที่ผสมผสานแนวคิด การสอนภาษาธรรมชาติกับทักษะการสอนสะกดคำ เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายการใช้จริง แล้วจึงสอนทักษะย่อยหรือการสะกดคำ สอดแทรกในเรื่องที่เรียนรู้ตามบริบทจริงของผู้เรียน ในการนำแนวคิดสมดุลภาษามาใช้ในครั้งนี้มีกิจกรรมในการพัฒนาได้แก่ กิจกรรมการอ่านให้ฟัง กิจกรรมการอ่านร่วมกัน กิจกรรมการอ่านคนเดียว กิจกรรมหลังการอ่าน และกิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

2.1 การศึกษารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ ดังนี้

หลักการ 1) เป็นรูปแบบการนิเทศที่ให้การแนะนำและช่วยเหลือครูโดยผู้นิเทศต้องเลือกวิธีการนิเทศให้เหมาะกับพัฒนาการ ระดับความรู้ ความรับผิดชอบ และความผูกพันต่อภาระหน้าที่ของครู 2) เป็นรูปแบบการนิเทศที่ช่วยเหลือ กระตุ้น หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยผู้นิเทศจะเป็นสื่อกลางให้ผู้รับการนิเทศเกิดการคิด การพัฒนาและการปรับเปลี่ยนวิธีการ คิดและพฤติกรรมของตนเอง 3) เป็นรูปแบบการนิเทศครูในการจัดประสบการณ์ทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยครูต้องให้เด็กได้เรียนรู้จากการกระทำ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสภาพแวดล้อม และ 4) เป็นรูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์ทางภาษาที่ผสมแนวความคิดการสอนภาษาธรรมชาติกับทักษะการสอนสะกดคำ โดยมีกิจกรรมการพัฒนาทางภาษาที่หลากหลาย

วัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ 2) เพื่อพัฒนาครูให้มีทักษะในการเขียนแผนและการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

เนื้อหา ความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

กระบวนการนิเทศ มีกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การประเมินสภาพและความสามารถ (Assessing) ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (Planning) ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตามและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching) ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงานการชี้แนะทางปัญญา 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning) ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring) ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing) ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting) และขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying) ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลการนิเทศ (Analysis) และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการนิเทศ (Evaluate)

การวัดและประเมินผล 1) ความรู้ในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ 2) ทักษะในการเขียนแผนและการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

2.2 ผลการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย บทนำ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการนิเทศ และการนำการนิเทศสู่การปฏิบัติ

2.3 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศ มีผลการประเมินภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D.=0.55) และคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ มีผลการประเมินโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D.= 0.29)

2.4 ผลการทดลองนำร่องการใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า รูปแบบการนิเทศมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

3.1 ครูที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศมีความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาด้านภาษา หลังเข้าร่วมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ครูที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศมีความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาด้านภาษา หลังเข้าร่วมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ทักษะในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา

3.3.1 คะแนนความสามารถด้านทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ โดยใช้การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม พบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง จนมีการปฏิบัติจากระดับต่ำ พัฒนาไปอยู่ในระดับปานกลางและสูง

3.3.2 คะแนนความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม พบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง จนมีการปฏิบัติจากระดับต่ำ พัฒนาไปอยู่ในระดับปานกลางและสูง

3.3.3 คะแนนความสามารถด้านทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล พบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง จนมีการปฏิบัติจากระดับค่อนข้างต่ำ พัฒนาไปอยู่ในระดับสูง

3.3.4 คะแนนความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล พบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง จนมีการปฏิบัติจากระดับค่อนข้างต่ำ พัฒนาไปอยู่ในระดับสูง

3.3.5 คะแนนความสามารถด้านทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ พบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง จนมีการปฏิบัติจากระดับปานกลางพัฒนาไปอยู่ในระดับสูง

3.3.6 คะแนนความสามารถด้านทักษะการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะโดยใช้การนิเทศแบบร่วมมือ พบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง จนมีการปฏิบัติจากระดับปานกลาง พัฒนาไปอยู่ในระดับสูง

4. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.56)

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบจากการสรุปผลมาอภิปรายผลการวิจัย 4 ประเด็น ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ของสถานศึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ด้านภาษาของครูกลุ่มเป้าหมาย มีประเด็นที่นำมาอภิปรายได้แก่ ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ส่วนใหญ่จบสาขาการศึกษาปฐมวัย แต่ยังไม่ขาดประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ และครูส่วนใหญ่ยังไม่สื่อสารภาษาลัวะไม่ได้ ซึ่งถ้าครูไม่สามารถสื่อสารภาษาเดียวกับเด็กจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาทักษะด้านภาษาไทย ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, น. 9) ได้กล่าวไว้ว่าครูผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ภาษาท้องถิ่นของเด็กและภาษาไทยทั้งการพูด การอ่าน และการเขียน และพบว่าครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเองในด้านวิธีการจัดประสบการณ์ด้านภาษา การออกแบบแผนการจัดประสบการณ์ด้านภาษา และการจัดทำสื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา เพราะทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อครูมาก โดยการจัดประสบการณ์ทางภาษาให้เด็กปฐมวัยควรจัดให้สอดคล้อง

กับพัฒนาการ วิธีการเรียนรู้ และความสนใจของเด็ก จะส่งผลให้เด็กเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน (อภิรดี ไชยกาล, 2557, น. 39) ส่วนความรู้ที่ครูผู้สอน เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีความต้องการและจำเป็นในการได้รับการนิเทศการจัดประสบการณ์ ด้านภาษา ได้แก่ ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, น. 6-7) ได้กล่าวไว้ว่าการนำภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาการเรียนรู้ ครูควรเป็นผู้มีบทบาทในการสร้างคุณค่าทางภาษาและวัฒนธรรมของผู้เรียนและชุมชน ให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของตน คงรักษาภาษาและวัฒนธรรมซึ่งเป็นรากฐานของชุมชนให้สืบทอดต่อไป นอกจากนี้ครูยังมีความต้องการเรียนรู้ในด้านการออกแบบแผนการจัดประสบการณ์ ทักษะการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และภาษาไทยมาตรฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ในด้านการนิเทศแบบพัฒนาการ (Development Supervision) คำนี้ถึงหลักการพัฒนาการของมนุษย์ ธรรมชาติ ศักยภาพ ตลอดจนความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยมีวิธีการนิเทศ 4 วิธี ได้แก่ วิธีการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม (Directive Control Approach) วิธีการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล (Directive Information Approach) วิธีการนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Approach) วิธีการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ (Non-directive Approach) ซึ่งการเลือกใช้วิธีการนิเทศในแต่ละแบบนั้น ต้องคำนึงถึงระดับความสามารถในการพัฒนาของครู ความผูกพันต่อภาระหน้าที่และระดับความเชี่ยวชาญของครู เพราะครูแต่ละคน แต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกัน ซึ่งจากการประเมินความสามารถของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ สามารถจำแนกครูออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความรู้ความสามารถต่ำ ใช้วิธีการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม กลุ่มที่มีความรู้ความสามารถค่อนข้างต่ำ ใช้วิธีการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล และกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถปานกลาง ใช้วิธีการนิเทศแบบร่วมมือ ซึ่งการนำวิธีการนิเทศมาใช้นั้นต้องใช้ให้ตรงกับระดับความรู้และความสามารถของครู ตามแนวคิดการนิเทศแบบพัฒนาการ (Glickman et al., 2010 อ้างถึงใน วัชราน เล่าเรียนดี, 2556, น. 120)

นอกจากนี้การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) เป็นกระบวนการในการช่วยเหลือ กระตุ้นหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับการชี้แนะมีการพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้ชี้แนะจะเป็นสื่อกลางให้เกิดการคิด การพัฒนา การสร้างความรู้ใหม่ การปรับเปลี่ยนวิธีการคิด เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก การมีความรู้และความสามารถในการคิด (Costa, & Garmston, 2002) โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการชี้แนะทางปัญญาไว้ 5 ขั้นตอน ทำให้ผู้นิเทศสามารถชี้แนะแก่ผู้รับการนิเทศเป็นลำดับขั้นตอน นำมาใช้ในการชี้แนะให้ผู้รับการชี้แนะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดียิ่งขึ้น ในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุล

ภาษา ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ทางภาษาที่ผสมผสานแนวทางการสอนภาษาธรรมชาติกับทักษะการสอนสะกดคำ เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมาย การใช้จริง แล้วจึงสอนทักษะย่อยหรือการสะกดคำ สอดแทรกในเรื่องที่เรียนรู้ตามบริบทจริงของผู้เรียน (อารี สันทรวี, 2550) ในการนำแนวคิดสมดุภาษามาใช้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และสรุปกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านภาษาตามแนวคิดสมดุภาษานั้น มีกิจกรรมในการพัฒนาด้านภาษาสำหรับเด็กในแต่ละสัปดาห์ โดยเรียงลำดับให้เป็นขั้นตอน คือ กิจกรรมการอ่านให้ฟัง กิจกรรมการอ่านร่วมกัน กิจกรรมการอ่านคนเดียว กิจกรรมหลังการอ่าน และกิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

การสร้างรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบคือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การประเมินสภาพและความสามารถ (Assessing) ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (Planning) ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตามและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching) ซึ่งประกอบด้วยการดำเนินงานการชี้แนะทางปัญญา 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning) ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring) ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing) ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting) และขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying) ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลการนิเทศ (Analysis) และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการนิเทศ (Evaluate)

ผลการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญก่อนนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ โดยภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.55) ซึ่งรูปแบบการนิเทศ มีองค์ประกอบที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา มาจากแนวทางการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ผสมผสานกับแนวทางการพัฒนารูปแบบ (Joyce, & Weil, 2009, p. 72) ร่วมกับแนวทางการนิเทศการสอนแบบพัฒนาการ (Glickman, 2010) และแนวทางการชี้แนะทางปัญญา (Costa and Garmston, 2002) นำมาออกแบบและพัฒนาด้วยวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ **ขั้นตอนที่ 1** การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ : Research (R₁) **ขั้นตอนที่ 2** การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการ

ชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ (Design and Development) : Development (D₁) **ขั้นตอนที่ 3** การศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ (Implementation): Research (R₂) และ **ขั้นตอนที่ 4** การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ (Evaluation): Development (D₂)

นอกจากนี้ รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศที่เหมาะสม มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์จากงานวิจัยด้านการนิเทศการศึกษาทำให้ได้องค์ประกอบของการนิเทศที่เหมาะสมประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ และการวัดและประเมินผล (ยุพิน ยืนยง, 2553, น. 249-250; วไลพร เมฆไตรรัตน์, 2555, น. 79; ดวงหทัย โสมไชยวงค์, 2557, น. 319; พนิดา จารย์อุปการะ, 2557, น. 207; ยมนพร เอกปชชา, 2557, น. 110; รัชยา คงขาว, 2558, น. 106 ; วิหาร พลเพชร, 2558, น. 142; นัยนา ฉายวงค์, 2560, น. 12; Joyce, & Weil, 2009, p. 72) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบขึ้นอย่างเป็นระบบ แล้วนำไปทดลองใช้ เพื่อพิสูจน์ ทดสอบประสิทธิภาพ แล้วนำมาปรับปรุงจึงทำให้รูปแบบมีความเหมาะสมและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศของยุพิน ยืนยง (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการตามแนวคิดของแกลทอร์น โดยมีชื่อว่า ซีไอพีอี (CIPE Model) องค์ประกอบได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 Classifying: C การคัดกรองระดับความรู้ ความสามารถ ทักษะที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อจัดกลุ่มครูและเลือกวิธีการนิเทศที่เหมาะสมสำหรับครูแต่ละกลุ่ม ขั้นตอนที่ 2 Informing : I การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ ขั้นตอนที่ 3 Proceeding : P การดำเนินงาน ได้แก่ การประชุมก่อนการสังเกตการสอน (Pre conference) การสังเกตการสอน (Observation) การประชุมหลังการสังเกตการสอน (Post conference) ขั้นตอนที่ 4 Evaluation: E การประเมินผล การนิเทศ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรอุมา บวรศักดิ์ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา รูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ ARPED Model มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน (Assessment: A) 2) การสร้าง

ความสัมพันธ์ (Relationship Building: R) 3) การสร้างแนวปฏิบัติการณ์เทศการสอน (Practice: P) ประกอบด้วย 3.1) หลักการ 3.2) วัตถุประสงค์ 3.3) กระบวนการนิเทศ ประกอบด้วย 3.3.1) ประชุมก่อนสังเกตการสอน (Pre Observation Conference) 3.3.2) สังเกตเหตุการณ์สำคัญในการจัดการเรียนรู้ 3.3.3) การไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflecting) 3.4) เป็นพี่เลี้ยงและการสอนงาน (Mentoring and Coaching) 3.5) การประเมินและปรับปรุงงาน (Summative Evaluation and Improvement) 4) การประเมินผล (Evaluation) และ 5) การพัฒนาและปรับปรุงงาน (Development)

3. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

การศึกษาด้านความรู้ในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ พบว่าครูที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศมีความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาหลังเข้าร่วมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศมีความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาหลังเข้าร่วมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ ผลการประเมินของครูทั้ง 3 กลุ่มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ พัฒนาการเพิ่มขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง โดยการนิเทศแบบชี้นำควบคุม พบว่าครูมีคะแนนเพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติในระดับต่ำพัฒนาไปอยู่ในระดับปานกลางและสูง การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูลพบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับจากการปฏิบัติในระดับค่อนข้างต่ำ พัฒนาไปอยู่ในระดับสูง และการนิเทศแบบร่วมมือพบว่าครูทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับจากการปฏิบัติในระดับปานกลางพัฒนาไปอยู่ในระดับสูง

นอกจากนี้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนิเทศตามกระบวนการนิเทศของรูปแบบการนิเทศ ซึ่งได้สังเคราะห์กระบวนการนิเทศจากนักการศึกษา ได้แก่ Copeland, & Boyan (1978; Glickman et al., 2004; Harris, 2002; Louis. A, Allen, 2002; Acheson, & Gall, 2003; สัจจ อูทรานันท์, 2530; เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย, 2552; วชิรา เครือคำอ้าย, 2552; วชิรา เล่าเรียนดี, 2553; สามารถ ทิมนา, 2553) แล้วนำมากำหนดไว้เป็นกระบวนการนิเทศตามลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมิน (Assessing) เป็นการประเมินความสามารถของครูในด้านความรู้และทักษะในการเขียนแผนและการจัดประสบการณ์ โดยจำแนกรู้ออกเป็น 3 กลุ่มเพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการนิเทศที่จะนำมาใช้กับครูในแต่ละกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสามารถ ทิมนา (2553, น. 69) ได้กล่าวไว้ว่า การนำการนิเทศแบบพัฒนาการไปใช้ ขั้นแรกนั้นต้องเลือกวิธีนิเทศที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดกับครูแต่ละคน โดยประเมินระดับพัฒนาการของครู

ระดับความเชี่ยวชาญ ระดับความผูกพันต่อภาระหน้าที่ ทำได้โดยการสังเกตครูขณะทำการสอนและการทำงานร่วมกับครู และสอดคล้องกับ Glatthorn (1990, p. 143 อ้างถึงใน ยมนพร เอกปัทมา, 2557, น. 46-47) ได้สรุปเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ของวัยผู้ใหญ่ไว้ว่า ผู้ใหญ่จะเรียนได้ดีกว่า หากเป็นการเรียนที่เฉพาะบุคคลหรือเฉพาะกลุ่มตามความต้องการและจะเรียนได้ดีในบรรยากาศที่มีความไว้วางใจ และการยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning) ได้จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศและกำหนดแนวทางในการนิเทศ ซึ่งได้ให้ความรู้ในด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ภาษาไทยมาตรฐาน และเทคนิควิธีการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุล ภาษา รูปแบบการจัดอบรมมีทั้งการบรรยายและการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา จากการทำผู้รับการนิเทศได้รับการอบรมก่อนจะส่งผลให้มีความรู้และทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้ ในสถานการณ์จริง สอดคล้องกับ Glickman, Gordon, & Ross-Gordon, 2010, p. 11) ได้กล่าวเกี่ยวกับความรู้ที่สำคัญและจำเป็นเบื้องต้นที่จำเป็นต้องมีไว้ก่อน เพื่อให้การนิเทศการสอนประสบความสำเร็จคือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะด้านการประสานสัมพันธ์บุคคล (Interpersonal skill) และทักษะทางเทคนิค (Technical skills) เกษศิริพันธ์ ศรีสัมฤทธิ์ (2556, น. 339) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพครูด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยา วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่าครูที่ได้รับการฝึกอบรมความรู้ก่อนนำไปใช้จริง จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เพราะจะมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นที่ได้จากการฝึกอบรมทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านเจตคติ และด้านทักษะปฏิบัติ จะช่วยให้การปฏิบัติงานได้ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตามและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching) จากผลการดำเนินการนิเทศติดตามแล้วส่งผลให้ครูมีพัฒนาการที่ดีขึ้นนั้น โดยครูมีทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ที่ดีขึ้นจากครูที่อยู่ในระดับต่ำสามารถพัฒนาไปอยู่ในระดับปานกลางและสูงได้ ครูจากระดับค่อนข้างต่ำและระดับปานกลางสามารถพัฒนาไปอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้นำกระบวนการนิเทศแบบพัฒนาการมาใช้ ซึ่งเป็นกรนิเทศที่ให้การช่วยเหลือครูตามระดับความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบ และความผูกพันต่อหน้าที่ของครู โดยกรนิเทศแบบชี้แนะควบคุมสำหรับครูที่มีระดับความสามารถต่ำ ผู้นิเทศจะปฏิบัติต่อผู้รับการนิเทศด้วยการพูด การใช้ท่าทาง การแนะนำช่วยเหลือครูอย่างใกล้ชิด ซึ่งผู้นิเทศต้องฟังครูให้มากที่สุดเพื่อให้เข้าใจมุมมองการคิดของครู แล้วจึงเสนอแนวทางการปรับปรุงแก้ไขกรเขียนแผนและการจัดประสบการณ์ของครู ส่วนกรนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูลสำหรับครูที่มีระดับความสามารถค่อนข้างต่ำ ผู้นิเทศได้ลดพฤติกรรมกรนิเทศแบบชี้แนะควบคุมลง พยายามให้ครูได้ตัดสินใจให้มากขึ้นและสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง โดยผู้นิเทศต้องฟังครู และครูยอมรับที่จะ

ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตนเอง แล้วผู้นิเทศจึงให้ข้อมูลเพิ่มเติม และการนิเทศแบบร่วมมือสำหรับครูที่มีระดับความสามารถปานกลาง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะร่วมกันตัดสินใจในวิธีการแก้ปัญหา ให้ข้อเสนอแนะและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยผู้นิเทศต้องฟังผู้รับการนิเทศพูดให้เข้าใจ แล้วจึงร่วมกันคิดพิจารณาแนวทางการแก้ไข โดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้แลกเปลี่ยน เสนอแนะซึ่งกันและกัน จากการดำเนินการดังกล่าวจึงส่งผลให้ครูมีความรู้และมีพัฒนาการในการเขียนแผนการจัดการ ประสพการณ์และมีทักษะการจัดประสบการณ์ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ ทิมนาค (2553; Striker et al., 2016; Ozyildirim, & Aksu, 2016; Goksoy, 2018; Semin, et al., 2018) ที่ได้ศึกษาและพัฒนาครู โดยใช้การนิเทศแบบพัฒนาการแล้วครูมีพัฒนาการดีขึ้น

นอกจากใช้การนิเทศแบบพัฒนาการกับครูทั้ง 3 กลุ่มแล้ว ผู้วิจัยได้นำวิธีการชี้แนะทางปัญญามาใช้ในการชี้แนะครู โดยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการชี้แนะทางปัญญาจาก Costa, & Garmston (2011; วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา, 2558; วิณา ก้วยสมบุรณ์, 2547; กุณทลี บริรักษ์สันติกุล, 2558; ชนิพรธณ จาติเสถียร, 2557) มีการชี้แนะ 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning) ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring) ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing) ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting) และขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying) ซึ่งการชี้แนะแก่ครูแต่ละกลุ่ม มีลักษณะคือครูที่มีความสามารถต่ำผู้ชี้แนะได้ให้ข้อเสนอแนะและครูได้สะท้อนคิดในการเขียนแผนการจัดการ ประสพการณ์ และการจัดประสบการณ์ ซึ่งได้ให้การชี้แนะอย่างใกล้ชิดและใช้เวลามาก ครูที่มีความสามารถค่อนข้างต่ำ ผู้ชี้แนะได้ให้ข้อเสนอแนะและครูได้สะท้อนคิดในการจัดทำแผนการจัดการ ประสพการณ์ และการจัดประสบการณ์ โดยให้ความช่วยเหลือชี้แนะใช้เวลาปานกลาง และครูที่มีความสามารถปานกลาง ผู้ชี้แนะได้ให้ข้อเสนอแนะและครูได้สะท้อนคิดในการจัดทำแผนการจัดการ ประสพการณ์ และการจัดประสบการณ์ ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของผู้ชี้แนะกับผู้รับการชี้แนะเพื่อให้การดำเนินงานดีขึ้น ซึ่งการนิเทศด้วยวิธีการชี้แนะทางปัญญานี้ มีความเชื่อว่า ทุกคนมีพลังและมีความสามารถด้านในที่นำไปสู่การเติบโตและเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งพลังและความสามารถด้านในเหล่านี้เรียกว่า “states of mind” ประกอบด้วย การรับรู้และความมั่นใจที่ทำงานให้ลุล่วง ความคิดที่ยืดหยุ่น ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน การมีสติ และความพึงพาอาศัยกัน และการเห็นแก่ส่วนรวม (Costa, & Garmstone, 2002) และผลการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิณา ก้วยสมบุรณ์ (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาระบบการชี้แนะทางปัญญาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลของครูประจำการระดับประถมศึกษา ผลการใช้กระบวนการชี้แนะทางปัญญากับครูกรณีศึกษา 3 กลุ่ม พบว่า ครูกลุ่มที่ 1 มีทักษะดีมาก กลุ่มที่ 2 ได้พัฒนาทักษะในด้านการคิดสะท้อนขณะปฏิบัติงาน 2-3 พฤติกรรม และ ครูกลุ่มที่ 3 ได้พัฒนาทักษะในด้านการคิดสะท้อนถึงการปฏิบัติงานในอนาคตและสามารถพัฒนาปรัชญาการศึกษาส่วนบุคคลจากพฤติกรรมการสอน

1 พฤติกรรม และสอดคล้องกับ ซนิพรรณ จาติเสถียร (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการฝึกอบรมครูประจำการด้านการประเมินเด็กปฐมวัยโดยใช้จิตปัญญาศึกษาและการชี้แนะทางปัญญา ผลการวิจัย พบว่า 1) กระบวนการฝึกอบรมครูประจำการด้านการประเมินเด็กปฐมวัยโดยใช้จิตปัญญาศึกษาและการชี้แนะทางปัญญา เป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับมิติด้านในหรือด้านจิตใจของครู โดยสร้างให้เกิดความตระหนัก และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานผ่านการชี้แนะ 2) ผลการใช้กระบวนการฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น พบว่า ครูจำนวน 7 จาก 8 คน มีระดับความสามารถในการประเมินเด็กปฐมวัยวัยสูงขึ้น และสอดคล้องกับ กุณฑลวีร์ บริรักษ์สันติกุล (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการสร้างเสริมความสามารถของครูในการออกแบบการเรียนรู้การสอนสำหรับเด็กในระยะเวลาเชื่อมต่อจากระดับอนุบาลสู่ระดับประถมศึกษาตามแนวคิดกลุ่มศึกษาทั้งคณะและแนวคิดการชี้แนะทางปัญญา ผลการวิจัยพบว่า หลังเข้าร่วมกระบวนการ ครูมีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้การสอน สำหรับเด็กในระยะเวลาเชื่อมต่อสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ จีระภา ธรรมนำสีล (2562) ได้ทำการวิจัยแล้วพบว่าครูที่ได้รับการนิเทศมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์โดยภาพรวมสูงขึ้นทุกสัปดาห์

นอกจากนี้ครูที่ได้รับการชี้แนะทางปัญญา ยังได้สะท้อนความรู้สึกในระหว่างการชี้แนะทางปัญญา เช่น “การที่มีศึกษานิเทศก์คอยแนะนำ ให้แนวทางในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ก่อนนำไปปฏิบัติจริง ทำให้มีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก กิจกรรมมีความหลากหลายทำให้เด็กมีความสุขจากการร่วมกิจกรรม มีพัฒนาการทางภาษาไทยดีขึ้น ทำให้ครูมีกำลังใจในการจัดประสบการณ์แก่เด็กต่อไป” (ครูเหนือ นาน โรงเรียนภูพยัคฆ์) “การจัดประสบการณ์ที่มีศึกษานิเทศก์คอยช่วยเหลือและแนะนำอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ทำให้ครูได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเองในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการและมีทักษะทางภาษาไทยดีขึ้น เด็กมั่นใจในการพูดกับครูขึ้น” (ครูน้ำ นาน โรงเรียนภูเว) “ครูได้รับการชี้แนะและปรับปรุงการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ทุกสัปดาห์ ทำให้ครูมีความมั่นใจในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย เด็กเรียนรู้ภาษาไทยอย่างมีความสุข เพราะกิจกรรมตามแนวคิดสมดุลภาษาที่นำมาใช้นั้น มีความหลากหลายส่งผลให้เด็กสนุกสนานและมีความสุขในการเรียนรู้” (ครูมณีนาน โรงเรียนภูกล้วยไม้) ซึ่งสอดคล้องกับ Henry, A. G. (2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การชี้แนะทางปัญญา: การทดสอบการเขียนบันทึกสะท้อนตัวเองของครู พบว่าการชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) เป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยเตรียมครูให้พร้อมสำหรับการสอนในห้องเรียนได้ดีขึ้น ครูผู้สอนที่ได้สัมผัสกับการชี้แนะทางปัญญา สามารถเรียนรู้ได้มากขึ้นจากประสบการณ์ของพวกเขาและใช้คำที่บ่งบอกถึงระดับที่สูงขึ้นของจิตใจทั้งห้า คือ ประสิทธิภาพ ความยืดหยุ่น ความมีสติ ฝีมือ และการพึ่งพาซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับ Castillo, A.

G. (2015) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การชี้แนะทางปัญญาเป็นรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพในโรงเรียนที่มีความหลากหลายทางภาษา ผลการวิจัยพบว่า การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive coaching) เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการเป็นผู้ปฏิบัติงานที่กำกับตนเองได้และสามารถปรับตัวได้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย รวมถึงนักเรียนที่มีความหลากหลายทางภาษาด้วย และสอดคล้องกับ DeMasters, G. A. (2018) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการชี้แนะทางปัญญาในห้องเรียนและประสิทธิภาพของครูแล้วพบว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างระดับการชี้แนะทางปัญญาและประสิทธิภาพในการสอนที่เกิดขึ้นกับผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) ผู้รับการนิเทศได้วิเคราะห์เหตุการณ์และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการนิเทศและการร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับ สอดคล้องกับ Copeland, & Boyan (1978; Clickman et al., 2007; Acheson, & Gall, 2003; วิชา เล่าเรียนดี, 2553) ที่ได้ให้ความสำคัญของการวิเคราะห์ผลหลังจากการดำเนินการนิเทศรวมถึงมีการประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับในการดำเนินการนิเทศ ซึ่งการดำเนินงานในครั้งนี้ ผู้รับการนิเทศได้วิเคราะห์และให้ข้อมูลย้อนกลับในประเด็น ผู้รับการนิเทศเห็นอะไรบ้าง ผู้รับการนิเทศคิดอย่างไร ผู้รับการนิเทศรู้สึกอย่างไร และผู้รับการนิเทศจะทำอย่างไร จึงทำให้ผู้รับการนิเทศสามารถวิเคราะห์และสะท้อนแนวคิดของตนเองได้เป็นอย่างดี และนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี ดังที่ครูได้สะท้อนไว้ในบางตอน ดังนี้ “การจัดประสบการณ์ทุกสัปดาห์เด็กมีพัฒนาการในด้านการอ่านคำพื้นฐานจากบัตรภาพประกอบคำ ทำให้ครูมีกำลังใจในการจัดประสบการณ์ ซึ่งครูได้ค้นหาเทคนิค วิธีการ และใบงานเตรียมความพร้อมด้านภาษาที่หลากหลายและได้รับการชี้แนะอย่างดี ทำให้ครูมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรม เด็กเกิดความสนุกสนาน มีความสุขในการร่วมกิจกรรม และกล้าพูดภาษาไทยมากขึ้น” (ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า) “การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน ในระยะแรกคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ เพราะทักษะในการพูดภาษาไทยของเด็กยังไม่ได้ แต่พอได้รับการชี้แนะจากศึกษานิเทศก์ ทำให้มีความมั่นใจในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียนดีขึ้น” (ครูน่านนิรมิตร โรงเรียนภูคำฟ้า) “การออกแบบการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ในระยะแรก ๆ ไม่มีความมั่นใจในการออกแบบและจัดประสบการณ์ แต่พอได้รับการชี้แนะ จึงได้ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาตามการชี้แนะต่อมาทำให้มีสื่อ ใบงาน และเกมการศึกษาสำหรับการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียนที่หลากหลายและพอเพียงสำหรับเด็ก ๆ” (ครูน่านนที โรงเรียนภูช้างเผือก)

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate) การทบทวนกระบวนการของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งได้ร่วมกันประเมิน ทบทวนข้อมูล สรุปความประทับใจ ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จและปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค

ได้เรียนรู้และมีประเด็นใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง สอดคล้องกับ Glickman et al. (2007; Louis. A, Allen, 2002; สัจด์ อุทรานันท์, 2529; เกียรติศักดิ์ สังข์ชัย, 2552; วชิรา เครือคำอ้าย, 2552; วิชรา เล่าเรียนดี, 2553; สามารถ ทิมนาค, 2553) ได้ให้ความสำคัญของการประเมินผลในกระบวนการนิเทศ โดยมีครูได้สะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลของกระบวนการนิเทศไว้ เช่น “การประเมินผลกระบวนการนิเทศ ทำให้ทราบจุดเด่นและจุดที่เราควรพัฒนา จากการดำเนินงานกระบวนการนิเทศได้เป็นอย่างดี” (ครูน่านภา โรงเรียนภูคา) “ขั้นตอนการประเมินผล จะทำให้ครูและศึกษานิเทศก์ได้ปรับปรุงในประเด็นที่ดำเนินงานได้ไม่ดีและได้พัฒนาในประเด็นที่ดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น” (ครูขุนาน โรงเรียนภูผาม่าน) และ “การประเมินผลทำให้สะท้อนคิดได้ว่าการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ของครู ควรได้รับการพัฒนาต่อไปอย่างไรบ้าง” (ครูดวงน่าน โรงเรียนภูผามอก)

4. การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

จากการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.56) และเมื่อพิจารณารายการประเมินพบว่า รูปแบบการนิเทศสอดคล้องกับความต้องการของครูมีระดับคะแนนสูงสุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D.=0.50) ถัดมาในรายการครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะนำข้อมูลจากการนิเทศไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและผู้เรียน ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.53) ส่วนประเด็นอื่น ๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและมากที่สุดทุกรายการ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ที่ได้พัฒนาขึ้น ได้นำหลักการของนิเทศแบบพัฒนาการมาใช้ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ เพื่อพิจารณาเลือกใช้วิธีการนิเทศแบบพัฒนาการให้เหมาะสมสำหรับครูแต่ละบุคคล โดยพิจารณาจากระดับพัฒนาการของครู (Developmental level) ระดับความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม (Level of Abstraction) ความรู้ความเชี่ยวชาญ (Expertise) ความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ (Responsibility) และการยอมรับและผูกพันต่อภาระหน้าที่ (Commitment) (Glickman et al., 2007, pp. 198-206) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่ระบุว่าผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีถ้าเป็นการเรียนที่เฉพาะบุคคลหรือเฉพาะกลุ่มตามความต้องการ มีบรรยากาศที่มีความไว้วางใจและการยอมรับความแตกต่าง (Glatthorn, 1990, p.143 อ้างถึงใน ยมนพร เอกปชชา, 2557, หน้า 46-47) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สามารถ ทิมนาค (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของ

กลี๊กแมนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูผู้ทำหน้าที่นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ และนักเรียนแต่ละกลุ่มตามวิธีการนิเทศที่มีต่อรูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊กแมนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศการสอนพบว่าครูผู้ทำหน้าที่นิเทศและครูผู้รับการนิเทศแต่ละกลุ่มตามวิธีการนิเทศ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊กแมนอยู่ในระดับมากที่สุด

การนำแนวคิดการชี้แนะทางปัญญา (cognitive coaching) ซึ่งเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือ กระตุ้นหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับการชี้แนะมีการพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้ชี้แนะจะเป็นสื่อกลางให้เกิดการคิด การพัฒนา การสร้างความรู้ใหม่ การปรับเปลี่ยนวิธีการคิด เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก การมีความรู้ และความสามารถในการคิดโดยมีหลักการเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงและการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน เพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนคือ ทุกคนมีพลังและความสามารถด้านในที่นำไปสู่การเติบโตและเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นต้องมีการมุ่งเน้นระดับที่พึงปรารถนา ความช่วยเหลือ การสร้างความเข้าใจจากจุดยืนของผู้รับ ซึ่งการชี้แนะมุ่งเน้นระดับที่พึงปรารถนา การให้ความช่วยเหลือ และการสร้างความเข้าใจของผู้รับการชี้แนะจะทำให้การชี้แนะบรรลุตามที่กำหนดไว้ (Costa, & Garmston, 2011; วิณา กัญจสมบุรณ์, 2547; ชนิพรธณ จาติเสถียร, 2557; วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา, 2558) จะเห็นได้ว่าหลักการของการนิเทศแบบพัฒนาการและการชี้แนะทางปัญญามีความสอดคล้องกัน ที่มุ่งให้ผู้ชี้แนะใช้วิธีการฝึกที่หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล จุดอ่อน และจุดแข็งของผู้รับการชี้แนะแต่ละคน ซึ่งมีความต้องการพัฒนาที่แตกต่างกัน ผู้รับการชี้แนะเกิดการพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ หัวใจสำคัญของการชี้แนะที่แตกต่างจากการสอนโดยทั่วไปคือ การให้ผู้รับการชี้แนะเกิดการเรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเอง (วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Lin, C. (2012) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการชี้แนะทางปัญญาเกี่ยวกับการวางแผนและการใช้การสนทนาทางด้านการเรียนการสอน (Instructional conversations) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของการชี้แนะทางปัญญา (Cognitive coaching) ที่มีต่อการวางแผนและการใช้การสนทนาทางด้านการเรียนการสอน ผู้เข้าร่วมการวิจัยประกอบไปด้วยครูผู้สอนในโรงเรียนระดับ K-12 จำนวน 28 คน ผลของการศึกษาแสดงให้เห็นว่าก่อนที่ครูผู้สอนเหล่านี้จะได้รับการชี้แนะทางปัญญา ระดับคะแนนในเรื่องการวางแผนอยู่ในระดับต่ำ แต่หลังจากที่ได้รับการชี้แนะทางปัญญาคะแนนในเรื่องการวางแผนสูงขึ้น

นอกจากนี้ ผู้รับการนิเทศได้รับการชี้แนะจากผู้นิเทศอย่างใกล้ชิด เกิดความไว้วางใจและเคารพซึ่งกันและกัน ด้วยระยะเวลาที่ต่อเนื่องเป็นเวลา 12 สัปดาห์ จึงทำให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และทักษะในการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์และมีทักษะในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา มากยิ่งขึ้น รวมถึงในระหว่างนี้ได้ติดต่อสื่อสารทั้งแบบต่อหน้า (Face to face) และแบบออนไลน์ทั้งทางกลุ่มไลน์ (Line Application) และกลุ่มเฟซบุ๊ก (Facebook) ส่งผลให้

ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ซึ่งการชี้แนะนั้นมีทั้งการชี้แนะเป็นทางการและไม่เป็นทางการ อีกทั้งผู้นิเทศได้พัฒนาตนเองให้มีทักษะและเทคนิคของการชี้แนะทางปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจ ที่ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่าการช่วยเหลือแนะนำ สนับสนุนครู ให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา การนิเทศจะต้องมาจากความต้องการ การยอมรับของครูเป็นสำคัญ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นิเทศจะต้องใช้ภาวะผู้นำ วิธีจูงใจ แรงจูงใจที่เหมาะสมกับครูแต่ละกลุ่ม รวมถึงเทคนิควิธีการนิเทศที่เหมาะสมด้วย (วัชรรา เล่าเรียนดี, 2556, น. 68-69) ดังเช่นความรู้สึกรักของครู ที่ได้เขียนบอกถึงความประทับใจต่อการร่วมการใช้รูปแบบไว้ เช่น “การดำเนินงานครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีความรู้สึกที่ดีมาก ตั้งแต่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องที่ยากรู้ เช่น ภาษาถิ่นและการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา และเมื่อนำมาปฏิบัติจริง มีศึกษานิเทศก์ที่คอยตรวจแผน ให้ข้อเสนอแนะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ ด้วยความเป็นกันเอง มีการปฏิสัมพันธ์และพูดให้กำลังใจด้วยความเป็นมิตร ” (ครูขวัญน่าน โรงเรียนภูญาไพร, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564) “การปฏิบัติงานในภาคเรียนนี้ ทำให้ได้เรียนรู้ในเรื่องที่มีประโยชน์มากและสามารถนำข้อแนะนำที่ได้รับมาปรับใช้และพัฒนาการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ทำให้เกิดความมั่นใจในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์มากขึ้น ” (ครูน่านนิรมิตร โรงเรียนภูคำฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564) “การได้รับความรู้จากการอบรมแล้วนำมาปฏิบัติจริง ถ้ามีศึกษานิเทศก์คอยชี้แนะ ให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นกันเอง ทำให้ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการออกแบบและจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ที่ข้าพเจ้าได้นำมาใช้เป็นครั้งแรก แต่การได้รับความช่วยเหลือทำให้เกิดความสบายใจและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมากขึ้น ” (ครูน่านฟ้า โรงเรียนภูอิงฟ้า, ผู้ให้ข้อมูล, 7 กันยายน 2564)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีความเหมาะสมที่จะนำกระบวนการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยที่มีความสามารถต่ำ ค่อนข้างต่ำ และปานกลาง ดังนั้นผู้นิเทศต้องคำนึงถึงศักยภาพและความสามารถของผู้รับการนิเทศเป็นสำคัญ
2. ขั้นตอนการนิเทศที่ส่งผลต่อความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษามากที่สุด คือ ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตามและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching) ซึ่งในกระบวนการนี้มีการชี้แนะทางปัญญาแก่ครูตามระดับความรู้

ความสามารถ ซึ่งได้ดำเนินการนิเทศทั้งแบบต่อหน้า (Face to face) และแบบออนไลน์ (Online) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะผู้นิเทศต้องมีทักษะการชี้แนะทางปัญญาจึงจะทำให้การนิเทศบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

3. ผู้นิเทศต้องมีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดสมดุภาษาและทักษะในการประเมิน การเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการประเมินทักษะการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา โดยดำเนินการตามเกณฑ์การประเมิน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมิน ผู้รับการนิเทศต้องนำไปปรับปรุงและพัฒนาในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และจัดประสบการณ์ของตนให้ดียิ่งขึ้น

4. การชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) ผู้ชี้แนะควรให้ความช่วยเหลือเพื่อเพิ่มความสามารถในการนำความรู้และประสบการณ์ให้แก่ครู และควรให้ครูได้สะท้อนความคิดของตนเองทั้งการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการจัดประสบการณ์

5. การนำการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาไปใช้ ควรให้ความสำคัญกับระดับความรู้ ความสามารถของครู ส่วนขั้นตอนในการชี้แนะทางปัญญา ซึ่งสามารถปรับและประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับผลการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และทักษะการจัดประสบการณ์ในแต่ละสัปดาห์ ของผู้รับการนิเทศรายบุคคลได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมเป็นครูที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยในระดับต่ำ ก่อนข้างต่ำ และปานกลาง ซึ่งรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ สามารถเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาของครูให้เพิ่มขึ้นได้ ดังนั้นควรนำผลงานการวิจัยที่ได้นี้ ไปใช้ในการพัฒนาครูที่มีความสามารถในระดับสูงต่อไป

2. การดำเนินการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความสนใจหนังสือนิทานเล่มใหญ่ (Big book) ที่มีเนื้อหาของหนังสือเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ดังนั้นจึงควรวิจัยและพัฒนาหนังสือนิทานเล่มใหญ่เพื่อนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาให้แก่เด็ก

3. ประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมาก ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มนั้น มีภาษาที่ใช้ในการสื่อสารแตกต่างกัน โดยมีการใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ดังนั้นควรมีการศึกษาและพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ในด้านการเขียนแผนและการจัดประสบการณ์ด้านภาษา

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระนคร

บรรณานุกรม

- กรองทอง จิระเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: ชุมชนนุสรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองธรรมศาสตร์และการเมือง. (2557). *พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- กัญจนา ศิลปภิจยาน. (2560). การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษา. ใน อรุณี ทรดาล (บก.) *เอกสารการจัดการสอนชุดวิชาการจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย* (น. 1-61). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กัณฑ์วรรณ มีสมสาร. (2554). *การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนภาษาโดยบูรณาการแนวสมดุล ภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษณาลี บริรักษ์สันติกุล. (2558). *การพัฒนากระบวนการสร้างเสริมความสามารถของครูในการ ออกแบบการเรียนการสอนสำหรับเด็กในระยะเชื่อมต่อกับระดับอนุบาลสู่ระดับ ประถมศึกษาตามแนวคิดกลุ่มศึกษาทั้งคณะและแนวคิดการชี้แนะทางปัญญา* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลจิราภรณ์ ศิวะกรฤทธิริณ. (2561). *การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์ ทางภาษาแบบองค์รวมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์ กราฟฟิค.
- เกษศิริรินทร์ ศรีสัมฤทธิ์. (2556). *รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพครู ด้านการจัด ประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ของเด็ก ปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย. (2552). *การพัฒนาแบบแผนการนิเทศการสอนครูวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาศักยภาพ นักเรียนที่มีแววความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จีระภา ธรรมนำศีล. (2562). *การพัฒนา รูปแบบการนิเทศการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิรันธนิณ คงจัน. (2560). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นและการช่วยเสริมศักยภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชนกพร อังศุวิริยะ. (2559). *ภาษากับสังคม*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์.
- ชนิพรรณ จาติเสถียร. (2557). *การพัฒนากระบวนการฝึกอบรมครูประจำการด้านการประเมินเด็กปฐมวัยโดยใช้จิตตปัญญาศึกษาและการชี้แนะทางปัญญา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมนาด อินทจามรรักษ์. (2552). *เส้นทางสู่การเป็นภาษาวรรณยุกต์ของภาษามัล-โปรที่พูดในจังหวัดน่าน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมนาด อินทจามรรักษ์. (2562). *การออกเสียงภาษาไทยของผู้พูดภาษาลัวะ จังหวัดน่าน: การศึกษาทางกลศาสตร์* (รายงานผลการวิจัย). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชัยวุฒิ สีนธวงศานนท์. (2555). *การพัฒนาวิธีการสอนอ่านตามแนวคิดการส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองและการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับเด็กปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (ม.ป.ป.). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เค แอนด์ พี บุ๊คส.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2548). *การนิเทศการสอนแผนใหม่ (Supervision of instruction)*. กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- ชารี มณีศรี. (2538). *การนิเทศการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- ฐิติมา อาพัทธนานนท์. (2561). *โรงเรียนหลากวัฒนธรรม นโยบายการจัดการศึกษาของประเทศไทยในสังคมพหุวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงหทัย โสมไชยยะวงศ์. (2557). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครู* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดา สาระยา. (2553). *กว่าจะเป็นคนไทย*. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

- ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ. (2550). ความหลากหลายทางภาษาในจังหวัดน่าน: ความรู้พื้นฐานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ 50 พรรษา (โครงการย่อยที่ 5: บทประมวลและสังเคราะห์ฐานข้อมูลหมู่บ้าน 902 หมู่บ้าน (99 ตำบล)) (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- นัยนา ฉายวงศ์. (2560). การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครพนม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิจสุตา อภินันทาภรณ์, และนฤมล เนียมหอม. (2558, ตุลาคม). การเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กอนุบาลสู่ยุคศตวรรษที่ 21. ใน เอกสารประกอบการเสวนาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ณ ห้องประชุม 3 ชั้น 3 อาคารพระมิ่งขวัญ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพาพร ธรรมสัตย์. (2558). การศึกษาความคิดคล่องทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันตามแนวสมดุลภาษา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นิพนธ์ ไทยพานิช. (2535). เทคนิคการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล เนียมหอม. (2560). การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย. สืบค้น 15 มีนาคม 2563, จาก [http://www.nareumon.com/index.php?option=com_contenttask=view id](http://www.nareumon.com/index.php?option=com_contenttask=view&id)
- นลินี ณ นคร. (2557). แนวคิดในการประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2559). การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ. สืบค้น 20 พฤศจิกายน 2562, จาก http://www.kroobannok.com/news_file/p61238851032.pdf
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พนิดาจารย์อุปการะ. (2557). รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการโค้ชของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรรณอร อุชุกภาพ. (2561). การศึกษาและวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรี ผลโยธิน. (2562). *หน่วยที่ 1 การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษา* (น. 1-43). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิสนุ พองศรี. (2549). *การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เทียมฟ้า.
- พิสนุ พองศรี. (2557). *การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ภัททิยา ยิมเรวัต, และสุรียา รัตนกุล. (2541). *สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ*. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ภาคีเชียงใหม่เพื่อการปฏิรูปการศึกษาร่วมกับชมรมทวิภาษาจังหวัดเชียงใหม่. (28-29 มีนาคม 2562). *ปัญหา อุปสรรคความท้าทายและทางออกที่ต้องการความช่วยเหลือ*. ใน *เอกสารประกอบการอบรมโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ (ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ) โดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน (พหุภาษา)* (น. 11). เชียงใหม่: โรงแรมคุ้มภูคำ จังหวัดเชียงใหม่.
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2548). *การออกแบบและพัฒนาคอร์สแวร์ สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2561). *แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2547). *วิธีวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยมนพร เอกปัสชา. (2557). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลังเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต)*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ยุพิน ยืนยง. (2553). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพ การวิจัยในชั้นเรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (ม.ป.ป.). *เอกสารประกอบการเรียนรายวิชา ECED 801 การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ใน เอกสารประกอบการสอนสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- รติรัตน์ คล่องแคล่ว. (2551). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางภาษาแบบธรรมชาติมีต่อทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยไทยอีสาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ระย้า คงขา. (2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัตน์ บัวสนธิ์. (2544). เอกสารประกอบการสอน เรื่อง การวิจัยและพัฒนาการศึกษา. พิษณุโลก:
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัตน์ บัวสนธิ์. (2554). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครสวรรค์:
ริมปิงการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (พิมพ์ครั้งที่ 5).
กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ:
อรุณการพิมพ์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). การนิเทศการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วชิรา เครือคำอ้าย. (2552). การพัฒนารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณภา ชำนาญเวช. (2551). ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการทำงานของพนักงานธนาคารออมสินในเขต
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล กรุงเทพฯ (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรินทร์ โพนน้อย. (2555). นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบสมดุลภาษา สำหรับนักเรียน
ระดับประถมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- วไลพร เมฆไตรรัตน์. (2555). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมสมรรถนะการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครสวรรค์:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2538). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: พรศิวกการพิมพ์.
- วชิรา เล่าเรียนดี. (2553). การนิเทศการสอน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ ทฤษฎี กลยุทธ์
สู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง
สนามจันทร์.
- วัลลภา จันทร์เพ็ญ. (2544). *การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาข้าง
อุตสาหกรรมตามแนวความคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา. (2558). *การโค้ชเพื่อการรู้คิด (Cognitive Coaching)* (พิมพ์ครั้งที่
5). กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- วิฑูรย์ ทูยาวัด. (2559). *การพัฒนาการอ่านออกเสียงควบกล้ำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 ตามแนวการสอนแบบสมดุลงาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิภาพร คุปติเกษม. (2558). *การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง อักษรนำและทักษะการสื่อสารของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การสอนแนวสมดุลงาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิหาร พลเพชร. (2558). *การวิจัยและพัฒนาแบบการพัฒนาศรรถนะด้านการวัดและประเมินการ
คิด สำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต)*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วีณา ก้วยสมบูรณ์. (2547). *การพัฒนากระบวนการชี้แนะทางปัญญาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาปรัชญา
การศึกษาส่วนบุคคลของครูประจำการระดับประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎี
บัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). *ทฤษฎีการประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังัด อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา: หลักการ ทฤษฎี และการปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: มิตรสยามการพิมพ์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2559). *วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาน อัสวภูมิ. (2537). *การพัฒนาแบบการบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัด* (วิทยานิพนธ์
ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สามารถ ทิมานาค. (2553). *การพัฒนาแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊แมนเพื่อพัฒนา
สมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *การส่งเสริมศักยภาพทางภาษาและการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย-ท้องถิ่น สำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นสื่อสารในชีวิตประจำวัน ระดับปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. สืบค้น 12 พฤศจิกายน 2562, จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: เจียฮั่ว.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. สืบค้น 12 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 ฉบับย่อ*. สืบค้น 12 พฤศจิกายน 2562, จาก <https://infocenter.nationalhealth.or.th/node/27329>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *การส่งเสริมศักยภาพทางภาษาและการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุทธนู ศรีไสย์. (2545). *หลักการนิเทศการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนารี ฝักปากเพราษะ. (2563). *การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาติพันธุ์ลัวะ (ไปร) โดยการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุนทรี่ ศิริภูวนันท์. (2559). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อทักษะการฟังของนักเรียน กลุ่มชาติพันธุ์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- สุพักตร์ พิบูลย์. (2555). *แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมิน*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมิทร ปิติพัฒน์. (2544). *ศาสนาและความเชื่อไทดำ ในสิบสองจุไทย ประเทศเวียดนาม*. กรุงเทพฯ:
คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรียา รัตนกุล, สุจิตต์ลักษณ์ ตีฆตุ้ง, และภัททิยา ยิมเรวัต. (2539). *ภาษาและวัฒนธรรมลัวะ:
ศึกษาจากบทสนทนา 30 บท*. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์. (2531). *สนทนาสาธาดรสขและการแพทย์ ลัวะ-ปรัย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เสาวณี สิริสุขศิลป์. (2564). *ภาวะผู้นำทางการนเทศการศึกษ (Educational Supervisory
Leadership)*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน. (2558). *สารานุกรมจังหวัดน่าน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558*.
กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2554). *วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ:
สามลดา.
- อภิรดี ไชยกาล. (2557). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองบนฐานของ
วัฒนธรรมและชุมชน โดยบูรณาการแนวการสอนพูดและการสลับภาษาเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการสื่อสารสำหรับนักเรียนในช่วงรอยต่อระดับประถมศึกษาปีที่ 1
(วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิรัตน์ดา ทองแกมแก้ว, สิทธิกร สุมาลี. (2562). *การประเมินการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย. ใน บุชิตา พรหมพิทักษ์ (บ.ก.) เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาเด็กปฐมวัย
ด้านภาษา (Language Development in Early Childhood), (น. 1-63)*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2542). *ภาษาในสังคมไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2550). *ภาษาศาสตร์สังคม (SOCIOLINGUISTICE) (พิมพ์ครั้งที่ 4)*.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2543). *ชาติพันธุ์. ใน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ใน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 23 (พิมพ์ครั้งที่ 3) (น 119-150)*. กรุงเทพฯ:
ด้านสุทธาการพิมพ์.

- อรอุมา บวรศักดิ์. (2561). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อวยพร พันธุ์อุดม. (2559). *การศึกษาความสามารถทางภาษาไทยและความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบสมดุลภาษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อัจฉรา ผิวพรรณ. (2560). *ผลการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อารี สันถลวี. (2550). *สอนภาษาไทยแนวสมดุลภาษา (ชั้นอนุบาล 1-ประถมศึกษาปีที่ 6)*. กรุงเทพฯ: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.
- อุดม เขยกิจวงศ์. (2553). *วัฒนธรรมขอมกับความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา*. กรุงเทพฯ: ภูมิปัญญา.
- Acheson, K. A., & Gall, M.D. (2003). *Clinical Supervision and Teacher Development Preservice and Inservice Applications*. U.S.A.: John Wiley & Sons.
- Allen, K. H. (2008). *Psychotherapy Supervision : Theory, Research and Practice*. New Jersey: Published simultaneously in Canada.
- Aristotle. (2009). *Nicomachean Ethics*. Translated by Carlo Natali: Oxford University Press.
- Briggs, T. H., & Justman. (1952). *Improving Instruction Through Supervision*. New York: Macmillan.
- Castillo, A. G. (2015). *Cognitive Coaching as a form of professional development In a linguistically diverse school* (Doctoral dissertation). U.S.: University of Missouri.
- Cekaite, A., & Bjork-Willén, P. (2018). Enchantment in storytelling: Co-operation and participation in children's aesthetic experience. *Linguistics and Education*, 48, 52-60.
- Collay, M., Roberts-Morandi, K., & Olsen, J. (2019). *Teacher beliefs on balanced literacy and collective efficacy in kindergarten*. Retrieved April 30, 2020 from <https://dune.une.edu/theses/219/>

- Collette, G. & Sean, M. (2015). *Learning Theories in Childhood* (2nd ed.). Singapore: SAGE Publication Asia-Pacific Pte.
- Copleland, W. D. & Norman J. Boyan. (1978). *Instructional Supervision Training Pregame*. Ohio: Charles E, Merrill Publishing Company.
- Costa, A., & Garmston, R. (2002). *Cognitive coaching: A foundation for renaissance schools*. The United States of American: Christopher-Gordon Publishers.
- Costa, A., & Garmston, R. (2011). *Cognitive coaching foundation seminar learning guide* (8th ed.). United States of America: Center of Cognitive Coaching.
- DeMasters, G. A. (2018). *Relationship between teachers' use of cognitive coaching in the classroom and teacher efficacy* (Doctoral dissertation). Charles, MO.: Lindenwood University.
- Elton, M. (n.d.). *Human Relation Theories*. Retrieved January 27, 2009. From http://www.geocities.com/mafa_/pa8.doc
- Fitzgerald, J. (1999). What Is This Thing Called "Balance?". *The Reading Teacher*, 53, 100-107.
- Froebel, F. (1982). *Children Intelligence*. New York: Harper and Row.
- Glatthorn, A. A. (1990). *Differentiated supervision*. Washington D.C.: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Glickman, C.D, Gordon, S.P, & Ross-Gordon, J.M. (2004). *Supervision and Instruction Leadership: A Developmental Approach*. (6th ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Glickman, C. D., Gordon S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2007). *Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach* (7th ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Glickman, C.D, Gordon, S.P, & Ross-Gordon, J.M. (2010). *Supervision and instruction Leadership: A developmental approach* (8th ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Goksoy, S. (2018). Professional development levels of teachers in respect of developmental supervision areas. *Pedagogika*, 129(1), 15-32.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3th ed.) New York: McGraw - Hill.

- Gu, M. (2018). Teaching students from other cultures: An exploration of language teachers' experiences with ethnic minority students. *Journal of Language, Identity & Education*, 1, 1-15.
- Gwynn, J. M. (1964). *Theory and practice of supervision*. New York: Dodd, Mead.
- Harris, B.M. (1985). *Supervisory Behavior in Education* (3rd ed). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Harris, B. M. (2002). *Supervisory behavior in education* (4th ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hill.
- Harrison, K. (2017). *Third-grade teachers' perceptions of balanced literacy* (Doctoral dissertation). Retrieved January 25 2019, from https://search.proquest.com/openview/c04416f0a69_d98a3f0b2ce6f81067fd7/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y
- Henry, A. G. (2012). *Cognitive coaching: An examination of the reflective journaling of teacher candidates* (Doctoral dissertation). Houston: Baylor University.
- Joseph, J. C. (2006). *Supervision in Early Childhood Education* (3rd ed). New York: Columbia University.
- Joyce, B., & Weil, M. (2009). *Model of teaching* (8th ed.). Englewood Cliff, NJ: Prentice Hall.
- Kaiser, K.L., & Rudolph, E.J. (1996). In search of meaning: Identifying competencies relevant to evaluation of the community health nursing generalist. *Journal of Nursing Education*, 35(4), 160.
- Keeves, J. P. (1988). *Education Research Methodology and Measurement: An International Handbook*. England: Pergamon Press.
- Lin, C. (2012). *The influence of cognitive coaching on the planning and use of instructional conversation, with a focus on mathematics instruction* (Doctoral dissertation). Hawaii: The University of Hawaii.
- Louis, A, Allen. (2002). *Organization and Management*. New York: McGraw-Hill.
- Malcom Knowles. (1990). *The Modern Practice of Adult Education: From Pedagogy to Andragogy*. New York: Cambridge, The Adult Education Company.
- Maslow. (n.d.). *Human Relation Theories*. [Online]. Retrieved January 20, 2019, from http://www.mpa6.com/doc/tx_ty1.doc

- Mayer, R. C., Davis, J. H., & Schoorman, F. D. (1995). An integrative model of organizational trust. *Academy of Management Review, 20*, 709-734.
- Meretoja, R., & Leino-Kilpi, H. (2001). Instruments for evaluating nurse competence. *Journal of Nursing Administration, 7-8*(31), 346-352.
- Mertzman, T. (2008). Individualising scaffolding: Teachers' literacy interruptions of ethnic minority students and students from low socioeconomic backgrounds. *Journal of Research in Reading, 31*(2), 183-202.
- Ozyildirim, G., & Aksu, M. B. (2016). An investigation on developmental supervision model: Supervisors' and administrators' opinions and teachers' expectations. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 6*(3), 1-22.
- Quint Oga-Baldwin, W.L., Nakata, Y., Parker, P., & Ryan, R.M. (2017). Motivating young language learners: A longitudinal model of self-determined motivation in elementary school foreign language classes. *Contemporary Educational Psychology, 49*, 140-150.
- Rief, S., & Heimburge, J. 2007. *How to Reach and Teach all Children Through Balanced Literacy*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Robinson, L., Lambert, M. C., Towner, J., & Caros, J. (2016). A comparison of direct instruction and balanced literacy: An evaluative comparison for a Pacific Northwest rural school district. *Reading Improvement, 53*(4), 147-164.
- Rogoff, B., Callanan, M., Gutiérrez, K. D., & Erickson, F. (2016). The organization of informal learning. *40*(1), 356-401.
- Sayukti, N., Sundayana, W., & Gustine, G. (2018). *Teaching independent reading in supporting balanced literacy learning for young learners. Paper presented at the Second Conference on Language, Literature, Education, and Culture (ICOLLITE 2018)*. Retrieved April 20, 2020, from <https://doi.org/10.2991/icollite-18.2019.39>
- Semin, F., Ugurlu, C., & Bakir, A. (2018). Developmental supervision scale: Validity and reliability study. *The Journal of Buca Faculty of Education, 46*, 131-143.
- Smith, R. H. (1980). *Management Organizations Perform*. New York: Macmillan.

- Strieker, T., Adams, M., Cone, N., Hubbard, D., & Lim, W. (2016). Supervision matters: Collegial, developmental and reflective approaches to supervision of teacher candidates. *Cogent Education*, 3(1), 1-24.
- Tobisch, A., & Dresel, M. (2017). Negatively or positively biased? Dependencies of teachers' judgments and expectations based on students' ethnic and social backgrounds. *Social Psychology of Education*, 20, 731–752.
- Yokon Education. (2015). *A Balanced literacy approach*. Retrieved April 25, 2020, from <https://primaryconsultant.yukonschools.ca/balanced-literacy.html>
- Zhong, W., & Duan, C. (2018). Improving bilingual education quality in ethnic minority areas of Yunnan: Viewing from ecolinguistics stance. *Paper presented at the 2018 3rd International Conference on Politics, Economics and Law (ICPEL 2018)*. Retrieved April 29, 2020 from: <https://doi.org/10.2991/icpel-18.2018.60>
- Zucker, T.A., DeCoster, J., Melo, C., Forston, L., & Hamre, B. (2018). Prekindergarten interactive book reading quality and children's language and literacy development: Classroom organization as a moderator. *Journal Early Education and Development*, 30(1), 1-18.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนครพนม

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและการนิเทศการจัดประสบการณ์การศึกษาระดับปฐมวัย

1. ผศ.ดร.ประยูร บุญใช้ ตำแหน่ง อาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
2. อ.ดร.ชลายุทธ์ ครุฑเมือง ตำแหน่ง อาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
3. อ.ดร.เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ คงเจริญ ตำแหน่ง อาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
4. ดร.จรงค์ษ์ รัตน์วิฑูรย์ ตำแหน่ง ศึกษาานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2
5. ดร.อภิชัย นุชเนื่อง ตำแหน่ง ศึกษาานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตาก เขต 1

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาชาติพันธุ์ลัวะและด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

1. ผศ.ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์ ตำแหน่ง อาจารย์สาขาวิชาภาษาศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. อ.ดร.รุ่งลาวัลย์ ละอาคา ตำแหน่ง อาจารย์สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม
3. อ.ดร.แสงโสม กชกรกมุท ตำแหน่ง ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลแสงอารีย์
กรุงเทพมหานคร
4. ดร.จรงค์ รัตนวิฑูรย์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
น่านเขต 2
5. นางชีวัน สวนดอกไม้ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
สาขาการศึกษาศาสตร์ โรงเรียนนเรศวร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
น่านเขต 2

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยทางการศึกษา

1. ดร.ระเบียง สิทธิชัย ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา
2. ดร.พิทักษ์ โสถถยาคม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ดร.วรรณที ศรีโนนยาง ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาน่านเขต 2
4. ดร.สุทธิ สุวรรณपाल ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
การจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1
5. ดร.อภิชัย นุชเนื่อง ตำแหน่ง ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก
เขต 1

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย ในขั้นตอนที่ 1

แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document and record review)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่องที่ศึกษาสังเคราะห์.....

สรุปประเด็นความรู้/สรุปเนื้อหา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ-สกุล ผู้แต่ง.....ปีที่พิมพ์.....

ประเภทของเอกสาร

ตำรา ชื่อ.....

บทความ : ชื่อบทความ.....

วารสาร.....

รายงานการวิจัย/วิทยานิพนธ์.....

เว็บไซต์ http:// .....

รายงาน/คู่มือ/เอกสารต่าง ๆ ของหน่วยงาน.....

อื่น ๆ .....

หน่วยงาน/องค์กร.....

สถานที่พิมพ์.....สำนักพิมพ์.....

เครื่องมือที่ใช้การดำเนินงานวิจัย ในขั้นตอนที่ 2

แบบประเมินรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้าง
 ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา
 สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความ
 เหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้าง
 ความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ตอนที่ 1 แบบประเมินรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบ
 พัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาฯ ตามองค์ประกอบของรูปแบบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลง
 ในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงตามความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ความเป็นมาและความสำคัญ						
1.1 ความชัดเจนในการบรรยายความเป็นมาในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ						
1.2 เหตุผลและความสำคัญในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ						
1.3 การใช้ภาษาและการเรียบเรียงความเป็นมาของรูปแบบการนิเทศ						
2. หลักการ						
2.1 หลักการของรูปแบบการนิเทศมีความชัดเจน						
2.2 หลักการของรูปแบบการนิเทศมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ						
2.3 หลักการของรูปแบบมีความสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานที่นำมาพัฒนารูปแบบการนิเทศ						
3. วัตถุประสงค์						
3.1 วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความชัดเจน						
3.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ						
3.3 วัตถุประสงค์มีความชัดเจนสามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นสำหรับผู้รับการนิเทศ						

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
4. เนื้อหา						
4.1 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศตรงกับแนวทางในการพัฒนาการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ						
4.2 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศครอบคลุมทั้งด้านความรู้และทักษะในการปฏิบัติการออกแบบและจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา						
4.3 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศมีความง่ายสำหรับครูในการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติ						
4.4 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศช่วยให้ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ						
4.5 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ						
5. กระบวนการนิเทศ						
5.1 กระบวนการนิเทศมีความชัดเจน เข้าใจง่ายและเป็นไปได้ในการปฏิบัติ						
5.2 กระบวนการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญามีความเหมาะสม						
5.3 ขั้นตอนการนิเทศมีความชัดเจนสามารถนำไปพัฒนาครูได้						
5.4 ครูที่ได้รับการนิเทศจะมีความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ						
5.5 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานร่วมกัน						
6. การวัดและการประเมินผล						
6.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ						

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
รูปแบบการนิเทศ						
6.2 วิธีการวัดมีความถูกต้อง ชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการนิเทศ						
6.3 เครื่องมือที่ใช้วัดมีความสอดคล้องกับวิธีการวัด						
6.4 เกณฑ์ในการประเมินผลรูปแบบการนิเทศมีความเหมาะสม						

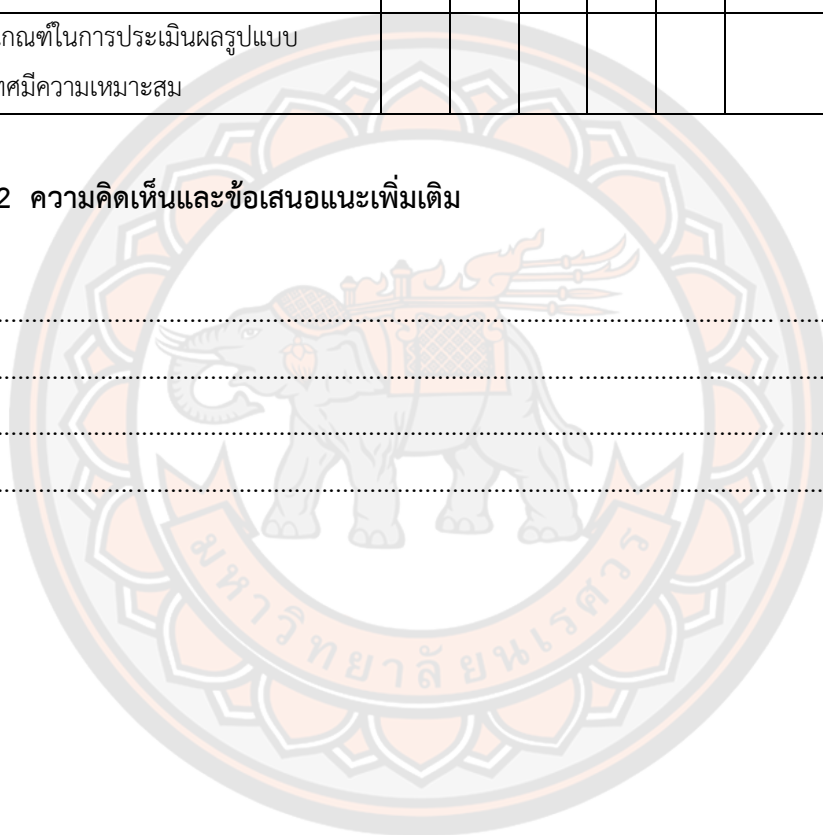
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา
สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ**

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ตอนที่ 1 แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ตามองค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงตามความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. โครงสร้างของคู่มือ						
1.1 ส่วนประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบ						
1.2 ความสอดคล้องสัมพันธ์กันของแต่ละบท						
1.3 การแบ่งเนื้อหาและการเรียงลำดับของเนื้อหาในแต่ละบท						
1.4 ความชัดเจนและถูกต้องของคำชี้แจง						
1.5 รูปแบบการพิมพ์และความสวยงาม น่าสนใจของรูปเล่ม						
1.6 แหล่งอ้างอิงหรือบรรณานุกรม						
2. บทนำ						
2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของคู่มือ						
2.2 การเขียนวัตถุประสงค์ของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ						
2.3 การนิยามศัพท์มีความถูกต้อง เหมาะสม						
2.4 การใช้ภาษามีความถูกต้อง สื่อสารให้ผู้ใช้อรูปแบบการนิเทศได้ตรงประเด็น						
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง						
3.1 แนวคิดมีความครอบคลุมกับเรื่องที่ต้องการในการพัฒนา						
3.2 แนวคิดมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการในการพัฒนา						
3.3 การใช้ภาษามีความถูกต้อง สละสลวยและความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ						
4. องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ						
4.1 ความถูกต้องและครบถ้วนขององค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ						
4.2 ความสอดคล้องสัมพันธ์กันขององค์ประกอบในทุกด้านของรูปแบบการนิเทศ						
4.3 เนื้อหา มีรายละเอียดและเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ						

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
5. การนำรูปแบบการนิเทศสู่การปฏิบัติ						
5.1 ความถูกต้อง ชัดเจน และความสอดคล้องของขั้นตอนในแต่ละขั้น สามารถนำรูปแบบการนิเทศสู่การปฏิบัติ						
5.2 ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความสามารถ (Assessing)						
5.3 ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (Planning)						
5.4 ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching)						
5.5 ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลการนิเทศ (Analysis)						
5.6 ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate)						

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เครื่องมือที่ใช้การดำเนินงานวิจัย ในขั้นตอนที่ 3

แบบทดสอบความรู้การจัดประสบการณ์ด้านภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ
  2. เวลาในการทำแบบทดสอบ 40 นาที
1. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เป็นการพัฒนาเด็กในช่วงอายุใด
    - ก. การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 3 ปี บริบูรณ์
    - ข. การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 4 ปี บริบูรณ์
    - ค. การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บริบูรณ์
    - ง. การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี บริบูรณ์
  2. ข้อใดไม่ใช่หลักการของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
    - ก. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
    - ข. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการจัดประสบการณ์ในห้องเรียนเป็นหลัก
    - ค. ส่งเสริมกระบวนการการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
    - ง. ประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
  3. ข้อใดกล่าวถึงหลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยไม่ถูกต้อง
    - ก. ครูวันเพ็ญประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
    - ข. ครูเพ็ญศรีวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
    - ค. ครูจรีราประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี
    - ง. ครูจวีพรประเมินพัฒนาการจากสภาพจริง ด้วยแบบทดสอบ
  4. ข้อใดคือขั้นตอนแรกในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร
    - ก. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้
    - ข. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา
    - ค. กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์
    - ง. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

5. การเตรียมความพร้อม ก่อนใช้สื่อสำหรับครูผู้สอนปฐมวัย ข้อใดคือขั้นตอนแรก
- สร้างระเบียบวินัยให้กับเด็ก
  - ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็ก
  - เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ
  - ศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
6. เทคนิควิธีการในข้อใดเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กปฐมวัยได้ดีที่สุด
- การให้รางวัลภายหลังจากการตอบสนองของผู้เรียน
  - การฝึกหัดกับการเรียนรู้ทางภาษาจำเป็นต้องมีคู่กันเสมอ
  - การเล่นิทานให้เด็กฟังหรือให้ดูนิทานอยู่บ่อย ๆ และสม่ำเสมอ
  - จัดวิธีวัดผลที่เหมาะสม โดยพิจารณาว่าตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่
7. ครูคนใดที่บันทึกหลังการจัดประสบการณ์ได้เหมาะสมที่สุด
- ครูสุภาวดีบันทึกตามการจัดกิจกรรมของตนเองโดยการเขียนบรรยาย
  - ครูสุนิสาบันทึกพฤติกรรมการโต้ตอบของนักเรียนในระหว่างการจัดกิจกรรม
  - ครูวิภาพรบันทึกผลการแสดงออกและการมีส่วนร่วมของนักเรียนโดยการประเมินพฤติกรรม
- พฤติกรรม
- ครูพรชิตาบันทึกพฤติกรรมของเด็กตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย
8. ข้อใดกล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยไม่ถูกต้อง
- วุฒิภาวะ จะทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาเจริญขึ้นตามลำดับ
  - สิ่งแวดล้อม พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนช่วยสร้างความเจริญทางภาษาให้กับเด็ก
  - การจัดชั้นเรียน แบบไม่แบ่งชั้น ครูผู้สอนมีความสามารถในการวินิจฉัยบทเรียนได้ด้วยตนเอง
  - การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นกลุ่ม การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มีส่วนช่วยให้เด็กมีความเจริญทางภาษาได้อย่างมาก
9. การเขียนของเด็กปฐมวัยที่เปลี่ยนไปชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในข้อใด
- ความแข็งแรง
  - ลักษณะเฉพาะ
  - การเจริญเติบโต
  - อารมณ์ความรู้สึก

10. การจัดประสบการณ์ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัย ครูควรทำอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด
- เป็นแบบอย่างที่ดี
  - พูดตอบปริศนาคำทายต่าง ๆ
  - เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
  - สอนให้รู้จักกับตัวพยัญชนะและสระ ออกเสียงพยัญชนะและสระ
11. ข้อใดกล่าวถึงแนวคิดสมดุภาษาได้ถูกต้อง
- การสอนแบบสมดุภาษาเป็นการสอนโดยยึดหลักการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา
  - การสอนแบบสมดุภาษาเป็นการสอนภาษาที่ผสมผสานแนวคิดภาษารวมชาติกับทักษะการสอนสะกดคำ
  - การสอนแบบสมดุภาษาเป็นการสอนภาษาที่เน้นให้เด็กมีทักษะการอ่านและการเขียนคำให้ถูกต้อง
  - การสอนแบบสมดุภาษาเป็นการพัฒนาทักษะภาษาในด้านการอ่าน
12. ข้อใดไม่ใช่กิจกรรมการสอนภาษาตามแนวการจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบสมดุภาษา
- การอ่านให้ฟัง
  - การอ่านให้เขียนตาม
  - การอ่านร่วมกันทั้งชั้น
  - การอ่านร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย
13. ข้อใดเรียงลำดับการเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานด้านภาษาของเด็กอนุบาลสู่การอ่านได้ถูกต้อง
- ฟัง พูด ดู จำโครงสร้างประโยค อ่านแจกลูกสะกดคำและอ่านเป็นประโยค
  - ฟัง เข้าใจ อ่านแจกลูกสะกดคำ พูดหรือเปล่งเสียงได้อย่างถูกต้อง
  - พูด จำโครงสร้าง รูป เสียงของพยัญชนะ และสระ พูดหรือเปล่งเสียง
  - จำโครงสร้างรูป เสียงของพยัญชนะ และสระ อ่านแจกลูกสะกดคำ
14. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการสอนตามแนวทางในการสอนสมดุภาษา
- ครูใช้วิธีสอนที่หลากหลาย โดยจัดกิจกรรมทั้งชั้น กลุ่มย่อย และรายบุคคล
  - ครูใช้วิธีสอนที่หลากหลาย โดยจัดกิจกรรมทั้งชั้น กลุ่มย่อย และรายบุคคลและสอนฝึกสะกดคำ
  - ครูให้เด็กฝึกฝนทักษะโดยการทำกรบ้านจากแบบฝึกหัด และเด็กได้ลงมือกระทำ
  - ครูให้เด็กฝึกฝนทักษะโดยการทำกรบ้านจากแบบฝึกหัด การท่องจำ การคัดลายมือ อ่านแจกลูกสะกดคำ

15. การสอนเขียนสำหรับเด็กปฐมวัยข้อใด**ไม่เป็น**ไปตามแนวการจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบสมดุลภาษา

- ก. เน้นให้เด็กเขียนให้ถูกต้อง
- ข. เขียนเรื่องราวที่เด็กพูดทุกวัน
- ค. ส่งเสริมให้เด็กเขียนเพื่อสื่อสารเท่านั้น
- ง. ทำบัตรชื่อเด็กแผ่นใหญ่ ๆ เพื่อให้ฝึกเขียนตาม

16. ข้อใดเป็นการจัดกิจกรรมตามแนวการสอนสมดุลภาษาที่ถูกต้อง

- ก. สอนโดยเน้นการท่องจำตามหลักไวยากรณ์ โดยเริ่มจากเสียงไปสู่คำ ประโยค และเรื่องราว
- ข. สอนทักษะการอ่านโดยท่องจำสิ่งที่มีความหมายในชีวิตประจำวัน
- ค. สอนโดยพัฒนาทักษะแต่ละทักษะแยกออกจากกัน
- ง. สอนโดยเน้นระบบสัญลักษณ์

17. ครูต้องการให้เด็กมีความพร้อมทักษะพื้นฐานด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยสู่การเขียน ครูควรจัดกิจกรรมแบบใด

- ก. วาดภาพจากการฟังนิทาน
- ข. เขียนชื่อ นามสกุล ของตนเอง
- ค. ให้ทำบัตรอวยพร โดยวาดภาพ ตกแต่งในแบบต่าง ๆ
- ง. ลากเส้นตามแบบ ในทิศทางต่าง ๆ ซ้าย ขวา บน-ล่าง

18. ข้อใดสัมพันธ์กับกิจกรรมการสอนภาษาตามแนวการจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบสมดุลภาษามากที่สุด

- ก. สอนโดยเน้นระบบสัญลักษณ์
- ข. จัดประสบการณ์เรียนรู้เป็นภาพ (sight word)
- ค. สอนโดยการผสมผสานทักษะทางภาษาและระบบสัญลักษณ์
- ง. จัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยพัฒนาทักษะแยกออกจากกันทั้งทักษะฟัง พูด อ่านและเขียน

19. ข้อใดกำหนดบทบาทของครูและนักเรียนตามแนวการสอนสมดุลภาษาได้ถูกต้องที่สุด

- ก. ครูเป็นแบบอย่างทางภาษาและเด็กกระทำตามร่วมกับเพื่อน
- ข. ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และเด็กลงมือกระทำด้วยตนเอง
- ค. ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเด็กเป็นผู้รับความรู้
- ง. ครูและเด็กมีบทบาทร่วมกันในการเรียนรู้

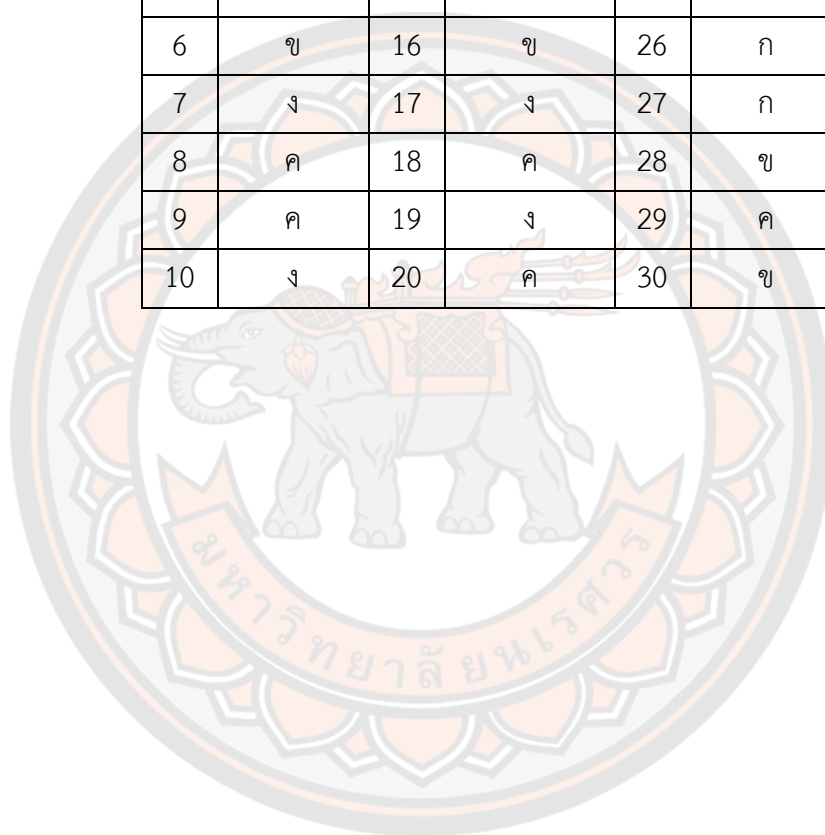

20. การจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนสมดุภาษาในข้อใดมีความเหมาะสมมากที่สุด
- กิจกรรมการสอนเขียน ในวัย 3-5 ขวบ ครูต้องเน้นให้เด็กเขียนให้ถูกต้อง
  - ให้เด็กยืมหนังสือจากมุมห้องสมุดในห้องเรียนไปอ่านที่บ้านทุกวัน
  - ฝึกให้รู้จักตัวพยัญชนะ สระ และคำ โดยใช้เกมและกิจกรรม
  - ฝึกให้เด็กแสดงท่าทางประกอบการเล่านิทาน
21. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับภาษาลั๊วะ
- ภาษาลั๊วะมีภาษาไปรและภาษามัล
  - เป็นภาษาตระกูลมอญ-กัมพูชา
  - ภาษามัลสามารถแบ่งเป็น 5 กลุ่มย่อย
  - ภาษาไปรสามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย
22. ข้อใดสรุปเกี่ยวกับระบบเสียงภาษาลั๊วะได้ถูกต้อง
- เสียงภาษาลั๊วะจะถ่ายทอดด้วยตัวอักษรภาษาลั๊วะ
  - ภาษาลั๊วะเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์
  - ภาษาลั๊วะจะต้องใช้คำภาษาลั๊วะเท่านั้น
  - ภาษาลั๊วะทุกคำสามารถถ่ายทอดด้วยเสียงภาษาไทย
23. กิจกรรมใดที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลั๊วะ ใช้แล้วทำให้เด็กได้ฝึกทักษะภาษาไทยได้ครบ
- จัดกิจกรรมโดยพูดภาษาลั๊วะกับภาษาไทย
  - จัดกิจกรรมโดยใช้เกมการเล่นของไทย
  - จัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย
  - จัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองสำหรับเด็ก
24. ข้อใดวิเคราะห์ประโยคภาษาลั๊วะ ได้อย่างถูกต้อง
- ประโยคภาษาลั๊วะ จะไม่มีส่วนขยาย
  - ภาษาลั๊วะจะเน้นหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ
  - เสียงภาษาลั๊วะลงด้วยตัวอักษรไทยในกรณีที่เป็นอักษรต่ำคู่จะไม่ใช้อักษรสูงเลย
  - ประโยคภาษาลั๊วะมีลักษณะเหมือนภาษาไทย คือประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม
25. ข้อใดสำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาลั๊วะ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความหลากหลายของระบบเสียง
- มีการพัฒนาวรรณยุกต์ขึ้นใช้ในภาษาลั๊วะ
  - ประสบการณ์และทักษะทางภาษา
  - การอ่านและการเขียน
  - แนวคิดและกิจกรรม

26. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะของภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง
- ก. เป็นภาษาราชการ
  - ข. เป็นภาษาของคนส่วนใหญ่ในประเทศ
  - ค. ใช้เฉพาะภาคกลาง
  - ง. ถูกทั้ง ก. และ ข.
27. ข้อใดกล่าวถึงประเภทของการจำแนกภาษาตามหน้าที่ทางสังคมได้**ไม่ถูกต้อง**
- ก. ภาษาท้องถิ่น
  - ข. ภาษาการศึกษา
  - ค. ภาษานานาชาติ
  - ง. ภาษาวรรณกรรม
28. แนวการจัดกิจกรรมในข้อใดที่ช่วยปลูกฝังเด็กให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษามาตรฐานได้มากที่สุด
- ก. การแจกลูกและสะกดคำ
  - ข. สนุกสนานกับเพลง
  - ค. โยงเส้นจับคู่
  - ง. เขียนคำศัพท์
29. ข้อใดจัดองค์ประกอบของหน่วยเสียงในภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง
- ก. พยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์
  - ข. พยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย สระ วรรณยุกต์
  - ค. พยัญชนะต้น สระ พยัญชนะท้าย วรรณยุกต์
  - ง. พยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย พยัญชนะควบกล้ำ สระ วรรณยุกต์
30. ข้อใดคือคุณค่าของภาษามาตรฐาน
- ก. การสอนแบบแจกลูกและสะกดคำ
  - ข. ประสบการณ์และทักษะทางภาษา
  - ค. การอ่านและการเขียน
  - ง. แนวคิดและกิจกรรม

เฉลยแบบทดสอบ

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ง	11	ข	21	ก
2	ข	12	ข	22	ข
3	ง	13	ก	23	ค
4	ง	14	ข	24	ง
5	ง	15	ก	25	ก
6	ข	16	ข	26	ก
7	ง	17	ง	27	ก
8	ค	18	ค	28	ข
9	ค	19	ง	29	ค
10	ง	20	ค	30	ข

แบบสัมภาษณ์ครูเพื่อประเมินความรู้ในการจัดประสบการณ์ด้านภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล.....สถานที่ทำงาน.....
ตำแหน่ง.....วัน เวลา ที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์ด้านภาษาอย่างไรบ้าง
2. กิจกรรมเตรียมความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ครูใช้ในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยมีอะไรบ้าง
3. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
4. การจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง
5. การออกประเมินพัฒนาการด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ครูควรใช้วิธีในการประเมินใดบ้าง และทำการประเมินอย่างไรบ้าง

เกณฑ์การให้คะแนนการสัมภาษณ์

ระดับคะแนน	รายการ
3	ตอบได้ถูกต้อง ตรงประเด็น มีความหลากหลาย และตอบได้อย่างคล่องแคล่ว
2	ตอบได้ถูกต้องและตรงประเด็นบ้าง แต่ไม่มีความหลากหลาย
1	ตอบได้ถูกต้องน้อยและตรงประเด็นบ้าง คำตอบไม่มีความหลากหลาย ผู้สัมภาษณ์ต้องกระตุ้นจึงได้รับการตอบ

แบบประเมินความสามารถของครู
ด้านทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการประเมิน

1. ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง.....
 ชั้นที่จัดประสบการณ์.....โรงเรียน.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....
2. ชื่อเรื่องในแผนการจัดประสบการณ์
 .....

ตอนที่ 2 ทักษะการออกแบบแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา

รายการประเมิน	คะแนน		หมายเหตุ
	เต็ม	ได้	
1. องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์	5		
2. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	5		
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	5		
4. สาระการเรียนรู้	5		
5. การจัดประสบการณ์	5		
6. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้	5		
7. การประเมินพัฒนาการ	5		
รวม	35		

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

**แบบบันทึกผลการประเมินความสามารถ
ด้านทักษะการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการนิเทศ

1. ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง.....
 ชั้นที่จัดประสบการณ์.....โรงเรียน.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....
 2. ชื่อเรื่องในแผนการจัดประสบการณ์.....

ตอนที่ 2 ทักษะการออกแบบแผนการจัดประสบการณ์

รายการประเมิน	คะแนน		หมายเหตุ
	เต็ม	ได้	
1. การเตรียมการจัดประสบการณ์	5		
2. การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์	5		
3. การจัดประสบการณ์	5		
4. การสรุปผลการจัดประสบการณ์	5		
5. การประเมินพัฒนาการ	5		
6. การบันทึกผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์	5		
รวม	30		

บันทึกเพิ่มเติม

.....
 .....
 .....
 .....

แบบบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ ประจำสัปดาห์ที่ .....

ระหว่างวันที่.....

หลังจากการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมคูลภาษาแล้ว ผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับใด ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง	มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์นี้ได้สำเร็จ ....
ผลการจัดประสบการณ์บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในระดับใด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย	มีปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดประสบการณ์ ....
การเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ คุณครูได้เรียนรู้อะไรบ้าง	
การเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์ มีประเด็นใดบ้างที่ต้องปรับปรุง แก้ไข	
คุณครูจะนำการชี้แนะที่ได้รับไปใช้ได้อย่างไรบ้าง	

ชื่อครู.....

โรงเรียน.....

**แบบบันทึกการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
(ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา)**

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้รับการนิเทศ

ชื่อผู้รับการนิเทศ.....โรงเรียน.....

ชื่อเรื่องที่จัดกิจกรรม.....วิธีการนิเทศ.....

ตอนที่ 2 ผลการนิเทศครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

ขั้นตอนการนิเทศ	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการนิเทศ	ข้อค้นพบเพิ่มเติม
ขั้นที่ 1 การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Planning)	☐ ครูทำความเข้าใจเป้าหมายของแผนการจัดประสบการณ์ ☐ ครูกระจ่างและเข้าใจแผนการจัดประสบการณ์ของตน ☐ ครูระบุตัวปัจจัยความสำเร็จการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ☐ ครูกำหนดวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมดุภาษา ☐ อื่น ๆ	
ขั้นที่ 2 การสังเกตและติดตามการปฏิบัติงาน (Observe and Mentoring)	☐ ครูปฏิบัติตามแผนการจัดประสบการณ์ ☐ นักเรียนมีความสำเร็จตามแนวคิดสมดุภาษา ☐ อื่น ๆ	
ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และตรวจสอบ (Analyzing)	☐ ครูอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการสอนกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ☐ ครูเล่าความประทับใจในการจัดประสบการณ์ ☐ ครูบอกปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ☐ ครูบอกปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ☐ อื่น ๆ	

ขั้นตอนการนิเทศ	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการนิเทศ	ข้อค้นพบเพิ่มเติม
ขั้นที่ 4 การถอดบทเรียนและสะท้อนคิด (Reflecting)	☐ ครูทบทวนกระบวนการและผลของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ☐ ครูบอกสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการจัดประสบการณ์ ☐ ครูบอกประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไขจากการจัดประสบการณ์ ☐ อื่น ๆ	
ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ (Applying)	☐ ครูกำหนดวิธีการในการวางแผนนำไปใช้ครั้งต่อไป ☐ ครูสร้างความรู้ความเข้าใจใหม่จากการได้จัดประสบการณ์ ☐ ครูระบุแนวทางที่ได้จากการจัดประสบการณ์ในครั้งนี้เพื่อนำไปใช้ต่อ ☐ ครูร่วมไตร่ตรอง ทบทวนการนิเทศ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ☐ อื่น ๆ	

แบบบันทึกการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา (ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์)

ชื่อ.....สกุล.....
โรงเรียน.....ระยะเวลา ระหว่างวันที่.....

1. ผู้รับการนิเทศเห็นอะไรบ้าง	3. ผู้รับการนิเทศคิดอย่างไร
2. ผู้รับการนิเทศรู้สึกอย่างไร	4. ผู้รับการนิเทศจะอย่างไร
<p>ความเห็นของผู้นิเทศ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

แบบประเมินผลกระบวนการนิเทศแบบพัฒนาการและการชี้แนะทางปัญญา
(ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลกระบวนการนิเทศ)

ชื่อ-สกุล.....โรงเรียน.....

กระบวนการ นิเทศ	ผลการประเมินและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความสามารถ (Assessing) เฉพาะผู้วิจัย	☐ ดีมาก เพราะ..... ..... ☐ ดี เพราะ..... ..... ☐ พอใช้ เพราะ..... ..... ☐ ปรับปรุง เพราะ..... .....
ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (Planning) : การอบรมให้ความรู้แก่ครู และการกำหนดตารางการปฏิบัติการนิเทศ	☐ ดีมาก เพราะ..... ..... ☐ ดี เพราะ..... ..... ☐ พอใช้ เพราะ..... ..... ☐ ปรับปรุง เพราะ..... .....
ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตามและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching) : การตรวจแผนและ การส่งคลิปขณะปฏิบัติการจัดประสบการณ์	☐ ดีมาก เพราะ..... ..... ☐ ดี เพราะ..... ..... ☐ พอใช้ เพราะ..... ..... ☐ ปรับปรุง เพราะ..... .....
ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผล	☐ ดีมาก เพราะ..... .....

กระบวนการ นิเทศ	ผลการประเมินและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
การนิเทศ (Analysis) : เหตุการณ์ต่าง ๆ และผลลัพธ์ที่ เกิดขึ้นในระหว่าง การนิเทศ	☐ ดี เพราะ..... ..... ☐ พอใช้ เพราะ..... ..... ☐ ปรับปรุง เพราะ..... .....
ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate) : ประเมิน กระบวนการ นิเทศตั้งแต่ ขั้นตอนที่ 1 - ขั้นตอนที่ 5	☐ ดีมาก เพราะ..... ..... ☐ ดี เพราะ..... ..... ☐ พอใช้ เพราะ..... ..... ☐ ปรับปรุง เพราะ..... .....

การดำเนินงานในครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีความประทับใจในระดับ

ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง

ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้การดำเนินงานครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

.....

ปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรค

.....

ประเด็นที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข

.....

เครื่องมือที่ใช้การดำเนินงานวิจัย ในขั้นตอนที่ 4

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการ
ชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา
สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

แบบสอบถามฉบับนี้มีการประเมินในส่วนของปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า (Input) สอบถามความพึงพอใจของผู้รับ
การนิเทศในประเด็นของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศและการอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัย
กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของกระบวนการ (Process) สอบถามความพึงพอใจของผู้รับ
การนิเทศในประเด็นกระบวนการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

ตอนที่ 3 ความเหมาะสมของผลผลิต (Output) สอบถามความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ
ในประเด็นการนำความรู้ วิธีการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาไปใช้ในการจัด
ประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งเป็นการสอบถามแบบปลายเปิด
เพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศแสดงความคิดเห็นหลังเสร็จสิ้นการเข้าร่วมรูปแบบ

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ตอนที่ 1 ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า (Input)					
1. องค์ประกอบคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ					
2. รูปแบบการนิเทศสอดคล้องกับความต้องการของครู					
3. รูปแบบการนิเทศสอดคล้องกับบริบทจริงของโรงเรียนที่มีเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ					
4. แนวคิด ทฤษฎี ที่นำมาใช้เป็นหลักการในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา					
5. กิจกรรมและเนื้อหาสาระในการอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ					
6. ความสามารถของวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรมสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ					
7. แนวทางการจัดทำแผนและการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา					
8. ความพร้อมของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศ ติดตาม และใช้เทคนิคการชี้แนะทางปัญญากับครูผู้สอน					
ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของกระบวนการ (Process)					
9. การวางแผนการนิเทศมีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้					
10. การนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญามีการนิเทศด้วยความเป็นมิตรและปรารถนาดีต่อผู้รับการนิเทศ					
11. การนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา มีการนิเทศด้วยความเป็นมิตรและปรารถนาดีต่อผู้รับการนิเทศ					
12. กระบวนการและกิจกรรมการนิเทศที่ใช้ในรูปแบบมีความแปลกใหม่และหลากหลายเอื้อต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง					
13. กระบวนการชี้แนะทางปัญญา ทำให้ผู้รับการนิเทศมีทักษะในการเขียนแผนและทักษะการจัดประสบการณ์ได้					
ตอนที่ 3 ความเหมาะสมของผลผลิต (Output)					
14. ท่านสามารถนำข้อเสนอแนะที่ได้รับไปปรับปรุงและพัฒนาแผนและทักษะในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา					
15. ท่านมีความเชื่อมั่นในตนเองในการจัดทำแผนและจัดประสบการณ์ตาม					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
แนวคิดสมดุภาษา					
16. ท่านได้พัฒนาเทคนิค วิธีการในการจัดประสบการณ์ด้วยการเรียนรู้และฝึกทักษะตามที่ศึกษานิเทศก์ได้ชี้แนะ					
18. ท่านมีเทคนิคการวิเคราะห์ ถอดบทเรียน สะท้อนคิด และประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานของตน					
19. ท่านนำข้อมูลจากการนิเทศไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและผู้เรียน					
20. ท่านสามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาไทยดีขึ้น					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 35 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับเกณฑ์การประเมินทักษะ
การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็ก
ปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
		1	2	3	4	5		
1. องค์ประกอบของแผน การจัดประสบการณ์	5 : องค์ประกอบของแผน ครบ ทุกข้อ	1	1	1	1	1	5	1
1. มาตรฐานหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย	4 : องค์ประกอบของแผน ขาด 1 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
2. จุดประสงค์ การเรียนรู้	3 : องค์ประกอบของแผน ขาด 2 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
3. สารการเรียนรู้	2 : องค์ประกอบของแผน ขาด 3 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
4. กิจกรรมการเรียนรู้	1 : องค์ประกอบของแผน ขาด 4 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
5. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่ง เรียนรู้	ขาด 4 ข้อ ขึ้นไป							
6. การประเมินพัฒนาการ								
2. มาตรฐานคุณลักษณะที่ พึงประสงค์	5 : ระบุได้ครบและถูกต้อง ทุกข้อ	1	1	1	1	1	5	1
1. ระบุมาตรฐานได้ถูกต้อง	4 : ระบุได้ถูกต้อง 3 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
2. ระบุตัวบ่งชี้ได้ถูกต้อง	3 : ระบุได้ถูกต้อง 2 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
3. ระบุสภาพที่พึงประสงค์ ได้ถูกต้อง	2 : ระบุได้ถูกต้อง 1 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
4. มีความสอดคล้องของทั้ง มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และ สภาพที่พึงประสงค์	1 : ระบุไม่ถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	5 : ระบุได้ครบและถูกต้อง ทุกข้อ	1	1	0	1	1	4	0.80
1. ความสอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้	4 : ระบุได้ถูกต้อง 3 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
2. สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	3 : ระบุได้ถูกต้อง 2 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
3. สอดคล้องกับการวัดและ ประเมินผล	2 : ระบุได้ถูกต้อง 1 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	1 : ระบุไม่ถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
		1	2	3	4	5		
4. เขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม								
4. สารการเรียนรู้	5 : ระบุได้ครบและถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
1. ระบุประสบการณ์สำคัญ	ทุกข้อ							
2. ระบุสาระที่ควรเรียนรู้	4 : ระบุได้ถูกต้อง 3 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
3. ระบุสาระการเรียนรู้ได้ถูกต้อง	3 : ระบุได้ถูกต้อง 2 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	2 : ระบุได้ถูกต้อง 1 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
4. ระบุสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับองค์ประกอบอื่น ๆ	1 : ระบุไม่ถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
5. การจัดประสบการณ์	5 : ระบุได้ครบและถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
1. จัดกิจกรรมตามแนวคิด	ทุกข้อ							
สมดุภาษาได้เหมาะสม	4 : ระบุได้ถูกต้อง 3 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	3 : ระบุได้ถูกต้อง 2 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	2 : ระบุได้ถูกต้อง 1 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
3. มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมครบทั้งขั้นนำ ขั้นกิจกรรม และขั้นสรุป	1 : ระบุไม่ถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
4. กิจกรรมเริ่มจากง่ายไปหายาก								
6. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้	5 : ระบุได้ครบและถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
1. สอดคล้องกับกิจกรรม	ทุกข้อ							
	4 : ระบุได้ถูกต้อง 3 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
2. ความเหมาะสมกับวัยของเด็ก	3 : ระบุได้ถูกต้อง 2 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	2 : ระบุได้ถูกต้อง 1 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
3. ความถูกต้อง ชัดเจน ของสื่อและแหล่งเรียนรู้	1 : ระบุไม่ถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
4. กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจของเรื่องที่เรียน								
7. การประเมินพัฒนาการ	5 : ระบุได้ครบและถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
1. ระบุวิธีวัด	ทุกข้อ							
2. ระบุเครื่องมือวัด	4 : ระบุได้ถูกต้อง 3 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
		1	2	3	4	5		
3. ระบุเกณฑ์การประเมิน	3 : ระบุได้ถูกต้อง 2 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
4. สอดคล้องกับจุดประสงค์	2 : ระบุได้ถูกต้อง 1 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	1 : ระบุไม่ถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 36 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับเกณฑ์การประเมินทักษะการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
		1	2	3	4	5		
1. การเตรียมการจัดประสบการณ์	5 : มีการดำเนินการครบทุกข้อ	1	1	1	1	0	4	0.80
	4 : มีการดำเนินการขาดไป 1 ข้อ	1	1	1	0	0	3	0.60
	3 : มีการดำเนินการขาดไป 2 ข้อ	1	1	1	0	1	4	0.80
	2 : มีการดำเนินการขาดไป 3 ข้อ	1	1	1	0	1	4	0.80
2. การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์	5 : มีการดำเนินการครบทุกข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	4 : มีการดำเนินการขาดไป 1 ข้อ	0	1	1	1	1	4	0.80
3. การจัดประสบการณ์	5 : มีการดำเนินการครบทุกข้อ	0	1	1	0	1	3	0.60
	4 : มีการดำเนินการขาดไป 1 ข้อ	0	1	1	0	1	3	0.60
	3 : มีการดำเนินการขาดไป 2 ข้อ	0	1	1	0	1	3	0.60
	2 : มีการดำเนินการขาดไป 3 ข้อ	0	1	1	0	1	3	0.60

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
		1	2	3	4	5		
แนวคิดสมดุภาษา	3 : มีการดำเนินการขาดไป 2 ข้อ	1	1	1	0	1	4	0.80
3. การมีส่วนร่วมของเด็ก	ข้อ							
4. ใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรม	2 : มีการดำเนินการขาดไป 3 ข้อ	1	1	1	0	1	4	0.80
	ข้อ							
	1 : มีการดำเนินการขาดไปทั้ง 4 ข้อ	1	1	1	0	1	4	0.80
	ข้อ							
4. การสรุปผลการจัดประสบการณ์	5 : มีการดำเนินการครบทุกข้อ	1	1	1	1	1	5	1
1. ตรงกับสาระที่จัดประสบการณ์	4 : มีการดำเนินการขาดไป 1 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
2. ถูกต้องและครอบคลุมกับจุดประสงค์	ข้อ							
3. วิธีให้นักเรียนได้สนใจ	3 : มีการดำเนินการขาดไป 2 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
4. เนื้อหาที่เรียนอีกครั้ง	ข้อ							
5. ชี้ให้เห็นถึงการนำความรู้ไปใช้	1 : มีการดำเนินการขาดไปทั้ง 4 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	ข้อ							
5. การประเมินพัฒนาการ	5 : มีการดำเนินการครบทุกข้อ	1	1	1	1	1	5	1
1. ใช้วิธีวัดที่สอดคล้องกับจุดประสงค์	4 : มีการดำเนินการขาดไป 1 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
2. วัดและประเมินพฤติกรรมสอดคล้องตามแผน	ข้อ							
3. ใช้เครื่องมือได้เหมาะสม	3 : มีการดำเนินการขาดไป 2 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
4. ผลการประเมินนำไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	ข้อ							
	2 : มีการดำเนินการขาดไป 3 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	ข้อ							
	1 : มีการดำเนินการขาดไปทั้ง 4 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	ข้อ							
6. การบันทึกผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์	5 : มีการดำเนินการครบทุกข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	4 : มีการดำเนินการขาดไป 1 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
	ข้อ							

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
		1	2	3	4	5		
1. บันทึกผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้	3 : มีการดำเนินการขาดไป 2 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
2. บันทึกการจัดกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ	2 : มีการดำเนินการขาดไป 3 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
3. บันทึกปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดประสบการณ์	1 : มีการดำเนินการขาดไปทั้ง 4 ข้อ	1	1	1	1	1	5	1
4. บันทึกข้อเสนอแนะในการจัดประสบการณ์								

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินของแบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	จำนวนเกณฑ์ที่ไม่ตรงกัน/เกณฑ์ทั้งหมด	จำนวนความคลาดเคลื่อนที่พบ	จำนวนเกณฑ์ทั้งหมดที่ประเมิน
1. องค์ประกอบของแผน	0/5	0	5
2. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	0/5	0	5
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	0/5	0	5
4. สาระการเรียนรู้	0/5	0	5
5. การจัดประสบการณ์	1/5	4	5
6. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้	0/5	0	5
7. การประเมินพัฒนาการ	0/5	0	5
รวม		4	35
Error Coefficient = $\frac{4 \times 100}{35} = 11.43$		ค่าความคลาดเคลื่อน	11.43
Reliability Coefficient = $100 - 11.43$		ค่าความเชื่อถือได้	88.57
	ระดับที่ยอมรับได้		80

ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินของแบบประเมินทักษะการจัด
ประสบการณ์แบบสมดุลภาษาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	จำนวนเกณฑ์ที่ไม่ตรงกัน/เกณฑ์ทั้งหมด	จำนวนความคลาดเคลื่อนที่พบ	จำนวนเกณฑ์ทั้งหมดที่ประเมิน
1. การเตรียมการจัดประสบการณ์	0/5	0	5
2. การนำเข้าสู่การจัดประสบการณ์	0/5	0	5
3. การจัดประสบการณ์	0/5	0	5
4. การสรุปผลการจัดประสบการณ์	0/5	0	5
5. การประเมินพัฒนาการ	0/5	0	5
6. การบันทึกผลการจัดประสบการณ์	1/5	4	5
รวม		4	30
Error Coefficient = $\frac{4 \times 100}{30} = 13.33$		ค่าความคลาดเคลื่อน	13.33
Reliability Coefficient = $100 - 13.33$		ค่าความเชื่อถือได้	86.67
	ระดับที่ยอมรับได้		80

ตาราง 39 ผลการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
1. ความเป็นมาและความสำคัญ							
1.1 ความชัดเจนในการบรรยายความเป็นมาในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00
1.2 เหตุผลและความสำคัญในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ	1	0	1	1	1	4	0.80
1.3 การใช้ภาษาและการเรียบเรียงความเป็นมาของรูปแบบการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
2. หลักการ							
2.1 หลักการของรูปแบบการนิเทศมีความชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00
2.2 หลักการของรูปแบบการนิเทศมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	0	1	1	1	1	4	0.80
2.3 หลักการของรูปแบบมีความสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานที่นำมาพัฒนารูปแบบการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00
3. วัตถุประสงค์							
3.1 วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความชัดเจน	1	0	1	1	1	4	0.80
3.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	1	1	1	1	1	5	1.00
3.3 วัตถุประสงค์มีความชัดเจนสามารถแสดงถึงสิ่งที่มีหวังให้เกิดขึ้นสำหรับผู้รับการนิเทศ	1	0	1	1	1	4	0.80
4. เนื้อหา							
4.1 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศตรงกับแนวทางในการพัฒนาการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	1	1	1	1	1	5	1.00
4.2 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศครอบคลุมทั้งด้านความรู้และทักษะในการปฏิบัติ การออกแบบและจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา	1	1	1	1	1	5	1.00
4.3 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศมีความง่ายสำหรับครูในการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติ	1	0	1	1	1	4	0.80
4.4 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศช่วยให้ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	1	1	1	1	1	5	1.00
4.5 เนื้อหาของรูปแบบการนิเทศมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	1	1	1	0	1	4	0.80
5. กระบวนการนิเทศ							
5.1 กระบวนการนิเทศมีความชัดเจน เข้าใจง่ายและเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	1	1	1	1	1	5	1.00
5.2 กระบวนการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญามีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
5.3 ขั้นตอนการนิเทศมีความชัดเจนสามารถนำไปพัฒนาครูได้	1	1	1	1	1	5	1.00
5.4 ครูที่ได้รับการนิเทศจะมีความรู้และทักษะในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	0	1	1	1	0	3	0.60
5.5 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานร่วมกัน	1	1	1	1	1	5	1.00
6. การวัดและการประเมินผล							
6.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00
6.2 วิธีการวัดมีความถูกต้อง ชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00
6.3 เครื่องมือที่ใช้วัดมีความสอดคล้องกับวิธีการวัด	1	1	1	1	1	5	1.00
6.4 เกณฑ์ในการประเมินผลรูปแบบการนิเทศมีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00

ตาราง 40 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความเหมาะสมของการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
ตอนที่ 1 ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า (Input)							
1. องค์กรประกอบคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00
2. รูปแบบการนิเทศสอดคล้องกับความต้องการของครู	1	1	1	1	1	5	1.00
3. รูปแบบการนิเทศสอดคล้องกับบริบทจริงของโรงเรียนที่มีเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	1	1	1	1	1	5	1.00
4. แนวคิด ทฤษฎี ที่นำมาใช้เป็นหลักการในการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา	1	1	1	1	1	5	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
5. กิจกรรมและเนื้อหาสาระในการอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	1	1	1	1	1	5	1.00
6. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรมสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	1	1	0	1	1	4	0.80
7. แนวทางการจัดทำแผนและการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา	1	1	1	1	1	5	1.00
8. ความพร้อมของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศ ติดตาม และใช้เทคนิคการชี้แนะทางปัญญากับครูผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1.00
ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของกระบวนการ (Process)							
9. การวางแผนการนิเทศมีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้	1	1	1	1	1	5	1.00
10. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00
11. การนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญามีการนิเทศด้วยความเป็นมิตร ปรารถนาดีต่อผู้รับการนิเทศ	1	1	0	1	1	4	0.80
12. กระบวนการและกิจกรรมการนิเทศที่ใช้ในรูปแบบมีความแปลกใหม่และหลากหลายเอื้อต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00
13. เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการและกิจกรรมการนิเทศเหมาะสมและมีความหลากหลาย	1	1	1	1	1	5	1.00
ตอนที่ 3 ความเหมาะสมของผลผลิต (Output)							
14. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะสามารถนำข้อเสนอแนะที่ได้รับไปปรับปรุงและพัฒนาแผนและทักษะในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา	1	1	1	1	1	5	1.00
15. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีความเชื่อมั่นในตนเองในการจัดทำแผนและจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา	1	1	-1	1	1	3	0.60

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
16. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะได้พัฒนาเทคนิค วิธีการในการจัดประสบการณ์ด้วยการเรียนรู้และฝึกทักษะตามที่ศึกษานิเทศก์ได้แนะนำ	1	1	1	1	1	5	1.00
17. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยมีทักษะในการออกแบบแผนและจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	1	1	1	1	1	5	1.00
18. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะมีเทคนิคการวิเคราะห์ ถอดบทเรียน สะท้อนคิด และประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานของครูผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1.00
19. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะนำข้อมูลจากการนิเทศไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1.00
20. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ สามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาไทยดีขึ้น	1	1	1	1	1	5	1.00

ตาราง 41 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
1. โครงสร้างของคู่มือ							
1.1 ส่วนประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบ	1	1	1	0	1	4	0.80
1.2 ความสอดคล้องสัมพันธ์กันของแต่ละบท	1	1	1	1	1	5	1.00
1.3 การแบ่งเนื้อหาและการเรียงลำดับของเนื้อหาในแต่ละบท	1	1	0	1	1	4	0.80
1.4 ความชัดเจนและถูกต้องของคำชี้แจง	1	1	1	1	1	5	1.00
1.5 รูปแบบการพิมพ์และความสวยงามน่าสนใจของรูปเล่ม	1	1	1	1	1	5	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
1.6 แหล่งอ้างอิงหรือบรรณานุกรม	1	1	1	0	1	4	0.80
2. บทนำ							
2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของคู่มือ	1	1	1	1	1	5	1.00
2.2 การเขียนวัตถุประสงค์ของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00
2.3 การนิยามศัพท์ที่มีความถูกต้อง เหมาะสม	1	0	1	1	1	4	0.80
2.4 การใช้ภาษามีความถูกต้อง สื่อสารให้ผู้ใช้รูปแบบการนิเทศได้ตรงประเด็น	1	1	1	1	1	5	1.00
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง							
3.1 แนวคิดมีความครอบคลุมกับเรื่องที่ต้องการในการพัฒนา	0	1	1		1	4	0.80
3.2 แนวคิดมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการในการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
3.3 การใช้ภาษามีความถูกต้อง สละสลวยและความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00
4. องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ							
4.1 ความถูกต้องและครบถ้วนขององค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1.00
4.2 ความสอดคล้องสัมพันธ์กันขององค์ประกอบในทุกด้านของรูปแบบการนิเทศ	1	0	1	1	1	4	0.80
4.3 เนื้อหามีรายละเอียดและเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ	1	1	1	1	1	5	1.00
5. การนำรูปแบบการนิเทศสู่การปฏิบัติ							
5.1 ความถูกต้อง ชัดเจน และความสอดคล้องของขั้นตอนในแต่ละขั้น สามารถนำรูปแบบการนิเทศสู่การปฏิบัติ	1	1	0	1	1	4	0.80
5.2 ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความสามารถ (Assessing)	1	1	1	0	1	4	0.80
5.3 ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (Planning)	1	1	1	1	0	4	0.80

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
5.4 ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศและการชี้แนะทางปัญญา (Mentoring and cognitive coaching)	1	1	1	1	1	5	1.00
5.5 ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลการนิเทศ (Analysis)	1	1	1	1	1	5	1.00
5.6 ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluate)	1	1	0	1	1	4	0.80

ตาราง 42 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์
แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
1. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นการพัฒนาเด็กในช่วง อายุใด ก. การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรก เกิดถึง 3 ปี บริบูรณ์ ข. การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรก เกิดถึง 4 ปี บริบูรณ์ ค. การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรก เกิดถึง 5 ปี บริบูรณ์ ง. การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรก เกิดถึง 6 ปี บริบูรณ์	1	1	1	1	1	5	1
2. ข้อใดไม่ใช่หลักการของการจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ก. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้น เด็กเป็นสำคัญ ข. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการจัดประสบการณ์ ในห้องเรียนเป็นหลัก ค. ส่งเสริมกระบวนการการเรียนรู้และพัฒนาการที่ ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน ง. ประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่าง สถานศึกษากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	1	0	1	1	1	4	0.80

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
3. ข้อใดคือจุดหมายที่ต้องการให้เกิดเมื่อเด็กจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี							
ก. มีทักษะชีวิตที่ดี สุขภาพจิตดีและมีความรู้							
ข. กล้ามเนื้อขาแข็งแรงและมีทักษะการกระโดดไกล							
ค. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ และมีคุณธรรม							
ง. มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	0	1	1	1	0	3	0.60
4. ข้อใดกล่าวถึงหลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยไม่ถูกต้อง							
ก. ครูวินิจฉัยประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน							
ข. ครูพึงยศจ้างแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ							
ค. ครูจรรยาประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี							
ง. ครูจัดประเมินพัฒนาการจากสภาพจริง ด้วยแบบทดสอบ	1	1	1	1	1	5	1
5. พฤติกรรมหรือความสามารถใดที่แสดงให้เห็นว่าเด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้							
ก. กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม							
ข. ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง							
ค. ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง							
ง. ใช้ประโยคคำถามว่า ที่ไหน ทำไม ในการค้นหาคำตอบ	1	0	1	1	1	4	0.80
6. ข้อใดคือขั้นตอนแรกในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร							
ก. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้							
ข. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา							
ค. กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์							
ง. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	1	1	1	0	1	4	0.80

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
7. ระยะเวลาเรียนที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับ เด็กปฐมวัย ครูควรคำนึงถึงสิ่งใด ก. อายุ ข. สิ่งแวดล้อม ค. ประสบการณ์ที่เด็กได้รับ ง. สภาพร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	0	1	1	1	1	4	0.80
8. ในการเตรียมความพร้อม ก่อนใช้สื่อสำหรับ ครูผู้สอนปฐมวัย ข้อใดคือขั้นตอนแรก ก. สร้างระเบียบวินัยให้กับเด็ก ข. ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็ก ค. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ ง. ศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรม อะไรบ้าง	1	1	1	1	0	4	0.80
9. คำคล้องจอง มีวัตถุประสงค์ในการสอนเพื่อ พัฒนาเด็กในด้านใด ก. การใช้ภาษา ข. สนุกทริยภาพ ดนตรี ค. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น ง. ถูกทุกข้อ	0	1	1	1	0	3	0.60
10. การจัดมุมประสบการณ์ในข้อใดเหมาะสมที่สุด ก. มุมบล็อกอยู่ติดกับมุมหนังสือ ข. มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ค. มุมบล็อกอยู่ห่างมุมบทบาทสมมติ ง. มุมหนังสืออยู่ใกล้มุมบทบาทสมมติ	0	0	1	1	1	3	0.60
11. การประเมินเด็กปฐมวัยโดยส่วนมากแล้วใช้ วิธีการใด ก. การสังเกต ข. การทดสอบ ค. การสัมภาษณ์ ง. การตอบคำถาม	0	1	1	1	0	3	0.60

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
12. กิจกรรมใดมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนได้อย่างเหมาะสม							
ก. การดูภาพแล้วจับคู่ภาพที่เหมือนกัน							
ข. การแนะนำสถานที่ในโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์น้อย							
ค. การจัดเตรียมแป้งโด พร้อมแผ่นพยัญชนะ ให้เด็กใช้แป้งโดประดิษฐ์พยัญชนะนั้น ๆ							
ง. การไปศึกษานอกสถานที่ตามแหล่งการเรียนรู้ในสถานที่ต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย	0	0	1	1	1	3	0.60
13. เทคนิควิธีการในข้อใดเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กปฐมวัยได้ดีที่สุด							
ก. การให้รางวัลภายหลังจากการตอบสนองของผู้เรียน							
ข. การฝึกหัดกับการเรียนรู้ทางภาษาจำเป็นต้องมีคู่กันเสมอ							
ค. การเล่นเกมให้เด็กฟังหรือให้ดูนิทานอยู่บ่อย ๆ และสม่ำเสมอ							
ง. จัดวิธีวัดผลที่เหมาะสม โดยพิจารณาว่าตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่	1	1	1	1	1	5	1
14. ครูคนใดที่บันทึกหลังการจัดประสบการณ์ได้เหมาะสมที่สุด							
ก. ครูสุภาวดีบันทึกตามการจัดกิจกรรมของตนเอง โดยการเขียนบรรยาย							
ข. ครูสุนิสาบันทึกพฤติกรรมการโต้ตอบของนักเรียนในระหว่างการจัดกิจกรรม							
ค. ครูวิภาพรรณบันทึกผลการแสดงออกและการมีส่วนร่วมของนักเรียนโดยการประเมินพฤติกรรม							
ง. ครูพรชิตาบันทึกพฤติกรรมของเด็กตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	5	1

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
<p>15. ข้อใดเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยตามช่วงอายุได้ถูกต้อง</p> <p>ก. เด็กอายุ 3-4 ปี พุดคำศัพท์ได้ประมาณ 1,500 คำ แต่เด็กอายุ 4-5 ปี พุดคำศัพท์ได้ประมาณ 3,000 คำ</p> <p>ข. เด็กอายุ 3-4 ปี สนทนาได้ประมาณ 15 นาที แต่เด็กอายุ 4-5 ปี สนทนาได้ประมาณ 30 นาที</p> <p>ค. เด็กอายุ 4-5 ปี มักถาม อะไร ทำไม แต่เด็กอายุ 5-6 ปี มักถาม เมื่อไร อย่างไร</p> <p>ง. เด็กอายุ 4-5 ปี มักถาม เมื่อไร อย่างไร แต่เด็กอายุ 5-6 ปี มักใช้ประโยคคำสั่ง</p>	0	0	1	1	1	3	0.60
<p>16. ข้อใดกล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยไม่ถูกต้อง</p> <p>ก. วุฒิภาวะ จะทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาเจริญขึ้นตามลำดับ</p> <p>ข. สิ่งแวดล้อม พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนช่วยสร้างความเจริญทางภาษาให้กับเด็ก</p> <p>ค. การจัดชั้นเรียน แบบไม่แบ่งชั้น ครูผู้สอนมีความสามารถในการวินิจฉัยบทเรียน ได้ด้วยตนเอง</p> <p>ง. การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นกลุ่ม การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มีส่วนช่วยให้เด็กมีความเจริญทางภาษาได้อย่างมาก</p>	1	1	1	0	1	4	0.80
<p>17. ข้อใดเป็นประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย</p> <p>ก. การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม</p> <p>ข. การสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว</p> <p>ค. การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ</p> <p>ง. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล</p>	0	1	0	1	1	3	0.60

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
18. การเขียนของเด็กปฐมวัยที่เปลี่ยนไปใช้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในข้อใด ก. ความแข็งแรง ข. ลักษณะเฉพาะ ค. การเจริญเติบโต ง. อารมณ์ความรู้สึก	1	1	1	1	1	5	1
19. การจัดประสบการณ์ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัย ครูควรทำอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด ก. เป็นแบบอย่างที่ดี ข. พูดย่อปริศนาคำทายต่าง ๆ ค. เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว ง. สอนให้รู้จักกับตัวพยัญชนะและสระ ออกเสียงพยัญชนะและสระ	1	1	1	1	1	5	1
20. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุด ก. อ่านออก ข. คิดเลขได้ ค. ความพร้อม ง. เขียนหนังสือ	1	0	0	1	1	3	0.60
21. ข้อใดกล่าวถึงแนวคิดสมดุลภาษาได้ถูกต้อง ก. การสอนแบบสมดุลภาษาเป็นการสอนภาษาโดยยึดหลักการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ข. การสอนแบบสมดุลภาษาเป็นการสอนภาษาที่ผสมผสานแนวคิดภาษาธรรมชาติกับทักษะการสอนสะกดคำ ค. การสอนแบบสมดุลภาษาเป็นการสอนภาษาที่เน้นให้เด็กมีทักษะการอ่านและการเขียนคำให้ถูกต้อง ง. การสอนแบบสมดุลภาษาเป็นการพัฒนาทักษะภาษาในด้านการอ่าน	1	1	1	1	0	4	0.80

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
22. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายในการจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบสมดุลภาษาให้แก่เด็กปฐมวัย							
ก. การพัฒนาทักษะทางสังคมและทำงานร่วมกับผู้อื่น							
ข. การพัฒนาความรู้และการคิดแก้ปัญหา							
ค. การพัฒนาทักษะการรวบรวมข้อมูล							
ง. การพัฒนาทักษะการสื่อสาร	0	1	1	1	0	3	0.60
23. ข้อใดไม่ใช่กิจกรรมการสอนภาษาตามแนวการจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบสมดุลภาษา							
ก. การอ่านให้ฟัง							
ข. การอ่านให้เขียนตาม							
ค. การอ่านร่วมกันทั้งชั้น							
ง. การอ่านร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย	1	1	1	1	0	4	0.80
24. ข้อใดกล่าวถึงองค์ประกอบของกิจกรรม การสอนแนวสมดุลภาษาระดับปฐมวัยได้ถูกต้อง							
ก. การอ่านหนังสือให้ฟัง การเขียนร่วมกัน							
ข. การอ่านในใจ การเขียนแบบชี้แนะ							
ค. การอ่านอิสระ การเขียนอิสระ							
ง. การอ่านให้ฟัง การพูดเล่าเรื่อง	0	1	0	1	1	3	0.60
25. ข้อใดบอกลักษณะของการจัดกิจกรรมตามแนวสมดุลภาษาของเด็กปฐมวัยได้ถูกต้อง							
ก. เด็กผลัดกันอ่านคำศัพท์ให้เพื่อนฟัง							
ข. เด็กฝึกอ่าน ฝึกเขียนจากเพลงและคำกลอน							
ค. อ่านหนังสือร่วมกันและสนทนาจากการอ่าน							
ง. ฝึกให้เด็กคุ้นเคยกับการเขียนเรื่องราว	1	1	0	0	1	3	0.60

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
26. ข้อใดเรียงลำดับการเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานด้านภาษาสำหรับเด็กอนุบาลสู่ การอ่านได้ถูกต้อง							
ก. ฟัง พูด ดู จำโครงสร้างประโยค อ่านแจกลูกสะกดค และอ่านเป็นประโยค							
ข. ฟัง เข้าใจ อ่านแจกลูกสะกดคำ พูดหรือเปล่งเสียงได้อย่างถูกต้อง							
ค. พูด จำโครงสร้าง รูป เสียงของพยัญชนะ และสระ พูดหรือเปล่งเสียง							
ง. จำโครงสร้างรูป เสียงของพยัญชนะ และสระ อ่านแจกลูกสะกดคำ	1	1	1	1	1	5	1
27. ข้อใดต่อไปนี้เปรียบเทียบวัตถุประสงค์ของแนวการสอนภาษาธรรมชาติ และแนวการสอนสมมูลภาษาได้อย่างถูกต้อง							
ก. แนวการสอนภาษาธรรมชาติมุ่งเน้นเจตคติ ส่วนแนวการสอนสมมูลภาษามุ่งเน้นทักษะการเรียนรู้							
ข. แนวการสอนภาษาธรรมชาติมุ่งเน้นผลผลิตของการรู้หนังสือ ส่วนแนวการสอนสมมูลภาษามุ่งเน้นเจตคติ							
ค. แนวการสอนภาษาธรรมชาติมุ่งเน้นเจตคติ ส่วนแนวการสอนสมมูลภาษามุ่งเน้นทั้งผลผลิตของการรู้หนังสือและเจตคติ							
ง. แนวการสอนภาษาธรรมชาติมุ่งเน้นเจตคติ ส่วนแนวการสอนสมมูลภาษามุ่งเน้นทั้งผลผลิตของการรู้หนังสือและทักษะการเรียนรู้	0	1	0	1	1	3	0.60

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
<p>28. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการสอนตามแนวทางในการสอนสมดุภาษา</p> <p>ก. ครูใช้วิธีสอนที่หลากหลาย โดยจัดกิจกรรม ทั้งชั้น กลุ่มย่อย และรายบุคคล</p> <p>ข. ครูใช้วิธีสอนที่หลากหลาย โดยจัดกิจกรรม ทั้งชั้น กลุ่มย่อย และรายบุคคลและสอนฝึกสะกดคำ</p> <p>ค. ครูให้เด็กฝึกฝนทักษะโดยการทำการบ้านจากแบบฝึกหัด และเด็กได้ลงมือกระทำ</p> <p>ง. ครูให้เด็กฝึกฝนทักษะโดยการทำการบ้านจากแบบฝึกหัด การท่องจำ การคัดลายมือ อ่านแจกลูกสะกดคำ</p>	1	1	1	1	0	4	0.80
<p>29. การจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบสมดุภาษาในข้อใดเหมาะสมที่สุด</p> <p>ก. ให้ฝึกท่อง ก-ฮ และร้องเพลงเป็นทำนอง</p> <p>ข. เน้นให้เด็กเขียนให้ถูกต้อง และส่งเสริมให้เด็กฝึกวาดรูปเพื่อสื่อความหมาย</p> <p>ค. ให้เด็กฝึกเขียนบนกระดานดำเล็กและบอร์ดฝาห้อง เพื่อฝึกกล้ามเนื้อ</p> <p>ง. ใช้เวลาตอนเช้าวันละ 30 นาที ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์สอนอ่านเขียนภาษาไทย</p>	0	0	1	1	1	3	0.60
<p>30. ครูคนใดจัดประสบการณ์ตามแนวสมดุภาษา กิจกรรมการเขียนแบบชี้แนะ</p> <p>ก. ครูวรรณิให้นักเรียนขีดเขียนอย่างอิสระในกระดาษแผ่นใหญ่ของตนเอง</p> <p>ข. ครูวรากรจัดแบ่งเด็กตามความสามารถ หาหนังสือมาอ่านกับเด็กและเขียนเรื่องนั้น</p> <p>ค. ครูวิริศยาให้เด็กเขียนในกระดาษแผ่นใหญ่แล้วนำไปติดไว้ที่ป้ายนิเทศ</p> <p>ง. ครูวิเวียนให้เด็กเขียนคำพื้นฐานลงในกระดาษ แล้วนำไปติดฝาผนังของห้องเรียน</p>	1	0	1	1	0	3	0.60

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
31. ครูอรรพินจะจัดกิจกรรมตามแนวการจัด ประสบการณ์ทางภาษาแบบสมดุลภาษาอ่านอิสระ ครูอรรพินต้องทำอะไร ก. สอนอ่านออกเสียงเพื่อเป็นต้นแบบในการอ่านให้ เด็กอ่านตามอย่างอิสระ ข. ให้เด็กนั่งอ่านเงียบ ๆ ทุกวัน วันละประมาณ 5- 10 นาที ค. ครูอ่านให้เด็กฟังทั้งชั้นโดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ ง. จัดทำมุมห้องสมุดในห้องเรียน	0	1	1	1	0	3	0.60
33. ข้อใดเป็นการจัดกิจกรรมตามแนวการสอน สมดุลภาษาที่ถูกต้อง ก. สอนโดยเน้นการท่องจำตามหลักไวยากรณ์ โดย เริ่มจากเสียงไปสู่อักษร ประโยค และเรื่องราว ข. สอนทักษะการอ่านโดยท่องจำสิ่งที่มีความหมาย ในชีวิตประจำวัน ค. สอนโดยพัฒนาทักษะแต่ละทักษะแยกออก จากกัน ง. สอนโดยเน้นระบบสัญลักษณ์	1	1	1	0	1	4	0.80
34. ถ้าครูต้องการให้เด็กมีความพร้อมทักษะพื้นฐาน ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยสู่การเขียน ครูควรจัด กิจกรรมแบบใด ก. วาดภาพจากการฟังนิทาน ข. เขียนชื่อ นามสกุล ของตนเอง ค. ให้ทำบัตรอวยพร โดยวาดภาพ ตกแต่งในแบบต่าง ๆ ง. ลากเส้นตามแบบในทิศทางต่าง ๆ ซ้าย ขวา บน-ล่าง	1	1	1	0	1	4	0.80

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
35. ข้อใดสัมพันธ์กับกิจกรรมการสอนภาษาตาม แนวการจัดประสบการณ์ทางภาษาแบบสมดุลภาษา มากที่สุด ก. สอนโดยเน้นระบบสัญลักษณ์ ข. จัดประสบการณ์เรียนรู้เป็นภาพ (sight word) ค. สอนโดยการผสมผสานทักษะทางภาษาและ ระบบสัญลักษณ์ ง. จัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยพัฒนาทักษะแยก ออกจากกันทั้งทักษะฟัง พูด อ่านและเขียน	1	1	1	1	1	5	1
36. ข้อใดกำหนดบทบาทของครูและนักเรียนตาม แนวการสอนสมดุลภาษาได้ถูกต้องที่สุด ก. ครูเป็นแบบอย่างทางภาษาและเด็กกระทำตาม ร่วมกับเพื่อน ข. ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และเด็กลงมือกระทำ ด้วยตนเอง ค. ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเด็กเป็นผู้รับความรู้ ง. ครูและเด็กมีบทบาทร่วมกันในการเรียนรู้	1	1	1	0	1	4	0.80
37. จุดเด่นของแนวการสอนสมดุลภาษาในข้อใด ถูกต้องที่สุด ก. เด็กสามารถอ่านออกเขียนได้ทั้งคำศัพท์ที่คุ้นเคย และไม่คุ้นเคย ข. เด็กสามารถวาดรูปและสื่อสารผ่านการเขียน ค. เด็กเขียนหนังสือสวยงามเป็นระเบียบ ง. เด็กทำกิจกรรมด้วยความเชื่อมั่น	0	0	1	1	1	3	0.60
38. ข้อใดต่อไปนี้นำให้เกิดผลกระทบต่อจิตใจของ เด็กจากการทำกิจกรรมตามแนวการสอนสมดุล ภาษามากที่สุด ก. ให้เด็กใช้นิ้วเขียน พยัญชนะ ก-ฮ บนพื้นทราย หรือเขียนหลังเพื่อน ข. การสอนที่เป็นทางการและเน้นกิจกรรม ค. ใช้กาบติดบทกลอนหรือบทเพลงบนสมุดวาดเขียน ง. ฝึกให้เด็กเขียนอย่างถูกต้องสวยงามเป็นระเบียบ	0	1	1	1	1	4	0.80

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
39. การจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนสมดุล ภาษาในข้อใดมีความเหมาะสมมากที่สุด ก. กิจกรรมการสอนเขียน โน้ตวีย์ 3-5 ขวบ ครูต้อง เน้นให้เด็กเขียนให้ถูกต้อง ข. ให้เด็กยืมหนังสือจากมุมห้องสมุดในห้องเรียนไป อ่านที่บ้านทุกวัน ค. ฝึกให้รู้จักตัวพยัญชนะ สระ และคำ โดยใช้เกมและ กิจกรรม ง. ฝึกให้เด็กแสดงท่าทางประกอบการเล่านิทาน	1	1	1	1	1	5	1
40. การกระทำของครูในข้อใดถูกต้องตามหลักการ ประเมินผลของแนวการสอนสมดุลภาษา ก. ครูบุญศรีประเมินผลตามสภาพจริง ข. ครูบุญทำให้ใช้เครื่องมือเป็นแบบทดสอบทางภาษา ค. ครูบัวแก้วประเมินผลโดยจัดให้มีการประเมินผล ตอนปลายภาค ง. ครูบานเย็นใช้เครื่องมือ คือ แบบสังเกต แบบ บันทึกและแบบทดสอบทางภาษา	0	0	1	1	1	3	0.60
41. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับภาษาลัวะ ก. ภาษาลัวะมีภาษาไปรและภาษามัล ข. เป็นภาษาตระกูลมอญ-กัมพูชา ค. ภาษามัลสามารถแบ่งเป็น 5 กลุ่มย่อย ง. ภาษาไปรสามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย	1	1	1	1	0	4	0.80
42. ข้อใดกล่าวถึงภาษาลัวะไม่ถูกต้อง ก. สระในภาษาลัวะมีสระเดี่ยวและสระประสม ข. ภาษาลัวะเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์ ค. พยางค์คำในภาษาลัวะมี 2 ประเภท ง. คำในภาษาลัวะส่วนใหญ่เป็นคำหลายพยางค์	0	0	1	1	1	3	0.60

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
43. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับภาษาลัวะ							
ก. ภาษาลัวะหรือถือว่าเป็นภาษาตระกูลคำเมือง-ไทลื้อ							
ข. ภาษาลัวะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ภาษามัลและภาษาไปร							
ค. ภาษาลัวะมีหลักการใช้นิยมภาษาม้ง (ม้งขาวและม้งดำ) และภาษาเมี่ยน							
ง. ภาษาลัวะมี 3 ระดับเสียง คือ เสียงระดับ เสียงกลาง กับ เสียงสูง	1	1	0	1	0	3	0.60
44. ข้อใดสรุปเกี่ยวกับระบบเสียงภาษาลัวะได้ถูกต้อง							
ก. เสียงภาษาลัวะจะถ่ายทอดด้วยตัวอักษรภาษาลัวะ							
ข. ภาษาลัวะเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงวรรณยุกต์							
ค. ภาษาลัวะจะต้องใช้คำภาษาลัวะเท่านั้น							
ง. ภาษาลัวะทุกคำสามารถถ่ายทอดด้วยเสียงภาษาไทย	1	1	1	1	0	4	0.80
45. กิจกรรมใดที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ใช้แล้วทำให้เด็กได้ฝึกทักษะภาษาไทยได้ครบทุกทักษะ							
ก. จัดกิจกรรมโดยพูดภาษาลัวะกับภาษาไทย							
ข. จัดกิจกรรมโดยใช้เกมการเล่นของไทย							
ค. จัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย							
ง. จัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองสำหรับเด็ก	1	1	1	1	1	5	1
46. สิ่งใดไม่จำเป็นสำหรับครูผู้จัดประสบการณ์การฝึกทักษะภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ							
ก. ระบบเสียงภาษาลัวะ							
ข. พยัญชนะและสระของภาษาลัวะ							
ค. ความเหมือนและความต่างของภาษาไทยกับภาษาลัวะ							
ง. ความหมายของคำในภาษาลัวะกับคำในภาษาไทย	0	1	1	1	1	4	0.80

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
47. ข้อใดวิเคราะห์ประโยคภาษาลัวะ ได้อย่างถูกต้อง							
ก. ประโยคภาษาลัวะ จะไม่มีส่วนขยาย							
ข. ภาษาลัวะจะเน้นหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ							
ค. เสียงภาษาลัวะลงด้วยตัวอักษรไทยในกรณีที่เป็นอักษรต่ำคู่จะไม่ใช้อักษรสูงเลย							
ง. ประโยคภาษาลัวะมีลักษณะเหมือนภาษาไทย คือประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม	1	1	1	1	1	5	1
48. ข้อใดสัมพันธ์กับภาษาลัวะมากที่สุด							
ก. ภาษาลัวะ จะถูกคนทั่วไปเรียกว่าภาษาถิ่น							
ข. ภาษาลัวะออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ภาษามัลและภาษาไพร							
ค. เมื่อเทียบกับหน่วยเสียงของภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาลัวะจะออกเสียงไม่ต่างจากภาษามาตรฐาน							
ง. หน่วยเสียงพยัญชนะต้นได้แก่ หน่วยเสียง f, s, ch ซึ่งในภาษาไทยเขียนแทนด้วยตัวอักษร ฟ, ส, และ ช เท่านั้น	1	0	1	1	1	4	0.80
49. ข้อใดสำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาลัวะ (ถิ่น) เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงหลากหลายของระบบเสียง							
ก. มีการพัฒนาวรรณยุกต์ขึ้นใช้ในภาษาลัวะ							
ข. ประสบการณ์และทักษะทางภาษา							
ค. การอ่านและการเขียน							
ง. แนวคิดและกิจกรรม	1	1	1	1	1	5	1
50. ข้อใดเป็นคุณค่าของเพลงในภาษาลัวะที่สำคัญที่สุด							
ก. ให้ความเพลิดเพลิน							
ข. สะท้อนความเป็นอยู่							
ค. ให้ข้อคิดในเรื่องต่าง ๆ							
ง. สะท้อนความเป็นอยู่คนสมัยนั้น ๆ	1	1	1	0	0	3	0.60

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
51. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะของภาษาไทยมาตรฐาน ได้ถูกต้อง ก. เป็นภาษาราชการ ข. เป็นภาษาของคนส่วนใหญ่ในประเทศ ค. ใช้เฉพาะภาคกลาง ง. ถูกทั้ง ก. และ ข.	1	1	1	1	1	5	1
52. ข้อใดคือสัญลักษณ์ของภาษามาตรฐาน ก. ตัวแทนของภาษา ข. ยุคสมัยในการใช้ภาษา ค. สังคมของคนในประเทศ ง. ความสามัคคีของคนในชาติ	0	1	1	1	0	3	0.60
53. ข้อใดบอกลักษณะของภาษามาตรฐานไม่ ถูกต้อง ก. เป็นภาษาที่ใช้ได้ทุกวงการและทุกสาขาอาชีพ ข. เป็นภาษาถิ่นที่ได้รับการเลือกเฟ้นเพื่อไปใช้ได้ หลากหลาย ค. เป็นภาษาที่เป็นที่ยอมรับของคนถิ่นอื่นว่าเป็น ภาษาประจำชาติ ง. เป็นภาษาที่ได้รับการรวบรวมหลักเกณฑ์ระเบียบ ของภาษาไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	1	0	1	1	1	4	0.80
54. ข้อใดกล่าวถึงประเภทของการจำแนกภาษาตาม หน้าที่ทางสังคมได้ไม่ถูกต้อง ก. ภาษาท้องถิ่น ข. ภาษาการศึกษา ค. ภาษานานาชาติ ง. ภาษาวรรณกรรม	1	1	1	1	0	4	0.80

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
55. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษามาตรฐาน							
ก. ใช้รูปภาพให้นักเรียนดู สนทนาเกี่ยวกับภาพ							
ข. ดูภาพแล้วครูใช้คำถามให้นักเรียนคิดและอภิปรายร่วมกัน							
ค. สอนโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของการใช้ภาษามาตรฐาน คือการพูดที่ถูกต้อง							
ง. ฝึกอ่านบัตรคำ หรือแถบประโยค และเขียนเรื่องราวจากประสบการณ์	0	0	1	1	1	3	0.60
56. แนวการจัดกิจกรรมในข้อใดที่ช่วยปลูกฝังเด็กให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษามาตรฐานได้มากที่สุด							
ก. การแจกลูกและสะกดคำ							
ข. สนุกสนานกับเพลง							
ค. โยงเส้นจับคู่							
ง. เขียนคำศัพท์	1	1	1	0	1	4	0.80
57. ข้อใดสัมพันธ์กับภาษาเฉพาะกลุ่มมากที่สุด							
ก. ภาษาที่ใช้ในกิจกรรมทางศาสนา							
ข. ภาษาที่ใช้สื่อสารเฉพาะกลุ่มชาวต่างประเทศ							
ค. ภาษาระดับภาคที่ใช้ในต่างจังหวัดซึ่งไม่ใช่เขตเมืองหลวง							
ง. ภาษาที่ใช้สื่อสารเฉพาะคนในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน	0	0	1	1	1	3	0.60
58. ข้อใดจัดองค์ประกอบของหน่วยเสียงในภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง							
ก. พยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์							
ข. พยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย สระ วรรณยุกต์							
ค. พยัญชนะต้น สระ พยัญชนะท้าย วรรณยุกต์							
ง. พยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย พยัญชนะควบกล้ำ สระ วรรณยุกต์	1	1	1	0	1	4	0.80

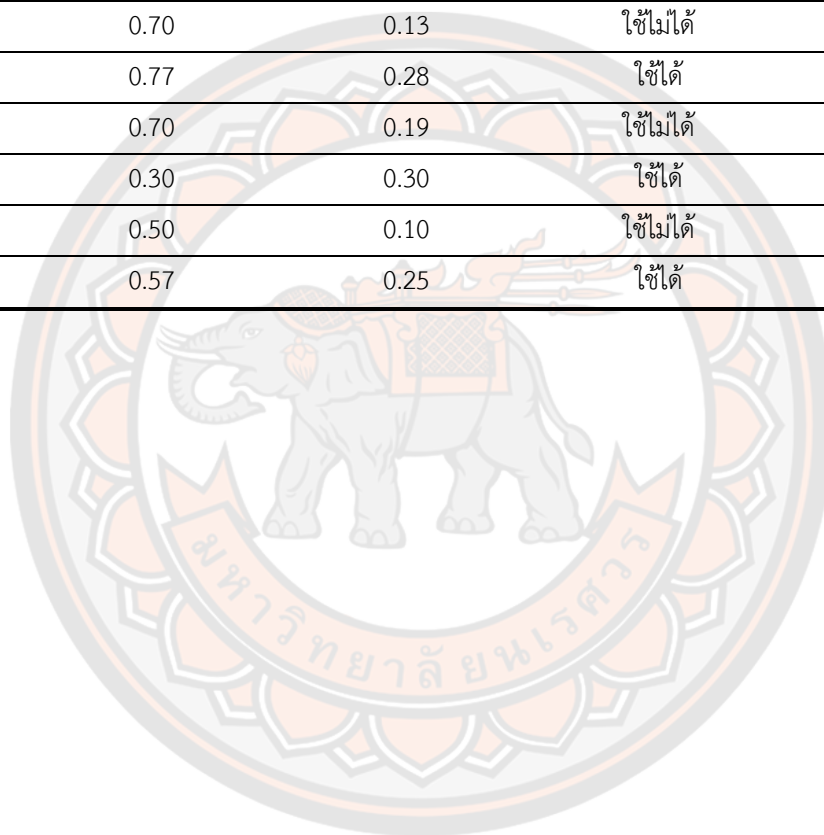
รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
59. เหตุใดจึงต้องมีการจัดทำพจนานุกรมและตำรา หลักภาษา ก. บอกถึงหลักเกณฑ์การเขียน การอ่านที่ถูกต้อง ข. ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสำหรับ นักเรียน ค. สร้างความภูมิใจแก่คนในชาติ ง. เป็นเอกลักษณ์ของชาติ	0	1	1	1	0	3	0.60
60. ข้อใดคือคุณค่าของภาษามาตรฐาน ก. การสอนแบบแจกลูกและสะกดคำ ข. ประสบการณ์และทักษะทางภาษา ค. การอ่านและการเขียน ง. แนวคิดและกิจกรรม	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 43 การหาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับ
การจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัย กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

ข้อที่	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	ผลการพิจารณา	การนำไปใช้
1	0.71	0.37	ใช้ได้	นำไปใช้
2	0.60	0.43	ใช้ได้	นำไปใช้
3	0.73	0.13	ใช้ไม่ได้	-
4	0.67	0.33	ใช้ได้	นำไปใช้
5	0.23	-0.16	ใช้ไม่ได้	-
6	0.73	0.34	ใช้ได้	นำไปใช้
7	0.73	0.31	ใช้ได้	-
8	0.33	0.64	ใช้ได้	นำไปใช้
9	0.50	0.06	ใช้ไม่ได้	-
10	0.63	0.18	ใช้ไม่ได้	-
11	0.18	0.41	ใช้ไม่ได้	-
12	0.73	0.15	ใช้ไม่ได้	-
13	0.23	0.53	ใช้ได้	นำไปใช้
14	0.70	0.30	ใช้ได้	นำไปใช้

ข้อที่	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	ผลการพิจารณา	การนำไปใช้
15	0.23	0.55	ใช้ได้	-
16	0.50	0.47	ใช้ได้	นำไปใช้
17	0.63	0.01	ใช้ไม่ได้	-
18	0.37	0.61	ใช้ได้	นำไปใช้
19	0.63	0.38	ใช้ได้	นำไปใช้
20	0.80	0.31	ใช้ไม่ได้	-
21	0.57	0.37	ใช้ได้	นำไปใช้
22	0.53	-0.03	ใช้ไม่ได้	-
23	0.80	0.48	ใช้ได้	นำไปใช้
24	0.50	0.19	ใช้ไม่ได้	-
25	0.73	-0.03	ใช้ไม่ได้	-
26	0.50	0.27	ใช้ได้	นำไปใช้
27	0.40	0.16	ใช้ไม่ได้	-
28	0.37	0.57	ใช้ได้	นำไปใช้
29	0.57	-0.03	ใช้ไม่ได้	-
30	0.60	0.18	ใช้ไม่ได้	-
31	0.37	-0.01	ใช้ไม่ได้	-
32	0.53	0.21	ใช้ได้	นำไปใช้
33	0.43	0.51	ใช้ได้	นำไปใช้
34	0.40	0.23	ใช้ได้	นำไปใช้
35	0.47	0.25	ใช้ได้	นำไปใช้
36	0.53	0.40	ใช้ได้	นำไปใช้
37	0.33	-0.01	ใช้ไม่ได้	-
38	0.47	0.18	ใช้ไม่ได้	-
39	0.53	0.43	ใช้ได้	นำไปใช้
40	0.63	0.10	ใช้ไม่ได้	-
41	0.70	0.25	ใช้ได้	นำไปใช้
42	0.27	0.11	ใช้ไม่ได้	-
43	0.27	0.10	ใช้ไม่ได้	-
44	0.53	0.48	ใช้ได้	นำไปใช้
45	0.40	0.21	ใช้ได้	นำไปใช้
46	0.60	0.17	ใช้ไม่ได้	-
47	0.47	0.62	ใช้ได้	นำไปใช้

ข้อที่	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	ผลการพิจารณา	การนำไปใช้
48	0.84	0.40	ใช้ไม่ได้	-
49	0.40	0.30	ใช้ได้	นำไปใช้
50	0.43	0.24	ใช้ได้	-
51	0.33	0.60	ใช้ได้	นำไปใช้
52	0.40	0.12	ใช้ไม่ได้	-
53	0.57	0.02	ใช้ไม่ได้	-
54	0.37	0.55	ใช้ได้	นำไปใช้
55	0.70	0.13	ใช้ไม่ได้	-
56	0.77	0.28	ใช้ได้	นำไปใช้
57	0.70	0.19	ใช้ไม่ได้	-
58	0.30	0.30	ใช้ได้	นำไปใช้
59	0.50	0.10	ใช้ไม่ได้	-
60	0.57	0.25	ใช้ได้	นำไปใช้

ภาคผนวก ง คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา

คู่มือการใช้

รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อ
เสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุลภาษา
สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

นายจำลอง ไชยยา
ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี
คณะศึกษานิเทศก์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษา สำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการใช้รูปแบบการนิเทศ สำหรับศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบสมดุภาษาสำหรับครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ มีองค์ประกอบ ดังนี้

คำชี้แจง

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ

บทที่ 4 แนวทางการนำการนิเทศไปใช้

การนำรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาไปใช้นั้น ศึกษานิเทศก์ หรือผู้ที่นำรูปแบบการนิเทศไปใช้ ต้องศึกษาและทำความเข้าใจรายละเอียดให้เข้าใจ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานการนิเทศมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการพัฒนาครูที่จัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะต่อไป

จำลอง ไชยยา

ผู้วิจัย

คำชี้แจงการใช้คู่มือ

การนำรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาไปใช้นั้น ศึกษานิเทศก์หรือผู้ที่นำไปใช้จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจรายละเอียดให้เข้าใจ ซึ่งจะส่งผลให้การ ดำเนินการนิเทศมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการพัฒนาครูที่จัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อม ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ ได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทดังนี้

ผู้นิเทศ

1. ผู้นิเทศต้องมีความรู้ ความเข้าใจในความเชื่อพื้นฐานของการนิเทศแบบพัฒนาการ โดยมีความเชื่อว่า ครูมีลักษณะแตกต่างกันทั้งในด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถในการเรียนรู้ การคิด ประสบการณ์ เจตคติ การมองเห็นปัญหาและแสวงหาทางเลือก และแรงจูงใจในการพัฒนา วิชาชีพที่แตกต่างกัน โดยผู้นิเทศต้องมีความเข้าใจลักษณะของครูตามวิธีการนิเทศแต่ละแบบ ดังนี้

การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม

ใช้นิเทศสำหรับครูที่มีลักษณะดังนี้

1. ครูมีระดับความสามารถในการปฏิบัติงานและระดับพัฒนาการต่ำ
2. ครูมีความรู้น้อย มีประสบการณ์ในการสอนน้อย มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามที่ผู้นิเทศ และคิดว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตาม
3. ในกรณีที่ผู้นิเทศมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการแก้ปัญหาเรื่องนั้นหรือกรณีที่ครูผู้ นิเทศเป็นผู้ตัดสินใจวิธีดำเนินการ

การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล

ใช้นิเทศสำหรับครูที่มีลักษณะดังนี้

1. ครูมีพัฒนาการและความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
2. ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปัญหาในการสอนของตนเองเท่ากับผู้นิเทศ
3. ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแต่ขาดประสบการณ์หลายด้าน ในขณะที่ผู้นิเทศรู้และเข้าใจดี ทุกเรื่อง
4. ผู้นิเทศมีความเต็มใจที่จะร่วมรับผิดชอบในวิธีการแก้ปัญหาที่ครูเลือกใช้
5. ครูมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นิเทศ
6. มีเวลาจำกัดและการปฏิบัติจริงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน

การนิเทศแบบร่วมมือ

ใช้นิเทศสำหรับครูที่มีลักษณะดังนี้

1. ครูมีระดับพัฒนาการ ความสามารถในการคิดเชิงนามธรรมและความเชี่ยวชาญอยู่ในระดับปานกลาง แต่อาจไม่กล้าตัดสินใจเองด้วยตัวเอง
2. ครู คณะครู และผู้นิเทศมีความรู้ความสามารถ ความสำคัญเท่าเทียมกันหรือถ้าครูเข้าใจปัญหาที่สุดในเรื่องหนึ่ง ผู้นิเทศรู้และเข้าใจมากอีกเรื่องหนึ่ง การนิเทศแบบแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. ผู้นิเทศและครูจะต้องมีการตัดสินใจร่วมกัน และต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องที่จะส่งผลถึงผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้บังคับบัญชาในระดับสูงขึ้นไป
4. ครูและผู้นิเทศยอมรับต่อการมีภาระหน้าที่ร่วมกัน ในการแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องหรือบางเรื่องที่ต้องการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ แต่ไม่ให้ครูมีส่วนร่วมขึ้นได้
2. ผู้นิเทศต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของการชี้แนะทางปัญญา ซึ่งมีความเชื่อพื้นฐานดังนี้
  - 2.1 พฤติกรรมของมนุษย์เปลี่ยนแปลงหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ
  - 2.2 พฤติกรรมของมนุษย์ทั้งหมดมาจากการรับรู้ การเปลี่ยนแปลงการรับรู้และการคิด เป็นสิ่งที่มีมาก่อนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
  - 2.3 มนุษย์สร้างความรู้ใหม่และความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ด้วยการไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflect) เกี่ยวกับประสบการณ์และการพูดคุยกับบุคคลอื่น

นอกจากนี้ผู้นิเทศที่ถือว่าเป็นโค้ชเพื่อพัฒนาความรู้และสติปัญญา (Cognitive Coaching) ควรปฏิบัติตนดังนี้

  1. การมีส่วนร่วมกับครูในการส่งเสริมให้ครูมีทักษะการไตร่ตรอง
  2. การประสานงานด้านความคิดแก่ครู ซึ่งไม่ใช่การประเมินการคิด
  3. ผู้นิเทศต้องเรียนรู้ในการโค้ช ฝึกถามโดยเป็นคำถามที่กระตุ้นให้คิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
  4. ผู้นิเทศต้องมีความตั้งใจสูง ฟังครูพูดอย่างตั้งใจ
  5. ผู้นิเทศต้องใช้เทคนิคการสื่อความหมายที่หลากหลายเพื่อสร้างและคงไว้ซึ่งความไว้วางใจและความเป็นมิตร
  6. ผู้นิเทศต้องให้การช่วยเหลือโดยการช่วยคิดด้วยกลวิธีที่เป็นขั้นตอนและรอบคอบ ซึ่งอาจคิดหาวิธีการแก้ปัญหาหรือทางเลือกอื่นมาใช้ในการแก้ปัญหาได้
  7. ผู้นิเทศต้องให้การช่วยเหลือผู้รับการนิเทศโดยการให้ผู้รับการนิเทศได้เพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเองและมีความสามารถในการสะท้อนคิด

8. ผู้นิเทศต้องให้การแนะนำแก่ผู้รับการนิเทศด้วยความตื่นตัว และให้ผู้รับการชี้แนะสามารถคิดแก้ปัญหา ตัดสินใจและริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

9. ผู้นิเทศต้องปฏิบัติอยู่ตลอดคือ ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีความตั้งใจที่ชัดเจนในบทบาทของตนจะไม่คิดแก้ปัญหาให้ผู้รับการนิเทศ ต้องมีความเข้าใจว่ามนุษย์จะสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้

10. ผู้นิเทศต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน โดยผู้นิเทศต้องมีวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพที่พึงปรารถนาที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ

3. ผู้นิเทศต้องกระตุ้นให้ผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจว่ากระบวนการนิเทศร่วมกับการชี้แนะทางปัญญาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง ผู้นิเทศต้องมีความเชื่อว่าความสามารถของมนุษย์มีการพัฒนาในด้านสติปัญญา สังคม และอารมณ์อยู่ตลอดเวลา และจะต้องเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความสามารถที่จะพัฒนาในด้านต่าง ๆ ด้วยตนเอง

ผู้รับการนิเทศ

ผู้รับการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ควรมีบทบาทดังนี้

1. ผู้รับการนิเทศควรมีความตั้งใจและมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองให้มีพัฒนาการในการคิดเชิงนามธรรม ความรู้สึกต่อภาระหน้าที่ และความร่วมมือด้วยตนเองที่สูงขึ้น

2. ผู้รับการนิเทศควรวิเคราะห์ปัญหา ตัดสินใจ และริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ และพัฒนากลวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. ผู้รับการนิเทศต้องมีเป้าหมายในการพัฒนาตนเองจากที่มีผู้นิเทศคอยดูแล ช่วยเหลือให้คำปรึกษา ควรพัฒนาตนเองจนสามารถปฏิบัติงานและหน้าที่ได้ด้วยตนเอง

4. ผู้รับการนิเทศควรรับฟัง ตอบสนอง เสนอมุมมอง ความคิดเห็น และให้ข้อมูลแก่ผู้นิเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน

5. ผู้รับการนิเทศต้องให้ความร่วมมือกับผู้นิเทศในการให้ความร่วมมือกันในการตัดสินใจ คิดวิธีการแก้ปัญหา และการปฏิบัติงาน รวมถึงนำวิธีการปฏิบัติและเลือกวิธีการปฏิบัติไปใช้การจัดประสบการณ์ด้านภาษาตามแนวคิดสมดุลภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ

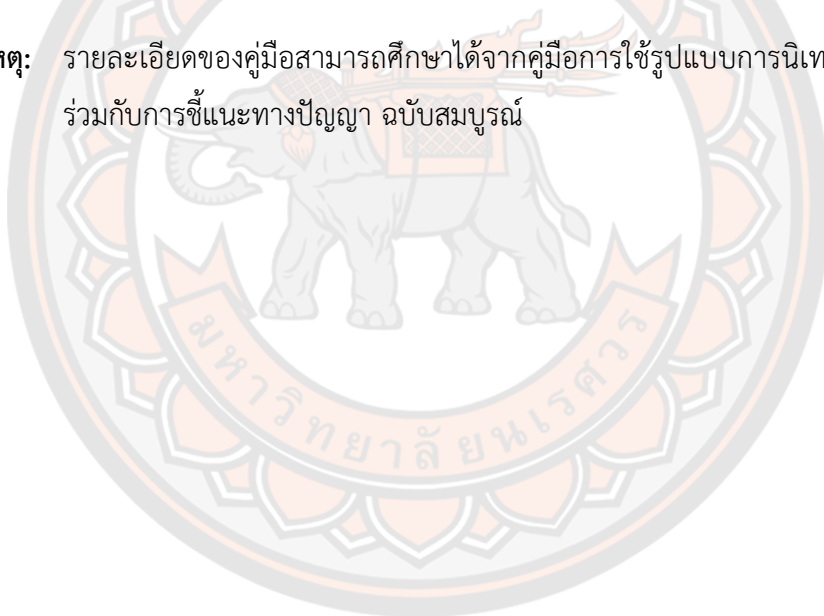
6. ผู้รับการนิเทศต้องปรับวิธีการคิดและฝึกการคิดแก้ปัญหา สร้างกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง สังเกตตนเองระหว่างที่นำวิธีการแก้ปัญหาไปใช้ คิดไตร่ตรองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและวางแผนสถานการณ์ในอนาคตเพื่อการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ (ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานบริหารวิชาการ ครูในโรงเรียน)

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ไปใช้ควรมีบทบาทดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ได้ร่วมกันในการปฏิบัติงานตามระดับพัฒนาการ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่
2. ส่งเสริม ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติการจัดประสบการณ์ด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์แล้ว
3. อำนวยความสะดวกแก่ศึกษานิเทศก์ซึ่งเป็นผู้นิเทศและครูซึ่งเป็นผู้รับการนิเทศให้ทำงานร่วมกันด้วยความเชื่อมั่นและมุ่งมั่นในการปฏิบัติอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น

หมายเหตุ: รายละเอียดของคู่มือสามารถศึกษาได้จากคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาการร่วมกับการชี้แนะทางปัญญา ฉบับสมบูรณ์

ภาคผนวก จ ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์

แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา

โดย...ครูน้ำน่าน โรงเรียนภูเวา ได้รับการนิเทศแบบร่วมมือ

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง ของเล่นของใช้ ชั้นอนุบาลปีที่ 3

วันที่ 3 เดือน กันยายน พ.ศ. 2564 เวลา 09.00 - 09.30 น.

. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

ตัวบ่งชี้ 9.2 อ่านและเขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

สภาพที่พึงประสงค์

9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของ

ข้อความ

9.2.2 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขียนคำศัพท์ตามแบบได้
2. นักเรียนสามารถวาดภาพระบายสี ผักและผลไม้ ที่เด็ก ๆ ชอบ จากหนังสือนิทาน เรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต” ได้
3. นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ

สาระการเรียนรู้

ประสบการณ์สำคัญ

- (12) การเห็นแบบอย่างการอ่านที่ถูกต้อง
- (14) การอ่านและชี้ข้อความกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง
- (20) การเห็นแบบอย่างของการเขียนได้ถูกต้อง
- (21) การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ

สาระที่ควรเรียนรู้

หนังสือนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต”

การจัดประสบการณ์ (แนวคิดสมดุภาษา : ชั้นที่ 5 กิจกรรมพัฒนาการเขียน)

ขั้นนำ

1. ครูและเด็กร่วมกันท่องคำคล้องจอง “เพื่อนจำ”
เพื่อนจะเพื่อนจำ มาเล่นด้วยกัน
มีอะไรแบ่งปัน เล่นกันดีดี

2. นักเรียนทบทวนบัตรภาพบัตรคำในหนังสือนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต” ครูให้นักเรียนอ่านบัตรภาพประกอบคำที่ละภาพ ได้แก่ แดงโม ผักกาด หมู ดิน พริก อ่าน ส้มโอ นักเรียน ครู สมุด มะม่วง ปลา และสนทนาซักถามเกี่ยวกับพยัญชนะ สระ ในบัตรคำ

3. ครูทบทวนเนื้อหาในนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต” ให้นักเรียนฟังอีกครั้ง

ขั้นดำเนินการจัดประสบการณ์

1. ครูสาธิตวิธีการเขียนพยัญชนะ ส ว ด ห ม ท สระ อา อุ อู อี ไอ บนกระดานให้เด็ก ๆ ดู
2. ครูอธิบายวิธีการทำแบบฝึกทักษะและสาธิตวิธีการเขียนคำศัพท์บนกระดานให้เด็ก ๆ ดู 2 รอบ
3. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 1 การเขียนคำพื้นฐานตามแบบ
4. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะเสร็จแล้วครูอนุญาตให้เด็ก ๆ เลือกเล่นอิสระในมุมเสรี 10 นาที
5. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 2 การวาดภาพระบายสีผัก ผลไม้ ที่ตนเองชอบจากในหนังสือนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต” ให้สวยงาม
6. ครูให้ตัวแทนนักเรียน 4 -5 คน ออกมาเล่าเกี่ยวกับเนื้อหาภาพที่ตนเองวาดและระบายสีให้เพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อหาในนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต”
2. ครูและนักเรียนทบทวนอ่านคำในนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต” ได้แก่ แดงโม ผักกาด หมู ดิน พริก อ่าน ส้มโอ นักเรียน ครู สมุด มะม่วง ปลา

สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้

1. ดินสอ ยางลบ ดินสอสี
2. หนังสือนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต”
3. บัตรภาพประกอบคำในนิทาน เรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต” ได้แก่ แดงโม ผักกาด หมู ดิน พริก อ่าน ส้มโอ นักเรียน ครู สมุด มะม่วง ปลา

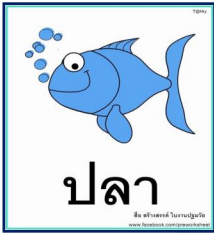
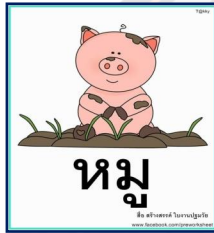
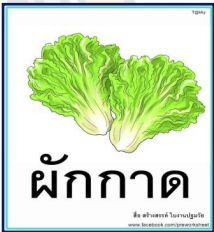
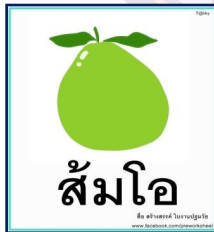

4. แบบฝึกทักษะที่ 1 การเขียนคำพื้นฐานตามแบบ
5. แบบฝึกทักษะที่ 2 การวาดภาพระบายสีตามจินตนาการจากนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต”

การประเมินพัฒนาการ

จุดประสงค์	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถเขียนคำพื้นฐานตามแบบได้	การสังเกต	แบบบันทึก คะแนน การสังเกต	นักเรียนได้ระดับ 2 ขึ้นไปจึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
2. นักเรียนสามารถวาดภาพระบายสีผักและผลไม้ที่เด็กๆชอบจากในหนังสือนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต” ได้	การสังเกต	แบบบันทึก คะแนน การสังเกต	นักเรียนได้ระดับ 2 ขึ้นไปจึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
3. นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ	การสังเกต	แบบบันทึก คะแนน การสังเกต	นักเรียนได้ระดับ 2 ขึ้นไปจึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

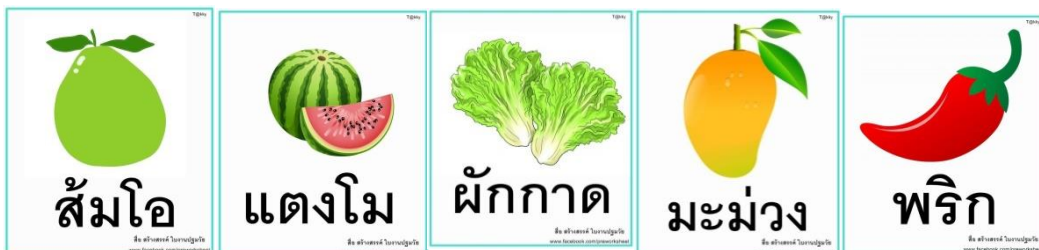
ภาคผนวก

แบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง การเขียนตามแบบคำพื้นฐาน
คำชี้แจง เด็ก ๆ เขียนคำพื้นฐานตามแบบให้ถูกต้อง

1. ปลา
2. หมู
3. ผักกาด
4. ส้มโอ
5. พริก

แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง การวาดภาพระบายสี

คำชี้แจง ให้เด็ก ๆ วาดภาพระบายสีผักและผลไม้ที่เด็ก ๆ ชอบในนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิต” พร้อมกับเขียนชื่อให้สวยงาม (คุณครูมีรูปภาพให้เด็ก ๆ ดูด้วยค่ะ)

ชื่อ-นามสกุล

ชั้น

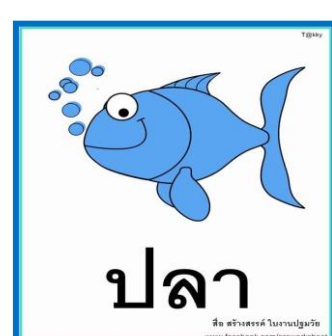
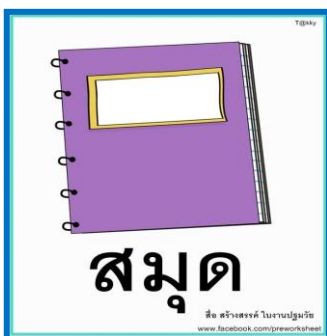
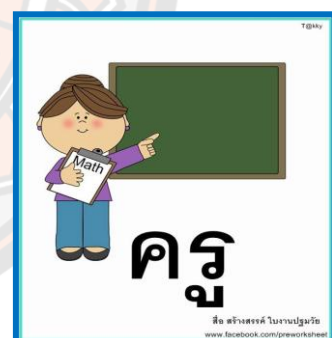
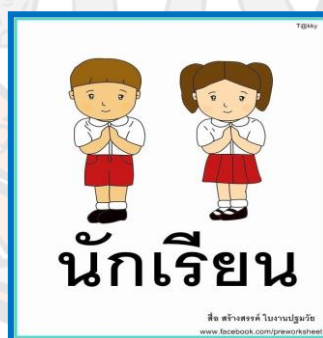
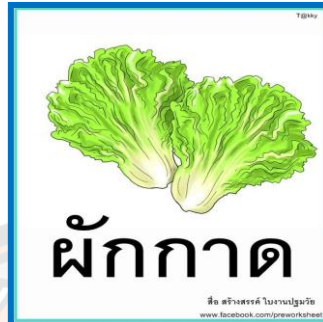
หนังสือนิทานเรื่อง “รู้พอเพียงหล่อเลี้ยงชีวิต”

คำคล้องจอง “เพื่อนจำ”

เพื่อนจะเพื่อนจำ มาเล่นด้วยกัน
มีอะไรแบ่งปัน เล่นกันดีดี

บัตรภาพบัตรคำในหนังสือนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวิ”

บัตรคำในหนังสือนิทานเรื่อง “รู้พอเพียง หล่อเลี้ยงชีวี”

แตงโม

ผักกาด

หมู

พริก

ดิน

อ่าน

ส้มโอ

นักเรียน

ครู

สมุด

มะม่วง

ปลา

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

คำชี้แจง ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ที่	ชื่อ-สกุล	จุดประสงค์								
		1. นักเรียนสามารถเขียนคำศัพท์ตามแบบได้			2. นักเรียนสามารถวาดผักและผลไม้ที่ตนเองชอบจากในหนังสือนิทานเรื่อง “รูฟอเพียง หล่อเลี้ยงชีวี” ได้			3. นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1

เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกต

จุดประสงค์	เกณฑ์การประเมิน		
	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน
1. นักเรียนสามารถเขียนคำศัพท์ตามแบบได้	ไม่สามารถเขียนคำศัพท์ตามแบบได้	สามารถเขียนคำศัพท์ตามแบบได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	สามารถเขียนคำศัพท์ตามแบบได้ถูกต้องทั้งหมด
2. นักเรียนสามารถวาดผักและผลไม้ที่ตนเองชอบจากในหนังสือนิทานเรื่อง “รูฟอเพียง หล่อเลี้ยงชีวี” ได้	ไม่สามารถวาดภาพผักและผลไม้ที่ตนเองชอบจากในหนังสือนิทานเรื่อง “รูฟอเพียง หล่อเลี้ยงชีวี”	สามารถวาดภาพผักและผลไม้ที่ตนเองชอบจากในหนังสือนิทานเรื่อง “รูฟอเพียง หล่อเลี้ยงชีวี” ได้บางส่วน	สามารถวาดผักและผลไม้ที่ตนเองชอบจากในหนังสือนิทานเรื่อง “รูฟอเพียง หล่อเลี้ยงชีวี” ได้
3. นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ	ไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้ด้วยตนเอง	สามารถร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจเป็นบางช่วง	สามารถร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจตั้งแต่ต้นจนจบ

ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)

การบันทึกผลการจัดประสบการณ์

การบันทึกผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

.....

.....

กิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ

.....

.....

ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดประสบการณ์

.....

.....

ข้อเสนอแนะในการจัดประสบการณ์

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดประสบการณ์
(.....)

ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบการดำเนินการใช้รูปแบบ

การอบรมให้ความรู้แก่ครูที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศฯ

การประชุมชี้แจงแก่ครูที่เข้าร่วมการใช้รูปแบบการนิเทศ

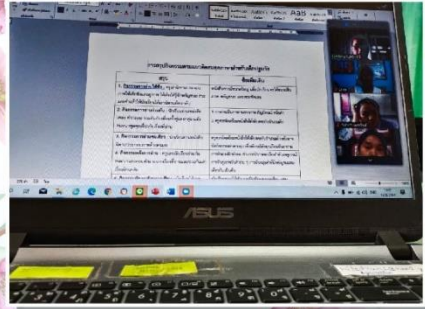

กิจกรรมการชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching)

การนิเทศแบบออนไลน์

แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานศึกษานิเทศก์พัฒนาคุณภาพ
กิจกรรม.....

หน่วยการเรียนรู้ที่..... เรื่อง..... ชั้นอนุบาลปีที่ 3
จัดกิจกรรมวันที่.....เดือน.....ปี..... เวลา..... น.

รวมผลคุณภาพขั้นที่..... ชื่อกิจกรรม.....

ฐานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาปฐมวัย
มาตรฐานที่.....
ตัวบ่งชี้.....
สภาพที่พึงประสงค์.....
ประสงค์การเรียนรู้.....

ผลการเรียนรู้.....
ประเด็นการนำเสนอ.....
สาระที่ควรเรียนรู้.....
รวมการเรียนรู้.....
ชิ้นนำ.....

ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ
Monday, August 16 · 1:00 – 4:30pm

<https://zoom.us/j/8361167582?pwd=RWdyemVURFV0...>

สพป. น่าน เขต 2 is inviting you to a scheduled Zoom meeting.

Join Zoom Meeting
<https://zoom.us/j/8361167582?pwd=RWdyemVURFV0cE9zaVZnY1g4ZXdQdz09>

Meeting ID: 836 116 7582

การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุลภาษา วันที่ 1 กิจกรรมการอ่านให้ฟัง

การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา วันที่ 2 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน

การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา วันที่ 3 กิจกรรมการอ่านคนเดียว

การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา วันที่ 4 กิจกรรมหลังการอ่าน

การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา วันที่ 5 กิจกรรมพัฒนาด้านการเขียน

ผลงานเด็ก จากการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุกลภาษา

งานศิลปะที่ ๗ เรื่อง รังนกนางแอณ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนชื่อของสัตว์ที่ตนชอบ

แม่

แม่ แม่ แม่ แม่ แม่ แม่

แม่ แม่ แม่ แม่ แม่ แม่

งานศิลปะที่ ๘ เรื่อง รังนกนางแอณ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนชื่อของสัตว์ที่ตนชอบ

ป้า ป้า ป้า ป้า ป้า ป้า

ป้า ป้า ป้า ป้า ป้า ป้า

งานศิลปะที่ ๙ เรื่อง รังนกนางแอณ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนชื่อของสัตว์ที่ตนชอบ

เด็กดีพูดคุณ จงจำเอาไว้

เห็นอยู่ทวงพร น้าใจจะตาย

งานศิลปะที่ ๑๐ เรื่อง รังนกนางแอณ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนชื่อของสัตว์ที่ตนชอบ

คำศัพท์	คำศัพท์ 1	คำศัพท์ 2	เขียน	เขียน
กิน	กิน	กิน	กิน	กิน
ดิน	ดิน	ดิน	ดิน	ดิน
มี	มี	มี	มี	มี
ยา	ยา	ยา	ยา	ยา
หญ้า	หญ้า	หญ้า	หญ้า	หญ้า

งานศิลปะที่ ๑๑ เรื่อง รังนกนางแอณ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนชื่อของสัตว์ที่ตนชอบ

เด็กดีพูดคุณ จงจำเอาไว้

เห็นอยู่ทวงพร น้าใจจะตาย

งานศิลปะที่ ๑๒ เรื่อง รังนกนางแอณ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนชื่อของสัตว์ที่ตนชอบ

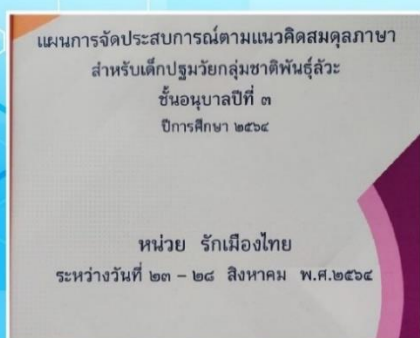
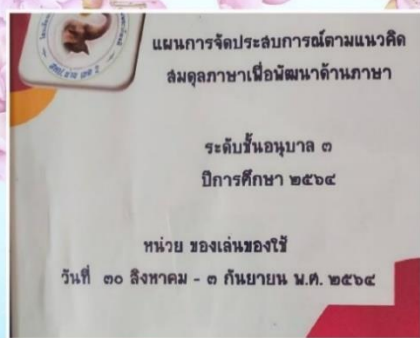
แดงไม้	ด	ต	ว	ย
มะม่วง	ม	ย	ท	จ
ดำโย	ว	ล	ป	ง
พริก	ป	ส	พ	ก

การจัดทำสื่อประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา

ผลงานการออกแบบแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมดุภาษา

การประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินงานการใช้รูปแบบการนิเทศฯ

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยสุรินทร์

